AESCHINIS ORATORIS

OPERA

GRAECE.

ANIMADVERSIONIBUS ILLUSTRAVIT

JO. HENR. BREMIUS

HELVETO-TURICENSIS.

VOL. II.

TURICI, IMPENSIS ZIEGLERI ET FILIORUM.

MDCCCXXIV.

Quum in eo esset, ut altera *Aeschinis* pars typis exprimeretur, accepi Oratores Atticos ex recensione *Imm. Bekkeri*; et hanc recensionem, ut decebat, fundamentum feci meae editionis, ita tamen ut non serviliter ei adhaererem. Dolendum est, quod vir gravissimus et in lectione constituenda admodum accuratus et solers noluerit usquam fundamenta aperire rationis, quam in locis dubiis secutus sit, praesertim quum etiam ei, qui rem penitus perspicere studuerit, difficile sit, certam ubique et constantem invenire regulam. Equidem, ut consilio meae editionis conveniebat, receptarum lectionum rationem reddere conatus sum: quam num ubique recte assecutus sim, non decernam. Jam antequam Oratorum editio in manus

veniebat, adhibueram editionem Aeschinis et Demosthenis orationum de *corona*, Halis Saxonum anno hujus seculi XV. a Bekkero editam, ad eamque annotationes meas accommodaveram. Quum vero multa in nova editione iterum mutata animadverterem, ea, quae ad primam editionem annotaveram, quousque in commentario processeram, non omisi; neque haec, spero, inutilia erunt lectoribus meis, quum rationem reddant, cur ab recepta prius lectione vir doctissimus recessisse videatur. — Ceterum annotationes eandem sequuntur rationem, quam exposui in praefatione Voluminis primi.

Supplementum ad Volumen I.

Lectori S.

Casparus Orellius, Professor Eloquentiae in Collegio nostro Carolino eruditissimus, pro sua humanitate, quum ipsi primi voluminis exemplum tradidissem, varietatem lectionis ex editione Bekkeriana, quae meam mihi editionem curanti nondum praesto erat, excerpsit, et de compluribus locis sententiam suam benigne mecum communicavit. Quarum annotationum copiam, quum mihi persuasum sit, gratam et utilem meis lectoribus esse futuram, eas, non repugnante viro doctissimo, hic typis exprimendas curavi. Vale.

Observationes ad Orationem adversus Timarchum e Bekkeri potissimum editione desumptae.

T. 1. p. 17. huius Ed. Nescio equidem, cur Bekkerus quoque praetulerit ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν, quum vulgata lectio hunc optimum sensum praebeat: sermones, quos vulgo serere solent de huiuscemodi iudiciis publicis, ubi homo facinorosus vel saltem flagitiorum suspectus periclitatur, bene videlicet actum esse de republica, quod inimicus aliquis, delicti eum postulaturus, tandem exstiterit, plerumque mendaces non sunt. Contra ἐν τοῖς κ. τ. λ.

esset: quae in iudiciis publicis accusator pariter ac reus prae se ferre solent cet. O.

ibid. οὗτος αὐτῷ. Bekkerus.

ibid. Bekk. quoque ὅτι, ἃ μέλλω κ. τ. λ.

p. 18. idem χρήσασθαι.

ibid. Bekk. e Codd. καὶ ὀλιγαρχίαι.

ibid. τὰ δὲ τῶν τυράννων καὶ [τῶν] ὀλιγαρχικῶν de Taylori coniectura Bekk.

p. 19. idem καὶ ἔννομον. Mox κολάζειν uncis inclusit.

ibid. Bekk. quoque τῇ πόλει recepit: quamvis τῇ πολιτείᾳ habeat, quo se defendat. Tum idem ad verbum θησοίμεθα in margine: „Immo θησόμεθα."

p. 20. καλῶς ἔχειν Bekk. quoque edidit pro καλῶς καὶ εὖ ἔχειν.

ibid. B. ἐποιήσατο ὁ Σόλων ἐκεῖνος, ὁ παλαιός. Recte, opinor. Ibid. notanda est quatuor Codd. ap. Bekk. lectio καιροὺς pro χρόνους. v. Bremium ad §. 78. p. 132. O.

ibid. Id. e Codd. quatuor: πρῶτον μὲν γὰρ ἐνομοθέτησαν κ. τ. λ.

ibid. Idem οὐ μόνον περὶ τῶν ἰδιωτῶν.

ibid. Id. περὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν παίδων τῶν ὑ μ ε τ έ ρ ω ν, nulla varietate notata; mox p. 21. habes τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν παῖδας, sed p. 22. ἐντυγχάνῃ τοῖς ὑμετέροις παισίν· p. 24. rursus τῶν ἡμετέρων π., ubi duo Bekkeri Codd. ὑμετέρων. O.

ibid. Molestam iterationem οὐ μόνον-ῥητόρων uncis inclusit Bekk.

p. 21. μετὰ πόσων παίδων εἰσιέναι] Atqui in ipso legis carmine p. 22. non definitur numerus eorum, quibus una intrare concessum erat, sed cuius generis adolescentulis id licuerit, ἐὰν μὴ υἱὸς διδασκάλου κ. τ. λ. unde facile suspiceris, legendum esse ποίων. O.

ibid. ὁπηνίκα edidit etiam Bekk.

ibid. καὶ ἀρχὴ ἥτις ἔσται Bekk.

p. 22. τὸν μέλλοντα τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἀναλίσκειν Bekk. omissis verbis εἰς ὑμᾶς, quae tamen interpretationem minime redolent. O.

ibid. ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν. B.

ibid. Λέγε αὐτοῖς B. ut pag. 24. Λέγε τὸν νόμον.

p. 24. τοῦ δὲ ὅτι, φησίν, ἐμισθώσατο. B.

ibid. σκέψασθε δέ — B. ut aliquoties in hac oratione, v. c. p. 30.

ibid. προαγωγεύῃ. B.

ibid. ἅπαντα τὰ τοιαῦτα. B.

ibid. ἐάν τις. B.

ibid. τίμημα ἐπιγραψάμενος] Duplex erat poena; aut enim ultimo supplicio afficiebatur reus, aut multa ei dicebatur: duplex igitur caussae quoque aestimatio. Quocirca θάνατον non post τίμημα ἐπιγραψάμενος, sed potius in sequentibus ᾧ ἂν τὸ δικαστήριον θάνατον καταψηφίσηται excidisse crediderim; nisi ab initio fuit: ᾧ ἂν θάνατος καταψηφισθῇ. Nam ut verum fatear, τὸ δικαστήριον interpretationem, καταψηφίσηται correctionem refert. Bekk. καταψηφισθῇ retinuit. O.

p. 25. ἴσως οὖν ἂν B. mox τί δή ποτε ἐν τῷ νόμῳ.

ibid. τοῦτο δὲ ἐὰν σκοπῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εὑρήσετε, ὅτι τοῦτο — B.

ibid. ἐσπούδασεν. B.

p. 26. γνῷ καὶ uncis inclusit etiam B.

ibid. ὃς οὐδὲ καθαρῷ διαλέγεται τῷ σώματι. Emendatio στόματι Wolfio memorata refutatur §. 76. verbis illis: ὡς οὐκ ὢν ἐκ τῶν νόμων καθαρὸς τὸ σῶμα. O.

p. 27. μήτε ἐν τῇ βουλῇ, μήτε ἐν τῷ δήμῳ, μήδ' ἂν δεινότατος ᾖ λέγειν. B. omisso Ἀθηναίων, quod tamen exhibent quatuor eius codd.

ibid. οἵων νόμων ὑμῖν κειμένων. B.

p. 28. καταγνωσθέντος] Malim καταγνωσθέν. Bekk.

ibid. σπουδαιοτάτων edidit etiam Bekk. Contra retinuit συλλεγομένους ὑμᾶς.

p. 29. περὶ ἱερῶν τῶν πατρίων καὶ κήρυξι καὶ πρεσβείαις καὶ ὁσίων. Bekk. e septem codd. Dativus explicandus e constructione verbali: ταῦτά μοί ἐστιν ἱερὰ πάτρια. Sensus vero: de sacris patriis fieri solitis tum in aliarum civitatum praeconibus legatisque recipiendis, tum in propriis ad exteros mittendis. O.

ibid. σκέψασθε δὲ Bekk. ex Helmst.

ibid. διὰ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων] „Haec haud scio an

aptius collocarentur post illa τῷ μὲν εὖ φρονεῖν ἀκμάζουσιν.“ Bekk. Sed ad utrumque membrum apte referri possunt. O.

ibid. ὀνόματι cum Codd. Bekk. „ὀνομαστί Reiskio debetur.“ Sed §. 78. p. 132. duobus Codd. exceptis reliqui ὀνομαστί. O.

ibid. κοινὴν uncis inclusit B.

p. 30. ἅμα δὲ τοὺς νεωτέρους. B.

ibid. ἐὰν ἄρα διαγιγνώμεθα. B.

ibid. ἐπωνυμίαν ἔχων. B.

ibid. ὑμῖν οἴομαι. B.

ibid. σκέψασθε δέ. B.

ibid. Τίμαρχος δὲ οὑτοσὶ ὂν πάλαι. B.

p. 31. τῶν ἐστρατηγηκότων. B.

ibid. ἀλλὰ τούτους καὶ μάλιστα. B.

ibid. ὥς ἐγώ φημι. B.

p. 32. διαθήσειν retinuit B.

ibid. κἂν πάνυ κακῶς καὶ ἁπλῶς ῥηθῇ λόγος.] „Malim abesse λόγος.“ B.

ibid. λέγῃ et τὸν τοιοῦτον dedit etiam B.

p. 33. ὑμεῖς δ' ἔτι προςέθεσθε. B.

ibid. δυνησομένους ἡμᾶς. B.

p. 34. μὴ χωρὶς [ἢ περὶ ἑκάστου,] ἢ δὶς περὶ τοῦ αὐτοῦ αὐτὸς τῆς αὐτῆς, [ὅτι] ἢ λοιδορῆται. B.

ibid. ἐπὶ τοῦ βήματος. B.

p. 35. καθ' ἕκαστον ἀδίκημα ἐπιγράφειν. B.

p. 37. ἐξαχθῶ. B.

ibid. τούτῳ, εἰ αἰσχρῶς οὕτω τυγχάνει. B.

ibid. καὶ τὰ πρὸ Εὐκλείδου. B.

ibid. ἐγένετο retinuit B. quamvis quatuor Codd. habeant γέγονε.

p. 35. πρῶτον μὲν πάντων dedit etiam B.

ibid. Ναυκράτους-Κολυττεύς] „infra Νικίου-Πειραιεύς.“ B.

p. 39. δεῖ κρατεῖσθαι. B.

p. 40. καὶ πρεσβυτέρῳ, omisso παρά. B.

ibid. διακεκληρωμένον B.

ibid. ᾤχοντο φεύγοντες. B.

p. 41. ἦ δὴ καὶ πάνυ χαίρω. B.

ibid. ἐγγράφω praetulit etiam B.

ibid. μαρτυρῆσαι pro μαρτυρεῖν. B.

p. 42. συνίδετε retinuit Bekk., qui in nullo suorum invenit συνειδήσετε. Hoc vero aliud significare nequit quam: totius rei ipsi vobis conscii eritis; συνίδετε contra, quod verum puto: de tota re facili iam negotio cognoscite ac iudicium ferte. O.

ibid. χιλίας μᾶλλον δραχμάς. B.

ibid. ἐπιορκῶν in codd. aliquot omissum, uncis inclusit B.

ibid. ἐκλιπόντα edidit etiam B.

p. 43. ἐξεργάζεσθαι. B.

ibid. ἐκεῖνό γε οὐδέποτε δυνήσονται, ἀφελέσθαι τὴν ἀλήθειαν. B.

ibid. τοῖς νόμοις etiam B.

p. 44. παντάπασι νέου omissis seqq. δοκοῦντες εἶναι B.

ibid. διὰ τί οὖν ταῦτα. B.

ibid. ἅμα μὲν γὰρ ἡ φύσις ἐστὶ τοιαύτη. B.

ibid. πρῶτον μὲν κάλει μοι etiam B.

p. 45. ἐθελήσῃ item recepit B.

ibid. ἐν τῇ συνηθείᾳ. B.

ibid. Reiskianam lectionem μοι-διέλιπεν conservavit B.

ibid. διέμεινε. B.

p. 46. ἐπιδείξω, ὑπερβαίνων - Θέρσανδρον, ἀλλ' ἐπιδείξω retinuit Bekk. Καὶ quum duo tantum Mss. exhibeant, argumento est, et hoc, et ὑπερβαίνοντα interpolatori deberi. Sensus enim vulgatae perquam aptus hic est: „Ubi vero Timarchi flagitia in memoriam vobis revocans demonstravero — non dicam perditos illos ac furiosos paedicones, Cedonidem v. c., Autoclidem, Thersandrum, (qui per lupanaria istius consuetudine palam uti solebant,) at ubi, inquam, ipsos illos demonstravero, (modestiores aliquanto) in quorum aedes clam fuerit receptus. — Ὑπερβαίνων igitur est, omittens, ut §. 70. πολλοὺς δ' ὑπερβάς. O.

p. 47. οὐκέτι δήπου φαίνεται μόνον ἡταιρηκώς. B.

ibid. *Τίμαρχος οὗτος.* B.

p. 48. *διημέρευεν.* B. tum *τινὰς ὑμῶν.*

p. 49. *καὶ ἰδὼν τοῦτον ἐν τῇ διατριβῇ [ταύτῃ] ἀνέλαβεν.* B.

ibid. *ἃ γὰρ οὗτος ἔργῳ* – B.

ibid. *ἐγένετο οὗτος Τιμομάχῳ.* B.

ibid. *καὶ τοῦτον ἐκεῖ πρῶτον ἰδών.* B.

p. 50. *ἡγήσατο εἶναι αὐτὸν ἐγγύς.* B.

ibid. *ἔπειθεν αὐτόν, αὐτῷ* – B.

ibid. *δεινὴ ἡ κακία καὶ ἀπιστία.* B. Idque praefero; nam ironia in oppositis *ἀκακία καὶ εὐπιστία*, recte utique haberet, nisi statim ea excidens subiungeret orator *ὥστε – μισοῖτο*, pro quo, si constare sibi volebat, *θαυμάζοιτο* potius erat dicendum; facile igitur laudabili alioqui figura caremus. O.

p. 52. *ἀργαλέος τὴν ὄψιν* exposuerim potius: nondum truci ac superbo vultu incedens, sed etiam tunc admodum tractabilis et modestus. O.

p. 53. *ἀναστῆναι ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὸν ἄνθρωπον.* B.

ibid. *ὅτι δὲ ἐδικάζετο.* B.

ibid. *φάσκων ἑαυτοῦ.* B. Idem *πρὸς τὰ γόνατα* in Codd. aliquot omissum uncis inclusit.

ibid. *δικῶν λήξεις.* B.

p. 54. *παρήει* e tribus codd. B.

ibid. *πρῶτοι οὗτοι*] desiverunt tandem id sibi arrogare, ut in quavis concione primi adsurgerent de summa rerum verba facturi. Ceterum Boissonade ad Aristaenet. p. 441. contendit, in nomine *Κρωβύλος* veram esse *παροξυτονίαν* „quum haec sit diminutivorum ratio in *υλλος* et *υλος*, ut his sit tonus in penultima, illis in antepenultima.“ Duo Bekkeri Mss. revera exhibent *Κρωβύλος*. O.

p. 55. *ἐνταῦθα δὴ καταμ.* B.

ibid. Bekk. quoque: *τὴν καλὴν ταύτην νίκην.*

p. 56. *ὅς* ante *οὐ πώποτε* in quinque Codd. omissum retinuit tamen B.

ibid. *καὶ προπέμψαι αὐτῷ ἄρασθαι ἥν τε* – B. Ad *ὡσαύτως* p. 57. idem notat: „hoc malim poni post illud *ἑξῆς*.“

ibid. *διατρίβοντα Τίμαρχον* ex Helmst. B.

ibid. *ὁμιλῶν τῇ αὐτῇ ἄρσει.* B. in quo fortasse latet *αἱρέσει* pro *προαιρέσει*, eundem ad finem, eodem consilio. v. Steph. Thesaur. in *αἵρεσις*.

p. 58. *ἐθορυβήσατε* B. nullo codice laudato; fortasse propter praepositionis *ἀνὰ* iterationem. p. 63. habes: *θορυβεῖτε.* Sed iterum *ἀνεθορυβήσατε* p. 65.

ibid. *προαχθήσομαί τι σαφ.* B.

ibid. *ὑπερήφανα τὰ ἐπιτάγματα.* B. Tres Mss. habent *τούτῳ ἐπ.*

ibid. *δόξαντα* retinuit Bekk. Mox duo codd. iterum praebent *Κρωβύλος. παρασχέσθαι* dedit etiam B.

p. 59. *οὐ γὰρ ἔγωγε ὑπολαμβάνω οὕτως ὑμᾶς ἐπιλ.* B.

ibid. Etiam Bekk. dedit: *ὧν ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε.*

ibid. *τινὰ Ἀθηναίων* e quatuor codd. B., ut bis occurrit pag. 68. Brem.

ibid. *σαφῶς τοιαύτην* B. de coniectura. tum *μαρτυρήσῃ.*

ibid. *τὸν πεπονθότα ὁμολογεῖν*, nulla varietate enotata, B.

p. 60. *κακῶς ἄρα.* B. ex uno cod. *καλῶς* enotans. Mihi quidem h. l. ironia haud displicet, maxime propter illud *ἄρα.*

ibid. *ἐὰν μή τις δεῦρο παρελθών* – B.

ibid. *καθημένους.* B. idem delevit *ταύτην* post *πρᾶξιν.*

ibid. *οὗτος ὁ ἄνθρωπος πράττει.* B.

ibid. *οὐχ ὁρῶντες τὸν εἰσελ.* B. Sed consulto oratorem lusisse puto in *εἰδότες* – *συνειδότες*, quod nimis fastidiose grammaticus aliquis videtur corrigere voluisse.

p. 61. *ὑμᾶς περὶ Τιμάρχου.* B.

ibid. *τί δεῖ λέγειν, Τίμαρχε* etiam B.

ibid. *ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ κρ.* B.

ibid. *ἐν ἀλλοτρίαις οἰκίαις νυκτερεύῃ.* B.

ibid. *ἑταίρας πολυτελεστάτας.* B.

ibid. *προσαναλίσκουσιν.* B., quod sane videtur praestare. *νυνὶ* placuit etiam Bekkero.

p. 62. *ἕκαστος ὑμῶν.* B.

p. 63. *τὸ αὐτὸ παρ' ὑμῖν ἰσχύει.* B.

ibid. ταυτοῦ κατεψ. B.

ibid. λόγον οὐδὲ μ. B.

ibid. ὥςπερ νυνί. B.

ibid. πεπορνεῦσθαι Τίμαρχον. B.

pag. 64. σὺ δὲ τί οἶσθα etiam B. Sequentia ita exhibet Bekk. ὅταν οὑτοσὶ ἀναβῇ ἐπὶ τὸ βῆμα ἐν τῷ δήμῳ, καὶ ἡ βουλὴ ὅτε ἐβούλευσεν πέρυσιν, ἢ ἐὰν μνησθῇ τειχῶν ἐπισκευῆς ἢ πύργου, ἢ ὡς ἀπήγετό πού τις, εὐθὺς ἐβοᾶτε καὶ ἐγελᾶτε. Ceterum ὅταν-ἀναβῇ mutandum haud censeo. „Quotiescunque (ὅταν) in suggestum escendit Timarchus de moenibus turribusque reficiendis concionaturus, clamorem vos tollitis et effuse ridetis; quin etiam idem (semel ὅτε) fecit anno proximo superiore Senatus, quum de istis ipse Senator sententiam diceret." ἡ βουλή scil. ἐβόησε καὶ ἐγέλασε. Imperfecta vero significant, id aliquoties factum esse in populi concione. O.

ibid. καὶ τὰ μὲν παλαιὰ ἐάσω. B.

p. 65. ἐν τῇ Πυκνί. B.

ibid. ἀξίως ἐκείνου τοῦ συνεδρίου. B. tum τὸ εἰςήγημα.

ibid. ἔφη post ὦ Ἀθηναῖοι omisit B.

ibid. εἶναι γὰρ αὐτὸν ἔμπειρον. B.

ibid. ἡμεῖς τοι, ὦ. A. οἱ Ἀρεοπ. B.

ibid. Si Bekkeri editioni in leviuscula hac re fides constat, Mss. quoque habent πάτριον, non πατρικόν.

p. 66. ἠδύνασθε. ἔνθα δὴ etiam Bekk.

p. 67. ἐξεβάλετε etiam B. Sed μεμ. ἡμῖν, secunda pronominis persona nullo ex libro enotata.

ibid. τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων. B.

ibid. μηδὲν μὲν ἐμοῦ λέγοντος. λέγοντες in Turicensi editione operarum error videtur.

ibid. τῶν Δημοφίλου πολ. B. de coniectura.

ibid. βούλομαι καὶ ἄλλο τι. B.

p. 68. ὥςπερ καὶ νυνί B.

ibid. αἱ μὲν ἐγένοντο πάλαι, αἱ δὲ νῦν ἐνεστῶσιν ἔτι. B. quod sane Reiskianae coniecturae praeferendum.

Ibid. Nimis religiose Bekk. retinuit ἐδίκαζε et ἐδικάζετο.

ibid. Idem in marginem reiecit H. Wolfii supplementum: ὁ μάρτυς ante ὅστις ἐμαρτύρησεν.

pag. 69. ἐπεὶ ante θανάτῳ, in quatuor codd. omissum, retinuit tamen B. Mox τουτουΐ, et ὁ ἀγὼν οὑτοσί.

ibid. Ἀθήνησιν non Ἀθήνησιν B. mox μάρτυρές ἐστε, pro μάρτυρες ἐστέ.

ibid. καὶ γάρ μοι δοκεῖ Τίμαρχος οὑτοσὶ οὐχ ὑπὲρ αὑτοῦ μόνον, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐσπουδακέναι.

ibid. ἡ μὲν πρᾶξις αὕτη non αὐτή. B. tum ἐν ἐρημίᾳ e sex codd. Idem retinuit lectionem sane vitiosam, quam Reiskius ex parte correxit, εἰδὼς καταισχύνας δέ τινα τῶν πολιτῶν, sed quum tres codices exhibeant καταισχύνων, equidem legendum puto: εἰδὼς καταισχυνῶν τινα τ. π. quoniam futurum hic longe aptius videtur. Recte dein recepit Bekk. quoque μαρτυρήσῃ. O.

ibid. ὑπὸ τοῦ βίου τοῦ ἑαυτοῦ. B.

p. 70. ἐὰν et θανάτῳ omisso articulo habet etiam B.

ibid. ἤδη ἔγωγ᾽ ἔναγχος. B.

ibid. πάνυ κακῶς. B.

ibid. ἐκ τῶν μαρτύρων in ipsa oratione Bekk. sed in margine, μαρτυριῶν] μαρτύρων d. f.

ibid. αὐτοὶ ἴσασι pro συνίσασι ex quinque codd. B.

ibid. μηδὲν ὑμῖν ἔστω. B.

ibid. λόγοι λεγόμενοι e septem codd. B. ita etiam pag. 90. Brem. ἀκούω λόγους λεγομένους.

ibid. αὐτοὶ ὑμεῖς σύνιστε. B.

pag. 71. καταισχύνοντας αὑτοὺς pro ἑαυτούς. B. Mox edidit et ipse πεπόρνευται.

ibid. ὃ ἦλθεν ἔχων ἐκ τῆς — B. e quinque codd. Mox κατακεκύβευτο pro κατεκεκύβευτο.

ibid. ἐγίνετο retinuit B. quamvis tres eius Mss. habent ἐγένετο.

pag. 72. ἀνόσιος ἡ τούτου ἀεὶ τῶν αὐτῶν. B.

ibid. Mss. lectionem retinuit Bekk. καὶ ἀπεφέρετο εἰς τὸ καθ᾽ ἡμέραν ἔθος, ita ut Reiskianam interpretationem videatur probasse,

ex qua ἡ βδελυρὰ φύσις subiectum est verbi ἀνεφέρετο, praeceps ruebat. O.

ibid. ἐνταῦθα δὴ ἐφέρετο. B. Mox: ἐν οἷον τ' ἐστὶν ἐστιν.

p. 73. Etiam B. ἀποφορὰν ἔφερε.

p. 74. Bekkerus sex codices suos secutus praetulit ἐγὼ μαρτυροῦντας. idem mox προσῆκεν — ἐκεῖνο' εἶναι.

p. 75. ἀλλ' ἐπειδὰν ἀπαιτῇς. B. idem edidit παρασχέσθαι.

p. 76. παρέξομαι Μενεχάρη ὑμῖν. B.

ibid. [illegible]. B.

ibid. ὅς ἔτι καὶ νῦν ἐστι (non ἐστὶ) praetulit etiam Bekk. vulgatae.

ibid. διὰ τὴν [illegible] pro τοίνυν Bekk. e quinque Codd.

p. 77. ἐγένετο παρὰ τῶν ἐπιτρόπων τῷ Δ. B.

p. 79. [illegible] B.

p. 80. οὗτος ἐβάδιζεν. B.

p. 81. [illegible] ἀνὴρ καὶ γυνὴ [illegible] χ. δ. B.

ibid. ὅ τι λέγω retinuit B.

ibid. διδάξας δὲ τοῦτο. B.

p. 82. μὴ δοῦναι de coniectura ut videtur Bekk. pro μὴ δοῦναι.

ibid. Bekk. quoque restituit librorum lectionem, αὐτοὶ δὲ ἀφῆτε.

ibid. Bekk. quoque dedit τοῦτον τῷ δήμῳ μὴ [illegible]. In Turicensi editione operae Bremio haud obtemperarunt. O.

pag. 83. [illegible] τῶν ἐν [illegible] etiam B.

ibid. [illegible] Bekk. cuius quatuor tamen Mss. praebent [illegible].

ibid. τοιγάρτοι οὕτως. B.

ibid. E duobus Codd. Bekk. ἐπὶ τοῖς ἐν τοῖς δήμοις δικαστηρίοις, cuius lectionis utique praestantioris patet accurata interpretatio videtur vulgata ἐπὶ τοῖς δημοσίοις δικαστηρίοις, quum margo Cod. Mead. det δημοσίοις ἤγουν δημοτικοῖς. O.

ibid. [illegible] B.

p. 84. [illegible] e quinque Codd. B.

ibid. [illegible] B.

ibid. [illegible] habet etiam B.

p. 85. *ἀκοῦσαι* delevit B.

ibid. *τοῦτο ἐμοῦ παραλιπόντος* e quinque Mss. B.

p. 86. *οὐκ ὀλίγους δὲ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος.* B.

ibid. *μὴ νομίσητ' ἐμέ.* B.

ibid. *περιττὸς* ubi de arte aliqua vel facultate sermo est, significationem fere habet *τῆς δεινότητος*, adiuncta tamen saepe quadam reprehensionis notione. Itaque h. l. Demosthenes ironice appellatur *περιττὸς ἐν τοῖς λόγοις*, quemadmodum, §. 67. *ὁ σοφὸς Βάταλος*, utpote qui et sibi et multis egregius plane ac peritissimus orator videretur. Exempla huius significationis praebet Stephanus in Thesauro. O.

p. 87. *τὸ τέλος τοῦτο.*] *τοῦτο* in quatuor Mss. omissum uncis inclusit B.

ibid. *ὁπότε δὴ οὖν* e septem Codd. B.

ibid. *λόγον ὑμῖν εἰπεῖν.* B.

ibid. *παρ' αὐτοῦ τὸ πορνικὸν τέλος.* B.

p. 88. *εἶναι ἡγούμενος.* B.

ibid. *ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ σώφρονος ἀπολογία.* B.

ibid. *Δημοσθένης λέγειν.* B.

ibid. B. retinuit *σωφρονῆς.* Nullus Codd. ab eo consultorum praebet *σωφρονήσῃς.*

pag. 89. *γναφεύς, γναφεῖον* B. quamquam quinque Codd. habeant *κναφεύς, κναφεῖον.*

pag. 90. *τοῖς αὐτοῦ* (pro *αὑτοῦ*) *ἔργοις.* B.

ibid. *καὶ τὸν λόγον* habet etiam B.

p. 91. *τὴν πόλιν ἡμῶν.* B.

ibid. *ἥντινα πολλοὶ λαοὶ φημίζωσι. Θεός νύ τίς ἐστι κ. ἀ.* B.

pag. 92. *ἐρωτᾶτε* restituit etiam B. Unus apud eum Codex habet *ἐρωτᾶται.*

ibid. *περὶ – ἐπωνυμίας* uncis liberavit etiam B.

p. 93. *ὄιμαι ἂν αὐτούς* – B.

ibid. *οὐ ταὐτὰ φήσει κοινῇ ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς καὶ ἰδίᾳ εὔχεσθαι.* Ita de coniectura, codicum aliquot lectione *φησὶ* in *φήσει* mutata, egregie h. l. restituit Bekkerus. Etenim, ni fallor, *ἃ καὶ ἰδίᾳ εὔχεσθε* ex Grammatici alicuius interpretatione originem ducit.

p. 94. *κάλλει καὶ ὥρᾳ διενεγκόντες* retinuit B.

ibid. *ποιεῖσθαι περὶ ἐμοῦ.* B.

p. 95. *πρὸς ἑτέρους* retinuit B. Nullus eius Codex praebet Reiskianam e Lockerano haustam lectionem *ἑταίρους*.

ibid. *διαφθείροντες παρέξονται.* B.

ibid. *πάθος* Marklandi coniecturam firmant complures Bekkeri Mss.

p. 96. *πατέρες ἡμῶν.* B.

ibid. *μήτ' ἐρᾶν* etiam B.

p. 98. *καὶ περιφρονοῦντες.* B.

ibid. *ὧν οὐ χρὴ* unice suppleri debet *ἐρῶντας*. duplex enim est oppositio *σώφρονας – ἀκρατεῖς: ἐρῶντας τῶν ὁμοίων* i. e. *πραγμάτων σωφρόνων — ἐρῶντας ὧν οὐ χρή*. Praeterea *ἀκρατὴς ὧν οὐ χρὴ* non magis dici posse censeo quam *ἀκρατὴς ὧν χρή*. O.

ibid. *ἀποκρύπτεται* B. e quatuor Codd. Sed nescio quomodo vulgata *ὑποκρύπτεται*, callide abscondit, i. e. clam significat, magis huic loco videtur convenire, quam *ἀποκρύπτεται*, in quo nulla artis callidioris significatio inest. O.

p. 99. *τὸν* ante *Μενοίτιον* in duobus codicibus omissum uncis inclusit B. item *αὐτὸν* ante *εἰς Ὀποῦντα*. Mox *σῶν* pro *σῶον*, et *παρακαταθεῖτο* pro *παρακατάθοιτο*.

p. 100. *μηδὲν τούτων πράξειν* omisso *ἂν*, quod tamen sex Bekk. Codd. servant.

ibid. *ἐφίσταται Πατρόκλου.* B.

p. 101. *ἀνάγίνωσκε δή*] „*δὲ* b. g. m. malim *δὲ καί*." Bekk.

p. 104. Scripturam *οὐθεὶς* apud Aristotelem demum equidem offendi. O.

p. 105. *ὁ αὐτὸς ἐν τῷ Φοίνικι.* B. *ποιητὴς* exhibent tres eius Codd.

ibid. *πέρι* restituit etiam B.

ibid. *τἀληθὲς εἰς ἀνδρὸς φύσιν, σκοπῶν* hanc distinctionem retinuit B.

p. 106. *τοιοῦτός ἐστιν οἷσπερ.* Bekk. quoque hanc Mss. lectionem praetulit; pag. 107. vero Taylorum secutus edidit *οἵοισπερ* —

p. 107. *συνὼν* pro *ξυνὼν* B.

ibid. ἐκ τούτων, ἐξ ὧν αὐτὸν πράξαντα. B.

ibid. ἐλευθέρων retinuit Bekk.

ibid. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι — „ἄνδρες addidi sumptum ab h." Bekk. v. Bremii primam adnotationem pag. 16.

p. 108. Περιθοίδην Bekk. e quatuor Codd. Idem retinuit Πολεμαγένη, tum Παντaλέοντα.

ibid. τὸν Ἰφικράτους etiam B.

pag. 109. „τοῦ Μιλησίου.] τοῦ omittit l. praestat τόν." B.

ibid. Bekk. iunxit: ὧν ἥκιστά μοι μέλει μνησθήσομαι, ita ut ὧν ad ὁμοτρόπους τοὺς Τιμάρχου, non ad ἀπεχθείας retulisse videatur, in quo me adsentientem habet. Miram enim cum ridicula timiditate audentiam coniungeret, cui dicere in mentem veniret: „inimicitias defugio, quas tamen minime curo." Immo ex perditorum civium turba paucos illos, quos maxime contemnebat, nominasse satis habet, ut clare dicit §. 65. O.

p. 110. κειμένους ὑπερβεβηκώς.] „κειμένους αὐτοὺς a. b. g. l. m. ut malim κειμένους αὐτός." Bekk.

ibid. τοῦτον δή τίς οὐκ ἐμίσει omisit etiam B.

ibid. τὸν τοῦ μαγείρου non Μαγείρου B.

ibid. τάξιν Τίμαρχον B. Mox πότερα ex quinque Codd.

p. 111. τῶν νόμων ὧν οὗτοι. omisso ἐξ. B. Solita quidem attractio videtur pro οὓς οὗτοί φασιν ἐπ.

ibid. νομίσαθ' ὁρᾷν. recte B.

p. 112. ὑπολάβετε pro νομίσατε nullo suorum Codd. laudato B. v. Variet. lect. Brem. ὑπολάβεθ' ὁρᾷν habes §. 72.

ibid. κατηγορίαν — — λέξει e quatuor Codd. pro κατ. — ἐρεῖ Bekk.

ibid. ὃ δ' οὖν ποιεῖ. etiam B.

p. 113. αὐτῷ ἀπαντήσεται B. cuius unus dumtaxat liber praebet αὐτῶν.

p. 114. ἔπειτα ἐμβάλλεις εἰς τὴν ἀγοράν ita edidit etiam Bekk. cuius duo Codd. habent ἐμβαλεῖς.

ibid. διεξῆλθον πρὸς ὑμᾶς ex octo Codd. B. tum λέγεται κατὰ συνθήκας.

ibid. ὀυκ ὤν] „fortasse leg. ὀυκ ὤν δ'" Bekk.

ibid. ἐὰν – γένηται etiam B.

p. 115. κακοηθείας non tam pro opprobriis ceperim, quam pro prava, cuius Demosthenem insimulat, consuetudine turpia quoque elevandi, honestis nominibus excusandi, adversarios denique omni modo cavillandi, qua ingenii perversitate ipse se contemtui praebeat. O.

ibid. ἄμουσός τις οὗτος] οὗτος servavit B.

p. 116. λέγοι ῥήσεις. Ita plane Latini. Cic. Philipp. 2, 17. Materia facilis in te et in tuos dicere dicta. Pro Plancio. 34. dictum aliquod in petitionem tuam dici potuisse. O.

ibid. ἀπεφήνατο, non ἀπεφήνατο. B.

ibid. ἐὰν δὲ ὁ αὐτὸς] „articulum addidi sumptum ab a. b. l. m." B.

ibid. μὴ προςδέχεσθε etiam Bekk. e tribus Mss.

p. 117. ἄρξομαι διδάσκειν e quinque Codd. pro διδάσκων. B.

ibid. τετελευτήκεσαν etiam B.

p. 118. κατάλογον ἀποφαίνων. ita cum Ald. Bekk. omissis intermediis.

p. 119. Optimo consilio Bekk. περιστήσειν recepit pro παραστήσειν. Illud est ita alteri parare quid ut alteri simul auferatur, vel saltem, ut qui id acceperit, contraria postmodum sit conditione, quam antea fuerat; ut h. l. (§. 72) ὥςθ' ὁ μὲν φεύγων κατηγόρει, ὁ δε κατηγορῶν ἐκρίνετο. O.

ibid. ἐν τῇ – διατριβῇ] ita etiam B.

pag. 120. ἔργον ἐστὶ B.

ibid. ἀφεῖτε non ἀφίετε. B.

p. 121. εἶναι τῆς πόλεως. B.

ibid. ἄγεσθε e quinque Codd. pro ὑπάγεσθε. B.

p. 122. ἐπειδὰν δ' ἀπὸ τῆς ἀπολογίας ἀποσπασθῆτε. B.

ibid. ψῆφος γὰρ καὶ αὐτοῦ ὀυ δίδοται) substituendum praesenti reor perfectum δέδοται, ut mox ἐκπέφευγεν. O.

p. 123. τοιοῦτο retinuit B.

ibid. ἄλλον (non ἄλλων) B.

p. 124. ἐυφυᾶ] duo tamen Bekk. Codd. ἐυφυῆ.

ibid. ταχί γ' ἂν de coniectura. „Libri scripti ταχὺ γὰρ, editi post H. Wolfium ταχὺ γὰρ ἄν." Bekk.

p. 125. ὑφ' οὗ habet etiam B.

p. 126. κόραν e quinque Codd. B.

ibid. Τίμαρχον τὸν τοῖς αἰσχίστοις. B.

ibid. ἁμαρτανούσῃ servavit B. qui in nullo suorum ἁμαρτούσῃ invenit.

pag. 127. ἱρέσθαι ex uno Cod. Bekk. pro ἔρεσθαι.

ibid. ἀνατρέψετε Bekk. non ἀναστρέψετε.

ibid. οὐδενὸς non οὐθενὸς etiam B.

p. 128. ἀποδοῖτο pro ἀπόδοιτο. B.

p. 129. περὶ τῶν μεγίστων. Bekk. ἐπὶ e duobus Mss. laudans.

ibid γίνεται non γίγνεται Bekk. ut per totam orationem editur γίνομαι, γινώσκω.

ibid. „ἀνατετραφότας d. f. g. l. vulg. ἀνατετροφότας." Bekk.

ibid. ἀδικημάτων ἀρχὰς edidit Bekk. ex uno tantum codice afferens ἀτυχημάτων; quod si cum H. Wolfio retinendum censeas, hunc sensum ei tribuas necesse est: „nolite arbitrari Deos humanorum scelerum esse auctores et instigatores, quippe quae a propria potius mortalium pravitate proficiscantur." Ἀτυχημάτων, quod primo intuitu magis arridet, defenditur praeterea Theonis auctoritate; sed videndum adhuc, an is, ut saepe in aliis rhetoribus et grammaticis factum, ad recentiorem aliquam Aeschinis editionem ἀτυχημάτων exhibentem h. l. refictus fuerit, id quod nunc quidem ad liquidum perducere mihi non licet. O.

p. 131. τοῖς νέοις cum quinque Codd. omisit B.

ibid. Εὖ δ' ἐπίστασθε. B.

ibid. κατασκευάσετε etiam B.

p. 133. ἀποστέρωνται ex tribus Codd. pro ἀποστερῶνται. Bekk. Additamentum illud εἰ οὖν βουλήσεσθε – ἐξετάζειν tres habent Bekk. Codd., reliqui omittunt.

Observationes in Orationem de falsa legatione.

---

pag. 135. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι (e tribus Codd.) ἐθελῆσαί μου μετ᾽ εὐνοίας ἀκοῦσαι λέγοντος. B.

p. 136. πρότερον ἡ κατηγορία παρὰ τοῖς ἀκούουσιν ἰσχύει. B.

ibid. E quatuor Codd. Bekk. dedit βούλεται; perfectum ab eo esse potest, cui utrumque verbum uno eodemque tempore efferri concinnius videretur. O.

ibid. προτρεπόμενον τοὺς δικαστάς. B.

p. 137. ἐξεβάλλετε e quinque Codd. B.

p. 138. τοιοῦτόν τι etiam B.

ibid. ἐξελέγξω e quatuor Codd. etiam B.

ibid. σώζεσθαι e quatuor Codd. Bekk.

p. 139. ὅ γε ἀπογνούς. B.

ibid. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐάν τι παραλείπω. B. Mox idem ὅ ἂν ποθῆτε. Accusativos μηδὲν προκατεγνωκότας et ἀκούοντας retinuit B. quamvis nominativi exstent in quatuor Codd.

p. 140. σκέψασθε δ᾽ ἐάν. B. mox δόξω πάσχειν.

ibid. ὅπου τύχῃ] „τύχοι e. h. k. l. et correctus a. Deesse videtur ἄν." Bekk. Idem dedit Θεμιστοκλέα.

p. 141. ἐκβεβληκέναι δὲ τῆς ἀρχῆς omisso καί B. mox Σικελίας deleto articulo.

ibid. τὸ θηρίον quum in tribus Codd. desit, uncis inclusit Bekk.

ibid. τῆς ἱερείας ἐνύπνιον.] Si nonnulla Aeschines in adversarii actione exagitat, quae in ea iam non legimus, tenendum est, Demosthenem ipsum, quum eam edendam curaret, passim omisisse vel immutasse, quae aut Aeschines satis refutasse videretur, aut quae minus benigne ab auditoribus fuissent excepta; Aeschinem contra nulla plane istarum mutationum ratione habita, suam orationem publici iuris facere maluisse. O.

p. 142. πρὸς δή etiam B.

ibid. ὅθεν (e quatuor Codd.) δ᾽ ἡγοῦμαι e septem Codd. B.

p. 143. οὕτω γὰρ μάλιστα. B. ἂν quinque Codd. omittunt.

ibid. ἅπαντας γὰρ [ἂν] ὑμᾶς. B. tres scilicet codd. omittunt ἄν.

ibid. οἱ παρὰ τῶν Εὐβοίων B.

ibid. ἥλω tres Bekk. codd. exhibent; idem in omnibus libris esse videtur §. 5. Ὄλυνθος ἥλω.

p. 141. ἐπανῆλθε πάλιν δεῦρο e tribus codd. B.

ibid. πρεσβευτὴν ἑαυτῷ B.

ibid. ἀντειπόντος Bekk. e quatuor codd., quod tamen glossema videtur τοῦ ἀντιστάντος. O. Mox B. ἐνταῦθα δὴ —

ibid. Φιλίππῳ δεῦρο e codd., tum κήρυκα de coniectura B. fortasse ex §. 15. p. 165. τῷ κήρυκι – καὶ τοῖς – πρέσβεσι. O.

p. 145. γράφονται γὰρ 'οὗτοι B. Mox ἐπέθηκαν induxit etiam B.

ibid. Ἰατροκλῆς B. e tribus codd.

ibid. ὑπὲρ δὴ τούτων B.

p. 146. καὶ φιλανθρωπίαν τῆς τέχνης retinuit Bekk. recte, ut opinor. φιλανθρωπία h. l. non tam est amor hominum, humanitas, quam favor, quo quis apud homines gaudet (Beliebtheit) velut v. e. ars histrionica omnibus grata et ubivis cum plausu excepta. Similiter Demosth. περὶ τῆς παραπρεσβ. p. 236. ed Reisk. correctioris. ἡ δ' ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἀπολογία, καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο τοὔνομα γοῦν ἔχει φιλάνθρωπον. Περὶ στεφάνου p. 145. eiusd. ed. πάντων μὲν γὰρ ἀποστερεῖσθαι λυπηρόν ἐστι καὶ χαλεπόν, — μάλιστα δὲ τῆς παρ' ὑμῶν εὐνοίας τε καὶ φιλανθρωπίας. Τὴν γνῶσιν autem apud Aeschinem cave referas ad τῆς τέχνης: est enim notitia hominis. — Quia notus erat Philippo et propter artem omnibus acceptus. O.

ibid. ὡς δ' ἐπανήκων δεῦρ' ἀπὸ] „Addidi inventum in e. L k. l. „ Bekk.

ibid. Ἰατροκλῆς. B. et mox Ἰατροκλέους.

ibid. περὶ τοῦ Φιλίππου e quatuor codd. Bekk. Sed longe exquisitior est vulgata παρὰ τ. Φ. O.

ibid. παρελθὼν δ' ὁ Ἀριστ. B.

p. 147. ὁ Ἀριστόδημος συμπρεσβεύῃ B.

ibid. συσσιτεῖν ἡμᾶς ἐσπούδασεν e quatuor codd. fere ubique conspirantibus e. i. k. l. Bekk.

ibid. φυλάξωμεν quinque Bekkeri libri.

p. 148. *Δημοσθένην ὑπομένειν* Bekk.

ibid. *ἡμᾶς, τῶν συμπρέσβεων*] „Haec merito suspecta sunt Tayloro et Reiskio. Pro *συμπρέσβεων* in h. est *πρέσβεων.*" Bekk.

ibid. *πηγὰς δὴ λόγων ἔχειν ἀφθόνους* B.

ibid. *Δεωσθένην* etiam B.

p. 149. *συνετάξαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς* etiam B.

ibid. *ἤδη μοι σφόδρα* B.

p. 150. *οὐδ᾽ ἐγγενής,* omisso *ἡμῖν* B.

ibid. *ἔχων ἄπρατον,* B.

ibid. *εἰς ὑπερβολὴν ὑμᾶς* omisso *πάντας* ante *ὑμᾶς* Bekk. ex quatuor codd. e. i. k. l. mox ex iis et h. *ὦ ἄνδρες δικασταί.*

p. 151. *προδιδομένης* retinuit Bekk., quamquam septem eius codd. praebentibus *προδεδομένης*. Item servavit *αὐτοῖς,* etsi quatuor illi codd. e. i. k. l. habent *αὐτῆς*.

ibid. *Θέρμην* B.

p. 152. *Ἀθηναῖοι στρατηγόν* B.

ibid. *ἀφικομένου δ᾽ Ἰφικράτους εἰς τοὺς τόπους* B.

ibid. *οἱ παρόντες πάντες*] Omnes Bekk. libri servant *πάντες*.

p. 153. *ἡγουμένου Ἀθηναίων* B.

ibid. *ἐπειρώμην λύειν* pro *διαλύειν* ex e. i. k. l. B.

ibid. *ὧν εἴποιμι* cum tribus omisso *ἂν* B.

p. 154. *ἥρμοττέ τε λέγειν* de coniectura, ut videtur, B. Unus cod. *ἡρμόττετε*. Mox *ἐῤῥήθη* etiam B.

ibid. *ἐπεμνήσθην* restituit etiam Bekk.

p. 155. *ἐψηφίσατο Ἀμφίπολιν κ. τ. λ.* Hanc omnium codicum lectionem, ne memorata quidem Palmerii coniectura, merito retinuit Bekk. Probabiliter enim totum locum iam Hieronymus Wolfius ita interpretatus est: „Referebam, ut Amyntas decrevisset, Amphipolin, Atheniensium urbem, esse Atheniensibus reliquorum Graecorum auxiliis expugnandam et restituendam. Iam quibus rebus Amyntas, — tuus pater, coram Graecis omnibus cessit — te ex illo natum tibi vindicare, non est aequum." Etenim eo ipso, quod Amyntas, Graecorum decreto accedens, Atheniensibus adjudicandam esse Amphipolin censuerat, *ἀπέστη Ἀμφιπόλεως*; at si censuisset,

(ἀπεψηφίσατο), id faciendum non esse, oppidum istud non minus quam Philippus sibi ipse vindicasset, nec vel uno Amynta intercedente, κοινὸν δόγμα illud fuisset Graecorum. Palmerium, cuius librum nunc consulere haud licet, in errorem fortasse induxit ἐναντίον coram, prave intellectum pro adversus reliquorum sententiam. Συνεξαιρεῖν tamen aliter ac Wolfius explico: Amphipolin communi decreto ex aliis possessionibus controversis exemtam propriam adiudicare Atheniensibus. O.

ibid. παρειχόμην B. ibid. τὴν πόλιν δορυάλωτον εἶλες B. ibid. τἀκείνων B.

p. 156. ἐξηγγέλθη αὐτοῦ] „Malim ἐξήγγελτο." Bekk.

ibid. προοίμιόν τι σκοτεινόν B.

p. 157. μὴ νομίζειν – οἴεσθαι. Loco dubio nihil auxilii attulerunt Bekkeri copiae. Nam unus a. pravam correctionem ἴσεσθαι, pro οἴεσθαι exhibet. νομίζειν potius delendum videtur. O.

ibid. λέγειν ἐπιχειρήσας. B.

ibid. κῆρυξ non κήρυξ B. ἐκέλευσεν. B.

ibid. ἐπιθυμοῦντα εἰρήνης B. omisso articulo.

p. 158. ἀρχομένου δ' ἐμοῦ B.

ibid. ὡς δ' εἰσήλθομεν B. ex e. i. k. l.

ibid. Δημοσθένη retinuit B.

ibid. τοῦτο δ' ἄρ' ἦν B.

ibid. ἐπὶ ξένια etiam Bekk. Quomodo vero differat καλεῖν ἐπὶ ξένια et καλεῖν ἐπὶ ξενίᾳ, manifestum fiet comparantibus hunc Aeschinis et similem Demosthenis locum περὶ τῆς παραπρεσβ. p. 250. ed. Reisk. Schaef. ξένια δ' ἦν ἡ πρόφασις cum Lucianeo illo Ver. Hist. I, 29. οἱ λύχνοι ἡμᾶς – καὶ ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν. Scilicet Atheniensium legati, ius hospitii cum Philippo jam ante iunxerant, ex quo semel eius convivae fuerant. Quum igitur in eo essent, ut domum reverterentur, vocati sunt ἐπὶ ξένια, ad dona hospitalia accipienda vel Homero passim memorata. Lychni vero illi prodigiosi, anima et sermone praediti, Lucianum nunquam viderant, sed, qua erant comitate, eum ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλουν, hospitii ius cum eo contracturi; nec antequam una epulatus fuisset, ἐπὶ ξένια eum vocare poterant. ἐπὶ ξενίᾳ autem plane dictum, ut in hac oratione §. 8. ἀφικομένου – ἐπὶ κατασκοπῇ μᾶλλον τῶν πραγμάτων ἢ πολιορκίᾳ, ubi vide Bremium,

neque vero formulae ἐπὶ ξενία suppleverim τραπέζῃ, ut placet ellipsium fautoribus, sed ξενία hic quoque nomen substantivum esse reor. O.

p. 159. ἐκ τῆς πρεσβείας οἴκαδε B.

ibid. ὅ τι μὲν οὖν ἦν ποθ' ὁ κέρκωψ. B.

p. 160. ὡς ὁ Φίλιππος, deleto ἦν, B.

p. 161. θεάσασθαι retinuit Bekk. quamvis tres codd. e. f. h. exhibeant θεάσεσθε.

ibid. τὰ ἀντιλεγόμενα] „Scribendum τἀντιλεγόμενα." Bekk.

ibid. ἦσαν ἄξιοι B.

p. 162. ἔγραψεν ἡμᾶς (ἔγραψε γὰρ tamen e. f. k. l.) στεφανῶσαι θαλλοῦ ἕκαστον, Bekk. Στεφάνῳ tamen post θαλλοῦ in septem Bekk. codd. exstat.

ibid.. Simplicius Bekk. e marg. cod. a. ψήφισμα. μαρτυρίαι.

ibid. συγκειμένους ἡμῖν ἐρεῖν pro ὑμῖν ex septem codd. B. In seqq. δεξιότητος in duobus dumtaxat Mss. invenit B.

pag. 163. Consulto veterator iste, ut adversarium deridiculum redderet, rarius hoc verbum ἀποδιατρίβωσι cum duriore tropo ὑπερόριον λαλίαν ei videtur tribuisse: nam, quaecunque per hanc orationem tamquam a Demosthene profecta occurrunt, subagreste aliquid vel φορτικὸν habent. O.

p. 164. ἐνταυθοῖ sic omnes Bekk. codd., uno i. excepto, in quo legitur vulgare ἐνταῦθα.

ibid. τἄλλα non τἆλλα B.

ibid. Φίλιππος, (non ;) ἀλλ' οὐκ ἐμοί B. ita et in seqq. λαμπρὸς εἶναι, ἐμοὶ δ' οὐχ., tum: παρῆν δ' ἡμῖν: mox μνημονικόν τις αὐτόν φησιν εἶναι· καὶ γὰρ ἕτεροι. cet. Ceterum in his verum vidisse Brenium, delendum scilicet esse in praecedentibus μνημονικὸς καὶ-, eo quoque probabilius fit, quod ibi Bekkero auctore ita variant Codd.: „καὶ δεινὸς εἶναι] εἶναι καὶ δεινὸς i. δεινός τε εἶναι e. δεινὸς εἶναι k. l. qui igitur μνημονικὸς καὶ revera omittere videntur. O.

ibid. ἀλλὰ ante Φιλοκράτης uncis inclusit B.

p. 165. βούλομαι ante σπείσασθαι delevit B.

p. 166. καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ Δημοσθένους sine uncis B. mox ψήφισμα. οὐ τοίνυν ταῦτα μόνον B.

ibid. εἶπε in quinque codd. omissum uncis inclusit B.

ibid. ψήφισμα. Ἀνάγνωθι B.

ibid. τῶν περὶ τῆς εἰρήνης B. de coniectura. Sed dictum est, ut ὑπὲρ τῆς εἰρήνης βουλεύσασθαι. p. 170. κοινωνία ὑπὲρ τῆς εἰρήνης est societas eo fine instituta, ut pax firmetur; περὶ τῆς εἰρήνης, ut de pace consulatur, utrum firmanda sit, necne? O. Idem praetulit εὑρίσκετε. mox „ οἶμαι a. e., apud Reiskium οἴομαι."

ibid. παρέσχῆσθαι cum Bremio B.

p. 169. τὸ Δημοσθένους ψήφισμα B.

p. 170. ψήφισμα.] „ additum vulgo Δημοσθένους omisi cum i." Bekk. Pro βουλομένων necessario legendum est βουλευομένων, vestrae consultationi adfuisse legatos illos. O.

ibid. μεταθέμενος retinuit B. altera lectione non memorata.

ibid. ὡς ἐν τῇ προτέρᾳ] „ nonne ἐν μέν?" Bekk.

p. 171. εἰ δῷ retinuit B. Sed εἰδὼς pr. f. corruptelae futuri εἰ δώσει satis monstrat originem. O.

ibid. τῇ δ' ὑστεραίᾳ] „ Concinnius scripseris ὑστέρᾳ." Bekk. Minime vero, quoniam prima concio habenda erat octavo decimo die Elaphebolionis, altera proximo sequente i. e. τῇ ὑστεραίᾳ (ἡμέρᾳ) v. p. 169. O.

ibid. ἐν ᾧ μέ φησιν] „ Immo ἐν ῇ" Bekk. Sed ἐν ᾧ, quod verum puto, neutiquam ad λόγον referendum, sed ut saepe, genere neutro absolute positum est: dum, vel quum interea (id quod factum esse nequit, quia decreto vetitum erat), Demosthenes me concionatum tunc esse dicit. O.

ibid. ψήφισμα] „ quod addi solet Δημοσθένους omittunt e. h." B.

p. 172. περὶ συμμαχίας Bekk. ex uno cod. omisso τῆς ante συμμαχίας.

ibid. ἐν τῇ ὑστέρᾳ τῶν δυεῖν ἐκκλησιῶν] ita Bekk. de coniectura pro ὑστεραίᾳ. et hic quidem recte. δυεῖν dedit e sex codd.

ibid. ἐφ' ᾧ ἐπεγέγραπτο Δημοσθένους ὄνομα] Vide ne haec grammatico debeantur, praecedentia ψήφισμα γεγραμμένον ἑαυτῷ ita et recte quidem, interpretanti; mox pro εἶναι leg. videtur ἐνεῖναι. O.

ibid. Μαρτυρία] omisso Ἀμύντορος B. mox ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ex uno cod.

ibid. σκοπεῖτε δὲ pro δὴ e duobus codd. B.

ibid. αὐτὸς αὐτοῦ B.

ibid. ἀλλὰ καὶ φιλοτιμοῦμαι B. μᾶλλον sex codd. omittunt.

p. 174. ἀνεπίμπλατο B. Ita ἀναπλῆσαι φόνου p. 185. Brem.

p. 175. Χεῤῥόνησον pro Χεῤῥόννησον B. ita etiam pag. 177. ut Bremius quoque pag. 181.

p. 176. τῶν Χάρητος B.

ibid. Ψήφισμα reliquis omissis B.

p. 177. ἔχων ἐπιλέκτους B.

p. 178. Σκῦρον pro Σκύρον B.

ibid. λυροποιὸς] miro acumine Toup. ad Suid. 3. p. 95. notante Bekkero τυροποιός.

p. 179. ἀκρίτους etiam B.

ibid. Χίλωνα pro Χείλωνα e septem codd. B.

p. 180. δυνατὸς e septem codd. etiam B.

ibid. οὐδενὸς δ' ἀνθρώπων e duobus Mss. B.

ibid. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ex uno cod. B.

ibid. ἐν πρυτανείῳ omisso articulo B.

ibid. ἐθελήσει e quatuor codd. pro θελήσει B.

p. 181. εἶδον μὲν ἐγὼ B.

p. 182. τῶν συμμάχων τοὺς συνεφαπτομένους.] „ συμμαχιῶν ni fallor, a." B. idque sine dubio verum est. O.

ibid. ἐπὶ τὸ βῆμα καλούντων] omisso κατ' ὄνομα, quod unus tantum codex praebet, B.

ibid. τοὺς συμπροέδρους, τοὺς Δημοσθένους] „ τοὺς sumpsi ab i." B. mox Μαρτυρία omissis reliquis.

p. 183. κῆρυξ pro κήρυξ B.

ibid. οὐκοῦν (sic) δεινόν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι B. (ἄνδρες addidit ex uno cod.)

p. 184. τέμνοντας a Bekkero quoque receptum confirmant tres eius codd.

ψηφίζεσθαι] Praesens etsi a Bremio scite defensum, tamen propter unius Codicis i. apud Bekkerum varietatem ἐψηφίσθη dubium est; nam in hac corruptela latet perfectum hic inprimis aptum ἐψηφίσθαι, in quod Scaliger iam inciderat. O.

ibid. ἤνεγκαν αὐτῷ] Unus B. codex αὐτοῖς.

ibid. ἐξώλη αὐτὸν omisso τε quatuor codd. auctoritate B.

pag. 186. παρὰ τοῦτο] Insignia quaedam, sed ex parte in dubium nuper vocata exempla huiusce usus habes apud Lycurgum. Ed. Immanuelis Bekkeri pag. 250. (p. 182. Reisk.) Ἴσως οὖν τῶν συνηγόρων αὐτῷ τολμήσει τις εἰπεῖν, μικρὸν τὸ πρᾶγμα ποιῶν, ὡς οὐδὲν ἂν παρ' ἕνα ἄνθρωπον ἐγένετο τούτων. mox: οὐ μανία δή που τοῦτο λέγειν, ὡς οὐδὲν ἂν γένηται παρὰ τοῦτον; ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε, τοὐναντίον τούτοις, παρὰ τοῦτον εἶναι τῇ πόλει τὴν σωτηρίαν. denique: φέρε γάρ, εἴ τις ἕνα νόμον εἰς τὸ Μητρῷον ἐλθὼν ἐξαλείψειεν, εἶτ' ἀπολογοῖτο ὡς οὐδὲν παρὰ τοῦτον τῇ πόλει ἐστίν. — Ita etiam Gerhard. Becker, apud quem Morus tria illa priora παρ' ἕνα, παρὰ τοῦτον, παρὰ τοῦτον exposuit: „propter unum i. e. unius culpa — propter illum, (quia ille sic egit): quarto loco ipse editor haec adnotat: Sc. unam modo legem. Reisk. scripsit τοῦτο propter hoc facinus; Heinrichius in tribus prioribus cum Bekkeris facit; Osann vero, codicibus suis obsecutus, tres posteriores insigniter corrupit, παρὰ τοῦτο - et quod peius est, utpote oratoris sententiae plane contrarium, παρὰ τούτων εἶναι τῇ πόλει τὴν σωτηρίαν - postremo cum Reiskio et Heinrichio παρὰ τοῦτο. Librarios quidem rariorem istum usum obliterasse, mirari non debemus. Ceterum liquet in singulis exemplis a Bremio et a me allatis παρὰ non simpliciter significare propter, sed propter hunc vel hoc unum, imprimis propter hoc: ita παρὰ τοῦτον εἶναι τῇ πόλει τὴν σωτηρίαν, in hoc uno, vel in hoc inprimis sitam fuisse, penes hunc potissimum stetisse publicam salutem. Quam consuetudinem ut explicemus meminisse debemus duplicem apud Latinos etiam praepositionis propter vim: v. c. propter (iuxta) rivum aquae - propter metum. Ita παρὰ in hoc, de quo sermo est, usu proprie significat: iuxta aliquem, i. e. quantum in eius facultate, rem, de qua agitur, quocunque tandem modo tractandi, immutandi, devitandi positum erat. O.

pag. 187. ἀλλὰ Μουνιχιῶνος B. omisso καὶ, quod in uno cod. e. reperitur.

ibid. ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ ἐπιστολή] „ἡ recepi ex i." B.

p. 188. τῇ τοῦ τραύματος γραφῇ B.

ibid. εἴδωσι τούτοις]. Hoc Bekk., ut exquisitius puto, retinuit Unus cod. i τοῦτο, O.

p. 189. ἐπειδὴ δὲ οἱ συμπρέσβεις B.

ibid. κατηγόρεις e septem codd. Bekk. pro κατηγορεῖς.

ibid. ἐπὶ ταύτην [τὴν πρεσβείαν] ἥκεις. Bekk. uncis duo illa vocabula inclusit, non monito lectore. idem fecit in paragraphi fine [καὶ τῆς πρεσβείας].

ibid. ὑπὸ τῶν συμμάχων servavit Bekk. etsi octo eius codd. habent ἀπό.

pag. 190. οὐδὲ ἐν ταῖς ὁδοῖς] „εἴτε m. ceteri οὔτε." B.

ibid. εἰς ταὐτὸν πανδοκεῖον.] „ταὐτὸν h. m., ceteri ταὐτό." B. (Duo codd. d. i. πανδοχεῖον)

ibid. οὔτε γὰρ τὰ ψ.] „Libri οὐδέ." B.

ibid. τῶν περὶ K. ἤδη γεγενημένων, ὡς ἀρτίως] Ita Bekk. quoque, etsi duo codd. a. i. omittunt τῶν, quinque vero habent ὧν.

ibid. καὶ κιναιδίαν. Ita B. quoque: duo codd. habent ἤ.

pag. 191. ἀκούων δὲ τῶν — ita B. etiam. tres codices καὶ cum Reiskio exhibent.

pag. 192. κατειλήφαμεν] „Vereor ut sanum sit." Bekk. Scilicet offendit virum doctum perfectum post aoristum συνήλθομεν; facili tamen medela substitueris plusquamperfectum κατειλήφειμεν; nam κατελάβομεν nemo probaverit. O.

ibid. ὦ ἄνδρες δικασταί Bekk. pro ὦ Ἀθηναῖοι ex uno cod. i.

ibid. ἐβούλετο non ἠβούλετο B.

ibid. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.] „ἄνδρες recepi ex i." B. cuius scriptor librarius in his minutiis morosior, quam accuratior ceteris videtur fuisse, quocirca equidem ego huius unius auctoritatem parum curassem. O.

ibid. δοκοίησαν e quinque codd. B.

pag. 193. εἰπεῖν revocavit etiam Bekk.

ibid. ἐστὶ (non ἐστὶν) πρέσβεων B.

ibid. ἠξίωσεν pro ἠξίωσαν quinque praebent Bekkeri codices, in sequentibus tamen pluralibus intactis. O.

p. 194. Ἐπαμινώνδας στρατηγός] „ὁ στρατηγὸς ὅς i. unde recipiendus articulus." Bekk.

p. 195. τοιαυτὶ e quinque codd. recte Bekk. tum ἄνθρωπος αὐτοσὶ

p. 196. εὐδοκίμει ita plerique Bekk. Mss. videntur habere, quum e tribus dumtaxat enotaverit εὐδοκιμεῖ. O.

ibid. ἀρξάμενος δέ. ita B. e cod. i.

ibid. διαβολήν τινα ὑπειπὼν κατὰ τῶν συμπρέσβεων B.

ibid. ἥκοιμεν praetulit Bekk. Sex eius codd. habent ἥκομεν. Ceterum ἐπειπὼν e nullo suorum notavit B.

p. 197. τὴν ἐν τῷ ψηφίσματι] „ ἐν tollebat H. Wolfius." B. ἐπήγετο] e tribus codd. B.

p. 198. ἐκεῖνα δὲ δὴ e quatuor Mss. pro ἤδη B.

ibid. καὶ μικρά] „ μικρὸν l. malim μικρὰ μέν." Bekk.

ibid. πέμψειαν videntur cuncti Bekk. codices exhibere.

ibid. κἂν τοῖς λόγοις. B.

ibid. ὑπὲρ τῶν ὅρκων εἰπών.] „ εἰπὼν d. e. f. k. l. ceteri προειπών." Bekk.

pag. 199. καὶ τοὺς ὅρκους αὐτῶν ἀνέγνων] „ Immo αὐτῷ." Bekk.

pag. 200. καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ ex uno i. B. ut Ctes. 34.

ibid. ὅτι ἐμοὶ δοκοῖ (pro δοκεῖ) Bekk. „ δοκοίη i. ceteri δοκεῖ." Mox: πόλεις. ὅτι δ' ἦσαν Ἀμφικτυονίδες καὶ ἔνορκοι, κατηριθμησάμην ἔθνη δώδεκα. „ δ' d. e. f. h. k. l. vulg. δή." Bekk.

pag. 201. Ἴωνας] „ Post Ἴωνας Valckenarius (ad Herod. 7, 131) Αἰνιᾶνας inserit. cfr. Wesseling ad Diodor. 16, 29." Bekk. sed praestat Tittmanni ac Bremii suspicio, nomen Δολόπων excidisse.

pag. 202. „ Μαλιεῖς Scaliger et Valckenarius." idemque recepit Bekk.

ibid. γενόμενον pro γινόμενον Bekk. Hoc duo tantum codd. exhibent.

ibid. τῷ ἐλάττονι retinuit Bekk. Unus i. ἐλαχίστῳ.

ibid. Ἐρετριέα] „ ἐρετρία e. Ἐρυθραῖον H. Wolfius." Bekk.

pag. 203. οὓς δ' ἐγκαταλείψεις, ἀδικήσας χρήσῃ ἐχθροῖς. Bekk. de Lobeckii coniectura.

pag. 204. ἐῤῥήθη etiam B.

ibid. ἡγοίμην retinuit B. ἡγούμην unus i.

pag. 205. ὥσπερ αὐτὸς Bekk. e quinque codd. pro αὐτοῖς.

ibid. ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἡδέως ἂν ἐροίμην B.

ibid. *πρεσβευτὴς ἐκπεμφθεὶς* revocavit Bekk. Quatuor eius codd. dant *πρεσβεῦσαι.*

pag. 206. *ἅπερ πρὸς Φίλιππον εἶπον* Bekk. lectore de varietate non monito.

ibid. *διπλασίῳ ἄμεινον* Bekk.

ibid. *ἐν μὲν τῇ προτέρᾳ πρεσβείᾳ* ex uno codice i. Bekk. Mox recte *ὑστέρᾳ* e tribus codd.

pag. 207. „*ἥπερ* H. Wolfius. *εἴ τι* i. (cuius scriptor ubique singularia captat, grammatici potius quam librarii munere fungens. O.) ceteri *εἴπερ.*" Bekk.

ibid. *Λυδίαν* retinuit Bekk. haec notans: „*Λοιδίαν* Reiskius cum Harpocratione."

pag. 208. *περὶ τὸ γράφειν* praetulit etiam B., tum *λόγους* e pluribus Mss. inseruit: omittunt hanc vocem sex eius codd.

pag. 209. *ἄγομεν – παραδίδομεν* Bekk. Septem codd. *ἄγωμεν.* octo: *παραδιδῶμεν.* Equidem indicativum praefero. *τούτοις,* quod unus i. praebet, non recepit B.

ibid. *δήμιος* retinuit B. cuius quatuor codd. habent *δημόσιος.*

pag. 210. *βασανιζόμενοι γεγονέναι.* Sic omnes Bekk. Mss.

ibid. *ἀναστάντες* Bekk. *ἐξαναστάντες* duo tantum eius codd. quod tamen irruentium impetum in oratorem vividius refert. O.

pag. 211. *ὅτι μεγάλα* B. omisso *πάνυ,* quod in nullo B. codice reperitur.

ibid. *ὦ ἄνδρες δικασταί* ex uno i. B. tum ex g. et i. *ἀποδέδωκα* pro *ἀπέδωκα* B.

ibid. *ὅπως – εὐδοκιμήσει* de coniectura B. pro *εὐδοκιμήσῃ.*

ibid. *δρομοκήρυκες* omnes Bekk. codd. praeter unum i. in quo legitur *δημοκήρυκες.*

pag. 213. *τρίτον – τέταρτον* etiam Bekk. *τρίτη* quinque cod. *τετάρτη* nullus.

ibid. *Ἀλπωνὸν* etiam Bekk. Mss. nisi quod g. i. habent *Ἄλπωνον.* ita etiam p. 217.

pag. 214. *τοὺς ἐπαγγελλομένους* etiam B. unus i. *ἐπαγγειλαμένους.*

pag. 215. *ἐπαγγέλλουσι* ex septem codd. Bekk. pro *ἀπαγγέλλουσι.*

ibid. *καὶ μὴ παρ' αὐτοῖς* Bekk. haec notans: „*μηδὲ* a. *μὴ τὰ* H. Wolfius." Ceterum idem Wolfius h. l. ita interpretatus est: „ci responderunt: se Spartae magis, quam suis rebus diffidere." Equidem ita semper cepi: Satius esse ipsi (Archidamo) pericula, quae Lacedaemoniis suis imminerent, timere, quam Phocensium rebus praeter necessitatem atque officium sese immiscere. „Tua negotia cura; nos, si placet, missos fac." Ad *ἀπεκρίναντο* autem facile suppletur *κελεύοντες αὐτόν* ut mox p. 216. *ἔπεμψεν ἐπιστολὴν ἐξιέναι.* O.

ibid. *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι* ex a. e. B.

ibid. *ὑμῖν μὲν καὶ Λακεδ.* B. ex uno cod.

p. 216. *τῷ μὴ β.*] „*τῷ* H. Wolfius: libri *τό.*" B.

ibid. *ταῦθ' ὁρῶν* revocavit etiam Bekk.

ibid. *ἐπιστολὴν ὁ Φίλιππος* B.

p. 218. *ἠθέληκας* Bekk. ex uno cod. e.; duo habent *ἐθέληκας.*

p. 219. *παραπρεσβεύσασθαι* restituit Bekk. cuius ne unus quidem codex habet participium.

pag. 221. *Φάλαικος τύραννος*] „*ὁ τύραννος* g. aut hoc opus aut expuncto *Φάλαικος.*" Bekk.

pag. 222. *φημίζουσι* etiam B. ex cod. d.

ibid. *φήμη μὲν γάρ ἐστιν.*] „*γὰρ* recepi ex i." B.

pag. 223. *φανῆναί με δεῖ* B.

ibid. *καὶ καλῶς ἔχοντα.*] unus Bekkeri codex *καὶ τὰ κ. ἔ.*

pag. 224. *ὡς ἐπαιδεύθην*] „*ὡς καλῶς* Marklandus." Bekk.

ibid. *φρατρίας*] „Libri *φατρίας*" B.

pag. 226. *ἐπὶ τῶν τριάκοντα* in quinque codd. omissum uncis inclusit B.

ibid. *οὐ δὲ ἀμφισβητῶν*] „malim *δ' ὁ.*" B.

pag. 227. *τρίτον τουτί* et *πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα* B.

pag. 228. *ἐτόλμησας δὲ κατὰ* B.

p. 229. *δικάσοντες* iam e quinque codd. recepit B.

p. 230. *ὦ ἄνδρες* pro *Ἀθηναῖοι* ex uno cod. i. quem in hisce argutari dudum novimus, Bekk.

ibid. δύο δὲ ὑμᾶς pro ἐμοὶ e quatuor codd. B. mox δεῦρο idem recepit e quatuor codd.

ibid. ὡ νῦν ἤδη χρήσομαι e quatuor codd.

ibid. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ex i. B.

ibid. τουτουσὶ (ex i.) τοὺς πάντων B.

ibid. ποίαν χρατηθεὶς ἡδονῶν Bekk. e duobus Mss. ποίων — ἡδονῇ d. f. k. Lectio admodum memorabilis.

p. 231. τὰ γεγενημένα omnes Bekk. codd. B.

p. 232. ἅμα e quinque codd. addidit etiam B. mox idem ὅς ἔτυχε ex iisdem quinque codd.

ibid. ἔστι γάρ τις ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ἐπιδημῶν Ἀριστοφάνης B. ex uno codice i. ubique interpolato, quem hoc certe loco sequi non debebat Bekk. quum longe exquisitius sit ἐπιδημῶν εἰς τὴν πόλιν. O.

ibid. ὑπό τινων non ὑπὸ τινῶν B.

p. 233. τοιοῦτο retinuit Bekk. quamvis duo codd. τοιοῦτον habent. Mox cod. ille i: ὅτι δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀληθῆ. tum ex eodem: τὰς δ' ἀνοσίους ταύτας τῶν λόγων τέχνας.

p. 235. ἀμπελῶνι Bekk. ex interpolato cod. i. sed recte Bremius observavit, ἀμπελουργείῳ satis stabiliri ab Harpocratione.

ibid. ἀνόσιον ex i. B.

p. 236. σύμβουλος πόλεως ex i. B.

ibid. μαστιγοῖμι αἰχμάλωτον γ.] ita Bekk. sed μαστιγοίην quatuor exhibent cod. τὴν addunt sex.

ibid. Totum locum Bekk. sic edidit: ἐάσετε οὖν τὸν τοιοῦτον αὐτοῦ προστρόπαιον (μὴ γὰρ δὴ τῆς πόλεως) ἐν ὑμῖν ἀναστρέφεσθαι, haec notans: „τὸν, libri αὐτόν; correxit Reiskius. αὐτοῦ unus habet h. eius loco lacuna est in f. ἐν] ὥστε ἐν a. d. f. g. h. i. m. " αὐτοῦ an ab Aeschine ipso profectum fuerit, omittendumque sit omnino ὥστε illud, haud equidem pro certo affirmaverim: sed τὸν τοιοῦτον προστρόπαιον verum iudico, auctoritate potissimum Antiphontis permotus, qui Tetralog. 3. α. p. 10. Bekk. τῷ μὲν ἀποθανόντι οὐ τιμωροῦντες δεινοὺς ἀλιτηρίους ἕξομεν τοὺς τῶν ἀποθανόντων προστροπαίους. it. β. p. 43. τοῦ μὴ διδάξαντος καὶ οὐχ ὑμέτερον τὸν προστρόπαιον τοῦ ἀποθανόντος καταστήσω. collato Andocide περὶ

τῶν μυστηρίων. p. 140. Bekk. Ἱππόνικος ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλιτήριον τρέφει, ὅς αὐτοῦ τὴν τράπεζαν ἀνατρέπει. neque alibi genere neutro τὸ προστρόπαιον hoc sensu occurrere arbitror; nam Harpocratio corrupto Aeschinis codice h. l. in errorem videtur esse inductus. Contra recte in Bekk. Anecd. p. 296. προστρόπαιος: δαίμων τις ἐπὶ τῶν ἐναγῶν.

p. 238. τῶν μὴ δοξάντων.] „μὴ g. et rec. B. Ceteri omittunt." Bekk.

p. 240. μετὰ τῶν ἄλλων πρέσβεων pro συμπρέσβεων e sex Mss. B.

p. 241. ἐμαχέσασθε Bekk. ex unō cod. i. pro ἐμάχεσθε.

ibid. καὶ πάλιν αὐτοὺς ἐσώσατε.] „αὐτοὺς recepi ex i." Bekk. Sine caussa, opinor, ut pleraque quae ex uno hoc codice fuerunt immutata. Nisi vero in eo, ut praedixi, insolentior aliquis Grammaticus tot locis vulgatam recensionem corruperit potius quam correxerit, suspicari etiam licebit, eum exhibere priorem huius orationis editionem, minus limatam; sed, ut hoc quoque demus, utraque recensio certe permiscenda non erat. O.

τοῖς μὲν καιροῖς συμπεριφέρεσθαι κ. τ. λ.] Prudentissimam hanc, si diis placet, sententiam, nostris quoque temporibus adsentatores quam plurimos nactam suam fecit Cicero pro Plancio C. 39. O.

ibid. θεωρεῖν] Quum verbum isthoc, nullo alio addito vituperandi adverbio vix significare possit callide et fraudulenter rem in suum emolumentum instruere, equidem retinens Reiskii interpretationem Aeschinem ut saepissime constructionem variasse arbitror. O.

p. 242. εἶναί μοι λέγειν. Bekk. ex uno cod. i.

p. 243. δύ' ἔτη B. pro δύο ἔτη. e cod. a.

ibid. τοὺς συνάρχοντας] „Nonne ἄρχοντας?" Bekk.

p. 246. πρώτην ταύτην ὑμᾶς] „ταύτην addidi ex a. g. i." B.

ibid. οὐδὲ τοὺς Δημοσθένους] „οὐδὲ i. ceteri οὐ." B.

p. 247. ὑπό τινων non ὑπὸ τινῶν. B.

ibid. ἐποιησάμεθα ex uno i. pro ἐποιήσαμεν dedit B. ut infra p. 251. et 252.

p. 248. ἐτειχίσαμεν.] „Immo ἐτειχίσαμεν μέν." B.

ibid. καὶ τριακοσίους Σκύθας omisso τοξότας, quod tamen quinque codd. servant, dedit B.

p. 249. *τοῖς τρόποις οὐ μετρίων*] „*τοῖς* om. d. *τοὺς τρόπους* Scaliger." Bekk. ibid. *πρὸς Λακεδαιμονίους* Bekk. ex uno Cod. i. ibid. *ἦγεν* non *ἦρε* Bekk. ibid. *εἰς ἀκρόπολιν* B. Quatuor habent *εἰς τὴν ἀ.* v. pag. 251.

p. 250. *ἐπεχείρησε* ex uno i. B. pro *ἐνεχείρησε*.

ibid. *νεμηθῆναι.*] „*τμηθῆναι* H. Wolfius et Valckenarius Callimach E. f. p. 26. *νεμηθῆναι* a. e. f. h. l. m. *νεμεθῆναι* ceteri." B.

p. 251. „*εἰς ἀκρόπολιν* e. k. l. ceteri *εἰς τὴν ἀκρόπολιν.*" Bekk. ibid. *πλοτίμους* praetulit Bekk. *πλωτίμους* duo tantum eius codd. exhibent. ibid *καὶ Εὔβοιαν* ex uno i. B. ibid. *ἀγαθὰ* pro *τἀγαθὰ* e quinque codd. B.

p. 252. *ἐνεπέσομεν* e quatuor codd. etiam B.

ibid. *ἀναφύντος* e septem codd. B. ceteri *ἀναφθέντος*: qui sane tropus Libanium potius, quam Aeschinem refert. O.

p. 253. *εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους τὴν πόλιν ἡμῶν καθιστᾶσι*] Ita B. ex solo i. quod prae vulgata admodum languet. Sequens *καὶ* ante *μὲν τῆς δημοκρατίας* uncis idem inclusit, nullo tamen codice id omittente. O.

ibid. *πολεμίοις*] „*πολέμοις* Taylorus." Bekk. Eaque quamvis obloquente Reiskio, verissima est coniectura: non enim absurdam tantummodo censeo istam sententiam *συναγωνιζόμενοι τοῖς πολεμίοις, ἐξ ὧν ὁ δῆμος καταλύεται*, sed pessime etiam enunciatam, quum, si maxime hoc dicere voluisset, esse deberet *ὑφ' ὧν ὁ δ. κ.* neque vero cum Reiskio suppleri potest *ἔργων* ad *ἐξ ὧν*, quum *ἡ ἡ δημοκρατία σώζεται* artissime cum praecedente nomine *εἰρήνην* iunctum, eandem in altero membro concinnitatem postulet. O.

p. 254. *καὶ τὸν τῶν λόγων κύριον.* Ita B. locum fortasse sanavit e sex codd. Sic tamen dubii haeremus, utrum Aeschines ipse, an librarii tantummodo obliti fuerint *τῶν συμπρέσβεων*. Corruptelae quidem originem alii invenient in codicis illius, qui criticos semper male habebit, i., lectione *τῶν ὅλων*. Quid enim probabilius, inquient, quam quum semel aberrasset librarius *ὅλων* pro *λόγων* substituens, alios eiusmodi exemplar exscribentes propter necessariam *τῶν ἔργων* oppositionem, utramque lectionem *ὅλων* et *λόγων* coniunxisse? At *τὸν μηδὲ τῶν ὅλων λόγων κύριον* ego quoque longe praeferrem, si praebuissent libri. O.

ibid. τὴν ὀργὴν quatuor codd. omittunt; duo ἀνθρώπῳ praeponunt.

pag. 255. κακῷ ὄντι omittunt quidem quinque Bekkeri codices; nec tamen ego pro glossemate habuerim; etenim ita construendum, virgula ante κακῷ cum Bekkero inducta, Δημοσθένει ὄντι λογογράφῳ καὶ Σκύθῃ κακῷ. Omissum autem fuit, ut praecedens illud τὴν ὀργὴν et sexcenta alia huius generis, v. c. p. 256. ἀνδρῶν post σωφρόνων in quatuor codd. quia librario alicui vel festinanti, vel brevitatis studioso supervacaneum videbatur. O.

ibid. ἐκινδύνευσεν non ἐκινδύνευσε B.

ibid. μέλλοντα αὐτῷ non αὑτῷ B.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ ΛΟΓΟΥ.

Κτησιφῶν ἔγραψε ψήφισμα, „Στεφανωσαι Δημοσθενην Δημοσθενους Παιανιεα χρυσωι στεφανωι και αναγορευσαι τον στεφανον εν τωι θεατρωι Διονυσιοις τραγωιδων, οτι διατελει τα αριστα και λεγων και πραττων τωι δημωι των Αθηναιων.“ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγράψατο Αἰσχίνης παρανόμων, καὶ εἰσάγει κεφάλαια γενικὰ τρία. ἓν μὲν, ὅτι ὑπεύθυνον ὄντα τὸν Δημοσθένην ἐστεφάνωσε, τοῦ νόμου κελεύοντος, „μη εξειναι υπευθυνον αρχοντα στεφανουν.“ περὶ οὐσίας. δεύτερον δὲ, ὅτι ἐν τῷ θεάτρῳ ἀνεκήρυξε τὸν στέφανον, ἀπαγορεύοντος τοῦ νόμου, „μηδενα στεφανουν εν τωι θεατρωι.“ περὶ ποιότητος. τρίτον καὶ τελευταῖον, ὅτι καὶ τὰ ψευδῆ ἔγραψεν ἐν τῷ ψηφίσματι· οὐκ εἶναι γὰρ καλὸν καὶ ἀγαθὸν τὸν Δημοσθένην, οὐδὲ ἄξιον τοῦ στεφάνου. καὶ τοῦτο εἰς τὸ παράνομον ἀνακτέον, ἐπειδὴ καὶ νόμος ἐστὶν ὁ κωλύων τὰ ψευδῆ γράφειν ἐν τοῖς ψηφίσμασιν. ἔστι δὲ περὶ ποιότητος. ὑποφορὰς δὲ λαμβάνει τρεῖς, πρὸς μὲν τὸ πρῶτον δισσῶς ἐροῦντος Δημοσθένους, ὅτι οὐκ ἦν ἄρχων, οὐδὲ ἐστὶν ἀρχὴ ἡ τῶν τειχῶν οἰκοδομὴ, ἀλλὰ διακονία τις καὶ ἐπιμέλεια. εἰ δὲ καὶ ἀρχὴ, τῷ γε ἐπιδεδωκέναι ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ μηδὲν εἰληφέναι ἐκ τῆς πόλεως, οὐκ ἦν ὑπεύθυνος. περὶ ποιότητος ἀμφότερα· πρὸς δὲ τοῦτο Αἰσχίνης εἰσάγει στοχαστικὸν κεφάλαιον, οὐ μέντοι κατασκευάζει· εἰ δὲ μὴ παρ᾽ ἑαυτοῦ ἐπέδωκεν, ἀλλ᾽ εἶχε παρὰ τῆς βουλῆς εἰς τοῦτο δέκα τάλαντα. περὶ οὐσίας. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον κεφάλαιον παρεχομένου

Δημοσθένους νόμον ἕτερον, κελεύοντα ἀνακηρύττειν ἐν τῷ θεάτρῳ, ἂν ψηφίσηται ὁ δῆμος, Αἰσχίνης οὐ περὶ τῶν πολιτικῶν αὐτὸν εἶναί φησιν, ἀλλὰ περὶ τῶν ξενικῶν στεφάνων. περὶ οὐσίας. πρὸς δὲ τὸ τρίτον πολλὰ κατὰ μέρος. οἴεται δὲ τὸν Δημοσθένην εἰς τέσσαρας καιροὺς διῃρηκέναι τὴν ἀπολογίαν, τὰ πράγματα καθ' ἕκαστα εἰς τούτους μερίσαντα. πρῶτον μὲν οὖν φησὶν εἶναι καιρὸν τοῦ πολέμου τοῦ πρώτου τοῦ πρὸς Φίλιππον περὶ Ἀμφιπόλεως γενομένου, δεύτερον δὲ τὸν τῆς εἰρήνης, τρίτον δὲ τὸν τοῦ πολέμου τοῦ δευτέρου, καὶ τῆς περὶ Χαιρώνειαν ἥττης, τέταρτον δὲ τὸν παρόντα καιρὸν, τὸν περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον πολιτευμάτων. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ αἴτιον αὐτόν φησι γεγονέναι τῆς εἰρήνης, αἰσχρᾶς οὔσης καὶ ἀδόξου, καὶ τοῦ μὴ μετὰ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων συνεδρίου τὴν πόλιν αὐτὴν πεποιῆσθαι. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ὅτι τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον αὐτὸς παρεσκεύασεν. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, ὅτι τοῦ ἱεροῦ πολέμου καὶ τῶν περὶ Φωκέας συμβάντων αἴτιος ἐγένετο, καὶ τῆς ἥττης τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ, πείσας μετὰ Θηβαίων ἀραμένους τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον, παρατάξασθαι. ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ, ὅτι κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον οὐκ ἐπολιτεύσατο. μετὰ ταῦτα καὶ τοῦ βίου παντὸς τοῦ Δημοσθένους κατηγορεῖ, καὶ δὴ καὶ Κτησιφῶντος ἐν ὀλίγοις· ἐν οἷς ἀξιοῖ αὐτὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸν Κτησιφῶντα ἀπολογεῖσθαι. τὰ μὲν οὖν κεφάλαια ταῦτ' ἐστίν· ἐνίκα δὲ τὸν ἀγῶνα Δημοσθένης. μέμφονται μέντοι τινὲς τὸν Αἰσχίνην, ὅτι οὐκ ἐνδιέτριψεν ἐν τῷ παρανόμῳ, ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτείας κατηγορεῖ τοῦ Δημοσθένους, καλῶς πεπολιτευμένου τοῦ ἀνδρός· αὐτὸς δὲ τοὐναντίον, τούτῳ μάλιστα ἰσχυρίζεται, λέγων οὕτως· ἔστι δ' ὑπόλοιπον μέρος τῆς κατηγορίας, ἐφ' ᾧ μάλιστα σπουδάζω. τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ πρόφασις, δι' ἣν αὐτὸν ἀξιοῖ στεφανοῦσθαι. μή ποτε δὲ ἄριστα τοῦτο ἔπραξεν. ἐπειδὴ γὰρ εἶχε δόξαν μεγάλην παρὰ πᾶσι καὶ ὑπόληψιν ὁ Δημοσθένης, ὡς λαμπρότατα πεπολιτευμένος, εἰκότως ᾠήθη ψυχροὺς καὶ οὐδε-

νὸς ἀξίους φανήσεσθαι τοὺς περὶ τῶν παρανόμων λόγους, εἰ μὴ δόξαν αὐτοῖς ἐμποιήσει τὴν ἐναντίαν· ὡς ἄρα ὁ Δημοσθένης κακόνους ἐστὶ τῷ δήμῳ, καὶ αἰσχρῶς, καὶ ἐπιμέμπτως πεπολίτευται. διὰ τοῦτο ἐσπούδασε περὶ τοῦτο μάλιστα, καὶ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς κατηγορίας τὸ πλεῖστον ἐνδιέτριψε. μέμψαιτο δ' ἄν τις τὸ προοίμιον ὡς τραγικὸν, καὶ περιττὸν, καὶ ἐπιλόγῳ μᾶλλον ἐοικός.

Ἡ στάσις τοῦ λόγου ἐστὶ πραγματικὴ ἔγγραφος, ὥςπερ καὶ ἡ τοῦ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου· τὰ δὲ κεφάλαια δηλονότι τῆς πραγματικῆς περιέχει ἅπερ καὶ ἐκεῖ. οἷον τὸ νόμιμον, τεμνόμενον εἰς τρεῖς νόμους· τὸ δὲ δίκαιον εἰς τέσσαρας καιρούς. ὅρα δὲ, πῶς ἐπιλογικῶς ἤρξατο ἀπὸ συνηγόρων ἐκβολῆς, ὥςπερ καὶ Δημοσθένης. τινὲς εἶπον, ὅτι οὐκ ἔχει κατασκευὴν τὸ προοίμιον· οὐκοῦν οὐδὲ συμπέρασμα δεῖ ζητεῖν. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀκατάσκευον. ἔστι γὰρ αὐτοῦ κατασκευὴ, ὑπὲρ τοῦ τὰ μέτρια καὶ τὰ συνήθη μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει. εἰ γὰρ ἡ αἰτία τῆς προτάσεως ἐστὶν ἡ κατασκευὴ, διὰ δὲ τὸ τὰ μέτρια μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει αἱ δεήσεις, κατασκευὴ ἂν εἴη. ἔχει δὲ καὶ συμπέρασμα· ἐγὼ δὲ πεπιστευκὼς ἥκω, ἕως τοῦ, μεῖζον τῶν νόμων καὶ τῶν δικαίων.

Περὶ Αἰσχίνου. Ὅτι ἠδυνήθη νικῆσαι τὴν κατηγορίαν Εὐβούλου συναγωνισαμένου κατὰ τοῦ Δημοσθένους, ἐν τῷ ποιῆσαι τοὺς δικαστὰς ἀναστῆναι ἔτι τοῦ Δημοσθένους λέγοντος, ὡς ἔγνωμεν καὶ τοῦτο ἐν τοῖς Δημοσθενικοῖς. συνέβη δὲ αὐτῷ ἐκπεσεῖν τῆς πατρίδος ὕστερον, διὰ τὸ κατηγορῆσαι τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κτησιφῶντος, τοῦ ὑπὲρ τοῦ Δημοσθένους, ὡς παρανόμου, καὶ ὁρίσαντος τὸ πρόστιμον, ἐὰν μὴ δείξῃ αὐτὸ παράνομον, καὶ ἡττηθέντος, καὶ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι καταβαλεῖν τὴν καταδίκην, ἣν αὐτὸς ὥρισε, φυγῇ χρησαμένου· ὡς καὶ τοῦτο ἔγνωμεν ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου. φυγὼν δὲ τὴν πατρίδα, καὶ θελήσας ἀνελθεῖν πρὸς Ἀλέξανδρον, μαθὼν περὶ τῆς αὐτοῦ τελευτῆς, καὶ τῆς ταραχῆς τῶν τούτου

διαδόχων, εἰς Ῥόδον ἔπλευσε, καὶ Ῥοδιακὸν διδασκαλεῖον συνέστησε, παιδεύων τε οὕτω τοὺς νέους, καὶ τοῖς τελειοτέροις ἀνδράσιν ἀναγινώσκων τὸν λόγον τὸν κατὰ Κτησιφῶντος, ὃν εἶπε κατὰ τοῦ Δημοσθένους. καὶ θαυμαζόμενος σφόδρα παρ᾽ αὐτῶν ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἐρωτώμενος παρ᾽ αὐτῶν, πῶς ἐπὶ τοιούτῳ λόγῳ ἥττηται, ἀπεκρίνατο· θαυμάζετε, πῶς ἥττημαι, καθὸ οὐκ ἠκούσατε ὑμεῖς τοῦ θηρίου ἐκείνου. θηρίον γὰρ αὐτὸν ἐκάλει διὰ τὸ δεινὸν τῶν τρόπων καὶ ἀνελεῆμον. λέγεται δὲ, ὅτι καὶ τὰς λεγομένας μελέτας καὶ τὰ πλάσματα τῶν ζητημάτων αὐτὸς πρῶτος ἐκεῖ εὗρεν ἐν τῷ σχολάζειν. Ὅτι μαθητὴς ἐγένετο, ὡς μὲν Δημήτριος ὁ Φαληρεύς φησι, Σωκράτους τοῦ φιλοσόφου, εἶθ᾽ ὕστερον Πλάτωνος. ὡς δὲ Καικίλιος καὶ Ἰδομενεὺς καὶ Ἕρμιππος ἱστοροῦσιν, οὐκ ἤκουσε τούτων τῶν ἀνδρῶν μαθήσεως χάριν. φασὶ γὰρ, ὡς ὅτι οὐδὲν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Πλατωνικοῦ σώζει, οὔτε τὸ ἀκριβὲς καὶ καθαρὸν καὶ ἀπέριττον καὶ εὔρυθμον, ἀλλὰ κεχηνυῖά πώς ἐστιν αὐτοῦ ἡ ἰδέα τοῦ λόγου, καὶ ἄτεχνος μὲν καὶ προπετὴς, καὶ εὐχερῶς ἐπὶ τὸ λοιδορεῖν αἰσχρῶς καὶ ἀπρεπῶς ῥήτορι ἐξαγομένη. ἔχουσα δέ τι εὐφυὲς καὶ εὐάγωγον καὶ οἷον ἂν γένοιτό τινι ἐκ φύσεως καὶ μελέτης ἀφανοῦς.

ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ

Ο ΚΑΤΑ

ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ

ΛΟΓΟΣ.

1. Τὴν μὲν παρασκευὴν ὁρᾶτε, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν παράταξιν, ὅση γεγένηται, καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀγορὰν δεήσεις, αἷς κέχρηνταί τινες ὑπὲρ τοῦ τὰ μέτρια καὶ τὰ συνήθη μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει· ἐγὼ δὲ πεπιστευκὼς ἥκω, πρῶτον

---

1. *παρασκευὴν - καὶ - παράταξιν*] Vocabula desumta ex re militari. *Παρασκευὴ* enim dicitur de apparatu bellico (Scholiastes Demosth. *περὶ στεφ.* p. 260. *παρασκευὰς* exponit *τὰς πολεμικὰς ἑτοιμάσεις*): *παράταξις* de acie. Scholiastes, *δοκεῖ δὲ τραγικώτερα κεχρῆσθαι εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῇ μεταφορᾷ, πολιτικώτερον δὲ ὑπὸ Δημοσθένους εἰρῆσθαι τὸ αὐτὸ νόημα ἐν τῷ τῆς παραπρεσβείας εὐθὺς ἐν ἀρχῇ ἔχον οὕτως· ὅση μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σπουδὴ καὶ παραγγελία γέγονε κ. τ. λ.* Similia monet Ulpianus ad Demosthenem *περὶ στεφ.* ad init., et ad *βαδίζω*, quo Demosthenes utitur, notat: *τινὲς ἐμέμψαντο, ὡς τροπὴν ἐν προοιμίοις οὐ καλῶς κειμένην, τὴν λέξιν.* Non tamen primus est Aeschines, qui in prooemio hoc tropo utebatur. Andocid. *περὶ τῶν μυστηρ.* p. 1. *τὴν μὲν παρασκευὴν - καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν — — σχεδόν τι πάντες ἐπίστασθε.* Lysias *πρὸς Σίμ.* p. 134. *ὁρῶν, ὅτι καὶ παρασκευαὶ καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίνονται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν.*

τὰ μέτρια καὶ τὰ συνήθη] Pro *μέτρια* cod. Mead. habet *προσήκοντα*, ex scholio, opinor. Nam etiam scholiastes nostro loco: *μέτρια τὰ προσήκοντα.* c k l, qui codd. ejusdem familiae sunt, omittunt articulum ante *συνήθη*, quod non probandum. Nam, omisso

μὲν τοῖς θεοῖς, δεύτερον δὲ τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν, ἡγούμενος οὐδεμίαν παρασκευὴν μεῖζον ἰσχύειν παρ' ὑμῖν τῶν νόμων καὶ τῶν δικαίων. ἐβουλόμην μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους καὶ τὰς ἐκκλησιας ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων ὀρθῶς διοικεῖσθαι, καὶ τοὺς νόμους, οὓς ἐνομοθέτησεν ὁ Σόλων περὶ τῆς τῶν ῥητόρων εὐκοσμίας, ἰσχύειν, ἵνα ἐξῇ πρῶτον μὲν τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν πολιτῶν, ὥςπερ οἱ νόμοι κελεύουσι, σωφρόνως ἐπὶ τὸ βῆμα

---

articulo, συνήθη tamquam explicativum additum foret antecedenti μέτρια. Sed τὰ συνήθη diversae significationis epitheton est. Τὰ μέτρια ipsam rei naturam spectat, τὰ συνήθη id quod sit ἔθος civitatis, quod sit in usu: τὸ ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθαι καὶ μηδὲν παρὰ τὸ δίκαιόν τινι χαρίζεσθαι.

δεύτερον δὲ] e k l, ἔπειτα δεύτερον. Utrumque Aeschini usitatum. Retinui igitur, quod plurimis codd. nititur. Cf. Tim. 69. fin. παραπρ. 8. 53., paullo post. Infra 18. 28. 53. Ceterum ὑμεῖς (ἀκροαταὶ) et νόμοι ut unum h. l. tractantur ab Aeschine: qua observatione vulgatam lectionem defendit Spaldingius contra Reiskium in Demosthenis Midian. c. 3.

τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους] Bern. et Helmst. habent τὴν βουλὴν τῶν πεντακοσίων, idemque conjecit Scaliger. Sed interdum appositio determinativa, praesertim numeralis, eodem casu nomini apponitur. Iterum c. 6. πάλιν τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους ὑπεύθυνον πεποίηκεν ὁ νομοθέτης. fin. nostrae § ἡ προεδρεύουσα φυλὴ, τὸ δέκατον μέρος τῆς πόλεως. Lenior quidem est ea verborum collocatio, quam legimus apud Andoc. περὶ τῆς ἑαυτοῦ καθ. p. 84. τὰ δὲ μέλλοντά τε καὶ ἤδη πραττόμενα ἄνδρες ὑμῶν πεντακόσιοι ἐν ἀποῤῥήτῳ ἴσασιν, ἡ βουλή. Cf. Matthiae Gr. Gr. §. 433. 4.

ἵνα ἐξῇ] Bekkerus in priore hujus orationis editione scripserat e conj. ἵν' ἐξῆν, in altera tantum margini adsripsit: „aptius fortasse ἐξῆν:" quod si a Mss. oblatum fuisset, ipse etiam recepissem. Nam cum imperfecto indicativi ἵνα construitur, quum, quem quis propositum habebat finem, non assequebatur. Hic autem, praesertim post aoristum, conjunctivus, finem in universum indicans, parum aptus. Interdum ν in ι subscriptum transiisse monuit Schaeferus Melet. Critt. p. 110., quamquam multo frequentius ι in ν mutatum esse docuit ibidem p. 109.

παρελθόντι, ἄνευ θορύβου καὶ ταραχῆς, ἐξ ἐμπειρίας τὰ βέλτιστα τῇ πόλει συμβουλεύειν· δεύτερον δὲ ἤδη, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν τὸν βουλόμενον καθ' ἡλικίαν χωρὶς καὶ ἐν μέρει περὶ ἑκάστου γνώμην ἀποφαίνεσθαι. οὕτω γὰρ ἄν μοι δοκεῖ ἥ τε πόλις ἄριστα διοικεῖσθαι, αἵ τε κρίσεις ἐλάχισται γίνεσθαι. ἐπειδὴ δὲ πάντα τὰ πρότερον ὡμολογημένα καλῶς ἔχειν νυνὶ καταλέλυται, καὶ γράφουσί τινες ῥᾳδίως παρανόμους γνώμας, καὶ ταῦτα ἕτεροί τινες

τὸν βουλόμενον] Scaliger conjicit τῷ βουλομένῳ, quo constructio fit congrua antecedenti. Sed constructionis est variatio. Ut enim ἔξεστι cum dativo, sequente infinitivo, construi potest, sic accusativus potest infinitivo adjungi. Ejusmodi autem variationes frequentes. Cf. Duker ad Thuc. L. II, 36. et Elmsley. ad Eurip. Heracl. 7.

ἐλάχισται γίνεσθαι] Sic Bekkerus dedit in altera editione, et sic habent Bern. nec ullam e suis codd. varietatem notavit Bekkerus. In priore retinuerat Reiskianam lectionem ἐλάχιστα: quod adverbium hic mihi locum habere non posse videtur. Nam si γίνεσθαι cum adverbio construitur, modus indicatur, quo quid fiat; contra si γίνεσθαι sit enuntiationis copula, praedicatum per adjectivum est exprimendum. Sensus est: Quum demagogi novi, adolescentuli, populum in vana et injusta abripiunt, multitudo litium erumpit: quae locum non haberet, si sobrii et prudentes homines civitatem gubernarent. Nondum, ne post ea quidem, quae God. Stallbaum monuit ad Plat. Euthyphr. p. 10. seq., persuadere mihi possum, adverbium adjectivi instar adjungi posse verbo εἶναι, similibusque. Quaedam ex antiquo sermone etiam in scripturam migrasse, non negabo. Sed pauca sunt et certa. Bekkerus margini adscripsit: „Fortasse legendum τάχιστα." Equidem in vulgata acquiesco, quamquam non damnanda conjecturae sententia. Nam si qua in civitate discordia existat, ea, gubernantibus hominibus sobriis et prudentibus, celerrime componetur: quum novi homines honoris, quem opinantur, et publicae salutis caussa gaudeant discordia.

ταῦτα] Marklandus conjicit τοιαῦτα. Sed ταῦτα acerbius hoc ipsum respicit ψήφισμα, quod Ctesiphon tulerat, et de quo nunc agitur.

τὰ ψηφίσματα ἐπιψηφίζουσιν, οὐκ ἐκ τοῦ δικαιοτάτου τρόπου λαχόντες προεδρεύειν, ἀλλ' ἐκ παρασκευῆς καθεζόμενοι· ἐὰν δέ τις τῶν ἄλλων βουλευτῶν ὄντως λάχῃ κληρούμενος προεδρεύειν, καὶ τὰς ὑμετέρας χειροτονίας ὀρθῶς ἀναγορεύῃ, τοῦτον οἱ τὴν πολιτείαν οὐκέτι κοινὴν, ἀλλ' ἰδίαν αὐτῶν ἡγούμενοι εἶναι, ἀπειλοῦσιν εἰςαγγέλλειν, καταδουλούμενοι τοὺς ἰδιώτας, καὶ δυναστείας ἑαυτοῖς περιποιοῦντες, καὶ τὰς κρίσεις, τὰς μὲν ἐκ τῶν νόμων καταλελύκασι, τὰς δὲ ἐκ τῶν ψηφισμάτων μετ' ὀργῆς κρίνουσι· σεσίγηται

χειροτονίας - ἀναγορεύῃ] Hoc epistatae erat, qui, [illegible] m porrectae manus, quantum fieri poterant, dinumeratae essent a praecone, pronuntiabat ut ratum, quod plures jusserant. Cf. Schömann de comit. p. 124. s.

ἀλλ' ἰδίαν] Bern. e, k, l, ἀλλ' ἤδη ἰδίαν: quod non spernendum videtur. Sic enim oppositio fortior cum antecedente οὐκέτι. Frequens haec oppositio est in Aeschine. Tim. 9. οὐκ ἔτι ἑτέρῳ διαλέγεται ἀλλ' ἤδη αὐτῷ. παραπρ. 20. οὐκ ἔθ' ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως πρὸς ἡμᾶς ἠγωνίζετο, ἀλλ' ἤδη περὶ Λήμνου. Infra 42. νῦν οὐκ ἔτι περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας ἀγωνίζεται, ἀλλ' ἤδη περὶ τοῦ τῆς πατρίδος ἐδάφους.

εἰςαγγέλλειν] Reiskius ex solo Bern., qui correctricem manum expertus est, dedit εἰςαγγελεῖν, idque in priore editione retinuit Bekkerus: in altera, meo judicio, recte, revocavit vulgatam. Praesens et aoristum infinitivi post verba, quae futuri quid involvunt, satis vindicavi ad Tim. 13.

τὰς κρίσεις] Κρίσις hic est modus ac ratio, qua caussa in foro agitatur, inde ab initio usque ad sententiae pronuntiationem: der Gang des Processes.

μετ' ὀργῆς] Pro lubitu. Ὀργὴ non iram solum denotare, sed omnes animi affectus complecti, monuimus jam παραπρ. 53. Demosthenes in Mid. p. 44. Buttm. εἰ τοίνυν τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθ., ἄλλως πως ἔχει τὴν ὀργὴν ἐπὶ Μειδίαν, ἢ ὡς οὐ δέον αὐτὸν τεθνάναι, οὐκ ὀρθῶς ἔχει.

κρίνουσι· σεσίγηται] Sic etiam Bekkerus in priore editione dedit. In altera legitur κρίνουσιν· σεσίγηται. Si e Mss. suis omnibus hoc revocavit, quum varietas notata non sit, non statim rejiciendum,

μὲν τὸ κάλλιστον καὶ σωφρονέστατον κήρυγμα τῶν ἐν τῇ πόλει, „τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων καὶ πάλιν ἐν μέρει τῶν ἄλλων Ἀθηναίων," τῆς δὲ τῶν ῥητόρων ἀκοσμίας οὐκέτι κρατεῖν δύνανται, οὔθ' οἱ νόμοι, οὔθ' οἱ πρυτάνεις, οὔθ' οἱ πρόεδροι, οὔθ' ἡ προεδρεύουσα φυλή, τὸ δέκατον μέρος τῆς πόλεως. 2. τούτων δ' ἐχόντων οὕτως, καὶ τῶν καιρῶν ὄντων τῇ πόλει τοιούτων, ὁποίους τινὰς αὐτοὺς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε

---

etiamsi in scholis haec non doceamur. Verum videntur prosaici scriptores accuratissimi, vel si major sequatur interpunctio, vel si hoc vocabulum a sequentibus aliquo modo separare voluerint, ν paragogicum addidisse; et Corayus, qui in Isocrate hoc semper exterminare volebat, quamvis diligens erat, non tamen constare sibi potuit. Quum certam regulam nondum enucleare potuerim, cautissimum reor, Mss. sequi. Eadem fere dicenda de οὕτω et οὕτως. Equidem opinor, codd. Mss. esse sequendos, si οὕτως ante consonam offerant, quando significat hoc modo, sic; οὕτω vero ante consonam scribendum esse, si gradum denotans cum adjectivo vel adverbio, in quo ipsa qualitatis notio inest, in unam quasi notionem confluat, nisi forte gradus maximus notetur. Similiter intelligo ea, quae Car. Henr. Frotscher ad Xenoph. Hier. I, 3. observavit.

οὔθ' οἱ πρόεδροι] Desunt haec in Mead. Et fortasse quis haec opinetur melius omitti ob sequentia. Sed πρόεδροι non sunt confundendi cum προεδρεύουσα φυλή; videnda, quae diximus ad Tim. 14. de discrimine inter φυλὴν πρυτανεύουσαν et προεδρεύουσαν.

2. ὁποίους τινὰς] Sic dedit Bekkerus. Vulgo deest τινὰς, quod accessit ex Bern. Mead. Helmst. a b c g i k l m n. Pronomen indefinitum relativis additum significat tandem, et saepe, ut hic, vim auget: quum civitatis discrimen sit tantum, quantumcunque tandem animo concipitis. Patet non opus esse, quod Reiskius conjicit, aut ante ὑμεῖς aut ante ὑπολαμβάνετε addendum οὐδέ. Vult Aeschines, reipublicae tempora tam esse gravia, quam quis animo concipere possit; neminem posse in opinione sua veritatem excedere. Rhetorica est hyperbole.

εἶναι, ἓν ὑπολείπεται μέρος τῆς πολιτείας, εἴ τι κἀγὼ τυγχάνω γινώσκων, αἱ τῶν παρανόμων γραφαί. εἰ δὲ καὶ ταύτας καταλύσετε, ἢ τοῖς καταλύουσιν ἐπιτρέψετε, προλέγω ὑμῖν, ὅτι λήσετε κατὰ μικρὸν τῆς πολιτείας τισὶ παραχωρήσαντες. εὖ γὰρ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι τρεῖς εἰσὶ πολιτεῖαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, τυραννὶς, καὶ ὀλιγαρχία, καὶ δημοκρατία. διοικοῦνται δ' αἱ μὲν τυραννίδες καὶ ὀλιγαρχίαι τοῖς τρόποις τῶν ἐφεστηκότων· αἱ δὲ πόλεις αἱ δημοκρατούμεναι τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις. μηδεὶς οὖν ὑμῶν τοῦτ' ἀγνοείτω, ἀλλὰ σαφῶς ἕκαστος ἐπιστάσθω, ὅτι, ὅταν εἰςίῃ εἰς δικαστήριον, γραφὴν παρανόμων δικάσων, ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μέλλει τὴν ψῆφον φέρειν περὶ

ἓν – μέρος τῆς πολιτείας] *Μέρος*, ut Latinorum p a r s, idem fere est, quod vulgo dicitur g e n u s, f o r m a; *ἡ πολιτεία* c i v i l i s r a t i o, qua quis reipublicae perniciem avertere, et, quantum fieri possit, ejus salutem stabilire queat.

αἱ τῶν παρανόμων γραφαὶ] „Si quis in psephismate ad populum lato videbatur aliquid animadvertisse, quod veteribus legibus contrarium aut a bono publico alienum esset aut alio nomine juste reprehendi posset, ei, si psephismatis auctorem mendaciorum et fraudium convincere se posse arbitrabatur, licebat assurgere, et male rogatae legis postulaturum se esse latorem coram populo profiteri, et jure jurando interposito affirmare." Uberius haec exsequitur F. A. Wolfius in Prolegg. ad Leptin. p. CXXXVII. sqq. Schömann de comitt. L. II. c. 2.

τισὶ] Non erat, cur Taylor mallet *τουτοισί*. Pronomen enim indefinitum saepissime per contemtum de a d v e r s a r i i s ponitur, quos tanquam improbissimos et reipublicae perniciosissimos notare volunt.

τρεῖς εἰσὶ πολιτεῖαι] Cf. Tim. 2.

εἰςίῃ εἰς δικαστήριον, γραφὴν παρανόμων δικάσων] *Εἰςιέναι* hic dicitur de j u d i c i b u s, ut *εἰςελθεῖν*. Adhibetur alibi etiam de r e i s. Quin etiam *γραφὴ* dicitur *εἰςιέναι*, quod annoto propter lectionem, hoc quidem loco aperte corruptam, editionis Ald., quae habet *γραφὴ* pro *γραφήν*.

τῆς ἑαυτοῦ παῤῥησίας. διόπερ καὶ ὁ νομοθέτης τοῦτο πρῶτον ἔταξεν ἐν τῷ τῶν δικαστῶν ὅρκῳ, „Ψηφιοῦμαι κατὰ τοὺς νόμους," ἐκεῖνό γε εὖ εἰδὼς, ὅτι, ὅταν διατηρηθῶσιν οἱ νόμοι τῇ πόλει, σώζεται καὶ ἡ δημοκρατία. ἃ χρὴ διαμνημονεύοντας ὑμᾶς, μισεῖν τοὺς τὰ παράνομα γράφοντας, καὶ μηδὲν ἡγεῖσθαι μικρὸν εἶναι τῶν τοιούτων ἀδικημάτων, ἀλλ' ἕκαστον ὑπερμέγεθες, καὶ τοῦθ' ὑμῶν τὸ δίκαιον μηδένα ἀνθρώπων ἐξαιρεῖσθαι, μήτε τὰς τῶν στρατηγῶν συνηγορίας, οἳ ἐπὶ πολὺν ἤδη χρόνον συνεργοῦντές τισι τῶν ῥητόρων λυμαίνονται τὴν πολιτείαν, μήτε τὰς τῶν ξένων δεήσεις, οὓς ἀναβιβαζόμενοί τινες ἐκφεύ-

---

παῤῥησίας] Cf. ad Tim. 7. Demosthenes Mid. p. 58. §. 26. Buttm. respiciens ad ἄτιμον: ἕστηκε νῦν σιωπῇ, οὐ μόνον τῶν ἄλλων ἀγαθῶν τῶν κοινῶν ἀπεστερημένος, ἀλλὰ καὶ τοῦ φθέγξασθαι καὶ ὀδύρασθαι, quae est ejusdem notionis periphrasis.

τὰ παράνομα γράφοντας] Articulus deest in Helmst., eumque tacite omisit Bekkerus in priore editione. In secunda is adest. Utrumque mihi videtur eadem vi in usu fuisse, nisi quod articulus rem ut gravem notet.

μηδένα ἀνθρώπων ἐξαιρεῖσθαι] Reiske ex cod. Askew. dedit μηδένα ἐῷν ἀνθρώπων ἐξαιρεῖσθαι, eumque in priore editione secutus est Bekkerus, in altera revocavit vulgatam. Facile quidem ἐῷν excidere potuisse inter ea quae antecedunt et sequuntur, nemo negabit. Hujus tamen notionis expressio recentiori potius quam antiquo aevo est necessaria. Concedendi enim et prohibendi notionem antiqui supprimunt, quum ea ex contextu sponte in animum influat. Quid notius ellipsi, quam dicunt, verbi σκοπεῖν et φυλάττεσθαι ante ὅπως et ὅπως μή? Praesertim id fit, quum in ipsa enuntiatione vocabulum sit, quod notionem jam involvit. Sic in hac enuntiatione μηδένα.

τῶν στρατηγῶν συνηγορίας] Saepe accusant oratores τοὺς στρατηγοὺς, quod tantum absit, ut reipublicae hostes foris devincant, ut, otiosi domi manentes, seditiosorum consilia adjuvent, otiumque et libertatem reipublicae perturbent.

τῶν ξένων] Intelligit potentes et divites ex aliis civitatibus, quos producebant rei, ut testes essent, quam bene de se suisque civitatibus

γουσιν ἐκ τῶν δικαστηρίων, παράνομον πολιτείαν πολιτευόμενοι· ἀλλ' ὥςπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος αἰσχυνθείη τὴν τάξιν λιπεῖν, ἣν ἂν ταχθῇ ἐν τῷ πολέμῳ, οὕτω καὶ νῦν αἰσχύνθητε ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν, ἣν τέταχθε ὑπὸ τῶν νόμων φύλακες τῆς δημοκρατίας τήνδε τὴν ἡμέραν. κἀκεῖνο δὲ χρὴ διαμνημονεύειν, ὅτι νῦν ἅπαντες οἱ πολῖται παρακαταθέμενοι τὴν πόλιν ὑμῖν, καὶ τὴν πολιτείαν διαπιστεύσαντες, οἱ μὲν πάρεισι καὶ ἐπακούουσι τῆςδε τῆς κρίσεως, οἱ δὲ ἄπεισιν ἐπὶ τῶν ἰδίων ἔργων· οὓς αἰσχυνόμενοι, καὶ τῶν ὅρκων, οὓς ὠμόσατε, μεμνημένοι, καὶ τῶν νόμων, ἐὰν ἐξελέγξωμεν Κτησιφῶντα, καὶ παράνομα γράψαντα καὶ ψευδῆ καὶ ἀσύμφορα τῇ πόλει, λύετε, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς παρανόμους γνώμας, βεβαιοῦτε τῇ πόλει τὴν δημο-

---

atque etiam in commodum Atheniensium meruerint ii, qui accusabantur. Novimus jam ex Cornelii Nepotis Timoth. c. 4, 3., Jasonem tyrannum, qui in patria sine satellitibus se tutum non arbitratus sit, Athenas sine ullo praesidio venisse, ut ne deesset Timotheo de fama dimicanti.

τὴν τάξιν λιπεῖν] Perstringit Demosthenem, cui crimen Λειποταξίου jam παραπρ. c. 42. objecit.

φύλακες cet.] Munus quasi indicatur, quod ipsis sit demandatum. Idem est ac si dixisset, ὥςτε εἶναι φύλακας.

τήνδε τὴν ἡμέραν] Dedit Reiskius ex Helmstad. εἰς τήνδε τὴν ἡμέραν, quod retinuit in prima editione Bekkerus, quum ita exhiberent etiam d e f; (in posteriore notatur ex c e h k n) in altera praepositionem omisit. Recte, opinor. Nam τήνδε τὴν ἡμέραν jungendum cum τὴν τάξιν, ἣν τέταχθε: quod est multo significantius, quam si praepositio terminum significat, ad quem. Hoc die non usque ad hunc diem.

παρακαταθέμενοι τὴν πόλιν ὑμῖν] Quod sequitur, est explicativum, τὴν πολιτείαν διαπιστεύσαντες. Librarii nonnulli, offendentes in verbo composito raro, dederunt simplex πιστεύσαντες.

ἐὰν ἐξελέγξωμεν] Ut παραπρ. 2. ἐξελέγξω pro simplice ἐλέγξω, ita hic ἐξελέγξωμεν scripsit in altera editione Bekkerus ex Helmst. a c g k l m n pro vulgato ἐλέγξωμεν.

κρατίαν, κολάζετε τοὺς ὑπεναντίως τοῖς νόμοις καὶ τῇ πόλει καὶ τῷ συμφέροντι τῷ ὑμετέρῳ πολιτευομένους. κἂν ταύτην ἔχοντες τὴν διάνοιαν, ἀκούητε τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι λόγων, εὖ οἶδ᾽ ὅτι καὶ δίκαια, καὶ εὔορκα, καὶ συμφέροντα ὑμῖν αὐτοῖς ψηφιεῖσθε καὶ πάσῃ τῇ πόλει. 3. Περὶ μὲν οὖν τῆς ὅλης κατηγορίας μετρίως μοι ἐλπίζω προειρῆσθαι· περὶ δὲ αὐτῶν τῶν νόμων, οἳ κεῖνται περὶ τῶν ὑπευθύνων, παρ᾽ οὓς τὸ ψήφισμα τοῦτο τυγχάνει γεγραφὼς Κτησιφῶν, διὰ βραχέων εἰπεῖν βούλομαι. ἐν γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἄρχοντές τινες τὰς μεγίστας ἀρχὰς, καὶ τὰς προσόδους διοικοῦντες καὶ δωροδοκοῦντες

τοῖς νόμοις] Sic habent Ask. Helmst. c e k l, et dedit Bekkerus in priore editione; in altera revocavit, quod vulgabatur antea, τῷ νόμῳ. Sed usitatissimus est oratoribus pluralis οἱ νόμοι vel de universa legislatione vel de singulis legibus. Taylor infra c. 6. pro τῶν νόμων reponi voluit τοῦ νόμου: quo minime opus. Nam ad verba c. 11. προειπὼν ὧν ἕνεκα οἱ νόμοι ἐτέθησαν annotat Scholiastes: πάλιν πληθυντικῶς εἶπεν ἀντὶ ἑνικοῦ.

ἀκούητε] Vulgo ἀκούοιτε: quod h. l. soloecum est. In priore editione Bekkerus edidit ἀκούσητε, in posteriore ἀκούητε, ut jam Stephanus. Aoristus conjunctivi, si a plurimis offerretur codd., bonus esset, significationem habens futuri exacti, cui respondet in apodosi futurum actionis durantis, ut hic εὖ οἶδ᾽ ὅτι ψηφιεῖσθε. Sed etiam praesens peraptum, inprimis tum propter participium ἔχοντες τὴν διάνοιαν, tum ut mite monitum, continuam adhibendam esse attentionem.

ὑμῖν αὐτοῖς] In priore editione Bekkerus scripserat ὑμῖν τ᾽ αὐτοῖς, nulla annotata varietate, in altera revocavit vulgatum. Recte. Nam ὑμῖν αὐτοῖς et πάσῃ τῇ πόλει non sunt res diversae, quibus idem tribuatur praedicatum, sed πάσῃ τῇ πόλει nonnisi amplificat notionem τοῦ ὑμῖν αὐτοῖς. Saepe quidem legitur τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, ut Demosth. περὶ στεφ. p. 225. qua formula et tota civitas et singuli cives respiciuntur.

3. ὑπευθύνων] Vide ad Tim. 1., ubi de εὐθύναις sermo est.

περὶ ἕκαστα τούτων προςλαμβάνοντες τούς τε ἐκ τοῦ βουλευτηρίου ῥήτορας, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ δήμου, πόῤῥωθεν προκατελάμβανον τὰς εὐθύνας ἐπαίνοις καὶ κηρύγμασιν· ὥςτε ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἀρχῶν, εἰς τὴν μεγίστην μὲν ἀπορίαν ἀφικνεῖσθαι τοὺς κατηγόρους, πολὺ δὲ ἔτι μᾶλλον τοὺς δικαστάς. πολλοὶ γὰρ πάνυ τῶν ὑπευθύνων ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπται τῶν δημοσίων χρημάτων ὄντες ἐξελεγχόμενοι, δι-

---

προςλαμβάνοντες] Hoc vocabulum, quod Reiskius ut spurium uncis incluserat, recte his liberavit Bekkerus. Ex hoc enim pendet qui sequitur accusativus τοὺς ῥήτορας: in auxilium vocantes oratores. Num de industria προςλαμβάνοντες et προκατελάμβανον Aeschines in eadem enuntiatione conjunxerit, non decernam. — Duplex genus ῥητόρων hic memoratur, οἱ ἐκ τοῦ βουλευτηρίου et οἱ ἐκ τοῦ δήμου. Illi videntur esse, qui ipsi senatores, quum res a senatu deliberatas proponerent, loquebantur, hi, qui surgerent pro ordine ex populo.

πόῤῥωθεν προκατελάμβανον] De parallelismo vide ad Tim. 18.

τῶν ἀρχῶν] Sic edidit Bekkerus ex e k l. Vulgo τῶν ἀρχόντων. Quod, si tempus urgeas, parum est aptum. Nam οἱ ἄρχοντες proprie sunt, qui hoc ipso tempore tenent magistratum. Εὐθύνην autem reddere debebant ii, qui magistratum gesserant, qui eo abierant. Possit tamen οἱ ἄρχοντες quasi terminus technicus esse, temporis ratione non habita. Sed quum vocabulo εὐθύνη genitivus muneris, cujus ratio redditur, non hominis, qui munus gesserat, addi soleat, quumque alteram lectionem codices haud contemnendi obtulerint, Bekkerum secutus sum. c. 3. ἐπειδὰν λόγον καὶ εὐθύνας τῆς ἀρχῆς δῷ. Demosthenes περὶ παραπρ. p. 367. τοῦτο γάρ εἰσι πρεσβείας εὐθύναι. περὶ στεφ. p. 308. στρατηγίας ἐμὲ εὐθύνας ἀπαιτεῖς. Atque etiam ἀρχαὶ pro ἄρχοντες saepe ponuntur, ut ostendit Blomfield ad Aeschyli Ag. v. 122.

κλέπται – ὄντες ἐξελεγχόμενοι] Ὄντες vim habet re vera. Κλέπται ὄντες est, quod nos dicimus: als wirkliche Diebe. Haec frequens est hujus participii significatio, nec erat a viris doctis in dubium vocanda. Ἐξελέγχεται κλέπτης Graecis non idem est, quod ἐξελέγχεται κλέπτης ὤν. Hinc quum verbum finitum participii formam induat, dicendum: ἐξελεγχόμενος κλέπτης ὤν. Sic etiam aliorum verborum, quae finita participium loco infinitivi junctum sibi habent,

φύγγανον ἐκ τῶν δικαστηρίων. εἰκότως. ᾐσχύνοντο γὰρ, οἶμαι, οἱ δικασταὶ, εἰ φανήσεται ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, τυχὸν δὲ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ, πρώην μέν ποτε ἀναγορευόμενος ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ὅτι στεφανοῦται ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης ὑπὸ τοῦ δήμου χρυσῷ στεφάνῳ· ὁ δὲ αὐτὸς ἀνὴρ μικρὸν ἐπισχὼν, ἔξεισιν ἐκ τοῦ δικαστηρίου κλοπῆς ἕνεκα τὰς εὐθύνας ὠφληκώς. ὥςτε ἠναγκάζοντο τὴν ψῆφον. φέρειν οἱ δικασταὶ, οὐ περὶ τοῦ παρόντος ἀδικήματος, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αἰσχύνης τοῦ δήμου. κατιδὼν δέ τις ταῦτα νομοθέτης, τίθησι νόμον, καὶ μάλα καλῶς

---

participium cum participio jungitur. Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 735. ἐπὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ – τῷ ἀπειρηκότι τὰ ἑαυτοῦ χρήματα εἰςφέροντι, ubi Lambinus de veritate lectionis dubitabat. Sed quum ἀπείρηκα cum participio construatur, ἀπείρηκα εἰςφέρων, etiam participio ἀπειρηκὼς alterum participium jungi potest. — Ab hoc longe diversa est participii ὢν cum alio participio conjunctio, ubi ὢν copulae vim habet, et alterum participium adjectivi vel substantivi vicem gerit. Porsonus ad Euripidis Hec. v. 562. „rarissima, inquit, participii substantivi cum alio participio conjunctio.“ Nec vero tam rara est, quam opinatus esse videtur vir doctissimus, sed haud raro a viris doctis addubitata. Xenophon Sympos. VIII, 2. Κριτόβουλός γε μὴν, καὶ ἐρώμενος ὢν, ἤδη ἄλλων ἐπιθυμεῖ: ubi Schneiderus, inprimis mihi, inquit, ὢν post ἐρώμενος displicet. Sine caussa. Ἐρώμενος substantivi loco positum, habitum indicat, nec unam solam conditionem spectat. Hellen. I, 2, 2. ἐκ δὲ τῆς Μιλήτου βοηθήσαντές τινες τοῖς Πυγελεῦσι, διεσπαρμένους ὄντας τῶν Ἀθηναίων τοὺς ψιλοὺς ἐδίωκον. II, 1, 28. διεσκεδασμένων δὲ τῶν ἀνθρώπων ὄντων, αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν, αἱ δὲ μονόκροτοι, ubi ὄντων delendum censuerunt Stephanus et Leonclavius. Infra c. 50. ὁ νεανίσκος, ἑτέρων τὴν ὄψιν διαφέρων γενόμενος, ubi varia tentarunt viri docti.

ἐν τοῖς ἀγῶσιν] Intelligit certamina ludicra, inprimis tragoediarum, quae festo tempore habebantur.

νομοθέτης] „Quoties de legibus novis rogandis veteribusque abrogandis agendum erat, creabantur a populo Nomothetae. Erat autem huic rei unum inprimis tempus statum, anni cujusque initium, quo tempore legum censura solennis. Hujus ratio atque ordo legitimus optime ex ipsis legibus cognoscitur, quas a Demosthene servatas habemus in oratione in Timocr. p. 706. sqq.“ Uberius haec

ἔχοντα, τὸν διαῤῥήδην ἀπαγορεύοντα τοὺς ὑπευθύνους μὴ στεφανοῦν. καὶ ταῦτα οὕτως εὖ προκατειληφότος τοῦ νομοθέτου, εὕρηνται λόγοι κρείττονες τῶν νόμων, οὓς εἰ μή τις ὑμῖν ἐρεῖ, λήσετε ἐξαπατηθέντες. τούτων γάρ τινες τῶν τοὺς ὑπευθύνους στεφανούντων παρὰ τοὺς νόμους, οἱ μὲν φύσει μέτριοί εἰσιν· εἰ δή τίς ἐστι μέτριος τῶν τὰ παράνομα γραφόντων· ἀλλ' οὖν προβάλλονταί γέ τι πρὸ τῆς αἰσχύνης. προσεγγράφουσι γὰρ πρὸς τὰ ψηφίσματα, στεφανοῦν τὸν ὑπεύθυνον, ἐπειδὰν λόγον καὶ εὐθύνας τῆς ἀρχῆς δῷ. καὶ ἡ μὲν πόλις τὸ ἴσον ἀδίκημα ἀδικεῖται·

---

exponit F. A. Wolfius Prolegg. in Leptin. p. CXXXV. sqq. — — De hujusmodi tamen νομοθέταις h. l. non cogitaverim; verum νομοθέτης (indefinite sic posito vocabulo) saepissime est, quicunque legem ab se rogatam perfert v. c. ap. Lysiam κατὰ Φίλωνος p. 465. Bekk. Oxon. τίς γὰρ ἄν ποτε ῥήτωρ ἐνεθυμήθη, ἢ νομοθέτης ἤλπισεν ἁμαρτήσεσθαί τινα τῶν πολιτῶν τοσαύτην ἁμαρτίαν; Orellius.

λόγοι κρείττονες] Hanc verborum collocationem recepi ex e k l. Vulgo κρείττονες λόγοι. Sed oppositio fit fortior substantivo praeposito, et ita perversa agendi ratio acerbius notatur. Bekkerus in utraque editione scripsit κρείττους ex h, in prima κρείττους λόγοι, in altera λόγοι κρείττους. Equidem in his terminationibus a Mss. standum esse arbitror.

οἱ μὲν φύσει μέτριοί εἰσιν] Fortasse scribendum οἵ, ut sit determinatio ad τινές: quidam, qui quidem natura sunt aequiores; verbum, ad quod referendum τινὲς, est προβάλλονται, cui ἀλλ' οὖν praeponitur et γε sequitur, ut limitans: aliquid saltem mitigationis caussa adjiciunt. Infra 26. ἀλλ' ἐπειδὴ ταχέως διέβητε εἰς Εὔβοιαν Πλουτάρχῳ βοηθήσοντες, τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ἀλλ' οὖν προσεποιοῦνθ' ὑμῖν εἶναι φίλοι.

μέτριος τῶν] Sic dedi cum Bekkero. Vulgo μέτριος ἐπὶ τῶν. Praepositionem jam Wolfius deleverat, eaque abest etiam ab Helmst. e k l. Reiskius opinabatur, in praepositione latere ἐπικουρῶν τινὶ: quod deesse facile patimur. Non enim de eo sermo est, qui ἐπικουρεῖ τινὶ τῶν τὰ παράνομα γραφόντων, sed qui ipse τὰ παράνομα γράφει. Corruptio videtur inde nata, quod ἐστὶ vel ante μέτριος vel post scriptum erat. Plane deest in e.

προκαταλαμβάνονται γὰρ ἐπαίνοις καὶ στεφάνοις αἱ εὐθῦναι· ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφων ἐνδείκνυται τοῖς ἀκούουσιν, ὅτι γέγραφε μὲν παράνομα, αἰσχύνεται δὲ ἐφ᾽ οἷς ἡμάρτηκε. Κτησιφῶν δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὑπερπηδήσας τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν ὑπευθύνων κείμενον, καὶ τὴν πρόφασιν, ἣν ἐγὼ ἀρτίως προεῖπον ὑμῖν, ἀνελὼν, πρὶν λόγον, πρὶν εὐθύνας δοῦναι, γέγραφε μεταξὺ Δημοσθένην ἄρχοντα στεφανοῦν. 4. Λέξουσι δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἕτερόν τινα λόγον ὑπεναντίον τῷ ἀρτίως εἰρημένῳ. ὡς ἄρα ὅσα τις αἱρετὸς ὢν πράττει κατὰ ψήφισμα, οὐκ ἔστι ταῦτα ἀρχὴ, ἀλλ᾽ ἐπιμέλειά τις, καὶ διακονία· ἀρχὰς δὲ φήσουσιν

γέγραφε] Sic scripsi cum Bekkero ex Bern. Helmst. e k, et a pr. m. g, idque aptum est sequenti αἰσχύνεται et ἡμάρτηκε. Vulgo ἐγεγράφει.

μεταξὺ] Hic adverbialiter ponitur. Hesychius explicat μεταξὺ ἐξαίφνης, μετ᾽ ὀλίγον, ἀνὰ μέσον. Docemur quidem a Grammaticis, μεταξὺ jungi participio, quod resolvendum sit per interea dum cum verbo finito. Nec nos negamus ita hoc fieri posse. Sed opinor suo ubique participium regimine pendere et μεταξὺ adverbium esse, quod plerumque tempus durans notionis participii contineat.

4. ἀρχὴ ἀλλ᾽ ἐπιμέλειά τις καὶ διακονία] Discrimen horum vocabulorum in rebus Atheniensium publicis difficile est constituere. Schömannus quidem subtilis et accuratus in libro de Comitt. Athenn. II, c. XI. egit de magistratibus, curationibus et ministeriis; sed fateor me non accepisse distinctam et verborum et rerum notionem. Ante omnia verba videamus. Est regressio a majore ad minus. Ἀρχαὶ magistratus ii potissimum vocandi sunt, quibus tributum est, ut de rebus quibusdam consulant, judicent et imperent: τὸ γὰρ ἐπιτάττειν ἀρχικώτερόν ἐστιν. — Ἐπιμέλεια pro notione vocabuli est munus, quod curam et diligentiam postulat, minus cum imperio conjunctum. Quamquam vero ἀρχὴ sine cura et diligentia bene administrari non possit, honoratur tamen imperio; ἐπιμέλεια autem quamquam omni imperio non careat, id tamen non ultra consilium rem bene curandi et administrandi extendendum. Euphemisticam quoque significationem hoc vocabulum accepit, quum, quod in socios imperium exercebant Athenienses, honesto nomine ἐπιμέλειαν nuncuparent. In διακονίᾳ labor inest et molestia, munus

ἐκείνας εἶναι, ἃς οἱ θεσμοθέται ἀποκληροῦσιν ἐν τῷ Θησείῳ, κἀκείνας, ἃς ὁ δῆμος εἴωθε χειροτονεῖν ἐν ἀρχαι-

---

igitur laboriosum et molestum: quod, qui ἀρχὴν sectatur, refugit, et qui ἐπιμέλειαν suscipit, non sine molestia recipit. Hanc equidem vocabulorum primariam et relativam significationem esse existimo. Si eorum usum in caussa nostra consideremus, Demosthenes negabat se ὑπεύθυνον esse, quippe qui non ἀρχὴν, sed ἐπιμέλειαν vel potius διακονίαν habuerit. Nempe erat a tribu Pandionide in ejus ipsius rem τειχοποιὸς electus. Hoc igitur munus privatum, non publicum imperium esse affirmabat Demosthenes. Br. — Idem fere discrimen obtinet apud Latinos inter h o n o r e m (ἀρχὴν) m u n u s (ἐπιμέλειαν) et c u r a m (διακονίαν). — Nihil frequentius in inscriptionibus operum publicorum vel etiam privatorum aliis demandatorum, quam CVRAM AGENTE TITIO. O r e l l i u s.

οἱ θεσμοθέται] Sic vocabantur sex Archontes exceptis tribus primis, Eponymo, Rege, Polemarcho. Ἀποκληροῦν verbum est proprium, s o r t i e n d o a r e l i q u i s d i s c e r n e r e. Sorte scilicet ducebantur initio cujusvis anni et in totum annum ex omni civium numero, exclusis, qui aut nondum triginta annos nati erant, aut infamia notati fuerant, sex millia (ἐλάχησαν). Judicibus ita in universum constitutis, Thesmothetae, ad quos caussae erant deferendae, ut eas cognoscerent, antequam judicio tradebantur, ex isto sex millium numero, sorte ducta, eximebant quingenos, aut, si gravior esset caussa, etiam plures, qui, quum caussa a Thesmothetis in antecessum cognita ageretur, judices sederent. Hanc sortem quum ducerent Thesmothetae, dicebantur ἀποκληροῦν. Sortitio ista fiebat, ut ex nostro loco patet, ἐν τῷ Θησείῳ, quod erat fanum Theseo sacratum. Cf. Matthiae Miscell. Philoll. Vol. I. p. 253 sqq. Br. — De iudicum sortitione h. l. sermonem esse, vix puto, sed potius de κληρωταῖς ἀρχαῖς, cujusmodi quaedam memorantur adv. Tim. §. 44. 45. λογιστὴς γενόμενος — ἦρξε δ' ἐν Ἄνδρῳ — βουλευτής. Judex enim ἀρχῇ non fungitur, sed ii tantummodo οἱ λαμβάνουσιν ἡγεμονίας δικαστηρίων, ut statim lege ab oratore laudata definitur. O r e l l i u s.

ἐν ἀρχαιρεσίαις] Sic appellabantur comitia, quae habebantur magistratuum a populo creandorum caussa. Haec in Pnyce habita esse testatur Pollux VIII, 134, etiam tum temporis, ut videtur, quum de reliquis omnibus rebus populus in Bacchi theatro congregari soleret. Cf. Schömann l. l. p. 322. ss. Moeris p. 10. ἀρχαιρεσίαι θηλυκῶς Ἀττικῶς, ἀρχαιρέσια οὐδετέρως Ἑλληνικῶς.

ρεσίαις, στρατηγοὺς, καὶ ἱππάρχους, καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀρχὰς, τὰ δ' ἄλλα πάντα πραγματείας προςτεταγμένας κατὰ ψήφισμα. ἐγὼ δὲ πρὸς τοὺς λόγους τοὺς τούτων νόμον ὑμέτερον παρέξομαι, ὃν ὑμεῖς ἐνομοθετήσατε, λύσειν ἡγούμενοι τὰς τοιαύτας προφάσεις. ἐν ᾧ διαῤῥήδην γέγραπται; „τὰς χειροτονητὰς φησὶν ἀρχὰς," ἁπάσας ἑνὶ περιλαβὼν ὀνόματι ὁ νομοθέτης, καὶ προςειπὼν ἀρχὰς ἁπάσας εἶναι, ἃς ὁ δῆμος χειροτονεῖ, καὶ „τοὺς ἐπιστάτας φησὶ τῶν δημοσίων ἔργων·" ἔστι δὲ ὁ Δημοσθένης τειχοποιὸς ἐπιστάτης τοῦ μεγίστου τῶν ἔργων· καὶ „πάντας, ὅσοι διαχειρίζουσί τι τῶν τῆς πόλεως πλέον ἢ τριάκονθ' ἡμέρας, καὶ ὅσοι λαμβάνουσιν ἡγεμονίας δικαστηρίων·"

καὶ τὰς μετὰ τούτων ἀρχὰς] Magistratus, qui in eundem veniunt censum. Non erat, cur vel Marklandus μετὰ ταῦτα, vel Taylor κατὰ ταῦτα conjiceret.

πραγματείας] Ratione ἀρχῶν videtur significare opera molesta, quae non legibus, sed peculiaribus decretis mandantur.

τειχοποιὸς] Hoc ψήφισμα de muris reficiendis videtur Schömanno l. l. p. 139. n. latum esse Ol. CX, 1. quum bellum Philippi immineret. Insequente autem anno, quum omnes reipublicae pecuniae bello jam non dubio necessariae viderentur, hoc quoque murorum reficiendorum opus dilatum esse videtur, et, qui ejus curatores creati erant, dilato et imperfecto opere neque abierunt munere, neque rationes reddiderunt, ideoque evenit, ut Demosthenes Ol. CX, 3. mense Pyanepsione (Novembri), quo tempore lata est Ctesiphontis lex de eo coronando, τειχοποιὸς esset. Haec quidem est Schömanni sententia. Mihi vero Ctesiphontis ψήφισμα Ol. CX, 2. videtur esse latum, ut demonstrasse existimo Corsinium Fast. Att. T. I. Dissert. VIII. — Ceterum ὢν Reiskius ante ἐπιστάτης addendum censuit, et addidit Bekkerus, nulla notata varietate, in priore editione, in altera omisit.

ἡγεμονίας δικαστηρίων] Principatus judiciorum. Caussae plurimae ad unum de magistratibus ante omnia deferendae erant, qui eas examinaret, interrogandis de criminis, argumentorum, testium ratione ac natura litigantibus, et judicium committeret ac constitueret, judicioque ipse praeesset, ἡγεμὼν δικαστηρίου. Quamquam vero non Archontibus solis hoc jus competeret, (vide Mat-

οἱ δὲ τῶν ἔργων ἐπιστάται πάντες ἡγεμονίᾳ χρῶνται δικαστηρίου· τί τούτους κελεύει ποιεῖν; οὐ διακονεῖν, ἀλλ' ἄρχειν δοκιμασθέντας ἐν τῷ δικαστηρίῳ· ἐπειδὴ καὶ αἱ κληρωταὶ ἀρχαὶ οὐκ ἀδοκίμαστοι, ἀλλὰ δοκιμασθεῖσαι ἄρχουσι· καὶ λόγον καὶ εὐθύνας ἐγγράφειν πρὸς τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς λογιστὰς, καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς, κελεύει. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, τοὺς νόμους αὐτοὺς ὑμῖν ἀναγνώσεται. „Νόμοι.“ Ὅταν τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἃς ὁ νομοθέτης ἀρχὰς ὀνομάζει, οὗτοι προσαγορεύωσι πραγματείας, καὶ ἐπιμελείας, ὑμέτερον ἔργον ἐστὶν ἀπομνημονεύειν καὶ ἀντιτάττειν τὸν νόμον πρὸς τὴν τούτων ἀναίδειαν, καὶ ὑποβάλλειν αὐτοῖς, ὅτι οὐ προσδέχεσθε κακοῦργον σοφιστὴν, οἰόμενον ῥήμασι τοὺς νόμους ἀναιρήσειν, ἀλλ' ὅσῳ ἄν τις ἄμεινον λέγῃ παράνομα γεγραφὼς, τοσούτῳ

---

thiae Misc. Phill. T. I. p. 242) rhetoricae tamen hyperboles est, τειχοποιῷ ἡγεμονίαν δικαστηρίου adscribere. Br. — In ratione tamen reddenda a redemtoribus operum publicorum, veluti h. l. murorum reficiendorum, ὁ τειχοποιὸς quidni poterat esse ἡγεμὼν τοῦ δικαστηρίου, quod opera illa probaret, ut loquebantur Latini? — Orellius.

οὐ διακονεῖν ἀλλ' ἄρχειν] Urget Aeschines vocabulum legis, quae non de munere τειχοποιοῦ, sed de ἀρχαῖς proprio nomine sic dictis data erat. Hinc addit, quod ipsum ἄρχειν spectat, δοκιμασθέντας ἐν τῷ δικαστηρίῳ.

καὶ λόγον καὶ εὐθύνας ἐγγράφειν] Reiskius offendit in ἐγγράφειν, quod λόγος quidem ἐνεγράφετο, sed εὐθύνη ἐδίδοτο. Verum ne curiosi simus in ejusmodi rebus. Antiqui, brevitatis amantes, per Zeugma saepe duo nomina uni verbo junxerunt, quamquam proprie utrumque suum flagitabat. Quod est potissimum, λόγος καὶ εὐθύνη erat ejus, qui ἀρχὴν gesserat, officium; πρὸς τὸν γραμματέα, opinor βουλῆς seu δήμου.

ἀναγνώσεται] Sc. ὁ γραμματεὺς, „qui oratoribus semper praesto erat in foro judiciisque, ut illorum jussu publicas tabulas et instrumenta caussarum quaevis recitaret. Inde perpetua haec ellipsis.“ F. A. Wolfius ad Leptin. p. 244.

μείζονος ὀργῆς τεύξεται. χρὴ γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τὸ αὐτὸ φθέγγεσθαι τὸν ῥήτορα, καὶ τὸν νόμον· ὅταν δὲ ἑτέραν μὲν φωνὴν ἀφίῃ ὁ νόμος, ἑτέραν δὲ ὁ ῥήτωρ, τῷ τοῦ νόμου δικαίῳ χρὴ διδόναι τὴν ψῆφον, οὐ τῇ τοῦ λέγοντος ἀναισχυντίᾳ. 5. Πρὸς δὲ δὴ τὸν ἄφυκτον λόγον, ὅν φησι Δημοσθένης, βραχέα βούλομαι προειπεῖν. λέξει γὰρ οὗτος· τειχοποιός εἰμι. ὁμολογῶ. ἀλλ' ἐπιδέδωκα τῇ πόλει μνᾶς ἑκατὸν, καὶ τὸ ἔργον μεῖζον ἐξείργασμαι. τίνος οὖν εἰμὶ ὑπεύθυνος, εἰ μή τίς ἐστιν εὐνοίας εὐθύνη; πρὸς δὴ ταύτην τὴν πρόφασιν ἀκούσατέ μου λέγοντος καὶ δίκαια, καὶ ὑμῖν συμφέροντα. ἐν γὰρ ταύτῃ τῇ πόλει οὕτως ἀρχαίᾳ οὔσῃ καὶ τηλικαύτῃ τὸ μέγεθος, οὐδείς ἐστιν ἀνυπεύθυνος

τῷ τοῦ νόμου δικαίῳ διδόναι τὴν ψῆφον] In favorem legis suffragium ferre. Dativus additus locutioni ψῆφον διδόναι, quando significat suffragium ferre, eum designat, in cujus favorem fertur. Vide Buttmannum in ind. orationis Demosth. in Mid. s. v. ψῆφος.

5. φησὶ] Praesens me non offendit, etsi futurum sequatur: λέξει γὰρ οὗτος. Ibi enim verba ipsa recitat, quibus Demosthenem in oratione usurum esse opinatur. Nostro autem loco ea respiciuntur, quae hoc ipso tempore Demosthenes in circulis privatis jactaverit.

μνᾶς ἑκατὸν] Error hic videtur inesse, an consulto commissus, an furtim subrepens, non decernam. Veritas est in ipso psephismate, quod tulit Ctesiphon, et quod servavit Demosthenes περὶ στεφ., ubi p. 266. haec legimus: Δημοσθένης — — γενόμενος ἐπιμελητὴς τῶν τειχῶν ἐπισκευῆς, καὶ προςαναλώσας εἰς τὰ ἔργα ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας τρία τάλαντα, ἐπέδωκε ταῦτα τῷ δήμῳ· καὶ ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ κατασταθεὶς ἐπέδωκε τοῖς ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν θεωρικοῖς ἑκατὸν μνᾶς εἰς θυσίας. Errorem notavit etiam Boeckhius Staatsh. I. p. 219.

ἐξείργασμαι] Primus dedit Reiske ex Reg. 1., quocum faciunt a b, ex parte etiam h, qui habet ἐξείργασται (μαι superscr.). Ceteri habent ἐξείργασται: quod potius librariis videtur deberi, quam alterum. Attici enim, quamquam non omnino refugiunt, praeteritum passivum verbi ἐργάζεσθαι et compositorum significatione passiva adhibere, tamen multo saepius id significatione activa usurpant, eaque significatio in varietate lectionis videtur praeferenda.

τῶν καὶ ὁπωςοῦν πρὸς τὰ κοινὰ προςεληλυθότων. διδάξω δ' ὑμᾶς πρῶτον ἐπὶ τῶν παραδόξων. οἷον, τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰς ἱερείας ὑπευθύνους εἶναι κελεύει ὁ νόμος, καὶ συλλήβδην ἅπαντας, καὶ χωρὶς ἑκάστους κατὰ σῶμα τοὺς τὰ γέρα μόνον λαμβάνοντας, καὶ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐχομένους· καὶ οὐ μόνον ἰδίᾳ, ἀλλὰ καὶ κοινῇ τὰ γένη, Εὐμολπίδας καὶ Κήρυκας, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. πάλιν τοὺς τριηράρχους ὑπευθύνους εἶναι

τοὺς ἱερεῖς] Bekkerus in priore editione dedit τοὺς ἱερέας, nulla notata varietate, obsecutus forsitan praecepto Atticistarum, qui negant Atticos accusativum pluralem nominum in εὺς contraxisse, nisi praecesserit vocalis, et tum in ᾶς. In altera edit. recte vulgatam, ab omnibus, ni fallor, codd. firmatam lectionem revocavit. Plura enim apud praestantissimos Atticos loca omnium Mss. auctoritate defenduntur contra Atticistarum praeceptum, quam ut omnia mutare ausim. In varietate lectionis optimos codd. sequor.

γέρα] Scholiastes ad Thuc. I, 25. γέρα explicat τιμὰς καὶ προεδρίας. „Cives debuerunt victimas et alias res, fortasse pecuniam quoque, erogare in templa, sacrificia et alia ejusdem generis; ac de his ipsis vel parte eorum acceperim τὰ γέρα Aeschini memorata in loco insigni orationis in Ctesiphontem." F. A. Wolfius Prolegg. in Leptin. p. LXXI. n.

Εὐμολπίδας καὶ Κήρυκας] Familiae duae sacerdotum in sacris Eleusiniis, quarum illa ab Eumolpo, haec a Ceryce genus duxit. Eumolpi nomen modo tributum compluribus, modo complurum hominum res et facta cumulata in unum. In primis nomen illud illustravit institutio mysteriorum Eleusiniorum; ad quem tamen inter plures Eumolpos illa referenda esset, incerta fama ferebatur." Cf. Heyne ad Apollodor. III, 15, 4. Mortuo Eumolpo Κῆρυξ supererat frater, ut dicitur, natu minor, quem tamen ipsius Κηρύκων progenies filium dicit Aglauri et Mercurii. Hunc tradunt primum musicam ab Apolline didicisse. Pausanias L. I, 38.

τοὺς τριηράρχους] Bekkerus scripsit in priore editione τοὺς τριηράρχας, et primae declinationis terminationem ubique restituit; in altera Mss. lectionem revocavit. Vere videtur Boeckhius Staatsh. II. p. 133. monere, τριήραρχος antiquiorem esse formam. In oratoribus certe ubique hanc formam praebent Mss. vel omnes vel optimi.

κελεύει ὁ νόμος, οὐ τὰ κοινὰ διαχειρίσαντας, οὐδ᾽ ἀπὸ τῶν ὑμετέρων προςόδων πολλὰ μὲν ὑφαιρουμένους, βραχέα δὲ κατατιθέντας, ἐπιδιδόναι δὲ φάσκοντας, ἀποδιδόντας δὲ ὑμῖν τὰ ὑμέτερα, ἀλλ᾽ ὁμολογουμένως τὰς πατρῴας οὐσίας εἰς τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀνηλωκότας φιλοτιμίαν. οὐ τοίνυν μόνοι οἱ τριήραρχοι, ἀλλὰ καὶ τὰ μέγιστα τῶν ἐν τῇ πόλει συνεδρίων ὑπὸ τὴν τῶν δικαστηρίων ἔρχεται ψῆφον. 6. πρῶτον μὲν γὰρ τὴν βουλὴν τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἐγγράφειν πρὸς τοὺς λογιστὰς ὁ νόμος κελεύει λόγον καὶ εὐθύνας διδόναι καὶ τὴν ἐκεῖ σκυθρωπὸν καὶ τῶν μεγίστων κυρίαν ἄγει ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ψῆφον. οὐκ ἄρα στεφανω-

---

ἐπιδιδόναι] Hoc verbum est proprium de iis, qui plus minusve suorum in reipublicae commodum ultro impendunt, quum viri patriae amantes publicis angustiis sponte succurrunt. Substantivum hinc derivatum ἐπίδοσις de una inprimis parte dicitur, quum, tempore belli, cives voluntariis collationibus, pro suis quisque facultatibus, reipublicae subveniunt. Vide Schömann de Comitt. Athenn. p. 292. Ceterum ἐπιδιδόναι et ἀποδιδόντας consulto videntur ob paronomasiam opposita.

δικαστηρίων] Bekkerus in priore editione dedit ex e f (k l) δικαστῶν, in posteriore recte vulgatam revocavit. Saepius jam monuimus, Aeschinem amare abstracta ponere pro concretis. Cf. v. c. Tim. 75.

6. καὶ τὴν ἐκεῖ σκυθρωπὸν καὶ τῶν μεγίστων κυρίαν ἄγει] Sic Reiskius dedit de conjectura, atque Bekkerus secutus est, nec ego ausus sum quicquam novare. Ante omnia monendum, cuncta haec vocabula in permultis libris deesse. Sed non speciem habent additamenti, nec apta satis sunt, quae sequuntur, ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ψῆφον, antecedentibus. Qui vero codices vocabula praebent, legunt τῶν ἐκεῖ σκυθρωπῶν — κύριον ἄγειν. Sed epitheton σκυθρωπὸς aptum est consilio Areopagitarum, non rebus, quae ab eo tractantur. Σκυθρωπὸς plerumque quidem in vitio ponitur, et notat hominem non solum tristem et tetricum vultum habentem, sed fingentem vel augentem. Hic autem **gravitatem** nonnisi et **severitatem** indicat.

θήσεται ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου; οὐδὲ γὰρ πάτριόν ἐστιν αὐτοῖς. οὐκ ἄρα φιλοτιμοῦνται; πάνυ γε. ἀλλ' οὐκ ἀγαπῶσιν, ἐάν τις παρ' αὐτοῖς μὴ ἀδικῇ, ἀλλ' ἐάν τις ἐξαμαρτάνῃ, κολάζουσιν· οἱ δὲ ὑμέτεροι ῥήτορες τρυφῶσι. πάλιν τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους ὑπεύθυνον πεποίηκεν ὁ νομοθέτης, καὶ οὕτως ἰσχυρῶς ἀπιστεῖ τοῖς ὑπευθύνοις,

---

Quod Ruhnkeius ad Terent. Andr. V, 11, 16, monuit, id ad Graecum *σκυθρωπὸς* transferendum. „Saepe graves et severi tristes dicuntur, quoniam a jocis et hilaritate alieni sunt." Br. — *τὴν ἐκεῖ σκυθρωπὸν καὶ τῶν μεγίστων κυρίαν* semper mihi displicuit. Equidem censeo longe leniore mutatione e codd. vestigiis ita hunc locum refingendum esse: *καὶ τὸν ἐκεῖ σκυθρωπὸν καὶ τῶν μεγίστων κύριον ἄγει* i. e. unumquemque Areopagitarum, qui ibi (*ἐκεῖ, ἐν Ἀρείῳ πάγῳ*) tam tristes sunt ac severi, iidemque maximarum rerum arbitri, nihilominus lex vestris sententiis subjicit. Orellius.

οὐδὲ γὰρ πάτριόν ἐστιν αὐτοῖς] Marklandus et Reiskius negationem addito puncto praeponere volunt, ut responsionem ad antecedentem interrogationem: quo non opus. Ellipticum usum particulae *γὰρ* jam attigi *παραπρ.* 39.; atque in primis *γὰρ* caussam continet responsionis omissae, de qua supplenda nemo potest esse dubius. Vide Bosii Ell. p. 809. ed. Schäf. Sic haec enuntiatio satis docet, negativam responsionem supplendam esse. Areopagus qua talis non coronabatur, quamquam de more senatus quingentorum, munere absoluto. Nam Areopagitae munere ad mortem usque fungebantur.

οὐκ ἀγαπῶσιν cet.] Non sufficit ipsorum dignitati, ut quis nil committat, culpa vacet, sed eorum muneris est eum, quicunque deliquerit, puniendi.

οἱ δὲ ὑμέτεροι ῥήτορες τρυφῶσι] *Τρυφᾷν* proprie dicuntur, qui deliciis et luxui indulgent. Quum vero ejusmodi homines facile etiam in petulantiam et protervitatem incidant, sensu praegnante significat petulantem et protervum esse, modum civilem excedere; quae significatio hoc loco obtinet. Jam Fischerus ad Plat. Euthyphr. c. 13. monuit, *τρυφᾷν* complecti omnia illa vitia, quae insunt in hominibus luxuriae deditis.

ὥςτ' εὐθὺς ἀρχόμενος τῶν νόμων, λέγει, „Ἀρχὴν ὑπεύθυνον φησὶ μὴ ἀποδημεῖν. „ὦ Ἡράκλεις“ ὑπολάβοι ἄν τις, ὅτι ἦρξα, μὴ ἀποδημήσω; ἵνα γε μὴ προλαβὼν χρήματα τῆς πόλεως, ἢ πράξεις, δρασμῷ χρήσῃ. πάλιν ὑπεύθυνον οὐκ ἐᾷ τὴν οὐσίαν καθιεροῦν, οὐδὲ ἀνάθημα ἀναθεῖναι, οὐδὲ ἐκποίητον γενέσθαι, οὐδὲ διαθέσθαι τὰ ἑαυτοῦ, οὐδὲ

εὐθὺς ἀρχόμενος] Sic in priore editione Bekkerus dedit, ex e f, (k l) quem secutus sum, quamquam in altera vulgatum εὐθέως ἀρχόμενος revocavit. Sed εὐθέως non memini me legere adjunctum participio, quod resolvi potest per simulac. Isaeus quidem περὶ τοῦ Ἀπολλοδώρου κλήρου p. 169. ὥςτ' εὐθέως με λαβὼν ᾤχετο ἔχων πρὸς αὑτόν: sed hic εὐθέως vim auget verbi ᾤχετο. Verum exempla vocabuli εὐθὺς cum participio juncti ubivis sunt obvia. Pro τῶν νόμων mavult Taylor τοῦ νόμου. Sed vide supra c. 2.

ἀρχὴν] Male hic reddi magistratum monet Taylor, sed adverbialiter significare omnino: quae frequens est significatio. Cf. Vigerum Hermanni p. 723. Br. — An haec significatio in legis formula locum habeat, valde dubito, imo longe simplicius et h. l. et infra §. 31. p. 468. Bekk. Oxon. vocabula ἀρχὴν ὑπεύθυνον junguntur, magistratum rationi reddendae obnoxium; nisi utrobique scribere praestat ἀρχῆς ὑπεύθυνον ut §. 26. p. 466. Bekk. ἐάν τις μιᾶς ἀρχῆς τῆς ἐλαχίστης ὑπεύθυνος ᾖ. Orellius.

προλαβὼν χρήματα τῆς πόλεως ἢ πράξεις] Προλαβὼν plena significatione nonnisi convenit χρήμασιν, et per Zeugma pertinet ad πράξεις. Προλαμβάνειν χρήματα est occupare pecuniam, non illi usui impendere, cui dicata est. Per Zeugma relatum ad πράξεις est opera ut perfecta et absoluta deserere, si sunt imperfecta nec absoluta.

τὴν οὐσίαν καθιεροῦν] Rem familiarem in usus sacros convertere, sive ἀναθήματα diis offeruntur, sive sacrificia. Hoc verbum probis Atticis usitatum esse hac significatione, non ἀφιερῶσαι, affirmat Phrynichus p. 192. idque verum esse docet Lobeckius. Infra 34. pro καθιέρωσαν perperam habet h ἀφιέρωσαν.

ἐκποίητον γενέσθαι] Ammonius de aff. vocc. diff. p. 19. ἀποκήρυκτος, inquit, καὶ ἐκποίητος διαφέρει. Ἀποκήρυκτος μὲν γάρ ἐστιν ὁ ἐπὶ ἀδικήματι ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκβληθεὶς τῆς οἰκίας· ἐκποίητος δὲ ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς εἰς υἱοθεσίαν ἄλλῳ. ὃ λέγουσιν, εἰςποίητος γέγονε. Nempe pater quum demonstravisset filium suum

ἄλλα πολλά. ἑνὶ δὲ λόγῳ ἐνεχυράζει τὰς οὐσίας ὁ νομοθέτης τὰς τῶν ὑπευθύνων, ἕως ἂν λόγον ἀποδῶσι τῇ πόλει. ναί. ἀλλ' ἔστι τις ἄνθρωπος, ὃς οὔτε εἴληφεν οὐδὲν τῶν δημοσίων, οὔτ' ἀνήλωκε, προσῆλθε δὲ πρός τι τῶν κοινῶν; καὶ τοῦτον ἀποφέρειν κελεύει λόγον πρὸς τοὺς λογιστάς. καὶ πῶς ὅ γε μηδὲν λαβὼν, μηδ' ἀναλώσας, ἀποίσει λόγον τῇ πόλει; αὐτὸς ὑποβάλλει, καὶ διδάσκει ὁ νόμος, ἃ χρὴ γράφειν. κελεύει γὰρ αὐτὸ τοῦτο ἐγγράφειν ὅτι οὔτ' ἔλαβον οὐδὲν τῶν τῆς πόλεως, οὔτ' ἀνήλωσα. ἀνεύθυνον δὲ, καὶ ἀζήτητον, καὶ ἀνεξέταστον οὐδέν ἐστι τῶν ἐν τῇ πόλει. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτῶν ἀκούσατε τῶν νόμων. „Νόμοι." Ὅταν τοίνυν μάλιστα θρασύνηται Δημοσθένης, λέγων ὡς διὰ τὴν ἐπίδοσιν οὐκ ἔστιν ὑπεύθυνος, ἐκεῖνο αὐτῷ ὑποβάλλετε· οὐκοῦν ἐχρῆν σε, ὦ Δημόσθενες, ἐᾶσαι τὸν τῶν λογιστῶν κήρυκα κηρῦξαι τὸ πάτριον καὶ ἔννομον κήρυγμα τοῦτο· „Τίς βούλεται κατηγορεῖν;" ἔασον ἀμφισβητῆσαί σοι τὸν βουλόμενον τῶν πολιτῶν, ὡς οὐκ ἐπέδωκας, ἀλλ' ἀπὸ πολλῶν, ὧν ἔχεις εἰς τὴν τῶν τειχῶν οἰκοδομίαν, μικρὰ κατέθηκας, δέκα τάλαντα εἰς ταῦτα ἐκ τῶν τῆς πόλεως εἰληφώς. μὴ ἅρπαζε τὴν φιλοτι-

---

germanum esse Atheniensem, poterat eum alii civi in adoptionem dare. Is filius dicebatur ἐκποίητος (ὑπὸ τοῦ πατρός). Quum autem alter eum adoptavisset, et publica instituta observasset, idem ille ἐκποίητος εἰςποίητος γέγονε. Videtur autem lege prohibitum fuisse, τὸν ὑπεύθυνον ἐκποίητον γενέσθαι, quoniam, qui εὐθύνης judicio cadebat, vel civitatem poterat amittere.

ἐπέδωκας] Sic dedi cum Bekkero, qui vulgatum ἐπιδέδωκας ex solo notavit a. Quod restituimus, invenitur etiam in Helmst. Eodem ducit Mead., habens ἀπέδωκας, et flagitat res ipsa et sequens κατέθηκας.

δέκα τάλαντα] Modestius infra μικροῦ δεῖν δέκα τάλαντα. Etiam modestior summa mihi videtur dubitationem habere. Nempe decem constituti erant τειχοποιοὶ, singuli ex singulis tribubus. Iis ἐκ τῆς διοικήσεως, ex publico reipublicae thesauro, decem talenta assignata fuisse videntur ad muros reficiendos. Num aequis haec partibus inter singulos divisa fuerint, non decernam. Demosthenes certe e sua re familiari tria talenta praeter id, quod acceperat, impendebat.

μίαν, μηδὲ ἐξαιροῦ τῶν δικαστῶν τὰς ψήφους ἐκ τῶν χειρῶν, μηδ᾽ ἔμπροσθεν τῶν νόμων, ἀλλ᾽ ὕστερος πολιτεύου. ταῦτα γὰρ ὀρθοῖ τὴν δημοκρατίαν. 7. Πρὸς μὲν οὖν τὰς κενὰς προφάσεις, ἃς οὗτοι προφασιοῦνται, μέχρι δεῦρο εἰρήσθω μοι. ὅτι δὲ ὄντως ἦν ὑπεύθυνος ὁ Δημοσθένης, ὅθ᾽ οὗτος εἰσήνεγκε τὸ ψήφισμα, ἄρχων μὲν τὴν ἐπὶ τῷ θεωρικῷ ἀρχὴν, ἄρχων δὲ τὴν τῶν τειχοποιῶν, οὐδετέρας δέ πω τῶν ἀρχῶν τούτων λόγον ὑμῖν οὐδ᾽ εὐθύνας δεδωκὼς, ταῦτ᾽ ἤδη πειράσομαι ὑμᾶς διδάσκειν ἐκ τῶν δημοσίων γραμμάτων. καί μοι ἀνάγνωθι, ἐπὶ τίνος ἄρχοντος, καὶ ποίου μηνὸς, καὶ ἐν τίνι ἡμέρᾳ, καὶ ἐν ποίᾳ ἐκκλησίᾳ ἐχειροτονήθη Δημοσθένης τὴν ἀρχὴν τὴν ἐπὶ τῷ θεωρικῷ·

---

7. *ἐπὶ τῷ θεωρικῷ*] Secutus sum Bekkerum, qui sic dedit cum Mead. Helmst. et d e g. Vulgo *ἐπὶ τῶν θεωρικῶν*, quod apud neminem inveni neque oratorum neque grammaticorum. Variae constructiones leguntur, si de iis sermo est, quae *θεωρικὰ* spectant. *Οἱ περὶ τῶν θεωρικῶν νόμοι* inveniuntur apud Demosthenem Olynth. III. p. 31. *ὁ ἐπὶ τῷ θεωρικῷ ὢν* apud eundem *περὶ στεφ.* p. 264. *ὁ ἐπὶ τῷ θεωρικῷ τεταγμένος* ib. p. 243. *οἱ ἐπὶ τὸ θεωρικὸν κεχειροτονημένοι* habemus hoc ipso capite. *Ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ καταστυθεὶς* est apud Demosth. *περὶ στεφ.* p. 266. *Θεωρικὴν ἀρχὴν* et *θεωρικῶν ἄρχοντα* norunt Grammatici, qui certatim nos docent, quid sint *Θεωρικά*. Harpocration: *Θεωρικὰ ἦν τινὰ ἐν κοινῷ χρήματα, ἀπὸ τῶν τῆς πόλεως προσόδων συναγόμενα. ταῦτα δὲ πρότερον μὲν εἰς τὰς τοῦ πολέμου χρείας ἐφυλάττετο, καὶ ἐκαλεῖτο στρατιωτικά, ὕστερον δὲ κατετίθετο εἴς τε τὰς δημοσίας κατασκευὰς καὶ διανομὰς* (ad opera publica et distributiones) *ὧν πρῶτος Ἀγύῤῥιος ὁ δημαγωγός* (Demosth. *κατὰ Τιμ.* p. 742. *ἀνὴρ χρηστὸς καὶ περὶ τὸ πλῆθος πολλὰ σπουδάσας*). *Φιλόχορος δὲ ἐν τῇ τρίτῃ τῆς Ἀτθίδος φησί· τὸ δὲ θεωρικὸν ἦν τὸ πρῶτον νομισθὲν δραχμὴ τῆς θέας, ὅθεν καὶ τοὔνομα ἔλαβε. Φιλῖνος ἐν τῇ πρὸς Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου εἰκόνας περὶ Εὐβούλου λέγων φησίν· Ἐκλήθη δὲ θεωρικὸν, ὅτι τῶν Διονυσίων ὑπογύων ὄντων διένειμεν Εὔβουλος εἰς τὴν θυσίαν, ἵνα πάντες ἑορτάζωσιν καὶ τῆς θεωρίας μηδεὶς τῶν πολιτῶν ἀπολίπηται δι᾽ ἀσθένειαν τῶν ἰδίων. ἄλλοτε μέντοι ἄλλως ὡρίσθη τὸ διδόμενον εἴς τε τὰς θέας καὶ τὰς θυσίας καὶ ἑορτάς. ἦν δὲ ἀρχή τις ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ, ὡς Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος δεικνύει.* De abusu et perniciositate hujus moris vere judicavit Boeckhius Staatsh. I. p. 196.

ἀναγίνωσκε. „Διαλογισμὸς τῶν ἡμερῶν.“ Οὐκοῦν εἰ μηδὲν ἔτι περαιτέρω τούτου δείξαιμι, δικαίως ἂν ἁλίσκοιτο Κτησιφῶν. αἱρεῖ γὰρ αὐτὸν οὐχ ἡ κατηγορία ἡ ἐμὴ, ἀλλὰ τὰ δημόσια γράμματα. πρότερον μὲν τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀντιγραφεὺς ἦν χειροτονητὸς τῇ πόλει, ὃς καθ᾿ ἑκάστην πρυτανείαν ἀπελογίζετο τὰς προσόδους τῷ δήμῳ, διὰ δὲ τὴν πρὸς Εὔβουλον γενομένην πίστιν ὑμῖν, οἱ ἐπὶ τὸ θεω-

---

ἀναγίνωσκε] Ante hoc vocabulum in editionibus vulgatis legebatur: ὅτι μεσοῦντα τὴν ἀρχὴν ἔγραφεν αὐτὸν στεφανοῦν: quae omittit F. Ante haec ipsa Bern. addit ὅθεν φανερὸν ὑμῖν γενήσεται. Haec omnia uncis inclusit Bekkerus in priore editione; in altera delevit, quem secutus sum, existimans esse duo glossemata, quorum alterum genuit alterum.

ἀντιγραφεὺς] Harpocration: ὁ καθιστάμενος ἐπὶ τῶν καταβαλλόντων τινὰ τῇ πόλει χρήματα, ὥστε ἀντιγράφεσθαι ταῦτα. Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Ἀνδροτίωνος καὶ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. διττοὶ δὲ ἦσαν ἀντιγραφεῖς, ὁ μὲν τῆς διοικήσεως, ὥς φησι Φιλόχορος. ὁ δὲ τῆς βουλῆς, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Hic ἀντιγραφεὺς tabulas conficiebat quavis prytania, in quibus inerant rationes redituum, quos acceperant quaestores, ut appareret, an ratio a quaestoribus reddita justa esset. Is erat, quem nos Gegenschreiber vocamus. Pollux VIII, 93. scribit, primum eum suffragiis electum, postea sorte ductum esse.

Εὔβουλον] „Alle grofsen Demagogen suchten mittelbaren oder unmittelbaren Einflufs auf die Finanzverwaltung zu erhalten, weil die öffentlichen Gelder das vorzüglichste Hülfsmittel waren, womit sie sich beym Volke in Gunst setzen und darin erhalten konnten, wie Eubulus daurende Liebe erwarb, vorzüglich freylich, indem er der Habsucht des genufssüchtigen Volkes durch Vertheilung der wohl erworbenen und verwalteten Gelder und durch öffentlichen Aufwand schmeichelte. Wäre zu Athen nicht jede einiger Mafsen eingreifende und allgemeine Mafsregel durch die Volksgemeine beschlossen worden, so würden die Finanzstellen keine geringere Wichtigkeit bekommen haben, als in den neuern Staaten: wiewohl auch so der Vorsteher der öffentlichen Einkünfte eine der wichtigsten Behörden war.“ Boeckh Staatsh. I. p. 161.

ρικὸν κεχειροτονημένοι, ἦρχον μὲν πρὶν ἢ τὸν Ἡγήμονος νόμον γενέσθαι, τὴν τοῦ ἀντιγραφέως ἀρχὴν, ἦρχον δὲ τὴν τῶν ἀποδεκτῶν καὶ νεωρίων [ἀρχὴν] καὶ σκευοθήκην

Ἡγήμονος] Hegemon orator fuit ex illorum numero, qui nullis litteris eruditi ad eloquentiam exercendam accesserunt. Philippi muneribus corruptus Macedonum partibus favisse dicitur. Eum legem de cura pecuniae theatralis ἀντιγραφεῖ reddenda tulisse cognoscimus ex nostro loco. Periit una cum amico Phocione. Ruhnkenii Histor. Crit. Oratt. Graecc. p. 76. s.

ἀποδεκτῶν] Ἀποδέκται ἀρχή τίς ἐστι παρ᾽ Ἀθηναίοις, ἧς πολλάκις μνημονεύουσιν οἱ ῥήτορες καὶ οἱ κωμικοί. Ἀριστοτέλης δ᾽ ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ δεδήλωκεν, ὡς δέκα τε εἴησαν καὶ ὡς παραλαβόντες τὰ γραμματεῖα ἀπαλείφουσι τὰ καταβαλλόμενα χρήματα τῆς βουλῆς ἐναντίον ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ πάλιν ἀποδιδόασι τὰ γραμματεῖα τῷ δημοσίῳ· καὶ ἁπλῶς ἃ πράττουσι διασαφεῖ. Cf. Boeckh Staatsh. I. p. 171. s.

νεωρίων] Bekkerus in priore editione scripsit νεωρῶν, Stephano, opinor, obsecutus, qui in Thes. L. G. T. II. p. 1006 s. v. νεωρέω monet, antecedens ἀποδεκτῶν suadere scribendum νεωρῶν: νεωρὸν enim, interprete Hesychio, esse νεωροφύλακα. In altera autem editione vulgatam revocavit, eamque retinui. Quamquam enim Stephani conjectura et antecedente vocabulo et emendationis facilitate commendetur, non negligendum Aeschinem amare, abstracta ponere pro concretis; etiamsi vero parum conveniat, concreta et abstracta conjungere, simile tamen exemplum, quamquam item a viris doctis mutatum, habuimus Tim. 2. τῶν τυράννων καὶ τῶν ὀλιγαρχιῶν. Marklando auctore ἀρχὴν, ut additum a glossatore, est uncis inclusum.

σκευοθήκην] Est repositorium τῶν πολεμικῶν σκευῶν. Pollux X, 10. τοὔνομα τῆς σκευοθήκης εὕροις ἂν ἐν τοῖς Αἰσχύλου ψυχαγωγοῖς

καὶ σκευοθηκῶν ναυτικῶν τ᾽ ἐρειπίων

καὶ παρ᾽ Αἰσχίνῃ ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος, σκευοθήκην ᾠκοδόμουν. Θουκυδίδης δὲ ἀποθήκην αὐτὴν καλεῖ, φήσας, τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σκεύεσιν ἀποθήκην. Respicit locum Thucydidis L. VII, 97., ubi consulendi interpretes.

ᾠκοδόμουν, ἦσαν δὲ καὶ ὁδοποιοὶ, καὶ σχεδὸν τὴν ὅλην διοίκησιν εἶχον τῆς πόλεως. καὶ οὐ κατηγορῶν αὐτῶν, οὐδ' ἐπιτιμῶν λέγω· ἀλλ' ἐκεῖνο ὑμῖν ἐνδείξασθαι βούλομαι, ὅτι ὁ μὲν οὖν νομοθέτης, ἐάν τις μιᾶς ἀρχῆς τῆς ἐλαχίστης ὑπεύθυνος ᾖ, τοῦτον οὐκ ἐᾷ, πρὶν ἂν λόγους καὶ εὐθύνας δῷ, στεφανοῦν· ὁ δὲ Κτησιφῶν Δημοσθένην τὸν συλλήβδην ἁπάσας τὰς Ἀθήνησιν ἀρχὰς ἄρχοντα, οὐκ ὤκνησε γράψαι στεφανῶσαι. ὡς τοίνυν καὶ τὴν τῶν τειχοποιῶν ἀρχὴν ἦρχεν, ὅθ' οὗτος τὸ ψήφισμα ἔγραψε, καὶ τὰ δημόσια χρήματα διεχείριζε, καὶ ἐπιβολὰς ἐπέβαλλε, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἄρχοντες, καὶ δικαστηρίων ἡγεμονίας ἐλάμβανε, τούτων ὑμῖν αὐτὸν Δημοσθένην καὶ Κτησιφῶντα μάρτυρας παρέξομαι. ἐπὶ γὰρ Χαιρώνδου ἄρχον-

---

ὁδοποιοὶ] Hic magistratum designat, cui cura mandata est viarum publicarum et militarium aperiendarum et muniendarum.

καὶ σχεδὸν τὴν ὅλην διοίκησιν εἶχον τῆς πόλεως.] Suspicatur Weiske de Hyperb. P. II. p. 22., hoc Aeschinem verbis auxisse, ut eo magis videretur Demosthenes rationi reddendae tanti tamque multiplicis muneris obnoxius, neque ante quam rationem reddidisset, coronandus. „Quare de illa conjunctione magistratuum aliquid erit detrahendum, praesertim quum et repugnare videatur Atheniensis reipublicae mori, munuscula potius minutim singula fere singulis attribuenti, nec alio testimonio confirmetur. Quod si conjuncti paullo post Chaeronensem pugnam magistratus fuerunt, id nec plebis in theatralem pecuniam amori tribuendum, nec fiduciae in Eubulo positae (quod Aeschines, ejus assecla, praetexuit, quum et potentiam arrogantiamque Eubuli dicere posset) sed potius urgenti temporis post pugnam Chaeronensem necessitati, quae tum maxime complura munera in unum, quo melius gererentur, conferrri jussit. "

ἐπιβολὰς ἐπέβαλλε] De his vocabulis sermo erat παραπρ. 26. Hic in genere significantur multae, Geldstrafen.

καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι] Bekkerus in secunda editione καὶ cum aliquot codd. omisit. Mihi videri in ejusmodi locutionibus librarios copulam omisisse potius quam addidisse, patet ex nota παραπρ. 33.

Χαιρώνδου] Chaerondas aut alius intelligendus, ac qui Ol. CX, 3. Archon fuit, aut is anno 2. Ol. CX. Pseudeponymus esse debuit. Certe quod hic narratur, non potest accidisse Ol. CX, 3.

τος, Θαργηλιῶνος μηνὸς δευτέρᾳ φθίνοντος, ἐκκλησίας οὔσης, ἔγραψε ψήφισμα Δημοσθένης, ἀγορὰν ποιῆσαι τῶν φυλῶν, Σκιροφοριῶνος δευτέρᾳ ἱσταμένου, καὶ τρίτῃ, καὶ ἐπέταξεν ἐν τῷ ψηφίσματι ἑκάστης τῶν φυλῶν ἑλέσθαι τοὺς ἐπιμελησομένους τῶν ἔργων ἐπὶ τὰ τείχη, καὶ ταμίας. καὶ μάλα ὀρθῶς, ἵν' ἡ πόλις ἔχῃ ὑπεύθυνα σώματα, παρ'

Θαργηλιῶνος μηνὸς δευτέρᾳ φθίνοντος] Athenienses menses in tres decadas divisisse, jam satis explicatum παραγρ. 17. Hic addendum tertiae decadis (μηνὸς φθίνοντος, ἀπιόντος) dies a remotissimo appellatos esse, ita ut δεκάτη φθίνοντος sit mensis dies vicesimus primus, ἐνάτη φθίνοντος vicesimus secundus, et sic porro, ita ut δευτέρα φθίνοντος sit mensis dies nonus et vicesimus. Θαργηλίων autem noster Majus est.

ἀγορὰν ποιῆσαι τῶν φυλῶν] Ἀγορὰ interdum dicitur de conventu tribuum aut demorum, publicorum quidem negotiorum caussa, sed quae istarum partium magis sint propria. Cf. Schömann de Comitt. p. 27.

Σκιροφοριῶνος] Bekkerum secutus sum, qui vocabulum uno ρ scripsit ex omnibus libris praeter h k n. Vulgo Σκιῤῥοφοριῶνος. Harpocration σκίρα τὰ, ἑορτὴ τοῖς Ἀθηναίοις, ἀφ' ἧς καὶ ὁ μὴν Σκιροφορίων. Celebrabatur hoc festum Scirophorionis die XII. in honorem Minervae, vel, ut alii volunt, Cereris et Proserpinae. Vide scholiast. Aristoph. ad Eccl. 18. Scirophorion succedit Thargelioni.

ἑκάστης] Wolfius de suo addiderat ἐξ, Reiskius scripsit ex conjectura ἑκάστῃ. Ego cum Bekkero Mss. lectionem revocavi. Est genitivus partitivus, qui saepe jungitur locutionibus, quae electionem indicant. De genitivi usu consulendus Hermannus ad Viger. p. 878. sqq.

ἐπιμελησομένους] Bekkerus ex a e k l dedit ἐπιμεληθησομένους, atque idem est in Helmst. Mihi videtur Atticis utrumque futurum in usu fuisse; hinc standum esse ab optimis et plurimis Mss.

ἐπὶ τὰ τείχη] Reiskius hoc, ut scholion, uncis inclusit, non video cur. Jungenda haec videntur cum ἑλέσθαι.

ἔχῃ] Bekkerus e solo k dedit ἔχοι. Mihi quidem conjunctivus, qui rem ponit durantem, ex Aeschinis ore aptior videtur. Optativus finem, quem habuerit Demosthenes, indicaret: quod per se quidem

ὧν ἔμελλε τῶν ἀντιλεγομένων λόγων ἐξελέγχεσθαι. καί μοι λέγε τὰ ψηφίσματα. „Ψηφίσματα.“ 8. Ναί· ἀλλ' ἀντιδιαπλέκει πρὸς τοῦτο εὐθὺς, ὡς οὐτ' εἴληχε τειχοποιὸς, οὔτ' ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ δήμου. καὶ περὶ τούτου Δημοσθένης μὲν καὶ Κτησιφῶν πολὺν ποιήσονται λόγον· ὁ δέ γε νόμος βραχὺς, καὶ σαφὴς, καὶ ταχὺ λύων τὰς τούτων τέχνας. μικρὰ δὲ ὑμῖν ὑπὲρ αὐτῶν πρῶτον προειπεῖν βούλομαι. ἔστι γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τῶν περὶ τὰς ἀρχὰς εἴδη τρία. ὧν ἓν μὲν καὶ πᾶσι φανερώτατον, οἱ κληρωτοὶ, καὶ οἱ χειροτονητοὶ ἄρχοντες. δεύτερον δὲ, ὅσοι τι διαχειρίζουσι τῶν τῆς πόλεως ὑπὲρ τριάκοντα ἡμέρας, καὶ οἱ τῶν δημοσίων ἔργων ἐπιστάται. τρίτον δ' ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, „καὶ εἴ τινες ἄλλοι αἱρετοὶ ἡγεμονίας δικαστηρίων λαμβάνουσι, καὶ τούτους ἄρχειν δοκιμασθέντας.“ ἐπειδὰν δὲ ἀφέλῃ τις τοὺς ὑπὸ τοῦ δήμου κεχειροτονημένους, καὶ τοὺς κληρωτοὺς ἄρχοντας, καταλείπεται, οὓς

---

non damnandum, sed unius codicis, qui praesertim saepe correctricem, ni fallor, manum expertus est, auctoritate non inferendum. Finis conjunctione satis indicatur.

ἔμελλε] Bekkerus in priore editione scribens ἤμελλε in altera codd. lectionem recte revocavit. Mss. certe plurimis locis constanter offerunt ἔμελλον, quos in his rebus ubique sequendos arbitror.

8. ἀντιδιαπλέκει] Διαπλέκειν τέχνας, δόλους sensu malo, artificiose aliquid struere, quod damno sit. Hic ἀντιδιαπλέκειν eadem significatione absolute legitur, quum orator jam in mente habeat objectum, quod statim ponit cum alio verbo junctum: καὶ ταχὺ λύων τὰς τέχνας. Nec tamen caute Aeschines hoc verbum delegit. Est enim, quasi dicat suam ipsius orationem esse διαπλοκήν, contra quam adversarius ἀντιδιαπλέκει. Cf. Huschke in Matthiae Miscell. Phill. I, p. 35.

εἴ τινες ἄλλοι] Helmst. k 1, pro εἴτινες habent οἵτινες: quae confusio est frequentissima. Sed εἴτινες est praeferendum, ut subtilius et modestius, quemadmodum Latini dubitantius adjungunt, si qua alia: de quo vide ad Cornelii Nep. Epaminondam I, 3. Cf. God. Stallbaum ad Plat. Euthyphr. c. 3, p. 17.

αἱ φυλαὶ, καὶ αἱ τριττύες, καὶ οἱ δῆμοι ἐξ ἑαυτῶν αἱροῦνται τὰ δημόσια χρήματα διαχειρίζειν, τούτους αἱρετοὺς ἄρχοντας εἶναι· τοῦτο δὲ γίνεται, ὅταν, ὥςπερ νῦν, ἐπιταχθῇ τι ταῖς φυλαῖς, ἢ τάφρους ἐξεργάζεσθαι, ἢ τριήρεις ναυπηγεῖσθαι. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων μαθήσεσθε. „Νόμοι." Ἀναμνήσθητε δὴ τοὺς προειρημένους λόγους, ὅτι ὁ μὲν νομοθέτης τοὺς ἐκ τῶν φυλῶν ἄρχειν κελεύει δοκιμασθέντας ἐν τῷ δικαστηρίῳ· ἡ δὲ Πανδιονὶς φυλὴ ἄρχοντα καὶ τειχοποιὸν ἀπέδειξε Δημοσθένην, ὃς ἐκ τῆς διοικήσεως εἰς ταῦτα ἔχει μικροῦ δεῖν δέκα τάλαντα. ἕτερος δὲ ἀπαγορεύει νόμος, ἀρχὴν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦν, ὑμεῖς δὲ ὀμωμόκατε κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι· ὁ δὲ ῥήτωρ γέγραφε, τὸν ὑπεύθυνον στεφανοῦν, μὴ προςθεὶς, ἐπειδὰν δῷ λόγον καὶ εὐθύνας. ἐγὼ δὲ ἐξελέγχω τὸ παράνομον, μάρτυρας ἅμα τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς ἀντιδίκους παρεχόμενος. πῶς οὖν ἄν τις περιφανέστερον ἐπιδείξειεν ἄνθρωπον παρανομώτατα γεγραφότα; 9. Ὡς τοίνυν καὶ τὴν ἀνάῤῥησιν τοῦ στεφάνου παρανόμως ἐν τῷ ψηφίσματι κελεύει γίνεσθαι, καὶ τοῦθ' ὑμᾶς διδάξω. ὁ γὰρ νόμος διαῤῥήδην

τριττύες] Harpocration: Τριττύς ἐστι τὸ τρίτον μέρος τῆς φυλῆς· αὕτη γὰρ διῄρηται εἰς τρία μέρη, τριττὺν καὶ ἔθνη καὶ φατρίας, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ἀθηναίων πολιτείᾳ. Τριττὺς tertia pars tribus videtur fuisse ratione δημοσίων χρημάτων et eorum, quae praestanda erant nummis, ut ex nostro loco patet et ex Demosthene περὶ συμμοριῶν p. 184.

παρανομώτατα] Reiskius dedit ex Mead. παράνομα, qui consentientes reperit d e f k l, idemque edidit in secunda editione Bekkerus. Sed superlativus videtur oratoris consilio convenientissimus.

9. ἀνάῤῥησιν τοῦ στεφάνου] Ἀνειπεῖν, ἀνακηρύττειν, ἀναγορεύειν στέφανον propria sunt verba de praecone, qui publice promulgabat, alicui ob virtutem coronam esse tributam. Cf. Hemsterhus. ad Luciani Tim. 51. T. I. p. 166.

κελεύει, ἐὰν μέν τινα στεφανοῖ ἡ βουλή, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνακηρύττεσθαι, ἐὰν δὲ ὁ δῆμος, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἄλλοθι δὲ μηδαμοῦ. καί μοι λέγε τον νόμον. „Νόμος." Οὗτος ὁ νόμος, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ μάλα καλῶς ἔχει. οὐ γάρ, οἶμαι, ᾤετο δεῖν ὁ νομοθέτης τὸν ῥήτορα σεμνύνεσθαι πρὸς τοὺς ἔξωθεν, ἀλλ' ἀγαπᾶν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τιμώμενον ὑπὸ τοῦ δήμου, καὶ μὴ ἐργολαβεῖν ἐν τοῖς κηρύγμασιν. ὁ μὲν οὖν νομοθέτης οὕτως· ὁ δὲ Κτησιφῶν πῶς; ἀναγίνωσκε τὸ ψήφισμα. „Ψήφισμα." Ἀκούετε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι ὁ μὲν νομοθέτης κελεύει ἐν τῷ δήμῳ ἐν Πυκνὶ τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνακηρύττειν τὸν ὑπὸ τοῦ δήμου στε-

---

μὴ ἐργολαβεῖν ἐν τοῖς κηρύγμασιν] Ad Tim. 71. animadverti, *ἐργολαβεῖν* de sophistis et philosophis adhiberi, qui arte sua quaestum quaerunt. Hic de ambitiosis demagogis dicitur, qui honoribus ipsis, quibus afficiuntur, ad ambitionem augendam abutuntur, dum jactant hos ipsos honores, eosque per pompam quasi in triumpho ducunt.

ἐν τῷ δήμῳ ἐν Πυκνὶ τῇ ἐκκλησίᾳ] Eadem notio, quoniam primaria est, pluribus formulis enuntiatur. *Ἐν τῷ δήμῳ*, opinor, significat coram populo Atheniensi, non coram peregrinis, ut cupiebant ii, qui *ἐν θεάτρῳ* promulgari volebant. *Πυκνὶ* est locus, ubi promulgationem locum habere oporteat. „Pnyx, locus comitiorum, ante quam magnum Bacchi theatrum aedificatum erat, erat in clivo, qui Lycabettum montem contingebat, forma semicirculari, octingentorum septuaginta quinque fere pedum circuitu, ad meridionalem partem ingenti septa muro, permagnis saxis quadratis exstructo, ad septentrionalem autem saxis item ingentibus substructa et constrata: unde nomen ipsum Pnycis Grammatici derivant *παρὰ τὴν τῶν λίθων πυκνότητα*." Cf. Schömann. de Com. p. 54. Alii tamen aliter explicant. Bekkeri Anecd. p. 292. *ἐκλήθη δὲ οὕτως, ὅτι πυκνά ἐστι περὶ αὐτὴν τὰ οἰκήματα.* *Πυκνὶ* autem scripsi, Bekkerum secutus, qui ex multis libris sic dedit. Bekkeri Anecdd. p. 299. *Πνὺξ: ἔστιν ἡ γενικὴ πνυκός, διὰ δὲ τὴν εὐφωνίαν ἐστὶ Πυκνός.* Brunckius quidem ad Aristoph. Thesmoph. v. 658. " Suavis est, inquit, ad hunc locum Kusterus, qui librariorum errores, ubique corrigendos, in exemplum trahit, ut probet e recto *Πνὺξ* declinari casus obliquos *πυκνὸς, πυκνὶ, πύκνα,* quod absurdum est." Non

φανούμενον, ἄλλοθι δὲ μηδαμοῦ· Κτησιφῶν δὲ ἐν τῷ θεάτρῳ, οὐ τοὺς νόμους μόνον ὑπερβὰς, ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον μετενεγκὼν, οὐδὲ ἐκκλησιαζόντων Ἀθηναίων, ἀλλὰ τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν, οὐδ᾽ ἐναντίον τοῦ δήμου, ἀλλ᾽ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, ἵν᾽ ἡμῖν συνειδῶσιν, οἷον ἄνδρα τιμῶμεν. οὕτω τοίνυν περιφανῶς παράνομα γεγραφὼς, παραταχθεὶς μετὰ Δημοσθένους ἐποίσει τέχνας τοῖς νόμοις, ἃς ἐγὼ δηλώσω καὶ προερῶ ὑμῖν, ἵνα μὴ λάθητε ἐξαπατηθέντες. οὗτοι γὰρ, ὡς μὲν οὐκ ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι τὸν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανούμενον μὴ κηρύττειν ἔξω τῆς ἐκκλησίας, οὐχ ἕξουσι λέγειν· οἴσουσι δὲ εἰς τὴν ἀπολογίαν τὸν Διονυσιακὸν νόμον, καὶ χρήσονται τοῦ νόμου μέρει τινὶ, κλέπτοντες τὴν ἀκρόασιν ὑμῶν, καὶ παρέξονται νόμον οὐδὲν προσήκοντα τῇ γραφῇ τῇδε, καὶ λέξουσιν, ὡς

---

tam absurdum erit ei, qui fidem Mss. reveretur, nec plane contemnit Grammaticornm testimonia. Τῇ ἐκκλησίᾳ est quasi determinatio antecedentis ἐν Πυκνὶ, ut scilicet promulgatio fiat in concione populi.

τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν] Per καινοὺς τραγῳδοὺς significatur temporis conditio. Nempe tempore τῶν Διονυσίων ἐν ἄστει mense Martio poëtae, novas tragoedias in honorem festi conscriptas judicum a populo constitutorum judicio subjecerunt, qui quae optima ipsis videbatur, coronarunt. Quomodo veteres in hac formula variaverint, erudite exponit Hemsterhus. ad Luc. Tim. 51. T. I. p. 266. s.

Διονυσιακὸν νόμον] Legem, quae statuit, quid festis Dionysiacis agendum sit, et quid agere liceat, quid non. Laudat haec Demosthenes περὶ στεφ. p. 267. ὅσους στεφανοῦσί τινες τῶν δήμων, τὰς ἀναγορεύσεις τῶν στεφάνων ποιεῖσθαι ἐν αὐτοῖς ἑκάστους τοῖς ἰδίοις δήμοις, ἐὰν μή τινας ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἢ ἡ βουλὴ στεφανοῖ. τούτους δ᾽ ἐξεῖναι ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις ἀναγορεύεσθαι.

τῇ γραφῇ τῇδε] Hanc verborum collocationem recepi ex Helmst. a g m n. Vulgo τῇδε τῇ γραφῇ. Videor mihi observasse, Graecos pronomen ὅδε cum vi postposuisse substantivo. Nam in enuntiationis fine gravior est sonus, quam in media enuntiatione. Ceterum προσήκειν τινὶ vel πρός τι, pertinere ad aliquid, haud alienum esse ab aliqua re, illustravit Astius ad Plat. Legg. III, 15. p. 190.

εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι περὶ τῶν κηρυγμάτων, εἷς μὲν, ὃν νῦν ἐγὼ παρέχομαι, διαῤῥήδην ἀπαγορεύων τὸν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανούμενον μὴ κηρύττεσθαι ἔξω τῆς ἐκκλησίας, ἕτερον δὲ εἶναι νόμον φήσουσιν ἐναντίον τούτῳ, τὸν δεδωκότα ἐξουσίαν ποιεῖσθαι τὴν ἀνάῤῥησιν τοῦ στεφάνου τραγῳδοῖς ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐὰν ψηφίσηται ὁ δῆμος. κατὰ δὴ τοῦτον τὸν νόμον φήσουσι γεγραφέναι τὸν Κτησιφῶντα. 10. ἐγὼ δὲ πρὸς τὰς τούτων τέχνας παρέξομαι συνηγόρους τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους· ὅπερ διατελῶ σπουδάζων παρὰ πᾶσαν τὴν κατηγορίαν. εἰ γὰρ τοῦτό ἐστιν ἀληθὲς, καὶ τοιοῦτον ἔθος παρεισδέδυκεν ὑμῶν εἰς τὴν πολιτείαν, ὥςτε ἀκύρους νόμους ἐν τοῖς κυρίοις ἀναγεγράφθαι, καὶ δύο περὶ μιᾶς πράξεως ὑπεναντίους ἀλλήλοις, τί ἂν ἔτι ταύτην εἴποι τις εἶναι τὴν πολιτείαν, ἐν ᾗ ταὐτὰ προςτάττουσιν οἱ νόμοι ποιεῖν, καὶ μὴ ποιεῖν; ἀλλ᾽ οὐκ ἔχει ταῦτα οὕτως· μήθ᾽ ὑμεῖς ποτὲ εἰς τοσαύτην ἀταξίαν τῶν νόμων προβαίητε· οὔτε ἠμέληται περὶ τῶν

ἀπαγορεύων] Sic dedi ex Helmst. a e g k l m n, pro vulgato ἀπαγορεύοντα, non quod hoc omnino damnem. Ipse enim jam ad παραπρ. 3. animadverti, participia interdum in enuntiationem interjectam construi. Sed multis optimisque Mss. obtemperavi.

10. παρεισδέδυκεν] Sic dedi e Mead., ut Marklandus conjecerat. Vulgo παραδέδυκεν. Jam saepe librarios vidimus verba composita mutasse in simplicia; decompositis autem inprimis erant infensi. Παρεισδύνειν significantius multo est quam παραδύνειν. Εἰςδύνειν est introire, intrare; παρεισδύνειν contra jus fasque intrare, irrepere, callide se insinuare. Vocabulum quidem apud seriores inprimis scriptores usurpatur; nec tamen quidquam inest, quod optima aetate illud indignum reddat, quum praesertim Aeschinem sciamus decomposita adamasse. Cf. v. c. Tim. 16. προεξαχθῶ. Nostri παρεισδύνειν exempla vide apud J. J. Wetstenium ad epistolam Judae v. 4. — Ὑμῶν εἰς τὴν πολιτείαν metathesis est, lenior illa multo, quam quae erat παραπρ. 52. εἰς τοὺς ἐσχάτους ἡμῶν κινδύνους τὴν πόλιν καθιστᾶσι. Bekkerus in priore editione dedit ὑμῖν, in altera revocavit ὑμῶν.

μήθ᾽ ὑμεῖς — προβαίητε] Helmst. a e g k l m n, habent μὴ pro

τοιούτων τῷ νομοθέτῃ τῷ τὴν δημοκρατίαν καταστήσαντι, ἀλλὰ διαῤῥήδην προςτέτακται τοῖς θεσμοθέταις καθ᾽ ἕκαστον ἐνιαυτὸν διορθοῦν ἐν τῷ δήμῳ τοὺς νόμους, ἀκριβῶς

μήθ᾽. Sic haec enuntiatio quasi per parenthesin posita esset, tanquam monitum optantis. Sed *μήθ᾽* et *οὔτε* sibi respondent, prius cum optativo positum, vim optandi habens, ne quid fiat, alterum cum indicativo, vim affirmandi habens, aliquid non esse. Sensus his est: Ut vehementer optandum, ne vos unquam ad tantam legum confusionem prolabamini, sic haec a legislatore neglecta non sunt. Hanc membrorum oppositionem per has particulas oratoribus non inusitatas esse, docui in Demosth. p. 94. s. *Οὔτε – μήτε* noster opponit infra c. 40: *μιᾶς πόλεως, ἧς ἐγὼ οὔτ᾽ ἂν τοὔνομα εἴποιμι, μήθ᾽ αἱ συμφοραὶ παραπλήσιοι γένοιντο*: unius urbis, cujus ut ego nomen non effabor, ita vehementer optandum, ne Graecorum quisquam in similem calamitatem incidat.

προςτέτακται τοῖς θεσμοθέταις cet.] Jam anni initio legum censura a thesmothetis instituebatur. Hic tamen videtur alia ab Aeschine commemorari. Res quidem ab eo breviter indicatur, non exponitur, et leges ipsas adscribere supersedit. Quas si haberemus, tolleretur certe ista dubitatio, fueritne haec legum censura cum illa, quae initio anni fiebat, conjuncta eodemque tempore peragi solita, an diversa alioque tempore habita. Haud improbabile est, quod judicat Schömann de Com. p. 260. „Quum, inquit, ista prior recensio Hecatombaeone mense fieret, (qui primus erat mensis Atheniensis anni, incipiens a 13. Julio) cujus die primo Thesmothetae munus suum auspicabantur, persuadere mihi non possum, tam breve tempus, decem dies primae prytaniae, muneri tanto tamque operoso datum esse. Qui enim fieri potuit, ut omne legum corpus intra tam paucos dies accurate pervestigarent, et, si quid inesset, quod tollendum videretur, invenirent? quum praesertim non huic uni negotio vacarent, sed alia quoque plurima et difficillima sustinerent. Multo igitur magis consentaneum erat, sub finem anni, quum vel ipso judiciorum usu accuratam magis legum cognitionem sibi comparassent, censuram earum et emendationem ab iis expectari."

διορθοῦν ἐν τῷ δήμῳ] Videtur Thesmothetarum officium fuisse, ut rationem quandam legum emendandarum populo proponerent, et utrae utris praeferendae essent, eum docerent. Haud dubie tamen aliis civibus idem licuit, ut de his rebus consilia populo darent.

ἐξετάσαντας καὶ σκεψαμένους, εἴ τις ἀναγέγραπται νόμος ἐναντίος ἑτέρῳ νόμῳ, ἢ ἄκυρος ἐν τοῖς κυρίοις, ἢ εἴ πού εἰσι νόμοι πλείους ἑνὸς ἀναγεγραμμένοι περὶ ἑκάστης πράξεως. κἂν τι τοιοῦτον εὑρίσκωσιν, ἀναγεγραφότας ἐν σανισιν ἐκτιθέναι κελεύει πρόσθεν τῶν ἐπωνύμων, τοὺς δὲ πρυτάνεις ποιεῖν ἐκκλησίαν, ἐπιγράψαντας νομοθέτας, τὸν δ' ἐπιστάτην τῶν προέδρων διαχειροτονίαν διδόναι τῷ δήμῳ,

---

ἀναγέγραπται] I. e. κεῖται, ἐστί.

ἐν σανίσιν] Σανίδες inter alia dicebantur tabulae, in quibus leges publice inscribebantur, antequam a populo discuterentur. Dicebantur etiam λευκώματα. Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 707. ὁ δὲ τιθεὶς τὸν καινὸν νόμον ἀναγράψας εἰς λεύκωμα ἐκτιθέτω πρόσθεν τῶν Ἐπωνύμων, ὁσημέραι, ἕως ἂν ἐκκλησία γένηται. Ἐκτιθέναι verbum proprium est in hac re.

πρόσθεν τῶν ἐπωνύμων] Ἐπώνυμοι hic sunt οἱ τῶν φυλῶν ἐπώνυμοι ἥρωες, οἳ ἦσαν δέκα, a quibus nempe Clisthenes decem a se constitutis tribubus nomen dederat. Eos exponit Pausanias in Attica c. 5. Eorum statuae prope curiam erant collocatae, haeque statuae hic intelliguntur.

ἐπιγράψαντας νομοθέτας] F. A. Wolfius Prolegg. in Leptin. p. CL. not. „Nullo sensu H. Wolfius vertit inscriptis legum latoribus, nec melius ceteri, quos vidi. Attendere debuerunt ad id, quod eodem loco sequitur de Prytanibus, ἀποδιδόναι νόμους τοῖς νομοθέταις. Nempe utrobique νομοθέται sunt judices illi a populo constituti, non rogatores legum: ἐπιγράφειν vero, ut ἀποδιδόναι, est attribuere, designare, constituere, quod proprie fuit populi, non prytanum. Sed his, tamquam ecclesiam habentibus, id commode tribui potuit." Istam vero verbi significationem agnoscere non potest Schömann p. 259. n. 28., neque, si vera esset, aoristum tempus locum habere opinatur, sed futurum. In hanc sententiam inclinat, ἐπιγράφειν h. l. dictum esse pro eo, quod alias solenne est, προγράφειν, et νομοθέτας ἐπιγράφειν breviter dictum significare: ecclesiam de nomothetis habendam esse, in programmate proscribere.

διαχειροτονίαν διδόναι τῷ δήμῳ] Harpocration: διαχειροτονία, διάκρισις τῆς χειροτονίας ἐν πλήθει γενομένης. Διαχειροτονία proprie locum habebat, quum diversae rogationes populo proponebantur, ut

καὶ τοὺς μὲν ἀναιρεῖν τῶν νόμων, τοὺς δὲ καταλείπειν, ὅπως ἂν εἷς ᾖ νόμος, καὶ μὴ πλείους, περὶ ἑκάστης πράξεως. καί μοι λέγε τοὺς νόμους. „Νόμοι." Εἰ τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀληθὴς ἦν ὁ παρὰ τούτων λόγος καὶ ἦσαν δύο κείμενοι νόμοι περὶ τῶν κηρυγμάτων, ἐξ ἀνάγκης, οἶμαι, τῶν μὲν θεσμοθετῶν ἐξευρόντων, τῶν δὲ πρυτάνεων ἀποδόντων τοῖς νομοθέταις, ἀνῄρητ' ἂν ὁ ἕτερος τῶν νόμων, ἤτοι ὁ τὴν ἐξουσίαν δεδωκὼς ἀνειπεῖν, ἢ ὁ ἀπαγορεύων. ὁπότε δὲ μηδὲν τούτων γεγένηται, φανερῶς δήπου ἐξελέγχονται οὐ μόνον ψευδῆ λέγοντες, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἀδύνατα γενέσθαι. 11. ὅθεν δὲ δὴ τὸ ψεῦδος τοῦτο ἐπειςφέρουσιν, ἐγὼ διδάξω ὑμᾶς, προειπὼν ὧν ἕνεκα οἱ νόμοι ἐτέθησαν οἱ περὶ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ κηρυγμάτων. γινομένων

---

populo dijudicandum esset, quaenam praeferenda; et sic differt ab ἐπιχειροτονία. Vide Valesium ad Harpocrat. Si res non brachylogice narratur, intelligendum est, populum in suffragia mittere, quinam creentur νομοθέται. Tum quae sequuntur, a praecedentibus, ut voluit Schömann l. l., sejungenda sunt, quia spectant ad ea, quae nomothetas a populo constitutos facere oporteat. Fortasse tamen brachylogice dictum est, quemadmodum tota omnino res significatur tantum, ita ut ἐπιγράψαντας νομοθέτας omne munus nomothetarum complectatur, et διαχειροτονία spectet suffragium de abolendis aut mutandis legibus.

ὁ παρὰ τούτων λόγος] Helmst. habet περὶ pro παρά. Attigimus hunc brachylogicum praepositionis παρὰ usum ad παραπρ. 5.

ἤτοι – ἢ] Ita haec semper leguntur, non vice versa ἢ – ἤτοι, nec ἤτοι – ἤτοι. Prius membrum vel admirantis est vel mirantis; interdum tota disjunctio admirantis.

11. γινομένων – τραγῳδῶν] Reiskius hac phrasi offenditur quidem, acquiescit tamen ea, et inter soloecismos Aeschinis refert, quum etiam infra c. 47. legatur μελλόντων – τῶν τραγῳδῶν γίνεσθαι. Eo tamen loco Taylor, qui hic non offenderat, monet a γίνεσθαι non longe abesse ἀγωνίζεσθαι: quam veram esse lectionem arbitratur. Et quidem supro c. 9., ubi legitur τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων καινῶν est in e k l, γιγνομένων. Hemsterhusius ad Luciani Tim. 51. T. I.

ρας τῶν ἐν ἄστει τραγῳδῶν ἀνεκήρυττον τινες, οὐ πείσαντες τὸν δῆμον. οἱ μέν. ὅτι στεφανοῦνται ὑπὸ τῶν φυλετῶν, ἕτεροι δὲ ὑπὸ τῶν δημοτῶν. ἄλλοι δέ τινες ὑποκηρυξάμενοι. τοὺς αὐτῶν οἰκέτας ἀπελευθεροῦντες, μάρτυρας τῆς ἀπελευθερίας τοὺς Ἕλληνας ποιούμενοι. ὃ δ᾽ ἦν ἐπαχθέστατον, προξενίας τινὲς εὑρημένοι ἐν ταῖς ἔξω πόλεσι διεπράττοντο ἀναγορεύεσθαι. ὅτι στεφανοῖ αὐτοὺς ὁ δῆμος, εἰ οὕτω τύχοι. ὁ τῶν Ῥοδίων ἢ Χίων, ἢ καὶ ἄλλης τινὸς πόλεως, ἀρετῆς ἕνεκα, καὶ ἀνδραγαθίας, καὶ ταῦτα ἔπραττον, οὐχ ὥσπερ οἱ ὑπὸ τῆς βουλῆς τῆς ὑμετέρας στεφανούμενοι, ἢ ὑπὸ τοῦ δήμου. πείσαντες ὑμᾶς καὶ μετὰ ψηφίσματος, πολλὴν χάριν καταθέμενοι, ἀλλ᾽ αὐτοὶ προελόμενοι ἄνευ δόγματος ὑμετέρου. ἐκ δὲ τούτου τοῦ τρόπου συνέβαινε τοὺς μὲν θεατάς. καὶ τοὺς χορηγοὺς, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐνοχλεῖσθαι, τοὺς δὲ ἀνα-

---

p. 15. varietam hanc formam esse monet, nec ipse recusat, quo minus pro γινομένων scribatur ἀγωνιζομένων. Loquendi quidem forma non accurata est et subtilis; sed non obliviscendum, in rebus, quae populi sermonem exercent, multa tandem etiam in scribendo admitti, quae subtilior scribendi ratio rejiciat. Hinc, quanquam minime laudanda, toleranda tamen videtur locutio.

ἀνεκήρυττον] Taylor mavult ἀνεκηρύττοντο. quod est in Helmst. et utrumque, activum et medium sive passivum, in h. Reiskius monet, etiam alibi ἀνακηρύττειν eum dici, qui curet aliquid per praeconem promulgandum. c. 12. ὃν αὐτὸς ἤδειν στέφανον ἅμα ἀνακηρύττειν καὶ ἀφαιρεῖσθαι.

ὑποκηρυξάμενοι] Pollux IV, 91. ὑποκηρύξασθαι τὸ προειπεῖν ὠνίων ἢ ἐπαγγείλασθαι τι δημόσιον.

πείσαντες ὑμᾶς καὶ μετὰ ψηφίσματος] Synonyma haec. To πείθειν id agebat, ut ψήφισμα fieret. Amici nempe in favorem ejus, qui coronari cupiebat, tam multas laudes et publica merita congesserunt, ut populus ψήφισμα τοῦ στεφανωθῆναι αὐτὸν non recusaret. Hi contra, quos Aeschines tangit hyperbolice, eo ipso, quod ab externa civitate coronam acceperant, jus sibi vindicabant, in theatro, καινῶν τραγῳδῶν ἀγωνιζομένων, promulgari.

κηρυττομένους ἐν τῷ θεάτρῳ, μείζοσι τιμαῖς τιμᾶσθαι τῶν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανουμένων. τοῖς μὲν γὰρ ἀποδέδεικτο τόπος ἡ ἐκκλησία, ἐν ᾗ χρῆν στεφανοῦσθαι, καὶ ἀπείρητο ἄλλοθι μηδαμοῦ κηρύττεσθαι· οἱ δὲ ἀνηγορεύοντο ἐνώπιον ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων· κἀκεῖνοι μὲν, μετὰ ψηφίσματος, πείσαντες ὑμᾶς· οὗτοι δ', ἄνευ ψηφίσματος. συνιδὼν δή τις ταῦτα νομοθέτης, τίθησι νόμον οὐδὲν ἐπικοινωνοῦντα τῷ περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανουμένων νόμῳ, οὔτε λύσας ἐκεῖνον· (οὐδὲ γὰρ ἡ ἐκκλησία ἠνωχλεῖτο, ἀλλὰ τὸ θέατρον) οὔτε ἐναντίον τοῖς πρότερον κειμένοις νόμοις τιθεὶς (οὐ γὰρ ἔξεστιν) ἀλλὰ περὶ τῶν ἄνευ ψηφίσματος ὑμετέρου στεφανουμένων ὑπὸ τῶν φυλετῶν καὶ δημοτῶν, καὶ περὶ τῶν τοὺς οἰκέτας ἀπελευθερούντων, καὶ περὶ τῶν ξενικῶν στεφάνων, καὶ διαῤῥήδην ἀπαγορεύει, μήτε οἰκέτην ἀπελευθεροῦν ἐν τῷ θεάτρῳ, μήτε ὑπὸ τῶν φυλετῶν ἢ δημοτῶν ἀναγορεύεσθαι στεφανούμενον, μήθ' ὑπ' ἄλλου, φησὶ, μηδενὸς, ἢ ἄτιμον εἶναι τὸν κήρυκα. 12. ὅταν οὖν ἀποδείξῃ τοῖς μὲν ὑπὸ τῆς βουλῆς στεφανουμένοις, εἰς τὸ βουλευτήριον ἀναῤῥηθῆναι, τοῖς δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανουμένοις, εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τοῖς δ' ὑπὸ τῶν δημοτῶν στεφανουμένοις καὶ φυλετῶν ἀπείπῃ μὴ κηρύττεσθαι τοῖς τραγῳδοῖς, ἵνα μηδεὶς ἐρανίζων στεφάνους καὶ κηρύγματα ψευδῆ, φιλοτιμίαν κτᾶται,

---

μείζοσι τιμαῖς] Secutus sum Bekkerum, qui sic edidit ex e k l, ut jam Stephanus. Ceteri omittunt τιμαῖς. Reiskius de suo dedit μειζόνως. In Helmst. est μείζονος τιμῆς. Substantivum absumtum est verbo conjugato.

ἠνωχλεῖτο] Secutus sum Bekkerum, qui sic ex a e f g h m n edidit. Vulgo ἠνοχλεῖτο. c d k l ἐνωχλεῖτο, unde, etiam si alii codd. non addixissent, jam praeferenda fuisset forma Attica. Tim. 11. ἠνώχλει; et scriptores Attici in duplici hujus verbi augmento sibi fere constant. Cf. Lobeck ad Phryn. p. 154.

12. ἀποδείξῃ] Sc. ὁ νομοθέτης.

ἐρανίζων] Quid ἔρανος et ἐρανίζειν Graecis sit, expositum est

προςαπείπῃ δὲ ἐν τῷ νόμῳ, μηδὲ ὑπὸ ἄλλου μηδενὸς ἀνακηρύττεσθαι, ἀπούσης βουλῆς, καὶ δήμου, καὶ φυλετῶν, καὶ δημοτῶν — ὅταν δέ τις ταῦτα ἀφέληται, τί τὸ καταλειπόμενόν ἐστι, πλὴν οἱ ξενικοὶ στέφανοι; ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, μέγα σημεῖον ὑμῖν τούτου ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἐπιδείξω. αὐτὸν γὰρ τὸν χρυσοῦν στέφανον, ὃς ἂν ἐν τῷ θεάτρῳ τῷ ἐν ἄστει ἀναῤῥηθῇ, ἱερὸν εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς ὁ νόμος κελεύει ἀφελόμενος τὸν στεφανούμενον. καίτοι τίς ἂν ὑμῶν τολμήσειε τοσαύτην ἀνελευθερίαν καταγνῶναι τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων; μὴ γὰρ ὅτι πόλις, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἰδιώτης οὐδὲ εἷς οὕτως ἀγεννὴς γένοιτο, ὥςτε ὃν αὐτὸς ἔδωκε στέφανον ἅμα ἀνακηρύττειν καὶ ἀφαιρεῖσθαι, καὶ καθιεροῦν. ἀλλ', οἶμαι, διὰ τὸ ξενικὸν εἶναι τὸν στέφανον, καὶ ἡ καθιέρωσις γίνεται, ἵνα μηδεὶς ἀλλοτρίαν εὔνοιαν περὶ πλείονος ποιούμενος τῆς πατρίδος, χείρων γένηται

---

ad παρακρ. 11. Hic autem tropice positum e m e n d i c a r e, h u m i l i e t m e n d i c o r u m r a t i o n e a l i q u i d c o n s e c t a r i. In sequentibus interpunctionem vel ante vel post ψευδῆ sustuli, quemadmodum Bekkerus, ut quivis nectere possit adjectivum cum utro velit substantivo. Br. — Jungendum tamen videtur cum παραγγέλματα, ut §. 50. p. 475. Bekk. ψευδῆ γράμματα sine ambiguitate dicuntur; §. 23. p. 465. μὴ ἅρπαζε τὴν φιλοτιμίαν simpliciter nullo addito adjectivo occurrit. O r e l l i u s.

ἀπούσης βουλῆς cet.] Haud scio, cur Taylor hanc ῥῆσιν tam inelegantem esse opinetur, ut eam pro insititia habeat. Ἀπούσης βουλῆς s i d e s i t s e n a t u s i. e. si excipiatur senatus, praeter senatum. Haec significatio ex primaria verbi notione sponte enascitur. Infra c. 21. οὐδὲ γινώσκειν ἔφη τὴν εἰρήνην ἀπούσης συμμαχίας. Quod sequitur τῶν δημοτῶν, minime est cum cod. Mead. delendum; non enim idem significat, quod τοῦ δήμου. Ὁ δῆμος est i. q. ἐκκλησία concio universi populi, οἱ δημόται conventus singulorum demorum. Br. — Fuit tamen, qui pro ἀπούσης conjiceret ἀκούσης βουλῆς κ. τ. λ. invito Senatu cet. O r e l l i u s.

τοῦ Ἀθηναίων]. Sic dedi cum Bekkero ex e k. Ceteri τῶν Ἀθηναίων. Vide ad T i m. 63.

μὴ - ὅτι] Vide ad T i m. 49.

τὴν ψυχήν. ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνον τὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀναῤῥηθέντα στέφανον οὐδεὶς καθιεροῖ· ἀλλ' ἔξεστι κεκτῆσθαι, ἵνα μὴ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ ἐκείνου ἔχοντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸ ὑπόμνημα, μηδέποτε κακοὶ τὴν ψυχὴν εἰς τὸν δῆμον γίνωνται. καὶ διὰ τοῦτο προσέθηκεν ὁ νομοθέτης, μὴ κηρύττεσθαι τὸν ἀλλότριον στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐὰν μὴ ψηφίσηται ὁ δῆμος· ἵν' ἡ πόλις ἡ βουλομένη τινὰ τῶν ἡμετέρων στεφανοῦν, πρέσβεις πέμψασα, δεηθῇ τοῦ δήμου, ἵνα κηρυττόμενος μείζω χάριν εἰδῇ τῶν στεφανούντων ὑμῖν, ὅτι κηρύξαι ἐπετρέψατε. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, τῶν νόμων αὐτῶν ἀκούσατε. „Νόμοι." Ἐπειδὰν τοίνυν ἐξαπατῶντες ὑμᾶς λέγωσιν, ὡς προσγέγραπται ἐν τῷ νόμῳ, ἐξεῖναι στεφανοῦν, ἐὰν ψηφίσηται ὁ δῆμος, ἀπομνημονεύετε αὐτοῖς ὑποβάλλειν, ναί· εἴγε σέ τις ἄλλη πόλις στεφανοῖ. εἰ δὲ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων, ἀποδέδεικταί σοι

ἀλλ' οὐκ – οὐδεὶς καθιεροῖ] Sine caussa nonnemo offenderat in duplici negatione, et malebat οὖν pro οὐκ. Sed per ἀλλ' οὐκ in oppositione enuntiatio fortiter negativa annuntiatur, tum ubi nos indefinitum affirmativum in eadem enuntiatione ponimus, Graeci ponunt negativum. Vide Matthiae Gr. Gr. p. 886. De alia negationum accumulatione vel repetitione locutus sum ad Tim. 27. et 45.

μείζω χάριν εἰδῇ τῶν στεφανούντων ὑμῖν, ὅτι] Secutus sum Bekkerum, qui sic edidit ex Ald. et schedis Scrimgeri. Vulgo legitur μείζω χάριν εἰδῇ τῶν στεφάνων ὑμῖν ἢ τοῖς στεφανοῦσιν, ὅτι. Sed στεφάνων memoratur nonnisi ex m pro στεφανούντων, et ἢ τοῖς στεφανοῦσιν manifesta est explicatio genitivi post comparativum positi τῶν στεφανούντων.

ἐξεῖναι στεφανοῦν] Petitus Legg. Att. p. 379. ed. Wesseling. addendum censet ἐν τῷ θεάτρῳ, idemque suspicabatur Taylor. Locus quidem sic est intelligendus, ut si haec verba adessent. Sed ut addantur, non videtur necessarium. Contextus enim satis docet, de nulla coronatione sermonem esse posse, nisi quae fiat in theatro.

ὑποβάλλειν] Bekkerum secutus sum, qui sic edidit ex a c g k l m n, quibuscum facit Helmst. Vulgo ὑποβαλεῖν. In praesente inest, quod immorari eos oporteat in responsione.

τόπος, ὅπου δεῖ τοῦτο γενέσθαι. ἀπείρηταί σοι ἔξω τῆς ἐκκλησίας μὴ κηρύττεσθαι. τὸ γάρ, ἄλλοθι δὲ μηδαμοῦ, ὅ, τι ἐστίν, ὅλην τὴν ἡμέραν λέγε. οὐ γὰρ ἀπόδειξις, ὡς ἔννοια γέγραφας. 13. Ἔστι δὲ ὑπόλοιπόν μοι μέρος τῆς κατηγορίας, ἐφ' ᾧ μάλιστα σπουδάζω. τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ πρόφασις, δι' ἣν αὐτὸν ἀξιοῖ στεφανοῦσθαι. λέγει γὰρ οὕτως ἐν τῷ ψηφίσματι. „Καὶ τὸν κήρυκα ἀναγορεύειν ἐν τῷ θεάτρῳ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι στεφανοῖ αὐτὸν ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδραγαθίας, καί, τὸ μέγιστον, ὅτι διατελεῖ λέγων καὶ πράττων τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ.“ ἁπλοῦς δὴ παντάπασιν ὁ μετὰ ταῦτα ἡμῖν λόγος γίνεται, καὶ ὑμῖν ἀκούσασι κρῖναι εὐμαθής· δεῖ γὰρ δή που τὸν μὲν κατηγοροῦντα ἐμὲ τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδεικνύναι, ὡς εἰσὶν οἱ κατὰ Δημοσθένους ἔπαινοι

ἀπείρηται] Reiskius dedit ex Helmst., cum quo solus facit g, *ἀπείρηται γάρ*, eumque secutus est in priore editione Bekkerus, in altera recte vulgatum revocavit. Mihi videtur asyndeton fortius, eoque haud raro utitur Aeschines. Tim. 78. *ἀλλ' ἐκεῖνο ποιήσω, ἀφελὼν τὰ ὀνόματα — — τὰ σώματα γνώριμα ποιήσω.* 42. *ὅθεν δὲ ταῦτ' ηὐπόρησεν, ἐγὼ ἐρῶ. ἦσαν οὗτοι τρεῖς ἀδελφοί.*

13. *τὸ μέγιστον*] Hoc in ipso psephismate Ctesiphontis, quod legimus apud Demosthenem *περὶ στεφ.* p. 243., non est, sed additum ab Aeschine, ut attentionem ad hoc maxime momentum moveat. Hic autem totus locus abunde docet, quousque animus odio et cupiditate abreptus progredi possit.

ἁπλοῦς] Scholiastes: *τριχῶς λέγεται τὸ ἁπλοῦν, ἢ ἐπὶ τοῦ ἀπαρασκεύου, ἢ ἐπὶ τοῦ ἐρήμου ἢ ἐπὶ τοῦ συντόμου. ἐνταῦθα οὖν ἁπλοῦν λέγει τὸ σύντομον, ὥσπερ Εὐριπίδης* (Phoen. 472.)

ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ.

οἱ κατὰ Δημοσθένους ἔπαινοι] Quamquam *κατὰ* cum genitivo plerumque significet contra, in damnum, dedecus, interdum tamen etiam ejusmodi locutionibus additur, in quibus aut omnino significat quod attinet ad, aut in favorem, honorem, ut hic. Tim. 69. de Philippo: *ἐὰν αὐτὸς ἐν τοῖς πρὸς ὑμᾶς ἔργοις γένηται οἷος νῦν ἐστὶν ἐν τοῖς ἐπαγγέλμασιν, ἀσφαλῆ καὶ ῥᾴδιον*

ψευδεῖς, καὶ ὡς οὔτ' ἤρξατο λέγειν τὰ βέλτιστα, οὔτε νῦν διατελεῖ πράττων τὰ συμφέροντα τῷ δήμῳ· κἂν τοῦτο ἐπιδείξω, δικαίως δήπου τὴν γραφὴν ἁλώσεται Κτησιφῶν. ἅπαντες γὰρ ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι μηδένα ψευδῆ γράμματα ἐγγράφειν ἐν τοῖς δημοσίοις ψηφίσμασι. τῷ δ' ἀπολογουμένῳ τοὐναντίον τούτου δεικτέον ἐστίν. ὑμεῖς δ' ἡμῖν ἔσεσθε τῶν λόγων κριταί. ἔχει δ' οὕτως. ἐγὼ τὸν μὲν βίον τὸν Δημοσθένους ἐξετάζειν μακροτέρου λόγου ἔργον ἡγοῦμαι εἶναι. τί γὰρ δεῖ νῦν ταῦτα λέγειν, ἢ τὰ περὶ τὴν τοῦ τραύματος γραφὴν αὐτῷ συμβεβηκότα, ὅτ'

τὸν καθ' αὑτοῦ ποιήσεται ἔπαινον. Infra 28. πολὺς ἦν ἔπαινος κατὰ τῆς ὑμετέρας πόλεως. 83. τοὺς μὲν ὄντας ἄνδρας ἀγαθοὺς — — — ἂν τοὺς καθ' ἑαυτῶν ἐπαίνους λέγωσιν, οὐ φέρομεν.

οὔτ' ἤρξατο - οὔτε διατελεῖ] Sensus est: Non solum non jamdudum et continuo hoc facit, sed ne incepit quidem.

ἁλώσεται] Pollux VIII, 7?. ἐπὶ τοῦ καταδικασθέντος ἥλω, ἑάλω, ἁλίσκεσθαι. Cf. Valckenäer ad Herod. II, 174. „Accusator in Attico foro dicebatur διώκειν persequi, accusatus φεύγειν, condemnatus ἁλῶναι vel ἑαλωκέναι; criminibus elapsus (Cicero in Verr. II, 58.) ἀποφεύγειν."

ψευδῆ γράμματα ἐγγράφειν] Sic omnes fere Mss. Vulgo γράμματα deest: quod recte restituit Bekkerus. Librarios conjugata expellere jam saepius observavimus.

τὴν τοῦ τραύματος γραφὴν] Γραφὴ τραύματος erat ἐκ προνοίας. Scilicet si quis eo consilio aliquem vulneraverat, ut eum occideret, γραφὴ τραύματος locum habebat secundum Solonis legem, quam nobis servavit Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 627. δικάζειν τὴν βουλὴν τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου φόνου καὶ τραύματος ἐκ προνοίας. Alterum genus τραύματος est, ἄν τις τύπτῃ τινὰ ἄρχων χειρῶν ἀδίκων. Hic αἰκίας δίκη tenebatur: quae erat actio privata, cui lege multa non definita, tamen constituta erat, si quis scilicet injuriam prior intulerat, non vim vi repellebat. Haec δίκη agebatur πρὸς τετταράκοντα (magistratus sorte ductus, ad quem pertinebant caussae privatae, quarum multa decem minas non superabat). Hinc conjicere licet, eos, qui casu et sine consilio aut temeritate aliquem vulneraverint, non esse multatos.

ἐγράψατο εἰς Ἄρειον πάγον Δημομέλην τὸν Παιανιέα, ἀνεψιὸν ὄντα ἑαυτῷ, καὶ τὴν τῆς κεφαλῆς ἐπιτομήν; ἢ τὰ περὶ τὴν Κηφισοδότου στρατηγίαν, καὶ τὸν τῶν νεῶν ἔκπλουν τὸν εἰς Ἑλλήσποντον, ὅτε εἷς ὢν τῶν τριηράρχων Δημοσθένης, καὶ περιάγων τὸν στρατηγὸν ἐπὶ τῆς νεὼς καὶ συσσιτῶν, καὶ συνθύων, καὶ συσπένδων, καὶ τούτων ἀξιωθεὶς διὰ τὸ πατρικὸς αὐτῷ φίλος εἶναι, οὐκ ὤκνησεν ἀπ' εἰσαγγελίας αὐτοῦ κρινομένου περὶ θανάτου, κατη-

---

Δημομέλην] Sic dedi cum Bekkero in priore editione, in altera vulgatam revocavit *Δημομέλη*, nec lectionem nostram e codd. suis protulit. Alteram terminationem Aeschini, ut Atticis, usurpatam esse, jam saepius observavi. Cf. v. c. Tim. 63. *παραπρ.* 6. Demomeles hic videtur idem esse, cui, Demonis filio, Demosthenis pater mille et sexcentas drachmas crediderat; *κατὰ Ἀφόβ.* I. p. 816. s.

Κηφισοδότου] Scholiastes: *Κηφισόδοτος, πολιορκήσας Ἀλωπεκόννησον, εἰσαγγελθεὶς διὰ τὴν συνθήκην τὴν πρὸς Χαρίδημον γενομένην καὶ καταψηφισθεὶς πέντε ταλάντοις ἐζημιώθη.* Haec ita narrat Demosthenes *κατὰ Ἀριστοκρ.* p. 675. s. *ἤλθομεν ἐπ' Ἀλωπεκόννησον (ἣ Χεῤῥονήσου μέν ἐστι, καὶ ἦν ὑμετέρα, ἀκρωτήριον δ' ἐστὶν ἀνέχον πρὸς τὴν Ἴμβρον ἀπωτάτω τῆς Θρᾴκης, λῃστῶν δ' ἦν μεστὴ καὶ καταποντιστῶν) ἐνταῦθα ἐλθόντων ἡμῶν — — ἡμῖν μὲν* (*Χαρίδημος* Orita, ex Euboea, qui quidem amicitiam erga populum Atheniensem simulabat, sed revera ei inimicus erat) *προσέβαλλεν — — — καὶ γράφει δὴ τὰς συνθήκας ταύτας πρὸς Κηφισόδοτον, ἐφ' αἷς ὑμεῖς οὕτως ἠγανακτήσατε, καὶ χαλεπῶς ἠνέγκατε, ὥςτε ἀπεχειροτονήσατε μὲν τὸν στρατηγὸν, πέντε ταλάντοις ζημιώσαντες, τρεῖς δὲ μόναι ψῆφοι διήνεγκαν τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι.*

περιάγων] Scholiastes: *Δοκεῖ τοῦτο ὥςπερ τιμή τις εἶναι τοῦ τριηράρχου ἐκείνου, οὗ ἂν ὁ στρατηγὸς ἐπιβῇ τῆς νεώς, καθὸ δοκεῖ τῶν ἄλλων τριηράρχων προκρίνειν τὴν ἐκείνου τριήρη ὡς καλῶς κατεσκευασμένην.*

ἀπ' εἰσαγγελίας αὐτοῦ κρινομένου] Solemnis est forma sine *ἀπὸ*, unde *εἰσαγγελίας δίκη*, ut in aliis caussarum nominibus. Aeschines tamen bis praepositionem addidit, hic et infra c. 21. *Φιλοκράτης μὲν ἀπὸ τῶν αὐτῶν πολιτευμάτων Δημοσθένει φυγὰς ἀπ' εἰσαγγελίας γεγένηται*, ut primus recte Wolfius dedit. Ante eum uno vocabulo *ἀπεισαγγελίας* scriptum erat. Accessit etiam ex multis bonisque codd. infra c. 51., ubi vulgo deerat. Cf. Wyttenbach ad Plutarchi Morr. p. 493. Oxon. ed. De *εἰσαγγελία* vide *παραπρ.* 39.

γορος γενέσθαι; καὶ ταῦτα ἤδη τὰ περὶ Μειδίαν, καὶ τους κονδύλους, οὓς ἔλαβεν ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ χορηγὸς ὤν, καὶ ὡς ἀπέδοτο τριάκοντα μνῶν ἅμα τήν τε εἰς αὐτὸν ὕβριν, καὶ τὴν τοῦ δήμου καταχειροτονίαν, ἣν ἐν Διονύσου

Μειδίαν] In hunc scripta Demosthenis oratio extat, sed non habita. Indequod non habita sit, factum esse putant vv. d., ut affectam eam, non perpolitam relinqueret orator.

τριάκοντα μνῶν] Ich finde es nicht unglaublich, daſs Demosthenes von Midias sich dreiſsig Minen zahlen lieſs. Obgleich nähmlich der Vergleich (*διάλυσις*) in öffentlichen Sachen verboten und verpönt war, sobald die Klage anhängig geworden, so kam er dennoch öfter vor, weil die darauf gesetzte Strafe allmählig aufhörte ausgeführt zu werden. Was konnte aber den Demosthenes zu dem eben nicht ehrenvollen Fallenlassen der Klage bewegen? Gewiſs nicht die dreytausend Drachmen; denn sein Haſs gegen Midias ist zu heftig, als daſs er durch eine so unbedeutende Geldsumme sich beschwichtigen lieſs; sondern wie Plutarch (Demosth. 14.) trefflich aus einander gesetzt hat, er fürchtete des Midias Macht, Reichthum und groſse Freundschaften, gegen welche er im Gericht den Kürzern ziehen konnte, da sein eigenes Ansehen im Staate noch nicht erwachsen und befestiget war, — — und weil die Athener überhaupt kein so zartes Ehrgefühl hatten, um ein kleines Gewinnchen vom Feinde zu verschmähen. Boeckh über die Zeitverhältnisse der Demosthenischen Rede gegen Midias. Abhandlungen der philosophischen Klasse der Königlich-Preuſsischen Academie der Wissenschaften aus den Jahren 1818—1819. S. 68. f.

ἅμα] Suidas, hunc locum laudans s. v. *ἅμα*, animadvertit, *ἅμα* Aeschinem hic posuisse *ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν*: eodem tempore. Scholiastes Demosth. *περὶ στεφ.* p. 280. Bekk. *ἅμα ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ.*

κατεχειροτόνησε] Libanius in argumento orationis Midianae: *κατηγόρησεν ἐν τῷ δήμῳ (Δημοσθένης) τοῦ Μειδίου ὡς ἠσεβηκότος εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ εἰς τὸν Διόνυσον. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ τοιαύτη κατηγορία προβολή* (querela, eine vorläufige Anklage. Erudite de hac re exposuit Schoemannus de Com. L. II. c. v.) *ὁ μὲν οὖν δῆμος κατέγνωκε τοῦ Μειδίου τὴν ἀσέβειαν. Ἀγωνίζονται δὲ νῦν ἐν τῷ δικαστηρίῳ περὶ τῆς τοῦ δήμου καταχειροτονίας. ἔδει γάρ, καταγνόντος τοῦ*

κατεχειροτόνησε Μειδίου; ταῦτα μὲν οὖν μοι δοκῶ καὶ τἄλλα τὰ τούτοις ὅμοια ὑπερβήσεσθαι, οὐ προδιδοὺς ὑμᾶς, οὐδὲ τὸν ἀγῶνα καταχαριζόμενος, ἀλλ' ἐκεῖνο φοβούμενος μή μοι παρ' ὑμῶν ἀπαντήσῃ, τὸ δοκεῖν μὲν ἀληθῆ λέγειν, ἀρχαῖα δὲ, καὶ λίαν ὁμολογούμενα. καίτοι, ὦ Κτησιφῶν, ὅτῳ τὰ μέγιστα τῶν αἰσχρῶν οὕτως ἐστὶ πιστὰ καὶ γνώριμα τοῖς ἀκούουσιν, ὥςτε τὸν κατήγορον μὴ δοκεῖν ψευδῆ λέγειν, ἀλλὰ παλαιὰ καὶ λίαν προωμολογημένα, πότερα αὐτὸν δεῖ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθῆναι ἢ ψέγεσθαι; καὶ σὲ τὸν ψευδῆ καὶ

δήμου, δικαστήριον κρῖναι δεύτερον. ἔστιν οὖν ὁ ἀγὼν περὶ ὑποτιμήσεως (poenae aestimationis). Οὐ γὰρ περὶ τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν ὁ Μειδίας ἀγωνίζεται, ἀλλὰ περὶ τοῦ τιμήματος, πότερον ὕβρεως ἢ ἀσεβείας δίκη. „Καταχειροτονία enim nonnisi eo valebat, ut actor, quamvis inops atque humilis, populi praejudicio etiam contra potentissimum adversarium munitus, caussam suam, quasi publicam et quam universa civitas quodammodo ad se ipsam pertinere judicasset et suffragio suo probasset, cum certiore vincendi spe in judicio ageret. Neque enim cum poenae irrogatione προβολὴ conjuncta erat, neque populus ad aliquam poenam reum condemnabat; sed post illud comitiorum praejudicium res ad aliquem ex archontibus deferebatur, qui eam eadem, qua alias caussas publicas, ratione constituto judicio cognoscendam et dijudicandam committeret." Schömann l. l.

τὸν ἀγῶνα καταχαριζόμενος] Καταχαρίζεσθαι prodere aliquid contra jus fasque in gratiam alicujus.

καὶ λίαν ὁμολογούμενα] Marklandus mavult ὡμολογημένα. Mihi praesens positum videtur, ut ostendatur, ea quamquam antiqua, tamen etiamnum, ut praesentia, in memoria esse, eorumque veritatem ab omnibus concedi. Scholiastes: οὕτω μεγάλα ἐστὶν, ὥςτε οὐδὲ ὁ χρόνος τὴν μνήμην αὐτῶν ἠδυνήθη ἀφελέσθαι.

ὅτῳ τὰ μέγιστα τῶν αἰσχρῶν — πιστὰ] Singulari hoc ratione dictum. Si Graeca in se spectaveris, ea opinaberis significare: qui fidem tribuit turpissimis. Sed si contextum consideremus, statim sensum esse intelligemus: de quo turpissima fidem merentur et inveniunt. Qua significatione quidem neminem offendit adjectivum πιστός. Nam et de hominibus et de rebus, quae fidem merentur, πιστὸς adhibetur. Sed dativus offendit, pro quo exspectaveris περὶ οὗ. Adjecto tamen explicativo καὶ γνώριμα τοῖς ἀκούουσιν res mitigatur.

παράνομα τολμῶντα γράφειν, πότερα χρὴ καταφρονεῖν τῶν δικαστηρίων, ἢ δίκην τῇ πόλει δοῦναι; 14. Περὶ δὲ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων πειράσομαι σαφέστερον εἰπεῖν. καὶ γὰρ πυνθάνομαι μέλλειν Δημοσθένην, ἐπειδὰν αὐτοῖς ὁ λόγος ἀποδοθῇ, καταριθμεῖσθαι πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἄρα τῇ πόλει τέτταρες ἤδη γεγένηνται καιροὶ, ἐν οἷς αὐτὸς πεπολίτευται. ὧν ἕνα μὲν καὶ πάντων πρῶτον, ὡς ἔγωγε ἀκούω, καταλογίζεται ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ἐν ᾧ πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολεμοῦμεν. τοῦτον δ᾽ ἀφορίζεται τὸν χρόνον τῇ γενομένῃ εἰρήνῃ, καὶ συμμαχίᾳ, ἣν Φιλοκράτης ὁ Ἁγνούσιος ἔγραψε, καὶ αὐτὸς οὗτος μετ᾽ ἐκείνου, ὡς ἐγὼ δείξω. δεύτερον δὲ καιρόν φησι γενέσθαι, ὃν ἤγομεν χρόνον τὴν εἰρήνην, δηλονότι μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἐν ᾗ καταλύσας τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην τῇ πόλει ὁ αὐτος οὗτος ῥήτωρ ἔγραψε τὸν πόλεμον. τρίτον δὲ, ὃν ἐπολεμοῦμεν χρόνον, μέχρι τῆς ἀτυχίας τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ. τέταρτον δὲ, τὸν νῦν παρόντα καιρόν. ταῦτα δὲ καταριθμησάμενος, ὡς ἀκούω, μέλλει με παρακαλεῖν, καὶ ἐπερωτᾷν, ὁποίου τούτων τῶν τεττάρων αὐτοῦ καιρῶν κατηγορῶ, καὶ πότε αὐτὸν οὐ τὰ βέλτιστά φημι τῷ δήμῳ πεπολιτεῦσθαι. κἂν μὴ θέλω ἀποκρίνασθαι, ἀλλ᾽ ἐγκαλύπτωμαι καὶ ἀποδιδράσκω, ἐκ-

---

14. ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως] Ol. CV, 3. παραπρ. 27. jam sermo erat περὶ τοῦ πολέμου ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως.

τῇ γενομένῃ εἰρήνῃ καὶ συμμαχίᾳ] Ol. CVIII, 2.

ὃν ἤγομεν χρόνον τὴν εἰρήνην] Per sex fere annos. Nam Ol. CX, 1. instabat bellum Philippi contra Athenienses.

τῆς ἀτυχίας τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ] Ol. CX, 3.

παρακαλεῖν] Ita Bekkerus ex plurimis codd. Sequens ἐπερωτᾷν commendat bonorum codd. lectionem. Vulgo καλεῖν.

ἐγκαλύπτωμαι καὶ ἀποδιδράσκω] De verbo ἐγκαλύπτεσθαι vide παραπρ. 29. Utrumque autem verbum conjunctum per ἓν διὰ δυοῖν intelligendum est: ἐὰν ἐγκαλυπτόμενος ἀποδιδράσκω si pudore

καλύψειν μέ φησι προςελθὼν, καὶ ἄξειν ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ ἀναγκάσειν ἀποκρίνασθαι. 15. ἵν᾽ οὖν μήθ᾽ οὗτος ἰσχυρίζηται ὑμεῖς τε προειδῆτε ἐγώ τε ἀποκρίνωμαι· ἐναντίον σοὶ τῶν δικαστῶν, Δημόσθενες, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ὅσοι δὴ ἔξωθεν περιεστᾶσι, καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοις ἐπιμελὲς γέγονεν ὑπακούειν τῆςδε τῆς κρίσεως (ὁρῶ δὲ οὐκ ὀλίγους παρόντας, ἀλλ᾽ ὅσους οὐδεὶς πώποτε μέμνηται πρὸς ἀγῶνα δημόσιον παραγενομένους) ἀποκρίνομαι,

---

affectus aufugiam. Ad propriam verbi ἐγκαλύπτομαι vim respiciens in sequentibus opposuit ἐκκαλύψειν.

15. ἵν᾽ οὖν μήθ᾽ οὗτος ἰσχυρίζηται ὑμεῖς τε προειδῆτε ἐγώ τε ἀποκρίνωμαι· ἐναντίον σοὶ τῶν δικαστῶν — — — ἀποκρίνομαι, ὅτι — — κατηγορῶ σου] Quum pro ἀποκρίνωμαι Mead. habeat ἀποκρίνομαι, Taylor pro ἐγώ τε ἀποκρίνωμαι scribendum censet, ἐγὼ δὴ ἀποκρίνομαι quo omnis periodi vis et subtilitas enervatur. Mirum quidem videatur, quod in apodosi idem verbum recurrat ἀποκρίνεσθαι, quod est in protasi. Sed in eo ipso vis inest. Protasis constat ex tribus partibus bene institutis, quae consilium indicant Aeschinis. Prima pars adversarium spectat, secunda auditores, tertia ipsum loquentem. De prima aliquid negatur, de reliquis affirmatur, et apodosis affirmat de eo, cujus partes sunt primariae, de ipso loquente, et ita affirmat, ut affirmatio in admirationem rapiat omnes. Quibus superbit adversarius, et quae omnia in laudem suam esse cessura opinatur, haec omnia ejus malitiam et improbitatem demonstratura esse affirmat. Ἰσχυρίζεσθαι de pertinace dicitur, qui superbe et importune, non argumentorum pondere nixus, aliquid ita esse asseverat, ut ipse pronuntiet, et mendacia dicere eos, qui aliud quid affirment. Sic interpretanda sunt ea, quae habet Dukerus ad Thucyd. VII, 49.

ἔξωθεν] k l ἔξω, ex correctione, opinor. Ἔξωθεν h. l. idem est, quod Demosthenes ἔξωθεν κύκλῳ p. 780. dicit; idque exprimit praepositio in verbo περιεστᾶσι.

ὑπακούειν] Marklandus conjecit ἐπακούειν idque, nil monito lectore, Bekkerus in priore editione admiserat, in altera vulgatum revocavit. Si varietas esset in Mss., equidem ἐπακούειν praeferrem. Nam ex usu linguae ἐπακούειν est audire, audire diligenter et cum attentione; ὑπακούειν auscultare, de eo inprimis, qui clam et furtim aliquid comperire cupit, aut dicto audientem esse. —

ὅτι ἁπάντων τῶν τεττάρων καιρῶν κατηγορῶ σου, οὓς σὺ διαιρῇ. κἂν οἵ τε θεοὶ θέλωσι καὶ οἱ δικασταὶ ἐξ ἴσου ἡμῶν ἀκούσωσι κἀγὼ δύνωμαι ἀπομνημονεῦσαι, ἅ σοι σύνοιδα, πάνυ προςδοκῶ ἐπιδείξειν τοῖς δικασταῖς, τῆς μὲν σωτηρίας τῇ πόλει τοὺς θεοὺς αἰτίους γεγενημένους, καὶ τοὺς φιλανθρώπως καὶ μετρίως τοῖς τῆς πόλεως πράγμασι χρησαμένους, τῶν δὲ ἀτυχημάτων ἁπάντων Δημοσθένην αἴτιον γεγενημένον. καὶ χρήσομαι τῇ τοῦ λόγου τάξει ταύτῃ, ᾗν τοῦτον πυνθάνομαι μέλλειν ποιεῖσθαι. λέξω δὲ πρῶτον περὶ τοῦ πρώτου καιροῦ, καὶ δεύτερον περὶ τοῦ δευτέρου, καὶ τρίτον περὶ τοῦ ἐφεξῆς, καὶ τέταρτον περὶ τῶν νῦν καθεστηκότων πραγμάτων. καὶ δὴ ἐπανάγω ἐμαυτὸν ἐπὶ τὴν εἰρήνην, ἣν σὺ καὶ Φιλοκράτης ἐγράψατε. 16. ὑμῖν γὰρ ἐξεγένετο ἄν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὴν προτέραν ἐκείνην εἰρήνην ποιήσασθαι μετὰ κοινοῦ συνεδρίου τῶν

κἀγὼ δύνωμαι ἀπομνημονεύειν] Δύνασθαι hic emphatice dictum: si mihi contigerit, si vires meae suffecerint. Etiam ἀπομνημονεύειν forte est, accurate commemorare.

μετρίως τοῖς τῆς πόλεως πράγμασι χρησαμένους] Nescio cur Wolfius offenderit in vocabulo πράγμασι, et πταίσμασι conjecerit, opinans, hic sermonem esse de clade Chaeronensi. Mihi locus in universum videtur accipiendus, ut τὰ τῆς πόλεως πράγματα et χρῆσθαι de omni rerum gerendarum ratione ubique dicitur: qualis intelligenda sit, vel contextus docet, vel, ut hic, adjectum adverbium, φιλανθρώπως καὶ μετρίως. Intelligit sobriam et humanam rerum civilium rationem, alienam a superbia et arrogantia.

αἴτιον γεγενημένον] Vindicavi haec verba contra Taylorum ad Tim. 22.

16. μετὰ κοινοῦ συνεδρίου] Amphictyones intelligendos esse per κοινὸν συνέδριον opinatur Tittmannus über den Bund der Amphictyonen p. 172. Penes enim Amphictyones fuisse, nomine populorum, qui senatum illum constituebant, et bellum indicere et pacem facere. Quod jus quamquam concesserim Amphictyonum collegio fuisse, tamen συνέδριον hic ea significatione accipio, quam exposui παραπρ. 17. Intelligit nempe per κοινὸν συνέδριον

Ἑλλήνων, εἴ τινες ὑμᾶς εἴασαν, περιμεῖναι τὰς πρεσβείας, ἃς ἦτε ἐκπεπομφότες κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρακαλοῦντες ἐπὶ Φίλιππον, μετασχεῖν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου, καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου παρ' ἑκόντων τῶν Ἑλλήνων ἀπολαβεῖν τὴν ἡγεμονίαν· καὶ τούτων ἀπεστερήθητε διὰ Δημοσθένην, καὶ Φιλοκράτην, καὶ τὰς τούτων δωροδοκίας, ἃς ἐδωροδόκησαν, συστάντες ἐπὶ τὸ δημόσιον τὸ ὑμέτερον. εἰ δέ τισιν ὑμῶν ἐξαίφνης ἀκούσασιν ἀπιστότερος προςπέπτωκεν ὁ τοιοῦτος λόγος, ἐκείνως τὴν ὑπόλοιπον ποιήσασθε ἀκρόασιν, ὥςπερ ὅταν περὶ χρημάτων ἀνηλωμένων διὰ πολλοῦ χρόνου καθεζώμεθα ἐπὶ τοὺς λογισμούς. ἐρχόμεθα δήπου ψευδεῖς οἴκοθεν ἐνίοτε δόξας ἔχοντες κατὰ τῶν λογισμῶν· ἀλλ' ὅμως ἐπειδὰν ὁ λογισμὸς συγκεφαλαιωθῇ, οὐδεὶς ἡμῶν ἐστὶν οὕτω δύςκολος τὴν φύσιν, ὅςτις οὐκ ἀπέρχεται τοῦθ' ὁμολογήσας καὶ ἐπινεύσας ἀληθὲς εἶναι, ὅ, τι ἂν αὐτὸς ὁ λογισμὸς

---

conventum legatorum sociarum Graeciae civitatum, qui, si tempus suffecisset, Athenis congregati, communi omnium civitatum nomine pacem fecissent. Cfr. §. 61. p. 482. Bekk. ἵνα μὴ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων – ποιήσησθε τὴν εἰρήνην.

περιμεῖναι τὰς] Reiskius ex conjectura dedit περιμείναντας idque in priore editione retinuit Bekkerus, in altera Mss. lectionem revocavit: quae vera videtur. Nempe μετασχεῖν κοινοῦ συνεδρίου appositio est ad παρακαλοῦντες ἐπὶ Φίλιππον sc. ὥςτε μετ. κ. σ. Aeschines dicit, Athenienses per legatos Graecas civitates contra Philippum sollicitasse, ut scilicet singulae participes essent consilii socialis, quod Athenis congregatum res Philippum spectantes communi omnium nomine administraret.

ἐπειδὰν ὁ λογισμὸς συγκεφαλαιωθῇ] Συγκεφαλαιοῦν rem capitulatim et summatim complecti, ut in reddenda ratione nonnisi capita recenseri solent.

ὅ, τι ἂν αὐτὸς ὁ λογισμὸς αἱρῇ] Αἱρεῖν ostendere, verum esse, quod Latini dicunt evincere. Horatius Sat. II, 3, 250.

puerilius his ratio esse evincet amare.

αἱρῇ. 17. οὕτω καὶ νῦν τὴν ἀκρόασιν ποιήσασθε. εἴ τινες ὑμῶν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν χρόνων ἥκουσιν οἴκοθεν τοιαύτην ἔχοντες τὴν δόξαν, ὡς ἄρα ὁ Δημοσθένης οὐδὲν πώποτε εἴρηκεν ὑπὲρ Φιλίππου, συστὰς μετὰ Φιλοκράτους, ὅςτις οὕτω διάκειται, μήτε ἀπογνώτω μηδὲν μήτε καταγνώτω, πρὶν ἀκούσῃ· οὐ γὰρ δίκαιον· ἀλλ᾿ ἐὰν ἐμοῦ διὰ βραχέων ἀκούσητε ὑπομιμνήσκοντος τοὺς καιρούς, καὶ τὸ ψήφισμα παρεχομένου, ὃ μετὰ Φιλοκράτους ἔγραψε Δημοσθένης, ἐὰν αὐτὸς ὁ τῆς ἀληθείας λογισμὸς ἐγκαταλαμβάνῃ τὸν Δημοσθένην πλείω μὲν γεγραφότα ψηφίσματα Φιλοκράτους περὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς εἰρήνης καὶ συμμαχίας, καθ᾿ ὑπερβολὴν δὲ αἰσχύνης κεκολακευκότα Φίλιππον, καὶ τοὺς παρ᾿ ἐκείνου πρέσβεις οὐκ ἀναμείναντα,

---

17. μήτε ἀπογνώτω μηδὲν] Reiskius mavult μηδενός. Μηδὲν adverbialiter positum est, nonnisi ad augendam vim negativam enuntiationis. Vide quae laudavi ad c. 12. Judicandi verba quae cum ἀπὸ composita sunt, significationem habent absolvendi, quae cum κατὰ, condemnandi. Cf. Pollux VIII, 9. παραπρ. 3.

πρὶν ἀκούσῃ] Porsonus ad Med. 222. „saepe, inquit, πρὶν cum subjunctivo jungunt tragici, omisso ἂν, quod in sermone familiari semper requiritur.“ Elmsley et Hermannus ad eundem locum rem subtilius tractaverunt, non tetigerunt tamen eam quaestionem, num apud prosae scriptores ἂν omitti possit. Si usum spectaveris, vix certa loca invenies, in quibus aut ἂν ab omnibus codd. absit, aut subjunctivus ab omnibus libris teneatur. Πρὶν cum praesente conjunctivi sine ἂν legimus apud Antiph. κατ. φαρμ. p. 619. οἱ δ᾿ ἐπιβουλευόμενοι οὐδὲν ἴσασι πρὶν ἐν αὐτῷ ὦσι τῷ κακῷ γ᾿ ἤδη καὶ γινώσκωσι τὸν ὄλεθρον, ἐν ᾧ εἰσί.

καὶ τοὺς παρ᾿ ἐκείνου πρέσβεις οὐκ ἀναμείναντα] Taylor affirmat, „saepe dici, pacem suasisse Demosthenem, antequam redierint legati Atheniensium (non ante quam Philippi advenerint), quos civitas ad sollicitandam Graeciam misisset, id procul dubio Aeschinem hoc loco exagitare. Hinc conjicit scribendum esse: καὶ τοὺς παρ᾿ ἐκείνου πρέσβεις, τοὺς δὲ ὑμετέρους πρέσβεις οὐκ ἀναμείναντα, ita ut priora ad κεκολακευκότα

αἴτιον δὲ γεγονότα τῷ δήμῳ τοῦ μὴ μετὰ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, ἔκδοτον δὲ Φιλίππῳ πεποιηκότα Κερσοβλέπτην τὸν Θρᾴκης βασιλέα, ἄνδρα φίλον, καὶ σύμμαχον τῇ πόλει· — ἐὰν ταῦθ' ὑμῖν σαφῶς ἐπιδείξω, δεήσομαι ὑμῶν μετρίαν δέησιν· ἐπινεύσατέ μοι πρὸς θεῶν τὸν πρῶτον τῶν τεττάρων καιρῶν μὴ καλῶς αὐτὸν πεπολιτεῦσθαι. λέξω δέ, ὅθεν μάλιστα παρακολουθήσετε. ἔγραψε Φιλοκράτης ἐξεῖναι Φιλίππῳ δεῦρο κήρυκα καὶ πρέσβεις πέμπειν περὶ εἰρήνης καὶ συμμαχίας. τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγράφη παρανόμων. ἧκον οἱ τῆς κρίσεως χρόνοι. κατηγόρει μὲν Λυκῖνος ὁ γραψάμενος, ἀπελογεῖτο δὲ Φιλοκράτης, συναπελογεῖτο δὲ καὶ Δημοσθένης. ἀπέφυγε Φιλοκράτης. 18. μετὰ ταῦτα ἐπῄει ὁ χρόνος. Θεμιστοκλῆς ἄρχων. ἐνταῦθα εἰσέρχεται βουλευτὴς εἰς τὸ βουλευτήριον Δημοσθένης, οὔτε λαχὼν οὔτε

---

trahenda sint. Verum est, Aeschinem hoc, quod Taylor affert, Demostheni saepe objicere. Sed, si lectio vulgata ab ipso Aeschine profecta est, id respicit, quod c. 18. uberius exponitur, Demosthenem non exspectasse, quoad venerint legati a Philippo ultro missi, sed mittendos curasse, qui eum invitarent, ut mitteret. Suspicionem tamen movere potest varietas lectionis; παρ' ἐκείνου deest in e k l, et vocabula οὐκ ἀναμείναντα, quae Wolfius omittebat, iidem codd. post καὶ ponunt, Bekkerus uncis inclusit.

18. Θεμιστοκλῆς ἄρχων] Ol. CVIII, 2.

οὔτε λαχὼν οὔτε ἐπιλαχών] Harpocration s. v. ἐπιλαχών. Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος. οὔτε λαχὼν οὔτε ἐπιλαχών, ἀλλ' ἐκ παρασκευῆς πριάμενος. ἔοικε τὸ γιγνόμενον τοιοῦτον εἶναι. ἐκληροῦντο οἱ βουλεύειν ἢ ἄρχειν ἐφιέμενοι, ἔπειτα ἑκάστῳ τῶν λαχόντων ἕτερος ἐπελάγχανεν, ἵν' ἐὰν ὁ πρῶτος λαχὼν ἀποδοκιμασθῇ ἢ τελευτήσῃ, ἀντ' ἐκείνου γένηται βουλευτὴς ἢ ἄρχων, ὁ ἐπιλαχὼν αὐτῷ. Quod sequitur ἐκ παρασκευῆς πριάμενος, videtur id spectare, quod fraude et pecunia sibi πινάκιον, tabellam comparaverit, quae dabatur ei, cui sors senatoria ceciderat.

ἐπιλαχὼν, ἀλλ' ἐκ παρασκευῆς πριάμενος, ἵν' εἰς ὑποδοχὴν ἅπαντα καὶ λέγοι καὶ πράττοι Φιλοκράτει, ὡς αὐτὸ ἔδειξε τὸ ἔργον. νικᾷ γὰρ ἕτερον ψήφισμα Φιλοκράτης, ἐν ᾧ κελεύει ἑλέσθαι δέκα πρέσβεις, οἵτινες ἀφικόμενοι πρὸς Φίλιππον, ἀξιώσουσιν αὐτὸν δεῦρο πρέσβεις αὐτοκράτορας πέμπειν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. τούτων εἷς ἦν Δημοσθένης. κἀκεῖθεν ἐπανήκων ἐπαινέτης ἦν τῆς εἰρήνης, καὶ ταὐτὰ τοῖς ἄλλοις πρέσβεσιν ἀπήγγειλε, καὶ μόνος τῶν βουλευτῶν ἔγραψε σπείσασθαι τῷ κήρυκι τῷ ἀπὸ τοῦ Φιλίππου καὶ τοῖς πρέσβεσιν, ἀκόλουθα γράφων Φιλοκράτει. ὁ μέν γε τὴν ἐξουσίαν ἔδωκε τοῦ δεῦρο κήρυκα καὶ πρέσβεις πέμπεσθαι· ὁ δὲ τῇ πρεσβείᾳ σπένδεται. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἤδη σφόδρα μοι τὸν νοῦν προσέ-

---

ἵν' εἰς ὑποδοχὴν ἅπαντα καὶ λέγοι καὶ πράττοι Φιλοκράτει] Reiskius praeferendum censet ἀποδοχήν: quo non opus esse opinor. Ὑποδέχεσθαι enim et inde derivata facile significationem opitulandi habent, quum saepe de hospitio et receptione dicantur eorum, quibus opus sit auxilio. Apud recentiores inprimis scriptores frequens est tropicae hujus significationis usus.

νικᾷ γὰρ ἕτερον ψήφισμα Φιλοκράτης] Νικᾶν, ut vincere apud Latinos, verbum proprium est de eo, qui pertulit rogationem. Cf. Schömann de Comitt. Athen. p. 129. Ernesti Cl. Cic. s. v. vincere.

τῷ ἀπὸ τοῦ Φιλίππου] Quum Ald. haberet ὑπὸ, Wolfius scripsit παρὰ, idemque suspicabatur Valckenäer Annott. Critt. in LL. N. T. p. 352., locutionis complura exempla afferens. Sed quum libri omnes habeant ὑπὸ, melius videbatur eam lectionem sequi, quam Bekkerus dedit. Quamvis enim interdum etiam ὑπὸ et παρὰ confundantur, multo tamen frequentior est confusio praepositionum ὑπὸ et ἀπό. Vide Bast. ad Greg. Cor. p. 794. Et ἀπὸ ut παρὰ elliptice adhibetur, originem denotans, unde quid proficiscatur. Cfr. Matthiae Gr. Gr. p. 837.

τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἤδη σφόδρα μοι τὸν νοῦν προσέχετε] Reiskius pro τὰ legendum censet τοῖς, quae quidem usitata esset constructio, aut servato τὰ post ταῦτα interpungendum judicat, ut sit aposiopesis, quasi subaudiatur ὁρᾶτε. Mihi quidem, quum enuntiationem inchoabat, videtur Aeschines ponere voluisse verbum, quod accu-

χετε. ἐπράττετο γὰρ οὐ πρὸς τοὺς ἄλλους πρέσβεις τοὺς πολλὰ συκοφαντηθέντας ὕστερον ἐκ μεταβολῆς ὑπὸ Δημοσθένους, ἀλλὰ πρὸς Φιλοκράτην καὶ Δημοσθένην (εἰκότως, τοὺς ἅμα μὲν πρεσβεύοντας, ἅμα δὲ τὰ ψηφίσματα γράφοντας)· πρῶτον μὲν, ὅπως μὴ περιμείνητε τοὺς πρέσβεις, οὓς ἦτε ἐκπεπομφότες, παρακαλοῦντες ἐπὶ Φίλιππον, ἵνα μὴ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἀλλ' ἰδίᾳ ποιήσησθε τὴν εἰρήνην. δεύτερον δ', ὅπως μὴ μόνον τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν εἶναι ψηφιεῖσθε πρὸς Φίλιππον, ἵν' εἴ τινες προσέχοιεν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, εἰς τὴν ἐσχάτην ἐμπέσοιεν ἀθυμίαν, ὁρῶντες ὑμᾶς αὐτοὺς μὲν παρακαλοῦντας ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἴκοι δὲ μὴ μόνον εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν ἐψηφισμένους ποιεῖσθαι. τρίτον δὲ, ὅπως Κερσοβλέπτης ὁ Θρᾴκης βασιλεὺς μὴ ἔσται ἔνορκος, μηδὲ μετέσται τῆς συμμαχίας καὶ τῆς

---

sativum regit; tum vero synonymum posuit προσέχετε τὸν νοῦν, cujus constructio dativum flagitaret. Vulgo ejusmodi accusativos appellant absolutos, interpretandos q u o d a t t i n e t a d.

ὅπως μὴ περιμείνητε] In priore editione cum Bern. et marg. Steph. scripsit Bekkerus περιμενεῖτε; in secunda aoristum revocavit, nulla notata varietate. Equidem non decernam, cur in hoc enuntiationis membro aoristus conjunctivi, in ceteris futurum indicativi positum sit. Opinor, quod adversarii maxime metuebant, ne Athenienses legatorum reditum expectarent: quo metu sublato, satis erant certi, reliqua factum non iri.

παρακαλοῦντες] Markland mavult παρακαλοῦντας, ut referatur ad τοὺς πρέσβεις: quod quamquam non esset damnandum, si in plurimis et optimis codd. legeretur, tamen contra libros non est inferendum. c. 16. οὓς ἦτε ἐκπεπομφότες κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρακαλοῦντες ἐπὶ Φίλιππον, idemque participium mox adhibetur de Atheniensibus: ὁρῶντες ὑμᾶς αὐτοὺς μὲν παρακαλοῦντας ἐπὶ τὸν πόλεμον.

ποιήσησθε] Bekkerus in priore editione dedit ποιήσαισθε, non monito lectore, nec ulla notata varietate. In altera sine varietate legitur subjunctivus, quo respicitur res ipsa, ne fiat, sine ulla conditione.

εἰρήνης αὐτῷ. παρηγγέλλετο δ' ἤδη ἐπ' αὐτὸν στρατεία.
19. καὶ ταῦθ' ὁ μὲν ἐξωνούμενος οὐκ ἠδίκει (πρὸ γὰρ τῶν ὅρκων καὶ τῶν συνθηκῶν ἀνεμέσητον ἦν αὐτῷ πράττειν τὰ συμφέροντα)· οἱ δὲ ἀποδόμενοι καὶ κατακοινωνήσαντες τὰ τῆς πόλεως ἰσχυρὰ, μεγάλης ὀργῆς ἦσαν ἄξιοι. ὁ γὰρ μισαλέξανδρος νυνὶ φάσκων εἶναι, καὶ τότε μισοφίλιππος Δημοσθένης, ὁ τὴν ξενίαν ἐμοὶ προφέρων τὴν Ἀλεξάνδρου γράφει ψήφισμα, τοὺς καιροὺς τῆς πόλεως ὑφαιρούμενος, ἐκκλησίαν ποιεῖν τοὺς πρυτάνεις τῇ ὀγδόῃ ἱσταμένου τοῦ Ἐλαφηβολιῶνος μηνὸς, ὅτε ἦν τῷ Ἀσκληπιῷ ἡ θυσία, καὶ ὁ προαγὼν, ἐν τῇ ἱερᾷ

---

19. κατακοινωνήσαντες] Reiskius contra codd. dedit καταχοινώσαντες. (ex solo k id notat Bekkerus) Κατακοινοῦν enim esse **aliquid alicui impertire, participem eum ejus rei facere**; κατακοινωνεῖν autem ne Graecum quidem esse. Quod audacter dictum videtur. Thomas M. οὐ μόνον κοινωνῶ σοι τοῦ δεῖνος ἀντὶ τοῦ συμμετέχω σοι, ἀλλὰ καὶ κοινωνῶ σοι ὧν ἔχω ἀντὶ τοῦ μεταδίδωμι. Πλάτων ἐν δευτέρῳ τῶν πολιτειῶν. τετραπλάσιον χρόνον τε καὶ πόνον ἀναλίσκειν ἐπὶ σίτου παρασκευῇ, καὶ ἄλλοις κοινωνεῖν. καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ· καὶ μὴ ἄλλοις κοινωνοῦντα πράγματα ἔχειν. Locus est L. II. p. 369. e. 370 a. — Hinc patet, contra Mss. nihil mutandum esse, quum praesertim etiam in oratoribus activa significatio interdum locum habeat. Demosthenes κατὰ Ἀριστοκ. p. 789. μετὰ ταῦτα ψηφίζονται ταυτὶ οἱ ἐν τῷ οἰκήματι, μηδένα μηδενὸς τούτῳ κοινωνεῖν μηδὲ λαμβάνειν.

ὅτε ἦν τῷ Ἀσκληπιῷ ἡ θυσία] „Quis non videt, illud reprehendi, quod Demosthenes populum festo die convocari jussit, contra leges patrias ac mores majorum? — Petitus tamen id se non videre simulat. " „Hoc die, inquit, cogebatur pro more (unde tandem morem istum didicerit, nisi ex Calendario suo?) concio quarta τῶν κυρίων, in qua περὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων agebatur; sed Demosthenes voluit referri de legatis ad Philippum mittendis, atque id unum est, quod Aeschini improbatur. " „Videlicet verba illa; ὅτε ἦν τῷ Ἀσκληπιῷ ἡ θυσία, καὶ ὁ προαγὼν, ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμέρᾳ prorsus otiosa, aliena, sine vi, temere ac nullo consilio interjecta. Quid plura addam? Certum est, isto die comitia nulla umquam habita esse neque de profanis neque de sacris rebus, neque de legationibus, aliave ulla de re,

ἡμέρᾳ, ὃ πρότερον οὐδεὶς μέμνηται γενόμενον, τίνα πρόφασιν ποιησάμενος; ἵνα, φησὶν, ἐὰν ἤδη παρῶσιν οἱ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις, βουλεύσηται ὁ δῆμος ὡς τάχιστα περὶ τῶν πρὸς Φίλιππον τοῖς οὔπω παροῦσι πρέσβεσι προκαταλαμβάνων τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τοὺς χρόνους ὑμῶν ὑποτεμνόμενος, καὶ τὸ πρᾶγμα κατασπεύδων, ἵνα μὴ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἐπανελθόντων τῶν ὑμετέρων πρέσβεων, ἀλλὰ μόνοι ποιήσησθε τὴν εἰρήνην. μετὰ δὲ ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, ἧκον οἱ Φιλίππου πρέσβεις· οἱ δὲ ὑμέτεροι ἀπεδήμουν, παρακαλοῦντες τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ Φίλιππον. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νικᾷ Δημοσθένης, ἐν ᾧ γράφει, μὴ μόνον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης ἀλλὰ καὶ συμμαχίας ὑμᾶς βουλεύσασθαι, μὴ περιμείναν-

---

ideoque, quod dies erat non comitialis, Demosthenem tulisse ut convocaretur populus extra ordinem; qua convocatione nil opus fuit, si stato illo die comitia habenda erant." Schömann de Com. p. 38. s. Ceterum ex hoc uno loco novimus, Athenis festum in honorem Aesculapii octavo Elaphebolionis die actum esse, idque primus inter Atheniensium festa retulit Corsini Fast. Att. Dissert. XIII, 19. Si ex Asclepiaeis celebratissimis, quae in Epidauro agebantur, conjicere licet, res primaria erant ἀγῶνες μουσικῆς, et ad hos referendus, qui hic memoratur προαγών.

ἐπανελθόντων τῶν ὑμετέρων πρέσβεων] Abfuisse legati ad Graecos contra Philippum invitandos missi dicuntur, et ita quidem, quasi etiam tum omnes abfuerint. Demosthenes autem de cor. p. 233. οὔτε γὰρ, inquit, ἦν πρεσβεία πρὸς οὐδένας ἀπεσταλμένη τότε τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ πάλαι πάντες ἦσαν ἐξεληλεγμένοι. οὔθ' οὗτος ὑγιὲς περὶ τούτων εἴρηκεν οὐδέν: quae utraque gravius quam verius dicta esse arguit repugnantia, facile concilianda, si memineris, paullo ante (Ol. CVIII, 1.) invitatos ab Atheniensibus esse Arcades aliosque Graecos Olynthi excidio exacerbatos (Diod. Sic. XVI, 54. Demosth. p. 438, 19. cf. 439, 4.) quorum alii jam accesserant ad illud sociorum Atheniensium collegium (supra c. 16.) alii autem, quorum vel refrixerant studia, vel numquam illis faverant, etiam tunc ab eorum legatis adibantur. Cf. Weiske de hyperb. II. p. 40 et 49.

τας τοὺς πρέσβεις τοὺς ὑμετέρους, ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὰ Διονύσια τὰ ἐν ἄστει τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν ψηφισμάτων. „Ψηφίσματα."

20. Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, παρεληλύθει τὰ Διονύσια; ἐγίνοντο δὲ αἱ ἐκκλησίαι, ἐν δὲ τῇ προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν ἀνεγνώσθη δόγμα κοινὸν τῶν συμμάχων, οὗ τὰ κεφάλαια διὰ βραχέων ἐγὼ προερῶ. πρῶτον μὲν γὰρ ἔγραψαν ὑπὲρ εἰρήνης ὑμᾶς μόνον βουλεύσασθαι, τὸ δὲ τῆς συμμαχίας ὄνομα ὑπερέβησαν, οὐκ ἐπιλελησμένοι, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰρήνην ἀναγκαιοτέραν ἢ καλλίω ὑπολαμ-

---

μετὰ Διονύσια τὰ ἐν ἄστει] Ex nostro loco patet, haec magna Dionysia mensis Elaphebolionis post diem octavum et ante decimum octavum celebrata esse; quo die et quamdiu, incertum. Dodwellus Diss. VI, 18. ad duodecimum hujus mensis diem eâ revocanda esse judicat. Quem librum de Dionysiis Meursium scripsisse dixi ad Tim. 19, eum quidem Meursius promisit in Graecia feriata, sed morte praereptus promissa praestare non potuit. Egit de hoc festo Corsini Fast. Att. Diss. XIII, 37. P. I. p. 325. ss., nuper Boeckh in commentatione de Lenaeis (in Abhandl. der Acad. der Wissensch. in Berlin J. 1817.) et Buttmannus in Exc. I. ad Demosth. Mid.

20. ἐγίνοντο δὲ – ἐν δὲ cet.] Bekkerus in priore editione dedit ἐγίνοντό τε – ἐν τε; in secunda vulgatam revocavit: qua fit oratio ἀναπόδοτος. Cf. ad παραπρ. 7. Nempe sententia, quae apodosin formare debebat, expressa est cap. seq. ut enuntiatio absoluta. — Post δόγμα vulgo adduntur τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα: quae jam Taylor in margine ad explicationem τῇ προτέρᾳ adscripta fuisse recte judicavit. Hoc inde fit probabile, quod in e k l, eadem vocabula addita sunt ante δόγμα. Hinc Bekkerum secutus sum, qui ea in prima editione ejecit, quamquam in altera uncis tantum incluserit. — Quod autem Taylor etiam τῶν ἐκκλησιῶν ejiciendum censet, id quidem non probo, quum nec in verbis sit, quod damnetur, nec Mss. quicquam varient. Quid sit δόγμα κοινὸν τῶν συμμάχων, vide ad παραπρ. 19.

ἀλλὰ καὶ τὴν εἰρήνην ἀναγκαιοτέραν ἢ καλλίω ὑπολαμβάνοντες εἶναι] Reiskius καὶ vel deleri vult, vel mutari in γὰρ, quod additum eleganter abundare opinatur. Perperam, καὶ vim suam habet, ipsam etiam pacem, nedum συμμαχίαν. Intelligebant pacem etiam ipsam

βάνοντες εἶναι. ἔπειτα ἀπήρτησαν ὀρθῶς ἱστάμενοι τὸ Δημοσθένους δωροδόκημα. καὶ προσέγραψαν ἐν τῷ δόγματι, ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν τρισὶ μησὶν εἰς τὴν αὐτὴν στήλην ἀναγεγράφθαι μετ' Ἀθηναίων, καὶ μετέχειν τῶν ὅρκων καὶ τῶν συνθηκῶν, δύο μέγιστα προκαταλαμβάνοντες· πρῶτον μὲν τὸν χρόνον τὸν τῆς τριμήνου ταῖς τῶν Ἑλλήνων πρεσβείαις ἱκανὸν γενέσθαι παρασκευάζοντες, ἔπειτα τὴν τῶν Ἑλλήνων εὔνοιαν τῇ πόλει μετὰ κοινοῦ συνεδρίου κτώμενοι, ἵν', εἰ παραβαίνοιντο αἱ συνθῆκαι, μὴ μόνοι μηδ' ἀπαράσκευοι πολεμήσαιμεν ἃ νῦν ἡμῖν παθεῖν συνέβη διὰ Δημοσθένην. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐξ αὐτοῦ τοῦ δόγματος ἀκούσαντες μαθήσεσθε. „Δόγμα συμμάχων." Τούτῳ τῷ δόγματι συνειπεῖν ὁμολογῶ, καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν δημηγοροῦντες. καὶ ὁ δῆμος ἀπῆλθε τοιαύτην τινὰ δόξαν εἰληφώς, ὡς ἔσται μὲν ἡ εἰρήνη, περὶ δὲ συμμαχίας οὐκ ἄμεινον εἴη διὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων παράκλησιν βουλεύσασθαι· ἔσται δὲ κοινῇ μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἁπάν-

---

necessariam potius esse quam pulcram, *συμμαχίαν* vero si simul facerent, in suum se damnum et dedecus eam facturos esse. De duplice comparativo vide Matthiae Gr. Gr. §. 456.

στήλην] Suidas *στήλη ἡ λίθος ἢ χαλκὸς ἐπιμήκης, τετραγώνῳ σχήματι ἱδρυμένος.* Quicquid publicae memoriae mandari volebant, ejusmodi columnis inscribebatur. Cujus rei varia exempla habet Suidas.

δύο μέγιστα] Quod habent e h k l, *δύο τὰ μέγιστα*, et numerosius est et significantius: duo illa gravissima.

μετὰ κοινοῦ συνεδρίου] Per communem sociorum senatum, qui ex legatis, quos denuo, novis mandatis instructos convenire oportebat, constabat.

καὶ πάντες οἱ cet.] Notanda constructio, quae talis est, ut ex antecedente infinitivo *εἰπεῖν* assumendus sit indicativus *εἶπον*.

οὐκ ἄμεινον εἴη – βουλεύσασθαι] Negatio, quae infinitivi notionem spectat, addita est enuntiationi, unde infinitivus pendet. Alii fortasse dicent, comparativum positum esse pro positivo. Cf. Hermannum ad Viger. p. 719., ubi tamen inprimis Reizii verba attendenda sunt.

των. 21. Νὺξ ἐν μέσῳ, καὶ παρῆμεν τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ἐνταῦθα δὴ προκαταλαμβάνων Δημοσθένης τὸ βῆμα, οὐδενὶ τῶν ἄλλων παραλιπὼν λόγον, οὐδὲν ὄφελος ἔφη τῶν χθὲς εἰρημένων εἶναι λόγων, εἰ ταῦθ' οἱ Φιλίππου μὴ συμπεισθήσονται πρέσβεις, οὐδὲ γινώσκειν ἔφη τὴν εἰρήνην, ἀπούσης συμμαχίας. οὐ γὰρ ἔφη δεῖν (καὶ γὰρ τὸ ῥῆμα μέμνημαι ὡς εἶπε, διὰ τὴν ἀηδίαν τοῦ λέγοντος ἅμα καὶ τοῦ ὀνόματος) ἀποῤῥῆξαι τῆς εἰρήνης τὴν συμμαχίαν, οὐδὲ τὰ τῶν Ἑλλήνων ἀναμένειν μελλήματα, ἀλλ' ἢ πολεμεῖν αὐτοὺς, ἢ τὴν εἰρήνην ἰδίᾳ ποιεῖσθαι. καὶ τελευτῶν ἐπὶ τὸ βῆμα παρακαλέσας Ἀντίπατρον, ἐρώτημά τι ἠρώτα, προειπὼν μὲν, ἃ ἐρήσεται, προδιδάξας δὲ, ἃ χρὴ κατὰ τῆς πόλεως ἀποκρίνασθαι· καὶ τέλος ταῦτα ἐνίκα, τῷ μὲν λόγῳ προβιασαμένου Δη-

---

21. παρῆμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν] Vide ad Tim. 26.

εἰ ταῦθ'] Quum editio Ald. haberet ἐνταῦθ', quod est in m n, Wolfius inde fecit ἐὰν ταῦθ', quod probari non potest propter indicativum συμπεισθήσονται. Hinc recte Stephanus εἰ ταῦθ', quod dedit etiam Bekkerus, nulla notata varietate, nisi ex m n.

ἀποῤῥῆξαι] Tropus quidem non lenissimus, nec tamen, mea quidem sententia, tam durus, quam vituperat eum Aeschines. Vario modo tropice hoc verbum Graeci usurparunt. Euripides Orest. 862. dixit πνεῦμ' ἀποῤῥῆξαι. Iphig. T. 974. βίον ἀποῤῥήξειν. Constructio quidem rara est, ut duo casus jungantur, accusativus et genitivus, ea tamen minime vituperanda.

παρακαλέσας] Hoc habent plurimi et optimi codd.: quod quum Reiskius ex Mead., quocum faciunt c d f h, in simplex καλέσας mutasset, recte Bekkerus alterum restituit. Παρακαλεῖν ἐπὶ τὸ βῆμα legitur item c. 24. παρεκάλουν ἐπὶ τὸ βῆμα. Idem est παραπρ. fin. παρακαλῶ δὲ Εὔβουλον – συνήγορον. Παρακαλεῖν in genere saepe ponitur cum accusativo ejus, quem advocamus, ut defensor et patronus sit nostrae caussae. Confusa haec verba sunt etiam c. 14.

καὶ τέλος ταῦτα ἐνίκα] Ταῦτα est nominativus, αὕτη ἡ γνώμη, et ut ad c. 16. monuimus, eum dici νικᾷν, qui pertulerit rogationem, sic etiam res ipsa dicitur νικᾷν. Demosthenes Philipp. I. fin. νικῴη δ' ὅ τι πᾶσιν ὑμῖν μέλλει συνοίσειν.

τῷ λόγῳ προβιασαμένου] In priore editione Bekkerus προσβια-

μοσθένους, τὸ δὲ ψήφισμα γράψαντος Φιλοκράτους. ὃ δὲ ἦν ὑπόλοιπον αὐτοῖς, Κερσοβλέπτην καὶ τὸν ἐπὶ Θρᾴκης τόπον ἔκδοτον ποιῆσαι, καὶ τοῦτ' ἔπραξαν ἕκτῃ φθίνοντος τοῦ Ἐλαφηβολιῶνος μηνὸς, πρὶν ἐπὶ τὴν ὑστέραν ἀπαίρειν πρεσβείαν, τὴν ἐπὶ τοὺς ὅρκους, Δημοσθένην. ὁ γὰρ μισαλέξανδρος καὶ μισοφίλιππος ὑμῖν οὑτοσὶ ῥήτωρ δὶς ἐπρέσβευσεν εἰς Μακεδονίαν, ἐξὸν μηδὲ ἅπαξ, ὁ νυνὶ κελεύων τῶν Μακεδόνων καταπτύειν. εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν, τὴν τῇ ἕκτῃ λέγω, καθεζόμενος, βουλευτὴς ὢν ἐκ παρασκευῆς, ἔκδοτον Κερσοβλέπτην μετὰ Φιλοκράτους ἐποίησε. λανθάνει γὰρ ὁ μὲν Φιλοκράτης ἐν ψηφίσματι μετὰ τῶν ἄλλων γραμμάτων παρεγγράψας, ὁ δ' ἐπιψηφίσας, Δημοσθένης, ἐν ᾧ γέγραπται, ἀποδοῦναι δὲ τοὺς ὅρκους τοῖς πρέσβεσι τοῖς παρὰ Φιλίππου ἐν τῇδε

σαμένου recepit ex conjectura Reiskii, in altera Mss. lectionem revocavit. Προςβιάζεσθαι est ad aliquid quasi vi cogere, de eo, qui minacibus verbis terret et quasi vim infert, non blandis demulcet et persuadet. Προβιάζεσθαι vero etsi me nusquam legere memini, tamen in se non damnandum, hic significat, antequam Philocratis psephisma scribebatur, rem ita instruere et ornare, ut populus ad id accipiendum quasi cogeretur. — Articulum τοῦ, qui vulgo ante Δημοσθένους legitur, Bekkerus delevit auctoritate codd. a b c g k l m n. Abest etiam ab Helmst.

ἕκτῃ φθίνοντος] Non est sextus et vicesimus, ut Wolfius vertit, sed quintus et vicesimus, ut patet ex iis, quae dixi c. 7.

μετὰ τῶν ἄλλων γραμμάτων παρεγγράψας] Marklandus conjecit μετὰ τῶν ἄλλων σύγγραμμά τι παρ., idque in priore editione recepit Bekkerus, in altera vulgatum revocavit, in quo γράμματα significabit ipsius psephismatis momenta. Παρεγγράφειν autem est verbum proprium de eo, qui subdole contra jus fasque aliquid documentis publicis inserit. Facile ex μετὰ τῶν ἄλλων γραμμάτων suppletur γράμμα τι, ad quod refertur, ἐν ᾧ γέγραπται. Weiskius de hyperb. II, p. 23. locum inter eos habet, in quibus τὸ κατὰ ῥητὸν et τὸ κατὰ διάνοιαν confundatur, et conjicit scriptum fuisse διὰ δ' ἄλλων ῥημάτων, eodem sensu, quo c. 39. legitur εὐπρεπῶς γε τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ τῷ ἔργῳ αἰσχρῶς et c. 44. τοῖς ὀνόμασι κλέπτων τὰ πράγματα. Equidem in lectione vulgata acquiesco.

τῇ ἡμέρᾳ τοὺς συνέδρους τῶν συμμάχων. παρὰ δὲ τοῦ Κερσοβλέπτου σύνεδρος οὐκ ἐκάθητο. γράψας δὲ τοὺς συνεδρεύοντας ὀμνύναι, τὸν Κερσοβλέπτην οὐ συνεδρεύοντα ἐξέκλεισε τῶν ὅρκων. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀνάγνωθί μοι, τίς ἦν ὁ ταῦτα γράψας, καὶ τίς ὁ ταῦτα ἐπιψηφίσας πρόεδρος. „ Ψήφισμα. Πρόεδρος. 22. Καλὸν, ὦ Ἀθηναῖοι, καλὸν, ἡ τῶν δημοσίων γραμμάτων φυλακή. ἀκίνητον γάρ ἐστι, καὶ οὐ συμμεταπίπτει τοῖς αὐτομολοῦσιν ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἀλλ' ἐπέδωκε τῷ δήμῳ, ὁπόταν βούληται, συνιδεῖν τοὺς πάλαι μὲν πονηροὺς, ἐκ μεταβολῆς δ' ἀξιοῦντας εἶναι χρηστούς. ὑπόλοιπον δέ ἐστί μοι τὴν κολακείαν αὐτοῦ διεξελθεῖν. Δημοσθένης γὰρ ἐνιαυτὸν βουλεύσας, οὐδεμίαν πώποτε φανήσεται πρεσβείαν εἰς προεδρίαν καλέσας, ἀλλὰ τότε πρῶτον, καὶ

πρόεδρος] H. l. i. q. ἐπιστάτης, ut jam monuimus ad Tim. 12. Hujus enim erat ἐπιψηφίζειν. Vide παραπρ. 18.

22. τῶν - γραμμάτων] Sic dedit Reiskius eumque secutus est Bekkerus, et ita habent b h k l. Ceteri habent πραγμάτων: quod legitur etiam in editione Aristidis, qui hunc locum laudat T. II. p. 442. Jebb. Bastius tamen ad Gregor. Cor. p. 185. laudat cod. Paris., qui habet γραμμάτων, ostenditque haec vocabula πράγματα et γράμματα saepissime confusa esse.

αὐτομολοῦσιν] e k l addunt glossam hujus rariore hic significatione positi verbi, ἀντιμεταβαλλομένοις. Ut de tropo nemo dubitare possit, addidit Aeschines ἐν τῇ πολιτείᾳ, et in sequentibus ejus vim propriis verbis explicuit. Quum αὐτομολεῖν proprie dicantur milites, qui ad hostes transfugiunt, in re civili facile transferri poterat ad eos, qui alio tempore alias partes sequuntur, modo in perniciem patriae aperte agunt, modo in ejus salutem agere se simulant.

ἀλλὰ τότε πρῶτον καὶ μόνον] Sic dedit Bekkerus ex e k l. Vulgo ἀλλὰ τότε μόνον καὶ πρῶτον: quae verba Taylor pro suppositis habet, et sane, si quid est solum, quid valet additamentum πρῶτον? Id secus est in nostra verborum collocatione. Ex eo, quod quis primum aliquid fecit, minime sequitur eum non plus semel hoc fecisse. Sed in eo ipso major inest mirandi caussa, si quis rem, quam si

μόνον, πρέσβεις εἰς προεδρίαν ἐκάλεσε, καὶ προσκεφάλαια ἔθηκε, καὶ φοινικίδας περιεπέτασε, καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἡγεῖτο τοῖς πρέσβεσιν εἰς τὸ θέατρον, ὥστε καὶ συρίττεσθαι διὰ τὴν ἀσχημοσύνην καὶ κολακείαν. καὶ ὅτε ἀπῄεσαν εἰς Θήβας, ἐμισθώσατο αὐτοῖς τρία ζεύγη ὀρικά, καὶ τοὺς πρέσβεις προὔπεμψεν εἰς Θήβας, καταγέλαστον τὴν πόλιν ποιῶν. ἵνα δ' ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως μείνω, λάβε μοι τὸ ψήφισμα τὸ περὶ τῆς προεδρίας. „Ψήφισμα."

---

facere voluerit, eum opineris citius facturum fuisse, non solum diu intermiserit, sed sero et semel fecerit. Alia res est, quum capite 23. de filia Demosthenis legamus μόνην καὶ πρώτην. Ex eo enim, quod eo tempore sola erat, non sequitur, eam unicam fuisse. Natu enim majores jam poterant diem obiisse. Sed μόνην καὶ πρώτην eam unicam fuisse testatur: quo Aeschines Demosthenis impietatem augere studet.

εἰς προεδρίαν] Scholiastes Aristoph. Eqq. 572. προεδρία τιμῆς τρόπος. ἐξῆν δὲ τῆς τιμῆς ταύτης τυχοῦσι καὶ ἐν βουλευτηρίῳ καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν θεάτροις καὶ ἐν ἄλλῳ παντὶ συλλόγῳ τοὺς προλαμβάνοντας, οἵτινες ἦσαν, ἐξεγείραντας εἰς τὸν ἐκείνων τόπον καθίσαι. Sedes prima; etiam πρῶτον ξύλον. Pollux VIII, 133. ἐκάλουν δὲ τὴν προεδρίαν καὶ πρῶτον ξύλον. Qua προεδρίᾳ ut cives bene de republica meriti hŏnorabantur, sic videmus eadem etiam legatos externorum populorum ornatos esse. Vide Hemsterhus. ad Poll. I. I. et Casaub. ad Theophr. Char. V. Sermonem hic esse de προεδρίᾳ in theatro festis Dionysiis patet ex παραπρ. 30. De hac προεδρίᾳ erudite nuper egit G. E. Groddeckius in disputatione praelectionibus in Univ. litt. Vilnensi a. 1821. habendis praemissa; quae inserta legitur Misc. Crit. a Friedemann. et Seebod. editis. Vol. I. Part. II. — Quod ex Lockme restituturum esse prof us fuin φανήσεται pro vulgato φανεῖται ad Tim. 2., id jam Bekkerus restituerat in prima editione ex e f (e k l) vulgatum in altera revocavit. Supplendum autem est ἐὰν σκοπῆτε: quod ad hoc verbum interdum supplendum relinquunt scriptores. Demosth. in Lept. 66. Καὶ μὴν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ζῶν πάνθ' ὑπὲρ ὑμῶν φανήσεται πράξας Χαβρίας, ubi vide F. A. Wolfium.

φοινικίδα περιεπέτασε] Quemadmodum προσκεφάλαια ad tergorum et capitum mollitiem, sic φοινικὶς pedibus substernebatur, ne offenderent.

ἅμα τῇ ἡμέρᾳ] Ut scilicet splendidissimas sedes praeoccuparent.

ζεύγη ὀρικά] Cf. παραπρ. 30.

23. *Οὗτος τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ὁ τηλικοῦτος τὸ μέγεθος κόλαξ, πρῶτος διὰ τῶν κατασκόπων, τῶν παρὰ Χαριδήμου, πυθόμενος τὴν Φιλίππου τελευτὴν, τῶν μὲν θεῶν, συμπλάσας ἑαυτῷ ἐνύπνιον, κατεψεύσατο, ὡς οὐ παρὰ Χαριδήμου τὸ πρᾶγμα πεπυσμένος, ἀλλὰ παρὰ τοῦ Διὸς, καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, οὓς μεθ᾽ ἡμέραν ἐπιορκῶν, νύκτωρ φησὶν ἑαυτῷ διαλέγεσθαι, καὶ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προλέγειν. ἑβδόμην δ᾽ ἡμέραν τῆς θυγατρὸς αὐτῷ τετελευτηκυίας,*

---

23. *Χαριδήμου*] Num hic notus ille Charidemus Orita sit, non decernam. Quisquis fuerit, supponitur nostro loco speculatores in aula Philippi habuisse, per quos Demosthenem illico de gravioribus, quae accidebant, rebus certiorem faciebat. Narrat rem in genere Plutarchus Demosth. p. 855. d. *ἔγνω μὲν οὖν κρύφα τὴν τοῦ Φιλίππου τελευτὴν ὁ Δημοσθένης. Προκαταλαμβάνων δὲ τὸ θαῤῥεῖν ἐπὶ τὰ μέλλοντα προῆλθε φαιδρὸς εἰς τὴν βουλὴν, ὡς ὄναρ ἑωρακὼς, ἀφ᾽ οὗ τι μέγα προσδοκᾷν Ἀθηναίοις ἀγαθόν· καὶ μετ᾽ οὐ πολὺ παρῆσαν οἱ τὸν Φιλίππου θάνατον ἀπαγγέλλοντες.*

ἑβδόμην δ᾽ ἡμέραν] Scholiastes: *οὕτως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσι δέον εἰπεῖν πρὸ ἑπτὰ ἡμερῶν.* Nempe numerus ordinalis, junctus vocabulo *ἡμέρας* cet., genitivum post se habet ejus rei, a qua fit computatio, ut hic: septimo die post, quam filia mortua erat, post filiae mortem. Vocabulum autem, quod designat tempus, inprimis si sit *ἡμέρα*, ponunt in accusativo. Thucyd. VIII, 23. *τρίτην ἡμέραν αὐτοῦ ἥκοντος.* Interdum etiam accusativus temporis absolute ponitur, non sequente genitivo. Xenophon Anab. VI, 5, 24. *τὴν θυγατέρα – ἐνάτην ἡμέραν γεγαμημένην.* c d f, habent *ἑβδόμῃ δ᾽ ἡμέρᾳ*: qui casus an hac significatione usurpatus fuerit, dubito. Apud Xenophontem quidem Hell. II, 4, 13. absolute legitur, *οὓς ὑμεῖς ἡμέρᾳ πέμπτῃ τρεψάμενοι ἐδιώξατε,* sed non sine varietate. Nam margo Leoncl. habet *ἡμέραν πέμπτην.* — Rem sic narrat Plutarchus l. l. *εὐθὺς οὖν ἔθυον εὐαγγέλια καὶ στεφανοῦν ἐψηφίσαντο Παυσανίαν· καὶ προῆλθεν ὁ Δημοσθένης, ἔχων λαμπρὸν ἱμάτιον, ἐστεφανωμένος, ἑβδόμην ἡμέραν τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ τεθνηκυίας, ὡς Αἰσχίνης φησὶ, λοιδορῶν ἐπὶ τούτῳ καὶ κατηγορῶν αὐτοῦ μισοτεκνίαν, αὐτὸς ὢν ἀγεννὴς καὶ μαλακὸς, εἰ τὰ πένθη καὶ τοὺς ὀδυρμοὺς ἡμέρου καὶ φιλοστόργου ψυχῆς ἐποιεῖτο σημεῖα, τὸ δ᾽ ἀλύπως φέρειν καὶ πρᾴως ἀπεδοκίμαζεν.* Cf. Cicer. Tusc. III, 26, 63. et Wyttenbachium ad Plutarchi Consolat. in Apollin. T. II. p. 102. ed. Lips. 787. Oxon.

πρὶν πενθῆσαι, καὶ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι, στεφανωσάμενος, καὶ λευκὴν ἐσθῆτα λαβὼν, ἐβουθύτει, καὶ παρηνόμει, τὴν μόνην ὁ δείλαιος καὶ πρώτην αὐτὸν πατέρα προςειποῦσαν ἀπολέσας. καὶ οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω, ἀλλὰ τὸν τρόπον ἐξετάζω. ὁ γὰρ μισότεκνος, καὶ πατὴρ πονηρὸς, οὐκ ἄν ποτε γένοιτο δημαγωγὸς χρηστὸς, οὐδὲ ὁ τὰ φίλτατα καὶ οἰκειότατα σώματα μὴ στέργων, οὐδέποτε ὑμᾶς περὶ πλείονος ποιήσεται τοὺς ἀλλοτρίους, οὐδέ γε ὁ ἰδίᾳ πονηρὸς, οὐκ ἄν ποτε γένοιτο δημοσίᾳ χρηστὸς, οὐδ' ὅςτις ἐστὶν οἴκοι φαῦλος, οὐδέποτ' ἦν ἐν Μακεδονίᾳ κατὰ τὴν πρεσβείαν καλὸς κἀγαθός. οὐ γὰρ τὸν τρόπον, ἀλλὰ τὸν τόπον μόνον μετήλλαξεν.

πρὶν πενθῆσαι] Scholiastes Eur. ad Hec. 209. πένθος ἡ διὰ λύπην μελανειμονία, καὶ ἡ κουρὰ καὶ ἡ οἴκοι ἀπόκλεισις καὶ ὅσα τοιαῦτα.

ἐβουθύτει] Scholiastes: ὡς χάριν ὁμολογῶν τοῖς θεοῖς ὑπὲρ τῆς πόλεως, ὅτι ἐτελεύτησεν ὁ Φίλιππος.

παρηνόμει] Bekkerus dedit πἀρενόμει ex c f g k m n. Buttmannus ausführliche Griechische Sprachlehre p. 345. nostrum quidem ex abusu ortum judicat, nec tamen rejiciendum. Praeter nostrum locum duos laudat, Thucyd. III, 67. ubi legitur etiam in editione Bekkeri, Demosth. p. 217, 26.; utrobique tamen lectionis est varietas. Apud Lysiam autem πρὸς Σίμ. p. 146. R. legitur παρηνόμουν etiam in novissima Bekkeri editione 194 B., nulla notata varietate. Tolerandum eo magis videtur, quod similes anomaliae etiam in similibus verbis inveniuntur, ut ἠπήλαυον (cf. Buttm. l. l. p. 342.) διηκόνουν (l. l. p. 346. adde Eurip. Cycl. 405).

καὶ οὐ τὸ δυςτύχημα ὀνειδίζω] Eurip. Orest. v. 4. κοὐκ ὀνειδίζω τύχας. Sensus est: Non commemoro hoc infortunium, ut ei insultem. Cf. Valkenäer ad Phoen. 1549.

οὐδέ γε — οὐκ ἄν ποτε γένοιτο] Cf. ad Tim. 27.

οὐ γὰρ τὸν τρόπον ἀλλὰ τὸν τόπον — μετήλλαξε] Sententiam saepe ab antiquis usurpatam Aeschines expressit figura, quam rhetores παρονομασίαν appellant. Consulto enim ob soni similitudinem eum τρόπον et τόπον opposuisse per se patet. Qua figura quamquam Aeschines raro utatur, nec Isocratis instar eam affectet, hic eam

24. *Πόθεν οὖν ἐπὶ τὴν μεταβολὴν ἦλθε τῶν πραγμάτων (οὗτος γάρ ἐστιν ὁ δεύτερος καιρός) καὶ τί ποτ᾿ ἐστὶ τὸ αἴτιον, ὅτι Φιλοκράτης μὲν ἀπὸ τῶν αὐτῶν πολιτευμάτων Δημοσθένει φυγὰς ἀπ᾿ εἰσαγγελίας γεγένηται, Δημοσθένης δὲ ἐπέστη τῶν ἄλλων κατήγορος, καὶ πόθεν ποθ᾿ ἡμᾶς εἰς τὰς ἀτυχίας ὁ μιαρὸς ἄνθρωπος ἐμβέβληκε, ταῦτ᾿ ἤδη διαφερόντως ἄξιόν ἐστιν ἀκοῦσαι. ὡς γὰρ τάχιστα εἴσω Πυλῶν Φίλιππος παρῆλθε, καὶ τὰς μὲν ἐν Φωκεῦσι πόλεις παραδόξως ἀναστάτους ἐποίησε, Θηβαίους δὲ, ὡς τόθ᾿ ὑμῖν ἐδόκει, περαιτέρω τοῦ καιροῦ καὶ*

---

cum judicio et vi positam esse nemo negabit. Huc respicere videtur Ciceronis vox Tusc. III, 26, 63. quae verba contorquet! Br. — Ceterum praeter Isocratem Lysias quoque frequentes habet istiusmodi *παρονομασίας*, in quibus excellit haec: *κατὰ Φίλωνος* p. 465. Bekk. Oxon. *δικαίως γ᾿ ἂν, ὅστις φανερῶς ὥσπερ οὗτος προὔδωκε τὴν ἐλευθερίαν, οὐ περὶ τοῦ βουλεύειν ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν — ἐκκλησιάζοιτο.* Orellius.

24. *ἀπ᾿ εἰσαγγελίας*] Cf. supra c. 13.

ἐπέστη] Hoc verbum significat, Demosthenem repente et contra opinionem accusatoris partes suscepisse.

εἰς τὰς ἀτυχίας] e k l habent *εἰς τὴν ἀτυχίαν*. Videntur librarii rariore plurali offensi esse. Sed scriptores hoc numero saepe utuntur ad augendam notionem. Tim. 47. *τοὺς ὀνείδη τὸν ἑαυτῶν βίον τῇ πόλει παρασκευάζοντας*: ubi vide notam. Infra c. 34. *τοὺς λιμένας ἔχωσαν* ubi iidem codices habent *τὸν λιμένα*. *Αἱ ἀτυχίαι* est maximum infortunium. Aliis locis offerunt pro singulari numerum pluralem, qui forsitan praeferendus est. Sic infra c. 31. versus finem habent *τὰς ἀλαζονείας*, ubi ceteri *τὴν ἀλαζονείαν*.

περαιτέρω τοῦ καιροῦ] Bekkerum secutus sum, qui sic edidit ex Helmst. a c e g k l m n. Vulgo deest *τοῦ*. Sed solet nomen, quod pendet ex *περαιτέρω*, adjectum habere articulum. *παραπρ.* 43. *ψευδὲς ὄνειδος οὐ περαιτέρω τῆς ἀκοῆς ἀφικνεῖται.* Demosthenes *κατὰ Ὀλυμπιοδ.* p. 1182. *περαιτέρω τοῦ καλῶς ἔχοντος καὶ χρυσία πολλὰ ἔχειν καὶ ἱμάτια καλά.* Xenophon Memm. III, 13, 5. *περαιτέρω τοῦ μετρίου μηκύνειν τὰς ὁδοὺς, χαλεπόν.*

τοῦ ὑμετέρου συμφέροντος ἰσχυροὺς κατεσκεύασεν, ὑμεῖς δὲ ἐκ τῶν ἀγρῶν φοβηθέντες ἐσκευαγωγήσατε, ἐν ταῖς μεγίσταις δ' ἦσαν αἰτίαις οἱ πρέσβεις, οἱ τὴν εἰρήνην πρεσβεύσαντες, πολὺ δὲ τῶν ἄλλων διαφερόντως Φιλοκράτης καὶ Δημοσθένης, διὰ τὸ μὴ μόνον πρεσβεῦσαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ψηφίσματα γεγραφέναι· συνέβη δ' ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις διαφέρεσθαί τι Δημοσθένην, καὶ Φιλοκράτην, σχεδὸν ὑπὲρ τούτων, ὑπὲρ ὧν καὶ ὑμεῖς αὐτοὺς ὑπωπτεύσατε διενεχθῆναι· τοιαύτης δὲ ἐμπιπτούσης ταραχῆς, μετὰ τῶν συμφύτων νοσημάτων αὐτῷ ἤδη τὰ μετὰ ταῦτα ἐβουλεύετο,

---

τοῦ ὑμετέρου συμφέροντος] Notandum, quod participio aut adjectivo substantive usurpato pronomen possessivum, vel Genitivus substantivi addatur. Supra c. 2. κολάζετε τοὺς ὑπεναντίους — — τῷ συμφέροντι τῷ ὑμετέρῳ πολιτευομένους. παραπρ. 53. versus fin. πολλοὺς βοηθοὺς λήψεται τὸ τῆς πόλεως συμφέρον. Supra c. 4. τῷ τοῦ νόμου δικαίῳ χρὴ διδόναι τὴν ψῆφον. 63. μετενήνεκται γὰρ ὑμῖν τὰ τῆς πόλεως δίκαια. Demosthenes περὶ στεφ. p. 234. τὰ μικρὰ συμφέροντα τῆς πόλεως ἔδει με φυλάττειν. Cf. Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 131. s.

ἐσκευαγωγήσατε] Bekkerum secutus sum, qui sic edidit ex Helmst. b e k l pro vulgato ἐσκευαγωγήκατε. Et quae antecedunt et quae sequuntur, flagitant aoristum; nec aptum praesens actionis perfectae. De verbo σκευαγωγεῖν vide παραπρ. 39.

τοιαύτης δὲ ἐμπιπτούσης ταραχῆς] Δὲ apud Graecos interdum ponitur in enuntiatione, quae in unum complectitur plura, ut Latinorum a u t e m. Cf. Hermann. ad Vig. p. 847.

μετὰ τῶν συμφύτων νοσημάτων] Recte Taylor Wolfium reprehendit vertentem p r a e t e r i n n a t o s e i m o r b o s. Est: u t p a r e r a t i n n a t i s e i m o r b i s. μετὰ δειλίας cet. est appositio. Fit enim non sine vi, ut in appositione praepositio repetatur, quae adest nomini, cui additur appositio, ut eam Latine per e t q u i d e m reddere possis: quo usu interdum offenduntur viri docti. Lucianus T. I. p. 396. s. Dial. mort. XIV, 4. προςκυνεῖσθαι ὑπὸ Μακεδόνων, ὑπ' ἐλευθέρων ἀνδρῶν, ἠξίους, ubi praepositio ὑπ' adeo displicet M. du Soul, ut eam delendam censeat.

μετὰ δειλίας, καὶ τῆς πρὸς Φιλοκράτην ὑπὲρ τῆς δωροδοκίας ζηλοτυπίας, καὶ ἡγήσατο, εἰ τῶν συμπρεσβευόντων καὶ τοῦ Φιλίππου κατήγορος ἀναφανείη, τὸν μὲν Φιλοκράτην προδήλως ἀπολεῖσθαι, τοὺς δὲ ἄλλους συμπρέσβεις κινδυνεύσειν, αὐτὸς δ᾽ εὐδοκιμήσειν, καὶ προδότης ὢν τῶν φίλων καὶ πονηρὸς πιστὸς τῷ δήμῳ φανήσεσθαι. κατιδόντες δ᾽ αὐτὸν οἱ τῇ τῆς πόλεως προςπολεμοῦντες ἡσυχίᾳ, ἄσμενοι παρεκάλουν ἐπὶ τὸ βῆμα, τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὀνομάζοντες τῇ πόλει. 25. ὁ δὲ παριὼν, ἀρχὰς αὐτοῖς ἐνεδίδου πολέμου καὶ ταραχῆς. οὗτός ἐστιν, ὦ Ἀθηναῖοι, ὁ πρῶτον ἐξευρὼν Σέῤῥιον τεῖχος, καὶ Δορίσκον, καὶ Ἐρ-

---

ὑπὲρ τῆς δωροδοκίας ζηλοτυπίας] Scholiastes: οἱονεὶ ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς χρήματα παρὰ Φιλίππου καὶ φιλονεικεῖν ἑκατέρους περὶ τοῦ πλείονος πρὸς ἀλλήλους.

συμπρεσβευόντων] Marklandus conjicit vel συμπρεσβευσάντων vel συμπρεσβευτῶν. Posterius Atticis non usitatum. In singulari enim dicunt συμπρεσβευτὴς, in plurali vero συμπρέσβεις, non συμπρεσβευταί. Primo non opus. Praesens enim participii saepe adhibetur pro substantivo, rem ipsam in genere indicans, nulla temporis ratione habita. Ergo τῶν συμπρεσβευόντων idem est, quod τῶν συμπρέσβεων.

ἄσμενοι παρεκάλουν] Bern. e k l ἀσμένως. Librarii quidem saepe hoc adjectivum, quod ab Atticis ibi ponitur, ubi nos adverbium adhibemus, corruperunt in adverbium.

ἀδωροδόκητον] Pollux IV, 34. VI, 191. in laudibus oratoris ponit ἄδωρος, ἀδωροδόκητος, utrumque eadem significatione. Et Etymologicon quidem M. ἄδωρος explicat ὁ δώροις μὴ ἐφθαρμένος. Quamquam negari non potest, quod vere observavit Hemsterhusius, duplici hoc vocabulum significatione adhiberi, de eo, qui ipse nihil in populum largiatur, et de eo, qui nullis se donis muneribusque tentari patitur et corrumpi: quae posterior significatio unice locum habet in ἀδωροδόκητος, quod est δῶρα μὴ λαμβάνων, a δέχεσθαι. — Ceterum quam hic Demosthenis asseclae uni Demostheni laudem tribuisse dicuntur, eam, referente Diogene Laërt. IV, 9., Philippus ipse uni tribuebat Xenocrati, ὡς μόνος εἴη τῶν πρὸς αὐτὸν ἀφιγμένων ἀδωροδόκητος.

25. Σέῤῥιον τεῖχος cet.] Loca sunt Thraciae non omnia tam

γίσκην, καὶ Μουργίσκην, καὶ Γάνος, καὶ Γανίδα, χωρία, ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ᾔδειμεν πρότερον, καὶ ἐς τοῦτο φέρων περιέστησε τὰ πράγματα, ὥςτ᾽, εἰ μὲν μὴ πέμποι Φίλιππος πρέσβεις, καταφρονεῖν αὐτὸν ἔφη τῆς πόλεως, εἰ δὲ πέμποι, κατασκόπους πέμπειν, ἀλλ᾽ οὐ πρέσβεις, εἰ δὲ ἐπιτρέπειν ἐθέλοι πόλει τινὶ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ περὶ τῶν ἐγκλημάτων, οὐκ εἶναι κριτὴν ἴσον ἡμῖν ἔφη καὶ Φιλίππῳ. Ἁλόννησον ἐδίδου· ὁ δ᾽ ἀπηγόρευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσι, περὶ συλλαβῶν διαφερόμενος. καὶ τὸ τελευταῖον στεφανώσας τοὺς μετὰ Ἀριστοδήμου εἰς Θετταλίαν καὶ Μαγνησίαν παρὰ τὰς περὶ τῆς εἰρήνης συνθήκας ἐπι-

---

ignobilia, quam ea hic fingit orator ad minuendam rem. Herod. VII, 59. ὁ δὲ Δορίσκος ἐστι τῆς Θρηΐκης αἰγιαλός τε καὶ πεδίον μέγα· ἐν τῷ τεῖχός τε ἐδέδμητο βασιλήϊον τοῦτο, τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται. — — — τελευταία δέ αὐτοῦ Σέῤῥειον, ἄκρη ὀνομαστή. Harpocration: Ἐργίσκη τῆς Θρᾴκης ὠνόμασται ἀπὸ Ἐργίσκου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἄβας νύμφης. Καὶ Μουργίσκην deest in a e g l m n. Nec usquam hunc locum memoratum inveni, et, quod notandum, nulla ejus mentio in Harpocratione, qui cetera loca, quae hic nominantur, omnia memoravit, ut hoc vocabulum in suo Aeschinis exemplo non videatur invenisse. Demosthenes περὶ στεφ. p. 234. cum Serrio et Ergisce habet Μύρτιον, Harpocration id Μύρταιον appellat. Suidas autem Μυρτώνιον habet; καὶ Γάνος καὶ Γανίδα Helmst. habet Γάνον, quod fortasse verum. Harpocration: Γάνος θηλυκῶς; addit Suidas, vere opinor: τὸ πρὸς τῇ Θρᾴκῃ ὄρος ἡ Γάνος. Pro Γανίδα habet Harpocration et Suidas Γανιάδα: quae item vera videtur scriptura. Nomen videtur regionis fuisse, quae circumjacebat montem Ganum. Scylax Periplus p. 28. Hutch. nominat Γάνος, Γανίαι.

φέρων περιέστησε] Cf. ad Tim. 72.

πόλει τινὶ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ] Jam hic habemus civitatem neutrarum partium studiosam, sed ex justo et aequo rem judicantem. Quod nos neutral dicimus, Graeci ἴσον appellabant.

Ἁλόννησον ἐδίδου] Ista res uberius tractatur in oratione, quae inter Demosthenis opera legitur T. I. p. 75 - 83. Hunc vocabulorum lusum saepe et multifariam adhibuerunt Comici.

στρατεύσαντας, τὴν μὲν εἰρήνην διέλυσε, τὴν δὲ συμφορὰν καὶ τὸν πόλεμον παρεσκεύασεν. Ναί· ἀλλὰ χαλκοῖς, καὶ ἀδαμαντίνοις τείχεσιν, ὥς αὐτός φησι, τὴν χώραν ἡμῶν ἐτείχισε, τῇ τῶν Εὐβοέων καὶ Θηβαίων συμμαχίᾳ. ἀλλ', ὦ Ἀθηναῖοι, περὶ ταῦτα τρία μέγιστα ἠδίκησθε, καὶ μάλιστα ἠγνοήκατε. σπεύδων δ' εἰπεῖν περὶ τῆς θαυμαστῆς συμμαχίας τῆς τῶν Θηβαίων, ἵνα ἐφεξῆς εἴπω, περὶ

χαλκοῖς καὶ ἀδαμαντίνοις τείχεσι] Hunc locum respiciens Demosthenes περὶ στεφ. p. 325. τὸν δὲ τειχισμὸν, inquit, τοῦτον, ὅν σύ μου διέσυρες, καὶ τὴν ταφρείαν, ἄξια μὲν χάριτος καὶ ἐπαίνου κρίνω· πῶς γὰρ οὔ; πόρρω μέντοι που τῶν ἐμαυτῷ πεπολιτευμένων τίθεμαι. οὐ γὰρ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν οὐδὲ πλίνθοις ἐγὼ, οὐδ' ἐπὶ τούτοις μέγιστον τῶν ἐμαυτοῦ φρονῶ, ἀλλ' ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν βούλῃ δικαίως σκοπεῖν, εὑρήσεις ὅπλα καὶ πόλεις καὶ τόπους, καὶ λιμένας καὶ ναῦς καὶ ἵππους καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων ἀμυνομένους. ταῦτα προὐβαλόμην ἐγὼ πρὸ τῆς Ἀττικῆς — — καὶ τούτοις ἐτείχισα τὴν χώραν οὐχὶ τὸν κύκλον μόνον τοῦ Πειραιῶς οὐδὲ τοῦ ἄστεος: qui locus est ἐπιβολῆς ἐξ ὀνόματος, ὅταν, ὄνομα ὑποθεὶς ἐξ αὐτοῦ εἰσάγῃ τὸν τόπον, ὃ καὶ κάλλιστον. Tiberius rhetor περὶ σχημάτων p. 87. Boiss. — Ἀδάμας autem complura gemmarum genera complectitur, admodum durarum. Hinc, quicquid durum, firmum et maxime munitum est, a d a m a n t i n u m dicebatur Graecis et Latinis. Cf. Perizonium ad Aeliani Varr. Historr. VI, 12. Saepe idem est quod σιδηροῦν, f e r r e u m. Vide Blomfield Glossarium in Aeschyli Prom. V. v. 6. — Scil. ἀδάμας apud antiquos nomen est poëticum ferri, chalybis, aeris; apud posteriores nomen proprium (κύριον) adamantis gemmae. O.

Εὐβοέων] Bekkerus in priore editione ad praeceptum quorumdam Grammaticorum, qui ajunt, Atticos genitivum nominum in εὺς quorum terminationem vocalis praecedat, contraxisse, ubique, etiam contra libros, Genitivos contraxit. Quum rarissime codd. contractionem exhibeant, equidem vulgarem rationem secutus sum, ut in altera editione Bekkerus ipse, praesertim quum Grammatici videantur, quod in quibusdam locis observarunt (Aristophanes inprimisolet esse, quem sequuntur) tanquam generalem regulam Atticorum posuisse: quam, si fidem Mss. non omnem denegamus, oratores in paucis sunt secuti.

ἵνα ἐφεξῆς εἴπω] Ut ordinem chronologicum servem.

τῶν Εὐβοέων πρῶτον μνησθήσομαι. 26. ὑμεῖς γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, πολλὰ καὶ μεγάλα ἠδικημένοι ὑπὸ Μνησάρχου τοῦ Χαλκιδέως, τοῦ Καλλιου καὶ Ταυροσθένους πατρός, οὓς οὗτος νυνὶ, μισθὸν λαβὼν, Ἀθηναίους εἶναι τολμᾷ γράφειν, καὶ παλιν ὑπὸ Θεμίσωνος τοῦ Ἐρετριέως, ὃς ἡμῶν, εἰρήνης οὔσης, Ὠρωπὸν ἀφείλετο, τούτων ἑκόντες ἐπιλανθανόμενοι, ἐπειδὴ διέβησαν εἰς Εὔβοιαν Θηβαῖοι, καταδουλώσασθαι τὰς πόλεις πειρώμενοι, ἐν πέντε ἡμέραις ἐβοηθήσατε αὐτοῖς, καὶ ναυσὶ, καὶ πεζῇ δυνάμει, καὶ πρὶν τριάκοντα ἡμέρας διελθεῖν, ὑποσπόνδους Θηβαίους ἀφήκατε, κύριοι τῆς Εὐβοίας γενόμενοι, καὶ τάς τε πόλεις αὐτὰς καὶ τὰς πολιτείας ἀπέδοτε ὀρθῶς καὶ δικαίως τοῖς παρακαταθεμένοις, οὐχ ἡγούμενοι δίκαιον εἶναι τὴν ὀργὴν

---

26. ἠδικημένοι ὑπὸ Μνησάρχου] Quas injurias passi sint a Mnesarcho et quo anno, nusquam potui invenire.

Ἀθηναίους εἶναι] Qua de caussa Athenienses eos civitate donaverint, ex sequentibus patet.

ὑπὸ Θεμίσωνος] Rem jam exposui παραπρ. c. 48. Occupatio Oropi incidebat in Ol. CIII, 3. archonte Cephisodoro. Xenophon Hell. VII, 4. urbem tradit ab exsulibus occupatam esse. Themison mox eam amisit, ut patet ex Ulpiani loco, quem laudavi l. c., quocum consentit Diodorus Sic. XV, 76., unde sua hausit Ulpianus.

ἐν πέντε ἡμέραις ἐβοηθήσατε αὐτοῖς] Haec expeditio incidit in annum 3. Ol. CV, archonte Cephisodoto. Suscepta ea est auctore Timotheo, cujus adhortationem nobis tradit auctor orationis de rebus Chers. in Demosth. operibus p. 108. Per Dioclem cum Thebanis pactum factum esse, monet idem in Mid. p. 570. (§. 47. Buttm.) Expeditionem hanc promte et studiose paratam esse, in eo consentiunt oratores. Quid? quod Demosthenes in Androt. p. 597. affirmat, intra tres dies eam factam esse. Idem addit: Εὐβοεῖς σωθέντες καὶ ἐλευθερωθέντες ἐστεφάνωσαν τὸν δῆμον.

τοῖς παρακαταθεμένοις] Bekkerum secutus sum, qui sic dedit cum Bern., marg. Steph. e k l. Vulgo αὐτοῖς παρακαταθέμενοι. Quam fingit Reiskius formae mediae significationem, παρακατίθεσθαι eum dici, qui pignus servandum et aliquando reddendum accipiat et apud se deponi patiatur, ea nusquam obtinet; sed est, rem tanquam depositam tradere, ut fideliter et sancte custodiatur.

ἀπομνημονεύειν ἐν τῷ πιστευθῆναι. καὶ τηλικαῦθ' ὑφ' ὑμῶν εὖ πεπονθότες οἱ Χαλκιδεῖς, οὐ τὰς ὁμοίας ὑμῖν ἀπέδοσαν χάριτας. ἀλλ' ἐπειδὴ τάχιστα διέβητε εἰς Εὔβοιαν Πλουτάρχῳ βοηθήσοντες, τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ἀλλ' οὖν προςεποιοῦνθ' ὑμῖν εἶναι φίλοι, ἐπειδὴ δὲ τάχιστα εἰς Ταμύνας παρήλθομεν, καὶ τὸ Κοτύλαιον ὀνομαζόμενον ὄρος ὑπερεβάλλομεν, ἐνταῦθα Καλλίας ὁ Χαλκιδεύς, ὃν Δημοσθένης μισθαρνῶν ἐνεκωμίαζεν, ὁρῶν τὸ στρατόπεδον

Χαλκιδεῖς] Quam Grammatici formam esse Atticam perhibent nominum in εὺς, ut nominativus pluralis terminetur in ῆς vel potius ῇς, eam in priore editione Bekkerus reddidit, in altera vulgarem recte revocavit. Cf. Buttmann ausführliche Sprachlehre Vol. I. §. 22. p. 195.

Πλουτάρχῳ βοηθήσοντες] Haec est secunda, quam novimus, expeditio Euboica, qua Athenienses Plutarcho, Eretriae tyranno, suppetias ferebant, qui in discrimen venerat amittendae civitatis, conspirantibus in eum civibus duce Clitarcho. Atheniensium imperator erat Phocion. Expeditio videtur locum habuisse Ol. CVI, 4. Temporum rationes discutit Boeckhius in chronolog. orat. Midian. p. 81. sqq.

εἰς Ταμύνας] Cf. animadversionem ad παραπρ. 49.

Κοτύλαιον-ὄρος] Harpocration: ἔοικε τὸ ὄρος τῆς Εὐβοίας εἶναι. Ἀρχέμαχος γοῦν ἐν τρίτῃ Εὐβοϊκῶν φησί· Κότυλος μὲν οὖν φαίνεται καρασχεῖν τὸ ὄρος τὸ νῦν ἀπ' ἐκείνου καλούμενον Κοτύλαιον, Steph. Byz. Κοτύλαιον· ὄρος Εὐβοίας ἀνακείμενον Ἀρτέμιδι, ὥς φησιν Ἀντίμαχος ἐν Ἀρτέμιδος B.

μισθαρνῶν ἐνεκωμίαζεν] *Μισθαρνῶν* dedit Bekkerus cum Helmst. e k l. Vulgo μισθὸν λαβὼν ex glossa. Glossographi enim saepe vocabulum compositum explicarunt per periphrasin compositioni synonymam. Caute tamen hac in re agendum. Nam Attica dialectus saepe per phrasin exprimit, quod recentior Graecorum aetas per compositum vocabulum. Sed hoc μισθαρνεῖν optimis est usitatum. Bekker. Anecd. p. 446. Ἄρνυσθαι, ἀντικαταλλάσσεσθαι. ὅθεν καὶ τὸ μισθαρνεῖν τὸ μισθὸν ἀπό τινος λαμβάνειν λέγεται. Inter alia inprimis de demagogo, qui, opificis instar, ratione sua et oratione mercedem sectatur. Infra 75. τὸ μὲν διὰ χρόνου λέγειν σημεῖόν ἐστιν ἐπὶ τῶν καιρῶν καὶ τοῦ συμφέροντος ἀνδρὸς πολιτευομένου, τὸ δὲ μηδεμίαν παρα-

τὸ τῆς πόλεως εἰς τινὰς δυςχωρίας κατακεκλεισμένον, ὅθεν μὴ νικήσασι μάχην, οὐκ ἦν ἀναχώρησις, οὔτε βοηθείας ἐλπὶς, οὔτ' ἐκ γῆς, οὔτε ἐκ θαλάττης, συναγείρας ἐξ ἁπάσης τῆς Εὐβοίας στρατόπεδον, καὶ παρὰ Φιλίππου δύναμιν προςμεταπεμψάμενος, ὅ, τ' ἀδελφὸς αὐτοῦ Ταυροσθένης,

---

λείπειν ἡμέραν ἐργαζομένου καὶ μισθαρνοῦντος. Pro ἐνεκωμίαζεν habent a c d f g h m n, ἐνεχυρίαζεν; et Weiskius de Hyperbole P. II. p. 39. ἐνεκωμίαζεν pro glossa habet et scribendum opinatur ἐνηχυρίαζεν pignoris eum loco esse dixit, praedem fidei Chalcidensium. Sed monui jam ad epistolas Socraticas p. 319. s., ἐνεχυριάζειν et quae sunt conjugata, aevi esse recentioris. Scribendum igitur foret ἐνηχύραζεν. Dubito vero an ἐνεχυράζειν apud scriptores Atticos sit pignori dare, nec usquam de homine, qui datur, inveneris. Nam ἐνεχυράζεσθαί τινα est pignora ab aliquo sumere. Hinc ἐνεκωμίαζεν bonorum Mss. auctoritate firmatum mutare non ausim. Br. — Confirmatur quidem aliquatenus ἐνεκωμίαζεν simili loco, infra p. 497. Bekk. Oxon. c. 39. τόν τε Καλλίαν ὑπερεπήνει; hic tamen nunc sic positum admodum languet; commodum vero sensum nullum praebet alterum; unde probabile fit, in utroque corrupto latere adhuc verbum aliquod minus usitatum, quod significet: subdole civitati donari fecit. O.

εἰς τινὰς δυςχωρίας] e k l per glossam habent εἰς δεινὰς δυςχ. Τὶς substantivis additum haud raro significare magnum, monui jam ad παραπρ. 33. Qua significatione pronomen accentu notandum censeo, quum plerumque etiam substantivo praeponi soleat.

κατακεκλεισμένον] Bekkerus in sec. ed. dedit ex a e κατακεκλειμένον. Utramque formam agnoscunt Grammatici. Thomas M. p. 521. οὐ μόνον κέκλεισμαι, ἀλλὰ καὶ κέκλειμαι ἄνευ τοῦ σ. Quod est in m n, κατακεκλημένον, videtur librariorum esse, qui recentioris Atticismi meminerunt, in quo κλείω et inde derivata per η scribebant. Cf. Valckenäer ad Eurip. Phoen. v. 114. 268. 872. Equidem plurimis codd. obsecutus sum.

νικήσασι μάχην] e h k l μάχῃ, quae videtur esse librariorum correctio. Νικᾷν μάχην legitimum est. Infra 58. Μιλτιάδης ὁ τὴν Μαραθῶνι μάχην τοὺς βαρβάρους νικήσας. Quamquam ne Dativus quidem inusitatus. Xenophon Anab. II, 6, 5. καὶ μάχῃ τε ἐνίκησε, καὶ ἀπὸ τούτου ἔφερε καὶ ἦγεν αὐτούς. Ν et ι subscriptum saepissime a librariis esse confusa, notum est et docuit Schaeferus Melett. Critt. p. 109. s.

ὁ νυνὶ πάντας δεξιούμενος, καὶ προςγελῶν, τοὺς Φωκικοὺς ξένους διαβιβάσας, ἦλθον ἐφ' ὑμᾶς ὡς ἀναιρήσοντες. καὶ εἰ μὴ πρῶτον μὲν θεῶν τις ἔσωσε τὸ στρατόπεδον, ἔπειθ' οἱ στρατιῶται οἱ ὑμέτεροι, καὶ πεζοὶ καὶ ἱππεῖς, ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένοντο, καὶ παρὰ τὸν ἱππόδρομον τὸν ἐν Ταμύναις, ἐκ παρατάξεως μάχῃ κρατήσαντες, ἀφεῖσαν ὑποσπόνδους τοὺς πολεμίους, ἐκινδύνευσεν ἂν ἡμῶν ἡ πόλις αἴσχιστα παθεῖν. οὐ γὰρ τὸ δυςτυχῆσαι κατὰ πόλεμον μέγιστόν ἐστι κακὸν, ἀλλ' ὅταν τις πρὸς ἀνταγωνιστὰς ἀναξίους ἑαυτοῦ διακινδυνεύων ἀποτύχῃ, διπλασίαν εἰκὸς εἶναι τὴν συμφοράν. 27. ἀλλ' ὅμως ὑμεῖς τοιαῦτα πεπονθότες, πάλιν διελύσασθε πρὸς αὐτούς. τυχὼν δὲ συγγνώμης παρ' ὑμῶν Καλλίας ὁ Χαλκιδεὺς, μικρὸν διαλιπὼν χρόνον πάλιν ἧκε φερόμενος εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, Εὐβοϊκὸν μὲν τῷ λόγῳ συνέδριον εἰς Χαλκίδα συνάγων, ἰσχυρὰν δὲ τὴν Εὔβοιαν ἐφ' ὑμᾶς ἔργῳ παρασκευάζων, ἐξαίρετον δ' αὐτῷ τυραννίδα περιποιούμενος, καὶ ταύτης ἐλπίζων συναγωνιστὴν Φίλιππον λήψεσθαι, ἀπῆλθεν εἰς Μακεδο-

---

ἀφεῖσαν ὑποσπόνδους] Vulgo ἀφίεσαν ὑποσπόνδους. Alterum Bekkerus dedit ex e k l, qui quidem verbis transpositis habent ὑποσπόνδους ἀφεῖσαν. Aoristus praecessit et hic ponitur ex regula: atque etiam librarii hujus verbi aoristo valde erant infensi. Ceterum hoc quidem lemma non erat conjunctioni conditionali adjungendum; non enim dimissio hostium erat conditio, quae servaret civitatem, sed est argumentum liberalitatis et benignitatis Atheniensium.

27. τῷ λόγῳ - ἔργῳ] Haec substantiva saepissime opponuntur, et haud raro, ut uni articulus addatur, ad alterum omittatur, alterum in singulari ponatur, alterum in plurali. „Verum tales minutias non anxie curant antiqui.“ Cf. Porson. ad Eurip. Phoen. 512. Infra 86. φθάνουσι δ' ἐπ' αὐτὰ καταφεύγοντες τῷ λόγῳ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τοῖς ἔργοις πλεῖστα ἀπέχοντες. Tim. 17. προφάσει μὲν τῆς τέχνης μαθητὴς, τῇ δὲ ἀληθείᾳ πωλεῖν ἑαυτὸν προῃρημένος.

Εὐβοϊκὸν - συνέδριον] Senatus Euboicus, ita scilicet compositus, ut singulae urbes Euboeae legatos Chalcida mitterent, qui res communes moderarentur.

νίαν, καὶ περιῄει μετὰ Φιλίππου, καὶ τῶν ἑταίρων εἷς ὠνομάζετο. ἀδικήσας δὲ Φίλιππον, κἀκεῖθεν ἀποδρὰς, ὑπέβαλεν ἑαυτὸν φέρων Θηβαίοις, ἐγκαταλιπὼν δὲ κἀκείνους, καὶ πλείους τραπόμενος τροπὰς τοῦ Εὐρίπου, παρ' ὃν ᾤκει, εἰς μέσον ἐμπίπτει τῆς τε Θηβαίων ἔχθρας, καὶ τῆς Φιλίππου. ἀπορῶν δ' ὅ, τι χρήσαιτο αὑτῷ, καὶ παραγγελλομένης ἐπ' αὐτὸν ἤδη στρατείας, μίαν ἐλπίδα λοιπὴν κατεῖδε σωτηρίας, ἔνορκον λαβεῖν τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, σύμμαχον ὀνομασθέντα, βοηθήσειν, εἴ τις ἐπ' αὐτὸν ἴοι,

---

πλείους - τροπὰς τοῦ Εὐρίπου] Strabo L. IX, II, 8. περὶ δὲ τῆς παλιῤῥοίας τοῦ Εὐρίπου τοσοῦτον μόνον εἰπεῖν ἱκανὸν, ὅτι ἑπτάκις μεταβάλλειν φασὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ νύκτα· τὴν δ' αἰτίαν ἐν ἄλλοις σκεπτέον. Livius autem L. XXVIII, 6. Fretum ipsum Euripi non septies die, sicut fama fert, temporibus statis reciprocat, sed temere, in modum venti, nunc huc, nunc illuc verso mari, velut monte praecipiti devolutus torrens rapitur, ita nec nocte nec die quies navibus datur. Erasmus Adagiorum p. m. 281. laudat proverbium Εὔριπος ἄνθρωπος in inconstantes et variis moribus homines. Hesychius εὔριπος ὁ εὐχερῶς μεταβαλλόμενος.

παρ' ὃν ᾤκει] Nempe Χαλκὶς erat ad Euripum, qui inde Χαλκιδικὸς appellatur, vel ὁ Χαλκίδος. Cf. Strabo L. I. p. 10. Cas. IX, 8. ἔστι δ' ἐπ' αὐτῷ γέφυρα δίπλεθρος· πύργος δ' ἑκατέρωθεν ἐφέστηκεν, ὁ μὲν ἐκ τῆς Χαλκίδος, ὁ δ' ἐκ τῆς Βοιωτίας.

εἰς μέσον ἐμπίπτει] Sic dedi ex Helmst. k 1 cum Bekkero in priore editione, qui in altera vulgatum revocavit εἰς μέσον πίπτει. Sed ἐμπίπτειν verbum proprium de malis, in quae quis incidit, non opinans, ea eventura esse. Eandem mendam recte sustulit Schneiderus in Xenoph Anab II, 3, 11. Etiam in his librarii verbum compositum corruperunt in simplex.

ἀπορῶν δ' ὅ τι χρήσαιτο αὑτῷ] Formula, qua quis significatur summis premi angustiis, nec ullam salutem undecunque sperare posse.

εἴ τις ἐπ' αὐτὸν ἴοι] Editi ἴῃ quod cum εἰ soloecum est. Stephanus et Bekkerus in priore edit. ἐάν τις - ἴῃ. In altera dedit B. suorum omnium codd. lectionem: quam ego quoque secutus sum. Loquitur enim de re futura, quae cogitari possit ut profectura a compluribus, quod inest in εἴ τις. Si Mss. offerrent ἐάν τις - ἴῃ, res indicaretur, quam ut inevitabilem futuro tempore Callias cognoscebat.

ὃ πρόδηλον ἦν ἐσόμενον, εἰ μὴ ὑμεῖς κωλύσαιτε. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς ἀποστέλλει δεῦρο πρέσβεις Γλαυκέτην, καὶ Ἐμπέδωνα, καὶ Διόδωρον τὸν δολιχοδρομήσαντα, φέροντας τῷ μὲν δήμῳ ἐλπίδας κενὰς, Δημοσθένει δ' ἀργύριον, καὶ τοῖς περὶ αὐτόν. 28. τρία δ' ἦν, ἃ ἅμα ἐξωνεῖτο. πρῶτον μὲν μὴ διασφαλῆναι τῆς πρὸς ὑμᾶς συμμαχίας. οὐδὲν γὰρ ἦν τὸ μέσον, εἰ μνησθεὶς τῶν προτέρων ἀδικημάτων ὁ δῆμος, μὴ προςδέξαιτο τὴν συμμαχίαν, ἀλλ' ὑπῆρχεν αὐτῷ ἢ φεύγειν ἐκ Χαλκίδος, ἢ τεθνάναι ἐγκαταληφθέντι· τηλικαῦται δυνάμεις ἐπ' αὐτὸν ἐπεστράτευον, ἥ τε Φιλίππου καὶ Θηβαίων. δεύτερον δ', ἧκον οἱ μισθοὶ τῷ γράψαντι

τὸν δολιχοδρομήσαντα] Si vocabula cum δολιχὸς composita consideremus, videmus ejus vocabuli tamquam adjectivi significationem esse longus. Atque ita etiam Suidas: Δολιχὸς τὸ ἐπίθετον ὁ μακρὸς τό ὀξυτόνως· δόλιχος δὲ τὸ ὄνομα δρόμου προπαροξυτόνως. Δόλιχος igitur erat nomen longioris vel cursus, vel spatii, quod percurrebatur. Quam longi, in eo non conveniunt Scholiastarum testimonia, et pro locorum varietate videtur δολίχου longitudo, quemadmodum ipsius stadii, varia fuisse. Tzetzes quidem ait: ὁ δόλιχος ἑπτάδρομος: in quo cursores cursu septies stadium emetiuntur: cum quo consentit Scholiastes Aristoph. Avv. 293. δολιχοδρόμοι οἱ ἑπτὰ τρέχοντες: quod explicat Scholion cod. Guelf. ad Xenoph. Anab. IV, 8, 28. a Schneidero laudatum δόλιχόν ἐστι τὸ ἑπτάκις ἀνελθεῖν καὶ κατελθεῖν. Suidas s. v. quatuor et viginti stadia tribuit δολίχῳ, quod, si locus sanus est, ita videtur intelligendum, τὸν δολιχοδρομήσαντα duodecies stadium esse emensum. Cum prioribus autem consentit s. v. δίαυλος, i. e. exscripsit Aristophanis Scholiastem. Quicquid sit, δολιχοδρομήσας est, qui cursu excellens et fortis erat. Quod autem apud Polluc. L. III, 148. legitur: Αἰσχίνης δὲ ὁ ῥήτωρ εἴρηκε, τὸν δολιχοδρομήσαντα στάδιον, id corruptum videtur.

28. ἐγκαταληφθέντι] Bekkerum secutus sum, qui sic dedit cum Stephano et c f g m n. Ceteri ἐγκαταλειφθέντι, quod parum huic loco aptum. Significaret enim: si desertus fuerit. Sed ἐγκαταληφθέντι indicat: sine auxilio Atheniensium captivitatem eum effugere non potuisse, nisi Chalcidem reliquerit.

τὴν συμμαχίαν, ὑπὲρ τοῦ μὴ συνεδρεύειν Ἀθήνησι Χαλκιδέας. τρίτον δὲ, ὥςτε μὴ τελεῖν συντάξεις. καὶ τούτων τῶν προαιρέσεων οὐδεμιᾶς ἀπέτυχε Καλλίας. ἀλλ' ὁ μισοτύραννος Δημοσθένης, ὡς αὐτὸς προςποιεῖται, ὅν φησι Κτησιφῶν τὰ βέλτιστα λέγειν, ἀπέδοτο μὲν τοὺς καιροὺς τοὺς τῆς πόλεως, ἔγραψε δ' ἐν τῇ συμμαχίᾳ, βοηθεῖν ἡμᾶς Χαλκιδεῦσι· ῥῆμα μόνον ἀντικαταλλαξάμενος, ἀντὶ τούτων εὐφημίας ἕνεκα προςγράψας, Χαλκιδέας βοηθεῖν,

---

ὑπὲρ τοῦ μὴ συνεδρεύειν Ἀθήνησι Χαλκιδέας] Ne Chalcidenses legatos mittere oporteat Athenas in sonsilium sociorum, sed consilium civitatum Euboïcarum sit Chalcide.

συντάξεις] Harpocration: Ἔλεγον δὲ ἑκάστους φόρους συντάξεις, ἐπειδὴ χαλεπῶς ἔφερον οἱ Ἕλληνες τὸ τῶν φόρων ὄνομα, Καλλιστράτου οὕτω καλέσαντος, ὥς φησι Θεόπομπος ἐν δεκάτῳ Φιλιππικῶν. De hoc Callistrato vide παρεπρ. 34. — „Um den verhafsten Nahmen der Tribute (φόρων) zu mildern, gaben ihnen die Athenienser den Nahmen der Beyträge (συντάξεις), dessen Erfinder Καλλίστρατος war; woraus hinlänglich erhellet, dafs er Ol. C. aufkam, indem dieser Redner mit Timotheus und Chabrias Feldherr wurde, wie später Ol. CI, 4. mit Chabrias und Iphikrates, nicht wegen kriegerischer Eigenschaften; sondern wegen seiner Staatsklugheit, welche in dieser Zeit einem Feldherrn vorzüglich vonnöthen war. — — Nach und nach wurde der Tribut wieder Zwangssache, und in so fern konnte er auch wieder mit dem alten Nahmen φόρος belegt werden, welcher in einigen Schriftstellern vorkommt. — — — Auch scheinen die Athener die Tribute willkührlich bestimmt zu haben, selbst später noch, als ihre Macht bereits sehr erschüttert war. Boeckh. Staatsh. I. p. 450.

εὐφημίας ἕνεκα] Scholiastes: ἡ πᾶσα διάνοια τοιαύτη ἐστίν. ἔγραψε ψήφισμα βοηθεῖν τοῖς Χαλκιδεῦσιν. εἶτα ἵνα μὴ δόξῃ ἄτοπον λέγειν τὸ μόνον ἡμᾶς ἐκείνοις βοηθεῖν, μὴ μέντοι καὶ αὐτοὺς ἡμῖν, προςέθηκε δῆθεν εὐφημίας χάριν, ὥςτε καὶ αὐτοὺς βοηθεῖν ἡμῖν κινδυνεύουσι, καὶ ἀντικατήλλαξε ῥῆμα ἔργῳ. Ipsum vocabulum ἀντικαταλλαξάμενος indicare videtur, psephisma ejusmodi verbis conceptum fuisse, ut paetum videretur potius Atheniensium quam Chalcidensium caussa conclusum, Chalcidenses Atheniensibus esse suppetias laturos, quasi illi potentiores sint, et Athenienses in magno discrimine versentur.

ἐάν τις ἴῃ ἐπ' Ἀθηναίους. τὰς δὲ συνεδρίας, καὶ τὰς συντάξεις, ἐξ ὧν ἰσχύσειν ὁ πόλεμος ἤμελλεν, ἄρδην ἀπέδοτο, καλλίστοις ὀνόμασιν αἰσχίστας πράξεις γράφων, καὶ τῷ λόγῳ προςβιβάζων ὑμᾶς, ὡς δεῖ τὴν πόλιν τὰς μὲν βοηθείας πρότερον ποιεῖσθαι τοῖς ἀεὶ δεομένοις τῶν Ἑλλήνων, τὰς δὲ συμμαχίας ὑστέρας μετὰ τὰς εὐεργεσίας. ἵνα δὲ εὖ εἰδῆτε, ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὴν Καλλίου γραφὴν, καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα. „Ψήφισμα:“ 29. Οὔπω τοίνυν τοῦτό ἐστι δεινὸν, εἰ καιροὶ πέπρανται τηλικοῦτοι καὶ συνεδρίαι καὶ συντάξεις, ἀλλὰ πολὺ τούτου δεινότερον ὑμῖν φανήσεται, ὃ μέλλω λέγειν. εἰς γὰρ τοῦτο προήχθη Καλλίας μὲν ὁ Χαλκιδεὺς ὕβρεως καὶ πλεονεξίας, Δημοσθένης δὲ, ὃν ἐπαινεῖ Κτησιφῶν, δωροδοκίας, ὥςτε τὰς ἐξ Ὠρεοῦ συντάξεις, καὶ τὰς ἐξ Ἐρετρίας, τὰ δέκα τάλαντα, ὁρώντων, φρονούντων, βλεπόντων ἔλαθον ὑμῶν ὑφελόμενοι, καὶ τοὺς ἐκ τῶν πόλεων τούτων συνέδρους παρ' ὑμῶν μὲν ἀνέστησαν, πάλιν δὲ εἰς Χαλκίδα καὶ τὸ καλούμενον Εὐβοϊκὸν συνέδριον συνήγαγον· ὃν δὲ τρόπον, καὶ δι' οἵων κακουργημάτων, ταῦτ' ἤδη ἄξιόν ἐστιν ἀκοῦσαι. ἀφικνεῖται γὰρ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔτι δι' ἀγγέλων, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Καλλίας, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, λόγους διεξῆλθε κατεσκευασμένους ὑπὸ Δημοσθένους. εἶπε γὰρ, ὡς ἥκοι ἐκ Πελοποννήσου νεωστὶ σύνταγμα συντάξας εἰς ἑκατὸν ταλάντων πρόςοδον ἐπὶ

αἰσχίστας πράξεις] Οἷον τὸ παραχωρῆσαι τοῖς Χαλκιδεῦσι τὸ συνεδρεύειν καὶ τοὺς φόρους.

τῷ λόγῳ προςβιβάζων ὑμᾶς] Προςβιβάζειν haud raro est allicere, blandis et speciosis verbis ad sententiam suam perducere. In Mss. confunditur fere cum προβιβάζειν, quod est impellere, bona plerumque significatione. Hinc apud Xenophont. Memorr. I, 2, 17. recte Schneiderus aliique προςβιβάζοντος, 5, 1. vero προυβίβαζε.

29. ὁρώντων, φρονούντων, βλεπόντων] Ejusmodi conjunctionem synonymorum vindicavi ad Tim. 29. Si discrimen velis inter synonyma βλέπειν et ὁρᾷν constituere, βλέπειν visum oculorum significabit, ὁρᾷν adtidam habet vim tropicam.

Φίλιππον, καὶ διελογίζετο, ὅσον ἑκάστους ἔδει συντελεῖν· Ἀχαιοὺς μὲν πάντας καὶ Μεγαρέας ἑξήκοντα τάλαντα, τὰς δ' ἐν Εὐβοίᾳ πόλεις ἁπάσας τετταράκοντα, ἐκ δὲ τούτων τῶν χρημάτων ὑπάρξειν καὶ ναυτικὴν καὶ πεζὴν δύναμιν. εἶναι δὲ πολλοὺς καὶ ἄλλους τῶν Ἑλλήνων, οὓς βούλεσθαι κοινωνεῖν τῆς συντάξεως, ὥςτε οὔτε χρημάτων, οὔτε στρατιωτῶν ἔσεσθαι ἀπορίαν. 30. καὶ ταῦτα μὲν τὰ φανερά· ἔφη δὲ καὶ πράξεις πράττειν ἑτέρας δι' ἀποῤῥήτων, καὶ τούτων εἶναί τινας μάρτυρας τῶν ἡμετέρων πολιτῶν, καὶ τελευτῶν ὀνομαστὶ παρεκάλει Δημοσθένην, καὶ συνειπεῖν ἠξίου. ὁ δὲ, σεμνῶς πάνυ παρελθὼν, τόν τε Καλλίαν ὑπερεπήνει, τό τε ἀπόῤῥητον προςεποιήσατο εἰδέναι, τὴν δὲ ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείαν, ἣν ἐπρέσβευσε, καὶ τὴν ἐξ Ἀκαρνανίας ἔφη βούλεσθαι ὑμῖν ἀπαγγεῖλαι. ἦν δὲ αὐτῷ κεφάλαιον τῶν λόγων, πάντας μὲν Πελοποννησίους ὑπάρχειν, πάντας δ' Ἀκαρνᾶνας, συντεταγμένους ἐπὶ

Ἀχαιοὺς μὲν πάντας] Achaja nominabatur septentrionalis Peloponnesi pars, continens duodecim urbes, quas enumerat Pausanias L. VII, 6. Parum erant bellicosi Achaei, et ubicunque poterant, neutrarum erant partium.

30. *δι' ἀποῤῥήτων*] Philippi tempore multa jactabantur a demagogis subornata, quae necesse sit per aliquod tempus silentio contineri, ne scilicet magna in populum utilitas pereat.

ἣν ἐπρέσβευσε] Demosthenis legatio in Peloponnesum locum habebat Ol. CIX, 1. Fortasse rediens ex Peloponneso Acarnaniam, regionem in Occidentali Helladis parte non impotentem, adiit.

ἔφη βούλεσθαι] Reiskius ex solo Mead. dedit *ἔφη δὴ βούλεσθαι*. Sed otiosa hic est particula, et facile alienam a loco sententiam movet.

συντεταγμένους] Vertunt armatos. Equidem puto reddendum esse: paratos ad subsidia et ad omnia, quae opus sunt bello. *Συντάττεσθαι* enim interdum de iis dicitur, qui promittunt se in usum publicum pecunias collaturos. Demosthenes *περὶ συντ.* p. 167. *ὥςπερ τῷ λαβεῖν ἐκκλησίαν ἀπεδώκαμεν, οὕτω καὶ περὶ τοῦ συνταχθῆναι καὶ παρασκευασθῆναι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐκκλησίαν ἀποδοῦναι.* p. 168. *φημὶ δεῖν ὑμᾶς συντετάχθαι, καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαβεῖν καὶ τοῦ ποιεῖν ἃ προςήκει, σύνταξιν εἶναι,* et saepius in illa oratione.

Φίλιππον ὑφ' ἑαυτοῦ· εἶναι δὲ τὸ σύνταγμα χρημάτων μὲν εἰς ἑκατὸν νεῶν ταχυναυτουσῶν πληρώματα, καὶ εἰς πεζοὺς στρατιώτας μυρίους, καὶ ἱππεῖς χιλίους· ὑπάρξειν δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὰς πολιτικὰς δυνάμεις, ἐκ Πελοποννήσου μὲν πλείονας ἢ δισχιλίους ὁπλίτας, ἐξ Ἀκαρνανίας δὲ ἑτέρους τοσούτους· δεδόσθαι δὲ ἀπὸ πάντων τούτων τὴν ἡγεμονίαν ὑμῖν· πραχθήσεσθαι δὲ ταῦτα οὐκ εἰς μακρὰν, ἀλλ' εἰς τὴν ἕκτην ἐπὶ δέκα τοῦ Ἀνθεστηριῶνος μηνός. εἰρῆσθαι γὰρ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑπ' αὐτοῦ καὶ παραγ-

---

πληρώματα] Πληροῦν et quae inde derivantur vocabula, dicuntur de instruendo naves omnibus, quibus opus est in bello, quod Latini vocant ornare. Cf. Corn. Nep. Dion IX, 2.

τὰς πολιτικὰς δυνάμεις] Copias ex ipsis civibus lectas, oppositum pecuniis, quas in usum belli tribuerent, vel copiis conductis. Demosthenes περὶ στεφ. p. 306. μύριοι μὲν καὶ τετρακισχίλιοι ξένοι, δισχίλιοι δ' ἱππεῖς ἄνευ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων συνήχθησαν.

ἀπὸ πάντων τούτων] Hoc corruptum esse existimo. Fuerunt quidem viri docti, qui ἀπὸ cum verbis passivis jungi posse affirmarent, ut ὑπὸ, immo usitatius esse, quam ὑπὸ, ut Morus ad Isocratis Paneg. c. 9. Sed ἀπὸ ibi aliud significare atque ὑπὸ, recte monuit Spohnius, (heu; nimium mature beatus) atque etiam, quae loca laudat Morus, partim jam sunt emendata in editionibus accuratis, partim ab illo perperam intellecta. Multis omnino locis ἀπὸ et ὑπὸ adhiberi potest, prout vel originem aut tempus, a quo, vel caussam efficientem indicare velis; haec enim sunt cognata. Sed proprietatem significationis confundere non licet. Quae D'Orville Misc. Obsvv. Vol. III. p. 427. affert, ut vindicet, ἀπὸ pro ὑπὸ usurpari, nullius momenti sunt. Lennepius ad Phalar. p. 346. non omnino rejiciens hunc usum praepositionis ἀπὸ, id interea, inquit, certum est, similia in citerioris Graeciae scriptoribus inveniri frequentissima. Bekkerus in priore editione scripsit ὑπὸ, in altera est iterum ἀπό. Equidem sine haesitatione scripsissem ὑπὸ, nisi pro ἀπὸ πάντων legeretur in e 1, ἁπάντων: quod ipsum possit esse verum, ut Genitivus pendeat ex ἡγεμονίαν. Ἁπάντων facile abiit in ἀπὸ πάντων, Cf. Bast. ad Gr. Cor. p. 781.

γέλθαι, πάντας ἥκειν συνεδρεύσοντας Ἀθήναζε εἰς τὴν πανσέληνον. καὶ γὰρ τοῦτο ἄνθρωπος ἴδιον καὶ οὐ κοινὸν ποιεῖ. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ἀλαζόνες, ὅταν τι ψεύδωνται, ἀόριστα καὶ ἀσαφῆ πειρῶνται λέγειν, φοβούμενοι τὸν ἔλεγχον· Δημοσθένης δ', ὅταν ἀλαζονεύηται, πρῶτον μὲν μεθ' ὅρκου ψεύδεται, ἐξώλειαν ἐπαρώμενος αὑτῷ, δεύτερον δὲ, ἃ εὖ οἶδεν οὐδέποτε ἐσόμενα, τολμᾷ λέγειν, ἀριθμῶν

εἰς τὴν πανσέληνον] Sic Steph. Helmst. et Bekkerus, nulla e suis codd. notata varietate. Editi εἰς τὴν σελήνην, quod non ita adhibent Graeci, ut significet plenilunium, sed hoc est ἡ πανσέληνος. Sic etiam c. 31. fin. Scholiastes Aristoph. Acharn. 81. τῇ πανσελήνῳ] Οἱ γὰρ Ἕλληνες πάντα ἔπραττον πρὸς τὴν σελήνην ἀποβλέποντες. Δάτιδος γοῦν καὶ Ἀρτιφέρνους τῶν στρατηγῶν τοῦ Περσῶν βασιλέως εἰς Μαραθῶνα ἐμβεβληκότων, περιέμενον τὴν πανσέληνον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπὶ τῷ τότε ἐξελθεῖν ἐπὶ τὸν πόλεμον. πρὶν οὖν ἐκείνους παραγενέσθαι, κατώρθωσαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν πόλεμον. παίζει οὖν ὁ Ἀριστοφάνης εἰς τὸ τοιοῦτον ἔθος. Cf. Herodot. VI, 106. Ad ἡ πανσέληνος subaudiendum νύξ. Κύκλον πανσέληνον dixit Euripides Jon. 1155.

οὐ κοινὸν] Κοινὸν τῷ ἰδίῳ oppositum hic est agendi ratio, quam plerique sequuntur.

ἀλαζόνες] Proprium erat hoc sophistarum epitheton, qui, quod nesciebant, pulcre se scire insolenti vanitate jactabant. Ruhnkenius ad Timaeum p. 28. In genere explicant glossographi ψευδεῖς. Bekkeri Anecd. p. 381. ἀλαζονεύεσθαι τὸ ψεύδεσθαι λέγουσι, καὶ ἀλαζόνα τὸν ψεύστην καὶ φέναχα.

ἀριθμῶν] Hoc deest in multis et bonis codd., Helmst. e g k l m n. Sed recte Scholiastes: ἀντὶ τοῦ ἀπατῶν ὑμᾶς διὰ τῶν πιθανῶν τούτων λόγων ἐν τῷ καὶ ὁρίζειν τὴν ἡμέραν καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ad sententiam quidem vocabulum non est necessarium, sed est γραφικόν. Digna est, quae hic legatur Wunderlichii observatio in Praef. ad Dem. orat. περὶ στεφ. p. XII. „Verba sic ordinanda sunt: Δεύτερον δὲ τολμᾷ λέγειν ἀριθμῶν, εἰς ὁπότε ἔσται (ταῦτα), ἃ — — ἐσόμενα. Participium ἀριθμῶν non magis abundare putandum est, quam λέγων apud Demosth. p. cor. §. 41. p. 242. R. καὶ νῦν εἰπέ που λέγων. Graeci non raro singulas res tam accurate et plene verbis depingere solent, ut aliis interdum in sententia proposita aliquid abundare videatur, pars in explicanda ea in aliena et inepta abeant."

εἰς ὁπότ' ἔσται, καὶ ὧν τὰ σώματα οὐχ ἑώρακε, τούτων τὰ ὀνόματα λέγει, κλέπτων τὴν ἀκρόασιν, καὶ μιμούμενος τοὺς τἀληθῆ λέγοντας. διὸ καὶ μάλιστα ἄξιός ἐστι μισεῖσθαι, ὅτι πονηρὸς ὤν, καὶ τὰ τῶν χρηστῶν σημεῖα διαφθείρει. 31. ταῦτα δ' εἰπὼν δίδωσιν ἀναγνῶναι ψήφισμα τῷ γραμματεῖ, μακρότερον μὲν τῆς Ἰλιάδος, κενώτερον δὲ τῶν λόγων, οὓς εἴωθε λέγειν καὶ τοῦ βίου, ὃν βεβίωκε, μεστὸν δ' ἐλπίδων οὐκ ἐσομένων, καὶ στρατοπέδων οὐδέποτε συλλεγησομένων. ἀπαγαγὼν δ' ὑμᾶς ἄποθεν ἀπὸ τοῦ κλέμματος καὶ ἀνακρεμάσας ἀπὸ τῶν

εἰς ὁπότ' ἔσται] Num usquam juncta legantur εἰς ὁπότε, nescio. Nec tamen videtur de veritate dubitandum. Similia enim apud optimos scriptores leguntur. Εἰς τότε habet Plato Legg. VIII, p. 845., quod posterioris tantum aevi esse opinabatur Monkius ad Eurip. Alc. 542. Quin etiam εἰς ὅτε legimus apud Homerum Od. II, 99. Quaenam adverbia cum praepositionibus jungantur, accurate exposuit Lobeck. ad Phryn. p. 46. ss.

31. μακρότερον - Ἰλιάδος] Notum est proverbium Ἰλιὰς κακῶν de multitudine et magnitudine malorum: quod de Aeschine adhibet Demosthenes. Aeschines hinc videtur Ἰλιὰς absolute de nimia longitudine, magnitudine usurpasse.

κενώτερον δὲ τῶν λόγων - - καὶ τοῦ βίου] Nimium est curiosus Marklandus, qui opinatur ad τοῦ βίου excidisse comparativum adjectivi, quia scilicet in antecedente membro unum nonnisi substantivum additum sit adjectivo. Sed in oppositionibus non anxios esse antiquos, jam aliis locis monuimus. Et sane unum κενώτερος ex Aeschinis cupiditate utrique, et λόγοις et βίῳ Demosthenis, convenit.

ἀπαγαγὼν ὑμᾶς ἄποθεν ἀπὸ τοῦ κλέμματος] Valckenäer ad Theocriti Adoniaz. v. 7. T. II. p. 60. Heind. ἄποθεν eximendum esse judicat, supra voculam ἀπὸ olim scriptum ut interpretamentum, idque delevit in priore editione Bekkerus. Sed jam F. A. Wolfius ad Dem. Leptin. p. 245. nondum se exputasse affirmabat, cur haec verba sollicitarit vir summus; et hujus parallelismi exempla, qui notionis vim auget, complura attulit Lobeckius ad Soph. Aj. 740, quibus sanitatem nostri loci vindicavit. Ceterum num scribendum sit ἄποθεν an ἄπωθεν, veteres Grammatici dissentiunt. Lobeckius autem ad Phryn. p. 9. ostendit, apud scenicos poëtas ἄπωθεν indu-

ἐλπίδων, ἐνταῦθα δὴ συστρέψας γράφει, κελεύων ἑλέσθαι πρέσβεις εἰς Ἐρέτριαν, οἵτινες δεήσονται τῶν Ἐρετριέων (πάνυ γὰρ ἔδει δεηθῆναι) μηκέτι διδόναι τὴν σύνταξιν ὑμῖν τὰ πέντε τάλαντα ἀλλὰ Καλλίᾳ, καὶ πάλιν ἑτέρους αἱρεῖσθαι εἰς Ὠρεὸν πρὸς τοὺς Ὠρείτας πρέσβεις, οἵτινες δεήσονται τὸν αὐτὸν Ἀθηναίοις φίλον καὶ ἐχθρὸν νομίζειν εἶναι. ἔπειτα ἀναφαίνεται περὶ ἁπάντων ἐν τῷ ψηφίσματι πρὸς τῷ κλέμματι γράψας καὶ τὰ

---

bitabile esse, in scriptoribus prosaicis summam deprehendi lectionum ambiguitatem, et sic etiam apud nostrum modo ἄποθεν legi, modo ἄπωθεν. Frequentius tamen est apud nostrum per o. Ἄπωθεν hic tantum in a f. — *Κλέπτειν* et quae inde derivantur, saepe dicuntur de furtiva fraude et callidis mendaciis. Demosth. περὶ στεφ. p. 236. τὸ μὲν τοίνυν ἐν τῇ πρεσβείᾳ πρῶτον κλέμμα μὲν Φιλίππου, δωροδόκημα δὲ τῶν ἀδίκων τούτων ἀνθρώπων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ἐγένετο.

συστρέψας] Hoc loco idem esse videtur, quod Plato de rep. I, 10. p. 336 B. de Thrasymacho loquens dixit συστρέψας ἑαυτόν: ad quem locum Muretus monet, συστρέφεσθαι dici de serpentibus, qui se contrahunt dorso incurvato, ut impetus fiat vehementior saltusque perniciosior. Hinc συστρέφειν ad orationem translatum significat concinnam brevitatem, ex qua enascitur vis et robur. Tropice igitur significat cum vi.

οἵ τινες δεήσονται cet.] Scholiastes: τὸ ἀκόλουθον εἰπεῖν ἦν, ὥστε συμμαχῆσαι αὐτοὺς ἡμῖν. ὁ δὲ ἀπάγει παρ' ὑπόνοιαν κατ' εἰρώνειαν· ναί, ἵνα αὐτοὺς παρακαλέσωσι μὴ φέρειν ἔτι τοὺς φόρους ἡμῖν ἀλλὰ Καλλίᾳ.

εἰς Ὠρεὸν πρὸς τοὺς Ὠρείτας] Recte Bekkerus tria postrema vocabula uncis liberavit, quibus ea ut a librariis addita Reiskius incluserat. Ea vindicavi ad Tim. 29. Ita etiam sequenti εἶναι, quod a Reiskio inclusum erat, honos suus restitutus est. Cf. ad Tim. 58.

ἀναφαίνεται περὶ ἁπάντων ἐν τῷ ψηφίσματι πρὸς τῷ κλέμματι γράψας] Ἐν pro ἐπὶ dedit Bekkerus, secutus Askew., marg. Steph. e k l. (et Plin. Ep. 9, 26.). Locum ab interpretibus pro desperato habitum sic intelligo: „Praeterquam quod omnia, quae in decreto posuit, scripta in fallaciam sunt, exoritur etiam id addens, ut legati petant ab Oritis." Metathesis est verborum, quasi scripserit: πρὸς τῷ κλέμματι περὶ ἁπάντων ἐν τῷ ψηφίσματι ἀναφαίνεται γράψας. Ἀξιοῦν

πέντε τάλαντα τοὺς πρέσβεις ἀξιοῦν τοὺς Ὠρείτας, μὴ ὑμῖν, ἀλλὰ Καλλίᾳ διδόναι. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀφελὼν τὸν κόμπον καὶ τὰς τριήρεις καὶ τὴν ἀλαζονείαν, ἀνάγνωθι, καὶ τοῦ κλέμματος ἅψαι, ὃ ὑφείλετο ὁ μιαρὸς καὶ ἀνόσιος ἄνθρωπος, ὅν φησι Κτησιφῶν καὶ ἐν τῷδε τῷ ψηφίσματι διατελεῖν λέγοντα καὶ πράττοντα τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων. „Ψήφισμα." Οὐκοῦν τὰς μὲν τριήρεις, καὶ τὴν πεζὴν στρατιὰν, καὶ τὴν πανσέληνον, καὶ τοὺς συνέδρους λόγῳ ἠκούσατε· τὰς δὲ συντάξεις τῶν συμμάχων, τὰ δέκα τάλαντα, ἔργῳ ἀπωλέσατε. 32. ὑπόλοιπον δέ μοι ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι λαβὼν τρία τάλαντα μισθὸν, τὴν γνώμην ταύτην ἔγραψε Δημοσθένης, τάλαντον μὲν ἐκ Χαλκίδος παρὰ Καλλίου, τάλαντον δὲ ἐξ Ἐρετρίας παρὰ Κλειτάρχου τοῦ τυράννου, τάλαντον δὲ ἐξ Ὠρεοῦ. διὸ καὶ καταφανὴς ἐγένετο, δημοκρατουμένων τῶν Ὠρειτῶν, καὶ πάντα πραττόντων μετὰ ψηφίσματος. ἐξανηλωμένοι γὰρ ἐν τῷ [πρὸς Φίλιππον] πολέμῳ, καὶ παντελῶς ἀπόρως διακείμενοι, πέμπουσι πρὸς αὐτὸν Γνωσίδημον τὸν Χαριγένους υἱὸν, τοῦ δυναστεύσαντός ποτε ἐν

---

item Bekkerus cum Bern. Steph. Helmst. e k l, pro vulgato ἀξιῶν. Hujus verbi significationes subtiliter et accurate exposuit Buttmannus in ind. Orat. Mid.

32. παρὰ Κλειτάρχου τοῦ τυράννου] Hunc Eretriae tyrannum instituit Philippus, Plutarcho, de quo supra, ejecto. Ejus legatos malo consilio Athenas venientes Aeschinem hospitio excepisse eorumque patronum fuisse, notat Demosthenes περὶ στεφ. p. 252.

διὸ] Malim δι' ὅ: per talentum scilicet, quod ab Oritis flagitabat.

δημοκρατουμένων τῶν Ὠρειτων] Quum Oritae, tyrannide liberati, reipublicae mores sequerentur. Philippus nempe, ut Eretriae Clitarchum, sic Orei Philistiden tyrannum instituit. Per expeditionem, auctore Demosthene in Euboeam susceptam Ol. CIX, 4., tyrannos ejecerunt Athenienses eorumque legatos, hostes reipublicae declaratos, ex urbe excedere jusserunt.

Ὠρεῷ, δεησόμενον αὐτοῦ, τὸ μὲν τάλαντον ἀφεῖναι τῇ πόλει, ἐπαγγελλόμενον δ' αὐτῷ χαλκῆν εἰκόνα σταθήσεσθαι ἐν Ὠρεῷ. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο τῷ Γνωσιδήμῳ, ὅτι ἐλαχίστου χαλκοῦ οὐδὲν δέοιτο, τὸ δὲ τάλαντον διὰ τοῦ Καλλίου εἰςπράττειν. ἀναγκαζόμενοι δὲ οἱ Ὠρεῖται καὶ οὐκ εὐποροῦντες, ὑπέθεσαν αὐτῷ τοῦ ταλάντου τὰς δημοσίας προςόδους, καὶ τόκον ἤνεγκαν Δημοσθένει τοῦ δωροδοκήματος δραχμὴν τοῦ μηνὸς τῆς μνᾶς, ἕως τὸ

ἐπαγγελλόμενον] Stephanus, quum futurum δεησόμενον praecesserit, etiam hoc verbum scripsit in futuro ἐπαγγελούμενον, cumque secutus est, in secunda editione Bekkerus: quod aut ipsum Reiske necessarium judicavit, aut δεησόμενον mutandum in δεόμενον. Mihi temporum diversitas bona videtur. Nempe futurum indicat, quod ei mandatum fuit ab iis, qui mittebant, praesens autem, quid fecerit ipse, etiam si publice mandatum non fuerit, ut finem assequeretur. Profitebatur enim certo sibi esse persuasum, Oritas Demostheni in gratiarum significationem statuam esse posituros.

ἐλαχίστου χαλκοῦ] Aeris, quod minimi pretii metallum. Etiam χαλκὸς κακὸς, quod vile est prae auro. Cf. Blomfield Glossarium in Agam. v. 383. Br. — Dictum videtur, ut nos fere solemus: „Er brauche weder viel noch wenig (gar kein) Erz." O.

εἰςπράττειν] Constructionis est mutatio, quum scilicet primum post ἀπεκρίνατο positum sit ὅτι sequente optativo, hic autem infinitivus sequatur. Ejusmodi varietates apud optimos scriptores haud rarae sunt. Sed praesens hic parum est aptum, (futurum potius ponendum erat) et oratio directa sententiae convenientior. Non enim probabile est, Demosthenem legatis ipsis dixisse, quid sit facturus (nam facile potuissent contra ipsius consilium machinari) sed repente et inopinato eum hoc fecisse. Ita certe de eo testatum esse Aeschinem, probabile. Hinc praeferendum videtur εἰςέπραττεν, quod habent Bern., margo Steph., e k l, et quod Bekkerus in priore editione receperat.

δραχμὴν τοῦ μηνὸς τῆς μνᾶς] „Der Zins von einer Drachme (zwölf von hundert), welcher noch heut zu Tage der gewöhnliche in der Levante ist, war im Demosthenischen Zeitalter häufig, aber nach den eigenen Worten des Redners niedrig, obgleich darnach ein Talent 720. Drachmen jährlichen Ertrag gab, wovon eine Familie von wenig Personen leben konnte." Boeckh. Staatshaush. T. I. p. 143.

κεφάλαιον ἀπέδοσαν. καὶ ταῦτ᾽ ἐπράχθη μετὰ ψηφίσματος τοῦ δήμου. ὅτι δὲ τἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὸ ψήφισμα τῶν Ὠρειτῶν. „Ψήφισμα.“ *Τοῦτ᾽ ἐστὶ τὸ ψήφισμα, ὦ Ἀθηναῖοι, αἰσχύνη μὲν τῆς πόλεως, ἔλεγχος δὲ οὐ μικρὸς τῶν Δημοσθένους πολιτευμάτων, φανερὰ δὲ κατηγορία Κτησιφῶντος. τὸν γὰρ οὕτως αἰσχρῶς δωροδοκοῦντα οὐκ ἔστιν ἄνδρα γεγονέναι ἀγαθόν· ἃ τετόλμηκεν οὗτος γράψαι ἐν τῷ ψηφίσματι.*

33. *Ἐνταῦθ᾽ ἤδη τέτακται καὶ ὁ τρίτος τῶν καιρῶν, μᾶλλον δ᾽ ὁ πάντων πικρότατος χρόνος, ἐν ᾧ Δημοσθένης ἀπώλεσε τὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς πόλεως πράξεις, ἀσεβήσας μὲν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς, ἄδικον δὲ καὶ οὐδαμῶς ἴσην τὴν πρὸς Θηβαίους συμμαχίαν γράψας. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς θεοὺς αὐτοῦ πλημμελημάτων*

κεφάλαιον] Suidas s. v. *ἔνιοι τῶν ῥᾳθύμως ἐντετυχηκότων τοῖς ὑπὸ τῶν δέκα ῥητόρων γραφεῖσι λόγοις οἴονται παρειλῆφθαι ἐπὶ τοῦ πράγματος καὶ λόγου μόνον. — — παρείληπται δὲ καὶ ἐπ᾽ ἀργυρίου τὸ κεφάλαιον, ὡς ὁ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος — — — ἕως τὸ κεφάλαιον ἀποδόσθαι.*

33. *ἐνταῦθ᾽ ἤδη*] Reiskio hic nonnulla deesse videntur, quia abruptus nimium sit transitus. Sed quum hoc momentum tamquam *πικρότατον* aestimetur, hoc ipsum perquam est aptum, ut transitus sit *συστρεφόμενος* ad excitandam attentionem.

πικρότατος] Bekkerus in priore editione *πικρώτατος*, nulla notata varietate; in altera *πικρότατος* item sine varietate. Porsonus nempe edixit ad Phoen. 1367., quum *πότμος, τέκνον* et similia secundum Atticas rationes priorem syllabam corripiant, comparativos inde compositos et derivatos antepenultimam producere. Ego vero motus iis, quae Buttmannus habet in Ausführliche Griechische Sprachlehre Vol. I. p. 263., contra libros his in rebus nil tentaverim.

οὐδαμῶς ἴσην] Minime utrisque partibus aequam. Vult Aeschines, ex hoc pacto Thebanis quidem commoda, Atheniensibus autem damna redundasse.

λέγειν. ἔστι γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τὸ Κιῤῥαῖον ὀνομαζόμενον πεδίον, καὶ λιμὴν ὁ νῦν ἐξάγιστος καὶ ἐπάρατος ὀνομαζόμενος. ταύτην ποτὲ τὴν χώραν κατῴκησαν Κιῤῥαῖοι καὶ Ἀκραγαλλίδαι, γένη παρανομώτατα, οἳ εἰς τὸ ἱερὸν τὸ

τὸ Κιῤῥαῖον πεδίον] Cirrha Delphorum erat navale sexaginta a Delphis stadiorum, teste Pausania L. X, 37, 4. Locus Harpocrationis videtur corruptus s. v. *Κιῤῥαῖον πεδίον. Κίῤῥα πόλις ἐστὶν ἀπέχουσα Δελφῶν σταδίους τριάκοντα. ἴσως οὖν Κιῤῥαῖον πεδίον καλεῖ τὸ ταύτῃ παρακείμενον τῇ πόλει.* Pausanias l. c. *χρόνῳ δ' ὕστερον οἱ ἐν τῇ Κίῤῥᾳ ἄλλα τε ἠσέβησαν ἐς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ ἀπετέμοντο τοῦ θεοῦ τῆς χώρας. πόλεμον οὖν πρὸς τοὺς Κιῤῥαίους ἔδοξεν Ἀμφικτυόσιν, καὶ Κλεισθένην τε Σικυωνίων τυραννοῦντα προεστήσαντο ἡγεμόνα εἶναι καὶ Σόλωνα ἐξ Ἀθηνῶν ἐπηγάγοντο συμβουλεύειν. — — Ἔπεισεν οὖν Σόλων καθιερῶσαι τῷ θεῷ τὴν Κίῤῥαν, ἵνα δὴ τῷ τεμένει τοῦ Ἀπόλλωνος γένηται γείτων ἡ θάλασσα. εὑρέθη δὲ καὶ ἕτερον τῷ Σόλωνι σόφισμα ἐς τοὺς Κιῤῥαίους. τοῦ γὰρ Πλείστου* (nomen fluvii in vicinia Cirrhae) *τὸ ὕδωρ ῥέον διὰ ὀχετοῦ σφίσιν ἐς τὴν πόλιν ἀπέτρεψεν ἀλλαχόσε ὁ Σόλων. καὶ οἱ μὲν πρὸς τοὺς πολιορκοῦντας ἔτι ἀντεῖχον ἔκ τε φρεάτων καὶ ὕδωρ τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ πίνοντες· ὁ δὲ τοῦ ἐλλεβόρου τὰς ῥίζας ἐμβαλὼν ἐς τὸν Πλεῖστον, ἐπειδὴ ἱκανῶς τοῦ φαρμάκου τὸ ὕδωρ ἤσθετο ἔχον, ἀπέστρεψεν αὖθις ἐς τὸν ὀχετόν· καὶ (ἐνεφορήσαντο γὰρ ἀθρόοι οἱ Κιῤῥαῖοι τοῦ ὕδατος) καὶ οἱ μὲν ὑπὸ ἀπαύστου τῆς διαῤῥοίας ἐξέλιπον οἱ ἐπὶ τοῦ τείχους τὴν φρουράν. Ἀμφικτύονες δὲ ὡς εἷλον τὴν πόλιν, ἐπράξαντο ὑπὲρ θεοῦ δίκας παρὰ Κιῤῥαίων.* Inter epistolas Hippocratis Coi legitur *πρεσβευτικὸς (λόγος) Θεσσαλοῦ Ἱπποκράτους υἱοῦ* in hanc rem.

ἐξάγιστος] Harpocration: *ἐξάγιστος ἀντὶ τοῦ λίαν ἐναγὴς καὶ ἔμπλεως ἄγους. Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος ἐπὶ τινος λιμένος εἴρηκε τοὔνομα.* Idem Suidas, Etymolog. M. alii. Cf. Blomfield. Gloss. ad Agam. v. 624. Nempe praepositio *ἐξ* in compositione saepe habet vim intensivam. *Ἄγος* explicant glossographi *μύσος, μίασμα.*

Ἀκραγαλλίδαι] Hoc vocabulum omnium codd. auctoritate firmatur, nisi quod h habet *Ἀκραγγαλλίδαι.* At Harpocration s. v. *Κραυαλλίδαι, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Δίδυμός φησι δεῖν γράφεσθαι Κραυγαλλίδαι· οὕτω γὰρ λέγεσθαι τὴν ἐν Φωκεῦσι πλησίον Κίῤῥας χώραν Κραυγάλλων, ὡς καὶ Ξεναγόρας ἐν τετάρτῳ χρόνων ἱστορεῖ.* Hinc sua videtur Suidas hausisse: *Κραυαλλίδαι ἢ Κραυγαλίδαι· ἡ ἐν Φωκεῦσι πλησίον Κίῤῥας χώρα.*

ἐν Δελφοῖς, καὶ τὰ ἀναθήματα ἠσέβουν, ἐξημάρτανον δὲ καὶ εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας. ἀγανακτήσαντες δ᾽ ἐπὶ τοῖς γινομένοις μάλιστα μὲν, ὡς λέγονται, οἱ πρόγονοι οἱ ὑμέτεροι, ἔπειτα καὶ οἱ ἄλλοι Ἀμφικτύονες, μαντείαν ἐμαντεύσαντο παρὰ τῷ θεῷ, τίνι χρὴ τιμωρίᾳ τοὺς ἀνθρώπους τούτους μετελθεῖν. καὶ αὐτοῖς ἀναιρεῖ ἡ Πυθία, πολεμεῖν Κιῤῥαίοις καὶ Ἀκραγαλλίδαις πάντ᾽ ἤματα καὶ πάσας νύκτας, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐκπορθήσαντας, καὶ αὐτοὺς ἀνδραποδισαμένους, ἀναθεῖναι τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Πυθίῳ, καὶ Ἀρτέμιδι, καὶ Λητοῖ, καὶ Ἀθηνᾷ Προνοίᾳ, ἐπὶ

γινομένοις] Sic cum Bekkero dedi ex Helmst. e k l. Vulgo γιγνομένοις. Per praesens actio durans exprimitur. Qui enim impune peccarunt, in peccando perseverant. Hinc praesens significantius, quam aoristus, vel praeteritum γεγενημένοις, quod habet a.

ἔπειτα καὶ] Quod Marklandus coniecit, habent Helmst. a g m n, ἔπειτα δὲ καὶ. Videtur tamen particula adversativa addita esse ab librario vel grammatico, cui post μὲν videbatur δὲ ponendum. Sed ἔπειτα solum saepissime ponitur, quamquam in praecedente membro πρῶτον μὲν aut simile erat. Vide Werfer. Act. Monac. T. I. p. 253. not.

πάντ᾽ ἤματα καὶ πάσας νύκτας] Formula periphrastica, poësi et oraculis apta de rei diuturnitate.

καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐκπορθήσαντας] e k l post αὐτῶν addunt καὶ τὴν πόλιν, quod est vel a librario vel a grammatico profectum. Nam χώρα et synonyma saepe de agro dicuntur et de urbe, quae in agro inest. Sic loca intelligenda sunt, in quibus interpretes opinantur χθὼν, γῆ, immo etiam νῆσος saepe induere urbis significationem: de quo accurate exposuit Seidlerus ad Eurip. Troad. v. 4.

Ἀθηνᾷ Προνοίᾳ] Harpocration: Πρόνοια, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. ὠνομάζετό τις παρὰ Δελφοῖς Ἀθηνᾶ Πρόνοια, διὰ τὸ πρὸ τοῦ ναοῦ ἵδρυσθαι, ἢ ὅτι προυνόησεν, ὅπως τέκοι ἡ Λητώ. ἱστορήκασι δὲ περὶ αὐτῆς ἄλλοι τε καὶ Στάφυλος ἐν τῷ περὶ τῶν Αἰολέων. Digna est, quae super hoc loco excerpatur Lennepii nota ad Phalar. p. 144. ed. Bat. Quum horum prius ad nomen Προναίας pertineat, alterum ad Προνοίας, quod in Aeschine et Herodoto legerat Harpocration, caussa nulla est, cur, si Grammaticos audias, potius

πᾶσαν ἀεργίαν. καὶ μήτε τὴν χώραν αὐτοὺς γεωργεῖν, μήτ' ἄλλον ἐᾶν. ἀκούσαντες δὲ τοῦ χρησμοῦ οἱ Ἀμφικτύονες ἐψηφίσαντο. Σόλωνος εἰπόντος Ἀθηναίου τὴν γνώμην, ἀνδρὸς καὶ νομοθετῆσαι δυνατοῦ, καὶ περὶ ποιητικὴν καὶ φιλοσοφίαν διατετριφότος, ἐπιστρατεύειν ἐπὶ τοὺς ἐναγεῖς κατὰ τὴν μαντείαν τοῦ θεοῦ. καὶ συναθροίσαντες δύναμιν πολλὴν τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐξηνδραποδί-

---

Προναίαν quam Πρόνοιαν dictam putes: et nomen inde esse petitum, quod Minervae templum fuisse antepositum, et ad illius accessum, ubicunque Minervae Προναίας Delphicae monumentum locum invenisset, et ejus aedem nuncupatam Προναίαν. Ibi vide locum Demosthenis et Harpocr. p. 780. Πρόνοιαν [illegible] — — ἀλλ' οὐκ [illegible]: qua, inquam, quaeso ratione Minervae Προναίας nomen consecratum dicit, nec vero Προνοίας, quid aliud significet, nisi propterea religione occupatos Minervam Πρόνοιαν antiquos homines voluisse, quod nihil temere hanc res accedere arbitrati sint, quam illis admonerentur ii, quorum spectata esset πρόνοια? In Aeschinis loco (nostro nempe) Stanlejus ad Aeschyli Eum. v. 21. Προναίας voluit, eamque ad Thebas collocavit, Pausaniae adductus testimonio, qui L. IX, 10, 2. ait: [illegible] Ἀθηνᾶ καὶ Ἑρμῆς ὀνομαζόμενοι Πρόναοι — [illegible]. Sed hic de simulacris ad ingressum lapidis collocatis Minervae et Mercurii sermo, qui cur Πρόναοι sint nominati, declarat Pausanias, cum subjicit: [illegible] — — — Ad Aeschinis locum quod attinet, notari velim, conjungi τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Πύθιον καὶ τὴν Ἄρτεμιν καὶ Λητὼ καὶ Ἀθηνᾶν Προναίαν, eosdem, quibus agrum in Zostere Atticae dicatum fuisse discimus ex Pausaniae Att. p. 76. L. I, 31, 1. Pythia scilicet suo oraculo voluit, ut Cirrhaei et Acragallidae in servitutem redacti, eorumque agri ipsis numinibus Delphicis, Minervae Προναίας et Apollini Pythio ceterisque dicarentur."

ἐπὶ πάσῃ ἀεργίᾳ] Ita ut penitus inculta jaceret ista regio. Nempe quod Deo sacratum erat, id nec aratro findi, nec falce demeti licebat.

31. τῶν Ἀμφικτυόνων] Ex gentibus illis, quae jus habebant, legatos mittendi ad concilium Amphictyonum.

σαντο τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς λιμένας ἔχωσαν, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέσκαψαν, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν καθιέρωσαν κατὰ τὴν μαντείαν. καὶ ἐπὶ τούτοις ὅρκον ὤμοσαν ἰσχυρὸν, μήτε αὐτοὶ τὴν ἱερὰν γῆν ἐργάσεσθαι, μήτε ἄλλῳ ἐπιτρέψειν, ἀλλὰ βοηθήσειν τῷ θεῷ, καὶ τῇ γῇ τῇ ἱερᾷ, καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ καὶ πάσῃ δυνάμει. καὶ οὐκ ἀπέχρησεν αὐτοῖς τοῦτον μόνον τὸν ὅρκον ὀμόσαι, ἀλλὰ καὶ προςτροπὴν καὶ ἀρὰν ἰσχυρὰν ὑπὲρ τούτων ἐποιήσαντο. γέγραπται γὰρ οὕτως ἐν τῇ ἀρᾷ· εἴ τις τάδε, φησὶ, παραβαίνοι, ἢ πόλις ἢ ἰδιώτης, ἢ ἔθνος, ἐναγὴς, φησὶν, ἔστω τοῦ

τοὺς λιμένας] Quod Marklandus scribendum conjecit τὸν λιμένα, id praebent e k l, idque recepit in altera editione Bekkerus. Sed pluralis, ut solet, ὑπερβολικῶς ponitur. Cf. supra c. 6.

καθιέρωσαν] g ἀφιέρωσαν, quod pravum esse ex iis patet, quae supra dixi c. 6.

ἐργάσεσθαι] a f g h m n, ἐργάσασθαι, e k l, ἐργάζεσθαι: quorum in se neutrum damnandum. Vide animadvv. Demosth. p. 82. s. Sed quum in hac periodo ubique futurum sit positum, et quum ratio ubique sit eadem, non opinor Aeschinem in hoc uno membro aoristum vel praesens posuisse.

βοηθήσειν τῷ θεῷ] Hac formula significatur: Dei voluntati accuratissime obtemperare, ejus honorem vindicare impiosque punire. Soph. Oed. T. 245.

ἐγὼ μὲν οὖν τοιόςδε τῷ τε δαίμονι
τῷ τ' ἀνδρὶ τῷ θανόντι σύμμαχος πέλω.

βοηθεῖν αὐτῷ dicitur is, qui injuriam illatam persequitur et ulciscitur. Demosthenes in Mid. p. 64. §. 30. Buttm. ἐάν τις παρὰ πάντας τοὺς νόμους ὑβρισθεὶς ὑπὸ Μειδίου βοηθεῖν ἑαυτῷ πειρᾶται.

οὐκ ἀπέχρησεν αὐτοῖς τοῦτον μόνον τὸν ὅρκον ὀμόσαι] H. Stephanus de dialecto Attica p. 105. „Observavi, inquit, apud Aeschinem et Lucianum μόνον ad ἀπέχρησεν adjectum esse pleonastice.“ Est genus parallelismi; neque omnino redundat μόνον; verum τοῦτον μόνον τὸν ὅρκον dictum propter sequens ἀλλὰ καὶ προςτροπὴν καὶ ἀράν. De προςτροπὴ vide παραπρ. 45. ad προςτροπαῖον: quod utrumque eadem significatione adhibitum esse ab Aeschine opinatur Photius s. v. προςτροπαῖον.

Ἀπόλλωνος, καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ Λητοῦς, καὶ Ἀθηνᾶς Προνοίας. καὶ ἐπεύχεται αὐτοῖς μήτε γῆν καρποὺς φέρειν, μήτε γυναῖκας τέκνα τίκτειν γονεῦσιν ἐοικότα, ἀλλὰ τέρατα, μήτε βοσκήματα κατὰ φύσιν γονὰς ποιεῖσθαι, ἧτταν δὲ αὐτοῖς εἶναι πολέμου, καὶ δικῶν, καὶ ἀγορῶν, καὶ ἐξώλεις εἶναι καὶ αὐτοὺς καὶ οἰκίας, καὶ γένος τὸ ἐκείνων, καὶ μήποτε, φησὶν, ὁσίως θύσαιεν τῷ Ἀπόλλωνι, μηδὲ τῇ Ἀρτέμιδι, μηδὲ τῇ Λητοῖ, μηδ' Ἀθηνᾷ Προνοίᾳ, μηδὲ δέξαιντο αὐτοῖς τὰ ἱερά. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀνάγνωθι τὴν τοῦ θεοῦ μαντείαν. ἀκούσατε τῆς ἀρᾶς, ἀναμνήσθητε τῶν ὅρκων, οὓς ὑμῶν οἱ πρόγονοι μετὰ τῶν Ἀμφικτυόνων συνώμοσαν. „Μαντεία."

„Οὐ πρὶν τῆςδε πόληος ἐρείψετε πύργον ἑλόντες,
Πρίν γε θεοῦ τεμένη κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης
Κῦμα ποτικλύζῃ κελαδοῦν ἱεραῖσιν ἐπ' ἀκταῖς."

ἐπεύχεται] Sc. ἡ ἀρά: quod subjectum est etiam ad antecedens interjectum φησί. Hanc ἀρὰν ante oculos habuit Sophocles Oed. Tyr. 270. s.

καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὔχομαι θεοὺς
μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆς ἀνιέναι τινὰ
μήτ' οὖν γυναῖκας παῖδας, ἀλλὰ τῷ πότμῳ
τῷ νῦν φθερεῖσθαι κἄτι τοῦδ' ἐχθίονι.

Contraria εὐχῇ hunc locum ob oculos habuit Libanius Epist. CCXLII. καὶ δῆτα εὔχομαι τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ πάσαις, γῆν τε αὐτοῖς καρπὸν ὅτι πλεῖστον διδόναι, καὶ ἀέρα μένειν ἐν τοῖς μέτροις καὶ γυναῖκας τίκτειν ὅμοια γονεῦσι, καὶ λόγων, ὥςπερ νῦν, τὴν πόλιν ἐρᾶν. Cf., quos laudat Mitscherlich ad Hor. Od. IV, 5, 25.

τέρατα] Bekkerus Anecdd. p. 308. τέρας τὸ ζῶον τὸ μὴ κατὰ φύσιν γενόμενον, ut Plato in Cratylo, ἐὰν, ὥςπερ τέρας, γένηται ἐξ ἵππου ἄλλο τι ἢ ἵππος. — Ceterum non ubique verum esse Thomae. M. assertum τέρα καὶ τερῶν Ἀττικοὶ, τέρατα δὲ καὶ τεράτων ἁπλῶς Ἕλληνες, ex nostro loco patet et docuit Alberti Gloss. in N. T p. 115.

ἀγορῶν] H. l. i. q. ἐκκλησιῶν. Homerico loquendi usu. Cf. Schömann de Com. p. 28.

Οὐ πρὶν cet.] Hoc oraculum etiam apud Pausaniam legitur X, 37. cum nonnullis sed parum gravibus mutationibus. Ratione hujus ex

35. „Ὅρκοι. Ἀρά.“ Ταύτης τῆς ἀρᾶς καὶ τῶν ὅρκων καὶ τῆς μαντείας γενομένης, ἀναγεγραμμένων ἔτι καὶ νῦν, οἱ Λοκροὶ οἱ Ἀμφισσεῖς, μᾶλλον δὲ οἱ προεστηκότες αὐτῶν, ἄνδρες παρανομώτατοι, ἐπειργάζοντο τὸ πεδίον, καὶ τὸν λιμένα τὸν ἐξάγιστον καὶ ἐπάρατον πάλιν ἐτείχισαν καὶ συνῴκισαν, καὶ τέλη τοὺς καταπλέοντας ἐξέλεγον, καὶ τῶν ἀφικνουμένων εἰς Δελφοὺς Πυλαγόρων ἐνίους χρήμασι

---

oraculo fragmenti monet F. A. Wolfius ad Leptineam p. 245. „Omnino factum videtur mihi saepius, ut in locis, ubi deessent scita, leges, aliaeve litterae publicae, sicunde nota essent, aut ex ipsa oratione suppleri possent, a doctis lectoribus insererentur. Pro tali habuerim etiam fragmentum oraculi apud Aeschinem in Ctes. p. 415.“ Et in n quidem hi versus sunt omissi.

35. *οἱ Λοκροὶ οἱ Ἀμφισσεῖς*] Strabo L. IX, IV, 4. *τὰ δ' αὐτὰ* (sc. *ἃ τοῖς Κιῤῥαίοις*) *καὶ τοῖς Ἀμφισσεῦσι συνέβη. Λοκρῶν δ' εἰσὶν οὗτοι τῶν Ὀζόλων. Ἐπελθόντες γὰρ οὗτοι τήν τε Κρίσσαν ἀνέλαβον, καὶ τὸ πεδίον τὸ ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυόνων ἀνιερωθὲν αὖθις κατεγεώργουν, καὶ χείρους ἦσαν περὶ τοὺς ξένους τῶν πάλαι Κρισσαίων* (qui ceteris sunt *Κιῤῥαῖοι*, Straboni sunt *Κρισσαῖοι*, gens finitima) *καὶ τούτους οὖν ἐτιμωρήσαντο Ἀμφικτύονες καὶ τῷ θεῷ τὴν χώραν ἀπέδοσαν.* Pausanias X, 38, 2. *Δελφῶν δὲ ἀπωτέρω σταδίοις εἴκοσι καὶ ἑκατόν ἐστιν Ἄμφισσα μεγίστη καὶ ὀνομαστοτάτη πόλις τῶν Λοκρῶν. — — τεθῆναι δὲ τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἀπὸ Ἀμφίσσης τῆς Μάκαρος τοῦ Αἰόλου φασίν.* Steph. Byz. s. v. *ἐκλήθη δὲ* (*οὕτω*) *διὰ τὸ ἐμπεριέχεσθαι τοῖς ὄρεσι τοῖς παρακειμένοις.*

Πυλαγόρων] Fluctuant libri inter terminationem primae declinationis *πυλαγόραι* et secundae *πυλαγόροι*. Singularis quidem ubique, ni fallor, primam sequitur declinationem, in plurali tamen scriptores ipsi variasse videntur. In Aeschine plerisque locis optimi et plurimi Mss. praebent terminationem secundae declinationis eosque, ut par erat, secutus sum. Cf. Wesseling. ad Herod. L. VII, 214. Tittmannus in libro über den Bund der Amphiktyonen c. IV. §. 4. de legatis Amphictyonicis agit. Praecipua haec sunt: „Die Gesandten, welche von den Amphiktyonichen Staaten zu den Versammlungen geschickt wurden, hiessen *πυλαγόραι* und *ἱερομνήμονες*. Bekker Anecd. p. 292. *ἐκλήθη δὲ πυλαγόρας παρὰ τὸ ἐπὶ πυλαίᾳ ἀγορεύειν· πυλαία δ' ἐστὶ τὸ Ἀμφικτυονικὸν συνέδριον.* Der Nahme *ἱερομνήμονες* deutet auf ihre Beschäftigung mit religiösen Dingen, und darum

διέφθειραν, ὧν εἷς ἦν Δημοσθένης. χειροτονηθεὶς γὰρ ὑφ᾽ ὑμῶν Πυλαγόρας, λαμβάνει χιλίας δραχμὰς παρὰ τῶν Ἀμφισσέων, τοῦ μηδεμίαν μνείαν περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς Ἀμφικτύοσι ποιήσασθαι. διωμολογήθη δ᾽ αὐτῷ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἀποσταλήσεσθαι Ἀθήναζε τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου μνᾶς εἴκοσι τῶν ἐξαγίστων καὶ ἐπαράτων χρημάτων, ἐφ᾽ ᾧ τε βοηθήσειν τοῖς Ἀμφισσεῦσιν Ἀθήνησι κατὰ πάντα τρόπον. ὅθεν ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον συμβέβηκεν αὐτῷ, ὅτου ἂν προσάψηται ἢ ἀνδρὸς ἰδιώτου, ἢ δυνάστου, ἢ πόλεως δημοκρατουμένης, τούτων ἑκάστους ἀνιάτοις κακοῖς περιβάλλειν. σκέψασθε δὴ τὸν δαίμονα καὶ τὴν τύχην, ὅσῳ περιεγένετο τῆς τῶν Ἀμφισσέων ἀσε-

---

werden sie auch *ἱερογραμματεῖς* genannt. An einigen Orten scheint es wieder, als ob des Hieromnemons Geschäft vorzüglich gewesen sey, für das besondere Interesse seines Staates zu sorgen. Darauf darf man auch schliessen, wenn bey Aeschines der Hieromnemon, weil er selbst krank ist, dem Pylagoras Aeschines aufträgt, die Verantwortung Athens gegen die Beschwerden der Thebaner und Amphissier zu übernehmen. — — Es scheint, als ob von den Schriftstellern kein bestimmter Unterschied zwischen beyden gemacht werde, und dafs zuweilen mit jedem der beyden Nahmen überhaupt alle amphiktyonische Gesandte bezeichnet werden. Aus einigen Stellen möchte man vermuthen, dafs der Hieromnemon den Rang vor den Pylagoren gehabt habe. So war Kottyphus, der die Stimmen bey den Amphictyonen sammelte und eine allgemeine Versammlung (*ἐκκλησίαν*) anordnete (infra 38. 40.) nachher aber zum Heerführer der Amphiktyonen gewählt wurde, Hieromnemon. Ferner wissen wir, dafs wenigstens zu Athen das Amt eines Hieromnemon das angesehenste neben dem der Archonten war. Demosth. in Timocr. p. 747.

ἐφ᾽ ᾧ τε] Formula significans h a c l e g e u t. Vel cum indicativo vel infinitivo ea construitur. De hac accuratissime exposuit Fr. Wolfg. Reizius de prosodiae Graecae accentus inclin. p. 27. sqq.

ἢ ἀνδρὸς ἰδιώτου ἢ δυνάστου, ἢ πόλεως δημ.] Vulgo *ἀνδρὸς ἢ ἰδιώτου* cet. Sed *ἢ ἀνδρὸς* habent e h k l et *ἢ* ante *ἰδιώτου* prorsus deest in a d f g m n. Duo genera producuntur; alterum est *ἀνὴρ ἰδιώτης ἢ δυνάστης*, alterum *πόλις δημοκρ. ἰδιώτης ἢ δυνάστης* partes sunt ejusdem generis, et *ἢ* ante *δυνάστης* indicium novae partis.

βείας. ἐπὶ γὰρ Θεοφράστου ἄρχοντος, ἱερομνήμονος ὄντος Διογνήτου Ἀναφλυστίου, Πυλαγόρους ὑμεῖς εἵλεσθε Μειδίαν τε ἐκεῖνον τὸν Ἀναγυράσιον, ὃν ἐβουλόμην ἂν πολλῶν ἕνεκα ζῆν, καὶ Θρασυκλέα τὸν ἐξ Οἴου, καὶ τρίτον δὲ

Θεοφράστου ἄρχοντος] Ol. CX, 1.

Διογνήτου Ἀναφλυστίου] Harpocration, hunc locum respiciens, *Ἀνάφλυστος δῆμος τῆς φυλῆς Ἀντιοχίδος. ἔνιοι δὲ ὡς πόλεως τῆς Ἀναφλύστου μνημονεύουσιν.* Egit de hoc Meursius de populis Atticis s. v.

Μειδίαν τε ἐκεῖνον τὸν Ἀναγυράσιον] *Ἀναγυράσιον* recte scripsit Bekkerus ex a b c e g m n. Vulgo *Ἀναγυῤῥάσιον.* Zenobius Proverbb. Cent. II, 55. *ἔστιν ὁ Ἀνάγυρος* (alii, ut Harpocration, *Ἀναγυροῦς*) *δῆμος τῆς Ἐρεχθηΐδος φυλῆς, ἔνθα δυςῶδες φυτὸν φύεται. εἴρηται οὖν ἡ παροιμία ἐντεῦθεν Ἀνάγυρον κινεῖν, ἐπὶ τῶν κινούντων τινὰ ἐπὶ κακῷ ἑαυτῶν. τινὲς δὲ λέγουσιν, ὅτι ἄνθρωπος ἥρως γέγονεν ὅςτις τοὺς οἴκους τῶν γειτονούντων αὐτῷ ἐκ βάθρων ἀνέστρεψεν, ἐπειδὴ τὸ ἡρῷον αὐτοῦ ὑβρίσαι ἐπεχείρησαν.* Harpocration: *ἔνθεν ὁ δημότης Ἀναγυράσιος.* Midias idem est, de quo supra c. 13. Si hic Aesohines se affirmat multis de caussis optare, ut is adhuc in vivis esset, prima, si non una, haec erat, quod Demosthenes in eo habebat potentem et acrem adversarium.

Θρασυκλέα τὸν ἐξ Οἴου] Sic dedit Bekkerus ex e h k l. Vulgo *Θρασυκλέα τὸν Λέσβιον*: de qua lectione haec notavit F. A. Wolfius ad Leptin. p. 245. „Postremum nomen pro gentili esse, vix bene probetur, ne ex iis quidem, quae a Platone Jon. extr., Demosth. Philipp. I. p. 51. et aliis narrantur. Nec magis placet emendatio Reiskii *τὸν Λεσβίου.* Expectatur enim non patris nomen, sed demi, judice etiam Marklando. Scribendum igitur *τὸν Λέκκιον.* Hesychius: *Λέκκον δῆμος Ἀντιοχίδος φυλῆς.* Quem demum quum omisisset Meursius, eum Jac. Sponius addidit in Supplementis." Recepta lectione satisfactum justae viri praestantissimi petitioni, nomen demi restituendum esse: quod quum boni Mss. praebebant, iis erat parendum. Harpocration s. v. *Οἶον. Δῆμοί εἰσιν ἐν τῇ Ἀττικῇ διττοὶ οὐδετέρως λεγόμενοι. καλοῦνται δὲ Οἶον. κεκλῆσθαί φησιν οὕτω Φιλόχορος ἐν τρισκαιδεκάτῃ, διὰ τὸ μηδαμῶς εὐοίκητον τόπον ἔχειν, ἀλλὰ μεμονῶσθαι. τὸ γὰρ μόνον οἶον ἐκάλουν οἱ παλαιοί. ἔστι δὲ τὸ μὲν Κεραμεικὸν Οἶον τῆς Λεοντίδος φυλῆς· τὸ δὲ Δεκελικὸν τῆς Ἱπποθοωντίδος, ὡς Διόδωρος. οἱ δὲ δημόται ἑκατέρωθεν ἐλέγοντο ἐξ Οἴου. ἄλλοι δ' ἦσαν λεγόμενοι Οἰῆθεν,* nempe *δημόται δήμου Οἴης, τῆς Πανδιονίδος.*

μετὰ τούτων ἐμέ. 36. συνέβη δὲ ἡμῖν ἀρτίως μὲν εἰς Δελφοὺς ἀφῖχθαι, παραχρῆμα δὲ τὸν ἱερομνήμονα Διόγνητον πυρέττειν. τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο συμπεπτώκει καὶ τῷ Μειδίᾳ. οἱ δ᾽ ἄλλοι συνεκάθηντο Ἀμφικτύονες. ἐξηγγέλλετο δ᾽ ἡμῖν παρὰ τῶν βουλομένων εὔνοιαν ἐνδείκνυσθαι τῇ πόλει, ὅτι οἱ Ἀμφισσεῖς, ὑποπεπτωκότες τότε καὶ δεινῶς θεραπεύοντες τοὺς Θηβαίους, εἰςέφερον δόγμα κατὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως, πεντήκοντα ταλάντοις ζημιῶσαι τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, ὅτι χρυσᾶς ἀσπίδας ἀνέθεμεν πρὸς τὸν καινὸν νεὼν, πρὶν ἐξειργάσθαι, καὶ ἐπεγράψαμεν τὸ προςῆκον ἐπίγραμμα· „Ἀθηναῖοι ἀπὸ Μήδων καὶ Θηβαίων, ὅτε τἀναντία τοῖς Ἕλλησιν ἐμάχοντο.“ Μεταπεμψάμενος δέ με ὁ ἱερομνήμων ἠξίου εἰςελθεῖν εἰς συνέδριον, καὶ εἰπεῖν τι πρὸς τοὺς Ἀμφικτύονας ὑπὲρ τῆς

---

36. *συμπεπτώκει*] Sic scripsit Bekkerus ex e h l. Vulgo *συνεπεπτώκει*. Si boni codd. superaugmentum omittunt, praesertim in verbis compositis, eos sequor. Nam si Atticorum scriptorum normam perscrutemur, eos in plurimis verbis superaugmentum non addidisse inveniemus.

πρὸς τὸν καινὸν] Scholiastes: *οὐ λέγει, ὅτι δύο ἦσαν ναοὶ ἐν Δελφοῖς, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν λέγει. καλεῖ δὲ αὐτὸν* καινόν, *καθὸ τὸν παλαιὸν πρησθέντα ἀνῳκοδόμησαν οἱ Ἀμφικτύονες. πρὶν δὲ ἐξεργάσασθαί φησιν ἀντὶ τοῦ τελειωθῆναι τὸ ἔργον πᾶν τῆς οἰκοδομίας. λέγουσι δ᾽ ὅτι ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀτελὴς, ἕως οὗ ὕστερον Νέρων, ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἐπλήρωσεν αὐτὸν, ἐκεῖσε παραγενόμενος.* Hoc spectat verba *πρὶν ἐξειργάσθαι*: cujus loco jam antiquo tempore alia lectio inveniebatur, quam memorat Harpocration et quae est in e k l, partim etiam in h. *πρὶν ἐξαράσασθαι. Ἐξαράσασθαί ἐστι τὸ ἐκτελέσαι τὰς ἀρὰς, τουτέστι τὰς εὐχὰς ἐπὶ τοῖς ἱδρύσεσι τῶν ναῶν, αἳ εἰώθασι ποιεῖσθαι.* Vult dicere, quae in templis fuerint collocanda, ea prius solemniter fuisse consecranda et dedicanda. *Ἱδρύσεις τῶν ναῶν* igitur posuit pro *ἱδρύσεις εἰς τοὺς ναούς*. Br. — Equidem *αἳ εἰώθασι ποιεῖσθαι* ad *εὐχὰς* refero, et *ἱδρύσεσι* de templorum aedificatione accipio. O.

τὸ προςῆκον ἐπίγραμμα] Hoc epitheto suam ipsius sententiam et solitum morem exprimit Aeschines. Si eorum, qui multare Athenienses volebant, sensum expressisset, dicendum erat τὸ *μὴ προςῆκον*.

πόλεως, καὶ αὐτὸν οὕτω προῃρημένον. ἀρχομένου δέ μου λέγειν, καὶ προθυμότερον πως εἰςεληλυθότος εἰς τὸ συνέδριον, τῶν ἄλλων Πυλαγόρων μεθεστηκότων, ἀναβοήσας τις τῶν Ἀμφισσέων, ἄνθρωπος ἀσελγέστατος, καὶ, ὡς ἐμοὶ ἐφαίνετο, οὐδεμιᾶς παιδείας μετεσχηκώς, ἴσως δὲ καὶ δαιμονίου τινὸς ἐξαμαρτάνειν αὐτὸν προαγομένου· ἀρχὴν δέ γε, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, εἰ ἐσωφρονεῖτε, οὐδ' ἂν ὠνομάζετε τοὔνομα τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων ἐν ταῖςδε ταῖς ἡμέραις, ἀλλ' ὡς ἐναγεῖς ἐξείργετ' ἂν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. ἅμα δὲ ἐμέμνητο τῆς τῶν Φωκέων συμμαχίας, ἣν ὁ Κρωβύλος ἐκεῖνος ἔγραψε, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ δυςχερῆ κατὰ τῆς πόλεως διεξῄει, λέγων ἃ ἐγὼ οὔτε τότ' ἐκαρτέρουν ἀκούων, οὔτε νῦν ἡδέως μέμνημαι αὐτῶν. ἀκούσας δὲ οὕτω παρωξύνθην, ὡς οὐδεπώποτ' ἐν τῷ ἐμαυτοῦ βίῳ. 37. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους λόγους ὑπερβήσομαι, ἐπῄει δ' οὖν μοι

καὶ αὐτὸν οὕτω προῃρημένον] Qui etiam ipse, si non essem incitatus, id facere constitueram. g ex glossa addidit ποιεῖν.

προθυμότερον – εἰςεληλυθότος] Εἰςέρχεσθαι hoc loco dicitur de oratore: quum studiosius in senatu instarem, rem urgerem. Quod sequitur μεθεστηκότων, cujus vim interpretes non ceperunt, sic intelligo, senatóres Aeschinis oratione permotos, sententiam commutasse. Ante enim proni erant in Amphissensium arbitrium, Atheniensibus imponendi multam; tunc autem ab opinione destiterunt. Hesychius μεθέστηκεν· ἀφέστηκε, μετῆλθεν.

ἀσελγέστατος] H. l. importunissimus, agrestissimus. Explicatur eo quod sequitur, οὐδεμιᾶς παιδείας μετεσχηκώς.

ἐξείργετ' ἂν] Bekkerus sic dedit cum Bern., Mor., marg. Steph., e h k l. Vulgo ἐξήγετε, quod mitius est pro loquente, nec facile potest ἂν abesse.

Κρώβυλος] Vide ad Tim. 26. De re, si vis, cf. Demosthenem περὶ παραπρ. p. 364. ss.

37. ἐπῄει δ' οὖν μοι] Ἐπῄει dedi cum e h k l et γρ. g m pro vulgata ἐπῆλθε: quae potius videtur glossa, quam vice versa. Ad ἐπιέναι, ἐπέρχεσθαι nonnisi dativum poni ejus, cui quid in mentem

ἐπὶ τὴν γνώμην, μνησθῆναι τῆς τῶν Ἀμφισσέων περὶ τὴν γῆν τὴν ἱερὰν ἀσεβείας, καὶ αὐτόθεν ἑστηκὼς ἐδείκνυον τοῖς Ἀμφικτύοσιν. ὑπόκειται γὰρ τὸ Κιῤῥαῖον πεδίον τῷ ἱερῷ, καὶ ἔστιν εὐσύνοπτον· ὁρᾶτ', ἔφην ἐγὼ, ὦ ἄνδρες Ἀμφικτύονες, ἐξειργασμένον τουτὶ τὸ πεδίον ὑπὸ τῶν Ἀμφισσέων, καὶ κεραμεῖα ἐνῳκοδομημένα καὶ αὔλια. ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν ἐξάγιστον καὶ ἐπάρατον λιμένα

---

venit, ad εἰςιέναι, εἰςέρχεσθαι dativum et accusativum, docuit Hemsterhusius ad Luciani Prometh. §. 2. T. I. p. 26.

περὶ τὴν γῆν τὴν ἱερὰν] Bekkerus ita dedit ex c h k l. Vulgo ἐπὶ. Ἀσεβὴς et quae inde derivantur, περὶ c. acc. adjunctum habent rei vel hominis, in quem quis est ἀσεβὴς, interdum εἰς vel πρός. Ἐπὶ non legere me memini. Ἐπὶ autem et περὶ saepe sunt confusa. Vide Bast. ad Gregor. Corinth. p. 733. s.

αὐτόθεν ἑστηκὼς ἐδείκνυον] Αὐτόθεν ex eo ipso loco, quo conveneramus. Ἑστηκὼς significanter adjectum est, quod vulgo dicunt pleonastice, forti vultu et animo. Aliis locis alias significationes habet pleonasticum hoc participium.

ὁρᾶτε – ὁρᾶτε τοῖς ὀφθαλμοῖς] Est orationis gradatio animo vel vere commoto vel commotum se simulanti perquam apta. Nempe vim habet additum verbo videndi τοῖς ὀφθαλμοῖς.. Sic interdum verbis sensuum additur substantivum, organon sensus exprimens. Infra 8?. καὶ μὴ μόνον τοῖς ὠσὶν ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄμμασι διαβλέψαντες εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς βουλεύεσθε. παρωπρ. 22. ὥςτε οἰκεῖά μοι καὶ συνήθη τὰ τῆς πόλεως ἀτυχήματα εἶναι τοῖς ὠσὶν ἀκούειν 53. τοῖς ὠσὶ τῶν ὀνειδῶν ἀκοῦσαι.

κεραμεῖα – καὶ αὔλια] Scholiastes: εἰς τὸ μεῖ ὁ τόνος ἐστίν· ἔστι γὰρ κτητικὸν, οἷον οἰκίαι τινὲς, ἔνθα κεραμεῖς εἰργάζοντο κεράμους. Notum, ex substantivis artificum praecipue in εὺς substantiva in εῖον derivari, quae significant loca, ubi operibus suis operam dant. Etymol. M. p. 451. s. v. Θήσειον. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν εἰς ευς διὰ τοῦ ειον γινόμενα μονογενῆ προπερισπᾶται πλὴν τοῦ Θησεὺς Θήσειον, καὶ τὸ Φύτειον πόλις ἀπὸ Φυτέως κτίσαντος αὐτήν· — Αὔλια, quod in nonnullis libris transiit in ἐπαύλια, legit h. l. etiam Harpocration. Αὔλια, Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Διοδότου καὶ Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος, ἤτοι ἀντὶ τοῦ ἐπαύλεις, ἢ ἀντὶ τοῦ τὰς μικρὰς αὐλάς. Idem legitur in Bekker. Anecd. p. 463.

τετειχισμένον. ἴστε τούτους αὐτοὶ, καὶ οὐδὲν ἑτέρων δεῖσθε μαρτύρων, τέλη πεπραχότας καὶ χρήματα λαμβάνοντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ λιμένος. ἅμα δὲ ἀναγινώσκειν ἐκέλευον αὐτοῖς τὴν μαντείαν τοῦ θεοῦ, τὸν ὅρκον τῶν προγόνων, τὴν ἀρὰν τὴν γενομένην, καὶ διωριζόμην, ὅτι ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, καὶ τοῦ σώματος, καὶ τῶν τέκνων, καὶ οἰκίας τῆς ἐμαυτοῦ, βοηθῶ κατὰ τὸν ὅρκον καὶ τῷ θεῷ, καὶ τῇ γῇ τῇ ἱερᾷ, καὶ χειρὶ, καὶ ποδὶ, καὶ φωνῇ, καὶ πᾶσιν οἷς δύναμαι, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ἀφοσιῶ· ὑμεῖς δὲ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἤδη βουλεύεσθε. ἐνῆρκται μὲν τὰ κανᾶ, παρέστηκε δὲ τοῖς βωμοῖς τὰ θύματα, μέλλετε δ᾽ αἰτεῖν τοὺς θεοὺς

οἷς δύναμαι] Forsitan alicui blandius videatur, quod offerunt e h k l, *οἷς ἂν δύνωμαι.* Sed indicativus fortius certum exprimit consilium, a quo nulla vi abstrahi se patiatur.

ἀφοσιῶ] Harpocration: *ἀντὶ τοῦ ἀποκαθαίρω, ἀφαγνίζω. Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος.* Cf. Ast. ad Plat. de Legg. VI, 1.

βουλεύεσθε] Bekkerus dedit ex a b e g h k l m n. Habet etiam Helmst. Vulgo *βουλεύσασθε.* Sed praesens curam et severitatem deliberationis aptius exprimit.

ἐνῆρκται μὲν τὰ κανᾶ] Valesius in Harpocrat. legendum opinatur *ἐνῆρται* vel *ἐπῆρται*, adductus versu Aristophanis Avv. 851.

παῖ, παῖ, τὸ κανοῦν αἴρεσθε καὶ τὸν χέρνιβα.

Sed, ut, si *ἐνῆρται* aut *ἐπῆρται* ab omnibus codd. offerretur, tolerandum foret, sic cave, ne contra Mss. *ἐνῆρκται* invadas. Est enim *ἐνάρχεσθαι* verbum proprium de initiatione sacrorum, et saepius eidem substantivo, cui hic, adjectum est. Eurip. El. 1141.

κανοῦν ἐνῆρκται.

adde Iphig. Aul. 1471. Quid? quod Latini etiam inchoare sic usurpant. Virgil. Aen. VI, 252.

Tum Stygio regi nocturnas inchoat aras.

ubi Servius monet, inchoare verbum sacrorum esse. Tuetur hoc etiam Pollux VIII, 83. De *κανοῖς*, canistris, Dionysius Halic. Antiqq. R. L. VII. p. 1495. R. 476. Sylb. *ἀπαρχὰς λαβόντες ἐξ ἑκάστου σπλάγχου καὶ παντὸς ἄλλου μέλους, ἀλφίτοις ζέας ἀναδεύσαντες προσέφερον τοῖς θύουσιν ἐπὶ κανῶν, οἱ δ᾽ ἐπὶ βωμοὺς ἐπιτιθέντες ὑφῆπτον καὶ προσέσπενδον οἶνον κατὰ τῶν ἁγιαζομένων.*

τἀγαθὰ καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ. σκοπεῖτε δὴ, ποίᾳ φωνῇ, ποίᾳ ψυχῇ, ποίοις ὄμμασι, τίνα τόλμαν κτησάμενοι, τὰς ἱκεσίας ποιήσεσθε, τούτους παρέντες ἀτιμωρήτους, τοὺς ἐναγεῖς καὶ ταῖς ἀραῖς ἐνόχους. οὐ γὰρ δι' αἰνιγμάτων, ἀλλ' ἐναργῶς γέγραπται ἐν τῇ ἀρᾷ κατά τε τῶν ἀσεβησάντων, ἃ χρὴ παθεῖν αὐτοὺς, καὶ κατὰ τῶν ἐπιτρεψάντων, καὶ τελευταῖον ἐν τῇ ἀρᾷ γέγραπται· μήθ' ὁσίως θύσαιεν οἱ μὴ τιμωροῦντες, φησὶ, τῷ Ἀπόλλωνι, μήτε τῇ Ἀρτέμιδι, μήτε τῇ Λητοῖ, μηδὲ Ἀθηνᾷ Προνοίᾳ, μηδὲ

σκοπεῖτε δὴ] Plurimi libri offerunt *σκοπεῖτε δὲ*, quod fortasse nonnemini praeferendum videatur, ut oppositio deliberationis et gravitas rei eo magis exprimatur. Sed *δὴ* rogantis et exhortantis non temere rejiciam. Forsitan optimum fuerit, utraque lectione juncta scribere *σκοπεῖτε δὲ δὴ* cet.

ποίᾳ φωνῇ, ποίᾳ ψυχῇ, ποίοις ὄμμασι, ποίαν τόλμαν κτησάμενοι] Coacervatio haec signorum ut ad augendam notionem, ita non temere instituta est. Mens et mentis habitus magnam vim habet in vocem, tum in verba, tum in soni affectum. *ποίοις ὄμμασι* explicatur per *ποίαν τόλμαν κτησάμενοι*. Unde quis tantam arripiat audaciam, ut sacrificio adstare possit rectis oculis tamquam homo nullius sibi culpae conscius?

ἱκεσίας] e h k, *ἱκετείας* et l, qui habet *οἰκετείας*, aperte idem voluit. Inter tres formas jam antiqui fluctuarunt. Forma *ἱκετεία* descendit a verbo *ἱκετεύω*, ut abstracta multa derivantur a verbis in *εύω*, eaque forma praesertim veteres Atticos locupletes habet auctores. (vide Lobeck ad Phryn. p. 504.) *Ἱκεσία* paullo post coepit esse in usu, quod Grammatici derivant ad *ἱκέτης* unde *ἱκετία*, et τροπῇ τοῦ τ εἰς σ *ἱκεσία*, quemadmodum ex *εὐεργέτης* proprie *εὐεργετία*, ex usu autem *εὐεργεσία* descendit. Vide Lobeck l. l.

δι' αἰνιγμάτων] e k l, *δι' αἰνιγμῶν*; nec negari potest, genitivum hunc *δι' αἰνιγμῶν* apud optimos scriptores inveniri, quamquam singularis *αἰνιγμὸς* aut alius inde derivatus casus apud antiquiores non legatur. Aristoph. Ran. 61.

ὅμως γε μέντοι σοὶ δι' αἰνιγμῶν ἐρῶ.

ubi Berglerus complura utriusque genitivi formae exempla habet.

δέξαιντο αὐτῶν τὰ ἱερά. 38. τοιαῦτα καὶ πρὸς τούτοις ἕτερα πολλὰ διεξελθόντος ἐμοῦ, ἐπειδή ποτε ἀπηλλάγην καὶ μετέστην ἐκ τοῦ συνεδρίου, κραυγὴ πολλὴ καὶ θόρυβος ἦν τῶν Ἀμφικτυόνων, καὶ ὁ λόγος ἦν οὐκ ἔτι περὶ τῶν ἀσπίδων, ἃς ἡμεῖς ἀνέθεμεν, ἀλλ' ἤδη περὶ τῆς τῶν Ἀμφισσέων τιμωρίας. ἤδη δὲ πόῤῥω τῆς ἡμέρας οὔσης, προςελθὼν ὁ κῆρυξ ἀνεῖπε, Δελφῶν ὅσοι ἐπὶ διετὲς ἡβῶσι, καὶ δούλους καὶ ἐλευθέρους, ἥκειν ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, ἔχοντας ἄμας καὶ δικέλλας, πρὸς τὸ θυτεῖον ἐκεῖ καλουμένον. καὶ

---

38. τοιαῦτα] Quod Reiske conjecit ταῦτα, Bekkerus dedit in priore editione, in altera codd. lectionem revocavit. Τοιαῦτα cum emphasi positum est tam gravia: quamquam ταῦτα simplicius est et accomodatum iis, quae sequuntur: καὶ πρὸς τούτοις ἕτερα.

μετέστην ἐκ τοῦ συνεδρίου] Videtur moris fuisse, ut, qui fecerat ipse rogationem, discederet, ut liberum esset reliquorum consilium.

πόῤῥω τῆς ἡμέρας οὔσης] Πόῤῥω quum de tempore dicitur, indicat majorem vel maximam ejus temporis, quod nominatur, partem effluxisse. Πόῤῥω τῆς ἡμέρας οὔσης est, quum vesperasceret. Plato Apol. ὁρᾶτε γὰρ εἰς τὴν ἡλικίαν, ὡς πόῤῥω ἤδη ἐστὶ τοῦ βίου, θανάτου δὲ ἐγγύς.

ὅσοι ἐπὶ διετὲς ἡβῶσι] Harpocration p. 67. s. Δίδυμός φησιν, ἐὰν ἑκκαίδεκα ἐτῶν γένωνται. τὸ γὰρ ἡβῆσαι μέχρι τεσσαρεςκαίδεκά ἐστιν. ἄλλοι ἔφηβοι (lege ἀλλ' οἱ ἔφηβοι. Jam enim incipit Harpocration Didymum refutare) παρ' Ἀθηναίοις ὀκτωκαιδεκαετεῖς γίνονται καὶ μένουσιν ἐν τοῖς ἐφήβοις ἔτη δύο. Harpocrationem recte refutare Didymum, ex re ipsa et ex omnibus scriptorum locis patet. Μέχρι ἥβης, quod legitur apud Thucyd. II, 46., explicat Scholiastes μέχρι ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν. Ergo ὁ ἐπὶ διετὲς ἡβῶν est viginti annos natus. Apparet id etiam ex Demosth. κατὰ Στεφ. ψευδομαρτυρ. B. p. 1135. coll. Sluit. lectt. Andocidd. p. 86. ss.

ἄμας] Recte sic in priore editione dedit Bekkerus, quum vulgo scriberetur ἅμας. Bekker. Anecd. p. 206. Ἄμη, τὸ ἐργαλεῖον, ἐν ᾧ ὀρύττουσι τὴν γῆν. Quae inde derivantur, omnia habent spiritum lenem. De δίκελλα ejusque discrimine a μάκελλα egit Blomfield Aeschyl. Ag. Glossar. v. 509.

Θυτεῖον] Taylor huc refert Harpocrationis glossam: Θύστιον Αἰσχίνης κατὰ Κτησιφῶντος· πόλις ἐστὶ τῆς Αἰτωλίας, καθά φησι Δίδυ-

πάλιν ὁ αὐτὸς κῆρυξ ἀνηγόρευε, τοὺς ἱερομνήμονας καὶ Πυλαγόρους ἥκειν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον βοηθήσοντας τῷ θεῷ καὶ τῇ γῇ τῇ ἱερᾷ· ἥτις δ' ἂν μὴ παρῇ πόλις, εἵρξεται τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐναγὴς ἔσται, καὶ τῇ ἀρᾷ ἔνοχος. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἤκομεν ἕωθεν εἰς τὸν προειρημένον τόπον, καὶ κατέβημεν εἰς τὸ Κιῤῥαῖον πεδίον, καὶ τὸν λιμένα κατασκάψαντες, καὶ τὰς οἰκίας ἐμπρήσαντες ἀνεχωροῦμεν. ταῦτα δὲ ἡμῶν πραττόντων, οἱ Λοκροὶ οἱ Ἀμφισσεῖς ἑξήκοντα στάδια ἄποθεν οἰκοῦντες Δελφῶν, ἧκον ἐφ' ἡμᾶς μεθ' ὅπλων πανδημεὶ, καὶ εἰ μὴ δρόμῳ μόλις ἐξεφύγομεν εἰς Δελφοὺς, ἐκινδυνεύσαμεν ἂν ἀπολέσθαι. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ Κόττυφος, ὁ τὰς γνώμας ἐπιψηφίζων, ἐκκλησίαν ἐποίει τῶν Ἀμφικτυόνων· ἐκκλησίαν γὰρ ὀνομάζουσιν,

---

μος ἐναγόμενος μαρτύριον ἐκ τῆς πρώτης Νικάνδρου τῶν Αἰτωλικῶν. ἡμεῖς μέντοι ἐν τοῖς Ἀττικισμοῖς διὰ τοῦ τ Θύτειον εὕρομεν γεγραμμένον: quae quomodo huic loco sit apta, equidem non intelligo. Θυτεῖον derivatum est a θύω et significat locum ubi fiunt sacra, templum.

ἥτις δ' ἂν μὴ παρῇ πόλις] Cujus civitatis Amphictyoniae Pylagorae et Hieromnemones non adsint. Hoc videtur quasi προβούλευμα fuisse senatus, cujus sanctio a singulis civitatibus petenda erat.

εἵρξεται τοῦ ἱεροῦ] Fortis mutatio orationis obliquae in rectam, quum in hoc membro maximum insit, quod terreat, momentum.

πανδημεὶ] Inter πανδημεὶ et πανδημὶ fluctuant plerisque locis Mss. Vide ad Polluc. VI, 162. Caussam disceptat Lobeck ad Phryn. p. 515.

τῇ – ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ] Phrynichus p. 461. τῇ ἐπιούσῃ ἐρεῖς, μὴ προστιθεὶς ἡμέραν· τῆς δὲ ἐπιούσης ἡμέρας: quod praeceptum praeceps esse, satis docuit Lobeck.

ἐκκλησίαν] Quid hoc loco sit ἐκκλησία, Aeschinis ipsius addita explicatio docet. Ad illam tamen nemo videtur aditum habuisse, nisi cives earum civitatum, quae jus habebant, ad consilium Amphictyonum legatos mittendi. Quin permulti homines tempore, quo consilium congregabatur, eo confluxerint, nemo dubitabit. Sacrificia quovis Amphictyonum conventu peracta fuisse, multa veterum loca testantur, et antiqui mores, si testimonia deficerent, per se id redderent probabile. Eos, qui sacrificiis aderant, quasi civitatum nomine ad deliberandum invitatos fuisse, fidem facile inveniet.

ὅταν τις μὴ μόνον τοὺς Πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας συγκαλέσῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνθύοντας καὶ χρωμένους τῷ θεῷ. ἐνταῦθ᾽ ἤδη πολλαὶ μὲν τῶν Ἀμφισσέων ἐγίνοντο κατηγορίαι, πολὺς δ᾽ ἔπαινος ἦν κατὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως. τέλος δὲ παντὸς τοῦ λόγου ψηφίζονται ἥκειν τοὺς ἱερομνήμονας πρὸ τῆς ἐπιούσης Πυλαίας ἐν ῥητῷ χρόνῳ εἰς Πύλας, ἔχοντας δόγμα, καθ᾽ ὅτι δίκην δώσουσιν οἱ Ἀμφισσεῖς ὑπὲρ ὧν εἰς τὸν θεὸν, καὶ τὴν γῆν τὴν ἱερὰν, καὶ τοὺς Ἀμφικτύονας ἐξήμαρτον. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν ὁ γραμματεὺς τὸ ψήφισμα. „Ψήφισμα.“ 39. Τοῦ δόγματος οὖν τούτου ἀποδοθέντος ὑφ᾽ ἡμῶν τῇ βουλῇ, καὶ πάλιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῷ δήμῳ,

---

Rem satis exposuit Tittmann in libello: über den Bund der Amphictyonen cap. IV. et V. Br. — Locus iste ad Amphictyonum concilium ac rationem sententias dicendi spectans admonet me similis περὶ παραπρεσβ. p. 202. Bekkeri. Ἀμφικτυόνων - τυχόντων σωτηρίας καὶ ψήφου ubi nunc demum legendum succurrit: τυχόντων βακτηρίας. v. Etymol. M. in βακτηρία et Bekkeri Anecd. p. 220, 17. Baculum scil. manu gestabant judices etiam Athenis. Orellius.

δίκην δώσουσιν] Sic dedit Bekkerus ex h k l. Vulgo δίκας δώσ. In hac phrasi hyperbolicum pluralem nusquam animadverti; immo si poenae magnitudinem exprimere volunt, addunt substantivo epitheton, v. c. μεγίστην. Br. — Verum in formula itidem foederis, ut h. l. decreti, ap. Thucyd. 5, 79. habes δίκας διδόντας. Quocirca δίκην librariis tribuo, magis usitatum praeferentibus, quod tamen huic loco parum convenit. Etenim δίκην διδόναι est poenas dare (gestraft werden) δίκας διδόναι judicibus rem disceptandam ac dijudicandam permittere, (sich einem Gerichte unterziehen) ut constat ex alio quoque Thucydidis loco. 1, 28. οἱ Κερκυραῖοι δίκας ἤθελον δοῦναι ἐν Πελοποννήσῳ. Orellius.

39. ὑφ᾽ ἡμῶν] Intelligit eos, qui civitatis nomine Amphictyonum consilio interfuerant. Hinc Ms. Steph. ex glossa πυλαγορῶν·

τῇ βουλῇ καὶ πάλιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῷ δήμῳ] Taylor ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ex margine irrepsisse opinatur, ut scilicet oppositio accurate sibi respondeat. Nos jam plus semel annotavimus, oppositiones non anxias esse solere; et in simili caussa majorem etiam abundantiam habuimus supra c. 9. ἐν τῷ δήμῳ ἐν Πυκνὶ τῇ ἐκκλησίᾳ.

καὶ τὰς πράξεις ἡμῶν ἀποδεξαμένου τοῦ δήμου, καὶ τῆς πόλεως πάσης προαιρουμένης εὐσεβεῖν, καὶ Δημοσθένους ὑπὲρ τοῦ μεσεγγυήματος τοῦ ἐξ Ἀμφίσσης ἀντιλέγοντος, καὶ ἐμοῦ φανερῶς ἐναντίον ὑμῶν ἐξελέγχοντος, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ φανεροῦ τὴν πόλιν ἄνθρωπος οὐκ ἠδύνατο σφῆλαι, εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον, καὶ μεταστησάμενος τοὺς ἰδιώτας, ἐκφέρεται προβούλευμα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, προςλαβὼν τὴν τοῦ γράψαντος ἀπειρίαν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διεπράξατο ἐπιψηφισθῆναι, καὶ γενέσθαι δήμου ψήφισμα, ἤδη ἐπαναστάσης τῆς ἐκκλησίας, ἀπεληλυθότος ἐμοῦ (οὐ γὰρ ἄν ποτε ἐπέτρεψα) καὶ τῶν πολλῶν διαφειμένων. οὗ τὸ κεφάλαιόν ἐστι· τὸν δὲ ἱερομνήμονα, φησὶ, τὸν Ἀθηναίων, καὶ τοὺς Πυλαγόρους

μεσεγγυήματος] Harpocration: Μεσεγγύημα, τὸ ὁμολογηθὲν ἀργύριον παρ' ἀνδρὶ μέσῳ, ἐγγυητῇ τῆς ἀποδόσεως. καὶ μεσεγγυήσασθαι τὸ ποιῆσαι τοῦτο λέγεται, ὡς ὑποσημαίνει Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Apud quem hoc μεσεγγύημα hic deponi oportuerit, patet ex c. 40.

ἄνθρωπος] Quod Marklandus conjecit ὁ ἄνθρωπος, in priore editione dederat Bekkerus, in altera codd. lectionem revocavit. Vide ad παραπρ. 4. et Buttmann ad Demosth. Mid. 47. g.

τοὺς ἰδιώτας] H. l. simpliciores senatorum significantur, quorum complures fuisse in senatu quingentorum hominum sorte lectorum, nemo mirabitur.

ἐπαναστάσης τῆς ἐκκλησίας] Wunderlich ex Ms. Mori dedit ἐπ' ἀναστάσει, eamque lectionem offerunt etiam e h k l. Sed ἀνάστασις de dimissione concionis non inveni, nec ἐπανίσταται de concione videtur rejiciendum, quamquam ἀνίσταται plerumque ponatur. Sed ἐπαναστῆναι saepe ponitur ubi ἀναστῆναι, v. c. de surgentibus convivis, et utrumque vocabulum jungit Pollux III, 91. de surgentibus; neque asyndeton me offendit, quum in appositione ipsa primaria vis sit.

διαφειμένων] Recte sic Bekkerum ex optimis Mss. jam in priore editione dedisse pro vulgato δὲ ἀφειμένων, monui ad Tim. 25.

τοὺς ἀεὶ πυλαγοροῦντας πορεύεσθαι εἰς Πύλας καὶ εἰς Δελφοὺς ἐν τοῖς τεταγμένοις χρόνοις ὑπὸ τῶν προγόνων. εὐπρεπῶς γε τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ τῷ ἔργῳ αἰσχρῶς. κωλύει γὰρ εἰς τὸν σύλλογον τὸν ἐν Πύλαις ἀπαντᾶν, ὃς ἐξ ἀνάγκης πρὸ τοῦ καθήκοντος ἔμελλε χρόνου γίνεσθαι. καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ ψηφίσματι πολὺ καὶ σαφέστερον καὶ πικρότερον σύγγραμμα γράφει. τὸν ἱερομνήμονα, φησὶ, τῶν Ἀθηναίων καὶ τοὺς Πυλαγόρους τοὺς ἀεὶ πυλαγοροῦντας, μὴ μετέχειν τοῖς ἐκεῖσε συλλεγομένοις, μήτε λόγων μήτε ἔργων μήτε δογμάτων μήτε πράξεως μηδεμιᾶς. τὸ δὲ μὴ μετέχειν τί ἐστι; πότερα τἀληθὲς εἴπω, ἢ τὸ ἥδιστον ἀκοῦσαι; τὸ ἀληθὲς ἐρῶ. τὸ γὰρ ἀεὶ πρὸς ἡδονὴν λεγόμενον οὑτωσὶ τὴν πόλιν διατέθεικεν. οὐκ ἐᾷ μεμνῆσθαι

τοὺς ἀεὶ πυλαγοροῦντας] Sic dedit Bekkerus ex omnibus suis codd. praeter g m n pro vulgato εἰςαεί. Quod quamquam sit rarum, satis se tuetur auctoritate Sophoclis Aj. 342.

ἢ τὸν εἰςαεὶ
λεηλατήσει χρόνον;

Sed hic plurimis et optimis codd. obsequendum erat. Ceterum hoc ἀεὶ significat ἑκάστοτε, ut saepe; nec ex hoc loco concludi potest, munus πυλαγόρων per omne vitae tempus datum fuisse, quod de ἱερομνήμονος munere testatur Scholiastes Aristoph. Nubb. 620.

τοῖς ἐκεῖσε συλλεγομένοις] Ἐκεῖσε dedit Bekkerus ex e h k l pro vulgato ἐκεῖ. Graeci saepe praepositionibus vel adverbiis motum in locum significantibus utuntur, ubi recentiores linguae praepositionem vel adverbium quietem indicans ponere solent. Paullo post c. 40. συνελέγησαν εἰς Πύλας. Sic etiam καθίζεσθαι εἰς τόπον: de quo accurate exposuit Buttmannus in ind. orationis Mid. s. v.

μήτε λόγων] Sic dedit Bekkerus cum Helmst. e h k l pro vulgato μὴ λόγων. Simplex negatio additur verbo μὴ μετέχειν, ut appareat enuntiationem esse negativam; singulae disjunctivae singulis substantivis, quae pendent ex verbo.

οὑτωσὶ] Hoc vocabulum saepe ex contextu definitur, praesertim in malam partem: quod interdum viris doctis imposuit. Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 735. καὶ οὕτω πρὸς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον προσενήνεκται ὁ αὐτίκα δὴ μάλα ὑπὲρ τοῦ δήμου φήσων τὸν νόμον

τῶν ὅρκων, οὓς ὑμῶν οἱ πρόγονοι ὤμοσαν οὐδὲ τῆς ἀρᾶς οὐδὲ τῆς τοῦ θεοῦ μαντείας. 40. ἡμεῖς μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, κατεμείναμεν διὰ τοῦτο τὸ ψήφισμα, οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικτύονες συνελέγησαν εἰς Πύλας, πλὴν μιᾶς πόλεως, ἧς ἐγὼ οὔτ' ἂν τοὔνομα εἴποιμι, μήθ' αἱ συμφοραὶ παραπλήσιοι γένοιντο αὐτῆς μηδενὶ τῶν Ἑλλήνων. καὶ συνελθόντες, ἐψηφίσαντο ἐπιστρατεύειν ἐπὶ τοὺς Ἀμφισσέας, καὶ στρατηγὸν εἵλοντο Κόττυφον τὸν Φαρσάλιον, τὸν τότε τὰς γνώμας ἐπιψηφίζοντα, οὐκ ἐπιδημοῦντος ἐν Μακεδονίᾳ Φιλίππου, ἀλλ' οὐδ' ἐν τῇ Ἑλλάδι παρόντος, ἀλλ' ἐν Σκύθαις, οὕτω μακρὰν ἀπόντος, ὃν αὐτίκα μάλα τολμήσει λέγειν Δημοσθένης, ὡς ἐγὼ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐπήγαγον.

τοῦτον θεῖναι: ubi Reiskius mavult οὕτω σκαιῶς vel οὕτως ὠμῶς. Lysias Ἀπολ. Δωροδ. p. 708. καὶ ὢν Κινησίας οὕτω (i. e. οὕτως αἰσχρῶς) διακείμενος πλείους στρατείας ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πόλεως ἀγανακτοῦσι. Idem περὶ τραύμ. ἐκ προν. p. 171. οὐ γὰρ οὕτως ἤλθομεν, ἄδηλον ὄντος, εἰ παρὰ τούτῳ εὑρήσομεν ὄστρακον, ἢ οὐ. ὡς αὐτὸν ἀποκτενοῦμεν, ubi Markl. mavult ὄτῳ, testam, aut aliquid, quo eum occideremus; sed οὕτως est temere, re parum deliberata et instituta, sine instrumento caedis.

40. πλὴν μιᾶς πόλεως] Thebas intelligit, quae, archonte Evaeneto Ol. CXI, 2., ab Alexandro, Macedonum rege, eversae sunt.

οὔτε – μήτε] Prius οὔτε cum ἂν et optativo de re, quam se facturum non esse affirmat, μήτε cum simplice optativo de re, quam ne fiat, optat. Cf. Demosthenica nostra p. 91. s.

Κόττυφον τὸν Φαρσάλιον] Demosthenes περὶ στεφ. p 279. eum appellat Κόττυφον τὸν Ἀρκάδα. Si non est ex contra dictis, quorum multa in hac caussa solvi non possunt, ille natus fortasse erat in Arcadia, postero vero tempore domicilium constituit Pharsali in Thessalia. Hemsterhusius autem ad Lucian. Jud. Vocal. 8. nomen ipsum Κοττύφου eo ducere, ut homo fuerit Arcas: quod in Cyllene, monte Arcadiae, singulare genus avium, quae κόττυφοι appellabantur, inventum fuerit. Br. — Quid si in Aeschine tentemus τὸν Παῤῥάσιον? quamquam scio in nominibus propriis inprimis esse ambiguam divinationem. Orellius.

καὶ παρελθόντες τῇ πρώτῃ στρατείᾳ, καὶ μάλα μετρίως ἐχρήσαντο τοῖς Ἀμφισσεῦσιν. ἀντὶ γὰρ τῶν μεγίστων ἀδικημάτων χρήμασιν αὐτοὺς ἐζημίωσαν, καὶ ταῦτα ἐν ῥητῷ χρόνῳ προεῖπον τῷ θεῷ καταθεῖναι· καὶ τοὺς μὲν ἐναγεῖς καὶ τῶν πεπραγμένων αἰτίους μετεστήσαντο, τοὺς δὲ δι' εὐσέβειαν φυγόντας κατήγαγον. ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τὰ χρήματα ἐξέτινον τῷ θεῷ, τούς τ' ἐναγεῖς κατήγαγον, καὶ τοὺς εὐσεβεῖς κατελθόντας διὰ τῶν Ἀμφικτυόνων ἐξέβαλον, οὕτως ἤδη τὴν δευτέραν ἐπὶ τοὺς Ἀμφισσεῖς στρατείαν ἐποιήσαντο, πολλῷ χρόνῳ ὕστερον ἐπανεληλυθότος Φιλίππου ἐκ τῆς ἐπὶ τοὺς Σκύθας στρατείας, τῶν μὲν θεῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς εὐσεβείας ἡμῖν παραδεδωκότων, τῆς δὲ Δημοσθένους δωροδοκίας ἐμποδὼν γεγενημένης. 41. ἀλλ' οὐ προὔλεγον, οὐ προεσήμαινον ἡμῖν οἱ θεοὶ φυλάξασθαι,

---

καὶ μάλα μετρίως ἐχρήσαντο τοῖς Ἀμφισσεῦσιν] Admodum lenes, mites se praebuerunt erga Amphissenses.

μετεστήσαντο] Ex iis, quae sequuntur, videtur patere, μεταστήσασθαι esse jubere e patria excedere, in exilium mittere, oppositum τὸν φυγόντα κατάγειν. Demosthenes κατὰ Ἀριστοκρ. B. p. 802. Ἀριστείδην μὲν γάρ φασιν ὑπὸ τῶν προγόνων μεταστάθέντα ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν.

οὔτε τὰ χρήματα ἐξέτινον —, τούς τ' cet.] Sic Bekkerus ex e h k l, pro vulgato οὐδὲ cet. Sed οὔτε - τε ponunt Graeci, quum duo membra jungunt, quorum unum negatur, alterum affirmatur, et plerumque ita, ut negetur factum esse quod fieri oportebat, immo factum esse affirmetur, quod plane non oportebat, ita ut οὔτε - τε reddi possit, non solum non — sed.

πολλῷ χρόνῳ ὕστερον] Oratio hyperbolica, hoc oratoris consilio nata, ut ne ipse videretur Philippum in Graeciam vocare voluisse. Hinc rem ita exponit, quasi altera in Amphissenses expeditio longo tempore post primam, cui interfuit Aeschines ipse, locum habuerit. Sed utraque fere conjuncta censenda, aut una nonnisi, ut patet ex iis, quae habet Weiske de Hyperb. P. III, p. 23.

41. προεσήμαινον] Bekkerus in priore editione dederat προυσήμαινον. In his rebus me codices sequi, jam ex compluribus locis cognoverunt lectores. Quod ad hanc crasin attinet, animadvertisse

μόνον γε οὐκ ἀνθρώπων φωνὰς προηκάμενοι, οὐδεμίαν τοι πώποτε ἔγωγε μᾶλλον πόλιν ἑώρακα ὑπὸ μὲν τῶν θεῶν σωζομένην, ὑπὸ δὲ τῶν ῥητόρων ἐνίων ἀπολλυμένην. οὐχ ἱκανὸν ἦν τὸ τοῖς μυστηρίοις φανὲν σημεῖον φυλάξασθαι, ἡ τῶν μυστῶν τελευτή; οὐ περὶ τούτων Ἀμεινιάδης μὲν προὔλεγεν εὐλαβεῖσθαι, καὶ πέμπειν εἰς Δελφοὺς ἐπερησομένους τὸν θεὸν, ὅ, τι χρὴ πράττειν· Δημοσθένης δὲ ἀντέλεγε, φιλιππίζειν τὴν Πυθίαν φάσκων, ἀπαίδευτος ὢν, καὶ ἀπολαύων καὶ ἐμπιπλάμενος τῆς διδομένης ὑφ'

---

mihi videor, praestantissimos scriptores in hac suum potius judicium sequi, quam normam.

φωνὰς προηκάμενοι] Sic mea sententia Bekkerus recte edidit auctoritate Bern. In altera vulgatum revocavit προςκτησάμενοι. Composita ex ἱέναι, praesertim ἀφιέναι, de voce sunt propria. Hoc autem loco προηκάμενοι aptissimum. Quamquam vero aoristus rarior sit, non video tamen, quid offensionis habeat.

ἡ τῶν μυστῶν τελευτή] Repentina initiatorum mors, quae, ut fieri solet, irae divinae tribuebatur. Scholiastes: λέγει δὲ ἐκεῖνο τὸ τέρας, ὅτε κατελθόντων τῶν μυστῶν ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐπὶ τὸ καθαρθῆναι ἥρπασεν ἕνα τὸ κῆτος. πληθυντικῶς δὲ εἶπε, δέον ἑνικῶς. οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι δύο ἔφαγεν.

φιλιππίζειν] Verbum hoc a proprio viri nomine ductum rarum est in suo genere, nec simile se legisse praeter Κυψελλίζειν in Theogn. v. 890. testatur Valckenaer Orat. de Philippo p. 255. not.; a gentibus enim ducta, qualia dantur multa, hinc diversa esse. Sed ad illud efficta dare historiam Macedonum recentiorem. Κασσανδρίζειν, Ἀντιγονίζειν, Σελευκίζειν. Quod autem addit, illud verbum frustra quaesitum esse in orationibus Demosthenicis, in non sic intelligendum, quasi nusquam in Demosthene legatur. Nam περὶ στεφ. p. 287. legitur μιᾷ γνώμῃ φιλιππίσαντας. ἔνδ. κατὰ Θεοκρίν. p. 1334. οἱ μὲν ἐφιλίππιζον, οἱ δὲ ἠττίκιζον.

ἀπολαύων καὶ ἐμπιπλάμενος] Tropus ab edendo sumptus. Ἀπολαύειν is dicitur, qui cibo fruitur, tantum quantum decet probum et modestum hominem; ἐμπίπλασθαι est, plus quam decet edere, supra modum satiari. Hinc tropica utriusque significatio u t i et a b u t i.

ὑμῶν αὐτῷ ἐξουσίας; οὐ τὸ τελευταῖον ἀθύτων καὶ ἀκαλλιερήτων ὄντων τῶν ἱερῶν ἐξέπεμψε τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τὸν πρόδηλον κίνδυνον· καίτοι γε πρώην ἀπετόλμησε λέγειν, ὅτι παρὰ τοῦτο Φίλιππος οὐκ ἦλθεν ἡμῶν εἰς τὴν χώραν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ καλὰ τὰ ἱερά; τίνος οὖν εἶ σὺ ζημίας

τὸ τελευταῖον] Innuit infelicem pugnam ad Chaeroneam, quae, ut Justini verbis utar IX, 3., universae Graeciae et gloriam dominationis et vetustissimam libertatem finivit. Ea accidit Archonte Chaeronda Ol. CX, 3.

ἀθύτων καὶ ἀκαλλιερήτων ὄντων τῶν ἱερῶν] Suidas s. v. καλλιερῶ. Ἕλληνες τότε καλλιερεῖν νομίζουσιν, ὅταν δαίμονί τινι θύσαντες αἰσίμων ἐπιτύχωσι σημείων ἐν τῷ ἥπατι τοῦ ἱερείου. καὶ τοῦτο καλοῦσι καλλιέρημα, ὅταν τῷ δαίμονι τὸ θῦμα ᾖ φίλον διὰ τῶν ἐπιφαινομένων ἀπατηλῶν σημείων: unde facile est cognitu, quid sit ἀκαλλιέρητον ἱερόν: quod Latini dicunt sacrum non litatum, diis ingratum. Idem est ἱερὸν ἄθυτον. *A* privativum enim hic significationem habet τοῦ δυς, ut ostendi ad Tim. 76. Synonyma autem sunt juncta ad augendam notionem. Br. — Mirum istud ἀπατηλῶν in Suidae loco; num fuit ἡπατικῶν? Orellius.

παρὰ τοῦτο Φίλιππος οὐκ ἦλθεν ἡμῶν ἐπὶ τὴν χώραν] Nempe post pugnam Chaeronensem timebant Athenienses, ne Athenas invaderet et deleret Philippus. Quod quum non fieret, Aeschines Demostheni haud dubie contra veritatem objicit, hunc hoc non Philippi moderationi sed sacrificiis non litatis tribuisse. „Allein Mäſsigung bey seinen Siegen war überhaupt Charakterzug des Philippus, und da die Vernichtung von Athen nicht in seinen Planen lag, so glaubte er genug dadurch gewonnen zu haben, daſs diese Stadt hinfort nicht weiter ihm bey seinen weit aussehenden Unternehmungen gegen den Orient hinderlich seyn konnte. Daſs er übrigens die Athenäer weniger hart behandelte als die Thebäer, rührte vielleicht her von seiner Vorliebe für Kunst und Wissenschaft, deren Pflegerinn Athen seit Jahrhunderten gewesen. Er gab die Gefangenen ohne Lösegeld frey, lieſs die Gebliebenen beerdigen und sandte bald darauf seinen Sohn Alexander und seinen Feldherrn Antipatros nach Athen, um dort den Frieden abzuschlieſsen, bey welchem er nichts verlangte, als daſs die Stadt Abgeordnete zu der allgemeinen Versammlung der Griechen, welche er in Korinth zusammen berufen werde, senden solle. Philippos selbst sah die stolze Minerven-Stadt nicht,

ἄξιος τυχεῖν, ὦ τῆς Ἑλλάδος ἀλιτήριε; εἰ γὰρ ὁ μὲν κρατῶν οὐκ ἦλθεν εἰς τὴν τῶν κρατουμένων χώραν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ καλὰ τὰ ἱερὰ, σὺ δ᾽ οὐδὲν προειδὼς τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, πρὶν καλλιερῆσαι, τοὺς στρατιώτας ἐξέπεμψας, πότερα στεφανοῦσθαί σε δεῖ ἐπὶ ταῖς τῆς πόλεως ἀτυχίαις, ἢ ὑπερωρίσθαι; 42. τοιγάρτοι τί τῶν ἀνελπίστων καὶ ἀπροςδοκήτων ἐφ᾽ ἡμῶν οὐ γέγονεν; οὐ γὰρ βίον γε ἡμεῖς ἀνθρώπινον βεβιώκαμεν, ἀλλ᾽ εἰς παραδοξολογίαν τοῖς ἐσομένοις μεθ᾽ ἡμᾶς ἔφυμεν. οὐχ ὁ μὲν τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ὁ τὸν Ἄθω διο-

---

und ersparte auf diese Weise den Besiegten den beschämenden Anblick ihres Siegers." Alb. G. Becker Demosthenes als Staatsmann und Redner. Vol. I. p. 99.

τῆς Ἑλλάδος ἀλιτήριε] Ἀλιτηρίους dicebant grandi aliquo scelere impiatos, et ideo ira divina exagitatos huc illuc vagantes. Hesychius: ἀλιτήριος, ἁμαρτωλὸς, πλανήτης, θανάτου αἴτιος καὶ ἔνοχος. — — Si qui in deos et religionum cerimonias commiserant, dicebantur θεῶν ἀλιτήριοι et nomina eorum pilis inscribebantur, ut undique arcerentur, neque alios praesentia sua contaminarent. Des. Heraldus Obsvv. ad jus Att. et Rom. p. 597. Legitur item c. 48. Τῆς πόλεως ἀλιτήριοι sunt nefarii in civitatem: quorum quum munus esset, saluti civitatis consulendi, ejus in perniciem agunt. Apud Dinarch. κατὰ Δημοσθ. p. 55. R. legitur τὸν τῆς Ἑλλάδος ὄλεθρον, ubi nunc ex codd. dedit Bekkerus ἀλιτήριον.

ὑπερωρίσθαι] Sic dedit Bekkerus ex omnibus suis codd. praeter c d, quod multo significantius est, quam quod vulgo legitur ὑπερορίζεσθαι. Praeteritum enim innuit, rem oportuisse jam esse factam. Vide Demosthen. nostra p. 68. Buttm. ad Mid. §. 29. p. 63.

42. ἐφ᾽ ἡμῶν] Nostra aetate; ἐπὶ cum genitivo interdum temporis est.

βίον – ἀνθρώπινον] Vitam, qualis solet esse hominum, erroribus scilicet et inde natis incommodis obnoxiam, sed talem, quae stupore et furore sibi contraxit calamitates. Hinc εἰς παραδοξολογίαν – ἔφυμεν: quae egimus et passi sumus, incredibilia, monstrosa, portentosa posteris videbuntur.

ὁ τὸν Ἄθω διορύξας] Copias et potentiam Xerxis Graeciam invadentis Graecos ὑπερβολικῶς expressisse facile concedimus. Huma-

ρύξας, ὁ τὸν Ἑλλήσποντον ζεύξας, ὁ γῆν καὶ ὕδωρ τοὺς Ἕλληνας αἰτῶν, ὁ τολμῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γράφειν, ὅτι δεσπότης ἐστὶν ἁπάντων ἀνθρώπων ἀφ' ἡλίου ἀνιόντος μέχρι δυομένου; νῦν οὐ περὶ τοῦ κύριος ἑτέρων εἶναι διαγωνίζεται, ἀλλ' ἤδη περὶ τῆς τοῦ σώματος σωτηρίας; καὶ τοὺς αὐτοὺς ὁρῶμεν τῆς τε δόξης ταύτης, καὶ τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην ἡγεμονίας ἠξιωμένους, οἳ καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν ἠλευθέρωσαν; Θῆβαι δὲ, Θῆβαι, πόλις

---

num enim est, in suis sibi rebus placere. At inhumane perstrinxit hanc rem Juvenalis Sat. X, 172 sqq.

Creditur olim
Velificatus Athos, et quicquid Graecia mendax
Audet in historia, quum stratum classibus isdem
Suppositumque rotis solidum mare. Credimus altos
Defecisse amnes, epotaque flumina Medo
Prandente et madidis cantat quae Sostratus alis.

Sed non oratores solum, verum etiam historiae scriptores nobis narrant, per copias Xerxis fossam esse ductam per montem Athos, quae duas caperet triremes; atque qui nuperrimis temporibus locupletes testes iter conscripsere per Graeciam, etiamnum fossae vestigia extare testantur, ut Choiseul-Gouffier voyage pittoresque de la Grece T. II. P. I. p. 145. sqq. — Ἄθων dedit Bekkerus ex uno h. Sed apud Atticos scriptores ubique inveni manuscriptos Ἄθω praeferentes. Apud Herodotum variant. Cf. Wasse ad Thucyd. V, 3.

ὁ γῆν καὶ ὕδωρ τοὺς Ἕλληνας αἰτῶν] Phrasis Herodotea, qua quis absolutum obsequium flagitat, ut alter durissimis se conditionibus subjiciat.

περὶ τῆς τοῦ σώματος σωτηρίας] Tayloro videtur τῆς σωτηρίας in margine adscriptum fuisse, ut glossa ad τοῦ σώματος, et inde in textum migrasse. Id quidem verum est, alterutrum ad sententiam sufficere; nec vero attentus negabit, in utroque juncto majorem inesse vim.

Θῆβαι δὲ, Θῆβαι] Secundum Θῆβαι addidit Reiskius ex Mor., quocum faciunt a b e g h k l m n, et auctoritatem haec lectio accipit ex Demetrio περὶ ἑρμηνείας §. 267. Schneid. ubi legitur in exemplum ἀναδιπλώσεως: Θῆβαι δὲ, Θῆβαι, πόλις ἀστυγείτων, ἐκ μέσης

ἀστυγείτων, μεθ' ἡμέραν μίαν ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἀνήρπασται, εἰ καὶ δικαίως, περὶ τῶν ὅλων οὐκ ὀρθῶς

τῆς Ἑλλάδος ἀνήρπασται. διλογηθὲν γὰρ τὸ ὄνομα δεινότητα ποιεῖ. Agatarchides autem de rubro mari p. 20. ed. Huds. haec habet: μετὰ Στρατοκλέα ὁμοίως Αἰσχίνης εἰσάγει λέγοντα· πόλις ἀστυγείτων ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἠφάνισται, ἄριστα (φησὶ) τῆς μὲν ἀπωλείας τὸ τάχος τῇ μεταφορᾷ σημήνας, ut is in su ms. reperisse videatur ἠφάνισται: cujus lectionis vestigium in hodiernis Mss. nullum apparet. Fieri autem potest, ut Agatarchidis ipsius locus per librarios sit corruptus. Celeritas enim excidii per ἀνήρπασται fortius etiam exprimitur; violentia enim et celeritas hoc verbo indicatur. Demosthenes Philipp. III. p. 123. ἀλλ' ὅμως ἠμύνατο κἀκείνους (τοὺς Λακεδαιμονίους) καὶ οὐκ ἀνηρπάσθη. Quae sub Dinarchi nomine fertur oratio κατὰ Δημοσθ. p. 17. itidem Thebarum urbem respiciens: πόλις ἀσταγειτόνων καὶ συμμάχων ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἀνήρπασται. ἀροῦται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ, τῶν κοινωνησάντων ἡμῖν τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου: ubi notanda variatio a nostro loco per genitivum ἀστυγειτόνων, qui legitur etiam in e h l. Sed quum nomen urbis ipsum praecedat, adjectivum ἀστυγείτων melius additur substantivo πόλις, quam genitivus incolarum. Euripidis Orest. 1160 s.

τί δ' ἔστι; μῶν τις συμφορὰ νεωτέρα
δισσὰς κατείληφ' ἀστυγείτονας πόλεις;

Atque in Dinarchi loco p. 152. Bekk. scripsit πόλις ἀστυγείτων καὶ σύμμαχος ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἀνήρπασται p. 158. πόλιν ἀστυγείτονα καὶ πολὺν χρόνον δουλεύουσαν. Ceterum neminem, opinor, hodie offendet βουλευσάμενοι – κτησάμενοι, quamquam cetera sequantur constructionem substantivi πόλις. Br. — Haec constructio frequens est ap. Thucyd. v. c. 3, 2. Λέσβος ἀπέστη ἀπ' Ἀθηναίων, βουληθέντες κ. τ. λ. O.

περὶ τῶν ὅλων οὐκ ὀρθῶς βουλευσάμενοι] Τὰ ὅλα Graecis saepe sunt res summae, gravissimae, quae spectant reipublicae salutem et felicitatem. Demosthenes περὶ στεφ. p. 234. τὰ μικρὰ συμφέροντα τῆς πόλεως ἔδει με φυλάττειν, τὰ δ' ὅλα, ὥσπερ οὗτοι, πεπρακέναι Φιλίππῳ; οὐ δήπου. Sensus nostri loci est: q u a m q u a m p a r u m G r a e c i a e s a l u t i c o n s u l e r e n t. Βουλεύεσθαι absolute c o n s i l i a c a p e r e, ut interdum dicunt Latini c o n s u l e r e. Etiam Diodor. Sic. XVII, 10. affirmat, urbem illam προπετῶς καὶ ἀβούλως εἰς ὁμολογουμένην ἀπώλειαν ἑαυτὴν δεδωκέναι. Post Leuctricam pugnam nimium sibi arrogarunt Thebani.

βουλευσάμενοι, ἀλλὰ τήν γε θεοβλάβειαν καὶ τὴν ἀφροσύνην οὐκ ἀνθρωπίνως ἀλλὰ δαιμονίως κτησάμενοι. Λακεδαιμόνιοι δὲ οἱ ταλαίπωροι προςαψάμενοι μόνον τούτων τῶν πραγμάτων ἐξ ἀρχῆς περὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ κατάληψιν, οἱ τῶν Ἑλλήνων ποτὲ ἀξιοῦντες ἡγεμόνες εἶναι, νῦν ὁμηρεύσοντες, καὶ τῆς συμφορᾶς ἐπίδειξιν ποιησόμενοι μέλ-

---

τήν γε θεοβλάβειαν καὶ τὴν ἀφροσύνην οὐκ ἀνθρωπίνως ἀλλὰ δαιμονίως κτησάμενοι] Θεοὶ βλάπτειν φρένας ἀνθρώπων dicuntur, quum mentes hominum impediunt et occoecant, quo minus recta et salubria perspiciant et in agendo sequantur, immo qui quum suis se commodis prospicere opinentur, ipsi in perniciem se praecipitant. H. l. θεοβλάβεια per proprium vocabulum explicatur; summam enim indicat dementiam. Nam ὅταν τις θεῶν

βλάπτῃ, δύναιτ᾽ ἂν οὐδ᾽ ἂν ἰσχύων φυγεῖν.

Hoc igitur vult, non humana stultitia laborasse Thebanos, sed divinitus vecordiam iis inflictam fuisse.

προςαψάμενοι cet.] Nempe quum Lacedaemoniis ab Amphictyonum consilio ob occupatam Cadmeam multa quingentorum, deinde, quod pecuniam non numeraverant, mille talentorum imposita esset, ob debitorum magnitudinem Phocensium partes sequebantur.

ὁμηρεύσοντες] Harpocration: Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος ἐπὶ τῶν ἀναπεμφθέντων Λακεδαιμονίων Ἀλεξάνδρῳ. ἦσαν δὲ πεντήκοντα. Κλείταρχος δέ φησιν ἐν τῇ πέμπτῃ, εἶναι τοὺς δοθέντας παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων ὁμήρους. ὅμηροι δέ εἰσιν οἱ ἐπὶ συμβάσει διδόμενοι· ὁμηρῆσαι γὰρ τὸ συμβαλεῖν. Ὅμηρος (Od. XVI, 468).

Ὡμήρησε δέ μοι παρ᾽ ἑταίρων ἄγγελος ἐλθών.

Θεόπομπος δὲ ὁμηρεῖν φησὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λέγεσθαι τὸ ἀκολουθεῖν· τοὺς οὖν ἐπ᾽ ἀκολουθίᾳ τῶν ὁμολογουμένων διδομένους ἐντεῦθεν ὁμήρους φησὶ λέγεσθαι. Ceterum si Valesius putat, ὅμηρον obsidis significatione sub Alexandrina demum tempora adhiberi coeptum esse, virum doctissimum memoria fefellit. Nam ὁμήρους δοῦναι legitur jam apud Thucydidem I, 56., ubi Scholiastes ὁμήρους exponit τοὺς ἕνεκα εἰρήνης διδομένους εἰς ἐνέχυρα. καὶ ὁμήρους δοῦναι, ἵνα, ἐὰν ἀποστῶσιν, εὐάλωτοι γένωνται. Saepius apud eundem legitur, ut etiam apud Xenophontem aliosque. — Ceterum huc respicitur. Quum Alexander bellum in Asia jam gereret cum Dario, rege Persarum, Lacedaemonii, idoneum belli reparandi tempus se nactos arbitrati,

ἰέναι ὡς Ἀλέξανδρον ἀναπεμπόμενοι. τοῦτο πεισόμενοι καὶ αὐτοί, καὶ ἡ πατρίς, ὅ, τι ἂν ἐκείνῳ δόξῃ. καὶ ἐν τῇ τοῦ κρατοῦντος καὶ προηδικημένου μετριότητι κριθησόμενοι; ἡ δ' ἡμετέρα πόλις, ἡ κοινὴ καταφυγὴ τῶν Ἑλλήνων, πρὸς ἣν ἀφικνοῦντο πρότερον ἐκ τῆς Ἑλλάδος αἱ πρεσβεῖαι, κατὰ πόλεις ἕκαστοι παρ' ἡμῶν τὴν σωτηρίαν εὑρησόμενοι, νῦν οὐκ ἔτι περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας ἀγωνίζεται, ἀλλ' ἤδη περὶ τοῦ τῆς πατρίδος ἐδάφους; καὶ ταῦθ' ἡμῖν συμβέβηκεν, ἐξ ὅτου Δημοσθένης πρὸς τὴν πολιτείαν προσελήλυθεν. εὖ γὰρ περὶ τῶν τοιούτων Ἡσίοδος ὁ ποιητὴς ἀποφαίνεται. λέγει γάρ που, παιδεύων τὰ πλήθη, καὶ συμβουλεύων ταῖς πόλεσι τοὺς πονηροὺς τῶν δημαγωγῶν μὴ προσδέχεσθαι. λέξω δὲ κἀγὼ τὰ ἔπη. 43. διὰ τοῦτο γὰρ οἶμαι ἡμᾶς παῖδας ὄντας τὰς τῶν ποιητῶν γνώμας ἐκμανθάνειν, ἵν' ἄνδρες ὄντες αὐταῖς χρώμεθα.

Πολλάκι δὴ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα,
Ὅς κεν ἀλιτραίνῃ καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.

Graecos ad ineundam pro libertate concordiam exhortantur. Peloponnesiorum plerique in hanc militiam nomina profitentur. Administratio totius belli erat penes Lacedaemonios. Antipater, quem Alexander reliquerat ducem, ne publica tranquillitas turbaretur, cum universis copiis in Peloponnesum movet, et commisso acri proelio, Lacedaemonii tandem cedere coguntur. Accidit hoc Ol. CXII, 2.

παιδεύων τὰ πλήθη] Rarus est pluralis τὰ πλήθη de populis. Laudat Orellius περὶ ἀντιδ. p. 225. Theophrast. Charr. VI, 3, ubi Schneiderus sine causa dubitabat, an usquam iste pluralis sic adhibitus fuerit. Oppositionem facit cum plurali τύραννοι apud Demosth. Philipp. II, p. 71. μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς τυράννους. Dionysius Halic. in Judic. de Isocr. T. V. p. 544. R. τὴν παρὰ τοῖς πλήθεσι τιμήν. Auctor Ep. Socrat. p. 3. Or. εἰς τὰ πλήθη παριών. Ad analogiam τῶν δήμων, qui saepe ponuntur pro ταῖς πόλεσι δημοκρατουμέναις, (cf. F. A. Wolf. ad Lept. p. 232.) dictum est.

43. Πόλλακι cet.] Versus desumti sunt ex Hesiodi Ἔργ. καὶ ἡμ. v. 240. sqq. cum varietate lectionum, quam vel versuum laudatio ex memoria produxit, vel codices ex antiquo tempore. Pro πόλλακι δὴ in Hesiodi edd. legitur πόλλακι καὶ, quae lectio apud nostrum ex solo h memoratur. Vulgares Aeschinis editiones habent Πόλλακι δὲ, quod

Τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μέγα πῆμα δῶκε Κρονίων,
Λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν. ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί,
Ἢ τῶν γε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τεῖχος,
Ἢ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης τίνυται εὐρυόπα Ζεύς.

ἐὰν δὲ περιελόντες τοῦ ποιητοῦ τὸ μέτρον, τὰς γνώμας ἐξετάζητε, οἶμαι ὑμῖν δόξειν οὐ ποιήματα Ἡσιόδου εἶναι, ἀλλὰ χρησμὸν εἰς τὴν Δημοσθένους πολιτείαν. καὶ γὰρ ναυτικὴ καὶ πεζὴ στρατιὰ, καὶ πόλεις ἄρδην εἰσὶν ἀνηρπασμέναι ἐκ τῆς τούτου πολιτείας. Ἀλλ', οἶμαι, οὔτε Φρυνώνδας, οὔτε Εὐρύβατος, οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς πώποτε

---

est in n. Ceteri offerunt, quod dedit Bekkerus. Duos primos versus jam habuimus παραπρ. §. 45., ubi vide notas. Pro μέγα πῆμα δῶκε Κρονίων in Hesiodo et vulgaribus Aeschinis editionibus est μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων, quod est in solo n. Fortasse Aeschinea lectio, quae olim etiam Hesiodea erat, a grammatico mutabatur, qui vitium censebat esse in versu, quum πῆμα spondei vicem habeat. Certe codd. e k l, ut aliquo modo vitium tegant, scripserunt πῆμα ἔδωκε. Sed in thesi spondiaca quarti pedis versus heroici syllabam interdum esse ancipitem, quum in eo loco insignem caesuram longioremque pausam versus recipiat, monuit Hermannus Ell. metr. p. 40. s. Post v. 4. inseruntur in edd. Hesiodi hi duo versus:

οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσιν· μινύθουσι δὲ οἶκοι
Ζηνὸς φραδμοσύνῃσιν Ὀλυμπίου. ἄλλοτε δ' αὖτε

qui sunt etiam in h. v. 5. ἢ ὅ γε τεῖχος. Articulus subjecti postremo objecto additus et librarios et viros quosdam doctos offendit. Sed cum vi illum a poëtis sic additum esse satis docuit Robortellus ad Hesiodum. v. 6. sic legitur in Hes. ἢ νέας ἐν πόντῳ Κρονίδης ἀποτίνυνται αὐτῶν: quod est etiam in vulgaribus Aeschinis edd.

οὔτε Φρυνώνδας οὔτε Εὐρύβατος] Suidas s. v. Φρυνώνδας· ξένος ὢν κατὰ τὰ Πελοποννησίακα διέτριβεν Ἀθήνησιν. ἐκ τούτου τοὺς πονηροὺς Φρυνώνδας καλοῦσι. Κακοήθης ἦν ὁ Φρυνώνδας οὗτος καὶ πανοῦργος, μισθοῦ τινὰς μηχανὰς πραγμάτων ἐπὶ κακοῖς ῥᾳδίως συντιθείς, ὥς φησιν Εὔδημος. Harpocration s. v. Εὐρυβάτην. Ἔφορος ἐν τῇ ὀγδόῃ Εὐρυβάτην φησὶν Ἐφέσιον λαβόντα χρήματα παρὰ Κροίσου, ὥστε στρατείαν (l. στρατιὰν) συναπαγαγεῖν εἰς τὸν πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας, εἶτα προδότην γενόμενον ἐγχειρίσαι τὰ δοθέντα χρήματα τῷ Κύρῳ· καὶ ἐντεῦθεν τοὺς πονηροὺς Εὐρυβάτας καλεῖσθαι.

τῶν πάλαι πονηρῶν τοιοῦτος μάγος καὶ γόης ἐγένετο, ὅς, ὦ γῆ, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες, καὶ ἄνθρωποι, ὅσοι βούλεσθε ἀκούειν τἀληθῆ, τολμᾷ λέγειν, βλέπων εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ὑμέτερα, ὡς ἄρα Θηβαῖοι τὴν συμμαχίαν ὑμῖν ἐποιήσαντο, οὐ διὰ τὸν καιρὸν, οὐ διὰ τὸν φόβον τὸν περιστάντα αὐτοὺς, οὐ διὰ τὴν ὑμετέραν δόξαν, ἀλλὰ διὰ τὰς Δημοσθένους δημηγορίας. καίτοι πολλὰς μὲν τούτου πρότερον πρεσβείας ἐπρέσβευσαν εἰς Θήβας οἱ μάλιστα οἰκείως ἐκείνοις διακείμενοι. πρῶτος μὲν, [οὗτος στρατηγὸς] Θρασύβουλος ὁ Κολυττεὺς, ἀνὴρ ἐν Θήβαις πιστευθεὶς, ὡς οὐδεὶς ἕτερος

μάγος καὶ γόης] *Μάγος* proprie honoris nomen, sacerdotum nempe, sapientium et philosophorum in Oriente, qui litterarum divinarum et humanarum studio, astrologiae et artis medicae se dabant; tropice quum sacerdotum et vatum genus hominum credulitate abuti soleret, *μάγους*, ut Sophoclis scholiastes ad Oed. T. v. 395. habet, *μάγους ἐκάλουν τοὺς ψευδεῖς φαντασίας περιτιθέντας*. Antiqui Grammatici et Lexicographi inter *γοητείαν καὶ μαγείαν καὶ φαρμακείαν, ἅπερ ἐφεῦρον Μῆδοι καὶ Πέρσαι*, discrimen statuunt. Suidas v. c. s. v. *γοητεία. Μαγεία μὲν οὖν ἐστὶν ἐπίκλησις δαιμόνων ἀγαθοποιῶν δῆθεν πρὸς ἀγαθοῦ τινὸς σύστασιν· ὥσπερ τὰ τοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως θεσπίσματα. Γοητεία δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνάγειν νεκροὺς δι᾽ ἐπικλήσεως. ὅθεν εἴρηται ἀπὸ τῶν γόων τῶν περὶ τάφους γινομένων. φαρμακεία δὲ, ὅταν διά τινος σκευασίας θανατηφόρου πρὸς φίλτρον δοθῇ τινὶ διὰ στόματος.*

ὦ γῆ, καὶ θεοὶ καὶ δαίμονες καὶ ἄνθρωποι, ὅσοι βούλεσθε ἀκούειν τἀληθῆ] Notanda coacervatio invocatorum, quae animum significat commotum et est votum, ut, quicquid possit et valeat, ad rem sit attentum. Cf. Heindorf. ad Plat. Protag. §. 5. Infra c. 88.

οὐ διὰ τὴν ὑμετέραν δόξαν] Sic pro vulgato *οὐδὲ δ. τ. ὑ δ.* dedit Bekkerus ex a h: quo asyndeto oratio fit fortior, quam si omne asyndeton tollas, in antecedente membro cum Marklando scribens: *οὐδὲ διὰ τὸν φόβον*. Cf. supra c. 12. c. 41. *ἀλλ᾽ οὐ προὔλεγον, οὐ προεσήμαινον οἱ θεοί*. Dinarchus *κατὰ Δημ.* fin. *οὐκ ἐγκαταλέλοιπα τὴν πόλιν, οὐ χάριν προὐργιαιτέραν τῆς τοῦ δήμου χειροτονίας ἐποιησάμην.*

Κολυττεὺς] Harpocration: *Κόλυττος δῆμός ἐστι τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς.* Tertullianus de anima c. 20. A t h e n i s s a p i e n d i d i c e n d i q u e a c u t i s s i m o s n a s c i r e l a t u m e s t, u b i p e n e s C o l y t t u m

πάλιν Θράσων ὁ Ἐρχιεὺς, πρόξενος ὢν Θηβαίοις· εἶτα Λεωδάμας ὁ Ἀχαρνεὺς, οὐχ ἧττον Δημοσθένους λέγειν δυνάμενος, ἀλλ' ἔμοιγε καὶ ἡδίων [ῥήτωρ καὶ οὗτος] Ἀρχέδημος ὁ Πήληξ, καὶ δυνατὸς εἰπεῖν, καὶ πολλὰ κεκινδυνευκὼς ἐν τῇ πολιτείᾳ διὰ Θηβαίους· [δημαγωγὸς] Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεὺς, πλεῖστον χρόνον τὴν τοῦ Βοιωτιάζειν ὑπομείνας αἰτίαν· [ῥήτωρ] Πύρανδρος ὁ Ἀναφλύστιος,

---

pueri mense citius eloquuntur praecoce lingua. Itaque in deliciis erant pueri Colyttenses. Thrasybulus autem Κολυττεὺς probe distinguendus a Thrasybulo Στειριεῖ, celebri illo Atheniensium libertatis restauratore, quamquam etiam ὁ Κολυττεὺς teste Demosthene κατὰ Τιμοκρ. p. 742. τῶν ἐκ Πειραιῶς καὶ ἀπὸ Φυλῆς ἦν. Ejus, ut ναυάρχου, fit mentio apud Xenoph. Hellen. V, 1, 26. — Ceterum οὗτος στρατηγὸς — ῥήτωρ καὶ οὗτος — δημαγωγὸς — ῥήτωρ Bekkerus uncis inclusit.

ὁ Ἐρχιεὺς] Harpocration: Ἐρχεία δῆμός ἐστι τῆς Αἰγηΐδος, ὡς Διόδωρος. Aliis scribitur Ἐρχία. Hinc formatur δημότης Ἐρχιεύς. Θράσωνος τοῦ Ἐρχιέως, tamquam hominis industrii earum partium, ut Cadmea a Lacedaemoniis occupata Thebanis restitueretur, mentio fit in Dinarchi oratione κατὰ Δημοσθένους p. 30. R.

Λεωδάμας ὁ Ἀχαρνεὺς] Ἄχαρνα vel Ἀχαρναί, δῆμος τῆς Οἰνηΐδος φυλῆς, aberat Athenis LX. circiter stadiis, hedera ibi inventa clara. Traducebatur hic populus, ut carbonibus victum quaerens. Leodamas Acharnensis, Isocratis discipulus, quantum eloquentia excelluerit, patet inprimis ex hoc Aeschinis loco, tum ex Demosthenis Leptin. p. 551. Ex hoc loco eum novimus legationem ad Thebanos suscepisse, quibuscum ipsi aliquam necessitudinem intercessisse oportet. Eum non videri Aeschinis ad eloquentiam magistrum fuisse, monuimus Vol. I. p. 10. De vocabulo Πήληξ vide ad παραπρ. 21.

Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεὺς] Stephanus Byz. Ἀζηνιά, ὡς Πλωθιά, Λουσιά· δῆμος τῆς Ἱπποθοωντίδος φυλῆς· ὁ δημότης, Ἀζηνιεύς. Tres Aristophontes accurate distinxit Ruhnkenius Hist. Crit. Oratt. Gr. p. XLV. ss.

Πύρανδρος ὁ Ἀναφλύστιος] Num hic idem sit, qui Tim. 34. simpliciter sub Πυῤῥάνδρου nomine laudatur, nescio. Duplex ρ hic etiam habent a e g h k l m n. Steph. Byz. Ἀνάφλυστος, δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς, ἀπὸ Ἀναφλύστου ἥρωος, qui fuit filius Troezenis. Vide Pausaniam L. II, 30, 8.

ὃς ἔτι καὶ νῦν ζῇ. ἀλλ᾽ ὅμως οὐδεὶς πώποτε αὐτοὺς ἠδυνήθη προτρέψασθαι εἰς τὴν ὑμετέραν φιλίαν· τὸ δὲ αἴτιον, οἶδα μὲν, λέγειν δ᾽ οὐδὲν δέομαι διὰ τὰς ἀτυχίας αὐτῶν. ἀλλ᾽, οἶμαι ἐπειδὴ Φίλιππος αὐτῶν ἀφελόμενος Νίκαιαν, Θετταλοῖς παρέδωκε, καὶ τὸν πόλεμον, ὃν πρότερον ἐξήλασεν ἐκ τῆς χώρας τῆς τῶν Βοιωτῶν, τοῦτον πάλιν τὸν αὐτὸν πόλεμον ἐπήγαγε διὰ τῆς Φωκίδος ἐπ᾽ αὐτὰς τὰς Θήβας, καὶ, τὸ τελευταῖον, Ἐλάτειαν καταλαβὼν ἐχαρά-

---

Νίκαιαν] Vide παραπρ. 37. Hanc urbem in bello Phocensi Thessalis a Phocensibus ereptam Philippus illis restituit, ut eos sibi devinciret. Cf. Demosthenis Philipp. II, p. 71. C.

Ἐλάτειαν] Haec maxima urbs Phocidis appellatur. Sita est in valle satis ampla et fructuosa fluminis Cephissi a sinistra parte, modico clivo. Diodor. Sic. XVI, 84. haec narrat: Φίλιππος τοὺς πλείστους τῶν Ἑλλήνων εἰς φιλίαν προηγμένος, ἐφιλοτιμεῖτο καὶ τοὺς Ἀθηναίους καταπληξάμενος ἀδήριτον ἔχειν τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. διόπερ ἄφνω καταλαβόμενος τὴν Ἐλάτειαν πόλιν, καὶ τὰς δυνάμεις εἰς ταύτην ἀθροίσας διέγνω πολεμεῖν τοῖς Ἀθηναίοις. ἀπαρασκεύων δ᾽ ὄντων αὐτῶν διὰ τὴν συντεθειμένην εἰρήνην, ἤλπιζε ῥᾳδίως περιποιήσασθαι τὴν νίκην. ὅπερ καὶ συνετελέσθη. καταλειφθείσης γὰρ τῆς Ἐλατείας, ἧκόν τινες νυκτὸς ἀπαγγέλλοντες τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως, καὶ διότι ταχέως ἥξει Φίλιππος μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Ἀττικήν. οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, διὰ τὸ παράδοξον τῆς πράξεως καταπλαγέντες, τούς τε σαλπιγκτὰς μετεπέμποντο καὶ σημαίνειν προσέταττον δι᾽ ὅλης τῆς νυκτός. Τῆς δὲ φήμης εἰς πᾶσαν οἰκίαν διαδοθείσης, ἡ μὲν πόλις ὀρθὴ διὰ τὸν φόβον ἦν. ὁ δὲ δῆμος ἅπας ἅμ᾽ ἡμέρᾳ συνέδραμεν εἰς τὸ θέατρον, πρὸ τοῦ συγκαλέσαι τοὺς ἄρχοντας, ὡς ἦν ἔθος. ὡς δ᾽ ἧκον οἱ στρατηγοὶ καὶ τὸν μηνύσαντα παρῆγον, κἀκεῖνος εἶπε, σιωπὴ μὲν καὶ φόβος κατεῖχε τὸ θέατρον· καὶ τῶν εἰωθότων δημηγορεῖν οὐδεὶς ἐτόλμα συμβουλεῦσαι· πλεονάκις δὲ τοῦ κήρυκος καλέσαντος τοὺς ἐροῦντας ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας, οὐθεὶς παρῄει σύμβουλος. ἀπορίας οὖν μεγάλης οὔσης καὶ καταπλήξεως, ἀπέβλεπεν ὁ δῆμος εἰς τὸν Δημοσθένην. Ὁ δὲ καταβὰς καὶ τὸν δῆμον παρακαλέσας θαῤῥεῖν ἀπεφαίνετο παραχρῆμα πρέσβεις ἀποστέλλειν εἰς τὰς Θήβας, καὶ παρακαλεῖν τοὺς Βοιωτοὺς κοινῇ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα τίθεσθαι. — — — τοῦ δὲ δήμου τὸν λόγον ἀποδεξαμένου καὶ τοῦ περὶ τῆς πρεσβείας ψηφίσματος ὑπὸ Δημοσθένους γραφέντος, ὁ μὲν δῆμος ἐζήτει τὸν δυνατώτατον εἰπεῖν· ὁ δὲ Δημοσθένης ὑπήκουσε προθύμως πρὸς τὴν χρείαν. τέλος δὲ ὀξέως πρεσβεύσας καὶ

κωσε, καὶ φρουρὰν εἰςήγαγεν, ἐνταῦθ᾽ ἤδη, ἐπεὶ τὸ δεινὸν αὐτῶν ἥπτετο, μετεπέμψαντο Ἀθηναίους, καὶ ὑμεῖς ἐξήλθετε, καὶ εἰςῄειτε εἰς τὰς Θήβας, ἐν τοῖς ὅπλοις διεσκευασμένοι, καὶ οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἱππεῖς, πρὶν περὶ συμμαχίας μίαν μόνην συλλαβὴν γράψαι Δημοσθένην. ὁ δ᾽ εἰςάγων ἦν ὑμᾶς εἰς τὰς Θήβας καιρὸς καὶ φόβος, καὶ χρεία συμμαχίας, ἀλλ᾽ οὐ Δημοσθένης. 44. ἐπεί περί γε ταύτας τὰς πράξεις τρία τὰ πάντων μέγιστα Δημοσθένης εἰς ὑμᾶς

πείσας ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. ὁ δὲ δῆμος, τῇ τῶν Βοιωτῶν συμμαχίᾳ διπλασιάσας τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν, ἀνεθάῤῥησε ταῖς ἐλπίσιν.

ἐχαράκωσε] Ab ὁ χάραξ derivatum, quod vocabulum ἀρσενικῶς μὲν, (ut verbis utar Ammonii de diff.) ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις περιπηγνυμένων (Harpocration ὃ περιεβάλοντό τινες στρατοπέδῳ ἐπὶ σωτηρίᾳ) ἀφ᾽ ὧν λέγουσι χαρακώσαντες ἀντὶ τοῦ περιφράξαντες· καὶ χαρακώματα τὰ περιφράγματα. θηλυκῶς δὲ ἐπὶ τῶν τῇ ἀμπέλῳ παραδεσμουμένων. χάραξ, κος, ἡ, vallus in vineis. χάραξ, κος, ὁ, vallum in bello. H. l. χαρακοῦν est munimentis circumdare.

διεσκευασμένοι] Verbum proprium de iis, qui ad proelium instructi et parati sunt.

καὶ οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἱππεῖς] Hanc verborum collocationem recepit Bekkerus ex e h k l, pro vulgato καὶ οἱ ἱππεῖς καὶ οἱ πεζοί. Supra c. 26. οἱ στρατιῶται οἱ ὑμέτεροι, πεζοὶ καὶ ἱππεῖς. Plerumque solent apud Athenienses οἱ πεζοὶ praecedere ἱππέας: quamquam interdum etiam altera collocatio ab omnibus libris firmatur.

44. τρία τὰ πάντων μέγιστα] I. Συμμαχία in Thebanorum commodum instituta. II. Per tempus συμμαχίας imminuta majestas populi Atheniensis et Thebanorum potentia aucta. III. Impedimenta, quo minus Thebani cum Philippo pacem facerent, objecta. — Primum momentum hoc ipso capite exponitur, et in duas potissimas partes discernitur a) Demosthenes persuasit populo, nullas ponere conditiones, sub quibus συμμαχία instituatur; satis habere, si ea fiat. b) Duas belli sumptuum partes Atheniensibus imposuit, quorum minus erat periculum, et unam Thebanis, qui in summo periculo versabantur, imperium maritimum utrisque fecit commune, Athenienses autem ferre stipendia oportebat; terrestre fraude Thebanis tradidit. — Primum momentum inducitur per πρῶτον μὲν, et in hoc πρώτῳ duae hae partes per πρῶτον μὲν — δεύτερον δὲ: quod non oportebat offendere viros doctos. Sic enim saepe optimi scriptores. Vide, quae dixi ad Cicer. de fin. I, 6.

ἐξημάρτηκε, πρῶτον μὲν, ὅτι Φιλίππου τῷ μὲν ὀνόματι πολεμοῦντος ὑμῖν, τῷ δὲ ἔργῳ πολὺ μᾶλλον μισοῦντος Θηβαίους, ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα δεδήλωκε, καὶ τί δεῖ τὰ πλείω λέγειν; ταῦτα μὲν τὰ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος ἀπεκρύψατο, προσποιησάμενος δὲ μέλλειν τὴν συμμαχίαν γενήσεσθαι, οὐ διὰ τοὺς καιροὺς ἀλλὰ διὰ τὰς αὐτοῦ πρεσβείας, πρῶτον μὲν συνέπεισε τὸν δῆμον μηκέτι βουλεύεσθαι, ἐπὶ τίσι δεῖ ποιήσασθαι τὴν συμμαχίαν, ἀλλ' ἀγαπᾶν μόνον, εἰ γίνεται. τοῦτο δὲ προλαβὼν, ἔκδοτον μὲν τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν ἐποίησε Θηβαίοις, γράψας ἐν τῷ ψηφίσματι, ἐάν τις ἀφίστηται πόλις ἀπὸ Θηβαίων, βοηθεῖν Ἀθηναίους Βοιωτοῖς τοῖς ἐν Θήβαις, τοῖς

ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα δεδήλωκε] Intelligit eam rationem, qua Philippus post pugnam Chaeronensem utrosque, tum Thebanos, tum Athenienses tractaverit, severus in Thebanos, mitis in Athenienses.

βοηθεῖν Ἀθηναίους τοῖς Βοιωτοῖς τοῖς ἐν Θήβαις] Augerus opinatur, quum Athenienses Thebanis semper inimici fuerint, Boeotis vero faverint, Demosthenem, ne Athenienses offenderet, dixisse Boeotos Thebarum, non Thebanos. Ego vero Demosthenem Boeotarchas, quos postea appellat, opinor intellexisse Aeschinemque nomen *Βοιωτῶν ἐν Θήβαις* in Demosthenis invidiam sic esse interpretatum, quasi Boeoti Thebarum nonnisi sint Thebanorum periphrasis. Sed *Βοιωτοὶ ἐν Θήβαις* sunt legati variarum Boeotiae urbium, qui Thebas convenerant, ut ibi de rebus publicis ad totam Boeotiam pertinentibus deliberarent. Jam huic senatui obediendum esse vult; et si quae civitas ejus placitis obtemperare nolit, Athenienses senatui suppetias esse laturos: quod salubre erat consilium in tanto discrimine, ne per singularum partium discordiam tota pessum daretur res publica. Br. — Vix eo adducor, ut credam *τοὺς βοιωτοὺς* Boeotarchas posse significare, sed argutiam Demosthenicam ab adversario h. l. inique traductam ita potius interpretor. Egregius orator ipso verborum dilectu cives suos docere volebat, non jam id agi, ut cum Thebanorum civitate in se spectata, parte tantum modo Boeotiae, inimica olim Atheniensibus, foedus inirent, eique opem ferrent, sed ut societatem cum ea jungerent, quatenus eadem esset totius regionis caput, summamque rem apud foederatos Boeotorum populos legitime administraret. Ejusmodi autem foedus, ut cum tota Boeotia Theba-

ὀνόμασι κλέπτων καὶ μεταφέρων τὰ πράγματα, ὥςπερ εἴωθεν· ὡς τοὺς Βοιωτοὺς ἔργῳ κακῶς πάσχοντας, τὴν τῶν ὀνομάτων σύνθεσιν τῶν Δημοσθένους ἀγαπήσοντας, ἀλλ' οὐ μᾶλλον ἐφ' οἷς κακῶς πεπόνθεσαν ἀγανακτήσοντας. δεύτερον δὲ, τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἀναλωμάτων τὰ μὲν δύο μέρη ὑμῖν ἀνέθηκεν, οἷς ἦσαν ἀπωτέρω οἱ κίνδυνοι, τὸ δὲ τρίτον μέρος Θηβαίοις, δωροδοκῶν ἐφ' ἑκάστοις τούτων, καὶ τὴν ἡγεμονίαν τὴν μὲν κατὰ θάλατταν ἐποίησε κοινὴν, τὸ δὲ ἀνάλωμα ἴδιον ὑμέτερον, τὴν δὲ κατὰ γῆν, εἰ μὴ δεῖ ληρεῖν, ἄρδην φέρων ἀνέθηκε Θηβαίοις· ὥςτε παρὰ τὸν γενόμενον πόλεμον μὴ κύριον γενέσθαι Στρατοκλέα τὸν ἡμέτερον στρατηγὸν βουλεύσασθαι περὶ τῆς

---

norum ἡγεμονίᾳ (principatui, summatui Lucret. 5, 1141. potentatui Cic. de Rep. 2, 8) subjecta ea tempestate fieret, non solum civilis prudentia suadebat, sed si ita verbis concipiebatur, speciosius etiam erat ad plebis Atheniensis veterem simultatem mitigandam, longeque minorem ipsi oratori invidiam faciebat, quam si incaute Thebanos solos in populiscito nominasset. Simili modo cum Reiskio accipio contrariam Aeschinis sententiam περὶ παραπρεσβ. p. 201. Br. ὅτι τὰς Θήβας βοιωτίαν δίκαιον ἡγούμην εἶναι, καὶ μὴ τὴν βοιωτίαν Θήβας: Aequum mihi videbatur, Thebas partem, non caput Boeotiae pari jure uti cum reliqua Boeotia, neque vero Boeotos subditos esse Thebanorum civitati. Orellius.

ἴδιον ὑμέτερον] Non raro possessivum pro genitivo pronominis personalis adjectivo ἴδιον addi, patet ex iis, quae habet Lobeck ad Phryn. p. 441.

Στρατοκλέα τὸν ἡμέτερον στρατηγὸν] Stratoclem novimus oratorem, qui, ut ex Dinarchi oratione κατὰ Δημοσθ. apparet, Demosthenem ob pecuniam ab Harpalo acceptam publice accusavit. De eo accurate egit Ruhnkenius ad Rutilium Lupum p. 32. sqq. Imperatores in pugna Chaeronensi memorat Diodor. Sic. XVI, 85. Charetem et Lysiclem. Chares videtur is fuisse, qui summae rei praeerat. Polyaenus Stratagem. IV, 2, 8. Charetem et Proxenum nominat. Stratoclis tamen meminit etiam Polyaenus IV, 22. ita, ut haud improbabile sit protervam ejus linguam hoc effudisse. Ἀθηναίων Στρατοκλῆς ἐκβοήσας· οὐ χρὴ ἀποστῆναι προςκειμένους, ἕως ἂν

τῶν στρατιωτῶν σωτηρίας. καὶ ταῦτ' οὐκ ἐγὼ μὲν κατηγορῶ, ἕτεροι δὲ παραλείπουσιν, ἀλλὰ κἀγὼ λέγω, καὶ πάντες ἐπιτιμῶσι, καὶ ὑμεῖς σύνιστε καὶ οὐκ ὀργίζεσθε. ἐκεῖνο γὰρ πεπόνθατε πρὸς Δημοσθένην· συνείθισθε ἤδη τἀδικήματα αὐτοῦ ἀκούειν, ὥςτε οὐ θαυμάζετε. δεῖ δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἀγανακτεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι, εἰ χρὴ τὰ λοιπὰ τῇ πόλει καλῶς ἔχειν. 45. δεύτερον δὲ καὶ πολὺ τούτου μεῖζον ἀδίκημα ἠδίκησεν, ὅτι τὸ βουλευτήριον τὸ τῆς πόλεως, καὶ τὴν δημοκρατίαν ἄρδην ἔλαθεν ὑφελόμενος, καὶ μετήνεγκεν εἰς Θήβας εἰς τὴν Καδμείαν τὴν κοινωνίαν τῶν πράξεων τοῖς Βοιωτάρχαις συνθέμενος. καὶ τηλικαύτην αὐτὸς αὑτῷ δυναστείαν κατεσκεύασεν, ὥςτ' ἤδη παριὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, πρεσβεύσειν μὲν ἔφη ὅποι ἂν αὐτῷ δοκῇ, κἂν μὴ ὑμεῖς ἐκπέμπητε, εἰ δέ τις αὐτῷ τῶν στρατηγῶν ἀντείποι, καταδουλούμενος τοὺς ἄρχοντας, καὶ συνεθίζων μηδὲν αὐτῷ ἀντιλέγειν, διαδικασίαν ἔφη γράψειν τῷ βήματι

τοὺς πολεμίους κατακλείσωμεν ἐς Μακεδονίαν, οὐκ ἀνῆκε διώκων. Hoc fortasse exclamavit, quum primum in levioribus proeliis Athenienses Macedonas superavissent.

45. τοῖς Βοιωτάρχαις] Per hos non intelligo τοὺς προεστῶτας τῶν Θηβῶν, quos intelligendos videntur nonnulli opinati esse ex Polluce I, 128. τῶν Θηβαίων ἴδιον οἱ Βοιωτάρχαι. Accuratius, opinor, Thucydidis Scholiastes L. II, 2. οἱ τῶν Βοιωτῶν ἄρχοντες. In numero etiam veteres dissentiunt, qui pro temporum diversitate diversus esse potest. Nonnulli septem fuisse perhibent, Scholiastes l. l. undecim, Livius XLII, 43. duodecim. Hoc Demostheni minime crimini vertendum est, quod per συμμαχίαν senatum Boeotorum rerum deliberandarum participem esse voluerit. Et haec ipsa erat Demosthenis mens, quam Aeschines hyperbolice calumniatur.

διαδικασίαν] „Mit einem Worte Prioritätsstreit. Sie setzte voraus, daſs irgend ein Gegenstand in der Mitte liege, zu welchem mehrere ein ausschlieſsliches Recht zu haben behaupten, oder daſs es streitig sey, wer unter mehrern Personen etwas zu leisten schuldig sey. Diadikasie ist die gerichtliche Contestation und richterliche Entscheidung einer solchen Sache." A. W. Heffter

πρὸς τὸ στρατηγεῖον· πλείω γὰρ ὑμᾶς ἀγαθὰ ὑφ' ἑαυτοῦ ἔφη ἀπὸ τοῦ βήματος πεπονθέναι, ἢ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἐκ τοῦ στρατηγείου. μισθοφορῶν δ' ἐν τῷ ξενικῷ κεναῖς χώραις, καὶ τὰ στρατιωτικὰ χρήματα κλέπτων, καὶ τοὺς μυρίους ξένους ἐκμισθώσας Ἀμφισσεῦσι, πολλὰ διαμαρτυρομένου καὶ σχετλιάζοντος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐμοῦ, προςέμιξε φέρων, ἀναρπασθέντων τῶν ξένων, τὸν κίνδυνον

---

die Athenäische Gerichtsverfassung p. 272. Ceterum sententiam, quae hic Demostheni tribuitur, expressit poëta ille Latinus, cujus versum laudat Cicero de Off. I, 22, 77.

Cedant arma togae, concedat laurea laudi.

(Ipsius Ciceronis versus est ex libris de Consulatu suo. O.)

κεναῖς χώραις] Stipendia scilicet accipiebat militum nomine, qui non militabant, more avarorum ducum, qui plures milites sub imperio suo stipendia facere simulant, quam faciunt.

πολλὰ διαμαρτυρομένου καὶ σχετλιάζοντος - ἐμοῦ] Διαμαρτύρεσθαι est Latinorum contestari, obtestare, Deos hominesque testes vocare. Proprie, secundum Harpocrationem, διαμαρτυρία τρόπος τις ἦν τῆς παραγραφῆς. πρὸ γὰρ τοῦ εἰςαχθῆναι εἰς τὸ δικαστήριον τὴν δίκην ἐξῆν τῷ βουλομένῳ διαμαρτυρεῖσθαι, ὡς εἰςαγώγιμός ἐστιν ἡ δίκη, ἢ οὐκ εἰςαγώγιμος· διαφέρει δὲ τῆς παραγραφῆς τῷ τὴν διαμαρτυρίαν γίνεσθαι οὐ μόνον ὑπὸ τῶν φευγόντων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν διωκόντων· καὶ πρότερόν γε τῷ διώκοντι ἦν προβάλλεσθαί τινα μαρτυροῦντα εἰςαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην, καὶ περὶ τούτου πρότερον ἐγίνετο ἡ κρίσις πρὸς αὐτὸν τὸν διαμαρτυρήσαντα, οὐ πρὸς τὸν ἐξαρχῆς δικαζόμενον· εἰ δὲ μὴ προὐβάλλετο μάρτυρα ὁ διώκων, τότε ἐξῆν τῷ φεύγοντι προςαγαγεῖν τινὰ μαρτυροῦντα μὴ εἰςαγώγιμον εἶναι τὴν δίκην, καὶ πάλιν πρὸς τὸν διαμαρτυρήσαντα ὁ ἀγὼν ἐγίνετο· ἐπεσκήπτοντο δὲ ψευδομαρτυριῶν καὶ ταῖς διαμαρτυρίαις, ὥςπερ καὶ ταῖς μαρτυρίαις. Σχετλιάζειν est clamare aliquid σχέτλιον esse, improbum et iniquum, intolerabile. Aristoph. Plut. 477.

οὐ δεῖ σχετλιάζειν καὶ βοᾶν, πρὶν ἂν πάθῃς

Hinc σχετλιασμὸς est conquestio, oratio, quo conquerimur et commoti sumus ex injuria vel adversa fortuna.

ἀναρπασθέντων τῶν ξένων] Hyperbolice de clade, quam passi sunt milites conductitii. Demosthenes κατὰ Νεαίρ. p. 1348. οὐ περιεῖδον αὐτὸν ἀναρπασθέντα, ἀλλ' ἐτίμησαν ταλάντου.

ἀπαρασκεύῳ τῇ πόλει. τί γὰρ ἂν οἴεσθε Φίλιππον ἐν τοῖς τότε καιροῖς εὔξασθαι; οὐ χωρὶς μὲν πρὸς τὴν πολιτικὴν δύναμιν, χωρὶς δ᾽ ἐν Ἀμφίσσῃ πρὸς τοὺς ξένους διαγωνίσασθαι; ἀθύμους δὲ τοὺς Ἕλληνας λαβεῖν τηλικαύτης πληγῆς γεγενημένης; καὶ τηλικούτων κακῶν αἴτιος γεγενημένος Δημοσθένης, οὐκ ἀγαπᾷ, εἰ μὴ δίκην δέδωκεν, ἀλλ᾽ εἰ μὴ καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθήσεται, ἀγανακτεῖ· οὐδ᾽ ἱκανόν ἐστιν αὐτῷ ἐναντίον ὑμῶν κηρύττεσθαι, ἀλλ᾽ εἰ μὴ τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον ἀναῤῥηθήσεται, τοῦτ᾽ ἤδη ἀγανακτεῖ. οὕτως, ὡς ἔοικε, πονηρὰ φύσις μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβομένη, δημοσίας ἀπεργάζεται συμφοράς. 46. τρίτον δὲ καὶ τῶν προειρημένων μέγιστόν ἐστιν, ὃ μέλλω λέγειν. Φιλίππου γὰρ οὐ καταφρονοῦντος τῶν Ἑλλήνων, οὐδ᾽ ἀγνοοῦντος, (οὐ γὰρ ἦν ἀσύνετος·) ὅτι περὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἐν ἡμέρας σμικρῷ μέρει διαγωνιεῖται, καὶ διὰ ταῦτα βουλομένου ποιήσασθαι εἰρήνην, καὶ πρεσβείας ἀποστέλλειν μέλλοντος, καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐν Θήβαις φοβουμένων τὸν ἐπιόντα κίνδυνον, εἰκότως· (οὐ γὰρ ῥήτωρ ἀστράτευτος καὶ λιπὼν τὴν τάξιν αὐτοὺς ἐνουθέτησεν, ἀλλ᾽ ὁ Φωκικὸς πόλεμος δεκαετὴς γεγονὼς ἀείμνηστον παιδείαν αὐτοὺς ἐπαίδευσε) τούτων δὲ ἐχόντων οὕτως, αἰσθόμενος Δημοσθένης καὶ τοὺς Βοιωτάρχας ὑποπτεύσας μέλλειν εἰρήνην ἰδίᾳ ποιεῖσθαι, χρυσίον ἄνευ αὐτοῦ παρὰ Φιλίππου λαβόντας, ἀβίωτον ἡγησάμενος εἶναι, εἴ τινος ἀπολειφθήσεται δωροδοκίας, ἀναπηδήσας

---

46. ὁ Φωκικὸς πόλεμος δεκαετὴς] De scriptura vocabuli δεκαετὴς vide παραπρ. 36. De re haec habet Weiske de Hyperb. P. III. p. 19. „Si bellum Phocense gestum censetur inde a templo occupato Ol. CV, 4. (Pausanias X, 2, 2) ad urbis eversionem Ol. CVIII, 3. undecim anni (Diod. Sic. XVI, 14.), ad Phalaeci usque discessum Ol. CVIII, 2. decem anni (Aeschines παραπρ. 36. Ctesiph. 46. Diodor. XVI, 59. Pausan. X, 2, 2. X, 8, 2.) denique a pugna inde prima Phocensium et Locrensium, quae Ol. CVI, 1. accidisse videtur, novem numerantur anni (Diodor. XVI, 23.)

ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οὐδενὸς ἀνθρώπων λέγοντος, οὔθ᾽ ὡς δεῖ ποιεῖσθαι πρὸς Φίλιππον εἰρήνην, οὔθ᾽ ὡς οὐ δεῖ, ἀλλ᾽ ὡς ᾤετο, τοῦτο κήρυγμά τι τοῖς Βοιωτάρχαις προκηρύττων, ἀναφέρειν αὐτῷ τὰ μέρη τῶν λημμάτων, διώμνυτο τὴν Ἀθηνᾶν, ἥν, ὡς ἔοικε, Φειδίας ἐνεργολαβεῖν εἰργάσατο καὶ ἐνεπιορκεῖν Δημοσθένει, ἦ μήν, εἴ τις ἐρεῖ, ὡς χρὴ πρὸς Φίλιππον εἰρήνην ποιήσασθαι, ἀπάξειν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐπιλαβόμενος τῶν τριχῶν, ἀπομιμούμενος τὴν Κλεοφῶντος πολιτείαν, ὃς ἐπὶ τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου, ὡς λέγεται, τὴν πόλιν ἀπώλεσεν. ὡς δ᾽ οὐ προςεῖχον αὐτῷ οἱ ἄρχοντες οἱ ἐν ταῖς Θήβαις, ἀλλὰ καὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς ὑμετέρους πάλιν ἀνέστρεψαν ἐξεληλυθότας, ἵνα βουλεύσησθε περὶ τῆς εἰρήνης, ἐνταῦθ᾽ ἤδη παντάπασιν ἔκφρων ἐγένετο, καὶ παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, προδότας τῶν Ἑλλήνων τοὺς Βοιωτάρχας ἀπεκάλεσε, καὶ γράψειν ἔφη ψήφισμα, ὃ τοῖς πολεμίοις οὐδέποτ᾽ ἀντιβλέψας, πέμπειν ὑμᾶς πρέσ-

---

τοῦτο κήρυγμά τι] Τοῦτο est accusativus subjecti, κήρυγμά τι accusativus praedicati. Κήρυγμα est mandatum vel a senatu datum, vel a populo jussum, quod voce praeconis promulgabatur. Hinc tropice significat jussum, cui tamquam a summo magistratu mandato sit parendum: hoc quasi publica auctoritate sancitum.

Κλεοφῶντός] Vide ad παραπρ. 21.

οὐδέποτ᾽ ἀντιβλέψας] Haec locutio summum terroris gradum indicat: quam etiam Latini receperunt. Cornel. Nep. Epamin. 8, 3. quos (Lacedaemonios) ante se Imperatorem nemo Boeotiorum ausus fuit aspicere. Quae de hac formula colligi possunt, collegit et illustravit Bentlejus ad Horat. Od. I, 3, 18. Contra βλέπειν εἰς τινος πρόςωπον formula est impudentiam notans. Sic c. 47. ἐπιχειρήσειν ἐθελήσεις — βλέπων εἰς τὰ τούτων πρόςωπα λέγειν. Demosthenes περὶ στεφ. p. 320. εἶτα σὺ φθέγγῃ καὶ βλέπειν εἰς τὰ τουτωνὶ πρόςωπα τολμᾷς; Ceterum ἀντιβλέπειν cum accusativo constructum memorat Priscianus L. XVIII. §. 190. p. 494. Krehl. Citat nempe hunc locum ita: ὁ μηδέποτε τοὺς πολεμίους ἀντιβλέψας. Sed videtur locum ex memoria laudasse, quum in nullo, qui extant, codicum, neque vestigium lectionis μηδέποτε neque accusativi appareat. Et ἀντιβλέπειν quidem apud Atticos vel cum dativo, vel cum

βεις εἰς Θήβας, αἰτήσοντας Θηβαίους δίοδον ἐπὶ Φίλιππον. ὑπεραισχυνθέντες δὲ οἱ ἐν Θήβαις ἄρχοντες, μὴ δόξωσιν ὡς ἀληθῶς εἶναι προδόται τῶν Ἑλλήνων, ἀπὸ μὲν τῆς εἰρήνης ἀπετράποντο, ἐπὶ δὲ τὴν παράταξιν ὥρμησαν. 47. ἔνθα δὴ καὶ τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀγαθῶν ἄξιόν ἐστιν ἐπιμνησθῆναι, οὓς οὗτος, ἀθύτων καὶ ἀκαλλιερήτων ὄντων τῶν ἱερῶν, ἐκπέμψας ἐπὶ τὸν πρόδηλον κίνδυνον, ἐτόλμησε τοῖς δραπέταις ποσὶ καὶ λελοιπόσι τὴν τάξιν, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν τάφον τῶν τελευτησάντων, ἐγκωμιάζειν τὴν ἐκείνων

---

praepositionibus εἰς et πρὸς c. acc. construitur. Recentiores habent etiam accusativum sine praepositione. De legatione et successu Demosthenis narrat Plutarchus in vita Demosth. p. 851. c. 18. ἀπεστάλη πρεσβευτὴς μεθ' ἑτέρων εἰς Θήβας. — — Τὸ μὲν οὖν συμφέρον οὐ διέφυγε τοὺς τῶν Θηβαίων λογισμοὺς, ἀλλ' ἐν ὄμμασιν ἕκαστος εἶχε τὰ τοῦ πολέμου δεινὰ, ἔτι τῶν Φωκικῶν τραυμάτων νεαρῶν παραμενόντων. Ἡ δὲ τοῦ ῥήτορος δύναμις, ὥς φησι Θεόπομπος, ἐκριπίζουσα τὸν θυμὸν αὐτῶν καὶ διακαίουσα τὴν φιλοτιμίαν, ἐπεσκότησε τοῖς ἄλλοις ἅπασιν· ὥστε φόβον καὶ λογισμὸν καὶ χάριν ἐκβαλεῖν αὐτοὺς (sic scribo cum Weiskio de Hyperb. II, 19. n. 12. ut — aspernarentur, excuterent) ἐνθουσιῶντας ὑπὸ τοῦ λόγου πρὸς τὸ καλόν. Οὕτω δὲ μέγα καὶ λαμπρὸν ἐφάνη τὸ τοῦ ῥήτορος ἔργον, ὥστε τὸν μὲν Φίλιππον εὐθὺς ἐπικηρυκεύεσθαι, δεόμενον εἰρήνης, ὀρθὴν δὲ τὴν Ἑλλάδα γενέσθαι, καὶ συνεξαναστῆναι πρὸς τὸ μέλλον, ὑπηρετεῖν δὲ μὴ μόνον τοὺς στρατηγοὺς τῷ Δημοσθένει, ποιοῦντας τὸ προςταττόμενον, ἀλλὰ καὶ τοὺς Βοιωτάρχας, καὶ διοικεῖσθαι τὰς ἐκκλησίας ἁπάσας οὐδὲν ἧττον ὑπ' ἐκείνου τότε τὰς Θηβαίων ἢ τὰς Ἀθηναίων, ἀγαπωμένου παρ' ἀμφοτέροις καὶ δυναστεύοντος, οὐκ ἀδίκως, οὐδὲ παρ' ἀξίαν, ὡς ὑποφαίνεται ὁ Θεόπομπος, ἀλλὰ καὶ πάνυ προςηκόντως.

47. τοῖς δραπέταις ποσὶ καὶ λελοιπόσι τὴν τάξιν] Δραπέτης, quod plerumque substantive ponitur, h. l. adjectivi locum tenet. Nam, ut vere monet Brunckius ad Sophocl. Oed. T. v. 81., substantivi pro adjectivo positi exempla passim obvia, nec apud poëtas solum, sed etiam apud prosae scriptores. Ceterum totum hoc membrum per ἓν διὰ δυοῖν accipiendum, quasi scriptum fuerit, τοῖς δραπέταις ποσὶ λελοιπότα τὴν τάξιν; sed utrumque separatim positum rei turpitudinem auget.

ἐτόλμησε — — ἀναβὰς ἐπὶ τὸν τάφον τῶν τελευτησάντων ἐγκωμιάζειν] Hac de re narrat Plutarchus vita Demosth. p. 855. c. 21.

ἀρετήν. ὦ πρὸς μὲν τὰ μεγάλα καὶ σπουδαῖα τῶν πραγμάτων, ἁπάντων ἀνθρώπων ἀχρηστότατε, πρὸς δὲ τὴν ἐν τοῖς λόγοις τόλμαν θαυμασιώτατε, ἐπιχειρήσειν ἐθελήσεις αὐτίκα μάλα βλέπων εἰς τὰ τούτων πρόςωπα λέγειν, ὡς δεῖ σε ἐπὶ ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς στεφανοῦσθαι; ἐὰν δ' οὗτος λέγῃ, ὑμεῖς ὑπομενεῖτε, καὶ συναποθανεῖται τοῖς τελευτήσασιν, ὡς ἔοικε, καὶ ἡ ὑμετέρα μνήμη; γένεσθε δή μοι μικρὸν χρόνον τὴν διάνοιαν μὴ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀλλ' ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ νομίσατε ὁρᾶν προϊόντα τὸν κήρυκα, καὶ τὴν ἐκ τοῦ ψηφίσματος ἀνάῤῥησιν μέλλουσαν γίνεσθαι, καὶ λογίσασθε, πότερ' οἴεσθε τοὺς οἰκείους τῶν τελευτησάντων πλείω δάκρυα ἀφήσειν ἐπὶ ταῖς τρα-

---

τότε δὲ τῆς ἀτυχίας τοῖς Ἕλλησι γενομένης, οἱ μὲν ἀντιπολιτευόμενοι ῥήτορες, ἐπεμβαίνοντες τῷ Δημοσθένει, κατεσκεύαζον εὐθύνας καὶ γραφὰς ἐπ' αὐτόν· ὁ δὲ δῆμος οὐ μόνον τούτων ἀπέλυεν, ἀλλὰ καὶ τιμῶν διετέλει, καὶ προςκαλούμενος αὖθις, ὡς εὔνους, εἰς τὴν πολιτείαν· ὥςτε καὶ τῶν ὀστέων ἐκ Χαιρωνείας κομισθέντων καὶ θαπτομένων, τὸν ἐπὶ τοῖς ἀνδράσιν ἔπαινον εἰπεῖν ἀπέδωκεν. οὐ ταπεινῶς οὐδ' ἀγεννῶς φέρων τὸ συμφέρον, — ἀλλὰ τῷ τιμᾶν μάλιστα καὶ κοσμεῖν τὸν σύμβουλον ἀποδεικνύμενος τὸ μὴ μεταμέλεσθαι τοῖς βεβουλευμένοις. Τὸν μὲν οὖν λόγον εἶπεν ὁ Δημοσθένης.

ἐπιχειρήσειν ἐθελήσεις] Ex Thoma M. p. 159—168. videtur patere, grammaticos nonnullos antiquos statuisse, non jungi posse verba, quae voluntatem significant, cum futuro infinitivi, eosque nostro loco sequitur Marklandus, qui conjicit ἐπιχειρῆσαι vel ἐπιχειρεῖν. Sed optimorum scriptorum usum hoc non omnino rejecisse, satis docuit Lobeck. Parerg. post Phryn. p. 747. s. In Bern. glossa est τολμήσεις. Interdum, ut hic, tempus indicatur, quod proxime instat: „Audebis statim aggredi, quod nullo umquam tempore audendum sit."

γένεσθε δή μοι — — τὴν διάνοιαν] Taylor ex Bern. annotat τῇ διανοίᾳ, et is quidem casus in similibus locutionibus Aeschini usitatissimus est. c. 48. ταῖς γε διανοίαις ἀποβλέψατ' αὐτῶν εἰς τὴν συμφοράν. 61. προςέλθετε οὖν τῇ διανοίᾳ καὶ εἰς τὴν στοὰν ποικίλην. Quum tamen accusativus ab omnibus libris confirmetur, isque ex legibus grammaticis locum habere possit, nihil est novandum. Tim. 73. ἐπειδὰν — — τὰς ψυχὰς ἐφ' ἑτέρων γένησθε.

γῳδίαις καὶ τοῖς ἡρωϊκοῖς πάθεσι τοῖς μετὰ ταῦτα ἐπεις-ιοῦσιν, ἢ ἐπὶ τῇ τῆς πόλεως ἀγνωμοσύνῃ; τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀλγήσειεν ἄνθρωπος Ἕλλην καὶ παιδευθεὶς ἐλευθέρως, ἀναμνησθεὶς ἐν τῷ θεάτρῳ ἐκεῖνό γε, εἰ μηδὲν ἕτερον, ὅτι ταύτῃ ποτὲ τῇ ἡμέρᾳ μελλόντων, ὥςπερ νυνὶ, τῶν τραγῳδῶν γίνεσθαι, ὅτ' εὐνομεῖτο μᾶλλον ἡ πόλις καὶ βελτίοσι προστάταις ἐχρῆτο, προελθὼν ὁ κήρυξ καὶ παραστησάμενος τοὺς ὀρφανοὺς, ὧν οἱ πατέρες ἦσαν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότες, νεανίσκους πανοπλίᾳ κεκοσμημέ-

---

ἄνθρωπος Ἕλλην καὶ παιδευθεὶς ἐλευθέρως] Vulgo ἢ καί. Bekkerus ἢ delevit auctoritate codd. b e k l m n. Nempe καὶ est explicativum, ut saepe etiam apud Latinos et. Possis etiam reddere et omnino, ut amplificetur Ἕλληνος notio: „non Graecus solum, sed si forte inter ceteros quoque sit homo liberaliter educatus." Vide Hermannum ad Vigerum p. 838.

μελλόντων – τῶν τραγῳδῶν γίνεσθαι] Cf. supra c. 11.

τοὺς ὀρφανοὺς] Laudat Diogenes Laërtius in vita Solonis L. I. §. 55. ejus legem, quae jubet τῶν ἐν πολέμοις τελευτησάντων τοὺς υἱοὺς τρέφεσθαι καὶ παιδεύεσθαι. Commentarii vicem praestat Plato Menex. p. 248. c. τῆς δὲ πόλεως ἴστε που καὶ αὐτοὶ τὴν ἐπιμέλειαν, ὅτι νόμους θεμένη περὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τελευτησάντων παῖδάς τε καὶ γεννήτορας ἐπιμελεῖται καὶ διαφερόντως τῶν ἄλλων πολιτῶν προστέτακται φυλάττειν ἀρχῇ ἥπερ μεγίστη ἐστὶν, ὅπως ἂν οἱ τούτων μὴ ἀδικῶνται πατέρες τε καὶ μητέρες. τοὺς δὲ παῖδας συνεκτρέφει αὐτὴ προθυμουμένη ὅτι μάλιστα ἄδηλον αὐτοῖς τὴν ὀρφανίαν γενέσθαι· ἐν πατρὸς σχήματι καταστᾶσα αὐτοῖς αὐτὴ ἔτι τε παισὶν οὖσι, καὶ ἐπειδὰν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσιν, ἀποπέμπει ἐπὶ τὰ σφέτερ' αὐτῶν πανοπλίᾳ κοσμήσασα· ἐνδεικνυμένη καὶ ἀναμιμνήσκουσα τὰ τοῦ πατρὸς ἐπιτηδεύματα, ὄργανα τῆς πατρῴας ἀρετῆς διδοῦσα· καὶ ἅμα οἰωνοῦ χάριν ἄρχεσθαι ἰέναι ἐπὶ τὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἄρξοντα μετ' ἰσχύος, ὅπλοις κεκοσμημένης. Rhetorum more rem tractavit Aeschines. Quod si Vogelius in vita Philippi (Biographie grofser und berühmter Männer des Alterthums Vol. II. p. 235.) affirmat, eorum qui in pugna Chaeronensi ceciderint, liberos Athenienses publicis impensis educandos curasse, hoc ex perperam intellecto Aeschinis loco haustum videtur. Hoc enim ipsum Aeschines Demostheni crimini vertit, quod non suppetias tulerit legi praestantissimae, sed orborum salutem suae ambitioni post habuerit.

νους, ἐκήρυττε τὸ κάλλιστον κήρυγμα καὶ προτρεπτικώτατον πρὸς ἀρετήν· ὅτι τούςδε τοὺς νεανίσκους, ὧν οἱ πατέρες ἐτελεύτησαν ἐν τῷ πολέμῳ, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, μέχρι μὲν ἥβης ὁ δῆμος ἔτρεφε, νυνὶ δὲ καθοπλίσας τῇδε τῇ πανοπλίᾳ, ἀφίησιν ἀγαθῇ τύχῃ τρέπεσθαι ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν, καὶ καλεῖ εἰς προεδρίαν. 48. τότε μὲν ταῦτ' ἐκήρυττεν, ἀλλ' οὐ νῦν, ἀλλὰ παραστησάμενος τὸν τῆς ὀρφανίας τοῖς παισὶν αἴτιον, τί ποτ' ἀνερεῖ ἢ τί φθέγξεται; καὶ γὰρ ἂν αὐτὰ διεξίῃ τὰ ἐκ τοῦ ψηφίσματος προστάγματα, ἀλλ' οὐ τό γ' ἐκ τῆς ἀληθείας αἰσχρὸν σιωπηθήσεται, ἀλλὰ τἀναντία δόξει τῇ τοῦ κήρυκος φωνῇ φθέγγεσθαι· ὅτι τόνδε τὸν ἄνδρα, εἰ δὴ καὶ οὗτος ἀνὴρ, στεφανοῖ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων, ἀρετῆς ἕνεκα, τὸν κάκιστον, ἀνδραγαθίας ἕνεκα, τὸν ἄνανδρον καὶ λελοιπότα τὴν τάξιν. μὴ πρὸς τοῦ Διὸς, καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, ἱκετεύω ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, μὴ τρόπαιον ἵστατε ἀφ' ὑμῶν αὐτῶν ἐν τῇ τοῦ Διονύσου

ἀγαθῇ τύχῃ] Est formula bene ominantis et precantis, ut aliquid bene cedat: quod felix faustumque sit, quod bene vertat. Xenophon Cyrop. IV, 5, 51. s. τούτους λαβὼν ποίει, ὅπως ἀριστόνιξοι δοκεῖ εἶναι. δέχομαί τε, ἔφη, καὶ ἀγαθῇ τύχῃ ἡμεῖς τε ἱππεῖς γενοίμεθα, καὶ ὑμεῖς διέλοιτε τὰ κοινά.

καλεῖ εἰς προεδρίαν] Populum iis locum principem in theatro assignare ad spectandos ludos promulgat.

48. ἀλλ' οὐ τό γ' ἐκ της ἀληθείας αἰσχρὸν σιωπηθήσεται] Haec est apodosis, et ἀλλὰ vim habet affirmativam, in quo haesitare non oportebat Wolfium. Est enim frequens jam inde ab Homero. Inprimis hoc fit, quum protasis incipiat ab ἐπειδὴ, ut paullo post hoc ipso capite.

μὴ τρόπαιον ἵστατε ἀφ' ὑμῶν αὐτῶν] Negationem omittunt e h k l, cui repetitae saepe infensi erant librarii. Repetitionem, quae fortis est post quaedam interjecta, satis vindicavi ad Tim. 45. Pro ἀφ' nonnulli codd. supra scriptum habent καθ'. Vere F. A. Wolfius ad Leptin. p. 296. „Frequentissimus est, inquit, usus

ὀρχήστρα, μηδ' αἱρεῖτε παρανοίας ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, μηδ' ὑπομιμνήσκετε τῶν ἀνιάτων καὶ ἀνηκέστων κακῶν τοὺς ταλαιπώρους Θηβαίους, οὓς φυγόντας διὰ τοῦτον, ὑποδέδεχθε τῇ πόλει, ὧν ἱερὰ καὶ τέκνα καὶ τάφους ἀπώλεσεν ἡ Δημοσθένους δωροδοκία, καὶ τὸ βασιλικὸν χρυσίον. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς σώμασιν οὐ παρεγένεσθε, ἀλλὰ ταῖς γε διανοίαις ἀποβλέψατ' αὐτῶν εἰς τὰς συμφορὰς, καὶ νομίσατε ὁρᾷν ἁλισκομένην τὴν πόλιν, τειχῶν κατασκαφὰς, ἐμπρήσεις οἰκιῶν, ἀγομένας γυναῖκας καὶ παῖδας εἰς δουλείαν, πρεσβύτας ἀνθρώπους, πρεσβύτιδας γυναῖκας, ὀψὲ μεταμανθάνοντας τὴν ἐλευθερίαν, κλαίοντας, ἱκετεύοντας ὑμᾶς, ὀργιζομένους οὐ τοῖς τιμωρουμένοις, ἀλλὰ τοῖς τούτων αἰτίοις, ἐπισκήπτοντας μηδενὶ τρόπῳ τὸν τῆς Ἑλλάδος ἀλιτήριον στεφανοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸν δαίμονα καὶ τὴν τύχην τὴν συμπαρακολου-

---

particulae ἀπὸ, ubi tropaei de populo positi mentio fit, fortasse inde ductus, quod armis tropaea ornari solebant, victo hosti detractis. Verum simpliciter quoque dicitur, τρόπαιον στῆσαί τινος vel κατά τινος."

μηδ' αἱρεῖτε παρανοίας — τὸν δῆμον] Αἱρεῖν cum accusativo personae et genitivo rei est, convincere aliquem vitii, criminis. Cf. Astium ad Plat. de Legg. VI, 9. Xenophon Memm. I, 2, 49. φάσκων κατὰ νόμον ἐξεῖναι παρανοίας ἑλόντι καὶ τὸν πατέρα δῆσαι. Aristoph. Nubb. 842. s.

οἴμοι· τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός;
πότερον παρανοίας αὐτὸν εἰςαγαγὼν ἕλω;

Accuratius etiam Plato de Legg. XI, 3. p. 928 c. πατέρας ὑπὸ νόσων ἢ γήρως διατιθεμένους αἰσχρῶς ἐξεῖναι παρανοίας γράφεσθαι.

ταῖς γε διανοίαις cet.] Hanc descriptionem et antiquos rhetores laudasse et Romanos oratores imitatos esse, non mirum. Per partes enim ita persequitur Thebanorum calamitates et miserias, ut etiam rudis animus commoveri et misericordia perfundi debeat. Cf. Muretum Varr. Lectt. VIII, 10., qui Ciceronem saepius hunc locum imitatum esse ostendit. Homericae imagines complures videntur obversatae esse Aeschinis animo.

θοῦσαν τῷ ἀνθρώπῳ φυλάξασθαι. οὔτε γὰρ πόλις, οὔτ' ἀνὴρ ἰδιώτης οὐδεὶς πώποτε καλῶς ἀπήλλαξε Δημοσθένει συμβούλῳ χρησάμενος. ὑμεῖς δ', ὦ Ἀθηναῖοι, οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ ἐπὶ μὲν τοὺς πορθμέας τοὺς εἰς Σαλαμῖνα πορθμεύοντας νόμον ἔθεσθε, ἐάν τις αὐτῶν ἄκων ἐν τῷ πόρῳ πλοῖον ἀνατρέψῃ, τούτῳ μὴ ἐξεῖναι πάλιν πορθμεῖ γενέσθαι, ἵνα μηδεὶς αὐτοσχεδιάζῃ εἰς τὰ τῶν Ἑλλήνων σώματα· τὸν δὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν πόλιν ἄρδην ἀνατετροφότα, τοῦτον ἐάσετε πάλιν ἀπευθύνειν τὰ κοινά; 49. Ἵνα δ' εἴπω καὶ περὶ τοῦ τετάρτου καιροῦ, καὶ τῶν νυνὶ καθεστηκότων πραγμάτων, ἐκεῖνο ὑμᾶς ὑπομνῆσαι βούλομαι, ὅτι Δημοσθένης οὐ τὴν ἀπὸ στρατοπέδου μόνον τάξιν ἔλιπεν, ἀλλὰ

καλῶς ἀπήλλαξε] *Ἀπαλλάττειν* cum adverbio de exitu dicitur, qualem quis habuerit, quae ad finem fuerit sors. *Καλῶς ἀπαλλάττειν* prospera fortuna discedere, *αἰσχρῶς ἀπαλλάττειν* turpem exitum habere.

πορθμέας τοὺς εἰς Σαλαμῖνα πορθμεύοντας] Legem cognoscimus ex hoc nostro loco, quae facile fidem meretur, quoniam nautas Athenis Salamina vehentes cuncta, quae cursum in tam propinquum locum periculosum facere poterant, cognoscere et facile evitare oportebat, quum distantia locorum nonnisi *διστάδιος* esset.

ἵνα μηδεὶς αὐτοσχεδιάζῃ] *Αὐτοσχεδιάζειν* derivatur a *σχεδία*, quae, explicante Euripidis scholiasta ad Hec. 113., est *ναῦς ἀκατασκεύαστος, ἀπὸ ξύλων μόνον ἀπερίττως συντεθειμένη*. Hinc *σχεδιάζειν* tropice de verbis dicitur, quae temere effunduntur, et de factis, quae negligenter et inconsulto conficiuntur. Compositum *αὐτοσχεδιάζειν* item dicitur de temeritate quum dictorum tum factorum. *Ἐρωτ.*, qui tribuitur Demostheni p. 1414. *οὐ γὰρ αὐτοσχεδιάζειν, ἀλλ' ἐπίστασθαί σε δεῖ περὶ τῶν μεγίστων.* Accurate de verbi significationibus exposuit Piersonus ad Moerin p. 46. s.

ἀνατετροφότα] Bekkerus ex d e f g k scripsit *ἀνατετραφότα*. Sed quum plurimi et boni codd. alteram lectionem habeant, eam retinui, motus iis, quae dixi ad Tim. 76, et re denuo discussa, ad singulorum scriptorum usum in hoc quoque maxime attendendum esse opinor.

καὶ τὴν ἐκ τῆς πόλεως, τριήρη προςλαβὼν ὑμῶν, καὶ τοὺς Ἕλληνας ἠργυρολόγησε. καταγαγούσης δὲ αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν τῆς ἀπροςδοκήτου σωτηρίας, τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ὑπότρομος ἦν ἄνθρωπος, καὶ παριὼν ἡμιθνὴς ἐπὶ τὸ βῆμα, εἰρηνοφύλακα ὑμᾶς ἐκέλευεν αὐτὸν χειροτονεῖν. ὑμεῖς δὲ κατὰ μὲν τοὺς πρώτους χρόνους, οὐδ' ἐπὶ τὰ ψηφίσματα εἰᾶτε τὸ Δημοσθένους ἐπιγράφειν ὄνομα, ἀλλὰ Ναυσικλεῖ τοῦτο προςετάττετε· νυνὶ δ' ἤδη καὶ στεφανοῦσθαι ἀξιοῖ. ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε μὲν Φίλιππος,

---

49. καὶ τὴν ἐκ τῆς πόλεως] Reiskio videtur aliquid deesse, cui non assentior. Idem, quod antecedenti membro, huic quoque aptum, τάξιν ἔλιπεν. Nempe dicitur λιπεῖν τὴν τάξιν ἐκ τῆς πόλεως, quoniam τοὺς Ἕλληνας ἠργυρολόγησε, quod minime erat ei mandatum, sed quod suo arbitrio faciebat. Ἀργυρολογεῖν est verbum proprium de iis, qui a sociis vel, ut vera dicamus, a tributariis praesertim insulis pecunias publico nomine colligerent. Br. — Ἔλιπε καὶ τὴν ἐκ τῆς πόλεως τάξιν, quatenus post cladem Chaeronensem, pericula sibi imminentia reformidans, populiscito perlato, quo' pecuniae a stipendiariis cogendae munus sibi demandaretur, (id quod, ut opinor, inest in verbis τριήρη προςλαβὼν ὑμῶν) hanc per caussam Athenis excesserat itaque stationem domi sibi, ut ceteris civibus, a republica commissam non magis tuitus erat, quam militarem apud Chaeroneam. Mox autem, quum propter insperatam urbis salutem, ipsi quoque nihil jam esset pertimescendum, propere redire cunctatus non est. Orellius.

εἰρηνοφύλακα] Hoc in invidiam nomen adhibuisse videtur Aeschines. Quum scilicet post pugnam Chaeronensem amentes quidam et temerarii instarent, non cedendum esse Philippo, Demosthenes, calamitatem patriae perspiciens, earum videtur partium fuisse, ut lenitati Philippi obtemperetur, et pax, civitati tam necessaria, fideliter servetur.

ἐπιγράφειν] Haec ita narrat Plutarchus in vita Demosth. p. 855. c. 21. τοῖς ψηφίσμασιν οὐχ ἑαυτὸν, ἀλλ' ἐν μέρει τῶν φίλων ἕκαστον ἐπέγραφεν, ἐξοιωνιζόμενος τὸν ἴδιον δαίμονα καὶ τὴν τύχην, ἕως αὖθις ἀνεθάῤῥησε, Φιλίππου τελευτήσαντος. Nausicles erat aequalis et familiaris Demostheni, populo gratus, saepius coronatus ob liberalitatem, qua erga rempublicam usus erat.

Ἀλέξανδρος δ᾽ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστη, πάλιν αὖ τερατευόμενος, ἱερὰ μὲν ἱδρύσατο Παυσανίου, εἰς αἰτίαν δὲ εὐαγγελίων θυσίας τὴν βουλὴν κατέστησεν, ἐπωνυμίαν δ᾽ Ἀλεξάνδρῳ Μαργίτην ἐτίθετο, ἀπετόλμα δὲ λέγειν, ὡς οὐ κινηθήσεται ἐκ Μακεδονίας. ἀγαπᾶν γὰρ αὐτὸν ἔφη ἐν Πέλλῃ περιπατοῦντα, καὶ τὰ σπλάγχνα φυλάττοντα. καὶ ταῦτα λέγειν ἔφη οὐκ εἰκάζων, ἀλλ᾽ ἀκρι-

---

πάλιν αὖ τερατευόμενος] De verbo *τερατεύεσθαι* vide ad *παραπρ.* 14. *Πάλιν αὖ* familiaris est Atticis parallelismus. Componunt adeo triplex *αὖθις αὖ πάλιν*, ut Sophocles Philoct. 252., ubi vide Brunckium. Morem hunc nemo copiosius illustravit Henr. Stephano de dialecto Attica p. 69—74.

εὐαγγελίων θυσίας] *Εὐαγγέλια* laetus nuntius, eine freudige Nachricht (plerumque numero plurali) celebrabatur sacrificiis, quum praesertim res annuntiata gravioris erat momenti. Xenophon Hellen. I, 6, 33. *αὐτὸς δ᾽ (Ἐτεόνικος) — ἔθυε τὰ εὐαγγέλια.* IV, 3, 14. *Ἀγησίλαος ἐβουθύτει ὡς εὐαγγέλια, καὶ πολλοῖς διέπεμπε τῶν τεθυμένων.* In hac re non segnis videtur fuisse Demosthenes; populus tamen ipse hoc modo suam laetitiam expressit, ut refert Plutarchus p. 855. c. 22. *εὐθὺς οὖν ἔθυον τὰ εὐαγγέλια, καὶ στεφανοῦν ἐψηφίσαντο Παυσανίαν. Εἰς αἰτίαν δὲ βουλὴν κατέστησε,* culpam senatui contraxit. Br. — E Plutarchi loco praeterea discimus, quid sibi velint ista: *ἱερὰ μὲν ἱδρύσατο Παυσανίου*, scil. statuam coronatam (cum ara fortasse) poni jussit tyrannicidae, ut tanquam alter Harmodius atque Aristogiton sancte coleretur. Orellius.

Μαργίτην] Harpocration: *ἐκάλουν δὲ τοὺς ἀνοήτους οὕτω διὰ τὸν εἰς Ὅμηρον ἀναφερόμενον Μαργίτην, ὅπερ ποίημα Καλλίμαχος θαυμάζειν ἔοικεν.* Erat poëma satyricum in stultum, inscriptum *Μαργίτης ὃς πολλὰ μὲν ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ᾽ ἠπίστατο πάντα.* Br. Ceterum *Μαργείτης* habet Aristot. Poet. c. 4. pag. 7. ed. Graefenhan. quem vide. O.

τὰ σπλάγχνα φυλάττοντα] Interpretum plerique hoc intelligunt eum exta victimarum diligenter inspicere, ut divinare possit, num audendum sit: quod erat timidi et nimium superstitiosi, ejus instar, de quo narrat Polybius L. VII, 3. *Κατὰ δὲ τὸν ἐθισμὸν ἐκ τῶν τυθέντων ἱερείων προσενεχθέντων αὐτῷ τῶν σπλάγχνων, δεξάμενος*

βῶς εἰδὼς, ὅτι αἵματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὠνία, αὐτὸς οὐκ ἔχων αἷμα, καὶ θεωρῶν τὸν Ἀλέξανδρον οὐκ ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου φύσεως, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀνανδρίας. ἤδη δ᾽ ἐψηφισμένων Θετταλῶν ἐπιστρατεύειν ἐπὶ τὴν ὑμετέραν πόλιν, καὶ τοῦ νεανίσκου τὸ πρῶτον παροξυνθέντος εἰκότως, ἐπειδὴ περὶ Θήβας ἦν τὸ στρατόπεδον, πρεσβευτὴς

εἰς τὰς χεῖρας καὶ βραχὺ διακλίνας, ἤρετο προτείνων τοῖς περὶ τὸν Ἄρατον, τί δοκεῖ τὰ ἱερεῖα σημαίνειν; πότερον ἐκχωρεῖν τῆς ἄκρας ἢ κρατεῖν αὐτῆς; ὁ μὲν οὖν Δημήτριος — εἰ μὲν μάντεως φρένας ἔχεις, ἔφη, ἐκχωρεῖν τὴν ταχίστην· εἰ δὲ βασιλέως πραγματικοῦ, τηρεῖν αὐτὴν, ἵνα μὴ, νῦν ἀφεὶς, ζητῇς ἕτερον ἐπιτήδειον καιρόν. Wolfius tamen vertit vitam conservare, isque nactus est defensorem Gisb. Wakefield. Sylvv. Critt. P. IV. p. 214., qui vertit Alexandrum de sua vita timere, inprimis ob sequens ὅτι αἵματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὠνία. Nempe σπλάγχνα tropice dicuntur res amatissima, pretiosissima, ut Latinorum viscera. Est tamen hic tropus poesi aptior quam prosae. Alteram igitur interpretationem ut simpliciorem praefero. — Nisi forte Graeca phrasis ita sit accipienda, ut apud nos pinguiter in sermone vulgari dicitur: zu seinen Kutteln Sorge tragen. Br. — Simili quidem adagio populari Itali quoque dicunt: salvar la pancia pei fichi. Sed praestare utique videtur prior interpretatio, quum istius, quam h. l. hebraismo septuagintavirali forsitan decepti quaerunt, significationis aliud apud probatos scriptores exemplum vix reperiatur. Neque obstat τοῦ αἵματος in seqq. mentio; nam qui exta curiosius consulit, vel hoc ipso satis testatur, quantum sibi caveat, ne in acie sanguinem effundat. Orellius.

αἵματος] Videtur Aeschines ludere in duplici αἵματος significatione. Quum enim dicit, αἵματος εἶναι ὠνίαν ἀρετήν, hoc vult: „qui veram fortitudinem sectetur, huic non esse vulnera reformidanda, nec mortem ipsam, idemque est, quod cum Menandro Fragm. Ὀργῆς I. v. 2. dici possit θανάτου γάρ ἐστιν ὁ ἀγών. In illo autem αὐτὸς οὐκ ἔχων αἷμα, αἷμα significat robur. A copia enim et sinceritate sanguinis pendere robur arbitrabantur veteres. Exposuit hoc P. Victorius Varr. Lectt. XXV, 21. Eadem significatio etiam in priore membro locum habere possit; sed praefero alterum.

τοῦ νεανίσκου] Erat quidem Alexander eo tempore, quo hoc accidebat., Ol. CXI, 2., annos natus duo et viginti.

ὑφ' ὑμῶν χειροτονηθεὶς, ἀποδρὰς ἐκ μέσου τοῦ Κιθαιρῶνος ἧκεν ὑποστρέψας, οὔτ' ἐν εἰρήνῃ, οὔτ' ἐν πολέμῳ χρήσιμον ἑαυτὸν παρέχων. καὶ, τὸ πάντων δεινότατον, ὑμεῖς μὲν τοῦτον οὐ προὔδοτε, οὐδ' εἰάσατε κριθῆναι ἐν τῷ τῶν Ἑλλήνων συνεδρίῳ· οὗτος δ' ὑμᾶς νῦν προδέδωκεν, εἴπερ ἀληθῆ ἐστιν, ἃ λέγεται· 50. ὡς γάρ φασιν οἱ πάραλοι, καὶ οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς Ἀλέξανδρον (καὶ τὸ πρᾶγμα

ἀποδρὰς ἐκ μέσου τοῦ Κιθαιρῶνος] Commentarii loco est, quod narrat Plutarchus in v. Demosth. p. 856. c. 23. *ἐπεὶ μέντοι τὰ περὶ τὴν χώραν θέμενος* (pacatis rebus domesticis) *παρῆν αὐτὸς* (ὁ Ἀλέξανδρος) *εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐξεκέκοπτο μὲν ἡ θρασύτης τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὁ Δημοσθένης ἀπεσβήκει. Θηβαῖοι δὲ, προδοθέντες ὑπ' ἐκείνων, ἠγωνίσαντο καθ' αὑτοὺς, καὶ τὴν πόλιν ἀπέβαλον. Θορύβου δὲ μεγάλου τοὺς Ἀθηναίους περιεστῶτος, ἀπεστάλη μὲν ὁ Δημοσθένης αἱρεθεὶς μεθ' ἑτέρων πρεσβευτὴς πρὸς Ἀλέξανδρον, δείσας δὲ τὴν ὀργὴν, ἐκ τοῦ Κιθαιρῶνος ἀνεχώρησεν ὀπίσω, καὶ τὴν πρεσβείαν ἀφῆκεν. Εὐθὺς ὁ Ἀλέξανδρος ἐξῄτει τῶν δημαγωγῶν δέκα μὲν, ὡς Ἰδομενεὺς καὶ Δοῦρις εἰρήκασιν· ὀκτὼ δ', ὡς οἱ πλεῖστοι καὶ δοκιμώτατοι τῶν συγγραφέων, ἐν οἷς δημαγωγοῖς καὶ Δημοσθένης ἦν. Ὅτε καὶ τὸν περὶ τῶν προβάτων λόγον ὁ Δημοσθένης, ὡς τοῖς λύκοις τοὺς κύνας ἐξέδωκε, διηγησάμενος, αὑτὸν μὲν εἴκασε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κυσὶν ὑπὲρ τοῦ δήμου μαχομένοις, Ἀλέξανδρον δὲ, τὸν Μακεδόνα, μονόλυκον προσηγόρευσεν. Ἔτι δ', Ὡς, ἔφη, τοὺς ἐμπόρους ὁρῶμεν, ὅταν ἐν τρυβλίῳ δεῖγμα περιφέρωσι, δι' ὀλίγων πυρῶν τοὺς πολλοὺς πιπράσκοντας, οὕτως ἐν ἡμῖν λανθάνετε πάντας αὑτοὺς συνεκδιδόντες. Ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόβουλος ὁ Κασανδρεὺς ἱστόρηκε. Βουλευθέντων δὲ Ἀθηναίων καὶ διαπορούντων, ὁ Δημάδης λαβὼν πέντε τάλαντα παρὰ τῶν ἀνδρῶν, ὡμολόγησε πρεσβεύσειν καὶ δεήσεσθαι τοῦ βασιλέως ὑπὲρ αὐτῶν. — — ἔπεισε δ' οὖν καὶ παρῃτήσατο τοὺς ἄνδρας ὁ Δημάδης, καὶ διήλλαξεν αὐτῷ τὴν πόλιν.*

ἐν τῷ τῶν Ἑλλήνων συνεδρίῳ] Videtur hic senatus Amphictyonum intelligendus. Certe ex Demosthenis oratione *περὶ στεφ.* p. 331. intelligitur, adversarios ipsi *ἀμφικτυονικὰς δίκας* intendisse, et hoc ipsum nomen *τὸ κοινὸν τῶν Ἑλλήνων συνέδριον* sibi in dogmate tribuit hoc consilium. Atque etiam Alexander, quum tradi sibi postularet demagogos, id videtur voluisse, ut caussam apud Amphictyonas dicerent. Cf. etiam Tittmann über den Bund der Amphiktyonen p. 62. et p. 128. s.

50. *οἱ πάραλοι*] Sic dedit Bekkerus ex a g m n. Vulgo *παρα-*

εἰκότως πιστεύεται) ἔστι τις Ἀριστίων Πλαταϊκὸς, ὁ τοῦ Ἀριστοβούλου τοῦ φαρμακοπώλου υἱὸς, εἴ τις ἄρα καὶ ὑμῶν γινώσκει. οὗτός ποτε ὁ νεανίσκος, ἑτέρων τὴν ὄψιν διαφέρων γενόμενος, ᾤκησε πολὺν χρόνον ἐν τῇ Δημοσθένους οἰκίᾳ, ὅ τι δὲ πράττων ἢ πάσχων, ἀμφίβολος ἡ αἰτία, καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδαμῶς εὔσχημον ἐμοὶ λέγειν. οὗτος, ὡς ἐγὼ ἀκούω, ἠγνοημένος ὅςτις ποτέ ἐστι καὶ πῶς βεβιωκὼς, τὸν Ἀλέξανδρον ὑποτρέχει καὶ πλησιάζει ἐκείνῳ. διὰ τούτου γράμματα πέμψας ὡς

λιοι. Harpocration: Πάραλος μία τῶν παρ' Ἀθηναίων πρὸς τὰς δημοσίας χρείας διαπεμπομένων τριηρῶν ἀπό τινος ἥρωος τοὔνομα λαβοῦσα Παράλου· οἱ δὲ ἐπιβεβηκότες αὐτῆς ἐκαλοῦντο πάραλοι, οἳ διὰ ταύτην τὴν ὑπηρεσίαν τέτταράς τε ὀβολοὺς ἐλάμβανον, καὶ τὸ πλεῖστον μέρος ἐνιαυτοῦ οἴκοι ἔμενον· ἄλλα τέ τινα ὑπῆρχον αὐτοῖς παρὰ τῆς πόλεως. — Quod H. Valesius in Harpocratione restituendum censet παράλιοι, eo non opus. Non enim solum antiqui Grammatici hoc nomen ita scribunt (Pollux VIII, 116. οὐ μόνον πάραλοι ἀλλὰ καὶ παραλῖται), verum etiam apud optimos scriptores hanc formam codd. constanter tenent, ut apud Thucyd. VIII, 73. et 74. Quod autem Reiskius opinatur, παράλους hic locum non habere, sed scribendum esse Φαρσάλιοι, in eo nimirum fallitur. Nam legati in ea, quae πάραλος nominabatur, navi vehebantur et vectores appellabantur πάραλοι. — Ceterum Graecum est idioma constructio ὥς φασιν — ἔστι cet. Nos quidem diceremus φασὶν εἶναι cet.

Ἀριστίων] Harpocration s. v. οὗτος Σάμιος μέν ἐστιν ἢ Πλαταιεὺς, ὥς Δίυλλός φησιν, ἐκ μειρακυλλίου ἑταῖρος Δημοσθένους. ἐπέμφθη δὲ ὑπ' αὐτοῦ πρὸς Ἡφαιστίωνα ἕνεκα διαλλαγῶν, ὥς φησι Μαρσύας ἐν πέμπτῳ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον.

διαφέρων γενόμενος] Hanc participiorum conjunctionem satis vindicavi supra c. 3. ad κλέπται ὄντες ἐξελεγχόμενοι. Marklandus pro γενόμενος conjicit πενόμενος. d omittit plane γενόμενος.

τὸν Ἀλέξανδρον ὑποτρέχει] Ὑποτρέχειν τινὰ tropice dicitur se insinuare, sich bey einem einschleichen. Plato de Legg. XI, 6. p. 923 b. ἐάν τις ὑμᾶς θωπείαις ὑποδραμὼν — πείθῃ, ubi vide Astium.

Ἀλέξανδρον ἄδειάν τινα εὕρηται καὶ διαλλαγάς, καὶ πολλὴν κολακείαν πεποίηται. ἐκεῖθεν δὲ θεωρήσατε, ὡς ὅμοιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα τῇ αἰτίᾳ. εἰ γάρ τι τούτων ἐφρόνει Δημοσθένης καὶ πολεμικῶς εἶχεν, ὥςπερ καὶ φησί, πρὸς Ἀλέξανδρον, τρεῖς αὐτῷ καιροὶ κάλλιστοι παραγεγόνασιν, ὧν οὐδενὶ φαίνεται κεχρημένος. 51. εἷς μὲν ὁ πρῶτος, ὅτ' εἰς τὴν ἀρχὴν οὐ πάλαι καθεστηκὼς Ἀλέξανδρος, ἀκατασκεύων αὐτῷ τῶν ἰδίων ὄντων, εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη, ἤκμαζε δ' ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς καὶ ναυσὶ καὶ χρήμασι καὶ πεζῇ στρατιᾷ, ἄσμενος δ' ἂν ὑμᾶς εἰς τὴν συμμαχίαν προςεδέξατο διὰ τοὺς ἐπιφερομένους ἑαυτῷ κινδύνους. εἶπάς τινα ἐνταῦθα λόγον Δημόσθενες, ἢ

πολλὴν κολακείαν] Haud displicet lectio Codd. e h k l. πολλὴν τὴν κολακείαν. O.

καιροὶ κάλλιστοι] Infensum scilicet regi animum factis probandi, non verbis.

51. ἀκατασκεύων αὐτῷ τῶν ἰδίων ὄντων] Sic dedit Bekkerus ex h k l pro vulgato ἀπαρασκεύων. Atque ἀκατασκεύων multo aptius videtur de turbato ordine rerum domesticarum, quum contra ἀπαρασκεύων defectum significet copiarum, quas paratas esse oportet adversus externorum conatus. Idem est, quod Alexander ipse apud Lucianum Dialogg. mort. XII sic exprimit, τεταραγμένην ἀρχὴν κατέσχον. De his tamen haec narrat Diodor. Sic. XVII, 2. μετὰ ταῦτα τῆς ταφῆς τοῦ γονέως τὴν ἐνδεχομένην ἐπιμέλειαν ποιησάμενος κατέστησε τὰ περὶ τὴν ἀρχὴν πολὺ κάλλιον ἢ πάντες προςεδόκησαν. Νέος γὰρ ὢν παντελῶς καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν ὑπὸ τινῶν καταφρονούμενος πρῶτον μὲν τὰ πλήθη οἰκείοις λόγοις περιεστήσατο πρὸς εὔνοιαν. ἔφη γὰρ ὄνομα μόνον διηλλάχθαι βασιλέως, τὰς δὲ πράξεις χειρισθήσεσθαι μηδὲν καταδεέστερον τῆς ἐπὶ τοῦ πατρὸς γενομένης οἰκονομίας. ἔπειτα ταῖς πρεσβείαις χρηματίσας φιλανθρώπως παρεκάλεσε τοὺς Ἕλληνας τηρεῖν τὴν πρὸς αὐτὸν πατροπαράδοτον εὔνοιαν. τῶν δὲ στρατιωτῶν πυκνὰς ποιησάμενος ἐξοπλισίας, μελέτας τε καὶ γυμνασίας πολεμικάς, εὐπειθῆ κατεσκεύασε τὴν δύναμιν. Hinc apparet hunc καιρὸν non tam opportunum fuisse, quam eum fingit Aeschines.

εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη] Primum non Alexander ipse trajecit, sed Attalum et Parmenionem misit. Quae vero quis per alios fieri jubebat, ea non solum poëtae, sed ipsi etiam oratores tribuunt jubenti.

ἔγραψάς τι ψήφισμα; βούλει σε θῶ φοβηθῆναι, καὶ χρήσασθαι τῷ ἑαυτοῦ τρόπῳ; καίτοι ῥητορικὴν δειλίαν δημόσιος καιρὸς οὐκ ἀναμένει. ἀλλ' ἐπειδὴ πάσῃ τῇ δυνάμει Δαρεῖος καταβεβήκει, ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἦν ἀπειλημμένος ἐν Κιλικίᾳ, πάντων ἐνδεὴς, ὡς ἔφησθα σὺ, αὐτίκα δὲ μάλα ἤμελλεν, ὡς ἦν ὁ παρὰ σοῦ λόγος, συμπατηθήσεσθαι ὑπὸ τῆς Περσικῆς ἵππου, τὴν δὲ σὴν ἀηδίαν ἡ πόλις οὐκ ἐχώρει, καὶ τὰς ἐπιστολὰς, ἃς ἐξηρτημένος ἐκ τῶν δακτύλων περιῄεις, ἐπιδεικνύων τισὶ τὸ ἐμὸν πρόσωπον,

---

τῷ ἑαυτοῦ τρόπῳ] Bekkerus ex e et ex correctione in g h, dedit σεαυτοῦ. Ego vero plurimorum codicum lectionem retinui, iis rationibus motus, quas exposui ad Tim. 34.

ῥητορικὴν δειλίαν οὐκ ἀναμένει] Non exspectat, dum oratoris ignavia in animositatem ascenderit.

ἀπειλημμένος ἐν Κιλικίᾳ] Videtur intelligere pugnam ad Issum, Ciliciae urbem. Ibi ingentem Darius exercitum et acerrimum equitatum congregaverat, et anceps aliquamdiu erat proelium. Magna utrarumque partium strages acciderat; ipse etiam Alexander, cum suis Darium ipsum ejusque satellites petens, in femine sauciabatur. Tandem Persae, quum regem ipsum trepidantem videbant, fugam capessunt. Sed quum fuga per angustias locorum fieret, mutuo semet ipsi concursu proculcant et interficiunt. De hac pugna Alexander apud Lucianum Diall. mort. XII, 5. τὸ ἀπὸ τούτων, Μίνως, ἴστε ὅσους ὑμῖν νεκροὺς ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας κατέπεμψα. φησὶ γοῦν ὁ πορθμεὺς μὴ διαρκέσαι αὐτῷ τότε τὸ σκάφος, ἀλλὰ σχεδίας διαπηξαμένους τοὺς πολλοὺς αὐτῶν διαπλεῦσαι. Pugnam describit Diodorus Sic. XVII, 33. s.

ἐξηρτημένος ἐκ τῶν δακτύλων] Epistolas cum gravitate ubique ostentans, quasi a locupletibus testibus, rerum conditionis optime gnaris et certum eventum indicantibus profectas. Br. — Ceterum in verbo ἐξηρτημένος cogita de vinculis, quibus Graeci colligare solebant epistolas (Corn. Nep. Paus. 4) Haec igitur digitis circum volvebat Demosthenes. Orellius.

περιῄεις] Lobeck. ad Phryn. p. 237. hanc formam dubiam esse existimat. Sed quum eam Mss. omnes teneant, quumque eadem pluribus locis ab omnibus codd. firmetur, cum Bekkero eam retinui, quum praesertim similes formae, in quibus Atticos θα apposuisse

ὡς ἐκπεπληγμένου καὶ ἀθυμοῦντος, καὶ χρυσόκερων ἀποκαλῶν, καὶ κατεστέφθαι φάσκων, εἴ τι πταῖσμα συμβήσεται Ἀλεξάνδρῳ, οὐδ' ἐνταῦθα ἔπραξας οὐδὲν, ἀλλ' εἴς τινα καιρὸν ἀνεβάλλου καλλίω. ὑπερβὰς τοίνυν ἅπαντα ταῦτα, ὑπὲρ τῶν νυνὶ καθεστηκότων λέξω. 52. Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ τὸ ξενικὸν ἐπέτυχον μάχῃ, καὶ διέφθειραν τοὺς περὶ Κόῤῥαγον στρατιώτας· Ἠλεῖοι δ' αὐτοῖς συμ-

---

affirmant Grammatici, apud oratores inveniantur sine lectionis varietate, ut ᾔδεις Isaeus p. 42. εἰ ᾔδεις ἐξ αὐτῆς. ib. ἢ οὐκ ᾔδεις ἐν τῇ ἐπιδικασίᾳ. Antiphon p. 712. εὖ γὰρ ᾔδεις.

χρυσόκερων – – κατεστέφθαι] Per haec vocabula significatur victima immolationi consecrata, quippe cujus cornibus aurum inducebatur, et capiti corona imponebatur. Vide interpretes, inprimis Grotium, ad Acta Apost. XIV, 13. Huc pertinet oraculum, quod dedit Pythia consulenti de expeditione in regem Persarum Philippo, servatum a Diodor. Sic. XVI, 91., et Pausania VIII, 7, 4.

ἔστεπται μὲν ὁ ταῦρος, ἔχει τέλος, ἔστιν ὁ θύσων.

τοῦτο μὲν δὴ οὐ μετὰ πολὺ ἐδήλωσεν οὐκ ἐς τὸν Μῆδον, ἀλλὰ ἐς αὐτὸν ἔχον Φίλιππον. — Ceterum adjectiva in quibus κέρας est ultima pars compositionis, terminationem apud Atticos habent, ως, ως, ων vel ω.

52. Λακεδαιμόνιοι] De hac re locuti sumus supra c. 42. in nota ad vocabulum ὁμηρεύσοντες. Per τὸ ξενικὸν, quo nomine non solent sociorum copiae auxiliares significari, hic forsitan intelliguntur copiae, quae post pugnam ad Issum amissam ex Persarum exercitu, ipso instigante Dario, in Peloponnesum trajecerant, seditionem hujus regionis adjuturae. Primum Λακεδαιμόνιοι ἐπέτυχον μάχῃ, prospere res iis cessit (ἐπιτυγχάνειν significatione bona interdum appropinquat ad notionem verbi εὐτυχεῖν v. c. Thucyd. 3, 32.) et pessum dederunt milites, quorum dux erat Κόῤῥαγος. Dubitant interpretes, utrum Κόρραγος sit nomen ducis, an castelli, nec antiquitas unum alterumve decernit. Mihi videtur ducis nomen esse, quum addita sit praepositio περί. Nam στρατιῶται περί τινα sunt copiae sub alicujus imperio militantes. Corragus autem is fuisse videtur, qui primum Antipatri agmen ducebat.

Ἠλεῖοι] Occidentalem Peloponnesi regionem incolebant fructuosam, populus parum bellicosus, qui calliditate suam plerumque salutem et utilitatem quaerebat.

μετεβάλοντο καὶ Ἀχαιοὶ πάντες, πλὴν Πελληναίων, καὶ Ἀρκαδία πᾶσα, πλὴν Μεγάλης πόλεως, αὕτη δὲ ἐπολιορκεῖτο, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπίδοξος ἦν ἁλῶναι· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἔξω τῆς ἄρκτου καὶ τῆς οἰκουμένης ὀλίγου δεῖν πάσης μεθειστήκει· ὁ δὲ Ἀντίπατρος πολὺν χρόνον συνῆγε στρατόπεδον, τὸ δ' ἐσόμενον ἄδηλον ἦν. ἐνταῦθ' ἡμῖν ἀπόδειξιν ποίησαι, ὦ Δημόσθενες, τί ποτ' ἦν ἃ ἔπραξας, καὶ τί ποτ' ἦν ἃ ἔλεγες, καί, εἰ βούλει, παραχωρῶ σοι τοῦ βήματος, ἕως ἂν εἴπῃς. ἐπειδὴ δὲ σιγᾷς, ὅτι μὲν ἀπορεῖς, συγγνώμην ἔχω σοι· ἃ δὲ τότ' ἔλεγες, ἐγὼ νυνὶ λέξω. οὐ μέμνησθε αὐτοῦ τὰ μιαρὰ καὶ ἀπίθανα

Ἀχαιοὶ πάντες] Vide supra c. 29. — *Πελλήνη* est duodecim Achajae urbium ea, quae maxime versus Orientem sita erat, in saxo praerupto, incolarum paucitate laborans. Stephanus quidem Byz. s. v. *Πελλήνη*, *ἡ μὲν Πελλήνη*, inquit, *δύο μόνα ἐθνικὰ ἔχει, τὸ εἰς ευς καὶ τὸ διὰ τοῦ ιος;* et notandum, in h esse *Πελληνέων*. Utraque forma a librariis etiam confusa apud Diodorum Sic. XV, 68., ubi Wesselingius *Πελληνέων* praefert, atque etiam Pausanias eos ubique appellat *Πελληνέας* praeter II, 12, 2., ubi est *Πελληναίων*.

τῆς Μεγάλης πόλεως] Pausanias L. IX, 14, 2. *Ἐπαμινώνδας τὰ πολίσματα τῶν Ἀρκάδων, ὁπόσα εἶχεν ἀσθενῶς, καταλῦσαι πείσας πάσας τοὺς Ἀρκάδας, πατρίδα ἐν κοινῷ σφισὶν ᾤκισεν, ἣ Μεγάλη καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι καλεῖται πόλις.* Hoc evenit post pugnam Leuctricam in molestiam et aegritudinem Lacedaemoniorum, Ol. CII, 2., et exstructio erat perfecta Ol. CIII, 1. Quadraginta *κῶμαι* eo congregatae fuerunt, teste Diodoro XV, 75. *Μεγάλη πόλις* Atticis vocatur, seriori tempore nomen *Μεγαλόπολις* usurpari coepit, ut hanc urbem nominant Romani.

ἐπίδοξος ἦν ἁλῶναι] Constructionem aoristi post *ἐπίδοξος* vindicavi ad Tim. 15.

τί ποτ' ἦν, ἃ ἔπραξας] Marklandus conjecit *ὅ*, quo non opus. Nam post *τί* plerumque ponitur pluralis relativi, quamquam in eo saepe offenderunt viri docti et librarii, et vel *τίνα* reposuerunt vel *ὅ*. Vide Heindorf. ad Plat. Gorgiam §. 136.

ῥήματα, ἃ πῶς ποθ' ὑμεῖς, ὦ σιδήρεοι, ἐκαρτερεῖτε ἀκροώμενοι; ὅτ' ἔφη παρελθών· ἀμπελουργοῦσί τινες τὴν πόλιν, ἀνατετμήκασί τινες τὰ κλήματα τοῦ δήμου, ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τῶν πραγμάτων, φορμοῤῥαφούμεθα ἐπὶ τὰ στενὰ, τινὲς πρῶτον ὥςπερ

ὦ σιδήρεοι] Phrynichus p. 207. *χρύσεα, ἀργύρεα, χάλκεα, κυάνεα, ταῦτα Ἰακά. Χρὴ οὖν λέγειν χρυσᾶ, ἀργυρᾶ, χαλκᾶ, κυανᾶ τὸν Ἀττικίζοντα.* Noster quidem ubique habet *χρυσοῦς* et *χαλκοῦς* contracta. *Σιδήρεος* nonnisi hoc loco legitur; et quum Mss. constanter formam solutam teneant, eam mutare non ausim. Quamquam etiam in scriptoribus aliis vulgo obtinuit soluta, bonorum vero codicum auctoritate nunc contracta restituta est, ut apud Xenophontem Cyrop. VI, 1, 30. Atque etiam Lobeck ad Phryn. ut Bekkerus in Aeschinis editionibus vulgatam lectionem toleravit. Ceterum *σιδήρεος*, ut Latinorum ferreus, hominem significat durum, qui nulla re afficitur, cuncta tolerat.

ἀμπελουργοῦσι] Tropus, cujus nullum in Demosthenis scriptis vestigium, a cultura vitium desumtus. Et *ἀμπελουργεῖν* totum quidem vinitoris opus complectitur, cujus tamen praecipua laus versatur in sollertia vitium putandarum, *ἐν τῷ ἀνατέμνειν τὰ κλήματα.* Qui vero inscite opus hoc perficiunt, incrementum impediunt vitium, aut eas prorsus destruunt. Sic tropice haec verba intelligenda: „Sunt, qui barbarorum vinitorum instar civitatem putandam susceperunt, et ut illi bonos vitium palmites dissecant, sic hi fortes cives et patriae amantes exterminant et dejiciunt."

ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τῶν πραγμάτων] Pollux L. II, 234. *Νεῦρα δέ ἐστι σύνδεσμος ὀστῶν, εἴκων τε καὶ τεινόμενος, ἀφ' ὧν καὶ νευραὶ κέκληνται. ταμιεύουσι δὲ μάλιστα τὰς κώλων συγκάμψεις τε καὶ ἐκτάσεις καὶ τὰς τῶν ἄρθρων συγκαμπάς. ὅθεν καὶ τὸ ἰσχύειν νεῦρα ἔχειν λέγουσι καὶ τὰ χρήματα τῶν πραγμάτων νεῦρα Δημοσθένης φησὶν, ὡς ἐκνενευρισμένοι καὶ περιῃρημένοι χρήματα καὶ συμμάχους.* Olynth. III, p. 27. R. Cf interpretes ad Gregor. Corinth. p. 53. Fortasse nostrum locum respexit Cicero de lege Agrar. c. Rull. 33, 91. fin. nervis urbis omnibus exsectis urbem ipsam solutam et debilem relinquunt.

φορμοῤῥαφούμεθα ἐπὶ τὰ στενὰ, τινὲς πρῶτον ὥςπερ τὰς βελόνας διείρουσι] Hunc locum depravatissimum esse clamant viri docti. Difficilem esse ejus interpretationem verum est, nec mirum, quum locutiones hae tanquam portenta loquendi afferantur. *Φορμὸς* ἐστι

τὰς βελόνας διείρουσι. ταῦτα δὲ τί ἐστιν, ὦ κίναδος;

πλέγματός τινος μεγάλου εἶδος, ἐν ᾧ ἐκοιμῶντο οἱ πένητες ἢ κατετίθεντο τὰ ὄσπρια. Bekkeri Anecd. p. 315. Φορμοῤῥαφεῖν igitur est stoream consuere. Quomodo passivum φορμοῤῥαφεῖσθαι accipiendum sit, videtur innui addito ἐπὶ τὰ στενά. — ἐπὶ τὰ στενὰ ἐμπίπτειν, ὥςπερ ἂν εἴ τις εἰς φορμὸν ἐγκλείοιτο; tantis angustiis premi, ut si quis in stoream sit inclusus. Πρῶτον prius quam includunt — ὥςπερ τὰς βελόνας διείρουσί τινες quidam quasi acus trajiciunt. Sensus est: non solum angustia loci premimur, verum etiam quasi acubus pungimur. Digna tamen, quae legatur Wunderlichii annotatio. „Primum in tanto dissensu virorum doctorum in explanandis vel emendandis his verbis magnopere cunctabar, num quid mutarem, si libri non consentirent. Sed loci, manifesto depravati, verba sensu carentia πρῶτον ὥςπερ τὰς βελόνας ne lectori taedium afferrent, lectionem libri Bern. πρωκτὸν ὥςπερ ταῖς βελόναις, articulo de conjectura addito, recipere non dubitavi, e vestigiis tamen scripturae Ms. Helmst. πρῶτον τὸν ὥςπερ aliquid ante ὥςπερ excidisse conjicimus. Nobis in mentem venit legendum esse, τινὲς πρωκτὸν τὸν Ἀθηναίων ὥσπερ ταῖς βελόναις διείρουσι. Emendationem vero probare non potui, quam vir acuti ingenii Toup Emendat. in Suid. t. 2. p. 356. ut verissimam proponere sibi visus est, τινὲς τῶν γλωττῶν ὥςπερ τὰς βελόνας διείρουσι, quibus indicat rhetor, ut Toupii verbis rem explicem, omnia sibi impedita esse et in angustias coacta, poplices succisos, manus constrictas, linguae denique usum et potestatem praereptam. Ut enim alia, quae me male habent, praetermittam, Demosthenes ita disserendo non de se, sed de populo A. viribus ad bella gerenda necessariis exhausto, quem tamen nonnulli ad arma stimulent, agere putandus est. Qui vero linguae usus in bellis tolerandis? Nec id agendum esse censeo, ut ἀηδία illa, quam et verba reliqua Demostheni tributa arguunt, et supra §. 61. acerbe vituperaverat Aeschines, conjectando molliatur vel tollatur. Wunderlich.

ὦ κίναδος] Κίναιδος et κίναδος, quae frequenter in Mss. confunduntur, et genere et significatione sunt diversa. Κίναιδος, ὁ, ἀρσενικῶς ὁ πόρνος· κίναδος τὸ οὐδετέρως θηρίον τι, οὗ τὸ δέρμα εἰς περικεφαλαίας κατασκευὴν ἐπεποίητο. Σικελιῶται δὲ τὸ κίναδος ἀλώπεκα ἐκάλουν. Unus locus, ex quo affertur κίναδος genere masculino. Theocr. V, 25.

καὶ πῶς, ὦ κίναδ', εὖ τάδε γ' ἔσσεται ἐξ ἴσου ἄμμιν; videtur corruptus et scribendum uno vocabulo κιναδεῦ, tanquam vocabulum

ῥήματα ἢ θαύματα; καὶ πάλιν, ὅτε κύκλῳ περιδινῶν σεαυτὸν ἐπὶ τοῦ βήματος, ἔλεγες ὡς ἀντιπράττων Ἀλεξάνδρῳ· ὁμολογῶ τὰ Λακωνικὰ συστήσασθαι, ὁμολογῶ Θετταλοὺς καὶ Περῤῥαιβοὺς ἀφιστάναι· σὺ γὰρ ἂν κώμην ἀποστήσαις; σὺ γὰρ ἂν προςέλθοις μὴ ὅτι πρὸς πόλιν, ἀλλὰ πρὸς οἰκίαν, ὅπου κίνδυνος πρόςεστιν; ἀλλ᾽ εἰ μέν που χρήματα ἀναλίσκεται, προςκαθιζήσει, πρᾶξιν δὲ ἀνδρὸς οὐ πράξεις· ἐὰν δ᾽ αὐτόματόν

Doricum. Graecis est convicium usitatum: improbe, vafer. Referre huc licebit, quae Demosthenes ipse περὶ στεφ. p. 304. s. dicit ὁ τὸν ῥήτορα βουλόμενος δικαίως ἐξετάζειν καὶ μὴ συκοφαντεῖν, οὐκ ἄν, οἷα σὺ νῦν ἔλεγες, τοιαῦτα κατηγόρει, παραδείγματα πλάττων, καὶ ῥήματα καὶ σχήματα μιμούμενος.

ῥήματα ἢ θαύματα] Hunc locum respiciens Cicero Orat. 8, 26. In hoc ipso (Demosthene) inquit, diligenter examinante verborum omnium pondera, reprehendit Aeschines quaedam et exagitat illudensque dira, odiosa, intolerabilia esse dicit. Quin etiam quaerit ab ipso, quum quidem eum belluam appellet, utrum illa verba an portenta sint, ut Aeschini ne Demosthenes quidem videatur Attice dicere.

Περῤῥαιβοὺς] Cf. notam ad παραπρ. 32.

μὴ ὅτι] Cf. ad Tim. 49.

προςκαθιζήσει] Sic dedit Bekkerus ex Lobeckii conjectura ad Phryn. p. 269., quo ducit k, qui habet προςκαθίζεις εἰς et e h l, qui habent προςκαθίζειν εἰς. Vulgo προςκαθεσθήσῃ. de quo Phrynichus, ἐκαθέσθη, καθεσθεὶς, καθεσθήσομαι καὶ τὰ πληθυντικὰ καθεσθήσονται ἔκφυλα. Λέγε οὖν καθέζομαι καθεδοῦμαι, καθεδεῖται, καθεδοῦνται, καθεδούμενος. — Ceterum tropus, qui est in καθίζεσθαι, sumtus a palaestra et athletarum certamine, quum duobus certantibus assidebat tertius, ἔφεδρος, qui certamine duorum finito, cum victore congrediebatur, cujus vires priori certamine erant defatigatae. Possis igitur vertere insidiari.

ἐὰν δ᾽ αὐτόματόν τι συμβῇ] Συμβαίνει vocabulum est medium et nexu aut addita determinatione in bonam vel malam partem definitur. Ἄν τι συμβαίνῃ absolute positum est euphemismus, similis Latino si quid acciderit. Hoc loco αὐτόματον indicat, sensu bono accipiendum: si quid casu, forte fortuna contigerit.

τι συμβῇ, προςποιήσῃ, καὶ σαυτὸν ἐπὶ τὸ γεγενημένον ἐπιγράψεις; ἂν δ' ἔλθῃ φόβος τις, ἀποδράσῃ· ἐὰν δὲ θαῤῥήσωμεν, δωρεὰς αἰτήσεις, καὶ χρυσοῖς στεφάνοις στεφανοῦσθαι; 53. Ναί· ἀλλὰ δημοτικός ἐστιν. ἐὰν μὲν τοίνυν πρὸς τὴν εὐφημίαν αὐτοῦ τῶν λόγων ἀποβλέπητε, ἐξαπατηθήσεσθε, ὥςπερ καὶ πρότερον· ἐὰν δ' εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν, οὐκ ἐξαπατηθήσεσθε. ἐκείνως δὲ ἀπολάβετε παρ' αὐτοῦ τὸν λόγον. ἐγὼ μὲν μεθ' ὑμῶν λογιοῦμαι, ἃ δεῖ ὑπάρξαι ἐν τῇ φύσει τῷ δημοτικῷ ἀνδρὶ καὶ σώφρονι, καὶ πάλιν ἀντιθήσω, ποῖόν τινα εἰκός ἐστιν εἶναι τὸν ὀλιγαρχικὸν ἄνθρωπον καὶ φαῦλον. ὑμεῖς δ' ἀντιθέντες ἑκάτερα τούτων, θεωρήσατ' αὐτὸν, μὴ ὁποτέρου τοῦ λόγου, ἀλλ' ὁποτέρου τοῦ βίου ἐστίν. οἶμαι

προςποιήσῃ] Προςποιεῖσθαι est in genere sibi acquirere, quod non oportet, sibi arrogare. Xenophon Anab. II, 1, 7. καὶ γὰρ προςεποιεῖτο ἐπιστήμων εἶναι τῶν περὶ τὰς τάξεις τε καὶ ὁπλομαχίαν: cum qua saepe conjuncta est vel simulandi vel mentiendi significatio.

σαυτὸν ἐπὶ τὸ γεγενημένον ἐπιγράψεις] Ἐπιγράφειν ἐπὶ phrasis est propria eorum, qui honoris caussa nomina inscribunt in donaria; hinc tropica significatio eadem, quam explicuimus ad verbum προςποιεῖσθαι.

δωρεὰς αἰτήσεις καὶ χρυσοῖς στεφάνοις στεφανοῦσθαι] e h k l, ἀξιώσεις στεφανοῦσθαι. Librarii videntur offendisse in constructionis variatione, quum αἰτήσεις primo constructum sit cum accusativo substantivi, dein cum infinitivo verbi. Sed interdum sic antiqui. Aeschylus Agam. 1413. s.

Νῦν μὲν δικάζεις ἐκ πόλεως φυγὴν ἐμοὶ
καὶ μῖσος ἐχθρῶν δημόθρους τ' ἀρὰς ἔχειν. Vide ad παραπρ. 38.

53. φαῦλον] Ut δημοτικῷ ἀνδρὶ explicativum σώφρονι addidit, sic τὸν ὀλιγαρχικὸν explicat per φαῦλον, qui idem est cum κακῷ, δολίῳ. Ut enim οἱ ὀλιγαρχικοὶ ex natura rei proni sunt ad superbiam et importunitatem, sic Atheniensibus, δημοκρατίας ne dicam ὀχλοκρατίας studiosissimis, ὀλιγαρχικὸς et φαῦλος idem erat.

τοίνυν ἅπαντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογήσειν τάδε δεῖν ὑπάρξαι τῷ δημοτικῷ. πρῶτον μὲν, ἐλεύθερον αὐτὸν εἶναι καὶ πρὸς πατρὸς καὶ πρὸς μητρός· ἵνα μὴ διὰ τὴν περὶ τὸ γένος ἀτυχίαν δυσμενὴς ᾖ τοῖς νόμοις, οἳ σώζουσι τὴν δημοκρατίαν. δεύτερον δ', ἀπὸ τῶν προγόνων εὐεργεσίαν τινὰ αὐτῷ πρὸς τὸν δῆμον ὑπάρχειν, ἢ, τό γ' ἀναγκαιότατον, μηδεμίαν ἔχθραν· ἵνα μὴ βοηθῶν τοῖς τῶν προγόνων ἀτυχήμασι κακῶς ἐπιχειρῇ ποιεῖν τὴν πόλιν. τρίτον, σώφρονα καὶ μέτριον χρὴ πεφυκέναι αὐτὸν πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν· ὅπως μὴ διὰ τὴν ἀσέλγειαν τῆς δαπάνης δωροδοκῇ κατὰ τοῦ δήμου. τέταρτον, εὐγνώμονα καὶ δυνατὸν εἰπεῖν. καλὸν γὰρ τὴν μὲν διάνοιαν προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα, τὴν δὲ παιδείαν τὴν τοῦ ῥήτορος καὶ τὸν λόγον πείθειν τοὺς ἀκούοντας· εἰ δὲ μή, τήν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον τοῦ λόγου. πέμπτον, ἀνδρεῖον εἶναι τὴν

ἅπαντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογήσειν] Bekkerus dedit ὁμολογῆσαι ex e h k l. Nos quidem ἂν cum futuro vindicavimus jam ad παραπρ. c. 3. Hic autem ἂν jungendum cum ἅπαντας ad mitigandam generis notionem, ut observavi ad Tim. 59.

βοηθῶν τοῖς τῶν προγόνων ἀτυχήμασι] Vindicans ea, quae, ut opinatur, injuste passi sunt majores. De vi τοῦ βοηθεῖν vide supra ad c. 34.

διὰ τὴν ἀσέλγειαν τῆς δαπάνης] Ἀσέλγεια h. l. improba facta et lasciviam, ut caussam profusionis notat, per profusionem ex lascivia natam, per sumtus libidinosos.

τὴν μὲν διάνοιαν προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα cet.] Perperam Taylor Lambinum secutus ut subjectum infinitivi supplet τὸν ῥήτορα, et διάνοιαν pro κατὰ διάνοιαν dictum putat. Immo τὴν διάνοιαν est subjectum; τὴν διάνοιαν τοῦ ῥήτορος, consilium, probitatem oratoris, ut in altero membro τὴν δὲ παιδείαν τοῦ ῥήτορος καὶ λόγον, quae per ἓν διὰ δυοῖν dicta sunt τὸν πεπαιδευμένον λόγον vel τὸν λόγον πεπαιδευμένου ῥήτορος, ein gebildeter Vortrag, der Vortrag eines gebildeten Redners.

ψυχήν· ἵνα μὴ παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς κινδύνους ἐγκαταλίπῃ τὸν δῆμον. τὸν δ᾽ ὀλιγαρχικὸν, πάντα δεῖ τἀναντία τούτων ἔχειν. τί γὰρ δεῖ πάλιν διεξιέναι; σκέψασθε δὴ, τί τούτων ὑπάρχει Δημοσθένει· ὁ δὲ λογισμὸς ἔστω ἐπὶ πᾶσι δικαίοις. 54. Τούτῳ πατὴρ μὲν ἦν Δημοσθένης ὁ Παιανιεὺς, ἀνὴρ ἐλεύθερος· οὐ γὰρ δεῖ ψεύδεσθαι· τὰ δὲ ἀπὸ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ πάππου τοῦ πρὸς μητρὸς, πῶς ἔχει αὐτῷ; ἐγὼ φράσω. Γύλων ἦν ἐκ Κεραμέων. οὗτος προδοὺς τοῖς πολεμίοις Νύμφαιον τὸ ἐν Πόντῳ, τότε

παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς κινδύνους] *Παρὰ* cum accusativo saepe temporis notionem habet et singula rerum momenta exprimit vertique potest in ipsis periculis, momento periculi. Subtiliter praepositionem illustravit Buttmannus in ind. Orat. in Mid. s. v.

54. *ἐπὶ πᾶσι δικαίοις*] Toupius conjecit *δίκαιος*, ut adjectivum referatur ad *λογισμὸς*, quo non opus. Nam *ἐπὶ* saepe conditionem notat et *ἐπὶ πᾶσι δικαίοις* est sub ea conditione, ut veritas plane observetur. Demosthenes *κατὰ Στεφ. ψευδομ.* B. p. 1134. *ἣν ἂν ἐγγυήσῃ ἐπὶ δικαίοις δάμαρτα εἶναι πατὴρ*, conditione ea, ut fruatur juribus legitimae uxoris.

πῶς ἔχει αὐτῷ; ἐγὼ φράσω] Interrogandi signum, quod vulgo deest, apposuit Bekkerus. Et gravior quidem est ista separatio enuntiationum. Hoc inprimis faciendum, quum responsio sit *ἐγὼ φράσω, ἐγὼ λέξω, ἐγὼ ἐρῶ, ἐγὼ διδάξω*: quod solet esse affectantis gravitatis, ut monuit Wyttenbach. ad Plutarchi Morr. p. 94. Oxon. Infra 65. *τίς οὖν ἀποδέδεικται λόγος ἀνδρὶ δικαίῳ συνηγόρῳ καὶ σώφρονι;* 67. *τίς οὖν ἐστὶν ἀποτροπὴ τῶν τοιούτων λόγων; ἐγὼ ἐρῶ.* Demosthenes *περὶ στεφ.* p. 233. *τί δὲ τοῦτ᾽ ἠδύνατο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ἐγὼ διδάξω.*

ἐκ Κεραμέων] Harpocration: *Κεραμεῖς, δῆμός ἐστι φυλῆς τῆς Ἀκαμαντίδος, ὥς φησι Διόδωρος. Φησὶ δὲ Φιλόχορος ἐν τῇ τρίτῃ, εἰληφέναι τούτους τοὔνομα ἀπὸ τῆς κεραμεικῆς τέχνης, καὶ τοῦ θύειν Κεράμῳ τινὶ ἥρωι.* Fortasse duplex erat *δῆμος* hoc nomine appellatus, ut duo erant *Κεραμεικοὶ*, alter intra urbem, alter extra eam, ubi sepeliebantur et celebrabantur ii, qui in bello ceciderant.

Νύμφαιον τὸ ἐν Πόντῳ] Stephanus Byz. s. v. *Νύμφαιον, πόλις Ταυρική* (urbs Chersonesi Tauricae) *μεταξὺ Παντικαπαίου τῆς μητροπόλεως καὶ Θεοδοσίας, ὥς φησι Στράβων.* Locus Strabonis, quem respicit, est L. VII, 4, 4. p. 309. Cas. *Παντικάπαιον ἡ μητ-*

τῆς πόλεως ἐχούσης τὸ χωρίον τοῦτο, φυγὰς ἀπ' εἰσαγγελίας ἐκ τῆς πόλεως ἐγένετο, θανάτου καταγνωσθέντος αὐτοῦ, τὴν κρίσιν οὐχ ὑπομείνας, καὶ ἀφικνεῖται εἰς Βόσπορον, κἀκεῖ λαμβάνει δωρεὰν παρὰ τῶν τυράννων τοὺς ὠνομασμένους Κήπους, καὶ γαμεῖ γυναῖκα πλουσίαν μὲν, νὴ Δία; καὶ χρυσίον ἐπιφερομένην πολὺ, Σκύθιν δὲ τὸ γένος. ἐξ

τρόπολίς ἐστιν ἱδρυμένη ἐπὶ τῷ στόματι τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος. Ἔστι δὲ τὸ μεταξὺ τῆς Θεοδοσίας καὶ τοῦ Παντικαπαίου στάδιοι περὶ πεντακοσίους καὶ τριάκοντα. Χώρα πᾶσα σιτοφόρος, κώμας ἔχουσα καὶ πόλιν εὐλίμενον τὸ Νύμφαιον καλούμενον. Harpocration s. v. addit: Κρατερὸς δὲ ἐν ἐννάτῃ τῶν Ψηφισμάτων φησὶν, ὅτι Ἀθηναίοις τὸ Νύμφαιον ἐτέλει τάλαντον.

φυγὰς – ἐγένετο – τὴν δίκην οὐχ ὑπομείνας] Nempe reorum cuique licebat ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ e patria excedere; sin vero accusator persisteret in accusatione et judicium reum condemnaret, φυγὰς ἐγένετο ὁ τὴν δίκην οὐχ ὑπομείνας i. e. numquam ei redire in patriam licebat.

εἰς Βόσπορον] Βόσπορος urbs Ponti ad fretum lacus Maeotidis, quod in Pontum Euxinum ducit. Non diversam esse hanc urbem a Panticapaeo ostendit Fr. A. Wolfius ad Demosth. Leptin. p. 255.

παρὰ τῶν τυράννων] Chersonesus Taurica ἐμοναρχεῖτο πολὺν χρόνον ὑπὸ δυναστῶν τῶν περὶ Λεύκωνα (Cf. Demosthenis Lept. p. 466. R. § 25. et F. A. Wolfium p. 249. ss.) καὶ Σάτυρον καὶ Παιρισάδην, αὕτη τε καὶ αἱ πλησιόχωροι κατοικίαι πᾶσαι; αἱ περὶ τὸ στόμα τῆς Μαιώτιδος ἑκατέρωθεν μέχρι Παιρισάδου, τοῦ Μιθριδάτῃ παραδόντος τὴν ἀρχήν. Ἐκαλοῦντο δὲ τύραννοι, καίπερ οἱ πλείους ἐπιεικεῖς γεγονότες, ἀρξάμενοι ἀπὸ Παιρισάδου καὶ Λεύκωνος. Strabo VII, 4, 4. Br. — Omnem horum regulorum seriem nuperrime pertexuit St. Allais l'Art de vérifier les dates avant l'ère Chrétienne. Paris 1819. T. 3. p. 28. O.

τοὺς ὠνομασμένους Κήπους] Harpocration: Κῆποι (ut recte Valesius rescribit pro Κῆπος) πόλις ἐστὶ κατὰ Βόσπορον. Diodorus Sic. XX, 24. φυγὼν εἰς τοὺς καλουμένους Κήπους. Urbs erat haud exigua, ab hortis amoenis appellata, Milesiorum colonia. Harduinus ad Plinium Hist. Nat. VI, 6.

χρυσίον ἐπιφερομένην πολὺ] Medium ἐπιφέρεσθαι interdum adhibetur de uxore, quae affert dotem, ut hoc loco. Lysias περὶ τῶν Ἀριστοφ. χρημ. p. 621. τὴν ἐμὴν μητέρα ἔλαβεν οὐδὲν ἐπιφερομένην, quod p. 623. dicitur ἄνευ χρημάτων ἔγημε. Hinc patet, minime opus esse contra libros cum Wolfio scribere εἰσφερομένην.

ἧς γίνονται αὐτῷ θυγατέρες δύο, ἃς ἐκεῖνος δεῦρο μετὰ πολλῶν χρημάτων ἀποστείλας, συνῴκισε τὴν μὲν ἑτέραν ὅτῳ δήποτε, ἵνα μὴ πολλοῖς ἀπεχθάνωμαι, τὴν δὲ ἑτέραν ἔγημε, παριδὼν τοὺς τῆς πόλεως νόμους, Δημοσθένης ὁ Παιανιεύς· ἐξ ἧς ἡμῖν ὁ περίεργος καὶ συκοφάντης γεγένηται Δημοσθένης. οὐκοῦν ἀπὸ μὲν τοῦ πάππου τοῦ πρὸς μητρός, πολέμιος ἂν εἴη τῷ δήμῳ· (θάνατον γὰρ αὐτοῦ τῶν προγόνων κατέγνωτε·) τὰ δὲ ἀπὸ τῆς μητρὸς Σκύθης, βάρβαρος ἑλληνίζων τῇ φωνῇ. ὅθεν καὶ τὴν πονηρίαν οὐκ ἐπιχώριός ἐστι. 55. περὶ δὲ τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν, τίς ἐστιν; ἐκ τριηράρχου λογογράφος ἀνεφάνη, τὰ πατρῷα

ὅτῳ δήποτε] **Nonnemini, cujus nomen non afferam. Ejus tamen nomen cognoscimus ex ipso Demosthene** *κατὰ Ἀφόβου Α* **p. 818.** *Δημοχάρης δὲ ὁ Λευκονεὺς, ὁ τὴν τηθίδα τὴν ἐμὴν ἔχων* **p. 836.** *Δημοχάρης, ἔχων τὴν ἀδελφὴν τῆς ἐμῆς μητρὸς, θυγατέρα δὲ Γύλωνος.* Quae de eo ex antiquitate narrantur, collegit Ruhnkenius ad Rutil. Lupum p. 7. ss. Scripsit orationes aliquot et historiam rerum.

παριδὼν τοὺς τῆς πόλεως νόμους] Quae jubebant *γαμεῖν ἀστήν*; et *ἀστῆς* tantum uxoris liberi erant *γνήσιοι*. Mulieres enim peregrinae inhonestae atque meretrices habebantur. Pollux III, 21. *γνήσιος (υἱὸς) ὁ ἐκ γυναικὸς ἀστῆς καὶ γαμετῆς.* Habemus legem severam apud auctorem orationis Demosthenicae *κατὰ Νεαίραν* p. 1363. *ἐὰν δέ τις ἐκδιδῷ ξένην γυναῖκα ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ ὡς ἑαυτῷ προσήκουσαν, ἄτιμος ἔστω, καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ δημοσία ἔστω, καὶ τοῦ ἑλόντος τὸ τρίτον μέρος.* Alia lex huc pertinens, quae ostendit, qua severitate cuncta ad hoc genus pertinentia tractaverint, legitur ibidem p. 1350. *ἐὰν δὲ ξένος ἀστῇ συνοικῇ τέχνῃ ἢ μηχανῇ ἡτινιοῦν, γραφέσθω πρὸς τοὺς Θεσμοθέτας Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος, οἷς ἔξεστιν. ἐὰν δὲ ἁλῷ, πεπράσθω καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ καὶ τὸ τρίτον μέρος ἔστω τοῦ ἑλόντος.*

τῶν προγόνων] Pluralis positus est ratione sententiae. Proprie unus respicitur avus Gylon.

55. *λογογράφος – ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸ βῆμα*] *Λογογράφου* notionem dedimus ad **Tim.** 38., tum quidem ratione discriminis inter *λογογράφον* et *λογοποιόν*. H. l. oppositio est inter *λογογράφον* et *τὸν ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνοντα*, ut hyperbolicum *ἀναπηδᾶν* vulgari vocabulo exprimam. *Λογογράφος* igitur etiam hic est caussidicus, qui orationes

καταγελάστως προϊέμενος. ἄπιστος δὲ καὶ περὶ ταῦτα δόξας εἶναι, καὶ τοὺς λόγους ἐκφέρων τοῖς ἀντιδίκοις, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸ βῆμα. πλεῖστον δ' ἐκ τῆς πολιτείας εἰληφὼς ἀργύριον, ἐλάχιστα περιεποιήσατο. νῦν μέντοι τὸ βασιλικὸν χρυσίον ἐπικέκλυκε τὴν δαπάνην αὐτοῦ. ἔσται δ' οὐδὲ τοῦθ' ἱκανόν· οὐδεὶς γὰρ πώποτε πλοῦτος τρόπου πονηροῦ περιεγένετο. καὶ, τὸ κεφάλαιον, τὸν βίον οὐκ ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων πορίζεται, ἀλλ' ἐκ τῶν ὑμετέρων κινδύνων. περὶ δ' εὐγνωμοσύνην καὶ λόγου δύναμιν, πῶς πέφυκε; δεινῶς λέγειν, κακῶς βιῶναι. οὕτω γὰρ κέχρηται καὶ τῷ ἑαυτοῦ σώματι καὶ παιδοποιΐᾳ, ὥςτε με μὴ βούλεσθαι λέγειν, ἃ τούτῳ πέπρακται. ἤδη γάρ ποτε εἶδον μισηθέντας τοὺς τὰ τῶν πλησίον αἰσχρὰ λίαν σαφῶς λέγοντας. ἔπειτα, τί συμβαίνει τῇ πόλει; οἱ μὲν λόγοι καλοὶ, τὰ δ'

---

judiciales vel ipse habet, vel scriptas aliis tradit; ὁ ἀναβαίνων ἐπὶ τὸ βῆμα, qui suggestum ascendit tamquam demagogus, orator et consultor in rebus publicis.

καταγελάστως] Hoc vocabulum saepe idem significat quod ἀσελγῶς. Tim. 13. ἀνθρώπου βδελυροῦ καὶ καταγελάστως μὲν κεχρημένου τῷ σώματι, αἰσχρῶς δὲ τὴν πατρῴαν οὐσίαν κατεδηδοκότος. ib. 19. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα καταγέλαστα πέπρακται Τιμάρχῳ. 31. fin. οὐ γὰρ ἔχω, τίνα τρόπον εὐφημότερον μνησθῶ τῶν σοι καταγελάστως πεπραγμένων ἔργων.

ἐπικέκλυκε] Hunc locum laudat Diodorus Sic. XVII, 4. ita: Νῦν μέντοι τὴν δαπάνην ἐπικέκλυκε τὸ βασιλικὸν χρυσίον. Et ἐπικλύζειν quidem tropice de pecuniis saepe dicitur, quae abunde affluunt, ut patet ex exemplis, quae attulit Wesselingius l. l. Suidas s. v. ἐπικλύσασα· ἐπιδαψιλεύσασα. Τὸ βασιλικὸν χρυσίον est aurum a rege Persarum datum, ut Macedonum consiliis obsisteret.

πῶς πέφυκε; δεινῶς λέγειν, κακῶς βιῶναι] Brachylogice hoc dictum, ita intelligendum: πῶς πέφυκεν; οὕτως ὥςτε δεινῶς λέγειν, οἷος δεινῶς λέγειν.

παιδοποιΐᾳ] Apparet Aeschinem ex obliquo Demostheni objicere procreationem liberorum ex ἑταίρας.

ἔργα φαῦλα. 56. πρὸς δ' ἀνδρίαν βραχύς μοι λείπεται λόγος. εἰ μὲν γὰρ ἠρνεῖτο μὴ δειλὸς εἶναι, ἢ ὑμεῖς μὴ συνῄδειτε αὐτῷ, διατριβὴν ὁ λόγος ἄν μοι παρεῖχεν· ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, καὶ ὑμεῖς σύνιστε, λοιπὸν ὑπομνῆσαι τοὺς περὶ τούτων κειμένους νόμους. ὁ γὰρ Σόλων, ὁ παλαιὸς νομοθέτης, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμίοις ᾤετο δεῖν ἐνέχεσθαι τὸν ἀστράτευτον, καὶ τὸν λελοιπότα τὴν τάξιν, καὶ τὸν δειλὸν ὁμοίως· εἰσὶ γὰρ καὶ δειλίας γραφαί. καίτοι θαυμάσειεν ἄν τις ὑμῶν, εἰ εἰσὶ φύσεως γραφαί. εἰσίν. τίνος ἕνεκα; ἵνα ἕκαστος ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν νόμων ζημίας φοβούμενος μᾶλλον, ἢ τοὺς πολεμίους, ἀμείνων ἀγωνιστὴς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὑπάρχῃ. ὁ μὲν τοίνυν νομοθέτης τὸν ἀστράτευτον, καὶ τὸν δειλὸν, καὶ τὸν λιπόντα τὴν τάξιν, ἔξω τῶν περιρραντηρίων τῆς

---

56. ἀστράτευτον] Ulpianus ad Demosthenis Olynth. III. p. 22. ἀστράτευτον explicat τὸν μηδέποτε ἐγγραφέντα εἰς τὸν κατάλογον τῶν στρατιωτῶν. Heraldus contra, Wesselingius aliique affirmant, ἀστρατεύτους dictos esse, qui in catalogum militum relati, militiae se subtraxerant. Mihi videtur ἀστράτευτος utraque significatione dici, et is, qui catalogo se subducere omnino sciebat, et is, qui quamvis in catalogum relatus erat, ipsi tamen militiae se subtraxerat; ἀστρατείας autem ἁλῶναι dicebatur in genere is, qui non militavit. Locus classicus est in Lysiae oratione κατὰ Ἀλκιβ. λειποταξίου, ut restitutus est in editione Bekkeri ex codicibus §. 7. ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅλῳ τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἔνοχον εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἁλῶναι, ὅτι οὐ κατελέγη, λειποταξίου δὲ, ὅτι οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπέδῳ μόνος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξαι· δειλίας δὲ, ὅτι δεῖν ἕκαστον μετὰ τῶν ὁπλιτῶν κινδυνεύειν, ὁ δ' ἱππεύειν εἵλετο. Legis poena ἐξείργει τοιοῦτον ἔξω τῶν περιρραντηρίων Quid sint περιρραντήρια, expositum est ad Tim. 10. Quod si quis, unius trium horum criminum convictus, legi non obtemperabat, rapiebatur ab Undecimviris ad Heliastarum tribunal, ut ei poena aut multa irrogaretur. Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 733. — Ceterum ὁμοίως jungendum cum ἐνέχεσθαι.

εἰσίν] Sic scripsit Bekkerus, nulla notata varietate. Quum id eum suorum codicum auctoritate fecisse existimem, id retinui. Vide supra c. 3.

ἀγορᾶς ἐξείργει, καὶ οὐκ ἐᾷ στεφανοῦσθαι, οὐδὲ εἰςιέναι εἰς τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ· σὺ δὲ τὸν ἀστεφάνωτον ἐκ τῶν νόμων κελεύεις ἡμᾶς στεφανοῦν, καὶ τῷ σαυτοῦ ψηφίσματι τὸν οὐ προςήκοντα εἰςκαλεῖς τοῖς τραγῳδοῖς εἰς τὴν ὀρχήστραν, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διονύσου, τὸν τὰ ἱερὰ διὰ δειλίαν προδεδωκότα; ἵνα δὲ μὴ ἀποπλανῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως, ἐκεῖνο μέμνησθε, ὅταν φῇ δημοτικὸς εἶναι, θεωρεῖτ᾽ αὐτοῦ μὴ τὸν λόγον, ἀλλὰ τὸν βίον, καὶ σκοπεῖτε μὴ τίς φησὶν εἶναι, ἀλλὰ τίς ἐστιν. 57. Ἐπεὶ δὲ στεφάνων ἀνεμνήσθην καὶ δωρεῶν, ἕως ἔτι μέμνημαι, προλέγω ὑμῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ καταλύσετε τὰς ἀφθόνους ταύτας δωρεὰς, καὶ τοὺς εἰκῇ διδομένους στεφάνους, οὔθ᾽ οἱ τιμώμενοι χάριν ὑμῖν εἴσονται, οὔτε τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐπανορθωθήσεται. τοὺς μὲν γὰρ πονηροὺς οὐ μή ποτε βελτίους ποιήσετε, τοὺς δὲ χρηστοὺς εἰς τὴν ἐσχάτην ἀθυμίαν ἐμβαλεῖτε. ὅτι δ᾽ ἀληθῆ λέγω, μεγάλα τούτων οἶμαι σημεῖα δείξειν ὑμῖν. εἰ γάρ τις ὑμᾶς ἐρωτήσειε, πότερον ὑμῖν ἐνδοξοτέρα δοκεῖ ἡ πόλις εἶναι ἐπὶ τῶν νυνὶ καιρῶν, ἢ ἐπὶ τῶν προγόνων, ἅπαντες ἂν ὁμολογήσαιτε, ὅτι ἐπὶ τῶν προγόνων. ἄνδρες δὲ πότερον τότε ἀμείνους ἦσαν, ἢ νυνί; τότε μὲν διαφέροντες, νυνὶ δὲ πολλῷ καταδεέστεροι. δωρεαὶ δὲ καὶ στέφανοι καὶ κηρύγματά

τοῖς τραγῳδοῖς] „Non erat, quod Reiskius ex Helmst. ἐν τοῖς τραγῳδοῖς rescriberet. Constructionem imitantur Latini. Cicero Philipp. I, 15, 36. Quid enim gladiatoribus clamores innumerabilium civium? ubi vide interpretes. Wunderlich. In ipsa Aeschinis παρανόμων γραφῇ, quam servavit Demosthenes περὶ στεφ. p. 243., legitur absolute τραγῳδοῖς καινοῖς.

τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ] Cf. ad Tim. 10.

57. δωρεαὶ δὲ cet.] Hoc idem auctor vitarum, quae sub Cornelii Nepotis nomine feruntur, Miltiad. VI, 2. Ut enim populi nostri honores quondam fuerunt rari et tenues, ob eamque caussam gloriosi, nunc autem effusi et obsoleti, sic olim apud Athenienses fuisse reperimus.

καὶ σιτήσεις ἐν πρυτανείῳ, πότερον τότε ἦσαν πλείους, ἢ νυνί; τότε μὲν ἦν σπάνια τὰ καλὰ παρ' ἡμῖν, καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα τίμιον· νῦν δ' ἤδη καταπέπλυται τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸ στεφανοῦν ἐξ ἔθους ἀλλ' οὐκ ἐκ προνοίας ποιεῖσθε. οὔκουν ἄτοπον οὑτωσὶ διαλογιζομένοις, τὰς μὲν δωρεὰς νῦν πλείους εἶναι, τὰ δὲ πράγματα τῆς πόλεως τότε μᾶλλον ἢ νῦν ἰσχύειν, καὶ τοὺς ἄνδρας νῦν μὲν χείρους εἶναι, τότε δὲ ἀμείνους; ἐγὼ δὲ τοῦθ' ὑμᾶς ἐπιχει-

---

σιτήσεις] Male Reiskius ex cod. Helmst. σιτίσεις scripsit: nam si de honore illo, civibus praeclare de republica meritis publice victum quotidianum praebendi sermo est, non adhibetur σίτισις. Verbum enim est σιτεῖσθαι, et poëtarum loca veritatem satis ostendunt. Aristoph. Ran. v. 96.

Σίτησιν αὐτὸν ἐν Πρυτανείῳ λαμβάνειν.

Thomas M. s. v. πρυτανεῖον· τὸ κοινὸν ταμιεῖον, ὅθεν καὶ αἱ εὐεργεσίαι καὶ σιτήσεις ἐδίδοντο. Infra c. 64. scriptura σιτήσεις a nemine tentabatur. Qui in perpetuum illo praemio ornati erant, ἀείσιτοι dicebantur, alii honoris caussa semel ad coenam in Prytaneo invitabantur, velut legati post administratam legationem domum reversi.

καταπέπλυται τὸ πρᾶγμα] Pollux VII, 38. πλύνειν καὶ τὸ λοιδορεῖν καὶ πλύνον με ποιεῖς ἡ κωμῳδία φησὶν, ἤγουν ὀνειδίζεις ἢ αἰσχύνεις. καὶ τὸ οὐδενὸς ἄξιόν τι ἀποπεφάνθαι ὁ ῥήτωρ ἔφη Αἰσχίνης. Aristophanes Acharn. 379.

Διέβαλλέ καὶ ψευδῆ κατεγλώττιζέ μου
κἀκυκλοβόρει, κἄπλυνεν.

ubi Scholiastes: κατέμιξε τὴν κωμῳδιακὴν χάριν καὶ τὰ δικαστικὰ ῥήματα. τὸ μὲν γὰρ διαβάλλειν καὶ πλύνειν εἴποι τις ἂν περὶ τὰ δικαστήρια ταῦτα λέγειν δεῖν· τὸ δὲ κυκλοβορεῖν καὶ καταγλωττίζειν χαριεντίσματά ἐστι κωμῳδίας.

τότε μᾶλλον ἢ νῦν ἰσχύειν] Si diversorum temporum particulae sunt in eadem enuntiatione, interque eas particula praesentis temporis, verbum plerumque in tempore praesenti ponitur. Demosthenes περὶ στεφ. p. 235. ὑπὲρ οὗ καὶ τότε καὶ νῦν καὶ ἀεὶ ὁμολογῶ πολεμεῖν. Br. — Bekkerus habet τότε μᾶλλον ἰσχύειν, omisso ἢ νῦν, quod tamen septem ejus codd. retinent. O.

ρήσω διδάσκειν, 58. οἴεσθ' ἄν ποτε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐθελῆσαί τινα ἐπασκεῖν εἰς τὰ Ὀλύμπια, ἢ εἰς ἄλλον τινὰ τῶν στεφανιτῶν ἀγώνων, παγκράτιον ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν βαρυτέρων ἄθλων, εἰ ὁ στέφανος ἐδίδοτο μὴ τῷ κρατίστῳ ἀλλὰ τῷ διαπραξαμένῳ; οὐδεὶς ἄν ποτ' ἠθέλησεν ἐπασκεῖν. νῦν δ', οἶμαι, διὰ τὸ σπάνιον καὶ τὸ περιμάχητον καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀείμνηστον ἐκ τῆς νίκης, ἐθέλουσί τινες τὰ σώματα παρακαταθέμενοι καὶ τὰς μεγίστας ταλαιπωρίας ὑπομείναντες διακινδυνεύειν. ὑπολάβετε τοίνυν ὑμᾶς αὐτοὺς εἶναι ἀγωνοθέτας πολιτικῆς ἀρετῆς, κἀκεῖνο ἐκλογίσασθε, ὅτι ἐὰν μὲν τὰς δωρεὰς ὀλίγοις καὶ ἀξίοις καὶ κατὰ τοὺς νόμους διδῶτε, πολλοὺς ἀγωνιστὰς ἕξετε τῆς ἀρετῆς· ἐὰν δὲ τῷ βουλομένῳ καὶ τοῖς διαπραξαμένοις

---

58. Οἴεσθ' ἄν ποτε] Vulgo Οἴεσθέ ποτε ἐθελῆσαι. Equidem defendi aoristum infinitivi post οἴεσθαι et similia Tim. 13. Quum autem ex b e h k l, ἂν addiderit Bekkerus, et Wunderlich moneat, agi de re, sumta tantum, quam noveris vere non evenisse nec esse, de hoc loco sententiam mutavi.

παγκράτιον] Teste Plutarcho Sympos. T. II. p. 638. μέμικται τὸ παγκράτιον ἔκ τε πυγμῆς καὶ πάλης. Quintilianus Institt. II, 8, 13. Si quis exercendi corpora peritus docendum pancratiasten susceperit, non pugno ferire vel calce tantum, aut nexus modo, atque in his certos aliquos docebit, sed omnia, quae sunt ejus certaminis. Pugno ferire et calce erat pugilum, nexus luctatorum (συμπλοκαί), utraque pancratiastarum. Verum quum pugiles caestibus dimicandi jus haberent, pancratiastis nonnisi pugnis non armatis videtur licuisse certare.

ἀγωνοθέται] Moeris quidem p. 97. ἀθλοθέτης, inquit, Ἀττικῶς, ἀγωνοθέτης Ἑλληνικῶς: in quo eum falli docuerunt interpretes. Atque etiam illud discrimen, quod nonnulli inter ἀθλοθέτας et ἀγωνοθέτας statuunt, illos μόνα γυμνικὰ, hos τὰ μουσικὰ ἀκροάματα direxisse, refutatur praestantissimorum scriptorum usu. Hesychius ἀγωνοθέτης, ἀρχῆς ὄνομα Ἀθήνησι. Pollux VIII, 94. ἀθλοθέται δέκα μέν εἰσιν, εἷς κατὰ φυλήν. Latini munerarios dicunt, quo vocabulo primum Augustum usum esse testatur Quintilianus VIII, 3, 34, quum antea vel domini ludorum vel editores nominarentur.

γυμνάζεσθε, καὶ τὰς ἐπιεικεῖς φύσεις διαφθείρετε. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἔτι μικρῷ σαφέστερον ὑμῖν πειράσομαι δεῖξαι. πότερον ὑμῖν ἀμείνων ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ Θεμιστοκλῆς ὁ στρατηγήσας, ὅτ᾽ ἐν τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίᾳ τὸν Πέρσην ἐνικᾶτε, ἢ Δημοσθένης ὁ τὴν τάξιν λιπών; Μιλτιάδης δὲ ὁ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην τοὺς βαρβάρους νικήσας, ἢ οὗτος; ἔτι δ᾽ οἱ ἀπὸ Φυλῆς φεύγοντα τὸν δῆμον καταγαγόντες; Ἀριστείδης δ᾽ ὁ δίκαιος ἐπικαλούμενος, ὁ τὴν ἀνόμοιον ἔχων ἐπωνυμίαν Δημοσθένει; ἀλλ᾽ ἔγωγε, μὰ τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους, οὐδ᾽ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις ἄξιον ἡγοῦμαι μεμνῆσθαι τοῦ θηρίου τούτου καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν. 59. ἐπιδειξάτω τοίνυν Δημοσθένης ἐν τῷ αὐτοῦ λόγῳ, εἴ που γέγραπταί τινα τούτων τῶν ἀνδρῶν στεφανῶσαι. ἀχάριστος ἄρ᾽ ἦν ὁ δῆμος; οὐκ, ἀλλὰ μεγαλόφρων, κἀκεῖνοί γε οἱ μὴ τετιμημένοι, τῆς πόλεως ἄξιοι. οὐ γὰρ ᾤοντο δεῖν ἐν τοῖς γράμμασι

Ἀριστείδης δ᾽] H. Wolfius Ἀριστείδης θ᾽. Perperam. Singula exempla in progressu enumerantur per particulam δὲ, nonnumquam cum indignatione. Demosthenes περὶ παραπρ. p. 398. ἀποδοῦναι δὲ καὶ Κερσοβλέπτῃ τοὺς ὅρκους, μὴ μετέχειν δὲ τῶν ἐν Ἀμφικτύοσιν, ἐπανορθώσασθαι δὲ τὴν εἰρήνην.

59. κἀκεῖνοί γε οἱ μὴ τετιμημένοι τῆς πόλεως ἄξιοι] Taylor quum in Mead. reperisset ἀνάξιοι, conjecit: κἀκεῖνοι δὲ – ἀνάξιοι; „Quum Themistocles, inquit, Aristides, Thrasybulus, non coronarentur, aut civitas immemor et ingrata, aut illi imerentes erant. Ἀχάριστος ἄρ᾽ ἦν ὁ δῆμος; οὐκ᾽ ἀλλὰ μεγαλόφρων. Id erat prius. Sequitur κἀκεῖνοι δὲ – οὐκ ἀνάξιοι; similiter cum interrogatione.“ — Tum ante γὰρ negativa responsio supplenda esset, de quo locuti sumus supra c. 6. οὐδὲ γὰρ πάτριόν ἐστιν αὐτοῖς. Non tamen videtur a lectione vulgatá recedendum, quamvis ἀνάξιοι sit etiam in c d f. Nempe Aeschines in responsione utrosque conjungit et populum et cives de republica bene meritos, adjuncto suo alterutris praedicato. Populus enim erat μεγαλόφρων, qui non parva magnis virtutibus praemia convenire judicabat; et ii ipsi, qui non parvis praemiis honorabantur, digni erant generosa civitate. Particula autem γε huic

τιμᾶσθαι, ἀλλ' ἐν τῇ μνήμῃ τῶν εὖ πεπονθότων, ἣ ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου μέχρι τῆςδε τῆς ἡμέρας ἀθάνατας οὖσα διαμένει. δωρεὰς δὲ τίνας ἐλάμβανον; ὧν ἄξιόν ἐστι μνησθῆναι. ἦσάν τινες κατὰ τοὺς τότε καιροὺς, οἳ πολὺν πόνον ὑπομείναντες καὶ μεγάλους κινδύνους, ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ ἐνίκων μαχόμενοι Μήδους. οὗτοι δεῦρο ἀφικόμενοι, τὸν δῆμον ᾔτησαν δωρεὰν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ δῆμος τιμὰς μεγάλας, ὡς τότ' ἐδόκει, τρεῖς λιθίνους Ἑρμᾶς στῆσαι ἐν τῇ στοᾷ τῇ τῶν Ἑρμῶν, ἐφ' ᾧ τε μὴ ἐπιγράφειν τὰ ὀνόματα τὰ ἑαυτῶν, ἵνα μὴ τῶν στρατηγῶν ἀλλὰ τοῦ δήμου δοκῇ εἶναι τὸ ἐπίγραμμα. 60. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἐξ αὐτῶν τῶν ποιημάτων εἴσεσθε. ἐπιγέγραπται γὰρ ἐπὶ μὲν τῷ πρώτῳ τῶν Ἑρμῶν·

---

loco aptissima. Est quod nos dicimus gerade, eben. Hanc particulae vim illustravit Hermannus ad Viger. p. 826.

ἐπὶ τῷ Στρυμόνι] Intelligitur Cimonis expeditio in Thracia, cujus regionis flumen erat Strymon, quo cum valido exercitu eum trajicere jubebant Athenienses, ut sociis urbibus auxilium ferret, et quae Persicis adhuc praesidiis tenebantur, in libertatem vindicaret. Primum igitur Ejonem (Ἠϊόνα) Persarum jugo adhuc pressam dolo cepit, et terra marique pari fortuna usus est. Exponit haec Diodorus Sic. XI, 60. sqq. Plutarch. Cim. p. 482. c. 7.—10., tetigit Thucydides L. I, 98. Contigerunt haec Ol. LXXVII, 3. et 4. Qui labores erant Atheniensibus tolerandi, perspicitur ex Herod. VII, 107.

ἐν τῇ στοᾷ τῇ τῶν Ἑρμῶν] Porticus quaedam in foro, de qua Harpocration s. v. Ἑρμαῖ. Μενεκλῆς ἢ Καλλίστρατος ἐν τῷ περὶ Ἀθηναίων γράφει ταυτί. Ἀπὸ τῆς ποικίλης καὶ τῆς τοῦ βασιλέως στοᾶς (vide intpp. ad Platonis Eutyphr. 1.) εἰσὶν οἱ Ἑρμαῖ καλούμενοι. διὰ γὰρ τὸ πολλοὺς κεῖσθαι καὶ ὑπὸ ἰδιωτῶν καὶ ὑπὸ ἀρχόντων ταύτην εἰληφέναι τὴν προςηγορίαν συμβέβηκεν. Praestantium virorum laudes aliaque epigrammata Hermis inscribi solebant, quorum tria exempla noster laudat c. seq. eademque habet Plutarchus in Cimone l. l. Demosthenes in Lept. §. 93. Wolf. ἔστι τοίνυν τις πρόχειρος λόγος, ὡς ἄρα καὶ παρ' ἡμῖν ἐπὶ τῶν προγόνων πολλὰ ἀγαθὰ εἰργασμένοι τινὲς οὐδενὸς ἠξιοῦντο τοιούτου, ἀλλ' ἀγαπητῶς ἐπιγράμματος ἐν τοῖς Ἑρμαῖς ἐτύγχανον.

Ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι, οἵ ποτε Μήδων
Παισὶν ἐπ' Ἠϊόνι, Στρυμόνος ἀμφὶ ῥοάς,
Λιμόν τ' αἴθωνα κρατερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα,
Πρῶτοι δυσμενέων εὗρον ἀμηχανίην.

---

60. ἦν ἄρα cet. Tria haec epigrammata laudantur etiam in Anthologia Graeca T. IV. p. 118. ed. Jacobs inter ἐπιγράμματα ἀδέσποτα. — De ἦν hoc habet Choeroboscus p. 1293. Anecdd. Bekk. ἦν εὑρέθη καὶ πρώτου προσώπου πληθυντικοῦ, οἷον ἦν ἡμεῖς ἀντὶ τοῦ ἦμεν. εἰκότως οὖν καὶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν οὐκ ἐνήλλαξε πρὸς τὸ ἴδιον πρόσωπον, ἀλλ' ἐγίνετο καὶ αὐτὸ ἦν διὰ τοῦ η

τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί

ἀντὶ τοῦ ἦσαν. ἵνα, ὥσπερ ἐν τοῖς ἑνικοῖς τὸ πρῶτον καὶ τρίτον ὁμοφωνοῦσι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐν τοῖς πληθυντικοῖς τὸ πρῶτον καὶ τρίτον ὁμοφωνῶσιν. Uberius haec ibi tractantur. e h k l glossam habent ἦσαν.

Λιμόν τ' αἴθωνα] Apud Homerum inter alia *αἴθων* est epitheton leonis, quod alii de fulvo colore, alii de ferocia et violentia interpretantur. Quicquid sit, *αἴθω* proprie habet calefaciendi notionem, et inde derivata est notio incendendi, urendi et similes. *Λιμὸς αἴθων* id est, quod in nonnullis regionibus ein brennender, in aliis ein grimmiger Hunger vocatur. Athenaeus L. X. c. IX. p. 416. Cas. Ἑλλάνικος ἐν πρώτῳ Δευκαλιωνείας, Ἐρυσίχθονα, φησὶ, τὸν Μυρμιδόνος, ὅτι. ἦν ἄπληστος βορᾶς, Αἴθωνα καλεῖσθαι. Hinc Suidas s. v. Αἴθων, ὁ βίαιος λιμός. Ovidius Metamorph. VIII, 827.

furit ardor edendo.

837. sqq.

Utque rapax ignis non umquam alimenta recusat
Innumerasque trabes cremat, et quo copia major
Est data, plura petit, turbaque voracior ipsa est:
Sic epulas omnes Erisichthonis ora profani
Accipiunt, poscuntque simul. — — —
— — — — — — — — — —
Tum quoque dira fames, implicataeque vigebat
Flamma gulae.

Cf. Ez. Spanhemium ad Callimachi H. in Cer. v. 67.

πρῶτοι δυσμενέων εὗρον ἀμηχανίην] „Primi omnium viam et rationem invenerunt, qua hostes in consilii inopiam conjicerent." Jacobs.

ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ·

Ἡγεμόνεσσι δὲ μισθὸν Ἀθηναῖοι τάδ' ἔδωκαν,
Ἀντ' εὐεργεσίης καὶ μεγάλης ἀρετῆς.
Μᾶλλόν τιὲ τάδ' ἰδὼν καὶ ἐπεσσομένων ἐθελήσει
Ἀμφὶ ξυνοῖσι πράγμασι μόχθον ἔχειν.

ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ ἐπιγέγραπται Ἑρμῇ·

Ἔκ ποτε τῆςδε πόληος ἅμ' Ἀτρείδῃσι Μενεσθεὺς
Ἡγεῖτο ζάθεον Τρωϊκὸν ἀμπεδίον,
Ὅν ποθ' Ὅμηρος ἔφη Δαναῶν πύκα χαλκοχιτώνων

μισθὸν] Praemium, honorem.

ἀμφὶ ξυνοῖσι πράγμασι] In Anthologia legitur ἀμφὶ περὶ ξυνοῖς; quod ex Plutarcho primum venit in Brunckii Analecta. Sed quando in Homero ἀμφὶ περὶ legitur, ἀμφὶ adverbialiter positum est. Pleonasmus autem cujuscujus praepositionis nonnisi in certis formulis legitur, ut monuit Hermannus ad Vigerum p. 854. Ἀμφὶ autem interdum, inprimis apud poëtas, significat, quod attinet ad, ratione. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 583. Ξυνοῖσι Etymologicon M. p. 614. ξυνὸς ὁ κοινός. οἶμαι, ὅτι συνὸς, ὁ συνὼν τινι, ἢ ξύνιος παρὰ τοῦ συνιέναι τινί. ἢ παρὰ τὴν σὺν πρόθεσιν παρῆκται· τὸ γὰρ σὺν ξὺν φασιν οἱ Ἀττικοί. Forsitan tamen ξυνὸς nonnisi erat ex alia dialecto idem vocabulum, quod Attici pronuntiabant κοινόν. Wunderlich autem scripsit ξυνοῖσιν, quod hac aetate media syllaba pentametri Graecorum elegiaci semper producitur, ut docuit in singulari dissertatione Fried. Traug. Friedemannus. Hic tamen sequens vocabulum a πρ incipiens tolerabilem facit codicum lectionem.

μόχθον ἔχειν] Plutarchus habet δῆριν ἔχειν. Videtur tamen laboris et molestiae notio aptior, quam litis et contentionis.

Μενεσθεὺς] Respicitur ad Homerum Il. II, 552, qui sic de Menestheo:

τῷ οὔπω τις ὅμοιος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ
κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

χαλκοχιτώνων] Plutarchus habet θωρηκτάων, quod offert etiam Bern., et habet g h m, supra versum, et in editione hujus orationis edidit Wunderlich, adnotans, adverbium πύκα unice favere lectioni θωρηκτάων, non vero vocabulo χαλκοχιτώνων convenire, atque etiam Homerum, qui saepe πύκα θωρηκτ. usurpaverit, nusquam habere

Κοσμητῆρα μάχης ἔξοχον ἄνδρα μολεῖν.
Οὕτως οὐδὲν ἀεικὲς Ἀθηναίοισι καλεῖσθαι
Κοσμητὰς πολέμου τ' ἀμφὶ καὶ ἠνορέης.

Ἔστι που τὸ τῶν στρατηγῶν ὄνομα; οὐδαμοῦ. ἀλλὰ τὸ τοῦ δήμου. 61. Προέλθετε δὴ τῇ διανοίᾳ καὶ εἰς τὴν στοὰν τὴν ποικίλην· ἁπάντων γὰρ ὑμῖν τῶν καλῶν ἔργων τὰ ὑπομνήματα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀνάκειται. τί οὖν ἐστιν, ὦ Ἀθηναῖοι, ὃ ἐγὼ λέγω; ἐπειδὴ ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη γέγραπται. τίς οὖν ἦν ὁ στρατηγός; οὑτωσὶ μὲν ἐρωτηθέντες ἅπαντες ἀποκρίναισθε ἄν, ὅτι Μιλτιάδης. ἐκεῖ δὲ οὐκ ἐπιγέγραπται. πῶς; οὐκ ᾔτησε τὴν δωρεὰν ταύτην; ᾔτησεν, ἀλλ' ὁ δῆμος οὐκ ἔδωκεν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ὀνόματος συνεχώρησεν αὐτῷ πρώτῳ γραφῆναι παρακαλοῦντι τοὺς

πύκα χαλκ. Quod quamquam concedimus, seriore tamen tempore synonymum idem adverbium addi poterat. Mss. igitur codices secutus sum.

κοσμητῆρα] Sic dedit Bekkerus ex e h k l. Idem supra scriptum in a g m. Vulgo legitur *κοσμήτορα*, quod est in nullo Bekkeri codice, nisi quod supra scriptum sit in n. Ceteri contra metrum *κοσμήτορα*. Et in casibus obliquis Homerus ubique habet o breve. Formam quidem *κοσμητήρ* nescio an usquam legatur; sed derivationis regulis non minus convenit quam *κοσμήτωρ*. Eadem forma est in Plutarcho et Anthologia. Versu ultimo habemus formam *κοσμητής*.

61. *εἰς τὴν στοὰν τὴν ποικίλην*] Pausanias L. I, 15, 1. *ποικίλην ὀνομάζουσιν ἀπὸ τῶν γραφῶν*, ubi picturas, quae inerant in hac porticu, accurate describit. Plutarchus Cim. p. 480. fin. tradit priori tempore eam *Πεισιανάκτειον στοὰν* appellatam esse, quocum consentit Diogenes Laërtius L. VII, 5. Ab hac *στοὰ* nomen habent *Στωϊκοί*, quoniam in hac porticu Zeno docebat.

ἐν τῷ Μητρῴῳ] Pausanias L. I, 3, 4. *ᾠκοδόμηται δὲ καὶ μητρὸς Θεῶν ἱερὸν, ἣν Φειδίας εἰργάσατο, καὶ πλησίον τῶν πεντακοσίων καλουμένων βουλευτήριον, οἳ βουλεύουσιν ἐνιαυτὸν Ἀθηναίοις.* Aedificandi hujus templi caussa haec traditur. Metragyrtes quidam quum in Atticam venisset, mulieresque Matri deûm initiasset, in barathrum eum praecipitem egerunt Athenienses occideruntque. Ea de caussa mox orta peste oraculum acceperunt, expiandos esse interfecti manes. Ita

στρατιώτας. ἐν τοίνυν τῷ Μητρώῳ παρὰ τὸ βουλευτήριον ἣν ἔδοτε δωρεὰν τοῖς ἀπὸ Φυλῆς φεύγοντα τὸν δῆμον καταγαγοῦσιν, ἔστιν ἰδεῖν. ἦν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχῖνος ὁ ἐκ Κοίλης, εἷς τῶν καταγαγόντων τὸν δῆμον· ἔγραψε δὲ πρῶτον μὲν αὐτοῖς εἰς θυσίαν καὶ ἀναθήματα δοῦναι χιλίας δραχμάς, (καὶ τοῦτ' ἔστιν ἔλαττον ἢ δέκα δραχμαὶ κατ' ἄνδρα ἕκαστον) ἔπειτα κελεύει στεφανῶσαι θαλλοῦ στεφάνῳ αὐτῶν ἕκαστον, ἀλλ' οὐ χρυσῷ. τότε μὲν γὰρ ἦν ὁ τοῦ θαλλοῦ στέφανος τίμιος, νυνὶ δὲ καὶ ὁ χρυσοῦς καταπεφρόνηται. καὶ οὐδὲ τοῦτο εἰκῇ πρᾶξαι κελευει, ἀλλ' ἀκριβῶς τὴν βουλὴν σκεψαμένην, ὅσοι αὐτῶν ἐπὶ Φυλῆς ἐπολιορκήθησαν, ὅτε Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ τριάκοντα προςέβαλλον τοῖς καταλαβοῦσι Φυλήν, οὐχ ὅσοι τὴν τάξιν ἔλιπον ἐν Χαιρωνείᾳ τῶν πολεμίων ἐπιόντων. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὸ ψήφισμα. „Ψήφισμα περὶ δωρεᾶς τοῖς ἀπὸ Φυλῆς." 62. Παρανάγνωθι καὶ ὃ γέγραφε Κτησιφῶν Δημοσθένει, τῷ τῶν μεγίστων κακῶν αἰτίῳ. „Ψήφισμα." Τούτῳ τῷ ψηφίσματι ἐξαλείφεται ἡ τῶν καταγαγόντων τὸν δῆμον δωρεά. εἰ τοῦτ' ἔχει καλῶς, ἐκεῖνο αἰσχρῶς.

---

curiam aedificaverunt eo loco, ubi eum occiderant, matrique deûm templum consecrarunt. Hoc autem templo utebantur Athenienses reconditorio tabularum publicarum et legum. Praepositus iis erat scriba publicus, et clavis erat penes Epistatam.

Ἀρχῖνος ὁ ἐκ Κοίλης] Κοίλη demus Atticus, cujus tribus ignoratur. Sponius tamen ex marmore refert eum tribus Hippothoontidis fuisse. Erat autem prope urbem, et sepulcrum ibi Thucydidis historici. Archinum hunc ita laudat Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 741. Ἀρχίνου τοῦ καταλαβόντος Φυλὴν καὶ μετά γε τοὺς θεοὺς αἰτιωτάτου ὄντος τῆς καθόδου τῷ δήμῳ, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ καλὰ πεπολιτευμένου καὶ ἐστραγηκότος πολλάκις.

θαλλοῦ στεφάνῳ] Vide ad παραπρ. 13.

οὐχ ὅσοι τὴν τάξιν ἔλιπον ἐν Χαιρωνείᾳ] Eo acerbior, quo magis inopinatus et quo remotior ab re tractata impetus.

εἰ ἐκεῖνοι κατὰ ἀξίαν ἐτιμήθησαν, οὗτος ἀνάξιος ὢν στεφανοῦται. καίτοι πυνθάνομαί γ' αὐτὸν μέλλειν λέγειν, ὡς οὐ δίκαια ποιῶ, παραβάλλων αὐτῷ τὰ τῶν προγόνων ἔργα. οὐδὲ γὰρ Φιλάμμωνα φήσει τὸν πύκτην Ὀλυμπίασι στεφανωθῆναι, νικήσαντα Γλαῦκον τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον πύκτην, ἀλλὰ τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀγωνιστάς· ὥςπερ ὑμᾶς ἀγνοοῦντας, ὅτι τοῖς μὲν πύκταις ἐστὶν ὁ ἀγὼν πρὸς ἀλλήλους, τοῖς δ' ἀξιοῦσι στεφανοῦσθαι, πρὸς αὐτὴν τὴν ἀρετὴν, ἧς καὶ ἕνεκα στεφανοῦνται. δεῖ γὰρ τὸν κήρυκα ἀψευδεῖν, ὅταν τὴν ἀνάῤῥησιν ἐν τῷ θεάτρῳ ποιῆται, πρὸς τοὺς Ἕλληνας. μὴ οὖν ἡμῖν, ὡς Παταικίωνος ἄμεινον

---

62. *παραβάλλων αὐτῷ τὰ τῶν προγόνων ἔργα*] Demosthenes *περὶ στεφ.* p. 330. s. *πρὸς τοὺς ζῶντας, ὦ χρηστὲ, ἵνα μηδὲν ἄλλο εἴπω, τὸν ζῶντα ἐξέταζε, καὶ τοὺς καθ' αὑτὸν, ὥςπερ τἄλλα πάντα, τοὺς ποιητὰς, τοὺς χοροὺς, τοὺς ἀγωνιστάς. ὁ Φιλάμμων, οὐχ ὅτι Γλαύκου τοῦ Καρυστίου καὶ τινῶν ἑτέρων πρότερον γεγενημένων ἀθλητῶν ἀσθενέστερος ἦν, ἀστεφάνωτος ἐκ τῆς Ὀλυμπίας ἀπῄει, ἀλλ' ὅτι τῶν εἰςελθόντων πρὸς αὐτὸν ἄριστα ἐμάχετο, καὶ νικῶν ἀνηγορεύετο. — Φιλάμμων* (nam sic scribendum, non *Φιλάμων*) *πύκτης ἦν Ἀθηναῖος, ὃς πάντα τὸν χρόνον ἐνίκα τοὺς ἀντιπάλους,* Glauco quidem Carystio, qui Olympionices incertae Olympiadis est, junior, sed antiquior Ol. CX. De Glauco haec narrat Pausanias L. VI, 10. *εἶναί φασι Γλαῦκον ἐξ Ἀνθηδόνος τῶν Βοιωτῶν ἄνωθεν αὐτὸν γένος ἀπὸ τοῦ Γλαύκου τοῦ ἐν θαλάσσῃ δαίμονος. Πατρὸς δὲ οὗτος ὁ Καρύστιος ἦν Δημύλου, καὶ γῆν φασὶν αὐτὸν καταρχὰς ἐργάζεσθαι. ἐκπεσοῦσαν ἐκ τοῦ ἀρότρου τὴν ὕνιν* (Pflugschar) *πρὸς τὸ ἄροτρον συνήρμοσε τῇ χειρὶ ἀντὶ σφύρας χρώμενος. καί πως ἐθεάσατο ὁ Δήμυλος τὸ ὑπὸ τοῦ παιδὸς ποιούμενον, καὶ ἐπὶ τούτῳ πυκτεύσοντα ἐς Ὀλυμπίαν αὐτὸν ἀπήγαγεν. ἔνθα δὴ ὁ Γλαῦκος, ἅτε οὐκ ἐμπείρως ἔχων τῆς μάχης, ἐτιτρώσκετο ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιζομένων, καὶ ἡνίκα πρὸς τὸν λειπόμενον ἐξ αὐτῶν ἐπύκτευεν, ἀπαγορεύειν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν τραυμάτων ἐνομίζετο. καί οἱ τὸν πατέρα βοῆσαί φασιν· ὦ παῖ, τὴν ἀρότρου.* (sc. *παῖε πληγήν*) *οὕτω βιαιοτέραν ἐς τὸν ἀνταγωνιστὴν ἐνεγκὼν τὴν πληγὴν αὐτίκα εἶχε τὴν νίκην.*

Παταικίωνος ἄμεινον] Suidas s. v. *Παττακίων. ἀνὴρ ἀπὸ συκοφαντίας τὸν βίον ποιούμενος, καὶ προςκρούειν ἐπιτηδεύων τοῖς εὐδοκιμοῦσι τῶν νέων. διεβάλλετο δὲ καὶ ὡς κλέπτης καὶ τοιχωρύχος, ὥςτε καὶ κωμῳδεῖσθαι ἐπὶ τούτοις.*

πεπολίτευσαι, διέξιθι, ἀλλ' ἐφικόμενος τῆς ἀνδραγαθίας, οὕτω τὰς χάριτας τὸν δῆμον ἀπαίτει. ἵνα δὲ μὴ ἀποπλανῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως, ἀναγνώσεται ὑμῖν ὁ γραμματεὺς τὸ ἐπίγραμμα, ὃ ἐπιγέγραπται τοῖς ἀπὸ Φυλῆς τὸν δῆμον καταγαγοῦσι. „Ἐπίγραμμα."

Τούσδ' ἀρετῆς ἕνεκα στεφάνοις ἐγέραιρε παλαίχθων
Δῆμος Ἀθηναίων, οἵ ποτε τοὺς ἀδίκοις
Θεσμοῖς ἄρξαντας πόλιος πρῶτοι καταπαύειν
Ἦρξαν, κίνδυνον σώμασιν ἀράμενοι.

Ὅτι τοὺς παρὰ τοὺς νόμους ἄρξαντας κατέλυσαν, διὰ τοῦτ' αὐτούς φησιν ὁ ποιητὴς τιμηθῆναι. ἔναυλον γὰρ ἦν ἔτι τότε πᾶσιν, ὅτι τηνικαῦτα ὁ δῆμος κατελύθη, ἐπειδή τινες τὰς γραφὰς τῶν παρανόμων ἀνεῖλον. 63. καὶ γάρ τοι, ὡς ἐγὼ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ ἐπυνθανόμην, ὃς ἔτη βιοὺς ἐνενήκοντα καὶ πέντε ἐτελεύτησεν, ἁπάντων μετασχὼν τῶν πόνων τῇ πόλει, ὃς πολλάκις πρὸς ἐμὲ διεξῄει ἐπὶ σχολῆς. ἔφη γάρ, ὅτε ἀρτίως κατεληλύθει ὁ δῆμος, εἴ τις εἰσίοι

ἐφικόμενος τῆς ἀνδραγαθίας] Sine caussa interpretes offendunt in generali hac enuntiatione: **quando fortia facta perfeceris.** Consulto omittit genitivum ἐκείνων aut similem, ne videatur postulare, ut illorum antiquorum fortitudinem aequet, sed eum vult fortitudinis in se spectatae documenta edere.

ἔναυλον] Vocabulum subtiliter adhibetur tum de sermone, quo tamquam tibiae sono aures personant, tum de re qualibet, cujus adhuc recens est memoria. Accurate exposuit de vocabulo Ruhnkenius ad Tim. Lex. p. 100.

63. πολλάκις - διεξῄει] Διεξιέναι, **oratione persequi, enarrare**, solet junctum habere accusativum rei, quae enarratur. Hinc Marklandus conjecit οὓς sc. πόνους pro ὅς. Sed animo Aeschinis obversabatur sequens enuntiatio ἔφη γὰρ cet. tamquam objectum: quasi dictum sit διεξῄει τόδε.

εἴ τις εἰσίοι γραφὴν] Codicibus obsecutus sic edidit Bekkerus. In editis est γραφή. Utramque constructionem Atticis usitatam esse monui supra ad c. 36.

γραφὴν παρανόμων εἰς δικαστήριον, εἶναι ὅμοιον τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔργον. τί γάρ ἐστιν ἀνοσιώτερον ἀνδρὸς παράνομα λέγοντος καὶ πράττοντος; καὶ τὴν ἀκρόασιν, ὡς ἐκεῖνος ἀπήγγελλεν, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐποιοῦντο ὥσπερ νῦν γίνεται, ἀλλ' ἦσαν πολὺ χαλεπώτεροι οἱ δικασταὶ τοῖς τὰ παράνομα γράφουσιν αὐτοῦ τοῦ κατηγόρου, καὶ πολλάκις ἀνεπόδιζον τὸν γραμματέα, καὶ ἐκέλευον πάλιν ἀναγινώσκειν τοὺς νόμους καὶ τὸ ψήφισμα, καὶ ἡλίσκοντο οἱ παράνομα γράφοντες, οὐκ εἰ πάντας παραπηδήσαιεν τοὺς νόμους, ἀλλ' εἰ μίαν μόνον συλλαβὴν παραλλάξαιεν. τὸ δὲ νυνὶ γινόμενον πρᾶγμα ὑπερκαταγέλαστόν ἐστιν. ὁ μὲν γὰρ γραμματεὺς ἀναγινώσκει τὸ παράνομον, οἱ δὲ δικασταὶ ὥσπερ ἐπῳδὴν ἢ ἀλλότριόν τι πρᾶγμα ἀκροώμενοι πρὸς ἑτέρῳ τινὶ τὴν γνώμην ἔχουσιν. ἤδη δ' ἐκ τῶν τεχνῶν τῶν Δημοσθένους αἰσχρὸν ἔθος ἐν τοῖς δικαστηρίοις παραδέχεσθε· μετενήνεκται γὰρ ὑμῖν

εἶναι ὅμοιον τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔργον] Pari culpa eos fuisse, qui contra leges locuti sint et egerint: veram tenentes sententiam, ex dictis facta nasci, et qui assuescat rebus pravis audiendis, minus eum indignari iis, qui prave agant, et minus etiam ipsum a prave factis abhorrere.

ἀνεπόδιζον τὸν γραμματέα] Jubebant scribam repetere. Pollux II, 196. ἀνεπόδιζον τὸν γραμματέα, Αἰσχίνης εἶπεν ὁ ῥήτωρ ἐπὶ τοῦ πάλιν ἀναγινώσκειν ἐποίουν. καὶ ἀναποδιζόμενα ὁ Ἀντιφῶν τὰ πάλιν ἐξεταζόμενα.

τὸ δὲ νυνὶ γινόμενον πρᾶγμα ὑπερκαταγέλαστόν ἐστιν] Hunc locum ante oculos habuit et imitatus est auctor libelli de puerorum educatione pag. 4 A. ἐπεὶ νῦν γε τὸ γινόμενον πολλοῖς ὑπερκαταγέλαστόν ἐστιν: ubi vide Wyttenbachium. Ὑπερκαταγέλαστον rarum est.

ἐπῳδὴν] Tropicum vocabulum explicat proprio ἢ ἀλλότριόν τι πρᾶγμα, ducta metaphora ab epodis in carminibus lyricis, quae solent breviores esse strophis, et plerumque stropharum additamenta continent, non res novas.

ἤδη δ' - παραδέχεσθε] Reiskius offensus constructione particulae ἤδη cum praesenti vel aoristum παρεδέξασθε vel perfectum παραδε-

τὰ τῆς πόλεως δίκαια. ὁ μὲν γὰρ κατήγορος ἀπολογεῖται, ὁ δὲ φεύγων τὴν γραφὴν κατηγορεῖ, οἱ δὲ δικασταὶ ἐνίοτε ὧν μὲν εἰσι κριταὶ ἐπιλανθάνονται, ὧν δὲ οὐκ εἰσὶ δικασταὶ, περὶ τούτων ἀναγκάζονται τὴν ψῆφον φέρειν, λέγει δὲ ὁ φεύγων, ἐὰν ἄρα ποτὲ ἅψηται τοῦ πράγματος, οὐχ ὡς ἔννομα γέγραφεν, ἀλλ' ὡς ἤδη ποτὲ καὶ πρότερον ἕτερος τοιαῦτα γράψας ἀπέφυγεν. ἐφ' ᾧ καὶ νυνὶ μέγα φρονεῖν ἀκούω Κτησιφῶντα. 64. ἐτόλμα δ' ἐν ὑμῖν ποτὲ σεμνύνεσθαι Ἀριστοφῶν ἐκεῖνος ὁ Ἀζηνιεὺς λέγων, ὅτι γραφὰς παρανόμων πέφευγεν ἑβδομήκοντα καὶ πέντε. ἀλλ' οὐχὶ ὁ Κέφαλος, ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος, ὁ δοκῶν δημοτικώτατος γεγονέναι, οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις ἐφιλοτιμεῖτο, λέγων, ὅτι πλεῖστα πάντων γεγραφὼς ψηφίσματα, οὐδεμίαν πώποτε γραφὴν πέφευγε παρανόμων, καλῶς, οἶμαι, σεμνυνόμενος. ἐγράφοντο γὰρ ἀλλήλους παρανόμων οὐ μόνον οἱ διαπολιτευόμενοι, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι τοὺς

δεχθε substituendum censet. ἤδη h. l. est, ut haud raro legitur, augentis in oratione progrediente quin etiam, atque etiam.

64. Ἀριστοφῶν ἐκεῖνος ὁ Ἀζηνιεὺς]. Vide supra ad c. 43.

Κέφαλος ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος] Videtur is esse, de quo Suidas s. v. Κέφαλος Ἀθηναῖος, ῥήτωρ καὶ δημάγωγος, ὃς πρῶτος προοίμιον καὶ ἐπιλόγους συντέθεικε. γέγονε δὲ ἐπὶ τῆς ἀναρχίας. Cephalum, ut virum probum, patriae amantem, et auctoritate, quam bonis artibus peperisset, pollentem laudat Demosthenes περὶ στεφ. p. 310. s. Dinarchus κατὰ Δημοσθ. p. 31. Tres erant oratores Cephalorum nomine, quos distinguit Taylor in vita Lysiae p. 103. n. 5. Reisk., quos vero Tzetzes confuderat Chil. V, 34. laudem tamen scribens in eum, de quo hic sermo est:

οὗτος καὶ δικαιότατος ἁπάντων ἦν ῥητόρων
παρ' ὅλην τούτου τὴν ζωὴν οὐ σχὼν κατηγορίας
Ἀριστοφῶν δὲ τοὔμπαλιν ὑπῆρχε τῷ Κεφάλῳ
ἀεὶ κατηγορούμενος, νικῶν δ' ἀντιδίκους.

οἱ διαπολιτευόμενοι] Ammonius de aff. vocc. diff. s. v. διαπολιτεύεσθαι· Διαπολιτεύεσθαι, inquit, καὶ ἀντιπολιτεύεσθαι διαφέρει. Διαπολιτεύεσθαι μὲν γὰρ λέγουσι τοὺς ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως. ἀντιπολι-

φίλους, εἴ τι ἐξαμαρτάνοιεν εἰς τὴν πόλιν. ἐκεῖθεν δὲ τοῦτο γνώσεσθε. Ἀρχῖνος γὰρ ὁ ἐκ Κοίλης ἐγράψατο παρανόμων Θρασύβουλον τὸν Στειριέα, γράψαντά τι παρὰ τοὺς νόμους [στεφανοῦν] ἕνα τῶν συγκατελθόντων αὐτῷ ἀπὸ Φυλῆς, καὶ εἷλε, νεωστὶ γεγενημένων αὐτῷ τῶν εὐεργεσιῶν, ἃς οὐχ ὑπελογίσαντο οἱ δικασταί· ἡγοῦντο γάρ, ὥςπερ τότε αὐτοὺς φεύγοντας ἀπὸ Φυλῆς Θρασύ-

---

τεύεσθαι δὲ τοὺς ἐξ ἑτέρας δι' ἑτέρας ἀντιδιαστατοῦντας ἀλλήλοις. Θεόπομπος δὲ καὶ τοὺς ἐν μιᾷ πόλει φιλοτιμουμένους πρὸς ἀλλήλους ἀντιπολιτεύεσθαι ἔφη: unde patet, minime opus esse Wolfii conjectura ἀντιπολιτευόμενοι. Exposuit de hac verbi significatione Casaubonus ad Polyaeni Strategem. I, 21, 3. et recte ad nostrum locum animadvertit Reiskius διὰ in compositione saepe nisum in diversa significare. Respondet Latinorum d i, quod est i n d i v e r s a s p a r t e s.

Θρασύβουλον τὸν Στειριέα] Cf. supra c. 43.

γράψαντά τι παρὰ τοὺς νόμους [στεφανοῦν] ἕνα cet.] Uncis inclusit Bekkerus στεφανοῦν, quod deest in d f, ut suppositum. Recte, opinor. Nec enim, si Thrasybulus decretum tulisset, ut unus eorum, qui ex Phyle redierant, coronaretur, id in se legibus contrarium fuisset; hoc contrarium fuisset, si v. c. tulisset, ut unus χρυσῷ στεφάνῳ coronaretur: quod si fecisset, diserte hic erat exprimendum. Opinor, respici ad historiolam, quam narrat Pseudo-Plutarchus in vita Lysiae T. II. p. 835 fin. ἐφ' οἷς γράψαντος αὐτῷ (Lysiae, qui bene meritus erat de iis, qui δῆμον κατήγαγον) πολιτείαν Θρασυβούλου μετὰ τὴν κάθοδον, ἐπὶ ἀναρχίας τῆς πρὸ Εὐκλείδου, ὁ μὲν δῆμος ἐκύρωσε τὴν δωρεάν, ἀπενεγκαμένου δὲ τοῦ Ἀρχίνου γραφὴν παρανόμων, διὰ τὸ ἀπροβούλευτον εἰςαχθῆναι, ἑάλω τὸ ψήφισμα.. Γράφειν cum duplice accusativo est constructum; ut λέγειν τινά τι; f e r r e a l i q u i d d e a l i q u o. Τὶ autem hic minuentis est: a l i q u i d p a r v i p r e t i i, quod formam non rem tangebat. Nempe si verbum legis stricte tenebatur, προβούλευμα senatus erat concipiendum, antequam quid ad populum ferebatur. Quod autem nullum aderat προβούλευμα, decretum Archinus παρανόμων ἐγράψατο. Br. — Sic tamen dubius haereo, an legitima sit constructio γράφειν cum duplice accusat. Certe exempla requiro; quocirca lenissima mutatione legendum conjicio: γράψαντά τι παρὰ τοὺς νόμους ἑνὶ τῶν συγκατελθόντων, quemadmodum est in loco Pseudo-Plutarchi a Bremio laudato. O r e l l i u s.

βουλος κατήγαγεν, οὕτω νῦν μένοντας ἐξελαύνειν, παρὰ τοὺς νόμους γράφοντά τι. ἀλλ' οὐ νῦν, ἀλλὰ πᾶν τοὐναντίον γίνεται. οἱ γὰρ ἀγαθοὶ στρατηγοὶ ὑμῶν, καὶ τῶν τὰς σιτήσεις τινὲς εὑρημένων ἐν τῷ πρυτανείῳ, ἐξαιτοῦνται τὰς γραφὰς τῶν παρανόμων, οὓς ὑμεῖς ἀχαρίστους εἶναι δικαίως ἂν ὑπολαμβάνοιτε. εἰ γάρ τις ἐν δημοκρατίᾳ τετιμημένος, ἐν τοιαύτῃ πολιτείᾳ, ἣν οἱ θεοὶ, καὶ οἱ νόμοι σώζουσι, τολμᾷ βοηθεῖν τοῖς παράνομα γράφουσι, καταλύει τὴν πολιτείαν, ὑφ' ἧς τετίμηται. 65. Τίς οὖν ἀποδέδεικται λόγος ἀνδρὶ δικαίῳ συνηγόρῳ καὶ σώφρονι; ἐγὼ λέξω. εἰς τρία μέρη διαιρεῖται ἡ ἡμέρα, ὅταν εἰσίῃ γραφὴ παρανόμων εἰς τὸ δικαστήριον. ἐγχεῖται γὰρ τὸ μὲν πρῶτον ὕδωρ τῷ κατηγόρῳ, καὶ τοῖς νόμοις, καὶ τῇ δημοκρατίᾳ, τὸ δὲ δεύτερον ὕδωρ, τῷ τὴν γραφὴν φεύγοντι, καὶ τοῖς εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λέγουσιν· ἐπειδὰν δὲ τῇ πρώτῃ ψήφῳ μὴ λυθῇ τὸ παράνομον, ἤδη τὸ τρίτον ὕδωρ ἐγχεῖται τῇ

ἐξαιτοῦνται τὰς γραφὰς τῶν παρανόμων] Ἐξαιτεῖσθαι varias habet deposcendi significationes. Hic est **veniam rogare**, **enixe petere**, **ut ignoscatur**, **ut poena remittatur**. Construitur cum accusativo vel hominis, qui peccavit, et pro quo venia petitur; vel criminis. Demosthenes in Mid. p. 426. §. 27. παιδία γὰρ παραστήσεται, καὶ κλαιήσει, καὶ τούτοις αὐτὸν ἐξαιτήσεται, ubi hunc reorum morem illustrat Buttmannus Euripidis Androm. 53. ss.

ᾔτησε Φοῖβον, πατρὸς οὗ τίνειν δίκην,
εἴ πως τὰ πρόσθεν σφάλματ' ἐξαιτούμενος
θεὸν παράσχοιτ' ἐς τὸ λοιπὸν εὐμενῆ.

65. ἀνδρὶ δικαίῳ συνηγόρῳ καὶ σώφρονι] Nimium aestuat Taylor, ut ἀνδρὶ pro additamento habeat. Ἀνδρὶ δικαίῳ καὶ σώφρονι est dativus objecti, συνηγόρῳ dativus appositionis. „Quaenam oratio attributa est homini justo et sobrio, qui patroni partes suscipit?"

εἰς τρία μέρη] Cf. ad παραπρ. 25. ἐν διαμεμετρημένῃ ἡμέρᾳ.

ἐπειδὰν δὲ τῇ πρώτῃ ψήφῳ μὴ λυθῇ τὸ παράνομον] Nempe absoluta accusatione et defensione primum judices in suffragia ibant, an reus crimine teneretur, nec ne. Si reum innocentem esse plura suffragia testarentur, ab omni poena liber erat, ἀπέφυγε. Sin noxius declarabatur, tum demum poenae fiebat aestimatio.

τιμήσει καὶ τῷ μεγέθει τῆς ὀργῆς τῆς ὑμετέρας. ὅςτις μὲν οὖν ἐν τῇ τιμήσει τὴν ψῆφον αἰτεῖ, τὴν ὀργὴν τὴν ὑμετέραν παραιτεῖται· ὅςτις δὲ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν ψῆφον αἰτεῖ, ὅρκον αἰτεῖ, νόμον αἰτεῖ, δημοκρατίαν αἰτεῖ, ὧν οὔτε αἰτῆσαι οὐδὲν ὅσιον οὐδενὶ, οὔτ᾽ αἰτηθέντα ἑτέρῳ δοῦναι. κελεύσατε οὖν αὐτοὺς, ἐάσαντας ὑμᾶς τὴν πρώτην ψῆφον κατὰ τοὺς νόμους διενεγκεῖν, ἀπαντᾶν εἰς τὴν τίμησιν. 66. ὅλως δ᾽ ἔγωγε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὀλίγου δέω εἰπεῖν, ὡς καὶ νόμον δεῖ τεθῆναι ἐπὶ ταῖς γραφαῖς μόνον ταῖς παρανόμων, μὴ ἐξεῖναι μήτε τῷ κατηγόρῳ συνηγόρους παρασχέσθαι, μήτε τῷ τὴν γραφὴν τῶν παρανόμων φεύγοντι· οὐ γὰρ ἀόριστόν ἐστι τὸ δίκαιον, ἀλλ᾽ ὡρισμένον τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις. ὥςπερ γὰρ ἐν τῇ τεκτονικῇ, ὅταν εἰδέναι βουλώμεθα τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ μὴ, τὸν κανόνα προςφέρομεν, ᾧ διαγινώσκεται, οὕτω καὶ ἐν ταῖς γραφαῖς ταῖς τῶν παρανόμων παράκειται κανὼν τοῦ δικαίου, τουτὶ τὸ σανίδιον, καὶ τὸ ψήφισμα, καὶ οἱ παραγεγραμ-

---

ψῆφον αἰτεῖ] Dicitur de eo, qui flagitat, ut in suum favorem contra jus suffragium feratur.

τὴν ὀργὴν τὴν ὑμετέραν παραιτεῖται] Quod nos dicimus: clementiam vestram implorat.

ὅρκον αἰτεῖ] Flagitat, ut sua caussa perjurium admittatis; *νόμον αἰτεῖ*, flagitat, ut negligatis legem; *δημοκρατίαν αἰτεῖ*, flagitat, ut a rationibus democratiae deficiatis. Hunc locum ut exemplum *ἐπιμονῆς* affert Tiberius rhetor p. 51. Boiss. *ἐπιμονή ἐστιν, ὅταν τις πλείω ῥήματα ὀρθὰ ἀλλήλοις ἐπιβάλλῃ.* Amat rhetoricam hanc figuram Aeschines. c. 66. fin. *κλέπτεις τὴν ἀκρόασιν, βλάπτεις τὴν πόλιν, καταλύεις τὴν δημοκρατίαν.* 67. *ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς, ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς.*

ψῆφον – διενεγκεῖν] *Διαφέρειν ψῆφον* dicitur de pluribus, qui viritim suffragia de eadem re ferunt. Isocrates *περὶ ἀντιδόσεως* p. 9. fin. Orell. *λέγειν ἅπερ ἐγὼ νῦν περὶ τοὺς μέλλοντας περὶ ἐμαυτοῦ τὴν ψῆφον διοίσειν.* Xenophon Sympos. v, 3. *ἀλλὰ διαφερόντων, ἔφη, τὰς ψήφους.*

66. *τουτὶ τὸ σανίδιον*] Cf. supra c. 10. Quod sequitur *καὶ*, est explicativum id est. Nempe in *σανιδίῳ* inscriptum erat *ψήφισμα καὶ οἱ παραγεγραμμένοι νόμοι.*

μένοι νόμοι. ταῦτα συμφωνοῦντα ἀλλήλοις ἐπιδείξας κατάβαινε, καὶ τί δεῖ σε Δημοσθένην παρακαλεῖν; ὅταν δὲ ὑπερπηδήσας τὴν δικαίαν ἀπολογίαν παρακαλῇς κακοῦργον ἄνθρωπον, καὶ τεχνίτην λόγων, κλέπτεις τὴν ἀκρόασιν, βλάπτεις τὴν πόλιν, καταλύεις τὴν δημοκρατίαν. 67. *τίς οὖν ἐστιν ἀποτροπὴ τῶν τοιούτων λόγων; ἐγὼ ἐρῶ. ἐπειδὰν προςελθὼν ἐνταυθοῖ Κτησιφῶν διεξέλθῃ πρὸς ὑμᾶς τοῦτο δὴ τὸ συντεταγμένον αὐτῷ προοίμιον, ἔπειτ᾽ ἐνδιατρίβῃ καὶ μὴ ἀπολογῆται, ὑπομνήσατ᾽ αὐτὸν ἄνευ θορύβου τὸ σανίδιον λαβεῖν, καὶ τοὺς νόμους τῷ ψηφίσματι παραναγνῶναι· ἐὰν δὲ μὴ προςποιῆται ὑμῶν ἀκούειν, μηδὲ ὑμεῖς ἐκείνου ἐθέλετε ἀκούειν. οὐ γὰρ τῶν φευγόντων τὰς οὐ δικαίας ἀπολογίας εἰςεληλύθατε ἀκροασόμενοι, ἀλλὰ τῶν ἐθελόντων δικαίως ἀπολογεῖσθαι. ἐὰν δὲ ὑπερπηδήσας τὴν δικαίαν ἀπολογίαν Δημοσθένην παρακαλῇ, μάλιστα μὲν μὴ προςδέχεσθε κακοῦργον ἄνθρωπον, οἰόμενον ῥήμασι τοὺς νόμους ἀναιρήσειν, μηδ᾽ ἐν ἀρετῇ τοῦθ᾽ ὑμῶν μηδεὶς καταλογιζέσθω, ὃς ἂν ἐπανερομένου Κτη-*

ὑπερπηδήσας τὴν δικαίαν ἀπολογίαν] *Ὑπερπηδᾶν* levi pede aliquid praeterire et migrare, quasi rem parvi momenti. Demosthenes *κατὰ Ἀριστοκρ.* p. 644. *τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα δικαστήρια καὶ νόμιμα – οὕτως ἀναιδῶς ὑπερπεπήδηκε.*

κακοῦργον ἄνθρωπον] „Haec verba arguunt Demosthenem maleficiorum et injuriarum in rempublicam; suo itaque loco sunt posita. Agitur enim de legum *περὶ τῶν παρανόμων* vi infringenda, et detrimento inde in reipublicae formam redundante. Hujus rei culpa quum in Demosthenem jam supra c. 4. confertur, eodem nomine *κακοῦργον σοφιστὴν* eum insignitum videas. Ita et *κακουργήματα* Demosthenis c. 29. explicanda sunt. Non igitur vereor, ne quis alteram lectionem *πανοῦργον* hoc loco praeferendam ducat." Wunderlich.

κλέπτεις τὴν ἀκρόασιν] Quomodo intelligendum sit, apparet ex c. 30., ubi junguntur *κλέπτων τὴν ἀκρόασιν καὶ μιμούμενος τοὺς τἀληθῆ λέγοντας*, quod Latini dicunt, decipere aures.

67. *μάλιστα μὲν μὴ προςδέχεσθε*] Optimum fuerit, si aditum ad suggestum ei non concedatis.

σιγῶντος, εἰ καλέσει Δημοσθένην, πρῶτος ἀναβοήσῃ, „κάλει, κάλει." ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς, ἐπὶ τοὺς νόμους καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς. ἂν δ' ἄρα ὑμῖν δόξῃ ἀκούειν, ἀξιώσατε τὸν Δημοσθένην τὸν αὐτὸν τρόπον ἀπολογεῖσθαι, ὅνπερ κἀγὼ κατηγόρηκα. ἐγὼ δὲ πῶς κατηγόρηκα; ἵνα καὶ ὑπομνήσω ὑμᾶς. 68. οὔτε τὸν ἴδιον βίον τὸν Δημοσθένους πρότερον διεξῆλθον, οὔτε τῶν δημοσίων ἀδικημάτων οὐδενὸς πρότερον ἐμνήσθην, ἄφθονα δήπου καὶ πολλὰ ἔχων λέγειν· ἢ πάντων γ' ἂν εἴην ἀπορώτατος· ἀλλὰ πρῶτον μὲν τοὺς νόμους ἐπέδειξα ἀπαγορεύοντας μὴ στεφανοῦν τοὺς ὑπευθύνους, ἔπειτα τὸν ῥήτορα ἐξήλεγξα, γράψαντα Δημοσθένην ὑπεύθυνον ὄντα στεφανοῦν, οὐδὲν προβαλόμενον οὐδὲ προςεγγράψαντα, „ἐπειδὰν δῷ τὰς εὐθύνας," ἀλλὰ παντελῶς καὶ

εἰ καλέσει] Sic dedi ex c d f, quo ducit etiam h e k l, qui habent εἰ καλέσειε. a g m n, εἰ καλέσω. Bekkerus dedit εἰ καλέσῃ, provocans ad παραπρ. 25., ubi vulgo legitur εἰ δῷ. Sed quod ad constructionem attinet, nondum deserere possum ea, quae docet Hermannus ad Viger. p. 831. Opportune laudavit Wunderlich locum Thucydidis II, 4. οἱ Πλαταιεῖς ἐβουλεύοντο, εἴτε κατακαύσουσιν ἐμπρήσαντες τὸ οἴκημα, εἴτε τι ἄλλο χρήσονται. Vulgo legitur καλέσοι.

κάλει, κάλει] Perspicitur hinc, quantum fuerit populi Atheniensis studium Demosthenis audiendi, quum, simulac quis ejus mentionem fecerat, solerent alta voce clamare, progrediendum esse oratori. Repetitio vocabuli hoc idem studium exprimit, et perperam alterutrum omissum est in e h l.

κατηγόρηκα. ἐγὼ δὲ πῶς κατηγόρηκα;] Sic ex plurimis libris Bekkerus. Vulgo nonnisi ὡδέ πως κατηγόρηκα. Consulto hoc aliquanto gravius exprimit Aeschines, quum attentionem in suam accusandi rationem movere velit, oppositione ejus rationis, quam in caussa dicenda sequitur Demosthenes. Hic locus videtur, ut alii, demum post habitam Demosthenis περὶ στεφάνου orationem sic elaboratus esse. Nam tangit ea momenta, in quibus Demosthenis defensio revera parum satisfacit.

68. ἀπορώτατος] Inertissimus, stolidissimus. Ἄπορος interdum is dicitur, qui propter ingenii tarditatem nil expedire queat.

παντελῶς] Absolute, sine ulla restrictione.

ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καταπεφρονηκότα. καὶ τὰς ἐσομένας πρὸς ταῦτα προφάσεις εἶπον, ἃς ἀξιῶ καὶ ὑμᾶς διαμνημονεύειν. δεύτερον δ᾽ ὑμῖν διεξῆλθον τοὺς περὶ τῶν κηρυγμάτων νόμους· ἐν οἷς διαῤῥήδην ἀπείρηται τὸν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανούμενον μὴ κηρύττεσθαι ἔξω τῆς ἐκκλησίας. ὁ δὲ ῥήτωρ ὁ φεύγων τὴν γραφὴν οὐ τοὺς νόμους μόνον παραβέβηκεν, ἀλλὰ καὶ τὸν καιρὸν τῆς ἀναῤῥήσεως καὶ τὸν τόπον, κελεύων οὐκ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ᾽ ἐν τῷ θεάτρῳ τὴν ἀνάῤῥησιν γίνεσθαι, οὐδὲ ἐκκλησιαζόντων Ἀθηναίων, ἀλλὰ μελλόντων τραγῳδῶν εἰσιέναι. ταῦτα δ᾽ εἰπὼν μικρὰ μὲν περὶ τῶν ἰδίων εἶπον, τὰ δὲ πλεῖστα περὶ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων λέγω. 69. οὕτω δὴ καὶ τὸν Δημοσθένην ἀξιώσατε ἀπολογεῖσθαι, πρὸς τὸν τῶν ὑπευθύνων νόμον πρῶτον, καὶ τὸν περὶ τῶν κηρυγμάτων δεύτερον, τρίτον δὲ τὸ μέγιστον λέγω, ὡς οὐδὲ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς· ἐὰν δ᾽ ὑμῶν δέηται συγχωρῆσαι αὐτῷ περὶ τῆς τάξεως τοῦ λόγου, κατεπαγγελλόμενος ὡς ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς ἀπολογίας λύσει τὸ παράνομον, μὴ συγχωρεῖτε, μηδ᾽ ἀγνοεῖθ᾽ ὅτι πάλαισμα

τὰ δὲ πλεῖστα περὶ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων λέγω] Λέγω, i. e. id jam ago, ut explanem, offendit Marklandum, et omittunt Coisl. et Mead., c d f. At ex eo argumento paullo ante digressus erat. Miram rationem iniit Reiske, distinctione περὶ τῶν δημοσίων, ἀδικημάτων λέγω, de publicis, injuriis inquam, locum sublevans. Quam languida oratio fiat, non necesse est, ut demonstrem." Wunderlich. Vide notam, quae sequitur. — λέγω equidem h. l. simpliciter interpretor: de publicis potissimum injuriis verba facio (in hac ipsa oratione.) Orellius.

69. τρίτον δὲ, τὸ μέγιστον λέγω] Λέγω cum nomine saepissime dicitur, ubi nos ex nostra ratione nonnisi nomen ponimus. Cf. Valckenaër ad Phoen. 994. In Graeco sermone tamen nomen, cui additur, ut grave notatur, reddique potest λέγω, et quidem, ut h. l.

ὅτι πάλαισμα τοῦτ᾽ ἐστὶ δικαστηρίου] Πάλαισμα significat astutam rationem vincendi adversarium, qua utebantur pugiles in certaminibus. Translatum ad alias res significat callidum quodvis consilium et vafrum.

τοῦτ' ἐστὶ δικαστήριον. οὐ γὰρ εὐθὺς ποτε βούλεται πρὸς τὸ παράνομον ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' οὐδὲν ἔχων δίκαιον εἰπεῖν, ἑτέρων παρεμβολῇ πραγμάτων εἰς λήθην ὑμᾶς βούλεται τῆς κατηγορίας ἐμβαλεῖν. ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ὁρᾶτε τοὺς πύκτας περὶ τῆς στάσεως ἀλλήλοις διαγωνιζομένους, οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅλην τὴν ἡμέραν ὑπὲρ τῆς πόλεως περὶ τῆς τάξεως αὐτῷ τοῦ λόγου μάχεσθε, καὶ μὴ ἐᾶτε αὐτὸν εἰς τοὺς ἔξω τοῦ παρανόμου λόγους περιΐστασθαι, ἀλλ' ἐγκαθήμενοι καὶ ἐνεδρεύοντες

Scholiastae explicant *καλαίσματα* τὰ ἀγωνίσματα, οἷς βούλεταί τις καταπαλαίσαι τὸν ἀντίδικον, Fechterstreich. Exponit haec Victorius Varr. Lectt. II, 10.

ἑτέρων παρεμβολῇ πραγμάτων] Cf. ad Tim. 68.

ὅλην τὴν ἡμέραν ὑπὲρ τῆς πόλεως περὶ τῆς τάξεως αὐτῷ τοῦ λόγου μάχεσθε] Quintilianus Institt. III, 6, 3. Statum, inquit, Graeci *στάσιν* vocant: quod nomen non primum ab Hermagora traditum putant, sed alii a Naucrate Isocratis discipulo, alii a Zopyro Clazomenio: quamquam videtur Aeschines quoque contra Ctesiphontem uti hoc verbo, quum a judicibus petit, ne Demosthenem permittant evagari, sed eum dicere de ipso statu caussae cogant. — Hoc loco nixus P. Faber ad Ciceron. pro Caec. p. 531. Graev. et Gesnerus ad Quintilian. legendum in Aeschine censent περὶ τῆς στάσεως. Sed fortasse memoriter hunc locum spectavit Quintilianus, et magis videtur voluisse manifestam originem appellationis rhetoricae ostendere, quam affirmare, hoc vocabulo ipsum Aeschinem ita usum esse. Et quod statim antecessit, συγχωρῆσαι αὐτῷ περὶ τῆς τάξεως τοῦ λόγου, necessarium fere reddit ejusdem vocabuli usum, et in hac τάξει summum Aeschines momentum ponit. Hac enim τάξει omissa, exspatiatur orator, et aures et animum decepit auditorum. ὅλην τὴν ἡμέραν continuo, donec finem assecuti estis.

περιΐστασθαι] Περὶ praesertim in compositione cum verbis motum indicantibus duplicem habet significationem, bonam et malam. περιϊστάναι significat tum in melius, tum in pejus mutare, tum emendare, tum corrumpere. Hic habet significationem malam.

ἐγκαθήμενοι καὶ ἐνεδρευόμενοι] His verbis indicatur, diligentissime ipsis a dolis et callidis fallaciis hominis fraudulenti cavendum esse.

ἐν τῇ ἀκροάσει, εἰςελαύνετε αὐτὸν εἰς τοὺς τοῦ πράγματος λόγους, καὶ τὰς ἐκτροπὰς αὐτοῦ τῶν λόγων ἐπιτηρεῖτε. ἀλλ' ἃ δὴ συμβήσεται ὑμῖν, ἐὰν τοῦτον τὸν τρόπον τὴν ἀκρόασιν ποιῆσθε, ταῦθ' ὑμῖν ἤδη δίκαιός εἰμι προειπεῖν. ἐπειςάξει γὰρ τὸν γόητα, καὶ βαλαντιοτόμον, καὶ διατετμηκότα τὴν πολιτείαν. οὗτος κλαίει μὲν ῥᾷον ἢ ἄλλοι γελῶσιν, ἐπιορκεῖ δὲ πάντων προχειρότατα 70. οὐκ ἂν θαυμάσαιμι δὲ, εἰ μεταβαλλόμενος τοῖς ἔξω περιεστηκόσι λοιδορήσεται, φάσκων τοὺς μὲν ὀλιγαρχικοὺς ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας διηριθμημένους ἥκειν πρὸς τὸ τοῦ κατηγόρου βῆμα, τοὺς δὲ δημοτικοὺς πρὸς τὸ τοῦ φεύγοντος. ὅταν δὴ τὰ τοιαῦτα λέγῃ, πρὸς μὲν τοὺς στασιαστικοὺς λόγους, ἐκεῖνο αὐτῷ ὑποβάλλετε, ὅτι, „ὦ Δημόσθενες, εἰ σοὶ ἦσαν ὅμοιοι οἱ ἀπὸ Φυλῆς φεύγοντα τὸν

ἐκτροπὰς] Ἐκτροπαὶ, Scholiastes ad Aristoph. Ran. v. 114., ἐκνεύσεις τῶν ὁδῶν, ὅπου τι ἐκτραπῆναι δύναται. διὰ τὸ ἐκτρέπεσθαι τῆς ὁδοῦ καὶ κρύπτεσθαι, ὅταν ταραχή τις γένηται τῶν νεκρῶν. Haec propria est significatio. Oppositum est ἀτραπὸς, interprete Hesychio ὁδὸς τετριμμένη, οὐκ ἔχουσα ἐκτροπὰς, ἀλλ' εὐθεῖα. Aeschines tropice adhibuit de extravagatione loquentis, tamquam ferae, quae in saltu aliquo a venatoribus inclusa retibusque undique cincta conetur aliqua via occulta erumpere. Exposuit de vocabulo Victorius Varr. Lectt. XIV, 5.

ἐπειςάξει] Tropus ab eo sumtus, qui personam in scenam inducit. Quis sit γόης, vide supra c. 43. Βαλαντιοτόμον Suidas explicat τὸν τῶν ἀρχόντων βαλάντια τέμνοντα ἢ κλέπτοντα. Tropice denotat eum, qui callide commoda aliorum vel summo scelere arripere conatur. διατετμηκὼς τὴν πολιτείαν is est, qui partes in civitate excitat, et dum hae se laniant invicem, ipse earum opibus inhiat.

70. μεταβαλλόμενος] J. q. μεταβάλλων τὸν τρόπον, sonum mutans, aliam vocem ciens. Ex lacrymis et ejulatu transit in probra et male dicta. Ineptam glossam habent c d f ἔξω της πόλεως. Est ἔξω τοῦ δικαστηρίου.

διηριθμημένους] Διαριθμεῖσθαι proprie est dinumerari; hinc discerni, separari.

δῆμον καταγαγόντες, οὐκ ἄν ποτε ἡ δημοκρατία κατέστη. νῦν δὲ ἐκεῖνοι μὲν, μεγάλων κακῶν συμβάντων, ἔσωσαν τὴν πόλιν, τὸ κάλλιστον ἐκ παιδείας ῥῆμα φθεγξάμενοι, „Μὴ μνησικακεῖν.“ σὺ δὲ ἑλκοποιεῖς, καὶ μᾶλλόν σοι μέλει τῶν αὐθημερὸν λόγων, ἢ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως. „ὅταν δ' ἐπίορκος ὢν, εἰς τὴν διὰ τῶν ὅρκων πίστιν καταφυγγάνῃ, ἐκεῖνο ἀπομνημονεύσατε αὐτῷ, ὅτι τῷ πολλάκις

τὸ κάλλιστον ἐκ παιδείας ῥῆμα] Pulcherrimam vocem ex liberalitate et salutari sapientia profectam, quae maximum est documentum, eos non solum liberaliter educatos fuisse, sed liberalitatem etiam vita et moribus expressisse.

μὴ μνησικακεῖν] Hoc erat proprium hujus rei nomen. Xenophon Hellen. II, 4, 43. fin. *καὶ ὀμόσαντες ὅρκους, ἦ μὴν μὴ μνησικακήσειν, ἔτι καὶ νῦν ὁμοῦ γε πολιτεύονται, καὶ τοῖς ὅρκοις ἐμμένει ὁ δῆμος.* Triplex jusjurandum fuit, quo se, compositis rebus, obstrinxerunt Athenienses, unum commune civitatis, quod in haec verba conceptum est: *οὐ μνησικακήσω τῶν πολιτῶν οὐδενὶ, πλὴν τῶν τριάκοντα καὶ τῶν ἕνδεκα, οὐδὲ τούτων, ὃς ἂν ἐθέλοι εὐθύνας διδόναι τῆς ἀρχῆς ἧς ἦρξεν.* Alterum senatus: *οὐ δέξομαι ἔνδειξιν, οὐδὲ ἀπαγωγὴν ἕνεκα τῶν πρότερον γεγενημένων, πλὴν τῶν πεφευγότων*: tertium eorum, qui res judicabant: *οὐ μνησικακήσω, οὐδὲ ἄλλο πείσομαι· ψηφιοῦμαι δὲ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.* Haec ita scripta sunt in oratione Andocidis de Mysteriis p. 43. s. Vocabulum *ἀμνηστία* serioris demum temporis est. Muretus Varr. Lectt. II, 15.

ἑλκοποιεῖς]. Tropus subtilis, in omnibus fere linguis usitatus, vulnera refricare, die Wunden aufreissen, de eo, qui, quum convenerit inter quosdam, praeteritarum rerum nullam amplius mentionem facere, vel quaestionem instituere, eas tamen numquam non in memoriam revocat, quin etiam auget et invidiose calumniatur. Hic est discordias disseminare et alere, exacerbare.

τῶν αὐθημερὸν λόγων] Hoc eodem modo dicitur, ut *αἱ παραυτίκα ἡδοναὶ, αἱ παραχρῆμα ἡδοναὶ* (de quibus vide Heindorf. ad Plat. Protag. §. 11.) orationes, quae quum habentur, applausum inveniunt, qui tamen cito perit, quum perspicitur, si eas agendo sequamur, nil nasci nisi infortunium. Adverbium in his locutionibus videtur usitatius, quam adjectivum (*αὐθημέρων*,) quod est in c e f l, quodque etiam apud Plinium legitur Epp. IX, 26., qui locum laudat in exemplum audaciae loquendi.

μὲν ἐπιορκοῦντι ἀεὶ δὲ πρὸς τοὺς αὐτοὺς μεθ' ὅρκων ἀξιοῦντι πιστεύεσθαι, δυοῖν θάτερον ὑπάρξαι δεῖ, ὧν οὐδέτερόν ἐστι Δημοσθένει ὑπάρχον, ἢ τοὺς θεοὺς καινούς, ἢ τοὺς ἀκροατὰς μὴ τοὺς αὐτούς· περὶ δὲ τῶν δακρύων, καὶ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς, ὅταν ὑμᾶς ἐπερωτᾷ, ποῖ καταφύγω, ἄνδρες Ἀθηναῖοι; περιγράψατέ με ἐκ τῆς πολιτείας· οὐκ ἔστιν ὅπη ἀναπτήσομαι, ἀνθυποβάλλετε αὐτῷ, „ὁ δὲ δῆμος ὁ Ἀθηναίων ποῖ καταφύγῃ, Δημόσθενες; πρὸς ποίαν συμμάχων παρασκευήν; πρὸς ποῖα χρήματα; τί προβαλλόμενος ὑπὲρ τοῦ δήμου πεπολίτευσαι; ἃ μὲν γὰρ ὑπὲρ σεαυτοῦ βεβούλευσαι, ἅπαντες ὁρῶμεν· ἐκλιπὼν μὲν

περιγράψατέ με ἐκ τῆς πολιτείας] Haec erat lectio primarum editionum, eademque lectio est plurimorum codicum. Reiskius dedit ex Bern. εἰ περιγράψετέ με cet. Aeschines affectare videtur orationem flebilis hominis et timidi, qui ipse perspicit, civibus non solum jus esse sed officium eum puniendi, sed ita eos flagitat hoc jure uti, ut deminuto honore ipse tamen salvus evadat. Περιγράφειν autem est minuere alicujus auctoritatem, impedire, ne quis sua auctoritate possit abuti, sive id fiat removendo a republica, sive minis, sive alia ratione. Similiter adhibent Latini circumscribere. Cf. Graevium ad Cic. Epp. ad Att. VII, 9. Quod si fecerint, ipsis dat solatium, se non amplius in altum evolaturum. Respicit ad significationem verbi περιγράφειν, qua idem fere est ac circumcidere. Ut igitur avis, cujus alae circumcisae sunt, non in sublimia surgere valet, sic se ait, si auctoritas sua sit circumscripta, non in sublimem honoris gradum ascensurum, nec in superbiam et importunitatem prolapsurum. Br. — Notabilis tamen est duorum codicum h k lectio περιεγράψατέ με. duorum item e. l. περιεγράψετέ με: si codd. adnuerent, scribi sane posset futuro tempore interrogative hoc quoque: περιγράψετέ με ἐκ τῆς πολιτείας; Orellius.

τί προβαλλόμενος ὑπὲρ τοῦ δήμου πεπολίτευσαι;] Προβάλλεσθαι est verbum proprium de eo, qui aliquid praetendit, objicit, ut se suosque tueatur estque vocabulum, quod adhibere vel etiam sibi tribuere amat Demosthenes. Hinc eo Aeschines per irrisum uti videtur. Sensus est: Quod tandem munimentum praeclara tua rerum civilium administratio civitati paravit?

ἃ μὲν γὰρ ὑπὲρ σοῦ βεβούλευσαι, πάντες ὁρῶμεν] Marklandus

τὸ ἄστυ, οὐκ οἰκεῖς, ὡς δοκεῖς, ἐν Πειραιεῖ, ἀλλ' ἐξορμεῖς ἐκ τῆς πόλεως, ἐφόδια δὲ πεπόρισαι τῇ σαυτοῦ ἀνανδρίᾳ τὸ βασιλικὸν χρυσίον καὶ τὰ δημόσια δωροδοκήματα." 71. ὅλως δὲ τί τὰ δάκρυα; τίς ἡ κραυγή; τίς ὁ τόνος τῆς φωνῆς; οὐχ ὁ μὲν τὴν γραφὴν φεύγων ἐστὶ Κτησιφῶν, ὁ δ' ἀγὼν οὐκ ἀτίμητος, σὺ δ' οὔτε περὶ τῆς οὐσίας,

---

conjicit προβεβλῆσθαι pro βεβουλεῦσθαι, ut etiam hic idem ponatur vocabulum, quod modo antecessit. Et si plurimi optimique codices hoc offerrent, non foret rejiciendum. Verum quum vulgatum ab omnibus teneatur Mss., non est quod mutetur. Significat: Quodnam consilium in tuam utilitatem ceperis, nos omnes videmus. In βουλεύεσθαι h. l. notio inest calliditatis et doli.

ἐξορμεῖς ἐκ τῆς πόλεως] Pollux L. I, 122. προεκπλεῦσαί που, ἐξορμεῖν καὶ προορμεῖν. Ἐξορμεῖν navis dicitur, quae ex statione in altum provehitur aut provecta est. Eadem significatione apud Lycurg. contra Leocrat. p. 148. R. legitur ἐξορμᾶν. καὶ νεὼς ἤδη περὶ τὴν ἀκτὴν ἐξορμώσης, ubi Taylor legi vult ἐξορμούσης. Sed vulgatam, codd. omnium auctoritate firmatam, defenderunt Schulzius et Alb. Gerh. Bekkerus. Sensus est: Urbe relicta non in Piraeo domicilium, ut videtur, constituisti, sed opportunum locum elegisti, unde, quando tibi placeat, peregre abeas.

τὸ βασιλικὸν χρυσίον καὶ τὰ δημόσια δωροδοκήματα] A singulari progreditur ad generale, quod fit per simplicem copulam, quae significat et omnino.

71. Ὅλως δὲ τί τὰ δάκρυα;] Ὅλως significat Latinorum denique. Denique cur opus est lacrymis? Quid est, quod lacrymas excitet?

ὁ δ' ἀγὼν οὐκ ἀτίμητος] Harpocration s. v. Ἀτίμητος ἀγὼν καὶ τιμητός. ὁ μὲν τιμητὸς, ἐφ' ᾧ τίμημα ὡρισμένον ἐκ τῶν νόμων οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τοὺς δικαστὰς ἔδει τιμᾶσθαι, ὅ τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι. ὁ δὲ ἀτίμητος τοὐναντίον, ᾧ πρόσεστιν ἐκ τῶν νόμων ὡρισμένον τίμημα, ὡς μηδὲν δεῖ τοὺς δικαστὰς διατιμῆσαι. Quamquam vero Suidas contraria tradit, is aut a librariis corruptus, aut ipse falsus est, ut docent veterum scriptorum loca, in quibus de utroque ἀγῶνος genere agitur; quorum accuratum examen instituit Aug. Matthiae in dissert. de judiciis Atheniensium Misc. Philoll. T. I. p. 275. ss. Jam ante omnia notandum, tria membra recte Bekkerum in unam interrogationem inclusisse, et ad singula membra οὐχ ab initio totius

οὔτε περὶ τοῦ σώματος, οὔτε περὶ τῆς ἐπιτιμίας ἀγωνίζῃ; ἀλλὰ περὶ τίνος ἐστὶν αὐτῷ ἡ σπουδή; περὶ χρυσῶν στεφάνων καὶ κηρυγμάτων ἐν τῷ θεάτρῳ παρὰ τοὺς νόμους. ὃν ἐχρῆν, εἰ καὶ μανεὶς ὁ δῆμος, ἢ τῶν καθεστηκότων ἐπιλελησμένος, ἐπὶ τοιαύτης ἀκαιρίας ἐβούλετο στεφανοῦν αὐτὸν, παρελθόντα εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰπεῖν· „ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν στέφανον δέχομαι, τὸν δὲ καιρὸν ἀποδοκιμάζω, ἐν ᾧ τὸ κήρυγμα γίνεται. οὐ γὰρ δεῖ ἐφ' οἷς ἡ πόλις ἐπένθησε καὶ ἐκείρατο, ἐπὶ τούτοις ἐμὲ στεφανοῦσθαι.“ ἀλλ', οἶμαι, ταῦτα μὲν ἂν εἴποι ἀνὴρ ὄντως

---

enuntiationis interrogativae pertinere, οὐκ ἀτίμητος autem in nostro membro idem esse quod τιμητός. Sententiam loci recte constituit Matthiae l. l. Quid te attinet lamentari et vociferari? Nonne Ctesiphon est, in quem haec actio est intentata, et ea quidem non talis, in qua multa ab actore constituta necessario pendenda sit, sed quae certationem multae accipiat, judicumque misericordiae locum relinquat, tu vero neque de fortuna neque de capite nec de salute periclitaris? Τιμητὸν autem fuisse τὸν ἀγῶνα τῆς γραφῆς τῶν παρανόμων patet ex multis exemplis de varia hujus litis aestimatione, quae recenset Boeckh Staatsh. I. p. 411.

ἐφ' οἷς ἡ πόλις ἐπένθησε καὶ ἐκείρατο] Scholiastes: οἱ Ἕλληνες ἐν ταῖς εὐπραγίαις τὴν κόμην ἔτρεφον, ἐν δὲ ταῖς δυστυχίαις καὶ τῷ πένθει ἐκείροντο. Ex e h k l notatur ἐκείρετο καὶ ἐπένθησε: quae verborum collocatio et vocabulorum notioni et scriptorum usui convenientior est. Solet enim plerumque partis notio praecedere, generis sequi. Πενθεῖν autem generalius est, omnia externa lugendi signa complectens, ut monui supra c. 23., κείρεσθαι autem eorum est unum. Epitaph., qui adscribitur Lysiae, p. 116. R. ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ τότε κείρασθαι τῇ Ἑλλάδι, καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους. Br. — Verum posterior haec collocatio verborum in e h k l Grammaticis, qui vulgarem minus solitae anteferrent, videtur deberi. Male etiam, nisi forte error subest, imperfectum aoristo substituere. In nostro autem ordine longe argutius simul exsistit contrapositum inter ἐκείρατο et στεφανοῦσθαι, quod utrumque ad caput refertur, illud ejus deformitatem, hoc ornatum denotans. Similiter mox post acerbam Demosthenis cum Ajace comparationem ludit in illis — κεφαλὴν - στεφανῶσαι - κατατέτμηκε. Orellius.

βεβιωκὼς μετ᾽ ἀρετῆς· ἃ δὲ σὺ λέξεις, εἴποι ἂν κάθαρμα ζηλοτυποῦν ἀρετήν. οὐ γὰρ δή, μὰ τὸν Ἡρακλέα, τοῦτό γε ὑμῶν οὐδεὶς φοβηθήσεται, μὴ ὁ Δημοσθένης, ἀνὴρ μεγαλόψυχος καὶ τὰ πολεμικὰ διαφέρων, ἀποτυχὼν τῶν ἀριστείων, οἴκαδε ἐπανελθὼν ἑαυτὸν διαχρήσηται, ὃς τοσοῦτον καταγελᾷ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας, ὥςτε τὴν μιαρὰν κεφαλὴν ταύτην καὶ ὑπεύθυνον, ἣν οὗτος παρὰ πάντας τοὺς νόμους γέγραφε στεφανῶσαι, μυριάκις κατατέτμηκε, καὶ τούτων μισθοὺς εἴληφε, τραύματος ἐκ προνοίας γραφὰς γραφόμενος, καὶ κατακεκονδύλισται, ὥςτε αὐτὸν οἶμαι τὰ τῶν κονδύλων ἴχνη τῶν Μειδίου ἔχειν ἔτι φανερά. ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐ κεφαλήν, ἀλλὰ πρόςοδον κέκτηται.

κάθαρμα ζηλοτυποῦν ἀρετὴν] Phavorinus s. v. καθάρματα. Ἔτρεφόν τινας Ἀθηναῖοι λίαν ἀγενεῖς καὶ ἀχρήστους, καὶ ἐν καιρῷ συμφορᾶς τινὸς ἐπελθούσης τῇ πόλει, λοιμοῦ λέγω, ἢ τοιούτου τινός, ἔθυον τούτους, ἕνεκα τοῦ καθαρθῆναι τοῦ μιάσματος· οὓς καὶ ἐπωνόμαζον καθάρματα. Tropicam hinc significationem habet h o m o n e q u a m. Ζηλοτυπεῖν, inquit Harpocration, Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος ἀντὶ τοῦ μισεῖν. ζηλοῦν γὰρ τὸ μακαρίζειν, ζηλοτυπεῖν δὲ τὸ εἰς ἀπέχθειαν ἐληλυθέναι. Mihi vocabuli notio optime videtur exponi loco Ciceronis Tusc. IV, 8. A e m u l a t i o d u p l i c i t e r d i c i t u r, u t e t i n l a u d e e t i n v i t i o n o m e n h o c s i t; n a m e t i m i t a t i o v i r t u t i s a e m u l a t i o d i c i t u r, e t e s t a e m u l a t i o a e g r i t u d o, s i e o, q u o d c o n c u p i e r i t, a l i u s p o t i a t u r, i p s e c a r e a t. O b t r e c t a t i o a u t e m e s t e a, q u a m i n t e l l i g i ζηλοτυπίαν v o l o, a e g r i t u d o e x e o, q u o d a l t e r q u o q u e p o t i a t u r e o, q u o d i p s e c o n c u p i e r i t. Auctore igitur Cicerone vertamus κάθαρμα ζηλοτυποῦν ἀρετὴν n e q u a m, q u i o b t r e c t a t v i r t u t i.

μυριάκις κατατέτμηκε] Jam supra c. 13. capitis περιτομὴν Demostheni objicit, ut alium τραύματος ἐκ προνοίας accuset. Nemo in hac locutione non agnoscit hyperbolen rhetoricam. Ibidem etiam de Midia ejusque caussa sermo erat.

ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐ κεφαλὴν ἀλλὰ πρόςοδον κέκτηται] Vere, opinor, Toupius pro πρόςοδον substituendum censuit κεφάλαιον. Reiskius autem οὐκ ἀνθρωπίνως ἀλλὰ δαιμονίως τῷ ἀνθρώπῳ ὠργίζετο. Audia-

72. *Περὶ δὲ Κτησιφῶντος τοῦ γράψαντος τὴν γνώμην βραχέα βούλομαι εἰπεῖν, τὰ δὲ πολλὰ ὑπερβήσομαι, ἵνα καὶ πεῖραν ὑμῶν λάβω εἰ δύνασθε τοὺς σφόδρα πονηροὺς, κἂν μή τις προείπῃ, διαγινώσκειν· ὃ δ᾽ ἐστὶ κοινὸν καὶ δίκαιον κατ᾽ ἀμφοτέρων αὐτῶν ἀπαγγεῖλαι, πρὸς ὑμᾶς τοῦτ᾽ ἐρῶ. περιέρχονται γὰρ τὴν ἀγορὰν ἀληθεῖς*

---

mus de hac emendatione Spaldingium in praefatione ad Demosth. in Mid. p. XVIII. ed. pr., ubi hanc locum laudat. „Hic, inquit, ubi plus liceat, quam in justa Aeschinis editione, non dubitavi asciscere ingeniosissimam Toupii conjecturam, qua ille joco, alias inficeto, aculeum se dedisse non immerito gloriatur, scribendo nimirum *κεφάλαιον* pro *πρόςοδον*, quod est in omnibus libris. Glossema hoc sapit; est enim *κεφάλαιον* caput, unde usurae redeunt. Cum hac litis cauponandae facilitate male profecto coit grandiloqua ista integritatis ab omni corruptione alienae ostentatio apud Demosthenem." Opportune Toupius locum similem apud Pollucem VII, 104. laudavit, qui sic corrigendus videtur. *Δημάδης σκώπτων Δημοσθένη, συνάγχῃ λέγοντα εἰλῆφθαι, οὐ συνάγχῃ, ἔφη, ἀργυράγχῃ δέ.* Ceterum nostri loci corruptio jam antiqua est. Nam auctor vitae Demosthenis, quae legitur apud Reiskium T. IV. Oratt. Gr. Epil. p. 156. vulgatam jam invenit, scribens: *ὅθεν καὶ Αἰσχίνης ὀνειδίζων αὐτῷ λέγει· ὁ τὴν κεφαλὴν πρόςοδον κεκτημένος.* Br. — Vulgata sane nihil est; attamen jocus non prorsus illepidus leniore etiam mutatione inferri potest ita: *οὐ κεφαλὴν κεφαλὴν, ἀλλὰ πρόςοδον κέκτηται*: caput habet, non quo utatur ut reliqui homines ad videndum, audiendum, cogitandum, sed quo lucrifaciat tantum. Etenim Toupii ingeniosa utique suspicio hoc tamen habet incommodi, quod, quemadmodum in vulgata, tertium aliquod membrum aegre desideratur, ad quod et *κεφαλὴ* et *κεφάλαιον* referantur. Deberet scilicet esse *οὐ κεφαλὴν κεφαλὴν, ἀλλὰ κεφάλαιον κέκτηται*, caput habet non tam hominis, quam fenoris caput: quod tamen quum nimis esset scurrile et mimicum, facile id, quod proposuimus, praeferre poterat orator. Orellius.

72. *βραχέα βούλομαι εἰπεῖν*] Nescio cur locutio *βραχέα εἰπεῖν* adversarium nacta sit Reiskium ad Dinarch. *κατὰ Δημοσθ.* p. 80. Saepe legitur apud oratores Atticos. c. seq. *βραχέα βούλομαι προειπεῖν*. Isaeus p. 11. *βούλομαι βραχέα καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν*. Recte eam vindicavit Fr. Osann ad Lycurg. c. Leocr. p. 35. s.

κατ' ἀλλήλων ἔχοντες δόξας, καὶ λόγους οὐ ψευδεῖς λέγοντες· ὁ μὲν γὰρ Κτησιφῶν οὐ τὸ καθ' ἑαυτόν φησι φοβεῖσθαι· ἐλπίζειν γὰρ δόξειν ἰδιώτης εἶναι· ἀλλὰ τὴν τοῦ Δημοσθένους ἐν τῇ πολιτείᾳ δωροδοκίαν φησὶ φοβεῖσθαι, καὶ τὴν ἐμπληξίαν καὶ δειλίαν. ὁ δὲ Δημοσθένης εἰς αὑτὸν μὲν ἀποβλέπων, θαῤῥεῖν φησὶ, τὴν δὲ τοῦ Κτησιφῶντος πονηρίαν καὶ πορνοβοσκίαν ἰσχυρῶς δεδιέναι. τοὺς δὴ κατεγνωκότας ἀλλήλων ἀδικεῖν, μηδαμῶς ὑμεῖς οἱ κοινοὶ κριταὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύσητε.

ἐλπίζειν] Legitur hoc in omnibus Bekkeri codicibus. Ante Reiskium, qui primis ex suis libris sic ediderat, edebatur ἐλπίζει, quod revocavit Wunderlich. Ut autem Reiskii ratio me non movet, ob quam se infinitivum edidisse ait, scilicet, ut planior sit plerisque legentium oratio, quorum multi videantur haud assuevisse mori oratorum Atticorum, ab obliqua oratione ad rectam et iterum ab hac ad illam transeundi, sic a codicum lectione me non deterruit Wunderlichii animadversio, Aeschinem Ctesiphonti tantum stultitiae affingere non potuisse, quasi ipse ejusmodi caussam ἐλπίζειν δόξειν ἰδιώτης εἶναι, cur suo nomine de periculo non timeret, professus sit. Quod per infinitivum Ctesiphonti affingitur, non est inter graviora, quae ei crimini vertuntur. Immo ironia est acerbior, quum ipse hanc spem dicatur professus esse, quam alio sensu veram esse sponte Aeschines concedit. Ctesiphon dicebat, se sperare futurum, ut habeatur ἰδιώτης, i. e. homo a cura et scientia rerum publicarum alienus; hinc se, si quid deliquerit, facile veniam impetraturum. Aeschines autem emphatice nomen ἰδιώτης pronuntiat, et intelligit ineptum, stupidum.

ἐμπληξίαν] Ἐμπλήττεσθαι ut ἐμβροντᾶσθαι dicitur de iis, qui tonitru tanguntur. Hinc tropice de iis, qui non sunt sanae mentis, et Hesychius exponit ἐμβροντησίαν μανίαν, φρενοβλάβειαν, et ἐμπλήκτους μαινομένους, μεμηνότας, εὐμεταθέτους, et ἔμπληκτον εὐμετάβολον, μανιῶδες. Inconstantiam inprimis hoc vocabulo notatam esse apparet ex Eurip. Troad. 1194. ss. Matth.

τοῖς τρόποις γὰρ αἱ τύχαι,
ἔμπληκτος ὡς ἄνθρωπος, ἄλλοτ' ἄλλοσε
πηδῶσι.

73. *Περὶ δὲ τῶν εἰς ἐμαυτὸν λοιδοριῶν βραχέα βούλομαι προειπεῖν. πυνθάνομαι γὰρ λέξειν Δημοσθένην, ὡς ἡ πόλις ὑπ᾽ αὐτοῦ μὲν ὠφέληται πολλὰ, ὑπ᾽ ἐμοῦ δὲ καταβέβλαπται, καὶ τὸν Φίλιππον, καὶ τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ τὰς ἀπὸ τούτων αἰτίας ἀνοίσειν ἐπ᾽ ἐμέ. οὕτω γάρ ἐστιν, ὡς ἔοικε, δεινὸς δημιουργὸς λόγων, ὥςτε οὐκ ἀπόχρη αὐτῷ, εἴ τι πεπολίτευμαι παρ᾽ ὑμῖν ἐγὼ, ἢ εἴ τινας δημηγορίας εἴρηκα, τούτων κατηγορεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡσυχίαν μου τοῦ βίου διαβάλλει, καὶ τῆς σιωπῆς μου κατηγορεῖ, ἵνα μηδεὶς αὐτῷ τόπος ἀσυκοφάντητος παραλείπηται, καὶ τὰς ἐν τοῖς γυμνασίοις μετὰ τῶν νεωτέρων μου διατριβὰς καταμέμφεται, καὶ κατὰ τῆςδε τῆς κρίσεως, εὐθὺς ἀρχόμενος τοῦ λόγου, φέρει τινὰ αἰτίαν, λέγων ὡς ἐγὼ τὴν γραφὴν οὐχ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐγραψάμην, ἀλλ᾽ ἐνδεικνύμενος Ἀλεξάνδρῳ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν. καὶ, νὴ Δί᾽, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, μέλλει με ἀνερωτᾷν, διὰ τί τὸ μὲν κεφάλαιον τῆς πολιτείας αὐτοῦ ψέγω, τὰ δὲ καθ᾽ ἕκαστον οὐκ ἐκώλυον, οὐδ᾽ ἐγραφόμην, ἀλλὰ διαλιπὼν, καὶ πρὸς τὴν πολιτείαν οὐ πυκνὰ προςιὼν, ἀπήνεγκα τὴν*

---

73. *τὰς ἀπὸ τούτων αἰτίας*] Criminationes, quas repetit a mea cum Philippo et Alexandro consuetudine. Brachylogicus est usus praepositionis *ἀπὸ*, similis ei, de quo monui supra c. 18.

ἐνδεικνύμενος Ἀλεξάνδρῳ] *Ἐνδείκνυσθαι* hoc loco positum ut *ἐπιδείκνυσθαι* de eo, qui artis suae specimen dat, ut suam solertiam ostendat. Hic apprime s e n t i e n d i r a t i o n i s d o c u m e n t u m e d e r e. *Διὰ τὴν* (sc. *Ἀλεξάνδρου*) *πρὸς αὐτὸν* (sc. *Δημοσθένην*) *ἔχθραν*.

τὸ κεφάλαιον] Summam et scopum rationis civilis. Non videtur praeferendum, quod praeferre volebat Wunderlich ex Helmst. *τὰ κεφάλαια*. Nam *τὸ κεφάλαιον* rem totam complectitur, oppositum partibus *τοῖς καθ᾽ ἕκαστον*.

οὐ πυκνὰ προςιὼν] N o n f r e q u e n t e r i n r e b u s p u b l i c i s v e r s a n s. Demosthenes *περὶ στεφ.* p. 328. *εἶτα ἐπὶ τούτῳ τῷ καιρῷ ῥήτωρ ἐξαίφνης ἐκ τῆς ἡσυχίας, ὥςπερ πνεῦμα, ἀνεφάνη. καὶ πεφωνασκηκὼς καὶ συνειλοχὼς ῥήματα καὶ λόγους συνείρει τούτους σαφῶς καὶ*

γραφήν. 74. ἐγὼ δὲ οὔτε τὰς Δημοσθένους διατριβὰς ἐζήλωκα, οὔτ' ἐπὶ ταῖς ἐμαυτοῦ αἰσχύνομαι, οὔτε τοὺς εἰρημένους ἐν ὑμῖν λόγους ἐμαυτῷ ἀῤῥήτους εἶναι βουλοίμην, οὔτε τὰ αὐτὰ τούτῳ δημηγορήσας, ἐδεξάμην ἂν ζῆν· τὴν δ' ἐμὴν σιωπήν, ὦ Δημόσθενες, ἡ τοῦ βίου μετριότης παρεσκεύασεν. ἀρκεῖ γάρ μοι μικρά, καὶ μειζόνων αἰσχρῶς οὐκ ἐπιθυμῶ. ὥςτε καὶ σιγῶ καὶ λέγω βουλευσάμενος, ἀλλ' οὐκ ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῆς ἐν τῇ φύσει δαπάνης· σὺ δ', οἶμαι, λαβὼν μὲν σεσίγηκας, ἀναλώσας δὲ κέκραγας, λέγεις δὲ οὐχ ὁπόταν σοι δοκῇ, οὐδ' ἃ βούλει, ἀλλ' ὁπόταν οἱ μισθοδόται σοι προςτάττωσιν. οὐκ αἰσχύνῃ δὲ ἀλαζονευόμενος, ἃ παραχρῆμα ἐξελέγχῃ ψευδόμενος. ἀπηνέχθη γὰρ ἡ κατὰ τουδὶ τοῦ ψηφίσματος γραφή, ἣν οὐχ

ἀπνευστί, ὄνησιν μὲν οὐδεμίαν φέροντας, οὐδ' ἀγαθοῦ κτῆσιν οὐδενός, συμφορὰν δὲ τῷ τυχόντι τῶν πολιτῶν καὶ κοινὴν αἰσχύνην.

74. βουλοίμην] Bekkerus „deest ἄν." Opinor, hoc sibi velle, addendam esse particulam ἄν, sed ubi collocetur, deserentibus nos codicibus, difficile esse judicatu. In quo assentior, nisi forte assumendum sit ex altero membro. Interdum enim fit, ut ἂν semel positum complura membra afficiat; usitatum id quidem, ut primo membro positum petendum sit ad sequentia, rarius, ut a posteriore revocetur.

σιγῶ καὶ λέγω βουλευσάμενος] Consulto et taceo et loquor; re demum accurate pensitata aut prodeo ad dicendum, aut linguam contineo.

ὑπὸ τῆς ἐν τῇ φύσει δαπάνης] Interdum ipsum vitii nomen ponitur pro studio rei, inclinatione ad eam. Demosthenes κατὰ Ἀριστοκ. B. p. 796. οἱ πρεσβύτεροι, ἂν ἄρ' ἴδωσιν ἢ δαπάνην ἢ πότον, ἢ παιδιὰν πλείω τῆς μετρίας, οὕτω ταῦθ' ὁρῶσιν, ὥςτε μὴ δοκεῖν ἑωρακέναι.

ὁπόταν οἱ μισθοδόται σοι προςτάττωσιν] Cod. Bern. ὁπόταν καὶ ἃ οἱ μ. σ. πρ., quam pulcherrimam lectionem vocat Taylor. Quod si eam lectionem pulcherrimam esse judicarem, qua verbum verbo responderet, flagitarem insuper, ut, quemadmodum in membro primo duo verba adsint et diversi modi, sic idem fiat in secundo. Nos vero jam saepius monuimus, antiquos scriptores in oppositionibus non anxios esse solere.

ὑπὲρ τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον ἐνδείξεώς με φῂς ἀπενεγκεῖν, ἔτι Φιλίππου ζῶντος, πρὶν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν ἀρχὴν καταστῆναι, οὔπω σοῦ τὸ περὶ Παυσανίαν ἐνύπνιον ἑωρακότος, οὐδὲ πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν Ἥραν νύκτωρ διειλεγμένου. πῶς ἂν οὖν ἐγὼ προενεδεικνύμην Ἀλεξάνδρῳ; εἴ γε μὴ ταὐτὸ ἐνύπνιον ἐγὼ καὶ Δημοσθένης εἴδομεν. 75. Ἐπιτιμᾷς δέ μοι, εἰ μὴ συνεχῶς, ἀλλὰ διαλείπων πρὸς τὸν δῆμον προςέρχομαι, καὶ τὴν ἀξίωσιν ταύτην οἴει λανθάνειν ἡμᾶς μεταφέρων οὐκ ἐκ δημοκρατίας, ἀλλ' ἐξ ἑτέρας πολιτείας. ἐν μὲν γὰρ ταῖς ὀλιγαρχίαις οὐχ ὁ βουλόμενος, ἀλλ' ὁ δυναστεύων κατηγορεῖ· ἐν δὲ ταῖς δημοκρατίαις, ὁ βουλόμενος, καὶ ὅταν αὐτῷ δόξῃ. καὶ τὸ μὲν διὰ χρόνου λέγειν, σημεῖόν ἐστιν ἐπὶ τῶν καιρῶν καὶ τοῦ συμφέροντος ἀνδρὸς πολιτευομένου·

πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν Ἥραν] Supra c. 23., ubi fusius res narratur, scriptum erat παρὰ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς.

πῶς ἂν οὖν ἐγὼ προενιδεικνύμην Ἀλεξάνδρῳ;] Stephanum et Wunderlichium secutus sum, qui punctum interrogationis post hoc membrum posuerunt: quo sequens enuntiatio acerba est animadversio, quales solent apud Graecos ut novae enuntiationes per εἰ μή, εἴγε μή, εἰ μὴ ἄρα, apud Latinos per nisi vero, nisi forte annecti. Cf. Philologische Beyträge aus der Schweiz I. p. 181. ss.

75. ἀξίωσιν cet.] „Num opinaris, nos non intelligere, quod hanc rationem non ex democratia sed ex oligarchia petis?" In oligarchia enim nemini, nisi cui ex oligarchiae institutis competit, licet ad res publicas accedere; in democratia vero id licet civi cuivis ἐπιτίμῳ. Ex verbi ἀξιοῦν significatione, qua est postulare, nominis ἀξίωσις significatio facile petitur.

κατηγορεῖ] Immo δημηγορεῖ Bekkerus. — Sed in oligarchia, ut opinor, rarissimus est τῆς δημηγορίας usus, ubi ἰσηγορία nulla. Verum hic quoque brachylogiam agnosco: in oligarchia potentissimus quisque judicia exercet, in democratia quicunque vult, adversario diem dicit. Orellius.

ἐπὶ τῶν καιρῶν cet.] Verborum collocatio eas notiones praeponit, in quibus potissima enuntiationis vis inest. Praepositio autem ἐπὶ plures uno viro docto offendit. Wackefield Sylvv. Critt.

τὸ δὲ μηδεμίαν παραλιπεῖν ἡμέραν, ἐργαζομένου καὶ μισθαρνοῦντος. ὑπὲρ δὲ τοῦ μηδέπω κεκρίσθαι ὑπ' ἐμοῦ, μηδὲ τῶν ἀδικημάτων τιμωρίαν ὑποσχεῖν, ὅταν καταφεύγῃς ἐπὶ τοὺς τοιούτους λόγους, ἢ τοὺς ἀκούοντας ἐπιλήσμονας ὑπολαμβάνεις, ἢ σαυτὸν παραλογίζῃ. τὰ μὲν γὰρ περὶ τοὺς Ἀμφισσέας ἠσεβημένα σοι, καὶ τὰ περὶ τὴν Εὔβοιαν δωροδοκηθέντα, χρόνων ἐγγεγενημένων, ἐν οἷς ὑπ' ἐμοῦ φανερῶς ἐξηλέγχου, ἴσως ἐλπίζεις τὸν δῆμον ἀμνημονεῖν· τὰ δὲ περὶ τὰς τριήρεις καὶ τοὺς τριηράρχους ἁρπάγματα, τίς ἂν ἀποκρύψαι χρόνος δύναιτ' ἄν, ὅτε νομοθετήσας περὶ τῶν τριακοσίων νεῶν, καὶ σαυτὸν πείσας Ἀθηναίους ἐπιστάτην τάξαι τοῦ ναυτικοῦ, ἐξηλέγχθης ὑπ' ἐμοῦ ἑξήκοντα καὶ πέντε νεῶν ταχυναυτουσῶν τριηράρχους ὑφῃρημένος, πλεῖον τῆς πόλεως ἀφανίζων ναυτικὸν,

---

P. III. p. 36. corrigit ἀπὸ τῶν καιρῶν. Sed ἐπὶ cum genitivo rerum haud raro conjungitur, ex quibus aliquid perspicitur, argumentum veritatis petitur. Br. — ἀνδρὸς πολιτευομένου ἐπὶ τῶν καιρῶν καὶ τοῦ συμφέροντος, est hominis eo fine rempublicam capessentis, ut temporibus ejus et utilitati inserviat: ut apud Platonem Protag. p. 358. b. αἱ ἐπὶ τούτου πράξεις, actiones eo fine perpetratae. Orellius.

τοῦ μηδέπω κεκρίσθαι] Bekkerus ex haud paucis Mss. dedit μήπω pro μηδέπω. Equidem lectionem illam librariorum correctionem esse opinor, qui non tolerabant μηδέπω fortius pro μήπω positum. Vide ad Tim. 25.

ἐξηλέγχθης - - ὑφῃρημένος] Demosthenes περὶ στεφ. p. 260. audacter provocat ad suam integritatem, etiamsi multa sibi oblata sint, si destiterit a lege roganda: καίτοι πόσα χρήματα τοὺς ἡγεμόνας τῶν συμμοριῶν, ἢ τοὺς δευτέρους καὶ τρίτους οἴεσθέ μοι διδόναι (obtulisse) ὥστε μάλιστα μὲν μὴ θεῖναι τὸν νόμον τοῦτον, εἰ δὲ μὴ, καταβαλόντα ἐᾷν ἐν ὑπωμοσίᾳ; (aut si tulerim, allata excusatione eam oblivioni tradere) τοσαῦτ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσα ὀκνήσαιμ' ἂν ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν. Dinarchus autem κατὰ Δημοσθ. p. 33. turpis eum venalitatis accusat: εἰσί τινες ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν ἐν τοῖς τριακοσίοις (intelligit ad functionem trierarchiae delectos) γεγενημένους, ὅθ' οὗτος ἐτίθει τὸν περὶ τριηράρχων νόμον. οὐ φράσετε τοῖς πλησίον, ὅτι τρία τάλαντα λαβὼν μετέγραφε καὶ μετεσκεύασε τὸν νόμον καθ' ἑκάστην

ἢ ὅτε Ἀθηναῖοι τὴν ἐν Νάξῳ ναυμαχίαν Λακεδαιμονίους καὶ Πόλλιν ἐνίκησαν; οὕτω δὲ ταῖς αἰτίαις ἐνέφραξας τὰς κατὰ σαυτοῦ τιμωρίας, ὥστε τὸν κίνδυνον εἶναι μὴ σοὶ

ἐκκλησίαν; Aeschines autem hic Demosthenem affirmat a se convictum esse, civitati suffuratum quinque et sexaginta naves. „Wem soll die Nachwelt glauben, welche ein Urtheil aus den Berichten lügenhafter Redner bilden will? Mich dünkt, für Demosthenes stimmt die Sache selbst, und die öffentliche Meinung über sein ganzes Staatsleben." Boeckh Staatsh. II. p. 116.

Πόλλιν] Diodor. Sic. XV, 34. *Τῶν δὲ ναυτικῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς* (Ol. C, 1.) *ἐγένετο μεγάλη ναυμαχία μεταξὺ Νάξου καὶ Πάρου διὰ τοιαύτας αἰτίας. Πόλλις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος, πυθόμενος σίτων πλῆθος ἐν ὁλκάσι παρακομίζεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐφήδρευε καὶ παρετήρει τὸν κατάπλουν τῆς κομιζομένης ἀγορᾶς, διανοούμενος ἐπιθέσθαι ταῖς ὁλκάσιν. ἃ δὴ πυθόμενος ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξέπεμψε στόλον παραφυλάξοντα τὴν σιτοπεμπίαν, καὶ διέπεμψεν εἰς τὸν Πειραιέα τὴν κομιζομένην ἀγοράν. μετὰ δὲ ταῦτα Χαβρίας μὲν ὁ τῶν Ἀθηναίων ναύαρχος μετὰ στόλου παντὸς πλεύσας ἐπὶ τὴν Νάξον, συνεστήσατο πολιορκίαν, προςαγαγὼν δὲ τοῖς τείχεσι μηχανὰς καὶ διὰ τούτων σαλεύσας τὰ τείχη, σπουδὴν εἰςεφέρετο βίᾳ κρατῆσαι τῆς πόλεως. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Πόλλις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος, κατέπλευσε βοηθήσων τοῖς Ναξίοις. γενομένης δὲ φιλοτιμίας ἀμφότεροι συγκατέβησαν εἰς ναυμαχίαν καὶ τὰς ναῦς διατάξαντες ἐπέπλεον ἀλλήλοις. εἶχε δὲ τριήρεις ὁ μὲν Πόλλις ἑξήκοντα καὶ πέντε, ὁ δὲ Χαβρίας ὀγδοήκοντα καὶ τρεῖς. ἐπιπλεουσῶν δὲ τῶν νεῶν ἀλλήλαις Πόλλις μὲν ἡγούμενος τοῦ δεξιοῦ κέρως πρῶτος ἐνέβαλε ταῖς ἀντιτεταγμέναις τριήρεσιν ἐπὶ τοῦ λαιοῦ κέρατος, ὧν ἡγεῖτο Κήδων ὁ Ἀθηναῖος. ἀγωνισάμενος δὲ λαμπρῶς αὐτόν τε τὸν Κήδωνα διέφθειρε καὶ τὴν ναῦν κατεβύθισεν. ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις συμβαλὼν καὶ τοῖς ἐμβόλοις ἀναῤῥήττων ἃς μὲν διέφθειρεν, ἃς δὲ φυγεῖν ἠνάγκασεν. ἃ δὴ κατιδὼν ὁ Χαβρίας, καὶ μέρος τῶν περὶ αὐτὸν νεῶν ἐκπέμψας ἐβοήθησε τοῖς πιεζομένοις, καὶ τὴν ἧτταν τῶν ἰδίων διωρθώσατο, αὐτὸς δ' ἔχων τὸ κράτιστον τοῦ στόλου, καὶ γενναίως ἀγωνισάμενος, πολλὰς μὲν τριήρεις διέφθειρεν, οὐκ ὀλίγας δ' αἰχμαλώτους ἔλαβε.*

οὕτω δὲ ταῖς αἰτίαις ἐνέφραξας cet.] Sensus est: Quum tibi poena metuenda sit, tu, partibus mutatis, accusas eos, qui te in judicium produxerunt, ita ut, quamvis ipsi sint insontes, ob calliditatem tuam et perfidiam in maximo discrimine versentur, tu autem quasi innoxius evadas.

τῷ ἀδικήσαντι, ἀλλὰ τοῖς ἐπεξιοῦσι, πολὺν μὲν τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Φίλιππον ἐν ταῖς διαβολαῖς φέρων, αἰτιώμενος δέ τινας ἐμποδίζειν τοὺς τῆς πόλεως καιροὺς, ἀεὶ τὸ παρὸν λυμαινόμενος, τὸ δὲ μέλλον κατεπαγγελλόμενος. 76. οὐ τὸ τελευταῖον εἰσαγγέλλεσθαι μέλλων ὑπ' ἐμοῦ, τὴν Ἀναξίνου σύλληψιν τοῦ Ὠρείτου κατεσκεύασας, τοῦ τὰ ἀγοράσματα Ὀλυμπιάδι ἀγοράζοντος, καὶ τὸν αὐτὸν ἄνδρα διεστρέβλωσας τῇ σαυτοῦ χειρὶ, γράψας αὐτὸν θανάτῳ ζημιῶσαι, καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν Ὠρεῷ κατήγου, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τραπέζης ἔφαγες καὶ ἔπιες καὶ ἔσπεισας, καὶ τὴν δεξιὰν ἐνέβαλες, ἄνδρα φίλον καὶ ξένον ποιούμενος, καὶ τοῦτον ἀπέκτεινας, καὶ περὶ τούτων ἐν ἅπασιν Ἀθηναίοις ἐξελεγχθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, καὶ κληθεὶς ξενοκτόνος, οὐ τὸ ἀσέβημα ἠρνήσω, ἀλλ' ἀπεκρίνω, ἐφ' ᾧ ἀνεβόησεν ὁ δῆμος, καὶ ὅσοι ξένοι περιέστασαν τὴν ἐκκλησίαν· ἔφησθα γὰρ τοὺς τῆς πόλεως ἅλας περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῆς ξενικῆς τραπέζης. ἐπιστολὰς δὲ σιγῶ ψευδεῖς, καὶ κατασκόπων συλλήψεις, καὶ βασάνους ἐπ' αἰτίαις ἀγενήτοις, ὡς ἐμοῦ μετά τινων ἐν τῇ πόλει νεωτερίζειν βουλομένου. ἔπειτα ἐπερωτᾷν με, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, μέλλει, τίς ἂν εἴη τοιοῦτος ἰατρὸς, ὅςτις τῷ νοσοῦντι μεταξὺ μὲν ἀσθενοῦντι μηδὲν συμβουλεύοι, τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ ἐλθὼν εἰς τὰ ἔνατα διεξίοι πρὸς τοὺς

πολὺν] Cf. ad Tim. 68.

76. εἰςαγγέλλεσθαι μέλλων] Cf. ad παραπρ. 39. de εἰςαγγελίᾳ.

Ἀναξίνου] Ratione hujus Anaxini Aeschini haec exprobrat Demosthenes περὶ στεφ. p. 272. s. πάλιν μετὰ ταῦθ' ὕστερον Ἀναξίνῳ τῷ κατασκόπῳ συνιὼν εἰς τὴν Θράσωνος οἰκίαν ἐλήφθη. καίτοι ὅς τις τῷ ὑπὸ τῶν πολεμίων πεμφθέντι μόνος μόνῳ συνῄει καὶ ἐκοινολογεῖτο, οὗτος αὐτὸς ὑπῆρχε τῇ φύσει κατάσκοπος καὶ πολέμιος τῇ πατρίδι.

τοὺς τῆς πόλεως ἅλας] Cf. ad παραπρ. c. 7. et adde Blomfield ad Aeschyli Agam. Gloss. v. 392.

ἔνατα] Sacra, quae manibus nono die a funere elato offerebantur; (efferri solebat autem mortuus die tertio post quam exspi-

οἰκείους, ἃ ἐπιτηδεύσας, ὑγιὴς ἂν ἐγένετο· σαυτὸν δ᾽ οὐκ ἀντερωτᾷς, τίς ἂν εἴη δημαγωγὸς τοιοῦτος, ὅςτις τὸν μὲν δῆμον θωπεῦσαι δύναιτο, τοὺς δὲ καιροὺς, ἐν οἷς ἦν σώζεσθαι τὴν πόλιν, ἀποδοῖτο, τοὺς δ᾽ εὖ φρονοῦντας κωλύοι διαβάλλων συμβουλεύειν, ἀποδρὰς δ᾽ ἐκ τῶν κινδύνων, καὶ τὴν πόλιν ἀνηκέστοις κακοῖς περιβαλὼν, ἀξιοῖ στεφανοῦσθαι ἐπ᾽ ἀρετῇ, ἀγαθὸν μὲν πεποιηκὼς μηδὲν, πάντων δὲ τῶν κακῶν αἴτιος γεγονὼς, ἐπερωτῴη δὲ τοὺς συκοφαντηθέντας ἐκ τῆς πολιτείας ἐπ᾽ ἐκείνων τῶν καιρῶν, ὅτε ἐνῆν σώζεσθαι, διὰ τί αὐτὸν οὐκ ἐκώλυσαν ἐξαμαρτάνειν· ἀποκρύπτοιτο δὲ τὸ πάντων τελευταῖον, ὅτι τῆς μάχης ἐπιγενομένης οὐκ ἐσχολάζομεν περὶ τὴν σὴν εἶναι τιμωρίαν, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως ἐπρεσβεύομεν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἀπέχρη σοι δίκην μὴ δεδωκέναι, ἀλλὰ καὶ δωρεὰς αἰτεῖς, καταγέλαστον ἐν τοῖς Ἕλλησι τὴν πόλιν

---

raverat) haec faciebant consanguinei et familiares; exclusi ab his erant defunctis invisi, molesti. Ad exequias usque funera in atrio proponebantur. Br. — *Τοῖς ἐνάτοις* comparari possunt feriae denicales Romanorum: distinguenda sunt ab iisdem *τὰ γενέσια*, de quibus vide Lobeck. ad Phrynich. p. 104. Orellius.

τοὺς συκοφαντηθέντας ἐκ τῆς πολιτείας] Parum recte, opinor, vertitur: quos ob reipublicae rationem insectatus est. Videtur potius hoc dici: qui per calumnias a rerum publicarum administratione depulsi sunt. Demosthenes *περὶ στεφ.* p. 273. jungit eadem, ni fallor, significatione *ὑποσκελίζειν καὶ συκοφαντεῖν*.

ἀποκρύπτοιτο] Hanc lectionem, quam Reiskius meram Stephani de suo depravationem appellat, Bekkerus recepit ex a b e g h k l pro vulgato *ἀποκρίνοιντο*. Ex morata oratione in propriam progreditur earum rerum narrationem, quas crimini vertere vult Demostheni, et in iis haec est primaria, quod celare studeat, civi patriae vere amanti multo graviora fuisse facienda, quam accusare in judicio eos, qui patriam in tantum discrimen praecipitaverint, patriam scilicet ipsam a ruina, quae illi minitabatur, defendere. *Ἀποκρίνοιντο* nec ex regulis grammaticis nec ex sententia aptum.

κωλύειν, ἐπειδὰν ἐνστῇ, καὶ τὴν γνώμην ἐπήνεγκα. 77. καὶ τί ταῦθ' ὁμοίως τοῖς Ὀλυνθίοις; ὃ δ' ἐγὼ πυνθάνομαι Δημοσθένην λέξειν, ἐφ' ᾧ νυν μέλλω λέγειν, ἀγανακτῶ μάλιστα. εἰκάζει γάρ μου τὴν φωνὴν ταῖς Σειρῆσιν, ὡς ἔοικε. καὶ γὰρ ὑπὸ ἐκείνων οὐ κηλεῖσθαί φησι τοὺς ἀκροωμένους, ἀλλ' ἀπόλλυσθαι· διόπερ οὐδ' εὐδοκιμεῖν τὴν τῶν Σειρήνων μουσικήν· καὶ δὴ καὶ τὴν τῶν ἐμῶν λόγων ἐμπειρίαν, καὶ τὴν φύσιν μου γεγενῆσθαι ἐπὶ βλάβῃ τῶν

ἐνστῇ] *Ἐνίστασθαι* dicitur de hominibus, qui irruenti hosti inopinato fortiter se opponunt, vel etiam ipsi invadunt. Translatum ad forum est alicuius contentionibus obsistere, et hic explicatur per [illegible] *τὴν γνώμην ἐπήνεγκα*.

77. *ἀγανακτῶ μάλιστα*] Vulgo *ἀγανακτῶν μ.* Quod conjecit Brodaeus, in uno tantum codice Bekkeri l invenitur, videtur tamen necessarium, quum ad novum momentum Aeschines transeat, et ex omni enuntiationis colore hoc separet ab antecedentibus.

κηλεῖσθαι] *Κηλεῖν* verbum proprium est de carminibus et orationibus, quae magica quadam vi auditorum animos commovent. Suidas s. v. *κηλούμενος· τερπόμενος, θελγόμενος, οἷον αὐλοῖς καὶ ἡδυφωνίαις. Κηλοῦμαι γὰρ τὸ ὑπ' αὐλῶν ἥδομαι.*

διόπερ οὐδ' εὐδοκιμεῖν τὴν τῶν Σειρήνων μουσικήν] Nimium fastidiosus est Taylor, si hoc tamquam futile et ab hoc loco alienum glossema exterminandum censet. Est hoc ex eo genere, quo oratores, si adversarium inducunt loquentem, puerilia saepe ei tribuunt; hanc animadversionem appellaverim leviter ironicam. Pro *τῶν Σειρήνων* vulgo legitur *τῶν εἰρημένων*. Alterum recte dedit Bekkerus ex omnibus suis codd. praeter d f n. Si Reiskius opinatur, qui locutione *τῶν εἰρημένων*, tamquam peregrina, offendantur, eos parum cognitum habere Polybium, oblitus est, illos Polybium non habuisse exemplum Atticae dictionis, sed existimabant Atticis hanc formulam scriptoribus usitatam non fuisse.

τῶν ἐμῶν λόγων ἐμπειρίαν] Nimium scrupulosi erant viri docti, qui putabant, Demosthenem Aeschini silentium et dicendi raritatem exprobrantem, eidem *λόγων ἐμπειρίαν* tribuere non potuisse. Nec Demosthenes hanc ipsi tribuit. Sed Aeschines Demosthenis calumniam *περὶ στεφ.* p. 328., quem locum supra c. 75. laudavi, ita in suum honorem interpretatur. Br. — Altera certe lectio plurium Msorum *εὐπορίαν* non habet, cur praeferatur. Orellius.

ἀκουόντων. καίτοι τὸν λόγον τοῦτον ὅλως μὲν ἔγωγε οὐδενὶ πρέπειν ἡγοῦμαι περὶ ἐμοῦ λέγειν. τῆς γὰρ αἰτίας αἰσχρὸν τὸν αἰτιώμενόν ἐστι τὸ ἔργον μὴ ἔχειν ἐπιδεῖξαι· εἰ δ᾽ ἦν ἀναγκαῖον ῥηθῆναι, οὐ Δημοσθένους ἦν ὁ λόγος, ἀλλ᾽ ἀνδρὸς στρατηγοῦ, μεγάλα μὲν τὴν πόλιν κατειργασμένου, λέγειν δὲ ἀδυνάτου, καὶ τὴν τῶν ἀντιδίκων διὰ τοῦτο ἐζηλωκότος φύσιν, ὅτι σύνοιδεν ἑαυτῷ μὲν οὐδὲν ὧν διαπέπρακται δυναμένῳ φράσαι, τὸν δὲ κατήγορον ὁρᾷ δυνάμενον, καὶ τὰ μὴ πεπραγμένα ὑφ᾽ ἑαυτοῦ παριστάναι τοῖς ἀκούουσιν ὡς διῴκηκεν. ὅταν δ᾽ ἐξ ὀνομάτων συγκείμενος ἄνθρωπος καὶ τούτων πικρῶν καὶ περιέργων, ἔπειτα ἐπὶ τὴν ἁπλότητα καὶ τὰ ἔργα καταφεύγῃ, τίς ἂν ἀνάσχοιτο; οὗ τὴν γλῶτταν, ὥςπερ τῶν αὐλῶν, ἐάν τις ἀφέλῃ, τὸ λοιπὸν οὐδέν ἐστι. Θαυμάζω

τῆς γὰρ αἰτίας cet.] Grammaticus vocabulorum ordo hic est: αἰσχρὸν γάρ ἐστι τὸν αἰτιώμενον μὴ ἔχειν ἐπιδεῖξαι τὸ ἔργον τῆς αἰτίας. Τὸ ἔργον τῆς αἰτίας est veritas criminationis, quae vertitur in certo facto, de quo dubitari non potest.

μεγάλα μὲν τὴν πόλιν κατειργασμένου] Sic dedit Bekkerus ex e h k l, pro vulgato τῇ πόλει. Ἐργάζεσθαι et synonyma apud Atticos scriptores ex regula cum duplice accusativo construuntur, eumque in lectionis varietate praeferendum censeo. Si Dativus personae ab omnibus Mss. teneatur, eum non ausim de conjectura mutare. Sobrie de hac re egit Fischerus ad Weller. P. III, a. p. 429. s.

ἐξ ὀνομάτων συγκείμενος ἄνθρωπος καὶ τούτων πικρῶν καὶ περιέργων] Contra has Aeschinis criminationes defendit Demosthenem Dionysius Halicarn. in libro περὶ τῆς λεκτικῆς Δημοσθένους δεινότητος. c. 55. s. ostendens orationis πικρότητα, suo loco adhibitam, et ita, ut Demosthenes ea usus sit, laudem esse, non vitium. Περιεργίαν rhetores nominabant affectationem ornatus, malam sedulitatem in ornando et poliendo, quam supervacuam operositatem dicit Quintilianus Institt. L VIII, 3, 55. Ab hoc vitio vindicat Dionysius Demosthenem, ostendens, eum in τοῖς δημοσίοις ἀγῶσι πρὸς τὸ μέγεθος καὶ ἀξίωμα τῶν ὑποθέσεων ἀποβλέψαι, nihil amplius.

οὗ τὴν γλῶσσαν, ὥσπερ τῶν αὐλῶν, ἐάν τις ἀφέλῃ, τὸ λοιπὸν οὐδέν ἐστι] Antonius et Maximus Serm. XXVIII. fin. hanc sententiam

δ' ἔγωγε ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ζητῶ, πρὸς τί ἂν ἀποβλέποντες ἀποψηφίσαισθε τὴν γραφήν. πότερ' ὡς τὸ ψήφισμά ἐστιν ἔννομον; ἀλλ' οὐδεμία πώποτε γνώμη παρανομωτέρα γεγένηται. ἀλλ' ὡς ὁ τὸ ψήφισμα γράψας οὐκ ἐπιτήδειός ἐστι δίκην δοῦναι; οὐκ ἄρα εἰσὶ παρ' ὑμῖν εὔθυναι βίου, εἰ τοῦτον ἀφήσετε. ἐκεῖνο δ' οὐ λυπηρὸν, εἰ πρότερον μὲν ἐνεπίμπλατο ἡ ὀρχήστρα χρυσῶν στεφάνων, οἷς ὁ δῆμος ἐστεφανοῦτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, διὰ τὸ ξενικοῖς στεφάνοις ταύτην ἀποδεδόσθαι τὴν ἡμέραν· ἐκ δὲ τῶν Δημοσθένους πολιτευμάτων ὑμεῖς μὲν ἀστεφάνωτοι καὶ ἀκήρυκτοι γίνεσθε, οὗτος δὲ κηρυχθήσεται; καὶ εἰ μέν τις τῶν τραγικῶν

Demadi tribuunt: Δημάδης τοὺς Ἀθηναίους εἴκαζεν αὐλοῖς, ὧν εἴ τις ἀφέλοι τὴν γλῶτταν, τὸ λοιπὸν οὐδέν ἐστι. Faceta sane comparatio! Quod si enim hoc tempore Athenienses erant satis loquentes et diserti, plerumque etiam gloriosi, in agendo tamen inertissimi, et languore suo et desidia nimium quantum verborum vanitatem testabantur.

ζητῶ] Vulgo ζητῶ πυθέσθαι: quod quum tantum in c d f Bekkerus inveniret, recte πυθέσθαι ut additamentum grammatici ejecit. Ζητεῖν enim apud optimos interdum est *interrogare*, et adjunctam habet notionem desiderii.

οὐκ ἐπιτήδειός ἐστι δίκην δοῦναι] Scaliger ad Manilium p. 172. „Attici, inquit, hominem ἐπιτήδειον vocabant, quem Sallustius (Jug. 20.) *opportunum injuriae*. Sic Plutarchus scribit tyrannos Athenarum interfecisse primum invisissimum omnium Sycophantam, qui quia primo loco sese obtulerat neque propter publicum odium latere poterat, ab ea re ἐπιτήδειος vocatus est. Verba ejus ἐν τῇ περὶ σαρκοφαγίας haec sunt. οὕτω τοι καὶ οἱ τυραννοῦντες ἄρχουσι μιαιφονίας, ὥςπερ ἀπὸ τῶν πρώτων ἀπέκτειναν Ἀθήνησι τὸν κάκιστον τῶν συκοφαντῶν, ὃς ἐπιτήδειος προσηγορεύθη, καὶ δεύτερον ὁμοίως καὶ τρίτον." Demosthenes κατὰ Ἀνδροτ. p. 610. καί τοί γε εἴ τισιν ἄρα δοκοῦσιν ἐπιτήδειαι ἐκεῖναι (αἱ πόρναι) παθεῖν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμά γε οὐκ ἐπιτήδειον γίνεσθαι, τηλικοῦτόν τινας φρονεῖν διὰ καιρὸν, ὥςτε βαδίζειν ἐπ' οἰκίας, καὶ σκεύη φέρειν μηδὲν ὀφειλόντων ἀνθρώπων.

ποιητῶν τῶν μετὰ ταῦτα ἐπεισαγόντων, ποιήσειεν ἐν τραγῳδίᾳ τὸν Θερσίτην ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων στεφανούμενον, οὐδεὶς ἂν ὑμῶν ὑπομείνειεν, ὅτι φησὶν Ὅμηρος ἄνανδρον αὐτὸν εἶναι καὶ συκοφάντην· αὐτοὶ δ᾽, ὅταν τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον στεφανῶτε, οὐκ οἴεσθε ἐν ταῖς τῶν Ἑλλήνων δόξαις συρίττεσθαι; οἱ μὲν γὰρ πατέρες ὑμῶν τὰ ἔνδοξα καὶ λαμπρὰ τῶν πραγμάτων ἀνετίθεσαν τῷ δήμῳ, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ καταδεέστερα εἰς τοὺς ῥήτορας τοὺς φαύλους ἔτρεπον· Κτησιφῶν δ᾽ ὑμᾶς οἴεται δεῖν ἀφελόντας τὴν ἀδοξίαν ἀπὸ Δημοσθένους περιθεῖναι τῷ δήμῳ. 78. καὶ φατὲ μὲν εὐτυχεῖς εἶναι, ὡς καὶ ἐστέ, καλῶς ποιοῦντες· ψηφιεῖσθε δὲ ὑπὸ μὲν τῆς τύχης ἐγκαταλελεῖφθαι, ὑπὸ Δημοσθένους δὲ εὖ πεπονθέναι, καί, τὸ πάντων ἀτοπώτατον, ἐν τοῖς αὐτοῖς δικαστηρίοις, τοὺς μὲν τὰς τῶν δώρων γραφὰς ἁλισκομένους ἀτιμοῦτε, ὃν δ᾽ αὐτοὶ μισθοῦ πολιτευόμενον σύνιστε, στεφανώσετε; καὶ τοὺς μὲν κριτὰς τοὺς ἐκ Διονυσίων, ἐὰν μὴ δικαίως

ἐπεισαγόντων] Sc. δράματα. Taylor cum Wolfio scribens ἐπεισιόντων non attendit ad subjectum ποιητῶν, quum, monente Fischero ad Wellerum III, a. p. 256., ἐπεισιέναι non de poëtis sed de histrionibus dicatur. Ἐπεισάγειν autem est verbum proprium de poëtis, qui inducunt fabulas. Cf. Schäfer ad Bosii Ell. p. 118. s.

78. ἀνετίθεσαν] Quum ἀνατιθέναι de donariis inprimis diceBatur, quae Diis consecrabantur, in genere significationem accepit, aliquid tamquam ornamentum alicui tribuere. Xenophon Ἀπομν. IV, 6, 15. ἔφη δὲ καὶ Ὅμηρον τῷ Ὀδυσσεῖ ἀναθεῖναι τὸ ἀσφαλῆ ῥήτορα εἶναι.

καλῶς ποιοῦντες] Hanc formulam, significantem jure, merito, illustravit D'Orvillius ad Chariton. p. 296. s. Lips. Mihi in quibusdam locis, ut hic, inesse videtur lenis ironia, quemadmodum in similibus formulis, v. c. ἀγαθῇ τύχῃ, cum bona fortuna.

τοὺς μὲν κριτὰς τοὺς ἐκ Διονυσίων] Eosdem intelligit, quos Demosthenes in Mid. p. 520. appellat τοὺς κριτὰς τῷ ἀγῶνι τῶν ἀνδρῶν: qui judices sedebant certaminis, eumque coronabant, qui praestantissimus judicatus erat. Videntur iidem fuisse, ad quos deferendae

τοὺς κυκλίους χοροὺς κρίνωσι, ζημιοῦτε· αὐτοὶ δὲ οὐ κυκλίων χορῶν κριταὶ καθεστηκότες, ἀλλὰ νόμων καὶ πολιτικῆς ἀρετῆς, τὰς δωρεὰς οὐ κατὰ τοὺς νόμους, οὐδ' ὀλίγοις καὶ τοῖς ἀξίοις, ἀλλὰ τῷ διαπραξαμένῳ δώσετε; ἔπειτ' ἔξεισιν ἐκ τοῦ δικαστηρίου ὁ τοιοῦτος κριτής, ἑαυτὸν μὲν ἀσθενῆ πεποιηκώς, ἰσχυρὸν δὲ τὸν ῥήτορα. ἀνὴρ γὰρ ἰδιώτης ἐν πόλει δημοκρατουμένῃ, νόμῳ καὶ ψήφῳ βασιλεύει· ὅταν δ' ἑτέρῳ ταῦτα παραδῷ, καταλέλυκε τὴν αὐτὸς αὑτοῦ δυναστείαν. ἔπειθ' ὁ μὲν ὅρκος, ὃν ὀμωμοκὼς δικάζει, συμπαρακολουθῶν αὐτὸν λυπεῖ· δι' αὐτὸν γάρ, οἶμαι, γέγονε τὸ ἁμάρτημα· ἡ δὲ χάρις πρὸς ὃν ἐχαρίζετο ἄδηλος γεγένηται· ἡ γὰρ ψῆφος ἀφανὴς φέρεται.
79. δοκοῦμεν δ' ἔμοιγε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀμφότερα καὶ κατορθοῦν καὶ παρακινδυνεύειν εἰς τὴν πολιτείαν οὐ σω-

---

erant eorum querelae, qui per festum injurias se passos esse opinabantur, et quibus censura Archontis ejusque curationis demandata erat. De κυκλίοις χοροῖς vide ad Tim. 5.

ὁ τοιοῦτος κριτής] Scholiastes: ἐνταῦθα καταχρηστικῶς εἶπε κριτὴν τὸν δικαστήν. Κριτὴς γὰρ ὁ κρίνων τοὺς τραγῳδοὺς καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐπὶ σκηνῆς.

συμπαρακολουθῶν αὐτὸν λυπεῖ] Jurisjurandi violatio perpetua memoria furiarum instar conscientiam terret et vexat.

δι' αὐτὸν γὰρ cet.] Non enim palam suffragia ferebantur, sed factum singuli soli in occulto patrabant. Ut igitur facinus ipsius est, ita etiam ipsius morsus poenitentiae. Gratiam autem si quam exspectavit, ea habenda est ab alio, qui nescit, utrum alter eam meruerit, ea ipsa de caussa, quod suffragia ferebantur in occulto.

πρὸς ὃν ἐχαρίζετο] J. e. πρὸς τοῦτον, ᾧ ἐχαρίζετο. Cf. ad Tim. 62.

79. καὶ κατορθοῦν καὶ παρακινδυνεύειν εἰς τὴν πολιτείαν οὐ σωφρονοῦντες] Brachylogice hoc dictum. Sententia haec est: Quemadmodum non est mirum, per nostram nos imprudentiam in administrandis rebus civilibus, in magna incurrisse pericula, sic ne ea quidem, quae nobis commodo esse possint, nobis debentur ipsis, sed fortunae; nec nos quidquam facimus ad rem juvandam et regendam, verum, quam obtulit opportunitatem fortuna, ea non utimur, sed abutimur.

φρονοῦντες. ὅτι μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν νῦν καιρῶν οἱ πολλοὶ τοῖς ὀλίγοις προΐεσθε τὰ τῆς δημοκρατίας ἰσχυρὰ, οὐκ ἐπαινῶ· ὅτι δ' οὐ γεγένηται φορὰ καθ' ἡμᾶς ῥητόρων πονηρῶν ἅμα καὶ τολμηρῶν, εὐτυχοῦμεν. πρότερον μὲν γὰρ τοιαύτας φύσεις ἤνεγκε τὸ δημόσιον, αἳ ῥαδίως οὕτω κατέλυσαν τὸν δῆμον· ἔχαιρε γὰρ κολακευόμενος· ἔπειτ' αὐτὸν, οὐχ οὓς ἐφοβεῖτο, ἀλλ' οἷς ἑαυτὸν ἐνεχείριζε, κατέλυσαν· ἔνιοι δὲ καὶ αὐτοὶ τῶν τριάκοντα ἐγένοντο, οἳ

τὰ τῆς δημοκρατίας ἰσχυρὰ] Firma democratiae praesidia, quae sunt posita in legum severitate et observantia, in depellendis a republica hominibus callidis, qui adulatione et assentatione ad voluptatem omnia loquuntur et agunt, nihil ad veritatem. Demosthenes *κατὰ Τιμοκρ.* p. 748. *τί γὰρ κωλύει, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ οὗτος χαίρων ἀπαλλάξει, ὁ τοιοῦτον νόμον θεὶς, ἕτερον φανῆναι ἄλλο τι τῶν τῆς πόλεως ἰσχυροτάτων καταλύσαντα νόμῳ καινῷ;*

φορὰ – ῥητόρων] *Φέρειν*, ut Latinorum ferre, dicitur de terra, quae fructus profert. Hinc *φορὰ* proventus, in quo saepe inest notio copiae et multitudinis. Hinc tropice de hominum copia, quos aetas fert, significatione bona et mala. Nota est apud Demosthenem *περὶ στεφ.* p. 245. *φορὰ προδοτῶν – τοσαύτη, ὅσην οὐδείς πω πρότερον μέμνηται γεγονυῖαν*: ubi scholiastes: *φορὰν τροπικῶς εἶπε· φορὰ γὰρ εἴωθε λέγεσθαι ἐπὶ σίτου ἢ ἄλλων καρπῶν φερομένων ἐν ἑκάστῳ ἐνιαυτῷ.* Exempla tropica habet Wesselingius ad Diodor. Sic. XVI, 54.

κατέλυσαν] Taylor, offensus tam vicina ejusdem vocabuli repetitione conjecit priore loco scribendum *κατεκήλησαν*; sed hoc mitius est pro re, quam Aeschines exprimere vult. Est enim hoc omnium oratorum proprium, ut homines permulceant et deliniant; verum *πονηροὶ* et *τολμηροὶ* non id solum sectantur, sed non acquiescunt, donec homines pessum dederunt. Et hoc quidem his oratoribus facile cessisse testatur Aeschines, populi ipsius culpa, qui adulatione occoecabatur, et, dum verborum blanditiae aures circumsonabant, non attendebat ruinam imminentem. Verbum autem idem repetitur, quoniam haec notio unice spectanda erat, et inprimenda. Br. — Si quid mutandum, Tayloriano *κατεκήλησαν* longe praestaret *κατέκλυσαν* a *κατακλύζω*: facile sic populi mentem suae orationis volubilitate obruebant, transversamque agebant. Orellius.

πλείους ἢ χιλίους καὶ πεντακοσίους τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀπέκτειναν, πρὶν τὰς αἰτίας ἀκοῦσαι, ἐφ' αἷς ἔμελλον ἀποθνήσκειν, καὶ οὐδ' ἐπὶ τὰς ταφὰς καὶ ἐκφορὰς τῶν τελευτησάντων εἴων τοὺς προσήκοντας παραγίνεσθαι. οὐχ ὑφ' ὑμῖν αὐτοῖς ἕξετε τοὺς πολιτευομένους; οὐ ταπεινώσαντες ἀποπέμψετε τοὺς νῦν ἐπηρμένους; οὐ μέμνησθ', ὅτι οὐδεὶς πώποτε ἐπέθετο πρότερον τῇ τοῦ δήμου καταλύσει, πρὶν ἂν μείζω τῶν δικαστηρίων ἰσχύσῃ; 80. Ἡδέως δ' ἂν ἔγωγε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐναντίον ὑμῶν ἀναλογισαίμην πρὸς τὸν γράψαντα τὸ ψήφισμα, διὰ ποίας εὐεργεσίας ἀξιοῖ Δημοσθένην στεφανῶσαι. εἰ μὲν γὰρ λέγεις, ὅθεν

ἀκρίτους] Quum in hac notione summum insit tyrannorum crimen, ejus etiam periphrasin addit Aeschines πρὶν τὰς αἰτίας ἀκοῦσαι.

ἐπέθετο τῇ τοῦ δήμου καταλύσει] Ἐπιτίθεσθαι significat adoriri, vel vi aperta, vel dolo et insidiis. Dativus autem substantivi finis est, quem hi homines hoc impetu assequi studebant. Insidiabantur libertati et democratiae. Idem est, ac si scripsisset: ἐπέθετο, ὥστε καταλῦσαι τὸν δῆμον. Similiter Demosthenes κατὰ Ἀριστοκρ. p. 643. οὐκ ἐπέθεντο τοῖς ἀτυχήμασιν non id sectabantur ut infelices redderent, ut augerent infortunia. Ceterum Bekkerus omisit τῇ τοῦ.

80. Ἡδέως δ' ἂν — ἀναλογισαίμην] Ἀναλογίζεσθαι proprie est ejus, qui, absoluta computatione, denuo eandem repetit, ut videat, num prima fuerit justa. Ad argumentationem relatum significat praecipua argumentationis capita repetere.

εἰ μὲν γὰρ λέγεις] Marklandus mavult λέξεις, quoniam sequitur εἰ δὲ ἥξεις ἐπὶ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ψηφ. Utrumque recte dicitur, nec idcirco, quod Aeschines in altero membro futurum posuit, idem etiam in primo necessario ponendum erat; immo praesens mihi videtur aptius hoc sensu: Nam si etiamnum dicis. Etiam, ubi minus est caussae, variant tempora praesens et futurum. Dinarchus κατὰ Δημοσθ. §. 3. B. p. 4. R. σκοποῦσι, τίνα ποτὲ γνώμην ἕξετε περὶ τῶν τῇ πατρίδι συμφερόντων· καὶ πότερον τὰς ἰδίας τούτων δωροδοκίας καὶ πονηρίας ἀναδέχεσθε εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς ἢ φανερὸν πᾶσι ποιήσετε, διότι μισεῖτε τοὺς κατὰ τῆς πολιτείας δῶρα λαμβάνοντας. Cf. etiam supra c. 32.

τὴν ἀρχὴν τοῦ ψηφίσματος ἐποιήσω, ὅτι τὰς τάφρους τὰς περὶ τὰ τείχη καλῶς ἐτάφρευσε, θαυμάζω σου. τοῦ γὰρ ταῦτα ἐξειργάσθαι καλῶς, τὸ γεγενῆσθαι τούτων αἴτιον, μείζω κατηγορίαν ἔχει. οὐ γὰρ περιχαρακώσαντα χρὴ τὰ τείχη, οὐδὲ τὰς δημοσίας ταφὰς ἀνελόντα, τὸν

γεγενῆσθαι τούτων αἴτιον] In editione Reiskii est *τοῦτον*, quod, non monito lectore, videtur ex Helmst. dedisse. In prima editione Bekkerus scripserat *τούτου* ex conjectura, in altera codd. lectionem recte revocavit. Nec offendere nos oportet in plurali pronominis, qui interdum apud Graecos et Latinos de una tantum re dicitur, praesertim ratione antecedentis enuntiationis vel propter notionis gravitatem, etiam si nonnumquam librarii aut viri docti singularem restituendum censuerunt. Demosthenes *κατὰ Ἀριστοκρ.* p. 623. *εἰ μὲν οὖν — — τοῦτο μέγιστον Ἀριστοκράτης ἠδίκει, τὸ τοιοῦτον — — — τοσαύτην πεποιῆσθαι πρόνοιαν ἐν τῷ ψηφίσματι — — ταῦτ' ἂν ἤδη λέγειν πρὸς ὑμᾶς ἐπεχείρουν*, ubi Marklandus pro *ταῦτ'* mavult *τοῦτ'*. *κατὰ Τιμοκρ.* p. 741. *καὶ τί κωλύσει ἅπαντας εἶναι πονηρούς, — — — εἰ διὰ ταῦτα πλέον ἕξουσιν; διὰ ταῦτα*, i. e. *διὰ τὸ εἶναι πονηρούς*. Reiskius conjicit *διὰ τοῦτο*. *κατὰ Ἀφόβου* A p. 815. *πρῶτον μὲν οὖν ὡς συνετιμήσαντο ὑπὲρ ἐμοῦ ταύτην τὴν εἰςφορὰν, παρέξομαι τούτων μάρτυρας*: ubi *τούτων* abest a cod. Bav. *τούτου* dat Aug. quint. Lysias *κατὰ Ἀγορ.* p. 458. *εἶναι ἑτέρους, οἳ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτὸς δὲ οὐκ ἄν ποτε ποιῆσαι ταῦτα* sc. *ἐρεῖν τὰ ὀνόματα*. Marklandus conjicit *τοῦτο*. *περὶ τῆς Εὐάνδρ. δοκιμ.* p. 797. *ἆρ' οὐκ οἴεσθε αὐτοὺς χαλεπῶς διακείσεσθαι, καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσεσθαι*, sc. *τοῦ κακῶς διακεῖσθαι αὐτούς*. Hujus generis sexcenta colligi possunt. Sic etiam adhibent Latini **haec**. Cf. Görenz. ad Ciceron. de Legg. III, 8.

περιχαρακώσαντα] Cf. supra c. 43.

τὰς δημοσίας ταφὰς ἀνελόντα] *Ἀνελεῖν* alii vertunt **excitare**, alii **diruere**. Sed nusquam, opinor, hoc verbum priore significatione legitur. Objicit autem Aeschines Demostheni, eum, ut muros suos, quibus tantopere gloriaretur, aedificaret, ne locis quidem sacris, v. c. sepulcris, pepercisse, quo minus ipsi impendere necesse esset: quum tamen lege vetitum sit, sepulcra violare. Cf. Ciceron. de legg. II, 26. Soli Atheniensium muri, qui auctore Themistocle Ol. LXXV, 2., adversantibus ceteris Graecis, celerrime instituti

ὀρθῶς πεπολιτευμένον δωρεὰς αἰτεῖν, ἀλλ' ἀγαθοῦ τινὸς αἴτιον γεγενημένον τῇ πόλει. εἰ δὲ ἥξεις ἐπὶ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ψηφίσματος, ἐν ᾧ τετόλμηκας γράφειν, ὡς ἔστιν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ διατελεῖ λέγων καὶ πράττων τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων, ἀφελὼν τὴν ἀλαζονείαν καὶ τὸν κόμπον τοῦ ψηφίσματος, ἅψαι τῶν ἔργων. ἐπίδειξον ἡμῖν ὅ, τι λέγεις. τὰς μὲν γὰρ περὶ τοὺς Ἀμφισσέας καὶ τοὺς Εὐβοέας δωροδοκίας παραλείπω. ὅταν δὲ τῆς πρὸς Θηβαίους συμμαχίας τὰς αἰτίας ἀνατιθῇς Δημοσθένει, τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας ἐξαπατᾷς, τοὺς δὲ εἰδότας καὶ αἰσθανομένους ὑβρίζεις. ἀφελὼν γὰρ τὸν καιρὸν καὶ τὴν δόξαν τὴν τούτων, δι' ἣν ἐγένετο ἡ συμμαχία, λανθάνειν οἴει ἡμᾶς τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα Δημοσθένει περιτιθείς. 81. ἡλίκον δ' ἐστὶ τὸ ἀλαζόνευμα τοῦτο, ἐγὼ πειράσομαι μεγάλῳ σημείῳ διδάξαι. ὁ γὰρ τῶν Περσῶν βασιλεύς, οὐ πολλῷ πρότερον χρόνῳ πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου διαβάσεως εἰς τὴν Ἀσίαν, κατέπεμψε τῷ δήμῳ καὶ μάλα ὑβριστικὴν καὶ βάρβαρον ἐπιστολήν· ἐν ᾗ τά τε δὴ ἄλλα καὶ μάλ' ἀπαιδεύτως διελέχθη, καὶ ἐπὶ τελευτῆς ἐνέγραψεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ· „ἐγώ, φησίν, ὑμῖν χρυσίον οὐ δώσω. μή με αἰτεῖτε. οὐ γὰρ λήψεσθε." οὗτος

---

sunt, constabant ex sacellis sepulcrisque. Thucyd. I, 90. ss. Corn. Nep. Themist. c. 6.

Ἀμφισσέας] Cf. supra. c. 45. *Εὐβοέας*, supra c. 31. ss. *Θηβαίους* c. 43. ss.

τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα Δημοσθένει περιτιθείς] Tribuens auctoritatem, quam habebat ut legatus ex hac civitate, homini qua tali. *Περιτιθέναι* proprie is dicitur, qui alteri vestem induit.

81. *οὐ γὰρ λήψεσθε*] Fortasse respicitur ad locum Aristophanis Acharn. 100. ss. Pseudartabas, qui partes agit satrapae Persici, quasi Persice loquens barbara lingua dira opprobria jactat in Athenienses. Legatus autem Atheniensis, qui redierat ex Persia, partem in laudem et commodum Atheniensium interpretatur. Sed quum Graeca Satrapes interdum vocabula, quamvis corrupta, immisceat, intelligunt auditores opprobria.

μέντοι ὁ αὐτὸς ἐγκαταληφθεὶς ὑπὸ τῶν νυνὶ παρόντων αὐτῷ κινδύνων, οὐκ αἰτούντων Ἀθηναίων, αὐτὸς ἑκὼν κατέπεμψε τριακόσια τάλαντα τῷ δήμῳ, ἃ σωφρονῶν ὁ δῆμος οὐκ ἐδέξατο. ὁ δὲ κομίζων ἦν τὸ χρυσίον καιρὸς, καὶ φόβος, καὶ χρεία συμμάχων. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ τὴν Θηβαίων συμμαχίαν ἐξειργάζετο. σὺ δὲ τὸ μὲν τῶν Θηβαίων ὄνομα, καὶ τὸ τῆς δυστυχεστάτης συμμαχίας ἐνοχλεῖς ἀεὶ λέγων, τὰ δ' ἑβδομήκοντα τάλαντα ὑποσιωπᾷς, ἃ προλαβὼν τοῦ

Ψευδαρτάβας. Ἰαρταμὰν ἔξαρξ' ἀναπισσόναι σάτρα.
Πρέσβυς. Ξυνήκαθ' ὃ λέγει;
Δικαιόπολις. μὰ τὸν Ἀπόλλω 'γὼ μὲν οὔ.
Πρ. Πέμψειν βασιλέα φησὶν ὑμῖν χρυσίον.
λέγε δὴ σὺ μεῖζον, καὶ σαφῶς τὸ χρυσίον.
Ψευδ. Οὐ λῆψε χρῦσο χρυσόπρωκτ' Ἰαοναῦ. i. e. οὐ λήψει χρυσὸν χρυσόπρωκτε Ἴον, οὔ.
Δικ. Οἴμοι κακοδαίμων ὡς σαφῶς.
Πρ. τί δ' αὖ λέγει;
f. τί δαὶ λέγει;

Δικ. Ὅ τι; Χαυνοπρώκτους τοὺς Ἰάονας (Athenienses) λέγει, εἰ προσδοκῶσι χρυσίον ἐκ τῶν βαρβάρων. Br. — Temporum tamen intervallum obstat, quo minus de Aristophanea illa legatione h. l. verba fecisse Aeschinem suspicemur: similis tantum utrobique barbarorum erat fastus. Orellius.

καὶ τὰ ἑβδομήκοντα ὑποσιωπᾷς] Haec omnia nonnisi ex adversariis Demosthenis cognita habemus, ut incertum sit, num fidem ullam mereantur. Ipsa certe narratio est tenebricosa nec aperta. Dinarchus κατὰ Δημοσθ. p. 9. ἐχρῆν καὶ τὴν προτέραν ζήτησιν τὴν ὑπὲρ τῶν παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ζητεῖν, καθάπερ συνέταξεν ὁ δῆμος, ἵνα τότε δόντος δίκην τοῦ θηρίου τούτου καὶ τῶν μερισαμένων ἐκεῖνα τὰ χρήματα φανερῶν γενομένων καὶ τῆς περὶ Θηβαίους προδοσίας ἐξελεγχθείσης, ἣν οὗτος προδέδωκεν, ἀπηλλάγμεθα τούτου τοῦ δημαγωγοῦ, δίκην ἀξίαν δόντος. Ex hoc loco posset concludi, hanc pecuniam a rege Persarum missam esse, ut sociis divideretur, oratores autem Athenienses eam inter se divisisse p. 14. οὐ πρὸς ἑτέροις πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἁμαρτήμασι καὶ τὴν Θηβαίων περιεῖδεν ἀνάστατον γενομένην, τριακόσια τάλαντα λαβὼν εἰς τὴν ἐκείνων σωτηρίαν παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως.

βασιλικοῦ χρυσίου ἀπεστέρησας. οὐ δι' ἔνδειαν μὲν χρημάτων, ἕνεκα πέντε ταλάντων, οἱ ξένοι τοῖς Θηβαίοις τὴν ἄκραν οὐ παρέδοσαν; διὰ δὲ ἐννέα τάλαντα ἀργυρίου, πάντων Ἀρκάδων ἐξεληλυθότων, καὶ τῶν ἡγεμόνων ἑτοίμων ὄντων βοηθεῖν, ἡ πρᾶξις οὐ γεγένηται; σὺ δὲ πλουτεῖς, καὶ ταῖς ἡδοναῖς ταῖς σαυτοῦ χορηγεῖς, καί, τὸ κεφάλαιον, τὸ μὲν βασιλικὸν χρυσίον παρὰ τούτῳ, οἱ δὲ κίνδυνοι παρ' ὑμῖν. 82. Ἄξιον δ' ἐστὶ καὶ τὴν ἀπαιδευσίαν αὐτῶν θεωρῆσαι. εἰ γὰρ τολμήσει Κτησιφῶν μὲν Δημοσθένην παρακαλεῖν λέξοντα εἰς ὑμᾶς, οὗτος δ' ἀναβὰς ἑαυτὸν ἐγκωμιάσει, βαρύτερον τῶν ἔργων ὧν πεπόνθατε τὸ ἀκρόαμα γίνεται. ὅπου γὰρ τοὺς μὲν ὄντως ἄνδρας

διὰ ἐννέα δὲ τάλαντα] Dinarchus *κατὰ Δημοσθ.* p. 15. *καὶ τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀρκάδων Ἀστύλου ὡνίου ὄντος καὶ δέκα τάλαντα αἰτοῦντος, ὥστε ἀγαγεῖν τὴν βοήθειαν τοῖς Θηβαίοις καὶ τῶν πρεσβευτῶν ὡς τοῦτον ἐλθόντων, ὃν ᾔδεσαν ἔχοντα τὸ βασιλικὸν χρυσίον καὶ δεομένων καὶ ἱκετευόντων δοῦναι τὰ χρήματα εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν· οὐκ ἐτόλμησεν ὁ μιαρὸς οὗτος — — ἀπὸ τῶν πολλῶν χρημάτων ὧν εἶχε, δέκα μόνον τάλαντα δοῦναι.*

καὶ ταῖς ἡδοναῖς σαυτοῦ χορηγεῖς] *Χορηγεῖν* cum dativo tropice significat **choragorum more magnas impensas facere in rem.** Sensus igitur: Maximas facis impensas, ut voluptatibus tuis satisfiat.

82. *αὐτῶν*] Ctesiphontis, Demosthenis et asseclarum.

τολμήσει] Sic dedit Bekkerus ex b e h k l pro vulgato *τολμήσειε.* Modorum diversitatem in hoc verbo et sequenti *ἐγκωμιάσει*, qua offensi erant Marklandus et Reiskius, Wunderlich defendebat. Optativus *τολμήσειε*, inquit, notat, Aeschinem post ea, quae monuerat c. 67., dubitare, an Ctesiphon Demosthenem advocaturus sit. Indicativus autem *ἐγκωμιάσει* Demostheni eam Aeschinem impudentiam tribuere significat, tamquam extemplo re suscepta se ipsum praedicaturus sit. Mihi utriusque membri eadem videtur ratio. Neque supra res dubitanter est expressa, sed ut futura. Hinc bonorum codicum auctoritati cessi.

βαρύτερον τῶν ἔργων, ἃ πεπόνθατε, τὸ ἀκρόαμα γίνεται] e h k l pro *πεπόνθατε* habent *πεπόνθαμεν*, quod legitur etiam in Bekkeri

ἀγαθοὺς, οἷς πολλὰ καὶ καλὰ σύνισμεν ἔργα, ἐὰν τοὺς καθ' ἑαυτῶν ἐπαίνους λέγωσιν, οὐ φέρομεν· ὅταν δὲ ἄνθρωπος, αἰσχύνη τῆς πόλεως γεγονὼς, ἑαυτὸν ἐγκωμιάζῃ, τίς ἂν τὰ τοιαῦτα καρτερήσειεν ἀκούων; ἀπὸ μὲν οὖν τῆς ἀναισχύντου πραγματείας, ἐὰν σωφρονῇς, ἀποστήσῃ. ποίησαι δὲ, ὦ Κτησιφῶν, διὰ σαυτοῦ τὴν ἀπολογίαν. οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γε σκήψῃ, ὡς οὐ δυνατὸς εἶ λέγειν. καὶ γὰρ ἂν ἄτοπόν σοι συμβαίνοι, εἰ πρώην μέν ποθ' ὑπέμεινάς πρεσβευτὴς ὡς Κλεοπάτραν, τὴν Φιλίππου

Anecdd. p. 372.; non male. Vividior enim est oratio, si Aeschines se cum auditoribus conjungit ratione eorum, quae passi sunt. Thomas M. ἀκούσματα κάλλιον ἢ ἀκροάματα. Moeris item ἄκουσμα Ἀττικῶς, ἀκρόαμα Ἑλληνικῶς. Verius Bekkeri Anecdd. l. l. οὐκ ἀκρόαμά φασί τινες λέγειν τοὺς Ἀττικούς. διαμαρτάνουσι δέ. καὶ γὰρ πλεονάζουσι μὲν ἐν τῇ φωνῇ (ἄκουσμα)· χρῶνται δὲ καὶ τῷ ἀκροάματι, ὡς Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος. Vide intpp. ad Thomam M.

ὅταν δὲ ἄνθρωπος cet.] Oratio est ἀνακόλουθος, quam ἀκόλουθον reddidit Marklandus delenda particula' δέ. Sed contra omnes libros non ausim anacoluthiam tollere. Sic enim facile pergit, quasi primo membro scripserit: ὅταν μὲν γὰρ οἱ ὄντως ἄνδρες ἀγαθοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐπαίνους λέγωσιν, οὐ φέρομεν.

ποίησαι δὲ] Bekkerus malit ποιήσῃ vel ποιήσει in futuro, quemadmodum praecessit ἀποστήσῃ. Equidem in vulgata acquiesco. Prius enim membrum est conditionatum: ἐὰν σωφρονῇς, ἀποστήσῃ, et ex eo, quod conditioni satisfactum sit, pendet actio futura. Imperativus autem secundi membri est absolute exhortantis et imperantis.

Κλεοπάτραν] Haec erat Philippi filia ex Olympiade, quam Ol. CXI, 1. Philippus Alexandro, fratri Olympiadis, Molossorum vel Epirotarum regi, nuptum dedit, nuptiasque magnificentissime celebravit, ut enarrat Diodorus Sic. XVI, 91. Alexander a Tarentinis, auxilia adversus Bruttios deprecantibus sollicitatus, cupide in Italiam trajecit, se sperans Italiam sibi subjecturum, sed cum omnibus copiis suis occisus est. Anno ante Chr. n. 331.

θυγατέρα, χειροτονεῖσθαι, συναχθεσθησόμενος, ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου τελευτῇ, νυνὶ δὲ οὐ φήσεις δύνασθαι λέγειν. ἔπειτα γυναῖκα μὲν ἀλλοτρίαν πενθοῦσαν δύνασαι παραμυθεῖσθαι, γράψας δὲ μισθοῦ ψήφισμα οὐκ ἀπολογήσῃ; 83. ἢ τοιοῦτός ἐστιν, ὃν γέγραφας στεφανοῦσθαι, οἷος μὴ γινώσκεσθαι ὑπὸ τῶν εὖ πεπονθότων, ἂν μή τίς σοι συνείπῃ; ἐπερώτησον δὴ τοὺς δικαστάς, εἰ ἐγίνωσκον Χαβρίαν, καὶ Ἰφικράτην, καὶ Τιμόθεον, καὶ πυθοῦ παρ' αὐτῶν, διὰ τί τὰς δωρεὰς αὐτοῖς ἔδοσαν, καὶ τὰς εἰκόνας ἔστησαν. ἅπαντας γὰρ ἅμα σοι ἀποκρινοῦνται, ὅτι Χαβρίᾳ μέν, διὰ τὴν περὶ Νάξον

συναχθεσθησόμενος] Mead. et g συναχθησόμενος, et Atticistae, ut Thomas M. et Moeris, hanc formam κάλλιω καὶ Ἀττικὴν pronuntiant. Sed Atticistae saepe unum scriptorem vel unum locum respicientes rem posuerunt ut universe veram. Negari tamen non potest, formas ἀχθεσθήσομαι et ἀχθέσομαι (nam est sic scribenda) a librariis saepe confusas esse.

83. οἷος μὴ γινώσκεσθαι] „Si οἷος translatam significationem habet qui velit, qui possit, qui ad eam rem, de qua agitur, sit proclivis, paratus, intentus, semper cum infinitivo construitur et ipsum effertur eo casu, qui erat casus nominis τοιοῦτος." Haec exposuit et demonstravit Fr. W. Reitzius de prosodiae Gr. accentus inclinat. p. 92 ss.

Χαβρίαν] Chabriam ait propter pugnam navalem inter Naxum et Parum ornatum praemiis fuisse, de qua pugna exposui supra c. 75. Maxime tamen eluxit inventum ejus in proelio, quod apud Thebas fecit, quum Boeotiis subsidio venisset. Narrat id Diodorus Sic. XV, 35. Cornel. Nepos Chabr. 1. Statua in memoriam hujus rei Athenis in foro constituta est.

Ἰφικράτην] Iphicratem donarunt statua aenea, victu Prytanei, aliis praemiis, ὅτι μόραν Λακεδαιμονίων ἀπέκτεινε in bello, quod dicitur Corinthiacum, Ol. XCVI, 4. De Lacedaemoniorum mora accurate egit Fr. Manso Sparta Vol. I. P. II. p. 225., nos in tironum usum explicuimus ad Cornel. Nep. Iphicr. II, 3.

Τιμόθεον] Etiam huic statuam aeneam posuerunt Athenienses: quod primum exemplum erat, ut, quum patri populus sta-

ναυμαχίαν, Ἰφικράτει δὲ, ὅτι μόραν Λακεδαιμονίων ἀπέκτεινε, Τιμοθέῳ δὲ, διὰ τὸν περίπλουν τὸν εἰς Κέρκυραν, καὶ ἄλλοις, ὧν ἑκάστῳ πολλὰ καὶ καλὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἔργα πέπρακται. Δημοσθένει δ᾽, ἀντεροῦ, διὰ τί δώσετε· ὅτι δωροδόκος, ὅτι δειλὸς, ὅτι τὴν τάξιν ἔλιπε. καὶ πότερον τοῦτον τιμήσετε, ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀτιμώσετε, καὶ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας; οὓς νομίσαθ᾽ ὁρᾶν σχετλιάζοντας, εἰ οὗτος στεφανωθήσεται. καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινὸν, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ τὰ μὲν ξύλα, καὶ τοὺς λίθους, καὶ τὸν σίδηρον, τὰ ἄφωνα καὶ ἀγνώμονα, ἐάν τῳ ἐμπεσόντα ἀποκτείνῃ, ὑπερορίζομεν, καὶ ἐάν τις αὑτὸν διαχρήσηται, τὴν χεῖρα τὴν τοῦτο πράξασαν χωρὶς τοῦ

---

tuam posuisset, filio quoque daret. Corn. Nep. Tim. 2. Haec autem expeditio in Corcyram κατ᾽ ἐξοχὴν dicitur περίπλους. Nam primo in Thraciam navigaverat Timotheus, ut naves arcesseret, tum Graeciam circum navigavit, et Corcyram Atheniensium potestati subjecit. Cf. Xenoph. Hellen. VI, 2, 11. ss. Atticis autem haec insula Κέρκυρα nominabatur. Apud recentiores inprimis fluctuant Mss. inter Κέρκυρα et Κόρκυρα. Cf. accurate disputantem Cardinalem Quirinum in primordiis Corcyrae c. II. Latinis est Corcyra, hodie Corfù, graecis Κορφοὶ, corruptum ex Κορυφή.

ἀντεροῦ, διὰ τί δώσετε;] Sic dedit Bekkerus pro vulgato: ἐάν τις ἐρωτᾷ, διὰ τί οὐ δώσετε, φήσετε: quae est enuntiationis enervatio. Φήσετε deest in omnibus codd. praeter c f. οὐ δώσετε habent nonnisi a d g m n. Quam dedit Bekkerus lectionem, eam habent b e h k l. Ea sensim sensimque per partes corrupta est.

ἀτιμώσετε] n ἀτιμάσετε. Cf. ad Tim. 51.

σχετλιάζοντας] Cf. ad Tim. 59.

ἐάν τῳ ἐμπεσόντα ἀποκτείνῃ] Pausanias L. VI, 11, 2. Δράκων Ἀθηναίοις θεσμοὺς γράψας φονικοὺς ὑπερώρισε καὶ τὰ ἄψυχα, εἴ γε ἐμπεσόν τι ἐξ αὐτῶν ἀποκτείνειεν ἄνθρωπον, eamque legem probavit etiam Plato Legg. IX, 12. Cf. Matthiae Misc. Philoll. T. I. p. 154.

τὴν χεῖρα — — — χωρὶς τοῦ σώματος θάπτομεν] Rationem reddit Josephus ἁλώσ. L. III, 8, 5. παρ᾽ ἑτέροις δὲ καὶ τὰς δεξιὰς τούτων τῶν νεκρῶν ἀποκόπτειν ἐκέλευσαν, αἷς ἐστρατεύσαντο καθ᾽ ἑαυτῶν, ἡγούμενοι, καθάπερ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ἀλλότριον, οὕτω καὶ τὴν χεῖρα

σώματος θάπτομεν· Δημοσθένην δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, τὸν γράψαντα μὲν τὴν πανυστάτην ἔξοδον, προδόντα δὲ τοὺς στρατιώτας, τοῦτον ὑμεῖς τιμήσετε; οὐκοῦν ὑβρίζονται μὲν οἱ τελευτήσαντες, ἀθυμότεροι δὲ οἱ ζῶντες γίνονται, ὁρῶντες τῆς ἀρετῆς ἆθλον τὸν θάνατον κείμενον, τὴν δὲ μνήμην ἐπιλείπουσαν. 84. τὸ δὲ μέγιστον, ἐὰν ἐπερωτῶσιν ὑμᾶς οἱ νεώτεροι, πρὸς ποῖον χρὴ παράδειγμα αὐτοὺς τὸν βίον ποιεῖσθαι, τί κρινεῖτε; εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι οὐχ αἱ παλαῖστραι, οὐδὲ τὰ διδασκαλεῖα, οὐδ' ἡ μουσικὴ μόνον παιδεύει τοὺς νεωτέρους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τὰ δημόσια κηρύγματα. κηρύττεταί τις ἐν τῷ θεάτρῳ, ὅτι στεφανοῦται ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδραγαθίας καὶ εὐνοίας ἄνθρωπος

τοῦ σώματος. Aristoteles Nicom. L. III, 7. τὸ δὲ ἀποθνήσκειν φεύγοντα πενίαν ἢ ἔρωτα ἤ τι λυπηρὸν, οὐκ ἀνδρείου ἀλλὰ μᾶλλον δειλοῦ· μαλακία γὰρ τὸ φεύγειν τὰ ἐπίπονα.

πανυστάτην ἔξοδον] Intelligit fatalem illam expeditionem, quae clade Chaeronensi finita est.

τῆς ἀρετῆς ἆθλον cet.] Praemium virtutis esse mortem, memoriam vero evanuisse: quum tamen viri fortes cupiant μετὰ μνήμης τὸν ἀεὶ χρόνον ὑμνούμενοι θάλλειν.

84. τί κρινεῖτε; Quid judicabitis? quam sententiam pronuntiabitis? Br. — Omittunt hoc e h k l ut sit reticentia, quae tamen hic locum habere minime videtur. Orellius.

τὰ δημόσια κηρύγματα] „Marklando, qui παραδείγματα pro κηρύγματα conjecit, non assentior. Verbis enim recte examinatis, exempla illa subjecta ad τὰ δημόσια κηρύγματα pertinere videbis. Primum agit de cive foedo et improbo, cui ἡ ἀναγόρευσις contigit; secundum Ctesiphontis similem exhibet, qui τὸ κήρυγμα civi malo tribuendum censuerat; tertio denique pater adumbratur, qui, judex τῶν παρανόμων constitutus, accusatum suffragio suo absolvit, itaque improbum publico praeconio ornandum censuit. Wunderlich. Veritatem lectionis demonstrat enuntiatio, quae post exempla additur: εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι τοιαύτη δόξει ἡ πόλις εἶναι, ὁποῖός τις ἂν ᾖ ὁ κηρυττόμενος. Br. — Antiquitus tamen dubitatum jam fuisse de lectionis κηρύγματα veritate, arguit altera quattuor Codd. e h k l δίκαια, quae corrupta est ex δικαιώματα. Orellius.

ἀσχήμων ἐν τῷ βίῳ καὶ βδελυρός; ὁ δέ γε νεώτερος ταῦτ' ἰδὼν διεφθάρη. δίκην τις δέδωκε πονηρὸς καὶ πορνοβοσκός, ὥςπερ Κτησιφῶν; οἱ δέ γε ἄλλοι πεπαίδευνται. τἀναντία τις ψηφισάμενος τῶν καλῶν καὶ δικαίων, ἐπανελθὼν οἴκαδε παιδεύει τὸν υἱόν; ὁ δέ γε εἰκότως οὐ πείθεται· ἀλλὰ τὸ νουθετεῖν ἐνοχλεῖν ἐνταῦθα ἤδη δικαίως ὀνομάζεται. ὡς οὖν μὴ μόνον κρίνοντες, ἀλλὰ καὶ θεωρούμενοι, οὕτω τὴν ψῆφον φέρετε, εἰς ἀπολογισμὸν τοῖς νῦν μὲν οὐ παροῦσι τῶν πολιτῶν, ἐπερησομένοις δὲ ὑμᾶς, τί ἐδικάζετε. εὖ γὰρ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι τοιαύτη δόξει ἡ πόλις εἶναι, ὁποῖός τις ἂν ᾖ ὁ κηρυττόμενος. ἔστι δὲ ὄνειδος, μὴ τοῖς προγόνοις ὑμᾶς, ἀλλὰ τῇ Δημοσθένους ἀνανδρίᾳ προςεικασθῆναι. πῶς οὖν ἄν τις τὴν τοιαύτην αἰσχύνην ἐκφύγοι; 85. ἐὰν τοὺς προκαταλαμβάνοντας τὰ κοινὰ καὶ φιλάνθρωπα τῶν ὀνομάτων, ἀπίστους ὄντας τοῖς ἤθεσι, φυλάξησθε. ἡ γὰρ εὔνοια, καὶ τὸ τῆς δημοκρατίας ὄνομα κεῖται μὲν ἐν μέσῳ, φθάνουσι δ' ἐπ' αὐτὰ καταφεύγοντες τῷ λόγῳ ὡς ἐπὶ πολὺ οἱ τοῖς ἔργοις

πεπαίδευνται] Παιδεύεσθαι interdum de eo dicitur, qui, quum videat, quo ducat inscitia et improbitas, ab iis deterretur et ad prudentiam et honestatem ducitur.

παιδεύει] „Non Orientales solum et Judaei Graecienses, sed quivis scriptores antiqui conatibus effectum tribuunt." Valckenäer ad Phoen. 1406. Id praesertim fit, quum effectus sit durans. c. 85. τῆς δημοκρατίας ἐπιμελήθητε, ἤδη διαφευγούσης ὑμᾶς. Cf. Porson. ad Phoen. 1231.

85. προκαταλαμβάνοντες τὰ κοινὰ καὶ φιλάνθρωπα τῶν ὀνομάτων] Προκαταλαμβάνειν oratores dicuntur, quum, quod aut in adversarii caussa aut in judicis opinione esse aut fore arbitrantur contrarium, praeoccupant dicere et cum ratione dissolvere: qui, quum adversarius in judicibus velit opinionem excitare superbiae et importunitatis rei, utuntur oratione modesta et civili, ut fidem adversario occludant, etiam si agendi ratione minime sint modesti et civiles. Quae sequuntur, continent hujus enuntiationis explicationem.

ὡς ἐπὶ πολὺ] Vulgo ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, quod Bekkerus nonnisi in d f invenit. A librariis saepissime hae formulae confunduntur;

πλεῖστον ἀπέχοντες. ὅταν οὖν λάβητε ῥήτορα ξενικῶν στεφάνων καὶ κηρυγμάτων ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐπιθυμοῦντα, ἐπανάγειν αὐτὸν κελεύετε καὶ τὸν λόγον ὥσπερ τὰς βεβαιώσεις τῶν κτημάτων ὁ νόμος κελεύει ποιεῖσθαι, εἰς βίον ἀξιόχρεων, καὶ τρόπον σώφρονα· ὅτῳ δὲ ταῦτα μὴ μαρτυρεῖται, μὴ βεβαιοῦτε αὐτῷ τοὺς ἐπαινους, καὶ τῆς δημοκρατίας ἐπιμελήθητε, ἤδη διαφευγούσης ὑμᾶς. ἢ οὐ δεινὸν ὑμῖν δοκεῖ εἶναι, εἰ τὸ μὲν βουλευτήριον καὶ ὁ δῆμος παρορᾶται, αἱ δ' ἐπιστολαὶ καὶ αἱ πρεσβεῖαι ἀφικνοῦνται εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας, οὐ παρὰ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων, ἀλλὰ παρὰ τῶν πρωτευόντων ἐν τῇ Ἀσίᾳ, καὶ τῇ Εὐρώπῃ; καὶ ἐφ' οἷς ἐστὶν ἐκ τῶν νόμων ζημία θάνατος, ταῦτά τινες οὐκ ἐξαρνοῦνται πράττειν, ἀλλ' ὁμολογοῦσιν ἐν τῷ δήμῳ, καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἀλλήλοις παραναγινώσκουσιν, καὶ παρακελεύονται ὑμῖν οἱ μὲν βλέπειν εἰς τὰ ἑαυτῶν πρόςωπα, ὡς φύλακες τῆς δημοκρατίας, ἕτεροι δ' αἰτοῦσι δωρεάς, ὡς σωτῆρες τῆς πόλεως ὄντες· ὁ δὲ δῆμος ἐκ τῆς ἀθυμίας τῶν συμβεβηκότων,

---

optimos tamen arbitror et plurimos codices sequendos esse, quum utramque formam agnoscat Pollux IX, 152. Ὡς ἐπὶ πολὺ est saepe ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ saepissime. Alii autem scriptores alterutram formulam praetulisse videntur. Sic Heindorfius ad Theaet. §. 26. monet, Platoni ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ in usu esse. Vide tamen God. Stallbaum ad Platonis Phileb. p. 119.

τὰς βεβαιώσεις κτημάτων] Αἱ βεβαιώσεις sunt pignora, quae dari solebant in vendendo et emendo. Centesima enim pretii pars deponebatur, si lis exoriretur inter emtorem et venditorem. Haec summa dicebatur ἀξιόχρεως. Hinc jubetur orator, qui velit publice coronari, provocare ad vitam fide dignam et laude, venditoris instar, qui fidem suam praestat. Ex eodem loquendi genere petitum est μὴ βεβαιοῦτε τοὺς ἐπαίνους, ne confirmate laudes. Confirmare enim in jure Romano est terminus technicus.

μαρτυρεῖται] Μαρτυρεῖσθαι pro εὖ μαρτυρεῖσθαι usurpatur. Τοῦτό μοι μαρτυρεῖται hoc mihi bonum testimonium datur.

ὥςπερ παραγεγηρακὼς ἢ παρανοίας ἑαλωκὼς, αὐτὸ μόνον τοὔνομα τῆς δημοκρατίας περιποιεῖται, τῶν δ᾽ ἔργων ἑτέροις παρακεχώρηκεν; ἔπειτ᾽ ἀπέρχεσθε ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν οὐ βουλευσάμενοι, ἀλλ᾽ ὥςπερ ἐκ τῶν ἐράνων, τὰ περιόντα νειμάμενοι. 86. ὅτι δ᾽ οὐ ληρῶ, ἐκεῖθεν τὸν λόγον θεωρήσατε. ἐγένετό τις (ἄχθομαι δὲ μεμνημένος πολλάκις τὰς ἀτυχίας τῆς πόλεως) ἐνταῦθ᾽ ἀνὴρ ἰδιώτης, ὃς ἐκπλεῖν μόνον εἰς Σάμον ἐπιχειρήσας, ὡς προδότης τῆς πατρίδος αὐθημερὸν ὑπὸ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς θανάτῳ ἐζημιώθη. ἕτερος δ᾽ ἰδιώτης ἐκπλεύσας εἰς Ῥόδον, ὅτι τὸν

παραγεγηρακὼς] „Παρὰ in ejusmodi compositione discessum a natura et a recto significat. Παραγηράσκειν est ita senescere, ut a statu naturae humanae desciscas, secus quam decebat et expediebat. καταγηράσκειν est senescere, quod simpliciter est ab hoc loco alienum. Reiske. h l simplex habent γεγηρακώς. Br. — Verbo παραγεγηρακὼς comparari potest Latinorum, senio confectus, decrepitus, capularis senex. Talis vero etiam ille Aristophanis Equitt. v. 42: Δῆμος Πνυκίτης; δύςκολον γερόντιον ὑπόκωφον. Orellius.

παρανοίας ἑαλωκὼς] Vide supra c. 43. μηδ᾽ αἱρεῖτε παρανοίας.

ἐκ τῶν ἐράνων τὰ περιόντα νειμάμενοι] Merces (triobolum) quam judices accipiunt, non est praemium operae cum justitia impensae, sed ex publicis pecuniis, tamquam ex collatione in pauperes, ista inter vos dividitis. Br. — Imago non tam a collatione in pauperes mihi videtur desumta, quam a symbola sive coena collatitia, cujus reliquias convivae inter se dispertitas domum quisque reportant. Orellius.

86. ἐκπλεῖν μόνον εἰς Σάμον ἐπιχειρήσας] Num innuat Autolycum, qui ab Areopagitis morte damnatus est, non decernam. De eo Lycurgus κατα Λεωκρ. p. 177. ἀλλὰ μὴν Αὐτολύκου μὲν ὑμεῖς κατεψηφίσασθε, μείναντος μὲν αὐτοῦ ἐν τοῖς κινδύνοις, ἔχοντος δ᾽ αἰτίαν τοὺς υἱοὺς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι· καὶ ἐτιμωρήσασθε.

εἰς Ῥόδον] Hic est Leocrates, Atheniensis, dives et illustris, qui post pugnam Chaeronensem clam noctu navem conscendit, rebusque suis clam in eam comportatis, Rhodum trajecit. Quum octavo dein

φόβον ἀνάνδρως ἤνεγκε, πρώην ποτὲ εἰςηγγέλθη, καὶ ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο· εἰ δὲ μία μόνον μετέπεσεν, ὑπερώριστ' ἂν ἢ ἀπέθανεν. ἀντιθῶμεν δὴ τὸ νυνὶ γινόμενον. ἀνὴρ ῥήτωρ, ὁ πάντων τῶν κακῶν αἴτιος, ἔλιπε μὲν τὴν ἀπὸ στρατοπέδου τάξιν, ἀπέδρα δ' ἐκ τῆς πόλεως· οὗτος στεφανοῦσθαι ἀξιοῖ, καὶ κηρύττεσθαι οἴεται δεῖν. οὐκ ἀποπέμψετε τὸν ἄνθρωπον ὡς κοινὴν τῶν Ἑλλήνων συμφοράν, ἢ συλλαβόντες, ὡς λῃστὴν τῶν πραγμάτων, ἐπ' ὀνομάτων διὰ τῆς πολιτείας πλέοντα, τιμωρήσεσθε; καὶ τὸν καιρὸν μὴν μνήσθητε, ἐν ᾧ τὴν ψῆφον φέρετε. ἡμερῶν μὲν ὀλίγων

---

anno post varios casus Athenas rediisset, Lycurgus, cujus oratio etiamnum exstat, eum accusavit, et ex nostro discimus, quinam fuerit accusationis eventus. Nempe si ἴσαι ψῆφοι erant, reus a poena liber erat. Apud Euripidem El. 1262. ss. Seidl. Διόςκουροι Oresti haec praedicunt:

ἴσαι δέ σ' ἐκσώζουσι μὴ θανεῖν δίκῃ
ψῆφοι τεθεῖσαι. Λοξίας γὰρ αἰτίαν
ὡς αὑτὸν οἴσει, μητέρος χρήσας φόνον.
καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται,
νικᾶν ἴσαις ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.

Aristoteles Προβλημ. Sect. XXIX, 13. respondet ad hoc πρόβλημα: Διὰ τί ποτε, ὅταν καὶ τῷ φεύγοντι καὶ τῷ διώκοντι φαίνωνται ψῆφοι ἴσαι, ὁ φεύγων νικᾷ; De εἰςαγγέλλεσθαι vide ad παραπρ. 39.

ἐπ' ὀνομάτων διὰ τῆς πολιτείας πλέοντα] Ut respublica diversis rationibus cum navi comparatur, ita dicuntur ii, qui in republica versantur, navigare. Ἐπ' ὀνομάτων verbis, verborum magnificentia utens, cui eventus non respondet. Tropo igitur sublato sensus est: qui per varios reipublicae casus verbis cives decipit, eorum fortuna abutitur, eorumque infortunium auget, blanditiis et magnificentia verborum eos fascinans et occoecans. Br. — Supra ἀποπέμπειν non est simpliciter relegare, ut explicaverunt Budaeus, Stephanus in Thes. Reiskius in Ind. sed ἀποπομπὴν ποιεῖσθαι velut piaculi et monstri. cfr. Harpocrationem, et Coraium ad Isocrat. T. 2. p. 80. Orellius.

μέλλει τὰ Πύθια γίνεσθαι, καὶ τὸ συνέδριον τὸ τῶν Ἑλλήνων συλλέγεσθαι. διαβέβληται δ' ἡμῶν ἡ πόλις ἐκ τῶν Δημοσθένους πολιτευμάτων περὶ τοὺς νῦν καιρούς. δόξετε δὲ, ἐὰν μὲν τοῦτον στεφανώσητε, ὁμογνώμονες εἶναι τοῖς παραβαίνουσι τὴν κοινὴν εἰρήνην· ἐὰν δὲ τοὐναντίον τούτου πράξητε, ἀπολύσετε τὸν δῆμον τῶν αἰτιῶν. 87. μὴ οὖν ὡς ὑπὲρ ἀλλοτρίας, ἀλλ' ὡς ὑπὲρ οἰκείας τῆς πόλεως, βουλεύεσθε, καὶ τὰς φιλοτιμίας μὴ νέμετε ἀλλὰ κρίνετε, καὶ τὰς δωρεὰς εἰς βελτίω σώματα καὶ ἄνδρας ἀξιολογωτέρους ἀπόθεσθε. καὶ μὴ μόνον τοῖς ὠσὶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄμμασι διαβλέψαντες εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς βουλεύσασθε, τίνες ὑμῶν εἰσὶν οἱ βοηθήσοντες Δημοσθένει. πότερον οἱ συγκυνηγέται, ἢ οἱ συγγυμνασταὶ αὐτοῦ, ὅτ' ἦν ἐν ἡλικίᾳ; ἀλλὰ, μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον, οὐχ ὗς ἀγρίους κυνηγετῶν, οὐδὲ τῆς τοῦ σώματος εὐεξίας ἐπιμελόμενος, ἀλλ' ἐπασκῶν τέχνας ἐπὶ τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους διαγεγένηται. ἀλλ' εἰς τὴν ἀλαζονείαν

τὰ Πύθια] „Aeschines gibt zu erkennen, daſs die Versammlungen der Amphiktyonen und die Pythischen Spiele zur nämlichen Zeit gehalten worden seyn, was auch schon voraus zu setzen ist, weil die Amphiktyonen den Vorsitz bey diesen Spielen führten. Die pythischen Spiele sollen in die ersten Tage des Monaths Munychion (April) gefallen seyn. Aus andern Angaben läſst sich schlieſsen, daſs die Tage der Spiele und Versammlungen nicht jedes Mahl genau die gleichen gewesen, sondern daſs sie etwa in den Elaphebolion (Merz) gefallen seyn.“ Tittmann über den Bund der Amphiktyonen. p. 81.

τὸ συνέδριον τὸ τῶν Ἑλλήνων] Hic est conventus Amphictyonum, ut supra c. 49.

87. *καὶ τὰς φιλοτιμίας μὴ νέμετε, ἀλλὰ κρίνετε*] *Φιλοτιμίαι* sunt honores, qui publice virtuti tribuuntur. *Νέμειν*, ut patet ex opposito *κρίνειν*, indicat temere tribuere, profundere. *Μὴ νέμετε ἀλλὰ κρίνετε* idem est ac si dixisset: *νέμετε κρίνοντες* cum judicio tribuite, re pensitata, num honorem meritus sit is, qui eum appetit.

ἀποβλέψαντες, ὅταν φῇ Βυζαντίους μὲν ἐκ τῶν χειρῶν πρεσβεύσας ἐξελέσθαι τῶν Φιλίππου, ἀποστῆσαι δὲ Ἀκαρνᾶνας, ἐκπλῆξαι δὲ Θηβαίους δημηγορήσας. οἴεται γὰρ ὑμᾶς εἰς τοσοῦτον εὐηθείας ἤδη προβεβηκέναι, ὥστε καὶ ταῦτα ἀναπεισθήσεσθαι, ὥσπερ Πειθὼ τρέφοντας, ἀλλ' οὐ συκοφάντην ἄνθρωπον, ἐν τῇ πόλει. 88. ὅταν δ' ἐπὶ τελευτῆς ἤδη τοῦ λόγου συνηγόρους τοὺς κοινωνοὺς τῶν δωροδοκημάτων αὑτῷ παρακαλῇ, ὑπολαμβάνετε ὁρᾶν ἐπὶ τοῦ βήματος, οὗ νῦν ἑστηκὼς ἐγὼ λέγω, ἀντιπαρατεταγμένους πρὸς τὴν τούτων ἀσέλγειαν τοὺς τῆς πόλεως εὐεργέτας· Σόλωνα μέν, τὸν καλλίστοις νόμοις κοσμήσαντα τὴν δημοκρατίαν, ἄνδρα φιλόσοφον καὶ νομοθέτην ἀγα-

---

Βυζαντίους] Demosthenes περὶ στεφ. p. 255. τίς ἦν ὁ βοηθήσας τοῖς Βυζαντίοις καὶ σώσας αὐτούς; — — — ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. — τίς δ' ὁ τῇ πόλει λέγων καὶ γράφων καὶ πράττων, καὶ ἁπλῶς ἑαυτὸν εἰς τὰ πράγματα ἀφειδῶς διδούς; ἐγώ. Cf. supra c. 35. 36. 43.

ἀλλ' - ἀποβλέψαντες, ὅταν φῇ cet.] „Cogitandum est, Aeschinem in universum jam reputatione τῆς ἀλαζονείας Demosthenis commotum, verbis vero ἐκπλῆξαι δὲ Θηβαίους δημηγορήσας eo fervore abreptum esse, ut dum ad acerbam illam notam οἴεται γὰρ — — πόλει apponendam properaret, verbum, quale est ἀποψηφιεῖσθε, omitteret, vel potius plura, quibus judices monerentur, ne jactatione beneficiorum in rempublicam cumulatorum permoti illum absolverent. Quo ex fonte quae ἀνακολουθίας exempla apud oratores Graecos promanarint, incredibile est dictu. Primum igitur Aeschines docet, Demosthenem propter auctoritatem eorum, qui ei in judicio adsint, absolvi non posse; nec magis id fieri debere ob jactantiam, qua se efferat, secundo loco demonstrat. Quum vero allata prima caussa, qua judices ad litem secundum aliquam partem dandam permoveri vel avocari non debeant, ad aliam progrediuntur oratores, particula ἀλλὰ justum suum locum obtinet, praesertim si paullo ante adhibita est ad rationem adversariorum tamquam inanem refellendam.“ Wunderlich.

Πειθὼ] Cicero Brut. 15, 59. Πειθὼ quam Graeci vocant — — hanc Suadam appellavit Ennius, quam deam in Periclis labiis scripsit Eupolis sessitavisse.

θὸν, σωφρόνως, ὥςπερ προςῆκεν αὐτῷ, δεόμενον ὑμῶν μηδενὶ τρόπῳ τοὺς Δημοσθένους λόγους περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῶν ὅρκων καὶ τῶν νόμων· Ἀριστείδην δὲ, τὸν τοὺς φόρους τάξαντα τοῖς Ἕλλησιν, οὗ τελευτήσαντος τὰς θυγατέρας ἐξέδωκεν ὁ δῆμος, σχετλιάζοντα ἐπὶ τῷ τῆς δικαιοσύνης προπηλακισμῷ, καὶ ἐπερωτῶντα, εἰ οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ οἱ μὲν πατέρες ὑμῶν Ἄρθμιον τὸν Ζελείτην, κομίσαντα εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ἐκ Μήδων χρυσίον, ἐπιδημήσαντα εἰς τὴν πόλιν, πρόξενον ὄντα τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων, παρ' οὐδὲν μὲν ἦλθον ἀποκτεῖναι, ἐξεκήρυξαν δ' ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐξ ἁπάσης ἧς Ἀθηναῖοι ἄρχουσιν, ὑμεῖς δὲ Δημοσθένην, οὐ κομίσαντα τὸ ἐκ Μήδων χρυσίον, ἀλλὰ δωροδοκήσαντα καὶ ἔτι καὶ νῦν κεκτημένον, χρυσῷ στεφάνῳ μέλλετε στεφανοῦν· Θεμιστοκλέα δὲ, καὶ τοὺς ἐν Μαραθῶνι τελευτήσαντας, καὶ τοὺς ἐν Πλαταιαῖς; καὶ αὐτοὺς

---

88. τὰς θυγατέρας] Duas reliquit filias, quae a populo, teste Plutarcho in Aristidis vita, dotem acceperunt ter mille drachmarum. De iis, quorum filiae ex aerario dotatae fuerunt, vide Valerium Max. L. IV, c. 4.

Ἄρθμιον] Demosthenes Philipp. III, p. 121. s. Ἄρθμιος, φησὶ, (τὰ γράμματα), ὁ Πυθώνακτος, ὁ Ζελείτης ἄτιμος ἔστω καὶ πολέμιος τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων καὶ τῶν συμμάχων, αὐτὸς καὶ τὸ γένος. εἶθ' ἡ αἰτία προςγέγραπται, δι' ἣν τοῦτ' ἐγένετο; ὅτι τὸν χρυσὸν τὸν ἐκ τῶν Μήδων εἰς Πελοπόννησον ἤγαγε. ταῦτ' ἔστι τὰ γράμματα. Λογίζεσθε δὴ πρὸς Διὸς καὶ θεωρεῖτε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, τίς ἦν ποτὲ ἡ διάνοια τῶν τότε Ἀθηναίων τῶν ταῦτα ποιούντων, ἢ τί τὸ ἀξίωμα. ἐκεῖνοι Ζελείτην τινὰ, δοῦλον βασιλέως (ἡ γὰρ Ζέλειά ἐστι τῆς Ἀσίας, nempe πόλις Τρωάδος. cf. Eustathium ad Il. β. v. 824.) ὅτι τῷ δεσπότῃ διακονῶν χρυσίον ἤγαγεν εἰς Πελοπόννησον, ἐχθρὸν αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τῶν συμμάχων, αὐτὸν καὶ τὸ γένος, καὶ ἀτίμους εἶναι. τοῦτο δ' ἐστὶν οὐχ ἣν ἄν οὑτωσί τις φήσειεν ἀτιμίαν. τί γὰρ τῷ Ζελείτῃ τοῦτ' ἔμελεν, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ μεθέξειν ἔμελλεν; ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγει. ἀλλ' ἐν τοῖς φονικοῖς γέγραπται νόμοις, ὑπὲρ ὧν ἂν μὴ διδῷ φόνου δικάσασθαι, ἀλλ' εὐαγὲς ᾖ τὸ ἀποκτεῖναι· καὶ ἄτιμος, φησὶ, τεθνάτω. τοῦτο δὲ λέγει, καθαρὸν τὸν τούτων τινὰ ἀποκτείναντα εἶναι.

παρ' οὐδὲν μὲν ἦλθον ἀποκτεῖναι] Locutio formata ad frequen-

τοὺς τάφους τῶν προγόνων οὐκ οἴεσθε ἀναστενάξαι, εἰ ὁ μετὰ τῶν βαρβάρων ὁμολογῶν τοῖς Ἕλλησιν ἀντιπράττειν στεφανωθήσεται; Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Γῆ καὶ Ἥλιε καὶ Ἀρετὴ καὶ Σύνεσις καὶ Παιδεία, ᾗ διαγινώσκομεν τὰ καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ, βεβοήθηκα, καὶ εἴρηκα. καὶ εἰ μὲν καλῶς καὶ ἀξίως τοῦ ἀδικήματος κατηγόρηκα, εἶπον ὡς ἐβουλόμην· εἰ δὲ ἐνδεεστέρως, ὡς ἐδυνάμην. ὑμεῖς δὲ καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων λόγων, καὶ ἐκ τῶν παραλειπομένων, αὐτοὶ τὰ δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα ὑπὲρ τῆς πόλεως ψηφίσασθε.

---

tiorem παρὰ μικρὸν, παρ᾽ ὀλίγον ἔρχομαι ποιεῖν τι, parum abest, quin aliquid faciam. Παρ᾽ οὐδὲν ἦλθον ἀποκτεῖναι, nihil, minimum aberat, quin interficerent. Poena, qua multabant eum, mortis poenam aequiparabat. Polybius I, 15. οἱ Ῥωμαῖοι παρ᾽ οὐδὲν ἐλθόντες τοῦ πάσας ἀποβαλεῖν τὰς παρασκευάς. Cf. Vigerum p. 647. Exempla habet Wyttenbach. ad Plutarch. Mor. p. 401. Oxon.

οὐκ οἴεσθε ἀναστενάξαι] Bekkerus dedit οὐκ οἴεσθε στενάξειν. Vulgo οὐκ ἂν οἴεσθε ἀναστενάξαι. Duplicis videtur Grammaticorum correctionis alterutra nonnullos libros occupasse. Utrique non tolerarunt simplicem aoristum infinitivi, sed alteri mutarunt in futurum, quod legitur in b k l, alteri aoristo ἂν addiderunt, quod est in c d e f n. Simplicem aoristum vindicavi ad Tim. 13.

ὦ γῆ καὶ ἥλιε καὶ ἀρετὴ] Acerbe ridet locum Demosthenes περὶ στεφ. p. 266. ὥσπερ ἐν τραγῳδίᾳ βοῶντα, ὦ γῆ καὶ ἥλιε καὶ ἀρετὴ καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ πάλιν σύνεσιν καὶ παιδείαν ἐπικαλούμενον, ᾗ τὰ καλὰ καὶ αἰσχρὰ διαγινώσκεται. ταῦτα γὰρ δήπουθεν ἠκούετ᾽ αὐτοῦ λέγοντος. σοὶ δὲ ἀρετῆς, ὦ κάθαρμα, ἢ τοῖς σοῖς τίς μετουσία; ἢ καλῶν ἢ μὴ τοιούτων διάγνωσις; — — ποῦ δὲ παιδείας σοι θέμις μνησθῆναι; ἧς τῶν μὲν ὡς ἀληθῶς τετυχηκότων οὐδ᾽ ἂν εἷς περὶ αὑτοῦ τοιοῦτον οὐδὲν ἀλλὰ κἂν ἑτέρου λέγοντος ἐρυθριάσειε. — Si Reiskius pro βεβοήθηκα, quod sequitur, conjecit βεβόηκα, adversarii potius partes, quam ipsius scriptoris expressit. Omissio dativi ὑμῖν tragicum decet cothurnum. Br. — Mirum est pessimam Reiskii conjecturam βεβόηκα a tribus Bekkeri codd. confirmari. βεβοήθηκα figura admodum audace, refertur ad sola illa ἀρετὴ, σύνεσις καὶ παιδεία. Orellius.

„Lectae sunt epistolae Aeschinis a Photio, qui in Cod. LXI. eas honestissimo hoc praeconio ornavit: *Τρεῖς μόνους αὐτοῦ φασὶ γνησίους εἶναι [λόγους] καὶ θ' ἐπιστολάς. Διὸ τοὺς μὲν λόγους αὐτοῦ τινὲς Χάριτας ὠνόμαζον, διά τε τὸ χάριεν τοῦ λόγου, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν Χαρίτων· Μούσας δὲ τὰς ἐπιστολὰς διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐννέα Μουσῶν.* De *numero* harum epistolarum Photius quoque exhibet testimonium idem in cod. CCLXIV. Hodie habemus Triada quidem orationum, epistolas vero duodenas.

„Quaenam sint igitur abjudicandae, si quaeras, sive tanto auctore indignae, sive nota aliqua inustae, quae novitatem arguere possit, hoc ex me, inquam, si quaeras, ajo, praedico, confirmo et pronuntio; omnis XII. proscribendas protinus et eliminandas esse.

„Probe scio, rem esse omnium difficillimam, disputare de his fallaciis, quae ab aliorum aut fraude aut nimio otio profectae, aetati nostrae obtruduntur; novi, quam lubrico in loco versetur ille, qui id elaborat, ut alium de genere orationis, de charactere dicendi,

de verborum sententiarumque luminibus, ea persentiscere adducat, quae ipse secum experiatur; sibi licet non solum persuadeat, verum etiam medullitus concipiat penitusque et totus ad eum sensum sententiamque componatur. Non quod de stilo auctoris, de scribendi meditandique genere, de sententiarum pondere et gravitate, de colore orationis ceterisque id genus disputes, levissimam eam confirmandi rationem esse crediderim, aut potius non in ea vim inesse maximam; verum quum de iis in publicum disseras, ea disputatio auditores postulat (id quod non semper fieri solet) eodem literarum genere excultos, ad istiusmodi studia et crisin, auribus, sensu et judicio conformatos, usu denique exercitatos, atque eo demum otio abundantes, quo ipse frueris, qui istos auctores a teneris unguiculis edidicisti, atque in iis quasi expendendis fuisses innutritus." *Taylor.*

„His epistolis parum diligentiae adhibui, quae sunt confictae, isto nomine indignae. — — Pauca tantum in texto graeco mutavi, quoad ejus fieri poterat, currente prelo. — Pene me nunc hujus operae pudet pigetque. Praestabat, hanc camarinam aut non movisse aut perpurgasse. Notularum si quid in mentem venit inter legendum, id in hunc libellum variantium con-

jiciam. *R e i s k e ad frontem varietatis lectionis in epistolas.*

Primo quidem in animo habebam, disputationem praemittere, qua sequentes epistolas suppositas esse demonstrarem, tum, quae explicationi inservirent, textui subjicere. Mox autem, attente his epistolis perlectis, cognovi, eas leviores esse tum sententiarum, tum compositionis ratione, quam in quas cadat subtilior disputatio, neque criticas et exegeticas animadversiones facile sine odiosa repetitione separari posse. Hinc singula in singulas epistolas dispertivi. Nec tamen negare possum, me laboris taedio fatigatum gavisum esse labore finito. Neque, si unquam tam aridas et steriles epistolas fore suspicatus essem, vel ni, iis omissis, lectores aliqui forsitan credidissent, Aeschinem se mancum habere, hunc tolerassem laborem, sed orationi in Ctesiphontem comitem dedissem Demosthenis orationem *περὶ στεφάνου*, vel similem alius oratoris.

Quod si qui non suo se solo judicio et meis argumentis duci velint, sed aliam etiam auctoritatem desiderent, hi teneant, viros acutissimos et eruditissimos his epistolis Aeschinis famam laceratam existimasse,

non eos modo, qui ex professo eas tractarunt, ut Taylorum, Marklandum, Reiskium, sed qui per occasionem eas adhibuerunt, *Davidem Ruhnkenium* in historia Critica oratorum Graecorum, *F. A. Wolfium* ad Demosthenis Leptineam, *Aug. Boeckhium* in commentariis Pindari, *Fr. Passovium* in Encyclopaedia ab Erschio edi coeptam, alii. Apud quemque autem suum ipsius rectum judicium maxime valebit.

Taylor adhibuit duos codices manuscriptos, quos insignivit litteris *A* et *B* (accurata eorum notitia deest); Reiskius Helmstadiensem. Apud Bekkerum enotata est varietas lectionis item e duobus, Angelico sub littera *a* et Urbinate sub littera *c*. Haec hactenus.

Bremius.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

[ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΤΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ.]

1. ΦΙΛΟΚΡΑΤΕΙ.

Λύσαντες ἐκ Μουνυχίας ἑσπέρας λαμπρῷ σφόδρα Σκίρωνι, περὶ μέσην ἡμέραν κατήχθημεν εἰς Κορησσὸν τὴν

Epist. 1.

Φιλοκράτει]. Novimus Philocratem, teste Demosthene, socium Aeschinis in juvandis Philippi commodis, accusatum a Demosthene exilio multatum esse Ctes. 24. Hic vero, ad quem scripta est haec epistola, non est in exilio, sed Athenis, in rebus civilibus versans. Aut igitur epistolae auctor vel ignoravit sortem Philocratis vel oblitus est, aut ad alium ejusdem nominis datur epistola, nescio quem.

Λύσαντες] Apud Atticos scriptores *λύειν* non dicitur de iis, qui navi portu exeunt, sed est ex Latino solvere, quod apud bonos scriptores absolute ponitur pro solvere naves. Ellipseos quidem collectores *πείσματα* supplent vel *πρυμνήσια*; sed quae afferunt exempla, serioris omnia sunt aetatis. Vide Bosii Ellips. p. 377. et 421. Schaef. Alia quidem verba apud antiquos ellipsin habent substantivi *ναῦν*, ut *ἐλαύνειν* v. c. apud Thucyd. III, 49. quod etiam aliis significationibus absolute ponitur. Sic *ἀπαίρειν* et *καταίρειν* esse *ναυτικὰς λέξεις* monet Scholion apud Barnesium ad Eurip. Bacch. 1293. Sed absolutum *λύειν* sic apud Atticos non inveni.

λαμπρῷ - Σκίρωνι] *Σκίρων* est ventus, qui ex saxis Scironiis flat. Scironia saxa (*Σκειρωνίδες πέτραι*) supra Atticam sita sunt, per quas via erat, ab Isthmo Megara et in Atticam ducens. Nomen habebant a Scirone latrone, qui quos capiebat e saxo in mare praecipitabat, a Theseo autem interfectus est. Ventus ab his saxis quum oblique flaret, Athenienses ventum, qui ex occasu aestivo (Südwest) flabat, Scironem nominabant. Cf. Gellium N. Att. II, 22. *Λαμπρὸς* de vento adhibuit Herodot. II, 96. Atticis vix adhibitum seriores amaverunt. Cf. D'Orville ad Charit. p. 268. Lips.

Κορησσόν] Sic dedit Bekkerus ex a c pro vulgato *Νήρησσον*.

[illegible]

Nempe K[illegible] est natale insulae Ceae, [illegible] Strabo L. X. [illegible] p. [illegible] Erat [illegible]

[illegible] imprimis est de iis, qui [illegible] solent. [illegible] tamen jam apud [illegible] sunt in [illegible] Cf. Lemp. ad [illegible] p. [illegible]

[illegible] De [illegible] contrario [illegible] infimae est aetatis, nec ullum hujus [illegible] apud [illegible] Nec [illegible] tamen, plerique libros habere: [illegible], ex correctione, opinor.

[illegible] morbus est, qui medicis Graecis explicatur [illegible] [illegible]; mutatio quaedam ad albidius, quae ex viscosa glutinosaque pituita contrahitur. Barbarae gentes et Judaei hoc morbo potissimum laborasse dicuntur. Raro is penetravit in inferiorem corporis partem. Egit de hoc et cognatis morbis Hieron. Mercurialis de cutaneis morbis L. II. c. 2.

ταφέντος cet.] Narrat Diodorus Sic. XII, 58. Archonte Euthydemo Ol LXXXVIII, 3. secundum oraculum Athenienses insulam Delum lustrasse, *Ἀπόλλωνος μὲν οὖσαν ἱερὰν, δοκοῦσαν δὲ μεμιάνθαι, διὰ τὸ τοὺς τετελευτηκότας ἐν αὐτῇ τετάφθαι. ἀνασκάψαντες οὖν ἁπάσας τὰς ἐν τῇ Δήλῳ θήκας μετήνεγκαν εἰς τὴν Ῥήνειαν καλουμένην νῆσον, πλησίον ὑπάρχουσαν τῆς Δήλου. ἔταξαν δὲ καὶ νόμον, μήτε τίκτειν ἐν τῇ Δήλῳ μήτε θάπτειν.* Eo quo dixi tempore hoc factum esse, intelligitur etiam ex Thucyd. L. III, 104. — Per *ἐπιφανῆ*, quem in insula Delo sepultum esse tradit auctor, Reiskius intelligit Consulem aut Praetorem Romanum. Maximam enim Imperatorum tempore reverentiam Romanorum fuisse apud Graecos.

προςβαλεῖν αὐτοῖς τὸν θεὸν τὴν νόσον ταύτην ὑπελάμβανον. ἡμεῖς δὲ ὥςπερ ὥς τι ἔθνος ἀλλόφυλον, ἢ νῆσον ἐν τῇ ἔξω θαλάσσῃ ἀφιγμένοι, καὶ ἰδόντες ἐξαίφνης ποικίλους ἀνθρώπους, νυκτὸς ἔτι ἀποφεύγοντες ᾠχόμεθα· πυνθανόμενοι ἀλλήλων κατὰ τὸν πόρον, εἰ τὸ χρῶμα ἔχοι ἕκαστος, οἷον ἐκόμιζεν οἴκοθεν, καὶ τὰς τρίχας. ζάλη δὲ καὶ ἄνεμος ἐξώστης ἐμπεσὼν ἀπήνεγκεν ἡμᾶς ὑπὲρ Κρήτην, πλησίον Ψαμαθοῦντος. ὡς δὲ ἐν συνόπτῳ ἦμεν ἤδη, ἀντιπνεῖ πνεῦμα Λιβυκόν. εἶτα πνεύσαντος ἡμῖν ἀπαρκτίου, πάλιν πέντε νύκτας ἐν θαλάττῃ ἐφερόμεθα, ἐν αἷς προςέσχομεν Ἀθρώνῃ· ἵνα μάθωμεν μὴ πολυπραγμονεῖν, εἴ τις ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι κατὰ τοὺς νόμους, ἢ μὴ, στεφανοῦται. κἀκεῖθεν τέτταρσιν ἡμέραις ἀφικόμεθα εἰς ἐπίνειόν τι τῆς Ῥοδίας· ὅπου νοσῆσαί μοι συνέβη τὴν

προςβάλλειν – τὴν νόσον] Quum προςβάλλειν intransitive is dicatur, qui alium aggreditur et petit, tropice vi transitiva facile significat, malo aliquem petere, malum alicui injicere, quamquam nusquam me memini legere προςβάλλειν τὴν νόσον, nec tamen haec locutio, opinor, suspecta esse potest.

νῆσον ἐν τῇ ἔξω θαλάσσῃ] Ἡ ἔξω θάλασσα opposita τῇ ἔσω θαλάττῃ, est Oceanus Atlanticus, qui quoniam antiquis parum notus erat, ejus insulae monstris et portentis ex opinione vulgi scatebant.

ὑπὲρ Κρήτην πλησίον Ψαμαθοῦντος] Ὑπὲρ junctum locis significat septentrionalem partem. Ψαμαθοῦς est ἐπίνειον Peloponnesi, haud procul a Taenaro, promontorio meridionali.

πνεῦμα Λιβυκὸν] Antiqui adhibent terminum hujus venti technicum Λίψ. Gellius N. Att. II, 22. Africus, qui Graecis vocatur Λίψ. Scholiastes ad Aeschyli Persas v. 232. parum recte, opinor λίψ ὁ ἄνεμος ἀπὸ δυσμῶν ἢ ἐκλείψεων. ὅτε γὰρ δύει ὁ ἥλιος, ἐκλείπει.

Ἀθρώνῃ] Hunc locum invenire non potui. Variant libri Τορώνῃ, Πορώνῃ.

Ῥοδίας] Rhodia, quae etiam Rhodiopolis dicitur, urbs est Lyciae, exadversus insulae Rhodo.

περὶ τὸ ἆσθμα νόσον. ὡς δὲ ἐπιμείναντος αὐτόθι οὐκ ἐνεδίδου ἡ νόσος, διέπλευσα εἰς Ῥόδον, καὶ ἐδέξατο ἡμᾶς εὐμενῶς ὁ τόπος· εὐθὺς γὰρ, ὡς ἀφικόμην, πολὺ ῥάων ἐγενόμην. καὶ ταυτὶ μὲν ἔχομέν σοι τέως ἐπιστέλλειν· τὰ δ᾽ ἄλλα ὡς ἂν ἕκαστα συμβαίνῃ, δηλώσομεν. εὐτύχει, καὶ μὴ πολιτεύου μηδὲ πρόσκρουε μήτε τοῖς πλέον σοῦ, μήτε τοῖς ἔλαττον δυναμένοις.

2. ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΙ.

Ἐπέστειλεν ἡμῖν Νικόστρατος, ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος, ὡς ἐπηρεάζοις μὲν εἰς αὐτὸν οὐ μετρίως, ἐμοὶ δὲ ὀνειδίζοις τὴν διά σέ μοι συμβᾶσαν συμφοράν. ἐγὼ δὲ θαυμάζω, τί παθὼν ἐξιοῦσι μὲν οἴκοθεν ἡμῖν τοσαῦτα διελέχθης, ὥστε πεισθῆναί με, μηδὲν, ὧν διελέχθης, πεπλάσθαι σε μηδ᾽ ἄλλως φρονεῖν, βλέποντα πρῶτον μὲν εἰς τὴν ἐμὴν συμφορὰν, ἣν οὐκ ἀπεικὸς εἶναι καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐλεεῖν ὑπελάμβανον, ἔπειτα δὲ εἰς τὸ σκυθρωπόν σου, καὶ ὅμοιον δεδακρυμένῳ· ὥστ᾽ ἔγωγε καὶ ἐπέσκηψα ἐνίοις τῶν προσηκόντων ἡμῖν, εἴ του δέοιντο, προσιέναι σοὶ, καὶ μηδενὸς ὑστερήσειν ὑπεσχόμην αὐτοῖς, καὶ αὐτὸς δὲ ἐπέστειλα περὶ ὧν ἐχρημάτιζον Ἀθήνησί μοι γενέσθαι πολλάκις· νῦν δὲ οὐδ᾽ ἐμποδὼν ἔτι οὖσιν ἡμῖν, οὐδὲ διοχλοῦσί σοι οὐδὲ ἄλλῳ τινὶ Ἀθηναίων, ἐπηρεάζεις,

---

οὐκ ἐνεδίδου ἡ νόσος] Serioris aetatis medici usurpant ἐνδοῦναι de remissione morborum, eorum inprimis, in quibus est inflatio.

ῥάων ἐγενόμην] De eo, qui ex morbo reconvalescit, praesertim apud scriptores posterioris aetatis. Demosthenes vocabulum adhibet de animo, qui moerore per signa externa expresso, tranquillitatem recepit. κατὰ Στεφ. A. p. 1118. ἐγὼ τῶν γεγενημένων ἀποδυράμενος τὰ πλεῖστα πρὸς ὑμᾶς ὥσπερ ῥάων ἔσομαι. Cf. Wyttenbach ad Plutarchum p. 718. Oxon.

E p. 2.

ἐχρημάτιζον] Χρηματίζειν dicitur is, qui ad deliberandum aliquid proponit, vel re diligenter considerata responsum dat. H. l. videtur esse operam dare, studiose aliquid sectari.

διοχλοῦσι] Sic dedit Bekkerus ex codd. pro vulgato διενοχλοῦσι. Quod ut decompositum serioris aetatis forsitan haud erat mutandum.

καὶ οὔτε εἰς τὴν τύχην ἀποβλέπεις, οὔτε εἰς ἄλλο τι τῶν ἀνθρωπίνων, ἀλλ' ἐπαγωνίζῃ ἔτι καὶ ἐκπεπτωκόσι τῆς πατρίδος, καὶ ἀπεστερημένοις ἐπιτιμίας καὶ πόλεως καὶ πολιτῶν καὶ φίλων. καὶ ὅσα μὲν εἰς ἐμὲ ἀπόντα ἐβλασφήμεις, σοὶ μὲν ἴσως φέροι ἄν τινα εἰκότως καὶ φθόνον καὶ μῖσος, ὥςπερ ἂν εἴ τινα τῶν τεθνεώτων ἐπιβάλλοιο βλασφημεῖν, ἐν οὕτω χρηστῇ τε καὶ φιλανθρώπῳ πόλει· ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν διὰ ταῦτα φαυλότερος νομισθείην, ἀπὼν ὑπὸ σοῦ λοιδορούμενος, ἀτυχέστερος μέντοι καὶ ἐλεεινότερος ἴσως νομισθεὶς ποτὲ μὲν οὐδὲν ἧττον· νῦν δὲ οὐδεμίαν ὑπὲρ αὐτοῦ φωνὴν ἐκπέμπειν, ἀλλ' οὐδὲ ἀκούειν λοιδορούμενος δύναμαι. τὸ δὲ γέροντα ἐπιεικῆ ὑβρίζεσθαι, μηδεμίαν ἐλπίδα ἔτι ἔχοντα τοῦ δυνήσεσθαί ποτε ἀμύνασθαι, ὅς γε τὴν σύμπασαν ἐλπίδα ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς ἀκμὴν ἔχει, τοῖς μηδ' ἑαυτοὺς σώζειν ἔτι δυναμένοις· πῶς οὐκ αἰσχρόν ἐστιν; ἀλλὰ μή, πρὸς Διός, μὴ σύγε, ὦ Κτησιφῶν, μηδὲ εἰ τὰ μάλιστα ἡμᾶς ἀνιᾶν ἔτι βούλει, καὶ εἰ μὴ πεπλήρωκέ σε μηδὲν τῶν ἡμετέρων κακῶν, μίασμα

ἐκπεπτωκόσι τῆς πατρίδος] Rarius nec nisi posterioris aetatis scriptoribus usitatum esse ἐκπίπτειν cum solo genitivo, omissa praepositione, vere monuit Franc. Nicol. Gisl. Baguet in specimine Literarum inaugurali, quod exhibet Dionis Chrysostomi Orat. VIII. p. 12. not.

γέροντα ἐπιεικῆ] Intelligit τὸν θεῖον Νικόστρατον. — Ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς recte dedit Bekkerus pro vulgato ἐφ' ὑμῖν αὐτοῖς. Aeschines loquitur de se ipso. Nempe senex avunculus unam et solam spem habere poterat in sororis filio. Sed hic ipse miseria pressus aliorum auxilio indigebat. Phrynichus p. 123. ἀκμὴν ἀντὶ τοῦ ἔτι Ξενοφῶντα λέγουσιν ἅπαξ αὐτῷ κεχρῆσθαι, σὺ δὲ φυλάττου χρῆσθαι, λέγε δὲ ἔτι: ad quem locum monet Lobeckius, duas esse hujus adverbii significationes, alteram antiquiorem et primigeniam in articulo, cum maxime, nunc ipsum: cujus loco minime poni posset ἔτι sed ἄρτι. Altera recentior adhuc, qua Strabo, Plutarchus ejusque aetatis scriptores usi sunt.

πεπλήρωκέ σε] Πληροῦν τινὰ hic est, quod alias dicitur πληροῦν θυμόν τινος, satiare, pacare alicujus iram et cupiditatem.

[illegible]

3.

[illegible] ἀδίκως. [illegible]
τῶν [illegible], ἢ ὁ [illegible] τύχας,
[illegible] τῆς [illegible]. ὡς φασὶ, [illegible] προσ-
φερομένους· ἐγὼ δὲ, ἐπειδὴ ἀσεβῶς ἐν [illegible]
ἐπιτιμία, καὶ κατηγορίαν ἄλλων αὐτὸς ἄλλων, ἐγκαλοῦ-
μαι, ὥσπερ αἰτίας ἐστιν, [illegible] δὲ οὐδέν. οὐ γὰρ οὕτως
ἔγωγε ἠλίθιος εἰμι, ὥστε ἐξ ἧς πόλεως ὁ Θεμιστοκλῆς,
ὁ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας, ἐξήλαθη, καὶ ὅπου Μιλτιά-
δης, ὅτι μικρὸν ὤφλε τῷ δημοσίῳ, γέρων ἐν τῷ δεσμω-

[illegible]] [illegible] et [illegible] vocabula [illegible] esse, quamquam plerumque bona significatione usurpentur, ostenderunt interpretes ad Thomam M. s. v. [illegible]

Ep. 3.

[illegible] ἀδίκως] Equidem non admodum offendor in repugnantia, quae legitur infra ep. 7., ubi dicit auctor κατὰ μὲν τοὺς νόμους ὁμολογῶ ταύτῃ κεχρῆσθαι τῇ συμφορᾷ. Nostra enim epistola scripta est ad amicum, qui forsitan ipse jam Aeschini dolorem suum expresserat de injusta, quam passus sit, sorte. Septima autem ad senatum populumque Atheniensem datur, atque etiam ibi enuntiationi laudatae addit explicationem: φημὶ μέντοι βοηθῶν τοῖς νόμοις ταῦτα πεπονθέναι; neque haec judicandi diversitas eos offendere potest, qui oratores ipsos legerunt. Quod autem Marklandus affirmat, alioquin hanc epistolam Aeschine non indignam videri, id mihi secus videtur. Gloriabundi, ne dicam inepti, sophistae est, suam sortem comparare cum sorte Themistoclis et Miltiadis.

ὅτι μικρὸν ὦφλε] Ὦφλε pro vulgato ὤφειλε Bekkerus dedit e codd., ita ut auctor Atticistarum praecepta secutus sit. Phrynichus p. 4[illegible]. ὄφλημα καὶ ὀφείλημα διαφέρει. ὄφλημα γὰρ ἐκ καταδίκης λέγεται· ὀφείλημα δὲ, ὃ ἐδανείσατό τις. Ceterum in μικρὸν sophistica

τηρίῳ ἀπέθανε· ταύτῃ τῇ πόλει Αἰσχίνην τὸν Ἀτρομήτου φεύγοντα ἀγανακτεῖν οἴεσθαι δεῖν, εἴ τι τῶν εἰωθότων Ἀθήνησιν ἔπαθεν. ἀλλ' ἔγωγε καὶ λαμπρὸν εἰκότως μοι νομίσαιμ' ἂν αὐτὸ γενέσθαι τὸ μετ' ἐκείνων ἐν ἀδοξίᾳ παρὰ τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις, καὶ ἄξιος τοῦ ὅμοια παθεῖν ἐκείνοις γεγονέναι.

4.

Ἐπεί σοι δοκεῖ πυνθάνεσθαι περὶ Κλεοκράτους, ὅστις ἐστὶν ὁ Κλεοκράτης, ἄκουε. παύσῃ γὰρ οὐ προῖκα πολυπραγμονῶν, οὐδ' ἄπει πρὶν μακρᾶς ἀκοῦσαι διηγήσεως. τὸ μὲν γὰρ γένος ἐστὶν ἁπάντων ἀνδρῶν Ἑλλήνων οὐκ ἐν ἀφανεστάτοις· Ἀρίφρονα τὸν ἐκ Δαμαγήτου εἴ που πυν-

---

est deminutio. Ut enim historici docent, Miltiades quinquaginta talentis erat multatus.

ἐν ἀδοξίᾳ] Ironice, eadem invidia flagrare, qua heroes illi. Seriore enim tempore judicabantur ingratissimi fuisse aequales erga illorum virtutem.

Ep. 4.

παύσῃ γὰρ οὐ προῖκα πολυπραγμονῶν] Affectata locutio, quae significat: Auditis enim quae dicam, invenies tempus te et operam non perdidisse.

τὸ μὲν γὰρ γένος ἐστὶν ἁπάντων ἀνδρῶν Ἑλλήνων οὐκ ἐν ἀφανεστάτοις] Duram hanc locutionem merito appellat Taylor, si τὸ γένος sit subjectum. Si ἁπάντων ἀνδρῶν Ἑλλήνων abesset, tolerabilius foret τὸ γένος οὐκ ἐν ἀφανεστάτοις: quamquam ne tum quidem ejus generis mejosis, quam amant Graeci. Pingue enim est, duas ubique miscere negationes, ut affirmatio augeatur; sed ex notione vocabuli et usu loquendi certa quaedam adhibita sunt, et seriori demum tempore haec tamquam elegantia valuit. Τὸ γένος οὐκ ἀφανὲς non ingratum; τὸ γένος οὐκ ἐν ἀφανεστάτοις ingratum; τὸ γένος ἁπάντων ἀνδρῶν Ἑλλήνων οὐκ ἐν ἀφανεστάτοις ingratissimum.

ἐκ Δαμαγήτου] Damagetus erat rex Jalysi, urbis in insula Rhodo, qui Ol. XXVIII. circiter Aristomenis Messeniorum ducis tertiam filiam uxorem duxit. Pausanias IV, 24, 1. Sed is, de quo apud Pindarum Olymp. VII. sermo est, haud dubie est recentior. Boeckh ad Pindari Olymp. VII, p. 165.

θάνοιο, ὃν καὶ ὁ μέγας αἴρει Πίνδαρος. ἀλλ' ὅπως μὴ γέλωτα ὀφλισκάνῃς ζητῶν, ὅςτις ἐστὶν ὁ Πίνδαρος. τουτὶ μὲν γὰρ οἶμαι ὅτι καὶ παρὰ Μαντίᾳ τῷ γραμματιστῇ ἅμα ἐμοί ποτε ἔμαθες τὸ γράμμα· καὶ εἰ μηδενὸς ἔτι τῶν παρὰ Μαντίᾳ μνημονεύεις, ἐν γοῦν ταῖς ἐκκλησίαις Μελανίππου ἑκάστοτε ἀκούεις λέγοντος, „αἵ τε λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα Ἀθᾶναι," καὶ ὅτι Πινδάρου τοῦ Θηβαίου τὸ ἔπος τοῦτό ἐστι λέγοντος, καὶ ὅτι ἐζημίωσαν αὐτὸν Θηβαῖοι τοῦτο ποιήσαντα τὸ ἔπος, οἱ δὲ ὑμέτεροι πρόγονοι διπλῆν αὐτῷ τὴν ζημίαν ἀπέδοσαν,

---

τὸ γράμμα] H. l. i. q. τὸ σύγγραμμα. Accurate de hac significatione exposuit Valckenaër in Animadvv. ad Ammonium L. I. c. XIII. Non tamen opus esse videtur, ut pro τουτὶ legatur τουτουί sc. Pindari. Τουτὶ τὸ γράμμα est celebre illud carmen.

αἵ τε λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμ' Ἀθᾶναι] Scholiastes Aristoph. Nubb. v. 298. Λιπαρὸν εὐθαλῆ, τὴν πᾶσι κομῶσαν. Πίνδαρος· Λιπαραὶ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος ἔρεισμα, κλειναὶ Ἀθῆναι. Adscribitur hoc fragmentum Pindari Dithyrambis p. 74. s. Edit. Heyn. p. 579. s. Boeckh. Boeckhius conjicit, hos fere duos versus fuisse in Attico dithyrambo, ex variorum laudationibus:

αἵτε λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀοίδιμοι
Ἑλλάδος ἔρεισμα, κλειναὶ Ἀθᾶναι.

— ◡◡◡ — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡ Pes Creticus cum dactylico tetrametro

— ◡◡◡ — ◡ — ◡◡ — — Anacrusis, trochaicus monom. cum dactyl. dimetro.

ἐζημίωσαν] Tzetzes ad Hesiodum p. 154. b. Heins. Πίνδαρος χιλίας δραχμὰς ἐξέτισε Θηβαίοις, ὅτι τὰς Ἀθήνας Ἑλλάδος γεγράφηκεν ἔρεισμα. Summam multae hausit ex vita Pindari p. 9. Boeckh.

διπλῆν αὐτῷ τὴν ζημίαν ἀπέδοσαν] Isocrates περὶ ἀντιδόσ. p. 60. s. Orell. Πίνδαρον μὲν τὸν ποιητὴν οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες ὑπὲρ ἑνὸς μόνον ῥήματος, ὅτι τὴν πόλιν ἔρεισμα τῆς Ἑλλάδος ὠνόμασεν, οὕτως ἐτίμησαν, ὥςτε καὶ πρόξενον ποιήσασθαι, καὶ δωρεὰν μυρίας αὐτῷ δοῦναι δραχμάς. In vita Pindari p. 9. Boeckh. dicuntur χιλίας δραχμὰς ἐκτῖσαι, quibus a Thebanis multatus fuerat. Διπλῆν igitur

μετὰ τοῦ καὶ εἰκόνι χαλκῇ τιμῆσαι· καὶ ἦν αὕτη καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι, πρὸ τῆς βασιλείου στοᾶς, καθήμενος ἐνδύματι καὶ λύρᾳ ὁ Πίνδαρος, διάδημα ἔχων, καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων ἀνειλιγμένον βιβλίον. οὗτος δὴ ὁ Πίνδαρος Δαμάγητον ᾄδει ἐκεῖνον, εἰς ὃν ἀνατείνει τὸ Κλεοκράτους γένος. λέγει δέ που ὁ αὐτὸς Πίνδαρος, καὶ τὰ περὶ τοὺς Διαγορείους, καὶ τὰ περὶ τὴν πρεσβῦτιν, ἧς τὸ μητρῷον αὐτοῦ γένος ἅπτεται. καὶ εἰ μὴ σφόδρα ᾔδειν ποιητῶν ὑπέρφρονα ὄντα σε, καὶ τὰ ἀγοραῖα ταῦτα, καὶ τὰ ἀπολέσαντα ἡμᾶς ἐπιτηδεύματα μᾶλλον περιέποντα, κἂν ἀποχρῆν ὑπελάμβανόν σε ὑπομνῆσαι, μόνον τὰ περὶ τοὺς Διαγορείους εἰπὼν ἔπη Πινδάρου· νῦν δὲ οἶδα, ὅτι μάτην σοι ταύτην τὴν λύραν λέξομεν. δοκεῖ οὖν μοι ἀνάγκη εἶναι διηγήσασθαί σοι τὸ διήγημα τοῦτο. ἄξιον γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ μὴ προσῆκον Κλεοκράτει. λέγεται γάρ ποτε γυνὴ πρεσβῦτις

---

forsitan dixit auctor ratione interni pretii, quum eum Athenienses etiam προξενίᾳ donaverint.

καθήμενος ἐνδύματι] Quod voluit Hemsterhusius ad Aristophanis Plutum p. 479. καθήμενος ἐν ἐνδύματι, bonis scriptoribus est ex regula. Num in seriore, nostrum tolerandum non sit, non decernam. Certe contra codd. addere praepositionem non ausim.

Διαγόρας] Filius Damageti recentioris. Nemo tamen ex illa familia clarior fuit Diagora, cujus multas victorias Pindarus Olymp. VII. inde a v. 80. persequitur. Diagorae tres inclaruerunt filii, natu maximus Damagetus, Olympiae victor, et statua ibi posita insignis, alter Acusilaus, et natu minimus Dorieus, iisdem ornati honoribus. Celebrior fratribus Dorieus, quem Pausanias praeter alias plurimas victorias tres Olympiades continuas post fratres vicisse testatur.

γυνὴ πρεσβῦτις] Pindari Scholiastes in Olymp. VII. prooemio haec habet: Φασὶ καὶ τὴν τούτου (τοῦ Διαγόρου) θυγατέρα Καλλιπάτειραν ἐλθεῖν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ αἰτεῖν παρὰ τῶν Ἑλλανοδικῶν ἐπιτρέψαι τὴν θέαν αὐτῇ, τοὺς δὲ κωλύειν φάσκοντας κατὰ νόμον, γυναῖκα μὴ θεωρεῖν τὸν γυμνικὸν ἀγῶνα· τὴν δὲ φῆσαι πρὸς αὐτούς, οὐχ ὁμοίαν

Ὀλυμπίασι παρελθοῦσα εἰς τὸ στάδιον, ἑστάναι τε ἅμα τοῖς ἀνδράσι, καὶ θεᾶσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους. ἐπιστάντων δὲ αὐτῇ τῶν Ἑλλανοδικῶν, ὅτι ἐτόλμησε παρελθεῖν εἰς τὸ στάδιον, ἀποκρίνασθαι, τίνι γὰρ ἄλλῃ τοῦτο γυναικὶ δέδωκε καυχήσασθαι οὕτως ὁ θεὸς, ὅτι καὶ πατέρα καὶ τρεῖς ἀδελφοὺς Ὀλυμπιονίκας ἔχει καὶ υἱὸν ἐπ' Ὀλύμπια ἄγει; ταύτης οὖν τῆς πρεσβύτιδος, καὶ τούτου τοῦ γένους, ἀπόῤῥωξ ἐστὶν ὁ Κλεοκράτης· ὡς ἔστι μᾶλλον πάντων ἢ αὐτοῦ πυθέσθαι. καὶ πλείω μὲν οὐ βούλομαι λέγειν· μὴ, οὐ μηνύσαι σοι, ὅπερ ἠξίωσας, ὅστις ἐστὶν ὁ Κλεοκράτης, βούλεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐγκεκωμιακέναι

εἶναι ταῖς ἄλλαις γυναιξὶν, ἀλλὰ φέρειν πλέον τι ταῖς προγονικαῖς ἀρεταῖς ἐπερειδομένην· ἔσχε γὰρ καὶ τὸν πατέρα καὶ τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς Ὀλυμπιονίκας. — — καὶ δεῖξαι τάς τε τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν στήλας; καὶ οὕτω νικηθέντας τοὺς Ἑλλανοδίκας ἐπιχωρῆσαι καὶ συνήθειαν νόμου διαλῦσαι καὶ τῇ Καλλιπατείρῃ τὴν θέαν ἐπιτρέψαι. Nimirum ex hoc fonte auctor epistolae historiolam hauserat; nulla ejus in ipso Pindaro mentio; Grammatici autem interdum scholiorum narrationes ipsi Pindaro tribuebant. Alii hoc Berenice, sorori Callipatires contigisse tradunt, quod probabilius est. Vide Boeckh l. l.

Ἑλλανοδίκαι] „Sic appellabantur judices certaminum Olympicorum, qui athletas examinabant, jusjurandum ab iis insuper exigebant, inter se committebant et tandem judicabant. Neque vero decernebant tantum coronam victoribus, sed etiam castigabant eos, qui aliquid contra leges fecerant. Vario fuerunt numero diversis temporibus, sed ad extremum potissimum decem, aliquando tamen plures, aliquando pauciores, prout tribuum numerus Eleis, unde eligebantur, major aut minor fuit." Perizonius ad Aeliani Varr. Historr. IX, 31.

ἀπόῤῥωξ] *Ἀποῤῥῶγες* vel dici solent saxa praerupta vel partes avulsae. Suidas addit etiam aliud: *καὶ γένους ἀπογονή. Οὗτος δὲ ἦν ἄρα Ἐριννύων ἀπόῤῥωξ.* Respicit locum in Aristoph. Lys. 813., ubi Timon dicitur *Ἐριννύων ἀπόῤῥωξ* tropice *διὰ τὴν μισανθρωπίαν*, ut animadvertit Scholiastes. De genere hominis nativo, ex quo quis descendit, apud Atticos non inveni.

αὐτὸν, ὥςπερ καὶ Θρασύμαχος τὸν ξένον, συντετάχθαι, καὶ ἀποτίνειν ταύτην τὴν χάριν τοῦ λαμπρῶς ἑστιᾶσθαι, δοκῶ. τοσοῦτον μέντοι εἴποιμ' ἄν, ὅτι ἡ πρεσβῦτις ἐκείνη, εἰ τοῦτον ἐγνώκει τὸν Κλεοκράτην, πολὺ ἂν μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἐπὶ τοῖς πέντε Ὀλυμπιονίκαις ἐσεμνύνετο.

5.

Ὁ μὲν Ἰουλιάδης, ᾧ μάλιστ' ἐπεποίθεις, οὔτε, ὅτε ἀφίγμεθα εἰς Ῥόδον, παρὼν ἔτυχεν, ἀλλὰ περὶ Λίνδον ἦν· οὔτε ἐπανελθὼν εἰς Ῥόδον, περιττῶς ἠσμένισεν ἡμᾶς, ἔξω δὴ τοῦ τὰ κοινὰ ταῦτα προστάξαι, λέγειν, εἴ τινων

ὥςπερ ὁ Θρασύμαχος τὸν ξένον] Videtur auctor respicere libellum, qui eo tempore sub Thrasymachi nomine latus esse videtur ἐγκώμιον τοῦ ξένου.

συντετάχθαι] Συντάττομαι mihi mandatur, mandatum accipio. Medium συντάξασθαι pro jubere, mandare dixerunt imperiti, ut apparet ex Luciani Soloec. §. 5.

Ep. 5.

Ῥόδον] Intelligenda est urbs. Sed Lindus et Camirus, urbe Rhodo condita, non amplius videntur ut urbes inhabitatae fuisse. Narrat enim Diodorus Siculus L. XIII, 71. Οἱ δὲ τὴν Ῥόδον νῆσον κατοικοῦντες καὶ Ἰήλυσον καὶ Λίνδον καὶ Κάμειρον μετῳκίσθησαν εἰς μίαν πόλιν τὴν νῦν καλουμένην Ῥόδον. Videntur tamen divites villas habuisse Lindi et Camiri.

περιττῶς ἠσμένισεν ἡμᾶς] Hesychius ἀσμενίζει, χαίρει, ἀγάλλεται. ἠσμένισαν· ἐχάρησαν. οὐκ ἠσμένισαν οὐκ ἐχάρησαν. Sed nullum hujus vocabuli apud Atticos scriptores vestigium, verum legitur in versione Alexandrina et apud recentiores Graecos. Memorabile vero est, quod auctor noster in eadem epistola hoc verbum transitive adhibeat et intransitive; transitive hoc loco benigne, humaniter excipere, intransitive infra, ἀσμενίζω τῇ συμφορᾷ: aequo animo fero calamitatem. Transitivae significationis, quam derivatio non respuit, vel constructionis cum accusativo Suidas habet exemplum s. v., nescio ex quo auctore: οἱ μὲν οὖν ὄλεθρον ἀσμενίσαντες. Certe junctum est accusativo, ut apud Lucianum Amorr. 27. σχεδὸν γὰρ οὐ κατὰ ταὐτὰ τοῖς ἀλόγοις ζώοις τὰς μονήρεις διατριβὰς ἀσμενίζομεν; ipsum autem vocabulum nonnisi posterioris aetatis.

πρίζομεν. ὁ δὲ Κλεοκράτης οὐδέ, μὰ τοὺς θεούς, ἐπιστεῖλαί σοι δυναίμην ἂν ἐπαξίως τὴν ὑπερβολὴν τῆς φιλανθρωπίας, ὅσῃ κέχρηται περὶ ἐμέ. καὶ γὰρ οἰκίαν παρεσκεύασέ μοι δημοσίᾳ δοθῆναι, καὶ χωρίον ἐν Καμείρῳ, καὶ αὐτός δὲ ἔπεμψεν ἡμῖν τὰ ἐπιτήδεια, καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἄφθονα, οὐκ ἐμοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ Τεύθραντι καὶ Ὁλιστίᾳ· τὰ μὲν ἄλλα εἰ καὶ φαυλότερα τῶν Ἀθήνησιν, ὥσπερ εἰκὸς καὶ μάλα, ἀλλ' οἵων παρόντων οὐδὲν ἂν τῶν ἐκεῖ δεηθείημεν· οἶνόν γε μὴν καὶ πολὺ ἀμείνω τοῦ παρ' ἡμῖν, καὶ ἐκ στροβίλου ἅμα καὶ ἀλεύρων καὶ ἀρωμάτων πεποιημένα ἐν τέλους τραγήματα· ὧν καὶ πέπομφά σοι. ταῦτα δ' ἡμῖν ἔπεμψε, καὶ πυρῶν μεδίμνους, ὅσοις ἐγὼ μεδίμνοις οὐχ ὅπως ἐμαυτόν, ἀλλὰ καὶ πάντας Κοθωκίδας διαρκεῖν ἂν ἐδυνάμην· καὶ πολλὰ δὲ ἄλλα πρὸς τούτοις, ἃ γράφειν αἰσχύνομαι, ἵνα μή τινα δηλοῦν ἐμὴν μικρολογίαν δόξω. τὸ μὲν γὰρ τὰ μικρὰ πάνυ ὑπερασπάζεσθαι, μικρολογίας μέν τινος εἶναί φημι καὶ ἀπειροκαλίας· φιλοφρονημάτων δὲ καὶ μικρῶν πάνυ ἔγωγε ἡττᾶσθαι ὁμολογῶ. παρέχει δὲ ἡμῖν καὶ ἄλλα κάλλιω, συῶν τε ἀγρίων, καὶ δορκάδων τῶν πέραθεν ἀπολαύσματα·

ἐκ στροβίλου] Phrynichus p. 396. οἱ μὲν πολλοὶ στρόβιλον τὸ ἐδώδιμον λέγουσι καὶ αὐτὸ τὸ δένδρον. οἱ δ' ἀρχαῖοι τὴν βίαιον τοῦ ἀνέμου εἴλησιν καὶ συστροφὴν καλοῦσι καὶ συστροβιλῆσαι τὸ στρέψαι. οὕτως οὖν καὶ ἡμῖν ῥητέον. τὸ δὲ ἐδώδιμον καὶ πιτύων καρπὸν καὶ τὸ δένδρον πίτυν: ubi vide Lobeck.

ὅσοις ἐγὼ μεδίμνοις] Substantivi repetitionem Latinismum esse monuit Reiske.

Κοθωκίδας διαρκεῖν] *Διαρκεῖν* est parem esse, et hoc quidem verbum interdum dicitur de eo, qui par est tribuendo ad vitam necessaria. Tum aut simpliciter dicitur *διαρκεῖν τινὶ* aut *διαρκεῖν πρός τινα*, aut additur *εἰς βίον*. *Διαρκεῖν τινὰ* nusquam legitur.

πέραθεν] Hoc adverbium in *θεν* vix legitur apud prosaicos bonae aetatis. Cf. Lobeck ad Phryn. p. 93. s. Id tamen legimus apud Eurip. Heracl. 83., ut multa in *θεν* usurparunt tragici, quae Attica prosa rejicit.

ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς ἡμῖν σύνεστιν ὁσημέραι, καὶ μεταδίδωσι τῆς αὐτοῦ σοφίας, ἣ σοφωτέρα ἢ καθ' ἡμᾶς ἐστιν. ἃ γὰρ ἐγὼ παθὼν ἐδιδάχθην, ταῦτα πρὶν παθεῖν φυλάττεται, σοφίᾳ, καὶ οὐχ, ὥςπερ οἱ ἄφρονες, πείρᾳ διδασκόμενος. οὐ γὰρ πολιτεύεται. καὶ ὅσον γ' ἐπὶ Κλεοκράτει, οὐδεμιᾶς πόλεως ἄλλης, οὐδὲ ἀνθρώπων ἐπιθυμῶ, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀσμενίζω τῇ συμφορᾷ, καὶ ἀρχὴ δοκεῖ μοι τοῦ βίου ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς αὐτόθι πολιτείας. καὶ οὕτω μὲν ὑπεραγαπῶ τὰ παρόντα, καί, ὅπερ φασὶ Σοφοκλέα ἤδη γέροντα ὑπὲρ ἄλλης ἡδονῆς εἰπεῖν, ὥςπερ κυνὸς λυττώσης, ἀπηλλάχθαι ποτὲ τῆς τοῦ πολιτεύεσθαι ἡδονῆς δοκῶ, καί, ὅταν ὁ νοῦς ἐπικρατῇ, τριςευδαίμων ἔγωγε ἐμαυτῷ τῆς φυγῆς, ἣν φεύγω, φαίνομαι· ὅταν δ' αὖ πάλιν ὑπέλθῃ μοι λογισμός τε καὶ γνώμη τῶν αὐτόθι, οὐχ ἑταίρων μόνον ἀλλὰ καὶ συγγενῶν καὶ ἐκκλησίας καὶ Κολυττοῦ, ἐν ᾧ πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη ᾤκησα, καὶ τοῦ Ἁλῆσι χωρίου καὶ τῶν ἐκεῖ μοι μετὰ σοῦ καὶ Φιλίνου διατριβῶν γενομένων, μεταῤῥεῖ ἅπαν τὸ αἷμα ἄλλοσέ ποι τῶν σπλάγχνων πάλιν, καί μοι δήποτε καὶ λοιδορίαι, αἷς ἐλοιδορούμην ὑπὸ Δημοσθένους, ἥδισται δοκοῦσι, καὶ σκώμματα, ἐφ' οἷς οὐδεὶς

ἀπολαύσματα] Nomen quod nusquam nisi apud posteriores, Plutarchum, apud auctorem epistolarum Eurip. ep. 4. cet. legitur.

ὑπὲρ ἄλλης ἡδονῆς] Scilicet ὑπὲρ τῆς τῶν ἀφροδισίων.

ὥςπερ κυνὸς λυττώσης] Plato de rep. 1, 3., qui primus hanc historiolam narravit, ait ὥςπερ λυττῶντα καὶ ἄγριον δεσπότην, ubi vide Astium, qui, quae colligenda sunt, collegit.

Κολυττοῦ] Cf. Ctesiph. 43.

Ἁλῆσι] Ἁλαί, nomen duorum demorum: Ἁλαὶ Αἰξωνίδες τῆς Κεκροπίδος φυλῆς. Ἁλαὶ Ἀραφηνίδες, τῆς Αἰγηΐδος. Uberius rem exposuit Meursius:

ἔξω Κτησιφῶντος ἐγέλασε πώποτε. ἀλλὰ γὰρ ἅλις μὲν ἡμῖν δακρύων. σὺ δ' εὐτυχοίης, καὶ μὴ μόνον πολιτείαν ἅπασαν, ἀλλὰ καὶ Λεπτίνην φεῦγε, ὅτι πρὸς ἡμᾶς ἔχει φιλαπεχθημόνως, καὶ ὅτι τἆλλα τοιοῦτός ἐστιν, ὅτου περιεῖναι μὲν μηδενὸς λαμπρότερον, ἡττᾶσθαι δὲ, ἀδοξότατον. καὶ μάλιστα μὲν παραινῶ, φεῦγε τὰς μετ' αὐτοῦ διατριβάς· εἰ δ' αὖ συνέλθοις ἐκ τύχης, καὶ καθ' ἡμῶν λέγοι τι, πειρῶ σιωπᾷν, ἂν ἰσχύῃς, καὶ γελᾷν. ἀλλ' ὁ μὲν δίδωσιν ἀποχρῶσαν δίκην τῷ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ γέλωτος εἶναι δοκεῖν ἅμα καὶ μίσους ἄξιος. σὺ δὲ, εἰ μὴ πάνυ φοβῇ τὴν θάλατταν, ἀφίκοιο παρ' ἡμᾶς ποτὲ, καὶ παρασχὼν σεαυτὸν ἰδεῖν ἡμῖν, ἐπανίοις πάλιν.

6. ΦΙΛΟΚΡΑΤΕΙ.

Ἀρίστων οὗτος, ὁ κομίζων σοι τὴν ἐπιστολὴν, ὁ πρῶτός ἐστιν ἡμᾶς ὑποδεξάμενος ἐν Ῥόδῳ. πέπλευκε δὲ Ἀθήναζε κατὰ χρείαν κηδεστοῦ γέροντος, ἀργύριον εἰςπράξων παρὰ τοῦ τραπεζίτου Χαρμόλα. σκόπει οὖν, ὅπως αὐτὸν ὑποδέξῃ φιλοφρόνως. ἔστι δὲ κομιδῇ εὐτελὴς τὴν δίαιταν καὶ πρέπων ἡμῖν. ᾧ καὶ τὰ ἄλλα συμπράξεις, ὡς μάθῃ, ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων ὑπεδέξατο, ἀλλ' ἔστιν ἔτι τις Ἀθήνησιν Αἰσχίνου λόγος καὶ μνήμη.

ἔξω Κτησιφῶντος] Praeter Ctesiphontem, si Ctesiphontem excipias. Rarius quidem ἔξω hac significatione apud Atticos legitur, nec tamen probis auctoribus caret, ut Thucydide, qui vocabulo sic utitur I, 10. III, 61. V, 26.

Λεπτίνην] Varios hujus nominis Athenienses fuisse monet F. A. Wolfius ad Leptin. Prolegg. p. XXXXV. n. 22.

τὴν δίκην ἀποχρῶσαν] Participium ἀποχρῶν, ἀποχρῶσα, ἀποχρῶν non est Atticorum. Apud Herodotum ἀποχρᾷν est verbum personale. Hinc recentiores formarunt participium ἀποχρῶν.

Ep. 6.

πρέπων ἡμῖν] Similis nostrum vix est prosae Atticae.

7. ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ.

Ἐπυθόμην τὰ ῥηθέντα Μελανώπῳ πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὴν μὲν ὑμετέραν ἀπεδεξάμην φιλανθρωπίαν· Μελανώπῳ δὲ οὐκ ἐπανελθὼν μόνον νομίζω τοῖς βεβιωμένοις αὐτῷ πρέπουσαν ἀποδώσειν χάριν, ἀλλὰ τυχὸν ἔτι καὶ τῆς πατρίδος ἐστερημένος, ὅμως ἀρκέσαι πειράσομαι. ἐγὼ γάρ, ὦ Μελάνωπε, κατὰ μὲν τοὺς νόμους ὁμολογῶ ταύτῃ κεχρῆσθαι τῇ συμφορᾷ· φημὶ μέντοι βοηθῶν τοῖς νόμοις ταῦτα πεπονθέναι, καὶ ὑπὲρ τοῦ μηδένα στεφανοῦσθαι παρ' αὐτοὺς ἀγωνιζόμενος. ἐμοὶ μὲν οὖν τὸ δεδυστυχηκέναι πολιτευομένῳ κοινόν ἐστι πρὸς Θεμιστοκλέα καὶ Ἀριστείδην καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν λαμπροτάτων ποτὲ ἐν τῇ πόλει γενομένων· σοὶ δέ, τὸ μέχρι μὲν χθὲς καὶ πρώην, θεσμοθετοῦντος ἤδη σοῦ, προεστάναι τὴν μητέρα, τρὶς δὲ ἐμπεσεῖν τὸν πατέρα σου εἰς τὸ δεσμωτήριον, σὲ δὲ πραθέντα δισχιλίων δραχμῶν τὴν ἀκμὴν ἡταιρηκέναι, τοῖς περὶ Τίμαρχον νέοις κοινὰ ταῦτ' εἶναι, οὐ τοῖς περὶ Θεμιστοκλέα ἢ Ἀριστείδην τὸν δίκαιον ὑπολαμβάνω. ἀλλὰ Μελανώπῳ μὲν αὖθις, ἐὰν ὑμῖν ποτὲ δόξῃ, διαλέξομαι παρών· ὑμῖν δὲ τῆς μὲν εὐνοίας, ἣν ἀπόντι μοι παρέσχεσθε, θορυβοῦντες, καὶ μὴ θέλοντες ἀκροάσασθαι τῶν λοιδορούντων ἡμᾶς, πολλὴν χάριν ἔχω. δικαιότερον μέντοι καὶ ἄμεινον, ἐμαυτὸν ἐᾶσαι πρὸς τοὺς λοιδοροῦντας λέγειν, ψηφισαμένους, ἃ πολλάκις πολλοῖς ἤδη ἐψηφίσασθε, τὰ μέγιστα ἁμαρτοῦσιν εἰς ὑμᾶς· εἰ δὲ μή, τό γε δεύτερον ἂν δεηθείην, ἀνέχεσθαι πολὺ μᾶλλον τῶν λοιδορούντων

Ep. 7.

Μελανώπῳ] Num idem sit, cujus crimina exponit Demosthenes κατὰ Τιμοκρ. p. 740., nescio. Harpocration eum appellat κηδεστὴν Διοφάντου τοῦ ῥήτορος.

προεστάναι] Προστῆναι ad imitationem Latini prostare videtur serioribus Graecis de meretricibus vulgivagis adhibitum fuisse; fortasse etiam de femina dicitur, quae ipsa habet lupanar.

ἡμᾶς, ἢ χαρίζεσθαι δοκοῦντας, ὅτι τῶν βλασφημιῶν οὐκ ἀκροᾶσθε, μείζω τὴν ὑποψίαν τῶν δυναμένων λέγεσθαι ποιεῖν.

8.

Σὺ μὲν οὐδέπω καὶ νῦν ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ νόσους, καὶ δίκας, καὶ πάντα μᾶλλον, τοῦ μὴ βούλεσθαι ἐλθεῖν, πρὸς ἡμᾶς αἰτιᾷ· Νικίας δὲ ἀφῖκται πάλαι καὶ Ἀνδρωνίδας. εἰ μὲν οὖν νῦν γε σὺν Φιλίνῳ (πυνθάνομαι γὰρ αὐτὸν ἐξιέναι) διέγνωκας ἀφικνεῖσθαι πρὸς ἡμᾶς, τάχα ἂν εἴη σοι ἔτι ἀπολογία, καὶ λυθείη ὁ πόλεμος. εἰ δὲ οὐδὲ σὺν ἐκείνῳ διέγνωκας ἐξιέναι, σὺ μὲν ἐπιστελεῖς, διὰ παντὸς ἡμῖν ἀφίξεσθαι, ἐγὼ δὲ ἅπαξ ἀνιάσομαι.

9.

Περαιωθεὶς ἐπὶ Φύσκον, ἡσυχάσας ἐκείνην τὴν ἡμέραν, (οὐχ ὑπ' ἀργίας, ἀλλὰ μηκυνεῖν ἔδοξεν ἡ περὶ τὸ ἆσθμα

μείζω τὴν ὑποψίαν τῶν δυναμένων λέγεσθαι ποιεῖν] Eo magis suspecta reddere, quae dici in defensionem possunt. Nempe, si Athenienses iis, qui exsulantem Aeschinem increpant, silentium imponunt, oritur suspicio, quamvis ipsis de veritate criminationum persuasum sit, eos misericordia commotos in infortunium silentium imposuisse.

Ep. 8.

Νικίας] Erit *κηδεστὴς Αἰσχίνου*, qui Aeschinis sororem in matrimonio habebat.

ὁ πόλεμος] Intelligit, opinor, *ἡ μέμψις*. **Markland.**

Ep. 9.

ἐπὶ Φύσκον] *Φύσκος πολίχνη τῆς Καρίας, λιμένα ἔχουσα καὶ ἄλσος Λητῷον.* Strabo L. XIV, 2, 4. p. 652.

μηκυνεῖν] Quod apud Graecos scriptores transitive usurpatur, noster adhibuit intransitive, et *μηκύνειν* dixit, quod Graecis dicitur

νόσος,) ὡς τὴν νύκτα ἐνέδωκε, καὶ ῥάων ἐγενόμην, βαδίσας εἰς τὴν Ἄμμον, ἐπεῖδον τὰ χωρία. καί μοι ἔδοξε καλὰ μὲν ἄλλως, καὶ ποικίλα εἶναι τὰ χωρία. καὶ γὰρ ἐλαιὼν ἦν, καὶ πολλὰ φυτὰ, καὶ ἄμπελοι συχναὶ, καὶ σπόριμα πλείονα, καὶ νομαὶ καλαί· ἐπαύλιον δὲ οὐδὲ μέτριον, ἀλλὰ πάντα ἐρείπια. ἐδέξατο δ᾽ ἡμᾶς ὁ Μυρωνίδης φιλανθρώπως σφόδρα. τὰ μέντοι χωρία δυοῖν ταλάντοιν ἐπριάμην. καὶ νῦν ἐπαύλιόν τι μηχανῶμαι τοιοῦτον, οἷον ἐμηχανώμην ἐγὼ κεκτημένος βραχέα, καὶ μέλλων ὅμως οἰκεῖν ἐνθάδε, μὰ τοὺς θεοὺς, οὐχ ἡδέως στερόμενος τῆς ἐμαυτοῦ πόλεως, καὶ μάλιστα τοιαύτης, ἐν ᾗ δύναιτο ἂν τις ἧσσον ἀλγεῖν ὑπολαμβάνων οἰκεῖν.

10.

Ὁ δὲ Κίμων οἷα κατὰ πόλιν ἑκάστην καὶ αἰγιαλὸν ἡμᾶς δέδρακεν, οὐ κήδους, οὐ νόμου φειδόμενος οὐδενός!

μηκύνεσθαι. Non tamen celandum, μηκύνειν bonis scriptoribus absolute dici significatione μηκύνειν τὸν λόγον, μακρολογεῖν. Cf. Bosii Ellipses p. 254. s. Schaef. Atque etiam intransitive verbo utitur versio Alexandrina.

Ἄμμον] Locus in vicinia Fysci. Ep. 12. appellatur μικρόν τι φρούριον.

μηχανῶμαι τοιοῦτον, οἷον ἐμηχανώμην] Dura loquendi ratio. Sensus erit: Talem meditor villam, qualem potest is, qui pauca habet.

ὑπολαμβάνων οἰκεῖν] Praesens post ὑπολαμβάνων h. l. habet futuri significationem.

Ep. 10.

ὁ δὲ Κίμων] Aristaeneto quam Aeschini convenientior haec epistola. Markland. Nomen Κίμωνος prodit Libanium epistolae hujus patrem esse perinde atque ipse se Cimonis fert, quem ad taedium usque ubique locorum crepat. Reiske.

οὐ νόμου φειδόμενος] Φείδεσθαι reverendi significatione Atticis non est usitatum.

κατὰ θέαν εἰς Ἴλιον ἀφικόμην τῆς τε γῆς καὶ θαλάττης. καὶ ἃ μὲν εἶδον αὐτόθι, γράφειν ἐπεὶ δοκεῖ ὕλην ἔχειν ἄφθονον, σιωπήσω· δέδοικα γὰρ, μὴ ποιητικῆς λαβόμενος φλυαρίας, ἀπειροκαλεύεσθαι δόξω· τὰ δὲ Κίμωνος ἔργα, καὶ τὴν ἀκρασιαν, οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δυναίμην ἀρκέσαι λέγων. διατριβοντων γὰρ ἡμῶν πολλας ἡμερας ἐν Ἰλιῳ, καὶ μη πληρουμένων τῆς θέας τῶν τάφων (ἦν δέ μοι γνωμη μένειν, ἕως ἅπαντα διεξέλθω τα ἐν τῇ Ἰλιαδι ἔπη, πρὸς αυτοῖς ἑκάστοις υπὲρ ὧν τὰ ἔπη ἐστὶ γεγενημένα) ἐμπιπτει ἡμέρα, ἐν ᾗ πειρῶνται τοὺς γάμους οἱ πλεῖστοι τῶν θυγατερων, ὅσων ἐπιτρέπει ἡ ὥρα ποιεῖν, ἐγένοντο δὲ συχναὶ αἱ γαμούμεναι. νενόμισται δὲ ἐν τῇ Τρωαδι γῇ, τὰς γαμουμένας παρθένους ἐπὶ τὸν Σκάμανδρον ἔρχεσθαι, καὶ λουσαμένας ἀπ' αὐτοῦ, τὸ ἔπος τοῦτο ὥςπερ ἱερόν τι ἐπιλέγειν· „Λαβέ μου, Σκάμανδρε, την παρθενιαν." ἐν δὴ ταῖς ἄλλαις Καλλιῤῥόη ὄνομα παρθένοις μεγάλη, πατρος δὲ οὐ τῶν ἐπιφανων,

---

ὕλην] Antiquiores ὕλην de materia adhibuerunt, in qua fingenda elaborant artifices; posteriores etiam transtulerunt ad res et sententias, in quibus scriptores elaborant, ut Cicero de Orat III, 26, 103. dixit: primum silva rerum ac sententiarum comparanda est. II. Macch. 2, 24. τὴν οὖσαν δυςχέρειαν τοῖς θέλουσιν εἰςκυκλεῖσθαι τοῖς τῆς ἱστορίας διηγήμασι διὰ τὸ πλῆθος τῆς ὕλης.

ἀπειροκαλεύεσθαι] Hoc verbum quod nescio an nusquam praeter hunc locum legatur, non admisisse scriptores Atticos, monuit Lobeck. ad Phryn. p. 67.

δυναίμην] Sine ἂν est notandum.

τῶν τάφων] Bene habet. Significantur sepulcra heroum, qui circa Trojam occubuerunt, quorum habemus ἐπιτάφια a Gul. Cantero latina facta. Frequenter Philostratus in Heroicis hos tumulos commemorat. Ex hac quoque nota aetatem harum epistolarum noscites, Philostrati seculo et circa ardebat φιλιστορησία Trojanorum monumentorum, Romanis obtinentibus, qui se a Trojanis oriundos ferrent. Reiske.

ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἧκε λουσομένη. καὶ ἡμεῖς ἅμα τοῖς τε οἰκείοις τῶν γαμουμένων καὶ τοῖς ἄλλοις ὄχλοις πόῤῥωθεν τὴν ἑορτὴν καὶ τὰ λουτρὰ τῶν παρθένων, ᾗ θέμις αὐτοῖς ἐξωτέρω ὁρᾷν, ἐθεώμεθα. ὁ δὲ καλὸς κἀγαθὸς Κίμων ἐγκρύπτεται εἰς θάμνον τοῦ Σκαμάνδρου, καὶ στέφει ἑαυτὸν δόναξιν· ἦν δὲ αὐτῷ δηλαδὴ τὸ στρατήγημα τοῦτο καὶ ὁ λόγος ἐξ ἡμέρας ἐπὶ τὴν Καλλιῤῥόην εὐτρεπής. λουομένης δὲ, καὶ τὸ εἰωθὸς ἔπος, ὡς μετὰ ταῦτα ἐπυθόμην, λεγούσης, „Λαβέ μου, Σκάμανδρε, τὴν παρθενίαν," ἐκθορὼν ἐκ τῶν θάμνων ὁ Σκάμανδρος Κίμων, „ἡδέως," ἔφη, „δέχομαι, καὶ λαμβάνω Καλλιῤῥόην, Σκάμανδρος ὢν, καὶ πολλὰ ἀγαθὰ ποιήσω." ταῦτα ἅμα λέγων, καὶ ἁρπάσας τὴν παῖδα, ἀφανὴς γίνεται. οὐ μὴν καὶ τὸ πρᾶγμα ἀφανὲς γίνεται, ἀλλὰ τέτταρσιν ὕστερον ἡμέραις πομπὴ μὲν ἦν Ἀφροδίτης, ἐπόμπευον δὲ αἱ νεωστὶ γεγαμημέναι, καὶ ἡμεῖς τὴν πομπὴν ἐθεώμεθα. ἡ δὲ νύμφη ἰδοῦσα τὸν Κίμωνα, ὡς μηδὲν αὐτῷ κακὸν συνειδότα ἅμα ἐμοὶ θεώμενον, προσεκύνησε, καὶ ἀποβλέψασα πρὸς τὴν τροφὸν, „ὁρᾷς, ἔφη, „τίτθη, τὸν Σκάμανδρον, ᾧ τὴν παρθενίαν ἔδωκα;" καὶ ἡ τίτθη ἀκούσασα, ἀνέκραγε, καὶ τὸ πρᾶγμα ἔκπυστον γίνεται. ὡς δὲ οἴκαδε εἰσέρχομαι, καταλαμβάνω τὸν Κίμωνα, καὶ, οἷα ἦν εἰκὸς, ἐργάζομαι,

---

ἐξ ἡμέρας] Quid dicere velit, dubium est. Forsitan ἐξ ἡμέρας dicit Cimonem statim a mane id meditatum esse, ut simulans Scamandrum, puella potiretur: ut dicitur εὐθὺς ἀφ' ἑσπέρας statim a vespere. ἐξ ἡμέρας igitur esset i. q. ἀφ' ἡμέρας. Alii forsitan opinabuntur, auctorem voluisse exprimere Latinum ex tempore, ut ὁ λόγος εὐτρεπὴς sit, quia subito et ex rerum opportunitate ortus, non deliberatus fuerit.

πρὸς τὴν τροφὸν - τίτθη] Τροφὸς et τίτθη hic variant, ut vocabula ejusdem plane significationis. Ammonius autem monet: τίτθη καὶ τροφὸς καὶ τιθηνὸς διαφέρει. Τίτθη μὲν γάρ ἐστιν ἡ μασθὸν παρέχουσα· τροφὸς δὲ καὶ τιθηνὸς ἡ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν ποιουμένη τοῦ παιδὸς καὶ μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμόν.

καλῶν ἀνόσιον καὶ δι' αὐτὸν ἀπολωλέναι λέγων ἡμᾶς. ὁ δὲ οὐδὲν δι' αὐτὸ ἔδεισεν, οὐδὲ ᾐσχύνθη τοῖς πεπραγμένοις, ἀλλὰ μύθους ἐπεβάλλετο λέγειν μακρους, καὶ ἁπανταχόθι τροχῶν ἄξια εἰργασμένους καταριθμουμενος. καὶ γαρ ἐν Μαγνησίᾳ τοῦτο περὶ Μαίανδρον τὸν ποταμὸν ἔφη γεγονέναι ὑπό τινος τῶν ἐκεῖ νέων. ἀφ' οὗ καὶ ἔτι σήμερον Ἄτταλον τὸν ἀθλητην ὁ πατὴρ, ἔφη, αὑτοῦ οὐχ ἑαυτοῦ υἱον, αλλὰ τοῦ Μαιάνδρου εἶναι πείθεται· καὶ δια τοῦτο αὐτὸν οὕτω πάνυ νομίζειν σαρκῶν τε καὶ ῥώμης εὖ ἔχειν. ἐπειδὰν δὲ πολλὰς λαβὼν πληγὰς καὶ ἀπειπάμενος ἐξίῃ, τὸν ποταμὸν αὐτῷ νεμεσῆσαι λέγειν, ὅτι νικήσας οὐ πατέρα ἀνηγόρευσεν αὐτόν. οὐκ ἄρ' ἀπορεῖ γε ἡττώμενος προφάσεως. καὶ περὶ Ἐπίδαμνον δ' ὁμοιως, πόλιν κατ' Ἰόνιον, ἔφη, μουσικὸν ὑπ' εὐηθείας πεπεῖσθαι, ὅτι Ἡρακλέους εἴη τὸ ἐκ μοιχοῦ γεγονὸς αὐτῷ παιδιον. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπαιδοποιησάμην, ἔφη, ἅπαξ δὲ διελέχθην παιδὶ, ὑπερώρῳ τε ἤδη, καὶ λουομένην αὐτὴν μετὰ μιᾶς γραὸς ἰδών. καὶ ἄλλως δ' ἐδόκει μοι, ἔφη, ὡς μὴ παντάπασι τὰ ἐν Ἰλίῳ τραγικά τε καὶ φοβερὰ ᾖ, παθεῖν δεῖν

τροχῶν ἄξια] Scholiastes Aristophanis ad Plutum 876. τροχός τις ἦν, ἐν ᾧ δεσμούμενοι οἱ οἰκέται ἐκολάζοντο. Hinc τροχισθῆναι βασανισθῆναι. Bekkeri Anecdd. p. 406. τροχισθεῖσα, βασανισθεῖσα, ἀπὸ τροχοῦ, ὅ πέρ ἐστιν ὄργανον βασανιστικὸν, διατεῖνον τὰ σώματα τῶν βασανιζομένων.

ἐξίῃ] Marklandus interrogat u n d e? Supplendum ἐκ σταδίου.

Ἐπίδαμνον] Thucydides I, 24. Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ ἐσπλέοντι τὸν Ἰόνιον κόλπον — — — οἰκιστὴς δ' ἐγένετο Φάλιος Ἐρατοκλείδου, Κορίνθιος γένος τῶν ἀφ' Ἡρακλέους. Hinc orta fabella, quae narratur.

ὑπερώρῳ τε ἤδη καὶ λουομένην αὐτὴν μετὰ μιᾶς γραὸς ἰδών] Haec in excusationem sui dicit, ne opinetur affinis, eum culpam sibi contraxisse: virginem jam florem aetatis excessisse, et vetulam praesto fuisse.

τι καὶ ἡμᾶς, καὶ οἷον ἐν κωμῳδίαις περὶ τὸν Σκάμανδρον ἐργασασθαι. κἀγὼ μὲν ἄλλο οὐδὲν ἢ ποῖ λήξει ἡ τοσαύτη ἀναισχυντία; προσμένων, λιθινος ὑπ᾽ ἀπιστίας ἐγεγόνειν. ὁ δὲ ἐῴκει καὶ τρίτην Ἀπόλλωνός μοι καὶ Διονύσου μοιχείαν ἐπάξειν, ἕως ἰδὼν ἐγὼ ὄχλον προσιόντα τῇ θύρᾳ, „τοῦτ᾽ ἐκεῖνο," ἔφην, „καταπρήσοντες ἡμᾶς πάρεισι," καὶ δι᾽ ὀπισθοδόμου τινὸς εὐθέως πρὸς Μελανιππίδην φεύγων ᾠχόμην, ἐκεῖθεν δὲ ἑσπέρας ἐπὶ θάλατταν εἰς τοὔμπροσθεν, εἶτα ὡς τὸν ξενῶνα ἀνέμῳ κατήχθημεν, ὃν μηδεὶς ἂν ἄλλος ἢ φεύγων τὸ Κιμώνειον ἄγος ὑπομεῖναι πλέων. τοιαῦτα μὲν παθών, δεῖν σοι γράφειν, ὡς σχετλιάσοντι καὶ ἐμοῦ μᾶλλον, ᾤμην· σὺ δὲ ἂν ἱκανῶς, οἶμαι, γελάσειας.

11. ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

Τὰ μὲν ἄλλα δεῖν ὑμῖν ἐπιστέλλειν, περὶ ὧν ἐβουλόμην, καὶ πρότερον ᾤόμην· οὐ γὰρ ἀφῃρῆσθαί γε τοῦτο ἀτυχήσαντα τῶν παρ᾽ ὑμῖν, ὑπελάμβανον· συμβουλεύειν

παθεῖν τι] Videtur de molestia intelligendum, quam subierit cum virgine ὑπερῴῳ διαλεγόμενος.

οἷον ἐν κωμῳδίαις περὶ Σκάμανδρον ἐργάσασθαι] In comoediis enim saepe inducuntur lascivi, qui delicias, quas alius jure sibi soli vindicaret, ipsi eripiunt. Sic fructum cepit Cimon, qui proprie erat Scamandri.

Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου μοιχείαν] Cujus rei multa exempla tradit mythologia.

ὡς τὸν ξενῶνα] Ὡς cum accusativo loci junctum, praepositionis vicem habens, vix apud prosaicos bonae aetatis.

τὸ Κιμώνειον ἄγος] Effictum ad similitudinem locutionis τὸ Κυλώνειον ἄγος. ἀπὸ Κύλωνος, ὃν καταφυγόντα ἐπὶ τὰς σεμνὰς θεὰς ἀποσπάσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἠκόντισαν. Suidas. Rem narrat Thucydides L. I. c. 126.

δὲ, καὶ πολυπραγμονεῖν, οὐ μικρᾶς ἔμοιγε ἀκρασίας ἐφαίνετο ἔργον εἶναι, δεδωκότι τηλικαύτην δίκην τοῦ πολιτεύεσθαι, πλὴν εἴ τι δέοι καλουντων ὑμῶν. ἄλλως δὲ μηδὲ ῥᾴδιά τισι τῶν ἐπιτηδείων, οὐχ ὅτι πόλει, συμβουλεύειν προςήκειν ᾤόμην· ὑμῖν τε ἑώρων ἄλλους εἶναι καὶ λέγειν καὶ πράττειν δυναμένους τὰ κοινά· κατέλιπον γὰρ οὐκ ὀλίγους. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν τεθνᾶσι, πολλοὶ δὲ ἠτυχήκασιν, ὥςπερ ἐγώ, περιέστηκε δὲ ἡ πολις εἰς ἐρημίαν τῶν πολιτευομένων, ἀκούω δὲ τοὺς μὲν αὐτοῦ παρόντας, τους δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν κινεῖν τι τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων· ἕτοιμος ἤδη, τὰ δοκοῦντα τῇ πόλει συμφέρειν, ὡς μόνον ἔξεστί μοι, δι' ἐπιστολῶν λέγειν. εἰ δὲ καὶ νῦν τὰ Μακεδόνων φρονεῖν ἐροῦσί με, καὶ παραπρεσβείας πάλιν γράφονταί τινες ἀπόντα με ἢ προδοσίαν τῆς Ἑλλάδος· ἕτοιμος

Ep. 11.

ἀκρασίας] Hoc loco id esse videtur, quod Plutarchus appellat τὴν πρὸς τὸ λαλεῖν ἀκρασίαν.

μηδὲ ῥᾴδιά τισι cet] Hanc esse constructionem statuit Reiskius: ᾠόμην οὐκ εἶναι ῥᾴδια συμβουλεύειν μηδὲ τῶν ἐπιτηδείων τισὶν ἃ προςήκει, οὐχ ὅτι τῇ πόλει. Quae oportet facere, ea autumabam haud facilia suasu, ne amicorum quidem quibusdam, nedum universae civitati. Nempe pro προςήκειν, quod codd. et edd. habent, de suo scripsit ἃ προςήκει. Wolfius maluerat μὴ ῥᾴδιον μηδέ τισι cet. In lectione vulgata videtur ῥᾴδια auctor dixisse res parvas, parum graves, ut sunt, quae solent amici de rebus privatis consultare, oppositum rebus publicis, quae hominem ingeniosum, sollertem et prudentem flagitant.

τοὺς μὲν αὐτοῦ παρόντας] Αὐτοῦ adverbialiter ibi, Athenis. Vide Schaeferum in ind. Bos. Ell.

δι' ἐπιστολῶν] Intelligit hic et in seqq. eam inprimis, quae prima fertur inter Demosthenicas περὶ τῆς ὁμονοίας.

παραπρεσβείας — — γράφονταί τινες ἀπόντα με] Addunt post με plerique codices δίκην, ne offendat, opinor, variatio casus in

ἤδη καὶ Ῥόδου, καὶ γῆς ἁπάσης Ἑλληνίδος πρόσω φεύγειν, ἐὰν βούλωνται, καὶ πρὸς τὸν ἐν Πέρσαις ἄπειμι καὶ Μήδοις βασιλέα. καίτοι τὰ Περσῶν γε καὶ Μήδων οὐδεὶς ἔφη με ποτε φρονεῖν, καὶ πάντων ἥκιστα Δημοσθένης. ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖθεν παύσομαι γράφων, ἃ τῇ πόλει δόξω συμφέρειν, οὐ χαρίζεσθαι μέλλων ὑμῖν, ὥςπερ ἄλλοι τινὲς, ἀλλ' ἐλευθέρως νουθετεῖν. εὖ γὰρ εἰδέναι χρὴ, ὅτι τῶν πολιτευομένων οἱ μᾶλλον ἐπιπλήττειν ἢ χαρίζεσθαι θέλοντες ὑμῖν δοκεῖν, οὗτοι καὶ μάλιστα πρὸς ἡδονὴν λέγουσι, τὴν ὑπὸ προσχήματι παῤῥησίας οδον τοῦ κολακεύειν ἑλόμενοι· καὶ γὰρ αὕτη τις ἐστι τοῦ χαρίζεσθαι πολίταις καὶ ἡγεμόσι πολὺ κακουργοτέρα προαίρεσις· ἣν βαδίζοντές τινες Ἀθήνησι, καὶ περιόντος ἐμοῦ παρ' ὑμῖν (οὕτω γάρ με χρὴ λέγειν) καὶ νῦν, ὅσον ἐφ' ὑμῖν, τεθνεῶτος, αἰτιῶνται μὲν ὑμῶν τὴν ὀλιγωρίαν, ὡς οὐκ ἐθελόντων ἄρχειν τῆς Ἑλλάδος, προτρέπονται δὲ ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν, ὡς δυναμένους. ὑμεῖς δὲ, μετὰ τοῦ δοκεῖν ἀργοὶ γεγονέναι, δύνασθαι τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν νομίζεσθαι θέλετε μᾶλλον, ἢ μετὰ τοῦ μένειν ὑμῶν τὰς προθυμίας ἐνδεῖσθαι τῆς δυνάμεως. πυνθάνομαι γὰρ, τελευτήσαντος Ἀλεξάνδρου, προτρέπειν τινὰς ὑμᾶς καινοτέρων ἅπτεσθαι πραγμάτων· ἐγω δὲ βουλοίμην ἂν ταῦτα συμβουλεύειν ὑμῖν, μετὰ τοῦ

παραπρεσβείας et προδοσίαν. Et accusativus sane offendit. Verbo enim γράφεσθαι non accusativus criminis, sed γραφὴν vel δίκην additur unde pendet genitivus criminis. Παραπρεσβείας autem vix dicitur δίκη, sed solemnis est γραφή.

περιόντος] Scholion B ζῶντος. Dedit auctor vocabulum περιόντος, ut argutam oppositionem faciat cum sequente τεθνεῶτος.

ὑμεῖς δὲ - θέλετε cet.] Sententia, ab interpretibus perperam intellecta, haec est: Vos autem studetis, quamquam vestra inertia celari non possit, tamen videri, posse primi esse Graecorum, satis ad id habere virium, potius, quam studii et bonae voluntatis existimationem retinentes, confiteri virium defectum.

ταῦτα συμφέρειν. οὐ γὰρ ἠγνόουν, μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, ὅτι λαμπρόν ἐστι τὸ τοῖς μὲν βαρβάροις πολεμεῖν, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἐλευθεροῦν, καὶ ταῦτα γε καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν προελομένους· ἀλλ' εἰς μὲν τὸ βούλεσθαι τὰ κράτιστα τὴν γνώμην οὖσαν ἱκανὴν, εἰς δὲ τὸ δύνασθαι καὶ τύχης ἀγαθῆς ὑμᾶς δεομένους. προσήκειν οὖν μεμνῆσθαι καὶ ὑμᾶς ὑπελάμβανον, ὅτι Ἀθηναίοις μὲν ἐπιστέλλομεν, Ἀθηναίοις δὲ, οὐκ ἐν οἷς Θεμιστοκλῆς ἐπολιτεύσατο, ἀλλ' οἳ τὰς μὲν γνώμας ἐκείνων οὐ χείρους εἰσὶ, τὰς δὲ πρὸς τοὺς πολέμους ἀφορμὰς οὐχ ὁμοίας ἔχουσιν. ἐπεὶ δότωσαν μὲν ἡμῖν τριακοσίας τριήρεις οἱ τὰ τῆς Ἑλλάδος ἄξια γράφοντες ἡμῖν· δότωσαν δὲ τρισμύρια τάλαντα ἀργυρίου, καὶ χρυσίου ἀπέφθου δισχίλια· δότωσαν δὲ ἀνδρῶν ἐν ἥβῃ νέων τοσοῦτον πλῆθος, ἤδη γεγυμνασμένων ἐν ὅπλοις· καὶ μηκέτι συμβουλευέτωσαν. αὐτοὶ γὰρ εἰδήσομεν, ἃ χρὴ

οἱ τὰ τῆς Ἑλλάδος ἄξια γράφοντες ἡμῖν] „Qui scriptis suis hortantur vos ad suscipiendas res dignas Graecia." Markland.

χρυσίου ἀπέφθου] Quum de nummis sermo sit, χρυσίον ἄπεφθον aurum ad obrussam (obrycum) singulare quid habet. Nam jam in antiquis civitatibus qualitas auri nummorum signatorum legibus erat constituta; nec vero jam tum deerant exempla nummorum ex vili auro signatorum. Cf. Boeckh Staatsh. T. II. p. 136. Ut suo igitur modo rem augeret, auctor χρυσίου ἀπέφθου addidit. Ejus usus inprimis erat in imaginibus deorum. Vide Thucyd. II, 13. ibique interpr. Aurum autem antiquis temporibus habebat decuplum pretium argenti. Unum igitur χρυσίου talentum aequabat decem ἀργυρίου, sed pro tempore, et pro copia vel inopia auri pretium variabat. Accuratissime haec exposuit Boeckh l. l. L. I.

τοσοῦτον πλῆθος] Intelligit, opinor, tantum numerum, quantus Themistoclis tempore expeditioni intererat, non solum in psephismate militabat.

εἰδήσομεν] Haec futuri forma Atticis vix est usitata. Homerus quidem eam admittit et dialectus Jonica. Futurum verbi compositi non damnaverim, quod euphoniae caussa videtur praelatum, quodque ex cod. Bern. ipse recepi Tim. 20., ubi tamen Bekkerus retinuit vulgatum συνίδετε.

πράττειν, δυνάμενοι τὰ δόξαντα πράττειν, μηδὲ ῥαψῳδείτωσαν, ματὴν ἐπαινοῦντες ἡμῶν τοὺς προγόνους τε καὶ τὴν χώραν, ὅτι ἐγένοντο ἐν αὐτῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς, εἰςεγένοντο ἐν αὐτῇ οἱ θεοί. ἐπεὶ πύθεσθε αὐτῶν, τί ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ τὴν πόλιν ὤνησε τῶν Ἀθηναίων, ὅτι Ἄρης πρὸς Ποσειδῶνα ὑπὲρ Ἁλιῤῥοθίου ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἐκρίθη; ἀλλ᾽ εἰ πρὸς Ἀντίπατρον, ἢ ὅςτις ἄλλος Μακεδονων βασιλεὺς, ἱκανοὶ ἐσμὲν ἀγωνίσασθαι, τοῦτο χρὴ σκοπεῖν. κἂν ἱκανοὶ ὦμεν, ἀγαθῇ τύχῃ ἀναλαβοντες τὰ ὅπλα, εὐθέως ἐλευθερῶμεν τοὺς Ἕλληνας· εἰ δὲ τούτου μὲν ὀλιγωρήσομεν, κολακευόμενοι δὲ ἡσθησόμεθα, πῶς οὐ, μετὰ τοῦ δοκεῖν ἑαυτοῖς αἴτιοι γεγονέναι τῶν συμφορῶν, (ὃ μόνον οὐδὲ παραμυθίαν ἔχει τοῖς κακῶς πράττουσιν,) ἀτυχήσομεν; ἔστι δὲ καὶ πόλεως καὶ ἀνδρὸς εὖ φρονοῦντος ἔργον, πρὸς τὰς παρούσας ἀφορμὰς ὑπὲρ τῶν παρόντων βουλεύσασθαι· τὸ δὲ, τὴν μὲν τόλμαν εἰς τὰ πραγματα, οἷς ἐπιχειρεῖτε, ἐκ τῆς πρόσθεν ἰσχύος ἔχειν· τὴν δὲ ἰσχὺν παλαι ποτ᾽ ἐσχηκέναι μεγάλην, ὅμοιόν γε φαίνεται, ὥςπερ ἂν εἴ τις Ὀλυμπίασι πολλάκις νικήσας, ὕστερον γέρων ὢν ἀπογράφοιτο ἔτι καὶ προκα-

---

ὅτι ἐγίνοντο ἐν αὐτῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς, εἰςεγένοντο ἐν αὐτῇ οἱ θεοὶ] Respicit ad id, quod oratores propter id dignitatem Atheniensium tamquam summam praedicabant, quod essent αὐτόχθονες, et quod hac dignitate ad praestantissima quaeque incitati majores, summae sibi laudi esse duxerint, pro patria mori. Atque etiam deos in Attica habitasse ibique judices sedisse, mythographi Athenienses accurate exposuerunt: cujus Ἀττικῆς ἀρχαιολογίας praecipuos auctores antiquos affert Heynius ad Apollodor. III, 14.

ὅτι Ἄρης cet.] Apollodorus III, 14, 2. Ἁλιῤῥόθιος ὁ Ποσειδῶνος καὶ νύμφης Εὐρύτης, ὑπὸ Ἄρεος φωραθεὶς κτείνεται. Ποσειδῶν δὲ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ κρίνεται, δικαζόντων τῶν δώδεκα θεῶν Ἄρει, καὶ ἀπολύεται.

ἀπογράφοιτο] Qui in stadio volebant certare, nomen suum inscribebant apud Ἑλλανοδίκας, de quorum munere vide supra ep. 4.

λοῖτο τοὺς ἀντιπάλους, ἀναμιμνησκόμενος ἧς ἔσχηκεν, οὐ τῆς παρούσης, δυνάμεως. ἄξιον δὲ καὶ ἃ λεγειν αὐτοὺς πυνθάνομαι λογίσασθαι μεθ' ὑμῶν, ὡς καινὰ καὶ θαυμαστὸν ὅσον εἰς ἃ βούλονται τῇ πράξει συλλαβεῖν δυνάμενα. φάσκουσι γὰρ δεῖν ὑμᾶς ὁμονοεῖν· ὥςπερ ὑμᾶς οὐκ ἐπισταμένους, ὅτι τοῦτο μὲν πάσῃ πόλει, καὶ πολεμεῖν, καὶ εἰρηνεύειν βουλομένῃ, κράτιστόν ἐστιν. ἡμᾶς δὲ οὐ τοῦτο δεῖ σκοπεῖν, εἰ ὁμονοητέον πολεμοῦσιν· ὁμονοητέον γὰρ καὶ πολεμοῦσι, καὶ μὴ, παντὸς ἕνεκα· ἀλλ' εἰ βουλομένοις πολεμεῖν καὶ ομονοεῖν, ὡς ἴσμεν ἅπαντες, αὐτάρκης ἐστὶν ἡ δύναμις. ἕως δ' ἂν μήτε συστρατείας πολεμοῦντες ἕξομεν, μήτε χρημάτων πόρους δεικνύωσιν, ἀλλὰ τὴν Ἀθηνᾶν ἔγγυον διδῶσι τοῦ πολέμου, μηδὲν διαφέρειν αὐτοὺς αὐτίκα νομίσωμεν, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν, ὥςπερ ἦν ἄξιος, παραπλὴξ τὴν διάνοιαν ὢν, κατελύσατε εἰκότως· τούτοις δὲ ἀπόχρη τὸ μηδὲν παθεῖν κακὸν παραδόξους λόγους μελετῶσι, καὶ μηδὲ λείψανον ἐῶσιν ὑμῖν τι τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τούτων φθονοῦσι πράττειν ἃ δεῖ

δυνάμεως] Ἰσχύος vel ῥώμης vocabulum est usitatum de certantibus, δύναμις vires et potentiam rei publicae spectat. Ut synonymum tamen ἰσχύος usurpatur δύναμις in versione Alexandrina.

εἰρηνεύειν] Hoc est verbum scriptorum sacrorum non Atticorum. Εἰρηνεύεσθαι recentiores Graeci adhibent de pacatis regionibus.

συστρατείας] Vocabulum serioris aetatis, denotans, quae Atticis sunt συμμαχίαι, σύμμαχοι.

ἕως δ' ἂν ἕξομεν] Dubito, num ἕως ἂν dum cum futuro indicativi construatur.

παραπλὴξ] Poëseos vocabulum, non prosae Atticae. Ἐκεῖνον, ni fallor, Demosthenem significat.

τούτων φθονοῦσι] Τούτων sc. τῶν πραγμάτων τῆς πόλεως. Legitima ceterum constructio est φθονεῖν τινί τινος cum dat. personae et genitivo rei. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 345.

βουλομένοις, ἕως ἂν τὸ Θηβαίων πολιτεύσωνται πολίτευμα, μηλόβοτον ὑμῶν γενέσθαι τὴν χώραν καὶ κατασκαφῆναι τὴν πόλιν ἀναγκάσαντες. οὐ γὰρ, εἰ κακῶς ἔχει τὰ πράγματα, διὰ τοῦτο μηδὲν, ὅπως μὴ χεῖρον ἕξει, φροντιστέον.

12. ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

Ἐγὼ προςῆλθον τῷ πολιτεύεσθαι, γεγονὼς ἔτη τρία καὶ τριάκοντα, μὰ Δί', οὐ τριταγωνιστεῖν μαθὼν, ὡς Δημοσθένης ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ γράφειν ἐλευθερίως, καὶ παιδείας φροντίσας τὰ μέτρια, καὶ λόγους, οἵους λέγειν ἐν Ἀθήνας ἔπρεπε, καὶ τούτους οὐκ εἰς συκοφαντίαν γυμνάσας, οὐδέ τινι τῶν πολιτῶν δίκην δικασάμενος εὑρε-

---

ἕως ἂν τὸ Θηβαίων πολιτεύσωνται πολίτευμα] Non intelligo cum Wolfio eam Thebanorum agendi rationem, qua, Athenis a Lysandro devictis, instarent in conventu legatorum Graeciae civitatum, ut Athenarum urbs destrueretur, sed eam intelligo dementiam, qua efficiebant, ut sua ipsorum urbs per Alexandrum dirueretur.

Ep. 12.

καὶ γράφειν — καὶ λόγους] Haec scriptorum librorum lectio sic intelligenda videtur, ut γράφειν absolute in universum accipiatur, studere iis, quae decent eum, qui scriptor velit evadere; tum additur pars, cui inprimis studuerit, γράφειν λόγους. Respicitur, quod Vol. I. p. 10. et s. observatum est, Aeschinem Alcidamantis fuisse discipulum. Λόγων, Wolfio auctore, dederunt editores, quoniam non tolerabant accusativum λόγους ex γράφειν pendentem, sed genitivum λόγων jungendum censebant cum φροντίσας. Possis, si haec conjunctio necessaria videatur, opinari, auctorem eam adhibuisse attractionis figuram, qua substantivum praepositum relativo casum sequitur relativi. Vide Matthiae Gr. Gr. §. 474. c.

παιδείας φροντίσας τα μέτρια]' Insolens est, neutrum plurale cum articulo adverbialiter adhiberi. Nam τὰ μέτρια, ut decet, recte et prudenter.

θήσομαι, λαβὼν ἀργύριον, οὐδὲ ὕβρεις ἀποδόμενος, ἀλλ' οὐδὲ ὑβρισθεὶς ὅλως, οὐδὲ ἀφορμὴν προπηλακισμοῦ παρασχὼν, οὐδὲ εἰς δίκην τινὰ τῶν πολιτῶν καταστήσας, ἔξω Τιμάρχου μόνου. καὶ οὐκ ἀλαζονεύομαι πρὸς ὑμᾶς, ὡς πολλὰ πάνυ λαβεῖν ἐξόν μοι χρήματα, μὴ λαβών· ἀλλ', ὡς ἦν προσῆκον, δίκην κατὰ τοὺς νόμους λαβών. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν Κτησιφῶντα, πολλὰ μὲν ὑπ' αὐτοῦ παθὼν, πολλὰ δὲ ὑπὸ Δημοσθένους, παρανόμων ἐγραψάμην, δικαιοτάτην, ὦ θεοὶ, γραφήν. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ καὶ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων, καὶ τῶν ἐμῶν λόγων ἡ Δημοσθένους δεινότης κρείσσων ἐγένετο. ἐφάνη δὲ ἴσως ἐφ' οἷς κατηγορήθην πρότερον ὑπὸ Δημοσθένους, πολὺ μείζοσι δηλονότι τούτων οὖσι, δι' ἃ νῦν ἐξέπεσον, οὐ μικρὸν εἰς ὑμᾶς δεῖγμα τοῦτο τοῦ καλῶς ἐμὲ πεπολιτεῦσθαι νομίζειν, ὅτι οὐδὲ Δημοσθένους κατηγοροῦντος ἑάλων. μετὰ δὲ ταύτην τὴν συμφορὰν, καὶ τέλεον καταφανῆ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν, οὐχ ὅπως μόνοις ὑμῖν, ἐμαυτὸν οἴομαι γεγονέναι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι ἀποθανόντες οἱ ἄνθρωποι οὕτω καὶ φεύγοντες ἐκ τῶν πατρίδων, τότε δὴ καὶ μάλιστα, ὁποῖοί τινες ἐγένοντο τοὺς τρόπους, διαδείκνυνται; καὶ γὰρ ἃ συνέκρυπτον αὐτοὶ πρότερον, ἐκ μέσου γενομένων, ἀναφαίνεται καθαρῶς· αἰτιᾶται γὰρ πολὺ μᾶλλον τῶν ἐχθρῶν ἕκαστος αὐτοὺς οὐδὲν ἀντειπεῖν δυναμένους. οἱ δὲ δὴ φεύγοντες ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις, ὡς τὰ τῶν πολεμίων ἀεὶ προαιρούμενοι καὶ παντελῶς, δεικνύουσι

νομίζειν] Sc. ὑμᾶς vel τὸν δῆμον. Quamquam de hac re parum gloriandum erat, quum nonnisi Eubuli auctoritate triginta suffragiis absolutus fuerat.

τέλεον] Interrogat Bekkerus, an τελέως? Τέλεον certe sic accipiendum, etsi vix mutandum

ἀποθανόντες – οὕτω] Sc. ὡς ἐγώ, et explicatio addita est καὶ φεύγοντες ἐκ τῶν πατρίδων.

καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἐν τῷ πολιτεύεσθαι γενομένας αὐτοῖς γνώμας καταφανεῖς. καὶ γὰρ ὅπως φέρουσι τὰς συμφορὰς, καὶ ὡς διάκεινται πρὸς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, ἐξετάζονται σαφῶς. ἆρ' οὖν ὡς καὶ Φιλίππῳ προδοὺς τὴν ἐμαυτοῦ πατρίδα, καὶ παραπρεσβεύσας τοιαῦτα κατὰ τῆς πόλεως, ὡς δὴ θεραπεύσας Μακεδόνας, ἐπειδὴ τάχιστα φεύγων παρ' ὑμῶν ᾠχόμην, πρὸς Ἀλέξανδρον ἀπηλλάγην, χάριν τε ὧν παρεσχόμην αὐτῷ κομιούμενος, καὶ προμηθείας δηλονότι τευξόμενος παρ' αὐτῷ; καὶ οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἑώρων τὰ μὲν ἐν Βοιωτίᾳ πανδοκεῖα Δημάδην ἔχοντα, καὶ χωρία ζευγῶν εἴκοσιν ἀροῦντα, καὶ χρυσᾶς ἔχοντα φιάλας, Ἡγήμονα δὲ καὶ Καλλιμέδοντα, τὸν μὲν ἐν Πέλλῃ, τὸν δὲ ἐν Βεῤῥοίᾳ, καὶ δωρεὰς ἅμα εἰληφότας, καὶ γυναῖκας εὐπρεπεστάτας γεγαμηκότας. καὶ μὴν οὐδὲ πρὸς Θηβαίους, οὐδ' εἰς Θετταλίαν ᾠχόμην παρ' ὑμῶν, οὐδὲ πρὸς ἄλλους τινὰς, παρ' οἷς ἢ λοιδορεῖν ἔδει με τὴν πατρίδα τὴν ἐμὴν, ἢ λοιδορουμένης αὐτῆς ἀκούειν, ἀλλ' εἰς Ῥόδον ἀφικόμην, οὔτε, μὰ τὸν Δία, δυσμενῶν ὑμῖν, οὔτ' ἄλλως φιλαπεχθημόνων ἀνθρώπων πόλιν. τὸ μὲν γὰρ ἄγχιστα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος ἱστάναι, κατειρωνευομένων ἔμοιγε τῆς συμφορᾶς εἶναι μᾶλλον ἢ στεργόντων ἐδόκει τὴν πόλιν.

Δημάδην] Si fides est iis, quae Diodorus Sic. narrat L. XVIII, 48., haec vera esse non possunt. Patet eum etiam posteriore tempore Athenis rebus publicis interfuisse. Hegemon autem et Callimedon auctore nostro ille Pellae, hic Berroeae in Macedonia videntur domicilium constituisse et matrimonium illustre contraxisse. Eos autem Ol. CXV, 1. invenimus Athenis in rebus publicis versantes et cum Phocione una clade oppressos. Plutarchus p. 758. κατεχειροτόνησαν αὐτῶν θάνατον· ἦσαν δὲ σὺν τῷ Φωκίωνι Νικοκλῆς, Θούδιππος, Ἡγήμων, Πυθοκλῆς. Callimedon autem, qui hac occasione evaserat, absens cum aliis morte damnatus est. l. l.

κατειρωνευομένων] De hujus vocabuli, quo posterior aetas admodum delectabatur, significationibus et constructionibus erudite egit Wyttenbach. ad Plutarchum p. 267. s. Oxon.

τὸν δὲ οὕτως στέργοντα τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ὡς πυθόμενον μᾶλλον αὐτῆς [illegible] καὶ μηδὲν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑπόμνημα ἔχοντα, ὃ τῇ γνώμῃ αὐξάνει. καὶ γὰρ τάδε [illegible] ἀλλὰ τῆς στερεᾶς [illegible] μακρὰ [illegible] κἀνταῦθα χρώμενος [illegible] τὸν Φίλιππον [illegible] πονηρὸν γενόμενον, καὶ Θηβαίους [illegible], καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων [illegible] Μακεδόσι, καὶ [illegible] μεθ' ἑπτὰ θεραπόντων [illegible], καὶ ἐμὸν μόνον [illegible], καὶ τῆς μητρὸς ἣ τρίτον ἔχουσα καὶ ἑβδομηκοστὸν ἔτος, ἔλιπον σὺν ἐμοὶ μεθέξουσα τῆς [illegible] γενομένης, καὶ μετὰ γυναικός, ἣ συνέφυγέ μοι, [illegible] αὐτὴν τοῦ πατρὸς καὶ μόνην [illegible] τῶν νόμων, τὸν τρόπον τῆς πόλεως [illegible] ἐπισταμένη. καὶ μετὰ τριῶν παίδων οὐδέπω καὶ νῦν τῆς ἑαυτῶν συμφορᾶς ἐπαισθομένων, οὐδὲ [illegible] αὐτοῖς ὁ θεὸς δίδωσι

τῆς στερεᾶς] Videtur auctor sub [illegible] **continentem intellexisse**; quod prorsus inauditum est Graecis.

μητρὸς, ἣ τρίτον ἔχουσα καὶ ἑβδομηκοστὸν ἔτος] **Equidem jam** περὶ παραπρ. [illegible] monui, Aeschinem in illa oratione loqui de matre sua mortua. Ibidem autem testatur, matrem cum patre tempore triginta tyrannorum Corinthum emigrasse. Id si vero factum est, fieri saltem oportebat Ol. XCIV, 1. Nostra autem epistola fingitur scripta esse mortuo Alexandro. Mortuus autem est Alexander Ol. CXIV, 1. Ergo ab illo diversorio Corinthiaco usque ad tempus, quo haec epistola scripta est, effluxere, si non plures, octoginta anni. Jam adde, quantamcunque velis aetatem uxoris maritum comitantis Corinthum, et facile intelliges, ineptum esse mendacium, eam demum egisse tertium et septuagesimum aetatis annum, quum Aeschines Athenas relinqueret, nedum eam adhuc vixisse Alexandro mortuo. Recte jam Taylor monuit hoc momento confectum esse, has epistolas non esse ab Aeschine scriptas.

τριῶν παίδων οὐδέπω καὶ νῦν τῆς ἑαυτῶν συμφορᾶς ἐπαισθομένων] Ut auctor matri aetatem tribuit, quam assecuta esse non potest,

γινομένοις πατρίδα τὴν Ἀθηναίων πόλιν, ὁποίαν δ' εὐθέως γενομένων αὖ ἀφῄρηται πάλιν. καὶ ἕτεροι μὲν, ὡς ἔοικε, τοὺς ἑαυτῶν παῖδας, τοὺς ἢ ἐν Βοιωτίᾳ γεννηθέντας, ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ, πρὸς ὑμᾶς πέμπουσι τῆς αὐτόθι παιδείας μεθέξοντας· οἷς δὲ ταῦτα παρὰ τῆς φύσεως ὑπῆρξεν, οὐ δημοποιήτου πατρὸς οὖσιν, οὐδ' ἐπ' αἰτίαις αἰσχραῖς ἑαλωκότος, φεύγουσιν ἔτι νήπιοι, καὶ τρέφονται πένητες ἐν ἐρημίᾳ τε καὶ φυγῇ πατρῴᾳ. καὶ περὶ μὲν τῶν Λυκούργου παίδων Δημοσθένης ὑμῖν ἐπιστέλλει, καὶ δεῖται, καλῶς ποιῶν, χαρίσασθαι τὸ πατρῷον αὐτοῖς ὄφλημα, καὶ ὑμεῖς οὐδὲν ἀλλ' ἢ Ἀθηναίων ἔργον, ἐλεήσαντες αὐτοὺς καὶ χαρισάμενοι, ἐποιήσατε· καὶ γὰρ ὀργίζεσθαι ῥᾳδίως ὑμῖν ἔθος ἐστὶ καὶ χαρίζεσθαι πάλιν· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῶν ἐμαυτοῦ παίδων οὐκ ἂν ὑμᾶς πείσαιμ' ἂν δεόμενος, ὡς μή μοι μόνον ἐν ὀρφανίᾳ τραφῶσιν, ἀλλ' ὀρφανοὶ ἅμα καὶ φυγάδες ὄντες, οὔτε ἀδικήσαντες παῖδες ὄντες, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλως ἑαλωκότες, τὰ μέντοι τῶν ἑαλωκότων πάντα πεπονθότες. εἶτα τελευτήσαντος ἀναμνήσθητέ μου, καὶ χαρίσασθε τὰς δεήσεις, νῦν προσέχοντες ἡμῖν. ἀλλὰ καὶ πράξατε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ πείσθητε, τὰ συνήθη ὑμῖν αὐτοῖς καὶ μέτρια ποιοῦντες. οὐ γὰρ ἂν δὴ τῶν τρόπων ἀποσταίητε, καὶ καταλύσαιτε τὴν τῆς πόλεως δόξαν, ἣν ἐπὶ χρηστότητι μείζω καὶ φιλανθρωπίᾳ διὰ παντὸς ἔσχεν, ἢ ταῖς ἄλλαις πάσαις, ἡ πόλις. οὐδ' ἂν Μελάνωπος ἰσχύσειε πλέον κωλύων ὑμᾶς μιμεῖσθαι τὴν ἑαυτῶν χρηστότητα καὶ φιλανθρωπίαν, ἢ παρακαλῶν ουκ Αἰσχίνης· —

---

sic tribuit liberis aetatem, quam eos dudum excessisse oportebat. Hi liberi jam aderant Aeschini, quum caussam diceret παραπρεσβείας. cf. c. 53. Illa autem oratio sive scripta sive habita est Ol. CIX, 2., nostra autem epistola scripta CXIV, 1. Intercesserunt igitur saltem novemdecim anni. Quod si Aeschines vere dixit loco παραπρεσβείας, τὰ μικρὰ παιδία τοὺς κινδύνους ουπω συνιέντα, num auctor epistolae itidem vere potest affirmare, οὐδέπω καὶ νῦν παῖδες τῆς ἑαυτῶν συμφορᾶς ἐπαισθάνεσθαι?! Nisi forte mente fuerint capti.

οὐδαμῶς, μὰ τοὺς θεούς· οὐ γὰρ αὐτάρκης οὐδ᾽ εὐτυχὴς πείθειν ἔγωγε τὴν πατρίδα τὴν ἐμὴν, καὶ μάλιστα νῦν, ἐμαυτοῦ χάριν πείθειν δοκῶν — ἀλλ᾽ ὁ τῆς πόλεως τρόπος, καὶ τὸ πάλαι ὑμῶν ὄνομα, καὶ τὸ τῶν προγόνων ἦθος· ᾧ ἀναγκαιότερον δήπουθεν ἢ Μελανώπῳ καθ᾽ ἡμῶν δεομένῳ προσέχειν.

Varietas lectionis

ex copiis

J. J. Reiskii et Imman. Bekkeri.

Reiskii copias jam novimus ex iis, quae praemisimus varietati lectionis Voluminis 1. Bekkeri autem copiae hae sunt:

Usus est codicibus tredecim, *Romanis* tribus *a Angelico*, *b Barberino c Urbinate; Venetis* duobus, *d* et *e Marcianis; Parisiensibus f Coisliniano*, et *g h i k l m n Regiis.*

Horum *a* bombycinus est vel chartaceus, forma maxima; insunt praeter Aeschinem Aristidis orationes. *b* forma est quadrata, eumque scripserunt quatuor manus. Hunc quum in Timarchea B. vidisset ab Angelico non multum discrepare, deinde omisit, *c* membranaceus, forma maxima. Hunc quoque pejoris notae librum nonnisi ad unam adversus Ctesiphontem orationem adque epistolas adhibuit. *d* chartaceus, forma maxima, orationes et epistolas habet; ad epistolas eum tamen Bekkerus non adhibuisse videtur. *e* membranaceus forma quadrata; insunt Demosthenis adversus Philippum et pro Ctesiphonte, Aeschinis de falsa legatione et adversus Ctesiphontem orationes.

Codicum Parisiensium notitia haec est ex catalogo codicum manuscriptorum Bibliothecae Regiae T. II.

N. 2930. Codex chartaceus, qui continet pleraque Isocratis scripta et inter alia *Aeschinis* orationes tres. Accedunt scholia inedita. Is codex seculo XV. exaratus videtur.

2947. Codex chartaceus, quo continentur *Aeschinis* orationes tres. Sec. XV.

2996. Codex bombycinus Fonteblandensis, quo cum multis aliis continetur *Aeschinis* oratio de perfide obita a Demosthene legatione. Adjuncta sunt anonymi scholia hactenus inedita. Sec. XIII.

2998. Codex bombycinus, olim Fed. Morelli, postea Baluzianus, quo cum aliis continentur *Aeschinis* orationes adversus Ctesiphontem et de legatione a Demosthene perfide obita. Sec. XIV.

3002. Codex chartaceus, olim Boistallerianus, quo continentur praeter alia *Aeschinis* orationes tres et epistolae. Sub finem Sec. XV.

3003. Codex chartaceus, quo praeter alia continentur *Aeschinis* orationes tres. Praemittuntur vita illius et singularum orationum argumenta; conjecta vero ad marginem scholia inedita nec indigna, quae publicam lucem aspiciant. Sub finem seculi XV.

3004. Codex membranaceus, olim Colbertinus, quo continetur *Aeschinis* oratio adversus Ctesiphontem. Sec. XVI.

Κατὰ Κτησιφῶντος.

C. P. I.

1. 5. 1. ὦ Ἀθηναῖοι *e k* ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, quod dedit Bekkerus. Equidem etiamnum ea sequor, quae professus sum ad *Tim.* 1. Quamquam enim, codd. a Bekkero collatis, multo pluribus in locis est varietas, quam quos ibi laudavi, tamen codd. auctoritas mihi major videtur in allocutione ὦ Ἀθηναῖοι.

3. τινὲς - μέτρια *a.* μέτριά τινες - τὰ συνήθη *e k l* συνήθη.

6. 1. δεύτερον δὲ *e k l* ἔπειτα δεύτερον.

2. μεῖζον ἰσχύειν παρ᾽ ὑμῖν. Vulgo ἰσχύειν παρ᾽ ὑμῖν μεῖζον. Illud praebuerunt *e k l.*

3. ὦ Ἀθηναῖοι Bekkerus ὦ ἄνδρ. Ἀθ. cum *e k l.*

6. ὁ Σόλων *e k l* Σόλων.

7. ἐξῇ *a* ἔξει *d* ἐξὸν ᾖ. — τῷ πρεσβυτάτῳ *g m n* τῷ πρεσβυτέρῳ.

8. κελεύουσι *e k* προστάττουσι *l* προτάττουσι.

7. 3. τὸν βουλόμενον Bern. τῷ βουλομένῳ - χωρὶς deest in *e k l.*

5. δοκεῖ dedit Reisk. ex Mead., quocum faciunt *c d n* et in litura *f.* Ceteri δοκῇ.

6. ἐλάχισται Bern. et Bekkeri omnes praeter *e d.*

7. καὶ γράφουσι *a g m n* γράφουσί τε - ταῦτα Bekkerus cum *e* ταῦθ᾽.

8. 3. ἐὰν Bekkerus ex *e.* Vulgo ἂν - βουλευτῶν ὄντως marg. Steph. βουλευόντων - ὄντως Mor. *e k l* ὄντων Helmst. *h* per γρ. οὕτω.

5. s. οὐκέτι κοινὴν Helmst. *a g m n* κοινὴν οὐκέτι - ἀλλ᾽ ἰδίαν Bern. *e k l* ἀλλ᾽ ἤδη ἰδίαν.

6. ἡγούμενοι εἶναι *a e g k l m n* ἡγούμενοι *h* εἶναι punctis notat. — εἰςαγγέλλειν Reiskius ex Bern. εἰςαγγελεῖν *d* εἰςαγγέλειν. — καταδουλούμενοι Wolfius καὶ καταδ.

7. καὶ δυναστείας *e k l* καὶ τὰς δυναστείας - περιποιοῦντες Bern. *e k l* περιποιούμενοι.

8. καὶ τὰς] καὶ accessit ex *e k l* - τὰς κρίσεις τὰς μὲν *g m n* τὰς μὲν κρίσεις τὰς.

9. s. σισίγηται Bern. *e h k l* σεσίγηται δὲ. Μὲν primus addidit Reisk. ex Askew. et Helmst. Deest etiam in *c d f.*

9. 5. s. οὐθ᾽ οἱ πρόεδροι deest in Mead.

C. P. I.

2. 6. ὁποίους τινὰς c d f h vulg. ὁποίους.

10. 1. s. ἐν – γινώσκειν desunt in Mead.

3. καταλύσετε h κατα/ἀνα λύσετε. — προλέγω ὑμῖν n προλέγω.

5. ὦ Ἀθηναῖοι Bekkerus ex e k l ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

10. τοῦτ' ἐν n ταῦτ'.

11. εἰσί, h εἰσί. ας – γραφὴν f a pr. m. γραφῆς Ald. γραφῇ.

12. ἐν ταύτῃ Mead. d f ταύτης. — μέλλει Mead. μέλει d μέλλειν.

11. 3. κατὰ τοὺς νόμους l κατὰ νόμους – ὅταν e k l ἄν.

5. τοὺς τὰ παράνομα l τὰ παράνομα. Helmst. τοὺς παράνομα.

6. μηδὲν c d μὴ δὲ – ἡγεῖσθαι μικρὸν c d f h μικρὸν ἡγεῖσθαι. a m n ἡγεῖσθαι.

7. μηδένα ἀνθρώπων Reiskius ex Ask. μηδένα ἐᾶν ἀνθρώπων.

8. s. τῶν στρατηγῶν h στρατηγῶν.

9. s. συνεργοῦντες e k l συνηγοροῦντες.

12. 1. ἐκ τῶν a τῶν – πολιτευόμενοι k l Ask. Helmst. πολιτευσάμενοι.

4. αἰσχύνθητε Bern. αἰσχυνθῆτε – τέταχθε e k l ἐτάχθητε.

5. τήνδε τὴν ἡμέραν Reiskius ex Helmst., quocum consentiunt c e h k n, εἰς τήνδε τὴν ἡμέραν – κἀκεῖνο δὲ e k l κἀκεῖνο.

6. νῦν e k l νυνὶ – ἅπαντες c e k l πάντες.

7. ὑμῖν Ald. m n ὑμῶν – διαπιστεύσαντες e g m n πιστεύσαντες l διαπιστεύοντες.

8. ἐπακούουσι h ἀκούουσι.

9. ἰδίων a οἰκείων – αἰσχυνόμενοι c d αἰσχυνούμενοι.

10. τῶν νόμων d τὸν νόμον.

11. ἐξελέγξωμεν c f h ἐλέγξωμεν – γράψαντα e k l γεγραφότα.

12. ὦ Ἀθηναῖοι Bekkerus ex e k l ὦ ἄνδρ. Ἀθ. quos sic ubique habere testatur.

13. 1. s. ὑπεναντίως h n ὑπεναντί(ους/ως) d l m. Bern. ὑπεναντίους Ald. ὑπεναντίος. — τοῖς νόμοις a d f g h m n Bekkerus τῷ νόμῳ. — καὶ τῇ πόλει deest in e k l.

2. καὶ τῷ d καὶ μὴ τῷ – συμφέροντι τῷ ὑμετέρῳ e k l ὑμ. συμφ.

3. τὴν διάνοιαν c d διάνοιαν – ἀκούητε c d f g m n ἀκούσητε.

C. P. l.

4. ὅτι καὶ δίκαια] καὶ addidit Reiske ex Helmst., quocum faciunt *c e f h k l* Καὶ omisit Bekkerus.

3. 6. μετρίως μοι ἐλπίζω Helmst. ἐλπίζω μετρίως μοι.

7. τὸ ψήφισμα τοῦτο *e k l* τὸ ψήφισμα.

8. διὰ βραχέων Mead. βραχέως.

9. τὰς μεγίστας *e k l* μεγίστας – μεγίστας ἀρχὰς *e k l* μεγίστας ἀρχὰς ἐν τῇ πόλει *h* ἀρχὰς ἐν τῇ πόλει μεγίστας.

10. καὶ τὰς deest in *h*, in *c d f* deest τὰς.

44. 1. τούς τε *e k l* τοὺς.

2. s. προκατελάμβανον Mead. κατελάμβανον Helmst. *f* προκαταλαμβάνοντες.

4. ἀρχῶν Bekkerus ex *e k l*. Ceteri ἀρχόντων. — μεγίστην μὲν *e l* Mead. μεγίστην.

5. δὲ ἔτι *h* δὲ καὶ ἔτι.

45. 1. ἐκ τῶν *e k l* ἀπὸ τῶν – ᾐσχύνοντο *e l* αἰσχύνονται.

2. οἱ δικασταὶ *m n* δικασταὶ – ὁ αὐτὸς *e k l* αὐτὸς.

5 ὑπὸ τοῦ δήμου deest in Helmst.

6. ἐκ τοῦ *l* ἐπὶ τοῦ.

46. 1. ἀπαγορεύοντα *e k l* διαγορεύοντα.

2. οὕτως εὖ *a* εὖ.

3. λόγοι κρείττονες ex *e k l*. *h* κρείττους λόγοι. Ceteri, ut vulgo, κρείττονες λόγοι. Bekkerus λόγοι κρείττους.

6. τίς ἐστι *c* τις – μέτριος. Vulgo μέτριος ἐπὶ τῶν, ut *a c d f g h m n*. τῶν τὰ *k l* τῶν.

47. 3. γέγραφε Bekkerus cum Bern. Helmst. *e k* et a pr. m. *g* – γεγράφει *a f m n*. Ceteri ἐγεγράφει, ut vulgo. Quod sequitur μὲν, deest in *l*.

5. περὶ τῶν *h k* ὑπὲρ τῶν – ὑπευθύνων *e* εὐθυνῶν.

6. ἐγὼ deest in *e k l*.

4. 8. Λέξουσι *f* a pr. m. ἕξουσι – καὶ ἕτερόν τινα deest καὶ in *e l* τινὰ in *a d f*,

48. 1. οἱ θεσμοθ. ἀποκληρ. *k* ἀποκλ. οἱ θεσμοθ.

2. εἴωθε χειροτονεῖν *e k l* χειροτονεῖ.

49. 1. ἱππάρχους Helmst. *d n* et a pr. m. *m* ὑπάρχους.

2. τὰ δ' ἄλλα πάντα *a m n* τὰς δ' ἄλλας ταῦτα *e g k l* τὰς δ' ἄλλας ταύτας.

6-8. ἑνὶ – ἁπάσας desunt in *n*. — ἁπάσας ἑνὶ Mead. ἑνὶ.

C. P. I.

7. προςειπὼν Mead. *d n* Reiskius προειπών.

8. εἶναι Bern. οἶμαι, quod conjecit Steph.

9. δὲ ὁ *l* δὲ καὶ ὁ.

10. πάντας *e* πάντες.

11. διαχειρίζουσι Wolfius διαχειρίσουσι.

20. 3. ἐπειδὴ καὶ Helmst. ἐπεὶ δὲ καί.

5. ἐγγράφειν *e* ἐγγράφει *n* γράφειν.

7. αὐτοὺς ὑμῖν Bekkerus *e k l n* αὐτούς.

8. „ Νόμοι deest in Helmst. *e* - νόμος *a*. — ὦ Ἀθηναῖοι Bekkerus ὦ ἄνδρ. Ἀθ. In *d* deest ὦ.

9. ὁ νομοθ. *a g m n* ὁ μὲν νομοθ. — οὗτοι Helmst. *a g m n* οὗτοι δὲ. προςαγορεύωσι *l* προςαγορεύσωσι.

11. ἀντιτάττειν *h* a pr. m. ἀντιπράττειν.

12. κακοῦργον *e l* κακοῦργον καί.

13. οἰόμενον *c* οἰόμενοι — ῥήμ. τοὺς νόμ. ἀναιρ. Helmst. ῥήμ. ἀναιρ. τ. ν.

14. ὅσῳ *a m n* ὅσα — λέγῃ Wolf. λέγει.

21. 1. ὦ Ἀθ. Bekkerus ὦ ἄνδρ. Ἀθ., ut semper.

3. ἀφίῃ *c g m n* ἀφίησιν ut vulgo.

5. 6. προειπεῖν *a c d f g m* προςειπεῖν — οὗτος *e* οὕτως.

7. εἰμι *d* μοι.

8. ἐξείργασμαι *c d e f g k l m n* εἴργασται *h* ἐξείργασται.

9. εὐθύνῃ *m* $εὐθύν^{η}_{α}$.

10. ἀκούσατε *m n* ἀκούσετε.

10. s. καὶ ὑμῖν συμφέροντα *a d f h* καὶ συμφέροντα *g m n* ὑμῖν καὶ συμφέροντα.

11. ἐν *k l* εὖ.

12. τηλικαύτῃ *e k l* τοσαύτῃ.

22. 1. καὶ ὁπωςοῦν Helmst. *l* ὁπωςοῦν — πρὸς τὰ Helmst. εἰς τά.

2. οἷον Helmst. οἷς.

5. μόνον *c* μόνοι *a g* μόνα — ὑπὲρ Mead. a. m. sec. περί.

7. τὰ γένη *h* et edd. post Steph. κατὰ γένη.

8. πάλιν Mead. καὶ πάλιν - εἶναι κελεύει Helmst. κελεύει εἶναι.

23. 1. διαχειρίσαντας *d* διαχειρήσαντας.

3. κατατιθέντας Mead. *d e f h k l* καταθέντας.

C. P. l.

4. ὁμολογουμένως *m* ὁμολογουμέν$^{ω}_{α}$ς — τὰς Mead. *e f h k l* τοὺς τάς.

6. μόνοι Bern. μόνον.

7. δικαστηρίων *k l* δικαστῶν — ἔρχεται *h* $^{ἄ}_{ἔ}$ρχεται.

6. 8. τὴν βουλὴν τὴν Mead. *d f* τὴν βουλὴν.

10. s. καὶ τὴν — ἄγει desunt in Mead. *d e f h k l*, leguntur autem in *a c g m n* sic: τῶν σκυθρωπῶν — κύριον ἄγειν. Genitivos sustulit Reiskius, reliqua Wolfius correxerat. Pro σκυθρωπῶν dat Ask. ἀνθρώπων.

24. 2. ἐστιν αὐτοῖς Bekkerus ex *e k l*. Ceteri, ut vulgo, αὐτοῖς ἐστὶν — οὐκ ἄρα Bern. οὐδ᾽ ἄρα. Vulgo οὐκ ἄρα.

3. ἐὰν — ἀλλ᾽ desunt in Mead.

5. πάλιν τὴν *h* πάλιν δὲ τήν.

6. ἀπιστεῖ τοῖς ὑπευθύνοις *c* ἀπιστεῖ τοὺς ὑπευθύνους. Helmst. *e g m n* ἀπαιτεῖ τοὺς ὑπευθύνους.

25. 1. εὐθὺς dedi ex *e k l*. Vulgo εὐθέως. — ὑπεύθυνον Helmst. ὑπεύθυνος.

2. ὑπολάβοι Bern. ὑποβάλοι.

3. ἵνα γε Bern. οὐχ ἵνα γε *l* ἵνα — προλαβὼν Mead. προςλαβὼν *l* $^{προ}_{ἀπο}$λαβών.

4. χρήσῃ Mead. χρήσηται.

5. καθιεροῦν Ald. καθεδροῦν — ἀναθεῖναι Mead. ἀναθῆναι.

6. ἐκποίητον Bern. ἐςποίητον.

26. 1. ἐνεχυράζει *c h k l* ἐνεχυριάζει *d* ἐνεχειρίζει. — τὰς οὐσίας ὁ νομοθέτης *e k l* ὁ νομοθ. τὰς οὐσ.

2. τὰς τῶν *f h k l* τῶν — ἀποδῶσι *c* ἀποδιδῶσι Mead. Bern. *h* ἀποδώσῃ.

5. s. τι — πρὸς desunt in *a*.

5. τοῦτον *m n* τούτων.

9. οὔτ᾽ ἔλαβον Steph. ἔλαβον.

10. ἀνεύθυνον *e k l* ἀνυπεύθυνον — καὶ ἀζήτητον καὶ ἀνεξέταστον *a g m n* καὶ ἀνεξέτ. καὶ ἀζ.

11. s. τῶν νόμων *e k l* τῶν ἐν τῇ πόλει.

12. Νόμοι deest in Helmst. et *a g*. — *l* νόμος.

14. αὐτῷ *g l m* αὐτό. — ὑποβάλλετε Mead. ὑποβάλετε.

15. κήρυκα *g* κύριον.

C. P. 1.

16. τοῦτο *a m n* et ex corr. *h* τούτου.

18. ἐπέδωκας *g*, et vulg. ἐπιδέδωκας. — ἀπὸ πολλων *e k* πολλῶν — εἰς τὴν Mead. *d f h* τὴν.

20. ἐκ τῶν τῆς πόλεως Bekkerus, nulla notata varietate, ἐκ τῆς πόλεως, nisi quod *e l* pro πόλεως habet πολιτείας.

27. 2. νόμων *l* λόγων - ὕστερος *h* ὕστερον.

7. 4. κενὰς] Sic Steph. Bern. Edd. ante Steph. κοινὰς-μέχρι δεῦρο *a* μέχρι τοῦδε.

6. εἰσήνεγκε Helmst. ἤνεγκε.

6. s. τῷ θεωρικῷ *h* vulgo τῶν θεωρικῶν.

8. δέ πω *d f* πω *e k l* δὲ - τῶν ἀρχῶν τούτων *l* τούτ. τ. ἀρχ.

12. Δημοσθένης τὴν *h* Δημ. καὶ τὴν - τῷ θεωρικῷ vulg. et libri praeter Mead. *c d* τῶν θεωρικῶν. Post haec vulgo addi solent ὅτι μεσοῦντα τὴν ἀρχὴν ἔγραψεν αὐτὸν στεφανοῦν ἀναγίνωσκε; desunt in *e l*, ea in margine ponit *k*, qui pro ἀναγίνωσκε habet ἀναγινώσκεται, *c d f h* ἀναγινώσκετε.

28. 1. Διαλογισμὸς τῶν ἡμερῶν deest in Helmst. *a g h l m n*. *e* habet ψήφισμα.

2. περαιτέρω τούτου *c d* τούτου *e k l* τούτου περαιτέρω.

3. αὐτὸν deest in *a*.

4. πρότερον Helmst. *a g m n* πρῶτον *l* πότερον - τοίνυν *d* οὖν — ὦ Ἀθηναῖοι deest in *e k l*.

5. χειροτον. τῇ πόλει *a* τῇ πόλει χειροτον.

7. γενομένην *h* γενομένην / γεγραμμένην - ἐπὶ *h* περὶ - τὸ θεωρικὸν *e* τῷ θεωρικῷ.

29. 1. πρὶν ἢ *n* πρὶν - τὸν Ἡγήμ. *e l* τοῦ Ἡγήμ.

2. ἀποδεκτῶν *c d* ἀποδεκατῶν - νεωρίων Steph. νεωρῶν.

30. 7. ἁπάσας deest in *e k l*. — τὰς Ἀθήνησιν ἀρχὰς Helmst. τὰς ἀρχὰς Ἀθήνησιν ἄρχοντα *h* ἔχοντα.

10. χρήματα *h* γράμματα - διεχείριζε Mead. διεχείρισε Ald. διηγείριζε - ἐπιβολὰς *c h l* ἐπιβουλὰς - ἐπέβαλλε Edd. antt. praeter Steph. *d* ἐπέβαλε.

11. καθάπερ καὶ οἱ Bekker cum *a e f g k l m n* καὶ omisit. — ἄλλοι deest in *e k l*.

12. τούτων *h k* τοῦτον - αὐτὸν Δημοσθ. *k* Δημοσθ. αὐτὸν Δημοσθένην *a c h* Δημοσθένη - καὶ Κτησιφῶντα μάρτυρας *e k l* μάρτυρα καὶ Κτησ.

C. P. I.

13. *Χαιρώνδου* Mead. *Χερώνδου.*

31. 1. *Θαργηλιῶνος μηνὸς e k l μηνὸς Θαργηλ.*

2. *ἔγραψε ψήφισμα e h k l ἔγραψε.*

3. *Σκιροφοριῶνος h k n Σκιῤῥοφοριῶνος*, ut vulg.

4. *ἐπιμελησομένους* Bekkerus cum *a e k l ἐπιμεληθησομένους.* — *ἔχῃ* Bekkerus ex *k ἔχοι.*

32. 2. *ψηφίσματα* deest in Helmst. *a c d e.*

8. 3. *εὐθὺς* Bekkerus ex *k l.* Ceteri *εὐθέως.* — *ὡς a c d f g h m n λέγων ὡς.*

4. *τούτου Δημοσθένης μὲν h τούτου μὲν Δημοσθ.*

5. s. *γε νόμος c d f* Ald. Steph. *γενόμενος.*

6. *βραχὺς καὶ σαφὴς καὶ ταχὺ λύων e k l βραχῆ καὶ σαφῆ καὶ ταχὺ λύοντα;* pro *λύοντα h κωλύοντα.*

7. *προειπεῖν m n προςειπεῖν.*

9. *πᾶσι* deest in *a g m n.*

13. *εἴ τινες* Helmst. *k l οἵ τινες.*

15. *ἐπειδὰν δὲ* Helmst. *ἐπειδὰν* - *ἀφέλῃ a g m n ἀφέληται* — *ὑπὸ e ἀπὸ.*

16. *καταλείπεται c d e f h k καταλείπονται l καταλίπονται a g m καταλίπωνται.* — *οὓς e k l ὡς.*

33. 1. *τρίττυες f g m n τρίτυες.*

5. *αὐτῶν τῶν νόμων* Mead. *αὐτῶν νόμων* Bern. *αὐτοῦ τοῦ νόμου.*

6. *Νόμοι a νόμος.*

10. *διοικήσεως* Bern. *πόλεως* - *ταῦτα l ταύτας* - *δεῖν e f h k l δ' εἰπεῖν.*

12. s. *στεφανοῦν* — *ὑπεύθυνον* desunt in *e k l.*

14. *μὴ προςθεὶς* Bekkerus ex *e k l οὐ προςθεὶς.*

15. *ἐξελέγχω* Sic Steph. *l ἐλέγξω g n ἐλέγξω;* ceteri *ἐξελέγξω.*

17. s. *παρανομώτατα* Reiskius dedit ex Mead. *παράνομα*, sequente Bekkero cum *d e f h k l.*

9. 20. *τοῦθ' e l ταῦθ'.*

34. 1. *στεφανοῖ* post *βουλὴ* ponit *e.* — *m n στεφανῇ.*

3. *ἄλλοθι δέ* Wolf. *ἄλλοθι καὶ* - *μηδαμοῦ el οὐδαμοῦ.* — *Νόμος* deest in *g.*

5. *δεῖν k δεινὸν.*

8. *ὁ μὲν οὖν c d h ὁ μὲν.*

C. P. 1.

9. ψήφισμα deest in Helmst. *a c d*.

10. ὁ μὲν νομοθ. *h* ὁ νομοθ.

11. Πυκνὶ Bekkerus ex *a m n* et γρ. *h* – πύκνῃ *f*. Ceteri πνυκὶ.

35. 1. Κτησιφῶν δὲ *e k l* ὁ δὲ Κτησιφῶν.

2. οὐ τοὺς νόμους *e l* οὔτε τοὺς νόμους – οὐ τ. ν. μόνον Helmst. οἱ μόνον τ. ν.

4. ἀγωνιζομένων καινῶν *e k l* γιγνομένων.

5. οὐδ' — — Ἑλλήνων desunt in Mead. — συνειδῶσιν Helmst. συνιδῶσιν.

7. παραταχθεὶς *h* καταταχθεὶς – ἐποίσει *n* ποιήσει.

8. προερῶ *c d f h* προαιρῶ – λάθητε *c d g m n* ἄρθητε.

9. ἀπαγορεύουσιν *h* ἀπαγορεύονται.

11. s. εἰς τὴν ἀπολογίαν *d e* εἰς ἀπολογ.

12. χρήσονται Helmst. χαρίσονται.

14. τῇ γραφῇ τῇδε dedi ex Helmst. *a g m n*. Ceteri τῇδε τῇ γραφῇ.

36. 2. διαῤῥήδην *n* καὶ διαῤῥήδην – ἀπαγορεύων dedi ex Helmst. *a e g k l m n*. Ceteri ἀπαγορεύοντα.

10. 11. παρεισδέδυκεν dedi ex Mead. *d* παραδέδωκεν *h* a pr. m. παρέδωκεν. Ceteri παραδέδυκε. — ὑμῶν *e* ἡμῶν. Helmst ὑμῖν.

12. νόμους *e* τοὺς νόμους.

13. ὑπεναντίους Helmst. ἀπεναντίους.

14. ἔτι *h* ἐπὶ Ald. ἔστι.

15. ταὐτὰ Ald. ταῦτα – προςτάττουσιν *n* πράττουσιν – ποιῶν Helmst. καὶ ποιεῖν.

16. μήθ' ὑμεῖς Helmst. *a e g k l m n* μὴ ὑμεῖς.

17. προβαίητε Steph. προβαίνητε. — ἡμέληται *e* εἰ μέλλοιτε.

37. 3. δήμῳ dedit primus Reisk. ex Mead. Coisl. Helmst., quod habent etiam omnes Bekkeri. Vulgo δημοσίῳ.

38. 1. νόμος ἐναντίος *e k l* ἐναντίος νόμος – ὅπου *f h* πού.

2. ἑτέρῳ νόμῳ] ἑτέρῳ addidit Reisk. et habent iidem libri qui δήμῳ.

3. ἀναγεγραμμένοι *c d* γεγραμμένοι. — περὶ ἑκάστης Mead. ἑκάστης.

5. πρόσθεν *k* πρόςθε *e* πρόστε.

39. 1. καταλείπειν Helmst. *f h* καταλιπεῖν.

C. P. l.

2. περὶ ἑκάστης *a c d f g h m n* ἑκάστης.
3. Νόμοι deest in Helmst.
4. ἀληθὴς ἦν *e k l* ἦν ἀληθὴς – παρὰ νόμον Helmst. περὶ τούτων.
5. κείμενοι νόμοι *e k l* νόμοι κείμενοι.
6. οἶμαι *a c d g m n* οἴομαι.
7. ἀποδόντων *a g m n* ἀποδιδόντων.
9. ὁπότε δὲ Mead. ὁπότε – γεγένηται *a g m n* γένηται et edd. antiquae.

11. 11. ψεῦδος *c d f h* vulg. ψευδές. — ἐπειςφέρουσιν Reiske ex Mead., quocum facit *f*. Ceteri ἐπιφέρουσιν.
13. ἐτέθησαν *a* ἐξετέθησαν – ἐν τῷ θεάτρῳ *e k l* ἐν θεάτρῳ.

οντο
40. 1. ἀνεκήρυττον Helmstad. ἀνεκηρύττοντο *h* ἀνεκήρυττον
α
πείσαντες *m n* πείσοντες.
3. φυλετῶν Mead. φίλων *a* m. pr. φυλῶν *a* m. sec. — ἄλλοι δέ τινες *e k l* ἄλλοι τινὲς.
4. ἀφίεσαν *e k l* ἀφεῖσαν.
5. τῆς ἀπελευθερίας τοὺς Ἕλληνας *e k l* τοὺς Ἕλληνας τῆς ἀπελευθερίας.
6. τινὲς εὑρημένοι *e k l* εὑρημένοι τινὲς Helmst. τινὲς εὑρηκότες.
7. ἄλλης τινὸς *e k l* τινὸς ἄλλης – ἀρετῆς ἕνεκα Bekkerus ex *e k l*. Ceteri ἕνεκα ἀρετῆς.
8. ὥςπερ οἱ *a c d f g h m n* ὥςπερ.
9. ὑμετέρας Helmst. ἡμετέρας.
12. συνέβαινε *e l* συμβαίνει – καὶ τοὺς χορηγοὺς deest in *e l*.

41. 1. μείζοσι τιμαῖς Bekkerus ex *e k l* — τιμαῖς deest in *a c d f g h m n*. Reiskius de suo dedit μειζόνως. Helmst. μείζονος τιμῆς.
2. s. ἀποδέδεικτο Bekkerus ex *l*. Ceteri ἀπεδέδεικτο.
3. χρῆν. Vulgo χρὴ et sic *b d f h n*.
6. ὑμᾶς *d* ἡμᾶς – οὗτοι *e k l* οἱ.
7. συνιδὼν *e k l* συνειδὼς *n* ἰδὼν – δὴ *d e k l* δὲ.
8. οὐδὲν *g m n* μηδὲν – τῷ περὶ τῶν *h* τῶν περὶ τῶν *a* περὶ τῶν *e k l* τῷ τῶν.
9. οὐδὲ *e k l* οὐ.

C. P. 1.

10. ἠνωχλεῖτο Vulgo *a b* ἠνοχλεῖτο *c d k l* ἐνωχλεῖτο. — οὔτε *h* οὐδέ.

11. νόμους τιθεὶς *e k l* τίθησιν — ἀλλὰ περὶ — — δημοτῶν καὶ desunt in Mead.

12. s. τῶν φυλετῶν καὶ τῶν δημοτῶν *e k l* τῶν δημ. καὶ τῶν φυλ.

17. μηδενὸς *c d* μηθενός.

18. κήρυκα *k l* κηρύξαντα.

12. — ἀποδείξῃ *c d* ἀποδείξῃ ὁ νόμος.

19. s. εἰς τὸ βουλευτήριον — — στεφανουμένοις desunt in Mead.

42. 1. μηδὲ *e* μήθ' — μηδενὸς *d* τινός.

3. καὶ δημοτῶν desunt in Mead. — δὲ *b f g h* vulg. δή — ἀφέληται Bekkerus ex *e k l* ἀφέλῃ — τί τὸ *l* τί τούτου τό.

5. μέγα σημεῖον ὑμῖν *e k l* σημεῖον ὑμῖν μέγα.

6. αὐτὸν γὰρ Mead. αὐτόν.

7. τῷ ἐν ἄστει *c d f* vulg. ante Reisk. ἐν ἄστει.

8. ὁ νόμος κελεύει Bekkerus ex *e k*. Ceteri κελεύει ὁ νόμος. — ἀφελόμενος *l n* ἀφελούμενος *d h* ἀφελόμενον. — στεφανούμενον *n* στέφανον.

9. ὑμῶν Helmst. ἡμῶν. — καταγνῶναι post Ἀθηναίων ponunt *e k l*.

10. τοῦ δήμου τοῦ Ἀθ. Bekkerus ex *e k*. Ceteri τοῦ δήμου τῶν Ἀθ. — πόλις *e l* πολίτης.

11. οὐδὲ εἷς *a c* οὐδείς. ἀγεννὴς γένοιτο *a* γέν. ἀγεννής — ἀγεννὴς *d l n* ἀγενὴς — ἂν αὐτὸς *e* ὃν ἂν αὐτός.

12. ἅμα ἀνακηρύττειν Helmst. *g m* ἅμα καὶ ἀνακ.

14. καθιέρωσις *e k l* ἱέρωσις. — γίνεται *c d f h* vulg. γεγένηται — εὔνοιαν *e* ἔννοιαν.

15. ποιούμενος deest in Mead.

43. 1. ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνον Helmst. ἀλλ' οὐ κἀκεῖνον. — ἀναῤῥηθέντα στέφανον *a g m n* στέφ. ἀναῤῥ.

4. τὸ ὑπόμνημα *m n* τι ὑπόμνημα.

6. μὴ κηρύττ. *e k l* μήτε κηρύττ. — τὸν ἀλλότρ. στέφ. *h* τὸν στέφ.

9. ἵνα κηρ. Ed. Reisk. ἵν' ὁ κηρ. — τῶν στεφανούντων *m* per γρ. τῶν στεφάνων et post ὑμῖν addebantur ante Wolfium ἢ τοῖς στεφανοῦσι quae num Bekkerus in codd. invenerit, non monuit.

C. P. I.

11. τῶν νόμων αὐτῶν e k l τῶν νόμων. — Νόμοι deest in Helmst. a Νόμος.

12. προςγέγραπται] Sic Wolf. Helmst. e k. Ceteri προγέγραπται.

13. ἀπομνημονεύετε e k l ὑπομνημονεύετε.

14. ὑποβάλλειν c d f h, vulg. ὑποβαλεῖν Mor. ὑποβάλλων.

15. ὁ δῆμος ὁ Ἀθ. l ὁ Ἀθ. δῆμος. — ἀποδέδεικται Helmst. a g m n ἀποδέδεικτο.

44. 1. δεῖ d δὴ - γενέσθαι e k l γίγνεσθαι. ἀντείρηται Reisk. ex Helmst. ἀντείρηται γὰρ, quocum facit d.

2. ἄλλοθι δὲ a ἄλλοθι.

3. ὅλην τὴν ἡμ. e l ὅλην ἡμ.

4. γέγραφας e k l γέγραφεν.

13. 5. ἐφ' ᾧ g n ἐφ' ὅ.

10. λέγων e k l καὶ λέγων.

11. τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ e k l τῷ δήμῳ τὰ ἄριστα. — ἁπλοῦς δὴ h ἁπλοῦς δέ.

12. ἡμῖν d ὑμῖν.

14. ἐπιδεικνύναι e ὑποδεικνύναι. — κατὰ Δημ. Mead. c d f h κατὰ τοῦ Δημ.

45. 4. γράμματα deest in l.

5. ἐγγράφειν e l γράφειν.

7. ἴσεσθε Ald. ἴσεσθαι.

8. τὸν Δημοσθένους c d f n vulg. ante Reisk. τοῦ Δημ.

10. περὶ τὴν Mead. n περὶ - γραφὴν αὐτῷ e l αὐτῷ γραφήν.

46. 1. Δημομέλην Bekkerus Δημομέλη l Δημοτέλη Mead. h Δημοτελῆ.

2. ὄντα ἑαυτῷ deest in l. Bern. ὄντα ἑαυτοῦ.

3. περὶ τὴν n περὶ.

4. τὸν εἰς e l εἰς τὸν - τριηράρχων g l n τριηραρχῶν.

6. καὶ περιάγων τὸν στρατηγὸν e l καὶ στρατηγῶν.

7. αὐτῷ e k l αὐτῶν.

47. 1. καὶ ταῦτα Reisk. ex Mead. ἢ ταῦτα.

3. καὶ ὡς g ὡς.

48. 2. προδιδοὺς l πρὸς διός.

3. καταχαριζόμενος h καταχειριζόμενος (α supra ει) d καταχειριζόμενος.

C. P. I.

6. οὕτως deest in *e k l*.

7. ὥστε Bekkerus ex *e k*. Ceteri ὡς.

8. προωμολογημένα *c d f h*, vulg. ante Reisk. προσωμολογημένα. — πότερα *e h l* πότερον.

9. στεφάνῳ deest in *c*. — ψευδῆ καὶ παράνομα. *e g k l* παραν. κ. ψευδ.

49. 2. δοῦναι Bekkerus ex *e k l*. Ceteri διδόναι.

14. 3. δὲ τῶν *l* τῶν.

6. τέτταρες *c* τέσσαρες.

7. πεπολίτευται *l* πολιτεύεται. — πάντων πρῶτον *a n* Bern. Helmst. πρῶτον ἁπάντων *c d f g h m* πρῶτον.

8. ἀκούω deest in *n* — τὸν χρόνον deest in *n*.

10. τὸν χρόνον deest in *e k l*. — *n* χρόνον.

12. οὗτος *e l* οὕτω - μετ' ἐκείνου *l* μετ' ἐκεῖνον. — καιρὸν deest in *g m n*; χρόνον — φησὶ Mead. *c h* φήσει. — καιρόν φησι Helmst. *a e* φησὶ καιρὸν.

13. χρόνον *n* καιρὸν.

15. οὗτος ῥήτωρ *m* ῥήτωρ οὗτος *n* ῥήτωρ.

17. τῆς ἐν *e k l* τῶν ἐν.

δὴ
18. ταῦτα δὲ *h* ταῦτα γάρ. — μέλλει Helmst. *c d f g m n* μέλλειν. — παρακαλεῖν *d e f* vulg. καλεῖν. — ὁποῖον κατηγορῶ deest in *e k l*.

21. ἐγκαλύπτωμαι Mead. Bern. *h k f* ἐγκαλύπτομαι *l* ἐγκαλύπτεσθαι - ἐκκαλύψειν *e l* ἐκκαλύψει *n* ἐγκαλύψειν.

50. 1. ἄξειν *l* αὔξειν. Mead. *c d e f k* ἀναγκάζειν.

15. 3. προειδῆτε Mead. *d f h* προΐδητε — ἀποκρίνωμαι Mead. *d* ἀποκρίνομαι Helmst. ἀποκρινοῦμαι.

4. Δημόσθενες *f* a m. pr. Δημοσθένει.

τε
5. ὅσοι δὴ Mead. *a c d f* ὅσοι δὲ *g h m* ὅσοι δὲ *e k l* ὅσοι - ἔξωθεν *k l* ἔξω.

7. πώποτε *e k l* ποτὲ. μέμνημαι ante πώποτε ponit *h*.

8. ἀποκρίνομαι *a g k m n* ἀποκρινοῦμαι *e l* ἀποκρινῶμαι.

51. 2. διαιρῇ Helmst. *a g m n* διαιρεῖς.

3. δύνωμαι Mead. *a d f* δύναμαι. — ἃ σοι σύν. *a g m n* ἃ σύν.

4. ἐπιδεῖξειν *g m n* ἀπογράψειν *b c f* vulg. ἀποδεῖξειν.

5. τοὺς θεοὺς *l* τοὺς δὲ θεοὺς — καὶ τοὺς *e* τῇ πόλει.

C. P. I.

6. s. χρησαμένους Bern. χρησαμένους ἀνθρώπους.

7. s. τῶν δὲ – γεγενημένον desunt in Mead. — αἴτιον γεγεν. *e k l* γεγεν. αἴτιον.

8. τοῦ λόγου τάξει *e k l* τάξει τοῦ λόγου.

9. ἦν *e k l* ἢ – μέλλειν ποιεῖσθαι Bekkerus ex *e k l*. Ceteri ποιεῖσθαι μέλλειν. — λέξω *e k l* λέγω – δὲ *e l* δή.

11. περὶ τοῦ ἐφεξῆς Mead. *c d f* περὶ τῶν ἐφεξῆς Helmst. περὶ τοῦ τρίτου.

12. νῦν *e k l* νυνὶ – δὴ Bern. Schedae Scring. ἤδη – ἐπανάγω *l* ἐπανάγων.

16. 14. ὑμῖν γὰρ Mead. ὑμῖν *n* ὑμῖν δὲ.

15. ἐκείνην εἰρήνην *e k l* εἰρήνην *g* ἐκείνην νίκην.

52. 1. εἴ τινες ὑμᾶς *k l* οἵ τινες ἡμᾶς.

4. προϊόντος *c d* προσιόντος.

5. καὶ τούτων *n* καὶ ταύτην.

6. Δημοσθένην καὶ Φιλοκράτην *e l* Φιλοκρ. καὶ Δημ.

7. ἐδωροδόκησαν *e* ἐδωροδόκουν.

8. ὑμῶν ἐξαίφνης *e* ἐξαίφνης ὑμῶν.

9. ἀπιστότερος Bern. *e k l* ἄπιστος.

10. ποιήσασθε *a e* ποιήσασθαι.

11. καθεζώμεθα *k l* καθεζόμεθα.

12. ψευδεῖς οἴκοθεν ἐνίοτε *e k l* ἐνίοτε ψευδεῖς οἴκοθεν.

13. τῶν λογισμῶν *e k l* τὸν λογισμόν.

14. ἡμῶν Steph. Codd. ὑμῶν.

16. καὶ ἐπινεύσας deest in *e k l* – ὅτι *f* ὁ δ' – αὐτὸς deest in *e k l*.

7. 53. 1. καὶ νῦν deest in *k l* – *e* νῦν. — ποιήσασθε *e*[e] ποιήσασθαι.

3. τὴν δόξαν Mead. δόξαν.

5. διάκειται *k* διάκειται πρὸς αὐτόν.

6. ἀκούσῃ *n* ἀκούσει[η] *a g m* ἀκούσει *k l* ἀκούσοι.

7. ἀκούσητε *h* et per γρ *m* ἀκούσαντες – τοὺς καιροὺς *h* τοῦ καιροῦ.

8. τὸ ψήφισμα *e k l* τὰ ψηφίσματα – ὃ – ἔγραψε *e k l* ἃ γέγραφε.

9. αὐτὸς ὁ *e k l* ὁ αὐτός.

10. Δημοσθένην *e* Δημοσθένη.

C. P. I.

11. Φιλοκράτους *c d f g h* vulg. μετὰ Φιλοκρ.

13. πρὸ ἐκείνου *n* πρὸ ἐκείνων. Deest in *e k l*. — οὐ παραμείναντα *e k l* ante τοὺς πρὸ ponit, *a* οὐ παραμείναντα.

54. 1. τοῦ μὴ *e k l* μή.

2. τῶν Ἑλλήνων deest in *a g m n*. — Φιλίππῳ πεποιηκότα *e k l* πεποιηκ. Φιλ.

4. ἐὰν *e* ἂν – ταῦθ' *k l* τοῦθ'.

6. πρῶτον *a e g k l m n* ἵνα.

8. κήρυκα Bekkerus ex *e k l*. Ceteri κήρυκας. — καὶ συμμαχίας deest in *e k l*.

10. τοῦτο *c d f h* τουτὶ – παρανόμων *d* παρὰ νόμον.

11. Λυκῖνος deest in *a n*, et a pr. m. in *g* – ὁ deest in *e k l*.

12. s. συνεπελογεῖτο Φιλοκράτης deest in *d*.

18. 14. ὁ χρόνος *a c d e f k l* χρόνος.

55. 1. ὑποδοχὴν *c d e* ἀποδοχήν.

2. καὶ λέγοι καὶ πράττοι *h* καὶ λέγῃ καὶ πράττῃ *d* καὶ λέγει καὶ πράττει.

3. Φιλοκράτης *e k l* ὁ Φιλοκράτης.

5. πρὸς Φίλιππον. Helmst. *e k l* ὡς Φιλ. — πρέσβεις αὐτοκρ. Helmst. *c* πρέσβεις ὡς αὐτοκρ.

6. πέμπειν *e k l* ἀποστέλλειν. — ὑπὲρ τῆς εἰρ. Mead. *c d h* ὑπὲρ εἰρ.

8. ταυτὰ Mead. Ald. Wolf. ταῦτα – ἀπήγγειλε *d e n* ἀπήγγειλε. Helmst. *a c f g k l m* ἀπήγγελλε.

9. τῶν βουλευτῶν Helmst. *a c g m n* τῶν ἄλλων βουλευτῶν. — ἀπὸ Mead. Bekkerus. libri ὑπὸ. Wolfius et Valcken. conjecerunt παρά.

10. τοῦ Φιλ. *a e* Φιλ.

11. ὁ μέν γε Mead. ὁ μὲν δὲ — ἔδωκε Bekkerus ex *e k l*. Vulgo δέδωκε.

12. κήρυκα *c d f h* vulgo ante Reiskium, qui singularem dedit ex Helmst., κήρυκας. — σπένδεται *e k l* σπένδεσθαι.

13. σφόδρα μοι τὸν νοῦν προσέχετε Bekkerus ex *e k l*. Ceteri: μοι σφόδρα τὸν νοῦν προσέχετε.

56. 1. ἐπράττετο *e* ἐπράττοντο. — τοὺς πολλὰ editi τὰ πολλὰ

C. P. 1.

2. ὑπὸ Δημοσθένους *c* ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους.

3. Φιλοκράτην Mead. *c d* Φιλοκράτη – Δημοσθένην Mead. *c d f* Δημοσθένη.

4. ἅμα δὲ *e l* ἅμα δὲ καὶ – τὰ ψηφ. Mead. *c f h* ψηφ.

5. περιμείνητε Bern. margo Steph. περιμενεῖτε.

7. τῶν ἄλλων Ἑλλήνων *e k l* τῶν Ἑλλήνων — ἀλλ' ἰδίᾳ *f h* ἀλλὰ δίχα.

8. s. δεύτερον – εἰρήνην desunt in Mead. — τὴν εἰρήνην *e k l* εἰρήνην.

10. προςέχοιεν Helmst. *e l* προςεῖχον.

11. ἀθυμίαν *h* ἀτιμίαν (θυ superscr.). — ὑμᾶς αὐτοὺς μὲν *e k l* Steph. ὑμᾶς μὲν αὐτούς.

12. τὸν πόλεμον *e k l* τὸν πρὸς Φίλιππον πόλεμον. — μόνον εἰρήνην *c* μόνον τὴν εἰρήνην.

15. μηδὲ libri μήτε.

57. 4. ἤδη ἐπ' αὐτὸν Bekkerus ex *e k l*. Ceteri ἐπ' αὐτὸν ἤδη. — στρατεία *c d f h*, vulg. ante Reisk. στρατιά.

49. 4. κατακοινωνήσαντες *k* κατακοινώσαντες. Wolfius conjecit κατακερματίσαντες.

5. τὰ τῆς *c d f* τῆς.

9. ποιεῖν Helmst, *d e k l* Reisk. ποιεῖσθαι.

10. ἱσταμένου Mead. *c d f* ἱσταμένη.

11. τῷ Ἀσκληπιῷ *e k l* Ἀσκληπιῷ — ὁ προαγὼν Helmst. Mor. *e g l m n* ὅτ' ἦν προ. — προαγὼν *g k l m n* - προάγων.

58. 1. ὃ *f* vulg. ante Reisk: ᾗ *c* ἤ. Deest in *a* - γενόμενον *e h k l* γεγονός.

2. ἤδη παρῶσιν *e k l* παρῶσιν ἤδη. — οἱ τοῦ Φιλίππου ex *e k l* οἱ Φιλίππου.

3. δῆμος *e k l* Φίλιππος. — ὡς τάχιστα Helmst. *c d f* τάχιστα.

4. τῶν πρὸς Φίλιππον *c d f h*, vulg. τῶν πρὸς Φίλιππον πρέσβεων.

6. ὑμῶν *e k l* ἡμῶν.

8. ὑμετέρων Mead. *a c d e f g h l m n* ἡμετέρων.

9. μετὰ δὲ ταῦτα *e k* μετὰ ταῦτα – οἱ Φιλίππου Bekkerus ex *e k l*. Ceteri οἱ τοῦ Φιλίππου.

C. P. I.

10. ὑμέτεροι scripsi ἡμέτεροι.

11. ψήφισμα τοῦτο e k l τοῦτο ψήφισμα.

12. Δημοσθένης g Δημοσθένους – ὑπὲρ τῆς εἰρήνης Mead. d f h ὑπὲρ εἰρήνης.

13. καὶ e k l καὶ περὶ – ὑμᾶς Mead. a c d f g h m n ἡμᾶς. Deest in e k l.

59. 1. ὑμετέρους e k l ἡμετέρους – μετὰ τὰ Διονύσια τὰ ἐν ἄστει. e g m n μετὰ Διον. τὰ ἐν ἄστει edd. μετὰ τὰ ἐν ἄστει Διον.

3. ἀκούσατε τῶν ψηφ. e k l τῶν ψηφ. ἀκούσατε — ψηφίσματα deest in Helmst. a.

20. 4. ὦ Ἀθηναῖοι deest in e k l. Post Διονύσια ponunt g m n — παρεληλύθει e k l παρελήλυθε.

αἱ
5. ἐγίνοντο Helmst. Reisk. ἐγένοντο. — δὲ αἱ h δέκα e l δέκα n in marg. δὴ αἱ k δέ.

6. δόγμα Vulg. δόγμα τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα. Bekker. δόγμα [τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα] e k l τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα ponunt post ἐκκλησιῶν – κοιν. τῶν συμμ. e τῶν συμμάχ. κοινόν.

7. μὲν γὰρ g m n μέν.

9. ἐπιλελησμένοι Ald. ἐπιλελημμένοι.

σο
60. 1. ἰασόμενοι. h ἰασάμενοι Helmst. e f ἰασάμενοι.

3. τρισὶ e l τισί.

4. ἀναγεγράφθαι e k ἀναγράφεσθαι l ἀναγεγράφεσθαι.

5. δύο μέγιστα e h k l δύο τὰ μέγιστα.

6. προκαταλαμβάνοντες Mead. c d f προσκαταλαμβάνοντες. – μὲν τὸν Bekkerus ex e k l. Ceteri μὲν οὖν τὸν – τὸν χρόνον τὸν c d f τὸν χρόνον.

7. ταῖς τῶν m a pr. m. ταῖς. — γενέσθαι e k l παραγενέσθαι.

8. παρασκευάζοντες e h k l κατασκευάζ. — τῶν Ἑλλήνων deest in g.

9. κοινοῦ συνεδρίου e κοινοῦ τοῦ συν.

11. ὑμῖν Bekkerus ex g k m n ἡμῖν.

13. Δόγμα συμμάχων deest in a. — δόγματι e k l ψηφίσματι.

16. εἰληφὼς e k l ὑπειληφὼς — ἡ εἰρήνη d f l εἰρήνη. – συμμαχίας a τῆς συμμαχίας.

18. βουλεύσασθαι e k l βουλεύεσθαι. — κοινῇ g k l m n κοινή.

C. P. l.

21. 61. 1. s. *εἰς ἐκκλησίαν* *a* *ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.*

2. *ἐνταῦθα δὴ* *h* *ἐνταῦθα δὲ* – *προκαταλαμβάνων Δημοσθένης τὸ βῆμα* *e k l* *προκαταλαβὼν τὸ βῆμα Δημ.*

3. *λόγον* *d* *λόγων.*

4. *εἶναι λόγων* *d* a m. pr. *λόγων* *a* *λόγων εἶναι.* — *εὖ ταῦθ'* *m n* *ἐνταῦθ'* Wolfius *ἐὰν ταῦθ.*

5. *συμπεισθήσονται* Mead. a m. pr. *συμπαθήσονται.*

7. *καὶ γὰρ τὸ ῥ.* *e k* *τὸ γὰρ ῥ.* — *ἀηδίαν* *h* *ἀδικίαν.*

8. *ἅμα* *m n* *οἶμαι* - *τῆς εἰρ. τὴν συμμ.* *e k l* *τὴν συμμ. τῆς εἰρ.*

9. *τὰ τῶν Ἑλλ.* Mead. *c d f* *τῶν Ἑλλ.*

10. *μελλήματα* *d* *μελήματα* *e l* *μελετήμαται* — *ἰδίᾳ* Mead. Helmst. *l* *ἰδίαν* *c* *ἰδείαν.*

11. *παρακαλέσας* Mead. *c d f h* Reisk. *καλέσας.*

12. *ἐρώτημά τι* *e k l* *ἐρώτημα.* — *ἐρήσεται* *h* *αἰρήσεται* *f* *αἰρήσεται* *g m n* *εἰρήσεται.*

13. *κατὰ* *a* *περὶ.*

14. *ἐνίκα* *l* *ἐνίκησε.*

15. s. *Δημοσθένους* *c d f h* vulg. *τοῦ Δημοσθένους.*

62. 4. *μηνὸς* deest in *a g m n.*

6. *ὑμῖν* *e k l* *ἡμῖν* - *οὑτοσὶ* Bekkerus ex Helmst. *a g m n.* Ceteri *οὗτος.*

7. *ἐπρέσβευσεν* Edd. ante Reisk. *ἐπρέσβευεν.* — *εἰς Μακεδονίαν* Bekkerus ex *e k l.* Ceteri *ἐν Μακεδονίᾳ.*

8. *καταπτύειν* *l* *καταπλύειν.*

9. *λέγω* deest in *n*; post *καθεζόμενος* ponunt *a g* et per *γρ.* *m* – *καθεζόμενος* Bern., schedae Scring. et marg. Steph. *προκαθεζόμενος.*

12. *γραμμάτων* Bern. *γραμμάτων τοῦτο* – *παρεγγράψας* Mead. *προγράψας.*

13. *ἀποδοῦναι δὲ* Bekkerus ex *e k l.* Ceteri *ἀποδοῦναι.*

14. *τοῖς πρέσβεσι τοῖς* *e l* *τοῖς πρέσβεσι.*

63. 1. s. *παρὰ δὲ Κερσ.* *g m n* *παρὰ Κερσ.* *c d f h* *παρὰ δὲ τοῦ Κερσ.*

5. *τίς ἦν ὁ* *h* *τίς ὁ* – *γράψας* *e k l* *γράφων* - *τίς ὁ* *e k l* *τίς ἦν ὁ.*

6. *πρόεδρος* deest in *e h k l* – *Πρόεδρος* deest in Helmst. *a.* *πρόεδροι* Mead. *d e k.*

C. P. I.

22. 7. [illegible] *a c d e f g m n* [illegible].

8. [illegible] *a e g k l m n* Ald. Scapl. [illegible].

9. [illegible] *e k l* [illegible] [illegible] *a g m n* Helmst. [illegible]. — [illegible] Mor. *e k l.* [illegible].

11. s. [illegible] Bekkerus ex *e k l.* Ceteri [illegible].

12. [illegible] Helmst. [illegible] *e k l* [illegible].

13. [illegible] Bern. Helmst. [illegible] Bekkerus ex *e k l.* [illegible] — [illegible] dedi ex Mor. *e k l.* Ceteri [illegible].

14. [illegible] *h* [illegible] – [illegible] Bekkerus ex *e k l.* Ceteri [illegible].

64. 1. [illegible] *a* [illegible] – [illegible] *d f*, vulg. ante Reisk. [illegible].

2. [illegible] deest in *h*.

4. [illegible] *a* [illegible].

5. ὁμοῦ *g h n* [illegible] *e* [illegible] *a* [illegible].

6. [illegible] *g m n* vulg. ante Reisk. [illegible]. Totum hoc [illegible] ante [illegible] ponit *a*.

8. [illegible] *e k l* [illegible] – περὶ τῆς [illegible]. Mead. περὶ [illegible]. — [illegible] deest in Helmst.

23. 65. 4. [illegible] *l* [illegible] – [illegible] *h* οὐ [illegible]. — ὅς οὐ Helmst. *c* ὥς.

8. ἑβδόμην δ' ἡμέραν Mead. *c d f* ἑβδόμης δ' ἡμέρᾳ.

66. 1. πρὶν πενθῆσαι *e k l* πρὶν ἢ πενθῆσαι.

2. λαβὼν Mead. *d h* βαλὼν – παρῃρόμεθα *c f k m n* Bekk. παρῃνόμει *g* παρῃνόμει.

4. ἀπολέσας deest in *a f h*.

5. s. πατὴρ πονηρὸς *l* πονηρὸς πατήρ.

7. τὰ φίλτατα *f* a man. pr. φίλτατα — στέργων *c d* στέγων.

8. ὑμᾶς *a g m* ἡμᾶς – πλείονος ποιήσεται *e k l* πολλοῦ ποιήσοιτο.

9. οὐκ ἄν ποτε *a e g k l m n* Helmst. οὐκ ἄν.

10. s. οὐδ' ὅστις ἐστὶν usque ad κἀγαθὸς ponunt Helmst. *c* post χρηστός, omissis κατὰ τὴν πρεσβείαν.

12. μόνον deest in *e l*.

C. P. I.

24. 67. 6. ἡμᾶς c e k l ὑμᾶς – τὰς ἀτυχίας e k l τὴν ἀτυχίαν. ὁ μιαρὸς ἄνθρωπος ante εἰς τ. ἀτ. ponit *a*.

8. Φίλιππος Helmst. *c* ὁ Φίλιππος – Φίλ. παρῆλθε *e k l* παρῆλθ. Φίλ. – τὰς μὲν Reisk. de conj. Scripti τάς τε.

9. πόλεις *k* Φίλιππος.

10. δὲ deest in *k l*. τόθ' *a g m n* Helmst. τοῦθ' – ὑμῖν *k* ἡμῖν – περαιτέρω τοῦ καιροῦ *d f* vulg. περαιτέρω καιροῦ.

68. 1. δὲ Bekkerus ex *c d*. Ceteri τε.

2. ἐσκευαγωγήσατε *a c d f g h m n* vulg. ἐσκευαγωγήκατε.

3. τὴν εἰρήνην Bekkerus ex *e k l*. Ceteri περὶ τῆς εἰρήνης.

4. διαφερόντως deest a pr. m. in *g*.

5. πρεσβεῦσαι Reisk. ex Mead. Ceteri πρεσβεύειν. — τὰ ψηφ. Bekker. ex *e k l*. Ceteri ψηφ.

6. συνέβη δ' *e k l* συνέβη τ'.

7. τι Δημ. *a c d f h* τι τὸν Δημ.

8. τούτων Helmst. *c* τούτων καί.

9. ἐμπιπτούσης. Ald. ἐπιπτούσης Wolf. ἐπιπιπτούσης.

— νοσημάτων αὐτῷ Reisk. ex Mead. et Helmst. αὐτῷ νοσημ.

69. 1 s. δωροδοκ. ζηλοτ. *a g m n* ζηλοτ. δωροδ.

4. ἀπολεῖσθαι *l* ἀπολογεῖσθαι. — συμπρέσβεις *c d f h* πρέσβεις.

5. κινδυνεύσειν Bekkeri omnes praeter *k* κινδυνεύειν aut κινδυνεύ^σ^ειν – προδότης ὧν *h* προδότης τε ὧν – τῶν φίλων deest a pr. m. in *f*.

6. φανήσεσθαι Helmst. φανήσεται *e k l* κληθήσεσθαι. κατιδόντες δ' Mead. κατιδόντες.

7. οἱ τῆς πόλεως προςπολεμοῦντες ἡσυχίᾳ *h* per γρ. οἱ τῇ τῆς πόλεως πολεμοῦντες ἡσυχίᾳ *a g m* οἱ τῆς πόλεως προ^ς^πολεμοῦντες ἡσυχίᾳ *n* οἱ τῆς πόλεως προπολεμοῦντες ἡσυχίᾳ *c d* οἱ τῆς πόλεως προπολεμοῦντες ἡσυχῇ *f h* οἱ τῆς πόλεως προςπολεμοῦντες ἡσυχῇ *e k l* οἱ προςπολεμοῦντες τῇ τῆς πόλεως ἡσυχίᾳ.

8. ἄσμενοι Bern. *e k l* ἀσμένως.

25. 9. ἀρχὰς αὐτοῖς *e k l* αὐτοῖς ἀρχάς.

10. ἐνεδίδου *a* ἐδίδου.

11. Δορίσκον *d* Δοκίσκον – Ἐργίσκην Bern. Ἐργίσκην.

C. P. l.

70. 1. *Μουργίσκην* c d f h *Μυργίσκην* k *Μυρτίσκην* - deest in Helmst. a g m n cum *καὶ* — *Γάνος* Helmst. *Γάνον* e *Γάννος* — *καὶ Γανίδα* e l *καὶ Δάνδια*; deest in a g m n.
2. *ᾔδειμεν* Ald. Wolf. *εἴδειμεν*. Bern. *οἴδαμεν*. — *ἐς* c e *εἰς*.
3. s. *Φίλιππος πρέσβεις* e k l *πρέσβεις Φίλ.*
4. *αὐτὸν ἔφη* n *ἔφη αὐτὸν* d *αὐτὸν*.

οι
6. *ἐθέλοι* n *ἐθέλει* a d g h l m vulg. ante Reisk. *ἐθέλει*.
7. *Ἁλόνησον* Bekkerus ex h et corr. d m *Ἁλόννησον* c f *ἀλλόννησον*.
8. *μὴ* deest in Helmst.
9. *τὸ τελευταῖον* l m n *τελευταῖον*.

τε
10. *τοὺς μετὰ* h *τοὺς μετὰ* g m n *τούς τε μετὰ*.
11. *τὰς περὶ τῆς εἰρήνης*] Bekkerus ex a g m n *τὰς τῆς εἰρ.* — *ἐπιστρατεύσαντας* e k l *πρεσβεύσαντας*.

71. 2. *παρεσκεύασεν* e k l *κατεσκεύασεν*.
4. *τῇ τῶν Εὐβ. καὶ Θηβ.* e k l *τῇ Θηβ. καὶ τῇ τῶν Εὐβ.*
5. *τρία* e k l *καὶ*.
6. *ἠγνοήκατε* l *ἠγνόητε* - *θαυμαστῆς* Reisk. ex Helmst., quocum faciunt e k l. Ceteri *μεγίστης*.
7. *συμμαχίας* f h *συμπαθείας*. — *εἴπω* e k l *λέγω*.

72. 1. *τῶν Εὐβ.* e k l *τῆς τῶν Εὐβ.*
26. 2. *πολλὰ* deest in e.
6. *ἡμῶν* d *ἡμῖν* - *ἡμῶν* - *ἑκόντες* desunt in Helmst.
7. *ἐπιλανθανόμενοι* Helmst. a g m n *ἐπιλαθόμενοι*.
9. *πεζῇ* Bekkerus ex e k l. Ceteri *πεζικῇ*.
11. *ἀφήκατε* l *ἀφῆκτε* - *τάς τε πόλεις* c d f, vulg. ante Reisk. *τὰς πόλεις*.
12. s. *τοῖς παρακαταθεμένοις* Bekkerus cum Bern. marg. Steph. e k l. Ceteri *αὐτοῖς παρακαταθέμενοι*.

73. 1. s. *ὑφ' ὑμῶν* h ponit ante *οἱ* - a g m n *ὑμῶν*. In f a pr. m. deest.
2. *πεπονθότες* e k l *παθόντες*. — *οὐ τὰς ὁμοίας* m n *οὔτε ὁμοίας* - *ὑμῖν* f m n et per *γρ.* h *ἡμῖν*.
3. *ἀπέδοσαν* Mead. *ἐπέδωσαν* - *χάριτας* a pr. m. deest in f — *ἀλλ'* - *διέβητε* deest in f.
4. *βοηθήσοντες* e k l *βοηθοῦντες*. — *τοὺς μὲν* e *τοὺς μὲν γὰρ* - *χρόνους* deest in l.

C. P. 1.

5. ἐπειδὴ *l* ἐπεὶ.

6. ὑπερβάλλομεν Steph. *e k l* ὑπερβάλομεν. — Κοτύλαιον Helmst. *e k l* Κοτυλαῖον.

7. Δημοσθένης *n* ὁ Δημοσθένης. — μισθαρνῶν Bekkerus ex Helmst. *e k l.* Ceteri μισθὸν λαβὼν – ἐνεκωμίαζεν *a c d f g h m*, vulg. ἐνεχυρίαζεν.

74. 1. τὸ τῆς πόλ. *e l* τῆς πόλ. — τινὰς *e k l* δεινάς. κατακεκλεισμένον Bekkerus *a c* κατακεκλειμένον *m n* κατακεκλημένον – δυςχωρίας *f h* δυςχερείας.

2. μάχην *e h k l* μάχῃ – οὔτε Bekkerus, contra codd., οὐδὲ.

3. ἐκ θαλάττης *l* θαλάττης *a d* ἐκ θαλάσσης – συναγείρας Helmst. συνεγείρας.

5. προςμεταπεμψάμενος *a* προςπαραπεμψάμενος.

75. 1. δεξιούμενος καὶ deest in *e k l.* — Φωκικοὺς *e* φωνικοὺς.

2. ἐφ᾽ *a* εἰς – ὑμᾶς Bekkerus ex *e k l* ἡμᾶς.

4. καὶ πεζ. καὶ ἱππ. *e k l* καὶ οἱ πεζ. καὶ οἱ ἱππ.

5. ἀγαθοὶ ἐγένοντο *e k l* ἐγέν. ἀγ.

6. μάχῃ κρατήσαντας *e k l* μάχῃ νικήσαντες *f h* μάχῃ κρατήσαντες μάχης. — ἀφεῖσαν ὑποσπόνδους *e k l* ὑποσπόνδους ἀφεῖσαν. Ceteri ἀφίεσαν ὑποσπόνδους.

7. ἡμῶν *e k l* ὑμῶν. deest in *a c d f h* Mead. — ἡ πόλις αἴσχιστα παθεῖν *e k l* αἴσχ. παθεῖν ἡ πόλ.

8. τὸ δυστυχῆσαι Mead. δυστυχῆσαι.

9. μέγιστόν ἐστι κακὸν *e k* ἐστι μέγιστον *l* ἐστιν πόλεμον. — πρὸς ἀνταγ. *c* πρὸς τοὺς ἀνταγ.

10. ἀναξίους ἑαυτοῦ *a c d g m n* ἀναξίους αὐτοῦ *e k l* ἑαυτοῦ ἀναξίους – ἀποτύχῃ *k l* ἀποτύχοι – εἰκὸς *e k l* εἰκός ἐστιν.

27. 12. πάλιν διελύσασθε Helmst. διελύσασθε. — συγγνώμης παρ᾽ ὑμῶν Bekkerus ex *e k l.* Ceteri παρ᾽ ὑμῶν συγγνώμης Mead. παρ᾽ ὑμῶν συγγνώμην.

13. διαλιπὼν deest a pr. m. in *f.*

14. Εὐβοϊκὸν *a* Εὐβοϊκῷ.

15. εἰς Χαλκίδα *h* εἰς τὴν Χαλκίδα – συνάγων *e k l* συναγαγών.

17. τυραννίδα *h* τὴν τυραννίδα. — περιποιούμενος Mead. ποιούμενος — καὶ ταύτης *e k l* κἀνταῦθα.

76. 1. ἑταίρων *d k* ἑτέρων – εἰς *e* οἷς.

2. κἀκεῖθεν *e k l* κἀκεῖνον.

3. ὑπέβαλεν *a h m n* ὑπέβαλλεν. — ἑαυτὸν *e* αὐτόν.

C. P. 1.

α

4. τραπόμενος *h* τρεπόμενος Mor. Helmst. *e k l* στρεφόμενος.

5. ἐμπίπτει Bekkerus cum Helmst. *k l*. Ceteri πίπτει. — τῆς τε *a c d f n* τῆς.

6. τῆς Φιλίππου *e k l* τοῦ Φιλίππου.

7. στρατείας dedit primus Reisk. ex marg. Steph., quocum facit *f*. Ceteri στρατιᾶς.

8. τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων Bekkerus ex *e k l*; *a n* τῶν Ἀθ. δῆμον. Ceteri τὸν Ἀθηναίων δῆμον.

77. 1. κωλύσαιτε dedit Reisk. ex Bern. Secutus est Bekkerus ex *e*. Ceteri κωλύσετε praeter *h*, qui habet ἐκωλύσατε.

2. δὲ Helmst. δὴ deest in *e k l* — διανοηθεὶς *h* νοηθεὶς-δεῦρο *e k l* δεύτερον.

3. Ἐμπέδωνα *g m n* Ἐμπεδῶνα *d* Ἐμπέδονα. καὶ Ἐμπέδωνα deest in *a* – φέροντας *l* φέροντες.

4. τῷ μὲν primus dedit Reiske ex Mead. et Helmst. nec ullam e suis notat varietatem Bekkerus. Vulg. μὲν τῷ – ἐλπίδας κενὰς *e k l* κενὰς ἐλπ.

5. περὶ αὐτὸν *e k l* περὶ τοῦτον.

28. 6. μὴ διασφαλῆναι Ald. διασφαλῆναι.

9. ἐγκαταληφθέντι *a d e k l*, vulg. ἐγκαταλειφθέντι.

10. ἐπεστράτευον *e l* ἐστρατεύσαντο.

11. καὶ Θηβαίων Steph. καὶ ἡ Θηβαίων.

συντάξεις.

78. 2. συντάξεις *h* φόρους.

6. ἡμᾶς Helmst. ὑμᾶς.

8. προσγράψας *a d f g h m n* προγράψας *e l* προσέγραψε.

συν

79. 1. συνεδρίας *h* προεδρίας Ald. Wolf. Mead. Helmst. *a c d g m n* προεδρίας. — τὰς συντάξεις *h* συντάξεις.

2. ἰσχύσειν *h* a pr. m. ἰσχύειν. — ἤμελλεν *e* ἔμελλεν.

4. προσβιβάζων Helmst. *g* et ex corr. et per γρ. *m n* προβιβάζων – ὑμᾶς *k* ἡμᾶς. — ὡς δεῖ τὴν πόλιν τὰς μὲν βοηθείας Bekkerus ex *c d e f h k l*. Ceteri τὰς μὲν βοηθείας ὡς δεῖ τὴν πόλιν.

5. ποιεῖσθαι post ὑστέρας ponunt *a c d f g h m n*.

7. εἰδῆτε *d* ἴδητε.

8. καὶ ἀνάγνωθι *e l* ἀνάγνωθι.

C. P. I.

9. ψήφισμα deest in Helmst. *a*.

29. καιροὶ *a c f g h m n* οἱ καιροί.

10. πέπρανται τηλικοῦτοι *e k l* τηλικοῦτοι πεπραμένοι τυγχάνουσι.

11. τούτου *h* τοίτου Helmst. *a e g l m n*. τοῦτο. — ὑμῖν deest in *e k l* - φανήσεται *e k* φανήσεται εἶναι. — μέλλω Bern. μέλλων.

16. ὑμῶν Mead. ἡμῶν *e k l* ὑμᾶς.

17. τούτων ut Marklandus conjecerat, dedit primus Reiske, secutus est Bekkerus ex *c e h k l*. Ceteri τούτους *a* τοιούτους - ὑμῶν Mead. *a c d f g h m n* ἡμῶν.

18. Εὐβοικὸν συνέδριον *g m n* συνέδρ. Εὐβ.

20. ταῦτ' *e l* τοῦτ' - γὰρ *h* δὲ - ὑμᾶς *d* ἡμᾶς.

22. διεξῆλθε *e k l* ἐξέλεξε.

23. Δημοσθένους *c* τοῦ Δημοσθένους - Πελοποννήσου *g h k m* Πελοπονήσου.

24. εἰς ἑκατὸν *g* ἑκατόν.

80. 1. Φίλιππον *e* Φιλίππου. — ὅσον *c* πόσον *h* πόσον.

3. τὰς δ' — — — τετταράκοντα deest in *e k l*.

4. πεζὴν Bekkerus ex *e l*. Ceteri πεζικήν.

6. ὥστε Steph. et Bekkerus ex *e k l*. Ceteri ὡς.

30. 8. πράττειν *f*. a m. pr. πράξειν. — ἀποῤῥήτων Ald. ἀπορήτων.

10. παρεκάλει *e k l* παρακαλεῖ.

11. πάνυ deest in *e l*.

12. ὑπερεπήνει *a* ἐπήνει. — τό τε Bekkerus ex *a e g k l m n*. Ceteri καὶ τό.

13. δὲ deest in Helmst. *a* - ἐκ Πελοποννήσου *c d f h* vulgo εἰς Πελοπόννησον. — ἦν deest in *c*.

14. ἔφη βούλεσθαι. Reisk. ex Mead. ἔφη δὴ βούλεσθαι.

15. τῶν λόγων *e k l* τοῦ λόγου.

16. Ἀκαρνᾶνας *a* Καρνᾶνας *c d* Ἀκαρνανῖτας - συντεταγμένους ἐπὶ Φίλ. *g* ἐπὶ Φίλ. συντεταγμ.

81. 1. χρημάτων Bern. *e* Steph. χρήματα.

2. νεῶν ταχυν. πληρώματα *a* πληρώμ. νεῶν ταχυν.

3. ἱππεῖς Bekkerus ex *e k l* ἱππέας.

4. καὶ deest in *c d f h*. — τὰς deest in *n*.

C. P. 1.

5. πλείονας Mead. πλείους *e k l* πλέον. — δισχιλίους *k l* δισμυρίους.

6. δεδόσθαι *c* διδόσθαι. — ἀπὸ πάντων *e l* ἁπάντων.

7. ὑμῖν deest in *a n* et a pr. m. in *f g m* — πραχθήσεσθαι Helmst. *c e k l* πραχθήσεται — ταῦτα Bern. *a d g h m n.* Vulgo deerat ante Reisk.

9. γὰρ *e l* δὲ - ἐν deest in *g* — ἐπ᾽ αὐτοῦ Bekkerus ex *e k l* ὑφ᾽ ἑαυτοῦ.

82. 6. ἐπαρώμενος *c* ἐπαρωσάμενας.

7. εὖ οἶδεν *e k l* οἶδεν - ἀριθμῶν deest in *e g k l m n.*

83. 1. εἰς ὁπότ᾽ *e* εἶποτ᾽.

3. μάλιστα Bekkerus ex *e k l* σφόδρα.

4. μισεῖσθαι Ald. μιμεῖσθαι - ὅτι *f* a m. pr. εἰ vel ἢ.

5. διαφθείρει *e k l* φθείρει.

31. 7. κενώτερον *n* κενότερον. Helmst. *a d f g h k m* καινότερον. — εἴωθε *e* ἐιώθει.

8. ἄποθεν Helmst. *a f* ἄπωθεν. — ἀπὸ τῶν ἐλπ. *c d f h* ἐπὶ τῶν ἐλπ.

84. 1. δὴ *e k l* ἤδη - κελεύων *e k l* καὶ κελεύει.

2. Ἐρετριέων *n* Ἐρετρίων.

3. δεηθῆναι *c d f h* δεηθῆναι αὐτῶν.

4. ὑμῖν *c d f g h m n* ἡμῖν.

5. αἱρεῖσθαι Mor. *e k l* αἱρήσεται.

6. δεήσονται *a c d f g h m n* δεήσονται αὐτοῖς. Reisk. ex Helmst. δεήσονται καὶ αὐτοὶ - Ἀθηναίοις *a g m* Ἀθηναίους - φίλον *e k l* καὶ φίλον.

7. ἁπάντων *e k l* πάντων.

8. ἐν τῷ ψ. Bekkerus ex *e k l.* Ceteri ἐπὶ τῷ ψ. — καὶ τὰ *a d f* τὰ.

85. 1. ἀξιοῦν *a c d f n* ἀξιῶν *g m* in marg. ἴσως ἀξιοῦν.

2. ὑμῖν libri ἡμῖν - ἀληθῆ λέγω *e* λέγω ἀληθῆ.

3. τὴν ἀλαζονείαν *e k l* τὰς ἀλαζονείας.

4. ἀνάγνωθι *c d f h* vulg. ἐκ τοῦ ψηφίσματος ἀνάγνωθι. — καὶ τοῦ κλ. *c e h k l* καὶ ἀπὸ τοῦ κλ. — ὑφείλετο *f.* ὑφείλατο.

5. φησι deest in *a.*

6. καὶ ἐν τῷδε Helmst. *e k l* ἐν τῷδε.

7. ψήφισμα deest in Helmst. *c g m* ψηφίσματα.

C. P. 1.

8. s. τὰς μὲν τριήρεις *f h* τὰς τριήρεις - στρατιὰν Mead. *a c d f g h m n* Ald. Wolf. στρατείαν - καὶ τὴν πανσ. καὶ τοὺς συν. *a* καὶ τοὺς συν. καὶ τὴν πανσ.

9. λόγῳ deest in *a*.

32. 11. μοι ἐστιν εἰπεῖν Helmst. *e k l* εἰπεῖν ἐστί μοι. — τρία *a g m n* δέκα.

13. παρὰ *m n* περὶ.

15. διὸ καὶ Helmst. διὸ.

17. [πρὸς Φίλιππον] deest in *e h k l*, supra versum ponit *h*, in marg. *f*.

19. Χαριγένους *e k l* Χαιρεγένους.

86. 1. αὐτοῦ deest in *e k l* — ἀφεῖναι Bekkerus ex *e k l*. Ceteri ἀφιέναι.

2. ἐπαγγελλόμενον *d m n* ἐπαγγελόμενον Steph. ἐπαγγελούμενον - σταθήσεσθαι Mead. *c d* στήσεσθαι *h*. στήσεσθαι (αθή supra).

3. ἐν Ὠρεῷ deest a pr. m. in *f*. — Γνωσιδήμω *h* Γνησιδήμῳ.

5. εἰςπράττειν Bern. marg. Steph. *e k l* εἰςέπραττεν.

6. δημοσίας *h*. δημοσίους (α supra).

87. 1. ταῦτ' Helmst. *a c g m n* πάντ'.

2. ὅτι δὲ — τὸ ψήφισμα desunt in *e l*. — τῶν *k* τοῦ.

3. Ὠρειτῶν *l*. Ὠρειτῶν. τὸ ψήφισμα λέγε γραμματεῦ. — ψήφισμα tit. deest in Helmst.

5. Κτησιφῶντος Helmst. *a g m n* τοῦ Κτησιφῶντος.

6. ἐστιν *e f g k l m n* ἔνεστιν.

7. ἃ Helmst. c. marg. Steph. ὃ — γράψαι post ψηφίσματι ponunt *e k l*. — Ald. Wolf. Mead. *c f* γράψας.

33. 12. εἰς τὸ ἱερὸν *l* a m. pr. τὸ ἱερὸν.

13. ἴσην τὴν *n* ἴσην. — γράψας deest in *n*.

14. ἄρξομαι *k l* ἄρχομαι *n* ἐνάρξομαι. — εἰς τοὺς θεοὺς *e k l* εἰς θεοὺς - αὐτοῦ πλημμελημάτων *e k l* πλημμελ. αὐτοῦ.

88. 3. ταύτην *g m n* καὶ ταύτην.

4. Ἀκραγαλλιδαι *h* Ἀκραγγαλίδαι.

89. 1. καὶ *d* κατὰ. Ante τὰ omisit Bekkerus περὶ cum *a d f h m n*. — τὰ deest in *e k l* — ἠσέβουν *a* ἐβλασφήμουν.

C. P. 1.

2. Ἀμφικτύονας *g* et in marg. *h m* Ἀμφικτύονας, γυναῖκας δὲ ἥρπαζον καὶ ἐλήστευον.

3. γινομένοις Bekkerus cum Helmst. *e k l*; *a* γεγεννημένοις. Ceteri γενομένοις. — λέγονται Helmst. *a g m n* λέγεται. — οἱ πρόγονοι οἱ ὑμέτεροι *c d f* οἱ πρόγονοι οἱ ἡμέτεροι *h* οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι *a* οἱ πρόγονοι.

4. ἔπειτα καὶ *a g m n* ἔπειτα δὲ καὶ.

8. χώραν αὐτῶν *e k l* χώραν αὐτῶν καὶ τὴν πόλιν. — αὐτοὺς *d* τούς.

9. ἀνδραποδισαμένους *e k l* ἠνδραποδισμένους.

10. καὶ Ἀρτέμιδι *c d f h* καὶ τῇ Ἀρτέμιδι – Προνοίᾳ *a* καὶ Προνοίᾳ.

90. 2. ἄλλον *e* ἄλλους — τὸν χρησμὸν *e h k l* τὸν χρησμὸν τοῦτον.

5. φιλοσοφίαν *a* σοφίαν.

31. 7. ἱκανὴν *e k l* πολλὴν – τῶν *c d f h* ἐκ τῶν.

91. 1. τοὺς λιμένας Bekkerus ex *e k l* τὸν λιμένα – ἔχωσαν deest in *e k l*.

2. καθιέρωσαν *g* ἀφιέρωσαν.

4. ἐργάσεσθαι *a f g h m n* Mead. Helmst. ἐργάσασθαι *e k l* ἐργάζεσθαι — ἄλλῳ *d* ἄλλο Helmst. *e* ἄλλον.

5. ἐπιτρέψειν *e k l* ἐπιτρέπειν.

6. καὶ χειρὶ — ἀρᾷ l. 9. desunt in *e k l*. — πάσῃ Mead. ἁπάσῃ.

7. μόνον τὸν ὅρκον *g m n* μόνον τὸν ὅρκον.

9. παραβαίνοι Helmst. παραβαίνων *d* παραβαίνῃ *n* παραβαίνοι.

92. 2. Προνοίας *a* καὶ Προνοίας. — καὶ ἐπεύχεται *l* ἐπεύχεται Helmst. *e k l* καὶ ἐπεύχεσθαι. — μήτε γῆν *d f m n* μηδὲ γῆν.

3. τέκνα τίκτειν *e l* τίκτειν τέκνα.

4. μήτε βοσκήματα *a c d e f h k l m* μηδὲ βοσκ.

5. αὐτοῖς εἶναι *e k l* εἶναι αὐτοῖς – ἀγορῶν *e k l* ἀγορᾶς.

6. καὶ αὐτοὺς Mead. *e l* αὐτοῖς – γένος τὸ *e k l* γένος – ἐκείνων *e l* οἰκείων.

7. θύσαιεν *e k l* θύσειεν *n* θύσαι. — τῷ Ἀπ. *n* μηδὲ τῷ Ἀπ.; deest in *d*.

8. μηδ' *e l* μήτε τῇ *k* μήτε.

9. αὐτοῖς Helmst. *a c e g k l n* αὐτῶν. deest in Mead.

C. P. I.

10. τῆς ἀρᾶς *f* a m. pr. τὰς ἀρὰς.
11. ὑμῶν *d* ἡμῶν.
12. συνώμοσαν *k* ὤμοσαν.
13. Μαντεία deest in *a*. Μαντεία ὅρκοι ἀρὰ Ald. Helmst. Mead. *c d e f g k l m* – ἀραὶ καὶ ὅρκοι Ἀθηναίων μετὰ τῶν Ἀμφικτυόνων. λείπει. μαντεία *h*.
14. ἐρείψειε Helmst. *k l m* ἐρίψειε *e* ἐῤῥίψετο *h* ἐρίψατε.
15. γε *k* τε deest in *e l*.
16. ποτικλύζῃ Ald. Wolf. *e k l* ποτικλύζει – κελαδοῦν *c d f l* κελάδον Helmst. *e g h k n* κέλαδον *a* κέλαδος.

85. 93. 2. γενομένης *a g m n* γε. deest in *l*.
3. Ἀμφισσεῖς *a* Ἀμφισεῖς *k* Ἀμφίσσης.
4. ἐπειργάζοντο Helmst. ἐπεργάζοντο.
6. συνῴκισαν *d* συνῴκησαν – καταπλέοντας *c d f*, vulg. ante Reisk. παραπλέοντας.
7. Πυλαγόρων *n* Πυλαγόρῶν *d* Πυλαγορῶν.

94. 1. διέφθειραν Mead. δὲ ἔφθειραν, *k* διεφθειρόν. — ἦν deest in *g m n*.
2. ὑμῶν Mead. Ald. *e* ἡμῶν. — Πυλαγόρας *f* a m. pr. Πυλάγορος. — χιλίας *e h k l* δισχιλίας.
3. Ἀμφισσέων Helmst. ubique, *a* Ἀμφισέων – τοῦ *a c d f g m n* ὑπὲρ τοῦ.
4. ποιήσασθαι *e h k l* ποιεῖσθαι.
5. ἀποσταλήσεσθαι *e h k l* Helmst. ἀποστέλλεσθαι.
6. εἴκοσι τῶν *e h k l* εἴκοσιν ἐκ τῶν.
7. βοηθήσειν *c d* βοηθήσει.
8. ἔτι deest in *a d g m n*, vulg. ante Reisk.
9. ἢ ἀνδρὸς dedi ex *e h k l*. Vulgo ἀνδρὸς ἢ ubi ἢ deest in *a d f g m n*.
11. κακοῖς *e h k l* συμφοραῖς – περιβάλλειν *a* ἐπιβάλλειν.
12. ὅσῳ *c* ὦ ὅσω *d f* ᾧ *a g m n* vulg. ante Reisk. ὡς.

95. 2. Διογνήτου Helmst. Διομνήτου — Πυλαγόρους Helmst. Reisk. *c h* Πυλαγόρας.
3. Ἀναγυράσιον *d f* Ἀναγυῤῥάσιον *k l* Ἀγυῤῥάσιον *h* Ἀγυῤ-ῥάσιον — ὃν *a* ὧν.
4. ἕνεκα *a g m n* ἕνεκεν – ἐξ Οἴου Bekker. ex *e h k l*. Ceteri Λέσβιον.

C. P. l.

86. 96. 1. δὲ e k l δὴ.

2. τὸν deest in a g m n — Διόγνητον Helmst. Διόμνητον.

3. συμπεπτώκει Bekkerus ex e h l. Ceteri συνπεπτώκει.

4. Ἀμφικτύονες a c Ἀμφικτυόνες, qui sic solent. δ᾽ ἡμῶν deest in Mead.

εἶ

6. Ἀμφισσεῖς k Ἀμφισσῆς.

7. ἡμετέρας ante Reisk. ὑμετέρας.

8. ταλάντοις e h τάλαντα.

9. τὸν Ἀθηναίων Bekkerus ex f. Mead. Ἀθηναίων. Ceteri τῶν Ἀθ. — ὅτι χρυσᾶς c d f et per γρ h m, vulg. ὅτι τὰς χρυσᾶς – ἀνέθεμεν l ἀνέθεκεν. — πρὸς e h l εἰς.

10. ἐξειργάσθαι e l ἐξαράσασθαι k ἐξαρέσασθαι h ἐξάρασθαι.

11. καὶ Θηβαίων deest in l.

12. Μεταπεμψάμενος ante Reisk. πεμψάμενος.

13. δέ με] Sic c e h k l. In ceteris deest με. Bekkerus δ᾽ ἐμὲ.

14. εἰπεῖν usque ad συνέδριον p. 97. l. 2. desunt in e k l, in ima pagina ponit h.

97. 1. οὕτω m n οὔπω. — προηρημένον Mead. a m. pr. a προειρημένον g προηρημένον ποιεῖν.

3. Πυλαγόρων e l Πυλαγορῶν – μεθεστηκότων k l et ex corr. g et per γρ. m καθεστηκότων.

4. τῶν Ἀμφισσέων ἄνθρωπος. a ἄνθρ. τῶν Ἀμφισ.

6. αὐτὸν deest in e k l — προαγομένου Mead. προσαγομένου. — ἀρχὴν d f ἀρχὴ.

7. γε deest in g m n — ἄνδρες deest in a ἐσωφρονεῖτε e ἐφρονεῖτε.

8. ὠνομάζετε Bekkerus ex e d f h k l c ὀνομάζετε. Ceteri ὠνομάζετο – τοὔνομα h l ὄνομα – τοῦ Ἀθ. Bekkerus ex e k. Ceteri τῶν Ἀθ. —

9. ἐξείργετ᾽ ἂν] Sic Bekkerus cum Bern. Mor. e h k l. ἐξηγέτε (ειρ) g. Ceteri ἐξήγετε.

10. τῶν deest a pr. m. in h — Κρώβυλος Helmst. κρώβυλλος g n κρωβύλος k κρωβυλος h κροβύλης e l κροβύλης

12. λέγων deest in Helmst. e k l. — ἐγὼ deest in d f.

C. P. l.

13. οὕτω Reisk. ex Helmst. ἐγὼ οὕτω.

37. 15. μὲν post ἄλλους ponunt g m n. — ἐπήει recepi ex e h k l et per γρ. g m. Vulg. ἐπῆλθε - οὖν deest in Helmst. a g m n.

98. 1. περὶ Bekkerus ex e h k l. Ceteri ἐπὶ. — τὴν γῆν τὴν ἱερὰν Mead. c d e f h k l τὴν ἱερὰν γῆν.

2. ἀσεβείας h k l παρανομίας.

3. ὑπόκειται a ὑπέρκειται f g m n ὑπέκειτο.

4. εὐσύνοπτον n ἀσύνοπτον. — ἄνδρες deest in a.

5. τουτὶ Bekkerus ex e k l et corr. h. Ceteri τοῦτο.

6. κεραμεῖα k l κεράμεια h κεράμεία Mor. e κεράμια - αὔλια e αὐλία c d f vulg. ante Reisk. ἐπαύλια.

99. 3. ἅμα d ἀλλὰ.

5. διωριζόμην e h διοριζομένην.

6. τοῦ Ἀθηναίων Bekkerus ex a e g k l m n. Ceteri τῶν Ἀθ. —

— τῶν τέκνων e h k l τέκνων.

7. τὸν ὅρκον Bern. Helmst. k τὸν τῶν προγόνων ὅρκον c e h l τὸν προγόνων ὅρκον.

8. καὶ ante χειρὶ deest in e h k l.

9. δύναμαι e h k l ἂν δύνωμαι. — ἡμετέραν g n ὑμετέραν.

11. βουλεύεσθε c d f vulg. βουλεύσασθε. — κανᾶ e h l κανὰ a κοινὰ - παρέστηκε e h k l παρέστη.

12. τοῖς βωμοῖς τὰ θύματα e h k l τὰ θ. τοῖς βωμ. — τοὺς θεοὺς e τοῖς θεοῖς.

100. 1. δὴ Helmst. a e g h l m n δὲ — φωνῇ — ψυχῇ a ψυχῇ — φωνῇ.

2. τίνα e ποίαν.

3. ἱκεσίας e h k. ἱκετείας l οἰκετείας — ποιήσεσθε c d f ποιήσησθε - τούτους παρέντες e h k l παρέντες τούτους.

4. ταῖς ἀραῖς ἐνόχους a g m n τοὺς ἀραῖς ἐνόχους. — αἰνιγμάτων e k l αἰνιγμῶν.

5. τῶν deest in e.

7. μήθ᾽ Bekkerus e conj. μηδ᾽ d μήποθ᾽.

8. θύσαιεν Mead. f. θύσειαν d θυσίαν l θυσειεν (αι) e θύσοιμεν. — φησὶ post ὁσίως ponunt e h k l μήτε τῇ Bekkerus ex a e g h l m n μηδὲ τῇ.

C. P. l.

9. μήτε τῇ Bekkerus ex *a c d f g h l m n* μηδὲ τῇ.

38. 101. 2. ἐμοῦ Ald. ἐμῷ — ἀπηλλάγην deest in *m*.

4. ὁ λόγος Bekkerus ex *e h k l*. Ceteri λόγος.

5. δέ *e* γάρ.

7. ἐπὶ διετὲς Bern. ἐπιδιετες et ἐπιδιεταῖς. Pro διετὲς *f* διετες *l* διέταις *h* διαίταις.

8. ἥκειν *g* αὔριον ἥκειν *e h k l* ἥκειν αὔριον.

9. ἅμας *c e l* ἅμα - δικέλλας *a* μακέλλας - θυτεῖον *d f* θύτειον.

102. 1. ἀνηγόρευε *e h k l* ἀναγορεύει *c d f* ἀντηγόρευε.

2. Πυλαγόρους *g* Πυλαγόρους *e k* τοὺς Πυλαγόρους *h* τοὺς Πυλαγόρας. — ἥκειν *e k l* ἅπαντας ἥκειν - τόπον *e h* τόπον τοῦτον.

5. ὑστεραίᾳ *e h k l* ὑστεραίᾳ — ἕωθεν *e h k l* ἕσωθεν.

8. ταῦτα δὲ *e h k l* καὶ ταῦτα.

9. ἄπωθεν. — ἧκον *e h k l* ἦλθον - ἐφ᾽ Bekkerus *e h k l* Ceteri πρός. - ἡμᾶς deest in *n*.

10. πανδημεὶ *e h k l* πανδημὶ - μόλις deest in *d*.

11. ἂν deest in *a c d f g m n*.

12. Κόττυφος *d* κόττυλος.

103. 1. s. ὅταν τις — ἐγκαλέσῃ Bekkerus ex *e h k l*. Ceteri ὅταν τινὲς - ἐγκαλέσωσιν.

2. συνθύοντας *e h k l* θύοντας. — καὶ χρωμένους *e h k l* καὶ τοὺς χρωμένους.

3. ἐνταῦθ᾽ ἤδη *a* ἐνταῦθα δ᾽ Helmst. ἐνταῦθα δ᾽ ἤδη - τῶν Ἀμφισσέων ἐγίνοντο *a g m n* ἐγίνοντο τῶν Ἀμφ.

4. ἦν deest in *n*.

5. ἡμετέρας *c g n* ὑμετέρας.

7. ἐν ῥητῷ *e h l* ἐν τῷ ῥητῷ - ἔχοντας *d m n* ἔχοντες Helmst. c. ἔχοντάς τε - δίκην Bekker. ex *h k l*. Ceteri δίκας.

10. ἀναγνώσεται *e* ἀνάγνωθι.

11. ψήφισμα deest in Helmst.

39. — οὖν *c* δὲ deest in Mead. *a d e f h k l*. — ἀποδοθέντος *e h k l* ἀναγνωσθέντος.

12. ἡμῶν τῇ Bekkerus ex *e h k l*. Ceteri ἡμῶν ἐν τῇ - τῷ δήμῳ deest in *a*.

C. P. I.

104. 1. ἀποδεξαμένου deest in *d*.

2. πάσης *e h k l* ἁπάσης. — Δημοσθένους *c d* τοῦ Δημ.

5. ἠδύνατο Mead. *d e* ἐδύνατο.

6. καὶ deest in *e h k l*.

7. προςλαβὼν *h* προβαλὼν — τοῦ deest in Helmst.

8. ἐν deest in *g m n* — διεπράξατο *d f* διεγράψατο.

9. δήμου ψήφισμα *a* δημω (ου) ψήφισμα *c d f* τοῦ δήμου τὸ ψηφ. — ἤδη ἐπαναστάσης *e h k l* Mor. ἐπ' ἀναστάσει.

11. πολλῶν Bern. Helmst. *h k l* πλείστων. — διαφειμένων Bekkerus cum Bern. Helmst. *a e g h k l m n*. Ceteri δὲ ἀφειμένων - δὲ deest in Helmst. *a e g h k l m n*.

12. τὸν Ἀθηναίων Bekkerus ex *g m*. Ceteri τῶν Ἀθηναίων. — πυλαγόρους *h* Πυλαγόρας.

105. 1. ἀεὶ *g m n* vulg. εἰςαεὶ - πορεύεσθαι usque ad Πυλαγόρους l. 7. desunt in *f*.

3. αἰσχρῶς *n* καὶ αἰσχρῶς.

4. σύλλογον Ald. ἀνάλογον - ὃς *d* ὡς.

5. ἔμελλε χρόνου Mead. χρόνου ἔμελλε.

7. σύγγραμμα Bern. *e h k l* et per γρ. *g m* πρόςταγμα.

8. Πυλαγόρους Bekkerus ex *d e*. Ceteri Πυλαγόρας.

9. ἐκεῖσε Bekkerus ex *e h k l*. Ceteri ἐκεῖ. — μήτε λόγων *a c d f g m n*, vulg. μὴ λόγων — λόγων — ἔργων — δογμάτων *e h k l* λόγου — ἔργου - δόγματος.

11. πότερα *e h k l* πότερον.

12. τὸ ἀληθὲς Bekkerus ex *e* τἀληθές.

13. οὑτωσὶ *d f* οὕτω - διατέθεικεν *a g m n* διέθηκεν *d* διατέθηκεν.

106. 1. ὑμῶν Bekkerus ex codd. ἡμῶν — οἱ πρόγονοι ὤμοσαν *e h k l* ὤμοσαν οἱ πρόγονοι.

40. 5. s. παραπλήσιοι *c* παραπλήσιαι.

6. αὐτῆς *l* αὐτοῖς.

7. ἐπὶ τοὺς Ἀμφισσέας *h l* ἐπὶ Ἀμφισσέας.

9. ἐπιψηφίζοντα *h l* ψηφίζοντα.

10. ἐν τῇ Ἑλλ. *n* τῇ Ἑλλ — παρόντος *h* παρχόντος *e* παριόντος.

11. μάλα *c d f*, vulgo ante Reisk. μάλιστα. — τολμήσει *a g m n* τολμήσειε.

C. P. I.

107. 1. στρατείᾳ *c d f* στρατιῇ.

3. αὐτοὺς Ald. αὐτοῦ.

4. προεῖπον *h k l* προειπών.

6. φυγόντας *e h k l* φεύγοντας — οὐδὲ Bekkerus ex *b e h k l* οὔτε.

8. εὐσεβεῖς κατελθόντας *e k* εὐσεβεῖς καὶ κατελθόντας. — ἐξέβαλον Bekkerus cum Helmst. *a e h k* l. Ceteri ἐξέβαλλον *g* ἐξέβαλον εἰς χερόνειαν.

9. Ἀμφισσεῖς Bekkerus cum *b e h k l* Ἀμφισσέας. — στρατείαν ante ἐπὶ ponunt *a g m n*.

10. ἐπανεληλυθότος *c d* vulg. ἐπανελθόντος.

12. ἡμῖν *e k* ὑμῖν.

41. 14. ἡμῖν deest in *e h k l*.

108. 1. γε deest in *a d f g m n*. — προηκάμενοι dedi ex Bern. Ceteri προςκτησάμενοι.

2. τοι deest in Helmst.

5. μυστῶν *e h l* μισθῶν — τελευτὴ Bern. *d g h l* τελετὴ — Ἀμεινιάδης *c f* Ἀμινιάδης *d* Ἀμηνιάδης. Vulgo Ἀμυνιάδης.

9. διδομένης *e g h k l* δεδομένης *m* διδομένης.

109. 1. ὑμῶν Ald. ἡμῶν.

2. ὄντων τῶν ἱερῶν Bekkerus ex *b e h k l*. Ceteri τῶν ἱερ. ὄντ. — ἐξέπεμψε *g m n* ἐξέπεμπε.

3. γε πρώην *e* πρώην γε *h k l* πρώην γέ ποτε. — ἀπετόλμησε *e h k l* vulg. ἀπετόλμα.

4. εἰς τὴν Bekkerus ex *e h k l*. Ceteri ἐπὶ τήν.

5. εἰ σὺ ζημίας ἄξιος Bekkerus ex *e h k l*. Ceteri ζημίας ἄξιος εἰ.

110. 1. ἀλιτήριε Mead. ἀλυτήριε. — εἰ γὰρ ὁ μὲν κρατῶν Helmst. εἰ μὲν γὰρ ὁ κρατῶν.

2. κρατουμένων Mead. κεκρατουμένων.

5. πότερα *a c d f g m n*, vulg. πότερον.

6. ὑπερωρίσθαι *c d* vulg. ὑπερορίζεσθαι.

42. τοιγάρτοι τί *e h l* τί γάρ τοι.

7. ἀνελπίστων καὶ deest in *e h k l*.

8. ἡμεῖς deest a m. pr. in *h*. — ἀνθρώπινον *h l* ἀπανθρώπινον.

9. ἐσομένοις μεθ' ἡμᾶς *h k l* μεθ' ἡμᾶς ἐσομένοις *e* μεθ' ἡμᾶς ἐσόμενοι.

C. P. I.

10. μὲν τῶν Περσῶν Mead. μὲν Περσῶν *a* τῶν μὲν Περσῶν Ἄθω Bekkerus ex *h* Ἄθων.

111. 1. ὁ τὸν Ἑλλησπ. Helmst. *c* καὶ τὸν Ἑλλ.

4. δυομένου *e h k l* ἡλίου δυομένου. — ἑτέρων deest in *a g m n*.

5. s. διαγωνίζεται Helmst. ἀγωνίζεται — σωτηρίας Mead. *c d f* αἰτυχίας.

7 s. ἐν Δελφοῖς deest in Helmst. *e h k l*. — Θῆβαι alterum deest in *a c d f*, vulg. ante Reisk.

112. 1. ἀστυγείτων *e h l* ἀστυγειτόνων. — ἐκ μέσης Helmst. ἐκ μέσου.

2. καὶ δικαίως Wolf. καὶ μὴ δικαίως — οὐκ Reisk. de conj. οὐδὲν.

113. 1. βουλευσάμενοι Bern. βουλευσαμένη — θεοβλάβειαν *e h l* νεοβλάβειαν.

2. κτησάμενοι Bern. κτησαμένη *n* χρησάμενοι.

5. ἡγεμόνες deest in Helmst.

114. 2. δόξῃ *h* δόξοι.

3. s. κριθησόμενοι *a c d f g m n* κριθήσονται.

6. ἡμῶν *e k l* ὑμῶν.

9. ἡμῖν *a d f g m n* ὑμῖν — πρὸς *e h k* εἰς.

10. προςελήλυθεν *e l* προελήλυθεν *h* παρελήλυθεν.

13. λέξω Mead. *d* λέγω - δὲ *a* γάρ.

43. 14. ἡμᾶς παῖδας ὄντας *a* παῖδας ὄντας ἡμᾶς.

16. δὴ *n* vulg. δὲ *h* καὶ — ξύμπασα Mead. *c* σύμπασα ἀπηύρα Ask. *h* ἐπαυρεῖ.

17. κεν *n* μὲν — ἀλιτραίνῃ Helmst. *h* ἀλιτραίνει Mor. *e k.* ἀλιταίνῃ - μητιάαται *a c g h m n* vulg. μηχανάαται.

115. 1. μέγα πῆμα δῶκε *e k l* μέγα πῆμα ἔδωκε *h* vulg. μέγ' ἐπήγαγε πῆμα.

2. λιμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμὸν *e k* vulg. λοιμὸν ὁμοῦ καὶ λιμὸν- λαοὶ *h* λαοὶ οὐδὲ γυναῖκες τίκτουσιν, μινύθουσι δὲ οἶκοι Ζηνὸς φραδμοσύνῃσιν Ὀλυμπίου, ἄλλοτε δ' αὖτε.

3. τῶν *g n* τόν. Mor. *e k l* ὅ. — ὅ γε *f* τόγε *a* γε.

4. νέας Bekkerus νῆας, νέας allato tantum ex *a* — ἐν Bekkerus ἐνὶ. ἐν notato tantum ex *a e*, — τίνυται εὐρυόπα ζεὺς *a e d f g m n* τίνυται εὐρύοπα ζεὺς *e k l* τίνηται εὐρύοπα ζεὺς vulg. κρονίδης ἀποτίνυται αὐτῶν.

C. P. I.

5. δὲ abest a Mead. *c d e f h k l.*

6. δόξειν *h* δείξειν Ald. δόξιν.

8. στρατιὰ *c d f* Ald. στρατεία – ἀνηρπασμέναι Bern. ἀνῃρημέναι.

116. 1. πάλαι deest in *a g m n.*

4. ὑμέτερα *e k l* ἡμέτερα – ὑμῶν Ald. Steph. ἡμῶν.

5. φόβον τὸν *d* φόβον.

6. οὐ διὰ Bekkerus ex *a h.* Ceteri οὐδὲ διὰ.

7. τούτου πρότερον *e h l* πρότερον τούτου *a* πρότερον.

9. [οὗτος στρατηγὸς] Uncis haec Bekkerus inclusit. Desunt in *a g m n. h* οὖν στρατηγὸς.

10. Κολυττεὺς Bekkerus ex *c d e f h k l. m n* Κολλυτεὺς Helmst. Κολυτεὺς.

117. 1. Ἐρχιεὺς *a c d e f* Ald. Ἀρχιεὺς *h l* ἀρχιερεὺς. εἶτα delevit Bekkerus, quod abest a suis codd. praeter *e.*

3. [ῥήτωρ καὶ οὗτος] Uncis inclusit Bekkerus; deest in *a g m n.* — Ἀρχέδημος *c d f* Ἀρχίδημος.

4. καὶ δυνατὸς *n* δυνατὸς. – εἰπεῖν ὃς *a g m* εἰπεῖν ὡς.

5. [δημαγωγὸς] Uncis inclusit Bekkerus.

7. [ῥήτωρ] Uncis inclusit Bekkerus; deest in Helmst. *a e g h k l m n.* - Πύρανδρος *a e g m n* Πύῤῥανδρος. — Ἀναφλύστιος Mead. Ἀναφλυάσιος.

118. 1. ἔτι *f* ἔστι – ἠδυνήθη *a c e* ἐδυνήθη.

2. τὴν deest in Helmst.

3. δέομαι *h* δύναμαι. (δέομαι.)

4. ἐπειδὴ Helmst. ἐπεὶ. – αὐτῶν ὠφελ. *e h k l* ὠφελ. αὐτῶν.

5 – 7. ὃν – πόλεμον deest in *e l,* in marg. ponit *h.*

6. τῆς τῶν *d f g h k m n* τῶν, Helmst. *a c* τῆς.

7. ἐπήγαγε *h* ἀπήγαγε. (ε)

8. καταλαβὼν *n* μεταλαβὼν.

119. 2. αὐτῶν ἥπτετο *c d f* vulg. ἥπτετο αὐτῶν.

3. Θήβας *g m n* πόλεις.

4. καὶ οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἱππεῖς Bekkerus ex *e h k l.* Ceteri καὶ οἱ ἱππ. καὶ οἱ πεζ. — περὶ συμμαχίας Helmst. συμμαχίας *c* περὶ τῆς συμμαχ.

C. P. I.

5. Δημοσθένην Ald. Δημοσθένη. — εἰςάγων Bern. εἰςαγαγών.

6. ὑμᾶς e h k l ἡμᾶς.

44. 8. τὰ deest in e h l — ὑμᾶς h ἡμᾶς.

120. 2. ὑμῖν e h k l ἡμῖν.

3. δεῖ d δή.

4. τὰ deest in c d f vulg. ante Reisk. — πλείω c πλέω.

5. προςποιησάμενος Helmst. προςποιούμενος.

6. γενήσεσθαι e h k l γίγνεσθαι.

8. ποιήσασθε Bekkerus ex e h k l. Ceteri ποιεῖσθαι. — τὴν συμμαχίαν ante δεῖ ponit h.

9. εἰ e h l εἴ τις. — προλαβὼν n προςλαβών.

10. ἅπασαν a g m n πᾶσαν.

11. ἀφιστῆται Bern. ἀφίστηται.

121. 1. κλέπτων Bern. κρύπτων.

3. s. ἀγαπήσοντας – πεπόνθεσαν desunt in a.

4. πεπόνθεσαν e k l ἐπεπόνθεσαν d πεπόνθασιν.

8. τὴν ἡγεμ. g h l τὴν μὲν ἡγεμονίαν – τὴν μὲν g τήν. θάλατταν c d f g m n vulg. θάλασσαν.

9. τὸ a τὴν d f τῆς.

10. δεῖ h k l δεῖν – ὥςτε h l ὅθεν.

11. παρὰ h l πρὸς.

12. ἡμέτερον Wolf. Mead. Helmst. Reisk. ὑμέτερον.

122. 4. Δημοσθένην d f Δημοσθένη h τὸν Δημοσθένην.

5. αὐτοῦ Helmst a g m n τούτου. — θαυμάζετε n θαυμάζεσθε.

6. ἀλλ' deest in n.

45. — τούτου e h l τοῦτο.

9. τὴν ante κοινωνίαν deest in Mead. Reisk. c d f m.
a

11. παριὼν h περιὼν d f περιὼν Ald. περιιών.

12. πρεσβεύσειν e Ald. vulg. ante Reisk. πρεσβεύειν h l πρεσβευτὸν. – ὅποι Mor. Helmst. a e g h l m n ὅπου Mead. c d f ὅποι.

13. ἐκπέμπητε d ἐκπέμποιτε. — αὐτῷ h l αὐτῶν.

14. ἀντείποι Helmst. h l ἀντείπῃ – καταδουλούμενος e καταδουλομένος – καὶ deest in n.

15. αὐτῷ e ἑαυτῷ. – γράψειν Mead. e h k l γράψων d γράφειν.

C. P. l.

123. 1. τὸ *h l* τὸν – στρατηγεῖον *a e h k l m n* στρατήγιον.

2. τοῦ deest in *a g m n*.

ει

3. στρατηγείου *m* στρατηγίου *a e k l n* στρατηγίου. — ἐν deest in Helmst. — κεναῖς *a e g h k l m n* καιναῖς. Helmst. ἐν ταῖς *c* ἐν ταῖς κεναῖς.

4. τὰ deest in *e h k l*.

ου

5. διαμαρτυρομένου *h* διαμαρτυρομένου Helmst. *g l m n* διαμαρτυρουμένου Mead. *c d f k* διαμαρτυραμένου *e* διαμαρτυρούμενος.

8. ἀναρπασθέντων τῶν Helmst. *c d e f h k l* ἐκ τῶν ἀναρπασθέντων.

124. 1. ἂν deest in *h l*.

5. γεγενημένης Bern. Helmst. *a g m n* προγεγενημένης. — τηλικούτων *h* τοιούτων – γεγενημένος *e k l* γενόμενος.

7. εἰ μὴ καὶ *a m n* Reisk. εἰ καὶ μὴ – στεφανωθήσεται *e k l* στεφανωθήσεσθαι.

8. ἱκανὸν *h l* ἱκανὸς.

9. ἤδη addidit Bekkerus ex *e h k l*.

46. 15. σμικρῷ *h k* μικρῷ.

16. εἰρήνην ante Reisk. τὴν εἰρήνην, qui ex Helmst. articulum delevit; eum revocavit Bekkerus.

ου

19. τὴν τάξιν Helmst. *e h k l* τὰς τάξεις. — αὐτοὺς *h* αὐτὸς.

20. δεκαετὴς *e k l* δεκέτης *d* δεκαέτης. — γεγονὼς *e h k* προγεγενημένος.

21. δὲ deest in *e h k l* — Bern. δή.

22. Βοιωτάρχας *h* Βοιωτάρχους.

23. ἰδίᾳ deest in *e h k l*.

125. 1. οὐδενὸς *c f* οὐθενὸς.

2. πρὸς Φίλιππον εἰρήνην *a* εἰρήνην πρὸς Φίλιππον.

3. τοῦτο κήρυγμά τι *n* τοῦτο κηρύγματι Steph. τούτῳ κηρύγματι *e h k l* κηρύγματι τούτῳ.

4. αὐτῷ *a d f g m n* vulg. αὑτῷ. Helmst. Bekk. ἑαυτῷ.

5. ὡς ἔοικε *h* ᾤετο.

6. εἴ τις Helmst. ὅς τι.

9. πρὸς Λακ. *a* πρὸς τοὺς Λακ.

C. P. 1.

12. *πάλιν* deest in *c d f*, vulg. ante Reisk. — *ἀνέστρεψαν* Mor. *e h l* *ἀνέτρεψαν*.

13. *ἐνταῦθ' ἤδη* Bekkerus ex *e h k l*. In ceteris *ἤδη* deest.

15. *τοὺς Βοιωτάρχας ἀπεκάλεσε e h k l ἀπεκάλει τοὺς Βοιωτ.* — *γράψειν ἔφη d f* vulg. ante Reisk. *γράφειν ἔφη. e h k l. γράφει.*

16. *οὐδέποτ' e h k l οὐδεπώποτ'.*

126. 2. *ἐν Θήβαις e h k l ἐν ταῖς Θήβαις.*

3. *μὲν* deest in Helmst.

4. *ἀπετράποντο a c d f g m n* vulg. ante Reisk. *ἀπετρέποντο.*

47. 5. *τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀγαθῶν a c d f g m n* vulg. *τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν.*

8. *ἀναβὰς d ἀναβῆναι.*

9. *τῶν k τὸν.* — *τῶν - τελευτησάντων* Bekkerus ex *e h k l*. Ceteri *τετελευτηκότων.*

127. 1. *τῶν πραγμάτων* delevit Bekkerus, quod abest *a c e g h k l m n*.

2. *ἁπάντων* Bekkerus *πάντων* ex *e h k l*. *τῶν a m n*.

3. *τοῖς* deest in *d g*. — *θαυμασιώτατε l θαυμασιωτάτους. ἐθελήσεις e h l ἐθέλεις* Bern. *τολμήσεις.*

4. *μάλα d μᾶλλον - βλέπων* deest in *a*.

6. *ἐὰν e ἂν - ὑμεῖς ὑπομενεῖτε g ὑπομενεῖτε ὑμεῖς h* [illegible] *- ἡμεῖς ὑπομενεῖτε.*

7. *μνήμη h γνώμη - γένεσθε* Bern. *h l γίνεσθε.*

8. *δὴ h l δὲ - τὴν διάνοιαν* Bern. *τῇ διανοίᾳ.*

11. *γίνεσθαι a g m n γενέσθαι.* Bern. *γίνεσθαι ἀναγορεύοντα.* — *πότερ'* Bern. *πότερον.*

128. 1. *ἡρωικοῖς h εἰρηνικοῖς - πάθεσι h πράγμασι - ἐπεισιοῦσιν* Mor. Mead. *d h k l ἐπιοῦσιν* Helmst. *εἰσεπιοῦσιν.*

3. *καὶ a c d f g m n* vulg. *ἢ καὶ - ἐλευθέρως* Helmst. *ἐλεύθερος.*

5. *νυνὶ* Helmst. *e g h l νῦν.*

6. *τραγῳδῶν* Helmst. *c τραγῳδιῶν - συνομεῖτο* Mead. *ἐννομεῖτο.*

7. *προελθὼν* dedit Bekkerus ex *k*. *e h l παρελθών.* Ceteri *προσελθών.*

8. s. *ἐν τῷ πολ. τετελευτ. h τετελευτ. ἐν τῷ πολ.*

129. 2. *πρὸς* Helmst. *g m n εἰς.*

C. P. 1.

4. ἔτρεφε Bern. ἔθρεψε. — τῇ deest in *a*.

5. τρέπεσθαι Bern. Helmst. τραπέσθαι. — ἑαυτῶν *e* αὐτῶν.

48. 8. ἀπορεῖ Bekkerus cum Helmst. et ex corr. *n* Steph. Ceteri ἂν ἐρεῖ. — τί *e h k l* τί ποτε - ἂν Bekkerus cum Helmst. *a e* ἐὰν.

9. ἀλλ' οὐ Bern. ἀλλ' αὐτο.

10. τό γ' *l* τότε vulg. ante Reisk. τὸ - σιωπηθήσεται Mead. Wolf. *c d f* σιωπήσεται.

12. s. ὁ Ἀθηναίων Bekkerus ex Mead. *c d f*. Helmst. *a g m n* τῶν Ἀθηναίων *e h k l* Ἀθηναίων.

13. ἀρετῆς ἕνεκα deest in Helmst. *a* ante εἰ δὴ ponit *n* ἕνεκα deest in *e h k l*. — τὸν deest in *a* - ἀνδραγαθίας Helmst. *a g m n* καὶ ἀνδραγαθίας.

15. τῶν ἄλλων deest in *e h k l* — ἱκετεύω ὑμᾶς post Ἀθηναῖοι ponunt *e h k l*.

16. μὴ deest in *e h k l*. — ἵστατε vulgo ἱστᾶτε - ἀφ' Bern. καθ' *g h m*.

130. 1. αἱρεῖτε Mead. ἀναιρεῖτε. — παρανοίας Mor. *e* παρανομίας.

3. καὶ ἀνηκέστων deest in Helmst.

4. τοῦτον *a e h l* τούτων - ὑποδέδεχθε *m n* ὑποδέχεσθε *k l* ὑποδέδεχε.

7. ἀλλὰ deest in *c d f*, vulg. ante Reisk.

131. 1. γὰρ πόλις *a c d f g m n* πόλις γὰρ - ἀνὴρ ἰδιώτης *a c d f g m n* ἰδιώτης ἀνήρ.

2. Δημοσθένει συμβούλῳ *d* συμβούλῳ Δημοσθένει.

5. ἐὰν *e* ἂν.

6. ἀνατρέψῃ Mead. ἀναστρέψῃ.

8. ἀνατετραφότα Bekkerus ex *d e f g k* vulg. ante Reisk. ἀνατετραφότα (π) *h*. ἀνατετραγότα.

9. ἐάσετε *m n* ἐάσατε - ἀπευθύνειν Helmst. *a c d f g m n* ἐπευθύνειν. *h* ἀπευθύνειν (ε).

49. 132. 1. ἐκ schedae Scring. ἀπο.

2. ἠργυρολόγησε schedae Scring. ἀργυρολογήσας.

4–6. ὑπότρομος usque ad χρόνους desunt in *l*, in marg. ponit *h*.

4. ἡμιθνὴς *k m n* et fortasse *g* ἡμιθανής.

C. P. 1.

5. *ἐκέλευεν αὐτὸν* Helmst. *a f g k m n* Bekkerus *αὐτὸν ἐκέλευε.*

7. *τὸ Δημοσθένους h τὸ τοῦ Δημ.*

9. *ἐτελεύτησε μὲν* Bekkerus ex *e h k l.* Ceteri omittunt *μὲν.*

133. 1. *αὖ c d f g* vulg. *αὐτὸς.*

3. *θυσίας. a g m n* vulg. ante Reisk. *καὶ θυσίας.* — *βουλὴν e h k ἀρχὴν* - *κατέστησε* Helmst. c. Reisk. *κατέστησε ποιῆσαι.*

4. *δ'* deest in *a c d f g m* — *Ἀλεξάνδρῳ h Ἀλεξάνδρου*- *Μαργίτην d Μαργαρίτην.*

5. *ἐκ* deest in *c d.*

6. *ἔφη ἐν e h k l ἔφησε.* — *σπλάγχνα* Ald. *σπλάχνα.*

7. *ταῦτα* Bekkerus ex *a g m n.* Ceteri *ταυτί.*

134. 3. *ἑαυτοῦ e αὐτοῦ.*

4. *ἐψηφισμένων g h ἐπεψηφισμένων n ἐπιψηφισμένων l m ἐπιψηφισμένων.* — *ὑμετέραν e g h k l ἡμετέραν.*

6. *ἐπειδὴ g ἐπεί.*

135. 3. *ἑαυτὸν l ὡς αὐτόν.*

4. *μὲν m μὲν οὖν.*

5. *νῦν e h k l νυνὶ* - *προδέδωκεν* Ald. *προςδέδωκεν e προὔδωκεν c παρέδωκεν.*

50. 6. *πάραλοι* Helmst. *a g m n* Bekker. Ceteri *παράλιοι.*

136. 1. *Ἀριστίων k Ἀριστείων.*

2. *Ἀριστοβούλου e h k Ἀριστοφίλου l Ἀριστοφύλου.*

3. *γινώσκει d γινώσκῃ* - *ἑτέρων a g m n ἑταιρῶν.*

4. *γενόμενος* deest in *d.* — *τῇ Δημ. g h τῇ τοῦ Δημ.*

5. *πράττων ἢ πάσχων e h k l πάσχων ἢ πράττων.*

7. *ἐμοὶ h l ἔμοιγε.* — *ὅστις ποτέ ἐστι καὶ πῶς* Mor. *e h k l* et ex corr. *g m.* Bekkerus. Ceteri *ὅστις καὶ πῶς ποτ' ἐστί.*

8. *πλησιάζει* Ald. *e h l πλησιάζων.* — *γράμματα* Mead. *γράμμα.* — *πέμψας c d f.* vulg. *πέμψας Δημοσθένης.*

137. 1. *διαλλαγὰς e h k l καταλλαγάς.*

2. *πολλὴν κολακείαν e h k l πολλὴν τὴν κολ.* — *θεωρήσατε e h k l θεωρήσετε.*

3. *το* deest in *n* - *τι e k l τοι.* — *ἐφρόνει Δημ. e k l Δημ. ἐφρόνει.*

C. P. l.

4. 8. πρὸς Ἀλέξ. *c d f.* vulg. πρὸς τὸν Ἀλέξ.

51. 7. ὅτ' *h* ὅτι – τὴν deest in *h l.* — οὐ deest in *n.*

8. ἀκατασκεύων Bekkerus ex *h k l.* Ceteri ἀπαρασκεύων.

10. στρατιᾷ *d* στρατείᾳ — δ' ἂν *a g m* ἂν δ' – ὑμᾶς Bekkerus ex *e k l* ἡμᾶς – τὴν συμμ. *c d f* vulg. τὴν κοινὴν συμμ.

11. ἑαυτῷ *a c d f* vulg. αὐτῷ.

12. λόγον deest in Helmst.

138. 1. σὲ θῶ *g l m* Helmst. σε θεὸν *h* σὺ θεὸν – φοβηθῆναι *c d f m n* vulg. καὶ φοβηθῆναι.

2. ἑαυτοῦ *e* et ex corr. *g h* Bekker. σαυτοῦ *a m* αὐτοῦ *l* αὐτῶ.

4. καταβεβήκει *a k m n* vulg. κατεβεβήκει. — ἀπειλ. ἐν Κικ. *h* ἀπειλ. ἐν Σικ. *a* ἐν Κιλ. ἀπειλ.

6. δὲ μάλα Bekkerus ex *e h k l. d* μᾶλλον δέ. Ceteri μάλα δ' – ἤμελλεν *e* ἔμελλεν.

9. τισι Mead. et ex corr. *f* τι.

139. 1. χρυσόκερων *d* χρυσόκερον.

4. ἀνεβάλλου *e k* ἀνεβάλου.

52. 6. μάχῃ *g* et per γρ *m* μάχης.

7. συμμετεβάλοντο Bekkerus ex *e k l* et edd. pr. Ceteri συμμετεβάλλοντο.

140. 1. Πελληναίων *h* Πελληνέων.

2. Ἀρκαδία πᾶσα *e h* Ἀρκάδα πᾶσαν – αὕτη Bekkerus ex *e h k l.* Ceteri αὐτή.

5. δεῖν *c* μὲν – μεθειστήκει *d* μεθιστήκει.

6. ἐνταῦθ' *g m n* ἐνταῦθα δ'.

7. ἀπόδειξιν deest in *e f h l* — ποίησαι *f* ποιῆσαι, deest in *e* — ὦ deest in *a c d e f g h m* — Δημόσθενες deest in *e.*

8. καὶ *a g m n* ἢ — καὶ τί ποτ' Helmst. ἢ τί καὶ — ἃ *h k l* ὅ.

8 – 10. καὶ usque ad ἔλεγες desunt in *a.*

9. σοι *e l* σοῦ – εἴπῃς *e h k l m* εἴποις.

11. νυνὶ Bekkerus ex *e h k l.* Ceteri νῦν – μιαρὰ *h a m. pr.* μικρά.

141. 1. ὦ σιδήρεοι *k* ὡς σιδήρειοι *e l.* ὡς σιδήρεια *h* ὡς σιδήρεα.

2. ἔφη *e h l* ἔφησε.

C. P. 1.

3. ἀνατετμήκασι e l ἀνατετολμήκασι - κλήματα τοῦ Helmst. d e g m. Reisk. κλήματα τὰ τοῦ.

4. φορμοῤῥαφούμεθα Helmst. φορμόραφούμεθα.

5. πρῶτον Bern. πρῶκτον Helmst. πρῶτον τον.

142. 1. τὰς βελόνας Bern. ταῖς βελόναις e h l τοὺς βελῶνας - τί Bekkerus ex e h k l. Ceteri τίνος. — κίναδος edd. ant. ante Steph. Helmst. g m. κίναιδος.

143. 1. καὶ deest in e h l — περιδινῶν h περιάγων l περι.

2. σεαυτὸν e σαυτὸν.

3. συστήσασθαι Reiskius ex Helmst., cui accedit k. Ceteri συστῆσαι.

4. Πεῤῥαιβοὺς h k l Περαιβοὺς — σὺ γὰρ ἂν κόμην ἀποστήσαις; c σὺ Θετταλοὺς ἀποστήσειας σὺ γὰρ e h k σὺ Θετταλοὺς ἀφιστάναι οὐ γὰρ l σὺ Θετταλοὺς ἀφιστάναι σὺ γαρ. σὺ Θετταλοὺς ἀφιστάναι habet etiam marg. m, omissis autem σὺ γὰρ ἂν καὶ κόμην ἀποστήσειας f σὺ Θετταλοὺς ἀποστήσειας d σὺ Θετταλοὺς ἀφιστήσειας.

5. ἀποστήσαις h k l ἀποστήσειας Helmst. c ἀποστήσαιο. — ἂν deest in l — προσέλθοις d προσέλθῃς.

6. ὅπου e ὅτου — πρόσεστιν Bern. πρόσεστιν; οὐκ ἔστιν.

7. προσκαθιζήσει k προσκαθίζεις εἰς e h l προσκαθίζειν εἰς Helmst. προκαθεσθήσῃ d f προκαθεστήσῃ Ald. προσκαθεστήσῃ. Ceteri προσκαθεσθήσῃ.

144. 1. τι συμβῇ Bern. τι καλῶς συμβῇ - σαυτὸν ἐπὶ Helmst. c συνὼν ἐπὶ a σαυτὸν ἔτι d f εἰς αὐτὸν ἔτι.

2. ἐπιγράψεις Mead. d ἐπιγράψῃς - ἀποδράσῃ Helmst. ἀποδράσαις — ἐὰν e ἂν.

3. αἰτήσεις d αἰτήσῃς - χρυσοῖς στεφάνοις e h l χρυσοῦς στεφάνους.

4. στεφανοῦσθαι Bern. e h k l ἀξιώσεις στεφανοῦσθαι.

53. ἐὰν e ἂν.

5. πρὸς e h εἰς — τὴν deest ante Reisk. — αὐτοῦ τῶν λόγων a g m n Helmst. τῶν λόγων αὐτοῦ - ἀποβλέπητε c d f ἀποβλέψητε.

6-7. ὥσπερ - ἐξαπατηθήσεσθε desunt in l.

7. καὶ τὴν e k καὶ εἰς τὴν.

8. ἀπολάβετε e l ἀπολάβητε. — τὸν deest in e h k l — μὲν Mead. δὲ.

10. τινα e τι.

C. P. I.

12. ἀντιθέντες ante Reisk. ἀντιτιθέντες.
13. ὁποτέρου *n* προτέρου.

145. 1. ὁμολογήσειν *e h k l* ὁμολογῆσαι. Post verbum ὑμᾶς collocant Helmst. *a g m n*.
2. ἐλεύθερον αὐτὸν *c e f h k l*, vulg. αὐτὸν ἐλεύθερον *d* αὐτῷ ἐλεύθ.
3. πρὸς μητρὸς] Deest πρὸς in *a c d f g m n*, vulg. ante Reisk. — ἵνα μὴ διὰ τὴν — — ἀτυχίαν *e h k l* ἵνα τῇ - ἀτυχίᾳ — περὶ *a c d f g m n* Ald. Steph. πρὸς.
6. τινα deest in Helmst.
7. τῶν deest in *c*.
8. ἐπιχειρῇ *l* ἐπιχειρεῖν.
11. τέταρτον *g m n* τέταρτον δὲ.
12. προαιρεῖσθαι Wolf. προορᾶσθαι.
13. τὸν λόγον πεῖθειν deest in Mead. *d*.
14. τοὺς — εὐγνωμοσύνην desunt in *c* — γ᾽ *a* δὲ; deest in *e h k l*, vulg. ante Reisk.
15. εἶναι Helmst. *c e k l* καὶ αὐτὸν εἶναι. *h* καὶ αὐτὴν εἶναι.

146. 1. κινδύνους *a c d f g m n* vulg. πολέμους. — ἐγκαταλίπῃ Helmst. *a g m n* ἐγκαταλείπῃ.
2. τὸν δῆμον *a* τὴν τάξιν. — δεῖ accessit per Bekkerum ex Helmst. *a c e h k l m*. δὴ habet Bern. *g*. In ceteris deest.
3. διεξιέναι *l* ἐξιέναι.
4. Δημοσθένει *h* a m. pr. Δημοσθένης.

54. 5. ἦν deest in Helmst.
6. ψεύδεσθαι *d* ψεύσασθαι.
8. αὐτῷ *l* αὐτῶν — ἐγὼ φράσω deest in *e h k l* — Γύλων Helmst. Γύλλων. — Κεραμέων *g* et in marg. *h m* Κεραμέων ἀπόγονος.
9. Νύμφαιον *e k l* Νυμφαῖον *h* Νύμφαιον. — ἐν Πόντῳ *c d f g k m n*, vulg. ἐν τῷ Πόντῳ.

147. 1. ἀπ᾽ εἰσαγγελίας accessit per Bekkerum ex Helmst. *c e k l* et marg. *h* ἐπ᾽ εἰσαγγελίας *g* ἀπὸ ἀγγελίας. Post αὐτοῦ in fine v. 2. addit ἀπ᾽ εἰσαγγελίας Bern.
2. θανάτου *e* θανάτῳ.
3. τὴν κρίσιν οὐχ ὑπομ. *a* οὐχ ὑπομ. τ. κρ.

C. P. I.

6. *Κνύθιν h Σκῦθιν l Σκῆθιν.* — *ἐξ ἧς* deest in Mead. *c d f* qui post *γίνονται* addunt *δὲ.*

148. 1. *γίνονται αὐτῷ θυγατέρες δύο e h k l αὐτῷ γίν. δύο θυγ.*

2. *ἀποστείλας a g m n στείλας.* — *συνῴκισε d συνῴκησε a συνῴκισε δὲ.*

4-6. *νόμους* — — *οὐκοῦν* Mead. *d f νόμους, ἐξ ἧς Δημοσθένης ὁ Παιανιεὺς γεγένηται. οὐκοῦν.*

5. s. *γεγένηται Δημοσθένης* Helmst. *a c h k l Δημοσθένης γεγένηται e Δημοσθένης γεγέννηται.* — *τοῦ πρὸς μητρὸς* deest in *e h k l.*

7. *θάνατον e θανάτου.*

10. *οὐκ* abest ab Helmst.

55. 11. *ἐκ τριηρ.* Helmst. *c ἐκ τοῦ τριηρ.* — *τὰ* Mead. *καὶ τὰ.*

149. 1. *καταγελάστως* ante *τὰ πατρῷα* ponunt *e h k l.*

2. *τοὺς λόγους* Mor. *e l τοῖς λόγοις.*

3. *δ'* deest in *n. πολιτείας* Bekkerus ex *e h k l* et marg. *g m.* Ceteri *πόλεως.*

4. *περιεποιήσατο n ἐποιήσατο.*

5. *ἐπικέκλυκε g h l m n* edd. ante Steph. *ἐπικέκληκε.* — *ἔσται c d* edd. ante Reisk. *ἔστι.*

6. *πώποτε* deest in *c d f* Ald. Steph. — *τρόπου πονηροῦ e h l πονηροῦ τρόπου.*

7. *τὸν βίον* deest in *a.*

10. *δεινῶς h δεινὸς* (ω superscr.) Mead. *a c e f k l δεινὸς* — *κακῶς* Bern. *e k κακὸς* — *βιῶναι* marg. *g h m ἴσ. βιῶν.*

11. *καὶ παιδοποιΐᾳ* Helmst. *c ἐκ παιδὸς* — *με μὴ* Bekkerus *ἐμὲ μὴ e h k l μή με n μή.*

12. *τούτω* deest in *n.*

13. *τῶν* deest in *d e.*

56. 150. 1. *ἀνδρίαν* marg. Steph. *ἀνανδρίαν.*

2-3. *εἰ* usque ad *λέγος* deest in *l.*; in marg. ponit *h.*

3. *αὐτῷ* deest in *a e g k m n* — *παρεῖχεν* Bekkerus ex *e h k l.* Ceteri *παρέσχεν.*

7. *ἐνέχεσθαι* Reisk. ex Helmst. *ἐνέχεσθαι καὶ τόν.*

8. *γὰρ e l δὲ.*

9. s. *καὶ* deest in *l.* — *καίτοι* — *γραφαὶ* desunt in *e k l.*

10. *εἰσὶν* vulg. *εἰσὶ* — *ἡμῶν a c d f g m n ὑμῶν.*

C. P. I.

12. *ἀμείνων* c d f *μάλ' ἀμείνων.* — *ὑπάρχῃ* a c f *ὑπάρχοι* Mead. d *ὑπάρχει* e h k l *γίγνηται.*

14. *τῆς* Bern. *καὶ τῆς.*

151. 1. *καὶ* deest in e.

2. Secundum *τὰ* deest in l — *ἀστεφάνωτον* Ald. *στεφάνωτον.*

σαυτοῦ

3. *ἡμᾶς* l *ὑμᾶς* — *σαυτοῦ* e k l *ἑαυτοῦ* h *ἑαυτῶ.*

4. *τοῖς* Reisk. ex Helmst. *ἐν τοῖς.*

5. *τὸν* deest in e h k l — *διὰ δειλίαν* Helmst. *δειλίᾳ.*

57. 9. *δὲ* l *δὴ* d *δὴ δὲ.*

10. *ἕως* e h l *ἕως ἄν.*

11. *ὦ* Bekkerus addidit ex e h k l — *καταλύσετε* Mead. *καταλύσεται.*

12. *ταύτας δωρεὰς* a *δωρεὰς ταύτας.*

14. *ἐπανορθωθήσεται* k l *οὐδέποτ' ἐπανορθωθήσεται* h *οὐδέποτ' ἐπανορθώσετε* — *τοὺς* c *καὶ τοὺς* - *γὰρ* deest in e g h k l m n.

15. *μήποτε* a *δέ ποτε;* deest in e h k l — *ποιήσετε* c d f *ποιήσητε.*

17. *τούτων* c d f edd. ante Reisk. *νῦν* - *ὑμῖν* deest in Mead. c d f.

18. *ἡ πόλις* k *ἡ πόλις ὑμῶν* Helmst. a e g m n *ἡ πόλις ἡμῶν.*

19. s. *ἅπαντες* usque ad *προγόνων* desunt in n — *ὁμολογήσαιτε* Helmst. Mead. a d f l *ὁμολογήσετε* a g m *ὁμολογήσητε* h *ὁμολογήσοιτε* — *ὅτι* addidit Bekkerus ex h

21. *νυνὶ* e k l *νῦν* — *νυνὶ* e k l *νῦν.*

152. 1. *σιτήσεις* Helmst. a c Reisk. *σιτίσεις. πότερον* deest in Helmst. — *ἦσαν πλείους* e *πλείους ἦσαν.*

2. *τότε* l *τοῦτο.*

3. *νῦν* e h k *νυνὶ* - *καταπέπλυται* a *καταλέλυται* h *καταπεπάτηται* Helmst. *καταπέπληται*, unde Reiskius opinatur, olim in quibusdam libris fuisse *καταπέπτυσται.*

4. *οὐκ* deest in l.

5. *οὑτωσὶ διαλογιζομένοις* h k l *οὕτως ἰδίᾳ λογιζ.* — *διαλογιζομένοις* Helmst. *διαλογιζόμενος.*

6. *νῦν* k *νυνὶ;* deest in e l.

7. *ἡ νῦν* omisit Bekkerus cum e h k l.

C. P. I.

8. δὲ deest in *e h k l*.

58. 153. 1. οἴεσθ' ἂν *a c d f g m n*, vulg. οἴεσθε.

2. Ὀλύμπια Edd. Παναθήναια. — εἰς ante ἄλλον deest in *e h k l*.

3. καὶ deest in *c*.

5. οὐδεὶς ἂν *c d f* vulg. ante Reisk. οὐδέ.

6. οἶμαι deest in *e h k l* — τὸ ante περιμάχητον in *e h k l* deest, ante καλὸν in *h l*.

7. τινες Helmst. τε.

9. ὑπομείναντες *d* ὑπομείνατε.

10. εἶναι deest in *h l* — πολιτικῆς Helmst. *c* Reisk. τῆς πολιτικῆς.

11. ἐκλογίσασθε Helmst. *c* ἀναλογίσασθε *e h k l* λογίσασθε. — μὲν deest in *e h k l*.

154. 1. διαφθερεῖτε Ald. διαφερεῖτε

2. ὑμᾶς βούλομαι *n* βούλομαι ὑμᾶς.

4. ἐν deest in *c d f*, vulg. ante Reisk. — περὶ *g m n* παρά; deest in Helmst. — Σαλαμῖνα Helmst. *a c d g m n* Σαλαμῖνι.

5. ἐνικᾶτε *e h k l* νενικήκατε. — ὁ *k* ὁ νῦν *e l* ὁ νυνὶ — τὰς τάξεις Bekkerus τὴν τάξιν ex *a e g k l m n*, ut videtur.

6. τοὺς βαρβάρους νικήσας *e h k l* νικήσ. τ. βαρβ.

7. φεύγοντα Mead. Mor. *e h k l* φεύγοντες.

8. ἐπικαλούμενος deest in *a g m n*.

11. ἡγοῦμαι *e h k* ἡγοῦμαι εἶναι – καὶ ἐκείνων Bekkerus ex *e* κἀκείνων.

59. 13. αὐτοῦ Bekkerus αὑτοῦ, quod per errorem typorum non est in nostra editione. *e h k* ἑαυτοῦ *m* αὐτῷ – τούτων τῶν ἀνδρῶν Helmst. *a g m n* τῶν ἀνδρῶν τούτων.

15. κἀκεῖνοι Helmst. *a g m n* κἀκεῖνο — οἱ *a* εἰ – μὴ *n* μὲν – τετιμημένοι *c d f* vulg. οὕτω τετιμημένοι.

16. ἄξιοι Mead. *c d f* ἀνάξιοι.

155. 1. ἀπ' *h* ὑπ'.

3. ὧν deest in *c d f*, vulg.

4. ἦσαν *g m n* ἦσαν δὲ – Post τινες addidit Bekkerus ex *e h k l* ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. — πολὺν Mead. πολλοὺς, unde Reisk. πολλοὺς πολύν.

C. P. l.

5. πόνον ὑπομείναντες *a g m n* πόνον ὑπομείναντες χρόνον *c d f* ὑπομείναντες χρόνον – ἐπὶ *g m n* ἐν.

6. Στρυμόνι Helmst. Στρυμμόνι.

7. καὶ deest in *e h k l*.

9. τῇ ante τῶν deest in *e h k l* — ἐφ' ᾧτε Helmst. Ald. *c g m n* ἔφη τε *a* ἔφην τε Mead. *d f* ἔφησε.

10. ἐπιγράφειν Helmst. Reisk. *c* ἐπιγράψειν. — τὰ ὀνόματα τά. Posterius τὰ deest in Mead. — *e h k l* τὸ ὄνομα τό.

11. δοκῇ *d* δοκεῖ.

60. 12. εἴσεσθε *e h k l* γνώσεσθε.

13. γὰρ deest in *h k l* — ἐπὶ *h l* ἐν – μὲν τῷ *a m n* τῷ μέν.

156. 1. Ἦν Mead. Schedae Scrimg. *e h k l* ἦσαν – ἄρα deest in *h*, a m. rec. δ' ἄρα. — ταλακάρδιοι Helmst. *c* τλησηκάρδιοι.

2. ἐπ' Ἠιόνι *d* ἐπὶ ἰόνι.

3. Λιμὸν *n* Λιμόν (ο supra) – κρατερὸν Mor. *e* καρτερὸν Helmst. κρατερὰν – Ἄρηα Helmst. *c* ἔριν.

4. εἶρον *f* τεῦκρον.

157. 2. τάδ' Mor. *e h k l* τάγ' — τάδ' ἔδωκαν *c d* vulg. τάδε δῶκαν.

3. μεγάλης ἀρετῆς Bern. Schedae Scrimg. μεγάλων ἀγαθῶν (χάριτος supra) – ἀρετῆς *a* ἀμοιβῆς.

4. Μᾶλλον Helmst. *c* ὡς μᾶλλον – τάδ' *e l* ταῦτ' – ἐθελήσει Helmst. ἐθελήσῃ.

5. ἀμφὶ Mor. *e h k l* χαίρων ἀμφὶ – ξυνοῖσι *h* ξεινοῖς ἀμφὶ ξυνοῖσι Mead. ἀμφιξένοισι Bern. ἀμφὶ τοῖς ξυνοῖς – μόχθον *l* μόθον *a* πόνον.

7. πόληος *c d g m* πόλεως. — Ἀτρείδῃσι Mor. *e* Ἀτρείδαισι *l* Ἀτρείδεσι *h* Ἀτρείδεσσι.

8. ἀμπεδίον Bern. *h k l* ἐς πεδίον.

9. ποθ' *a* περ – χαλκοχιτώνων Bern. *g h m* supra versum θωρηκτάων *a* περ φρονεόντων.

158. 1. κοσμητῆρα Bekkerus ex *e h k l* Mor. Bern.; *a g m* κοσμήτορα (η supra) Helmst. *c d f* κοσμήτορα *n* κοσμήτορα (ω supra). vulg. κοσμήτωρα. — μάχης *h* μάχην – ἄνδρα Bern. ὄντα.

C. P. 1.

3. τ' deest in *e h k l*.

4. ἴστι Helmst. Reisk. *c* ἐνταῦθ' ἔστι – τὸ deest in Helmst. *c d*.

61. 5. προςέλθετε Mead. *d e f h k l* προέλθετε – δὴ vulg. οὖν.

6. ὑμῖν *e h k l* ἡμῖν.

10. ἀποκρίναισθε Mead. Helmst. *f* ἀποκρίνεσθε *n* ἀποκρίνασθε (αι) *d* ἀποκρίνασθε (ε) *m* ἀποκρίνασθε *g* ἀποκρίνεσθε (ει) – ἂν deest in *e h l*; *k* ἂν ὑπορωνεῖσθε.

11. οὐκ deest in Mead. — πῶς *e* πῶς οὖν – τὴν δωρεὰν ταύτην *e h k l* ταύτην τὴν δωρεὰν.

12. ᾔτησεν usque ad ἔδωκεν deest in *e l*.

13. πρώτῳ γραφῆναι *e h k l* γραφῆναι πρώτῳ – παρακαλοῦντι *g h m* παρακαλοῦντι (α).

159. 1. παρὰ deest in *e l*.

2. φεύγοντα Mead. φεύγοντας.

3. γὰρ deest in *c* — τὸ deest in *m n* — γράψας καὶ deest in *e h k l*.

4. Ἀρχῖνος *e h l* Ἀρκῖνος. — καταγαγόντων *n* καταγόντων Mead. *c d f* ἀγαγόντων.

5. αὐτοῖς εἰς θυσίαν *a* εἰς θυσίαν αὐτοῖς – θυσίαν Helmst. θυσίας.

6. ἀναθήματα *d* ἀναθύματα.

7. ἕκαστον deest in *e h k l*.

8. στεφανῶσαι *a c d f g m n* στεφανοῦσθαι. — αὐτῶν *e k* αὐτὸν.

9. ὁ *e h k l* καὶ ὁ – στέφανος *a m* στεφάνου – τίμιος *n* οὐ τίμιος.

10. νυνὶ *e h k l* νῦν – χρυσοῦς *c d f* Ald. Steph. χρυσὸς – καὶ οὐδὲ *e l* οὐδὲ.

12. Φυλῆς *a g m n* Φυλῇ – ἐπολιορκήθησαν Mead. ἐπολιωρκήθησαν – ὅτε *a e h k* οἵ τε.

13. προςέβαλλον *e l* προςέβαλον.

14. ἔλιπον *d* ἔλειπον.

15. ὑμῖν *e l* ἡμῖν.

16. ψήφισμα usque ad Φυλῆς deest in *a* περὶ usque ad Φυλῆς deest in *m n* — τοῖς Mead. *c* τῆς.

C. P. l.

62. 17. *Παρανάγνωθι* Bern. *προανάγνωθι* *n* *ἀνάγνωθι* – *καὶ* *e* *δὲ καὶ*.

18. *κακῶν αἰτίῳ*, *e h k l* *αἰτίῳ κακῶν*.

19. *ἡ τῶν* *h l* *ἡμῶν*.

20. *τὸν δῆμον* deest in *e h k l* *εἰ τοῦτ'* *c d f* Ald. *εἰτ'* *ἐκεῖνο* *a* *ἐκείνῳ*.

160. 1. *εἰ ἐκεῖνοι* Helmst. Reisk. *c e* *εἰ δ' ἐκεῖνοι* *l* *εἰ ἐκεῖνο*.

4. *Φιλάμμωνα* vulg. *Φιλάμωνα*. — *φήσει* Helmst. *a g k m n* *φησὶ* *h* *φασὶ* (η) Mead. *e l* *φασὶ*.

5. *ἐκεῖνον* deest in *e h k l*.

6. *ἑαυτὸν* *d* *ἑαυτῶν* – *ὑμᾶς* *c d e f h k l* vulg. ante Reisk. *ἡμᾶς*.

7. *ὁ* deest in *c d f* Mead.

8. *τοῖς* Helmst. *οἷς*.

9. *καὶ* deest in *e h k l n*.

11. *Παταικίωνος* *h* *Παταικίωνα*.

161. 1. *πεπολίτευσαι* *h* *πεπολιτεύκασι*.

2. *τὸν δῆμον* *a* *τῷ δήμῳ*.

5. *Ἐπίγραμμα* deest in Helmst. *a*.

7. *τοὺς* *l* *τοῖς* – *ἀδίκοις* *c* *ἀδίκους*.

8. *ἄρξαντας* *c* *ἄρξαντας κατέλυσαν*. — *πόλιος πρῶτοι* Bekkerus ex *h k*. — *e l* *πόληος πρῶτοι*. Ceteri *πρῶτοι πόλεως*.

9. *ἦρξαν* Helmst. *εἶρξαν*.

10. *παρὰ τοὺς νόμους* *l* *παρανόμους* *h k* *παρανόμοις* *n* *παρὰ τὸν νόμον* — *ἄρξαντας* *l* *ἄρξαντες*.

11. *ἔτι* deest in *a*.

12. *ὅτι* *e h k l* *ὅτε*.

63. 13. *τοι* ante Reisk. *τι*.

15. *μετασχὼν* Bern. *συμμετασχὼν*.

16. *ὅς* Bern. *ὡς*.

17. *κατεληλύθει* Helmst. *e l* *κατελύθη*. — *εἶργοι* *e h k l* vulg. *εἴργει*.

162. 1. *γραφὴν* Reisk. Bekker. *γραφή*.

2. *ἐστὶν* *l* *οὐδέν ἐστιν* – *ἀνοσιώτερον* *n* *ἀνοσιώτατον*.

4. *ἀπήγγελλεν* *d e l* *ἀπήγγειλεν* *h* *ἀπήγγειλεν* (ε) – *ἐποιοῦντο* *d f* vulg. ante Reisk. *ἐποίουν*.

C. P. l.

6. τὰ ante Reiskium deerat, qui ex Helmst. id addidit, quocum faciunt *a g m n*. Bekkerus rursus delevit.

7. ἀνεπόδιζον *g* ἀ^ε^νεπόδιζον *h* et in marg. *m* ἐνεπόδιζον.

9. οἱ παράνομα *e h k l* οἱ τὰ παράνομα. — παραπηδήσαιεν Bern. ὑπερπηδήσαιεν *h* παραποιήσαιεν.

10. μόνον *h* μόνην.

11. παραλλάξαιεν Mead. *d f* παραλλάξειαν.

12. γὰρ deest in *c g h l m*.

15. τῶν Δημ. Mead. *e h k l* τοῦ Δημ.

16. μετενήνεκται *e* πετήνεγκται *l* μετήνεκται — ὑμῖν *e h k* ἡμῖν. Ceteri ὑμῶν.

163. 1. ἀπολογεῖται *e f* ἀπολεῖται *d* ὑπωλεῖται.

4. τὴν deest in *n* — φέρειν *g* et per γρ. *m* ἐκφέρειν.

5. ἐὰν Bekkerus ex *e*. Ceteri ἂν.

6. ποτὲ deest in *c d*.

7. ἕτερος edd. ἄλλος — τοιαῦτα *e h k l* τοσαῦτα — νυνὶ *d e f h k l* νῦν — μέγα φρονεῖν *h k l* μεγαλοφρονεῖν.

64. 8. ὑμῖν *e h l* ἡμῖν — ποτὲ deest in *e*.

9. Ἀζηνιεὺς Helmst. Ἀξηνιεύς.

10. πέφευγεν *e h k l* ἀπέφυγεν.

11. οὐχὶ *e h k l* οὐχ.

14. πέφευγε *e h k l* ἔφευγε.

164. 1. ἐξαμαρτάνοιεν Bekkerus ex *h* ἐξαμάρτοιεν. Mead. a pr. m. ἐξαμαρτάνεν.

3. Στειριέα *d* Σταριέα. — γράψαντά τι Reisk. de suo γράψαντά τινα — τι deest in *e h k l*.

4. [στεφανοῦν] deest in Mead. *d f*. — συγκ. αὐτῷ ἀπὸ Φ. *e h l* ἀπὸ Φ. αὐτῷ συγκ.

6. ὑπελογίσαντο *c* vulg. ὑπελογίζοντο *d f* ἐλογίζοντο.

165. 1. μένοντας Mead. *d* μέλλοντας — παρὰ τοὺς νόμους γράφοντά τι Bekkerus ex *e h k l* γράφοντά τι παρὰ τοὺς νόμους. Helmst. τοὺς παράνομον γράφοντάς τι.

2. ἀλλὰ πᾶν Bekkerus ex *e h k l* Bern. Ceteri ἀλλ' ἅπαν.

3. στρατηγοὶ Mead. *c d f* στρατιῶται. — ὑμῶν Bekkerus *e k* ὑμῖν *h l* ἡμῖν Helmst. ἡμῶν.

6. ὑπολαμβάνοιτε *k l n* ὑπολαμβάνητε *h* ὑπολαμβάνηται. — τετιμημένος ἐν τοιαύτῃ desunt in Mead.

C. P. 1.

7. πολιτείᾳ *l n* vulg. πόλει.

65. 10. δικαίῳ συνηγόρῳ *g m n* συνηγόρῳ δικαίῳ – συνηγόρῳ deest in Helmst. — καὶ σώφρονι deest in *e h k l*.

12. ὕδωρ deest in Helmst., nisi forte in notando versu erravit Reisk., et hoc vocabulum desit l. 15.

15. μὴ deest in *e h k l* — ὕδωρ deest a pr. m. in *h*.

166. 3. παραιτεῖται *g m n* αἰτεῖται.

4. ὅρκον αἰτεῖ deest in *a g m n*, post νόμον αἰτεῖ ponunt *e h k l*.

5. οὐδὲν *e h k l* οὐδέν ἐστιν.

6. s. ὑμᾶς τὴν πρώτην *e h k l* τὴν πρώτην ὑμᾶς.

7. ἀπαντᾷν Helmst. Reisk. ἔπειτα ἀπαντᾷν.

66. 9. δεῖ deest in Helmst. — τεθῆναι *l* τιθέναι.

10. μόνον *k* μόναις; deest in *n*. — ταῖς Bekkerus ex *h*. Ceteri τῶν.

11. παρασχέσθαι *c d* vulg. παρέχεσθαι Bern. παρασχεῖν.

12. φεύγοντι *h l* γράφοντι.

16. ταῖς Bekkerus ex *k*; in ceteris deest.

17. s. τὸ ψήφισμα καὶ οἱ παραγεγραμμένοι νόμοι. Bern. τῷ ψηφίσματι καὶ τοῖς παραγεγραμμένοις νόμοις.

167. 2. Δημοσθένην Bekkerus ex *a* Δημοσθένη. — παρακαλεῖν Ald. et Wolf. παρακαλεῖς Steph. παρακαλῇς.

3. κακοῦργον Bern. πανοῦργον.

4. τὴν ἀκρόασιν deest in Helmst.

67. 6. ἐρῶ *c* δὲ ἐρῶ *e k l* προερῶ *h* προςερῶ.

7. προςελθὼν *e k l* προελθὼν.

8. δὴ *h* γάρ; deest in *l*.

9. ἄνευ θορύβου *e k l* ἀθορύβως *h* ἀγαθορυβως (ου supra) in marg. ἄνευ.

10. λαβεῖν *a* λαβὼν – παραναγνῶναι *c* παραγνῶναι.

12. ἐκείνου *e h* ἐκεῖνον.

15. Δημοσθένην Bekkerus cum *a g m n* Δημοσθένη – παρακαλῇ ante Δημοσθένην ponunt *e h k l*.

16. προςδέχεσθε *e k* προςδέχεσθαι. — κακοῦργον ἄνθρωπον *e h k l* σοφιστήν.

17. ῥήμασι deest in *e h k l*.

18. ὑμῶν *e h l* ὑμῖν – ἂν deest in *g h l* – ἐπανερομένου Mead. Ald. ἐπανερωμένου.

C. P. l.

168. 1. καλέσει *e h k l* καλέσειε *a g m n* καλέσω. vulg. καλέσοι. Bekkerus καλέσῃ – ἀναβοήσῃ *h k l*, vulg. ante Reisk. ἀναβοήσει Ald. ἀναβοήσεις.

2. κάλει alterum deest in *e h l*.

2 – 3. ἐπὶ τοὺς usque ad δημοκρ. καλεῖς desunt in *c d;* in marg. ponit *h*.

2. ἐπὶ τοὺς *l* ἐπὶ δὲ τούς.

3. τὴν deest in *e k l* — δ᾽ deest in Mead. *e d f n*- ὑμῖν *d* ἡμῖν.

5. κατηγόρηκα. ἐγὼ δὲ *c d f* ὧδε.

68. 6. ἴδιον *d* δῖον.

7. τὸν Δημοσθένους *e h k l* vulg. ante Reisk. τοῦ Δημ. — τῶν δημοσίων ἀδικημάτων *e h k l* τῶν ἀδικ. τῶν δημ.

8. οὐδενὸς πρότερον *a* πρότερον οὐδενός.

9. ἔχων Mead. ἔχων λέγειν *e h k l* λέγειν ἔχων.

10. ἐπέδειξα *h* vulg. ante Reisk. ἀπέδειξα – τοὺς νόμους post verbum ponunt *e h k l*.

13. προβαλόμενον] Sic primus Steph. Libri et ant. edd. προβαλλόμενον. — προσεγγράψαντα Mead. *h* προσγράψαντα.

169. 2. ταῦτα Mead. *a c f g m n* ταύτας.

6. φεύγων Mead. *c d f* φυγών.

10. οὐδὲ *e h k l* οὐκ.

11. ἰδίων *a* οἰκείων.

13. λέγω deest in Mead. *c d f*.

69. — ἀξιώσατε ἀπολ. *g* ἀπολ. ἀξιώσατε.

14. νόμον *l m* νόμων – καὶ *e h k* πρὸς; deest in *e d f*.

15. τὸ *a* τὸν Bekkerus mavult ὅ.

16. οὐδὲ ἄξιος *k* οὐδὲ ἀνάξιος *e h l* et per γρ. *g* οὐδὲν ἀνάξιος *f* οὐκ ἀνάξιος.

19. συγχωρεῖτε Mead. Helmst. *f* συγχωρῆτε. — μηδ᾽ ἀγνοεῖθ᾽ deest in *a f;* Mead. μηδ᾽ ἀγνοῆθ᾽ Helmst. μηδ᾽ ἀνῆθ᾽.

170. 1. βούλεται *e h k l* βούλοιτ᾽ ἂν *f* βουλεύεται. Mead. βουλεύσεται Bern. βουλήσεται.

6. ἀλλήλοις *c d f* vulg. πρὸς ἀλλήλους (οι) Helmst. *a m n* ἀλλήλους.

8. περὶ *c d f* vulg. καὶ περὶ – αὐτῷ *g* αὐτοῦ – αὐτῷ καὶ λόγου *e h k l* τοῦ λόγου αὐτῷ.

C. P. I.

9. *εἰς τοὺς* deest in *a c d f g m n*.

10. *λόγους* Mead. *d f λόγου*.

171. 1. *ἀκροάσει e h k l ἐκκλησίᾳ* - *πράγματος e h k l παρανόμου*.

3. *ἀλλ'* deest in *e h k l* - *δὴ* deest in Mead. *c d f*- *ἐὰν* Bern. Reisk. *ἐὰν μὴ*.

4. *ποιῆσθε e h k l ποιήσησθε*. — *ταῦθ' e h k l τοῦθ'*.

5. *γὰρ* deest in *h k l n* - *καὶ* deest in *d* - *βαλαντιοτόμον a f βαλλαντιοτόμον*.

6. *κλαίει* Bekkerus *κλάει*, quod *m* habet per *γρ.* Helmst. *κλάει*. — *ῥᾷον* Helmst. *a c d f g m n* Ald. *ῥᾳδίως*.

7. *ἄλλοι k οἱ ἄλλοι*. — *προχειρότατα c d f* vulg. *προχειρότατα ἀνθρώπων*.

70. 8. *ἔξω* Mead. *c d f ἔξω τῆς πόλεως*.

10. *διηριθμημένους e* per *γρ. ἠναγκασμένους*.

12. *τὰ τοιαῦτα a c d f g m n ταῦτα*.

13. *ὅτι* deest in Helmst. *a g m n*.

14. *σοὶ ἦσαν ὅμοιοι e h k l ὅμοιοι ἦσάν σοι*.

172. 1. *ποτε ἢ f ποτε g ποτε ἤδη*.

4. *ἑλκοποιεῖς c d f λογοποιεῖς*.

5. *αὐθημερὸν k αὐθημερὸν* (ων superscr.) *c e f l αὐθημέρων h αὐθημέρων* (ὸ superscr.).

6. *διὰ e h l ἀπὸ*.

7. *ὅτι* deest in *n* — *τῷ* deest in Helmst.

173. 1. *τοὺς* deest in Helmst.

2. *δυοῖν θάτερον e h k l ἓν τοῖν δυοῖν*.

3. *καινοὺς h m καινοὺς* (ε superscr.) *c d f* Mead. Ald. Wolf. *κενούς*.

5. *καταφύγω e καταφεύγω* Helmst. *a g m n φύγω*.

6. *περιγράψατε* Bern. Reisk. *εἰ περιγράψετε h k περιγράψατε e l περιεγράψετε*. — *ἐκ τῆς πολιτείας* deest in *e h k l*.

7. *ὅπη* Mead. Bekker. *ὅποι*, qui notat „editi *ὅπη*“ *ἀναπτήσομαι m ἀναπτήσομαι* (ω superscr.) *n ἀναπτήσωμαι*. — *ὁ δὲ δῆμος ὁ Ἀθηναίων e k ὁ δὲ δῆμος Ἀθηναίων h l ὁ δὲ Ἀθηναίων δῆμος*.

8. *καταφύγῃ a καταφύγοι*. — *πρὸς a c d g m n*, vulg. ante Reisk. *ἢ πρός*.

10. *προβαλλόμενος c προςβαλλόμενος*. — *πεπολίτευσαι e h k l τί πεπολίτευσαι*.

C. P. l.

11. σεαυτοῦ *e* σαυτοῦ – ἅπαντες *e h k l* πάντες.

174. 1. ἐν *h* ἐν τῷ.

2. τῇ σ. ἀνανδρίᾳ *e h l* τῆς σ. ἀνανδρίας.

71. 5. φωνῆς Helmst. κραυγῆς.

6. οὔτε περὶ τῆς οὐσίας post ἐπιτιμίας *e h k l*.

175. 1. τοῦ deest in *e*.

2. ἡ deest in *c d*.

9. ἐπένθησε καὶ ἐκείρατο *e h k l* ἐκείρετο καὶ ἐπένθησε. — ἐμὲ στεφανοῦσθαι *l* ἐμ' ἐστεφανῶσθαι.

10. ἂν deest in *a n* — ὄντως *c* ὄντος *e h l* οὕτω.

176. 1. βεβιωκὼς *c* βεβιωτικὼς – μετ' *l* ἐπὶ μετ'.

3. γε deest in *e h k l*. — ὑμῶν Helmst. ἡμῶν – φοβηθήσεται Mor. *a c d f h k l* φοβήσεται. — ὁ deest in *e h k l*.

5. οἴκαδε ἐπανελθὼν *e h k l* ἐπανελθὼν οἴκαδε – ἐπανελθὼν Helmst. ἐλθὼν – διαχρήσηται Ald. *e h l* διαχρήσεται.

7. μιαρὰν Ald. μικρὰν.

8. πάντας deest in Helmst. *a g m n*.

9. εἴληφε *a* εἴληχε.

11. οἶμαι *c* οἴομαι.

12. πρόσοδον *d* πρόσωδον.

72. 177. 3. ὑμῶν ante καὶ ponunt *e h k l*, post λάβω *g m n*.

4. διαγινώσκειν *h* ἐπιγινώσκειν.

6. γὰρ deest in *g m n*, vulg. ante Reisk. — την *e h* κατὰ τὴν; deest in *c d*.

178. 2. οὐ τὸ *h* αὐτὸν – καθ' ἑαυτὸν *e* κατ' αὐτὸν.

3 – 4. ἐλπίζειν usque ad φοβεῖσθαι desunt in *a*.

3. ἐλπίζειν ante Reisk. ἐλπίζει, quod revocavit Wunderlich. — τοῦ deest a pr. m. in *d*.

5. ἔμπληξίαν *n* ἔκπληξίαν. — αὐτὸν *a* ἑαυτον.

7. δὴ *a g m* δὲ δὴ *n* δὲ.

8. ἀδικεῖν deest in Helmst.

73. 179. 2. προειπεῖν *e g k l m n* προσειπεῖν. — Δημοσθένην *e* Δημοσθένη – ὡς *k l* ὅτι.

3. μὲν deest in *e h k l* – ὑπ' ἐμοῦ δὲ *c f*, vulg. ante Reisk. δὲ ὑπ' ἐμοῦ; δὲ deest in *d*.

5. ἀνοίσειν Helmst. *h k l* ἀνήσειν – ἐπ' *l* ὑπ'.

7. ὑμῖν *e h l* ὑμῶν – ἐγὼ *m n* et ex corr. *h* κἀγὼ.

C. P. l.

9. *μοῦ c d f αὐτὴν.*

10. *τόπος h τρόπος – παραλείπηται a c d g h m n παραλίπηται.*

11. *νεωτέρων h l νέων – διατριβὰς* deest in *n.*

12. *καὶ* deest in *h l.*

16. *μέλλει* Mead. *c g m n μέλλειν – ἀνερωτᾷν n ἐρωτᾷν – τὸ μὲν κεφάλαιον* Helmst. *g m τὰ μὲν κεφάλαια.*

17. *τῆς πολιτείας αὐτοῦ e h k l αὐτοῦ τῆς πολιτείας.*

18. *ἕκαστον* Mead. Helmst. Reisk. *ἕκαστα.*

19. *ἀπήνεγκα* Helmst. *ἐπήνεγκα.*

74. 180. 1. *ἐζήλωκα h l ἐζήλωσα.*

4. *τούτῳ* Ald. *τούτων.*

5. *ἡ* deest in *d.*

7. *σιγῶ h k l σιωπῶ.*

8. *ἀλλ'* deest in *e h k l.*

9. *σεσίγηκας l σιγήσας h σιγήσαις.*

10. *ὁπόταν e h k l ὅταν – δοκῇ* Ald. Wolf. *δοκεῖ.*

11. *ὁπόταν e h k l ὅταν* — Bern. *ὁπόταν καὶ ἃ σοὶ – δὲ c d f*, vulg. *γάρ.*

12. *ἐξελέγχῃ* Bern. *e h k* et per *γρ. g m. ἐξελεγχθήσῃ l ἐξελεχθήσῃ.*

181. 1. *πρὸς a c d f g m n εἰς.*

3. *ἀρχὴν a βουλὴν – οὔπω* Mead. *c εἴπω.*

5. *διειλεγμένου* Helmst. *διηλεγμένου. – ἂν οὖν h l οὖν – ἂν προεδεικνύμην* usque ad *ἐγὼ* l. 6. desunt in *c.*

7. *εἴδομεν* Ald. Wolf. *ἴδομεν.*

75. 8. *ἀλλὰ n ἀλλὰ καὶ – πρὸς h εἰς – προσέρχομαι h l εἰσέρχομαι*

9. *ἡμᾶς* deest in *a m n.*

10. *ἐν e εἰ.*

12. *ἐν* Ald. *ἐκ.*

13. *δόξῃ* Helmst. *a e h k l δοκῇ – καὶ* desunt in *n.*

14. *καὶ τοῦ* Bern. *καὶ ἐστι τοῦ – πολιτευομένου* Ald. *πολιτευμένου.*

182. 1. *παραλιπεῖν* Bekkerus cum Helmst. *e h k l παραλείπειν.*

2. *μηδέπω* Bekkerus ex *d e f h k l μήπω.* Bern. *σε μηδέπω.*

3. *μηδὲ e h k l μήτε.*

4. *τοὺς* post *ἐπὶ* deest in *h k l.*

9. *τριηράρχους a τριηράρχας* (ους)

C. P. 1.

10. ἀποκρύψαι χρόνος *e h k l* χρόνος ἀποκρύψαι. — ἂν deest in *e*.

11. νεῶν deest in *a g h m n*.

11 – 13. καὶ usque ad πέντε desunt in *l*, in marg. ponit *h*.

13. ταχυναυτουσῶν *e h l* ταχυνουσῶν. — τριηράρχους *h*

α

τριηράρχους.

14. ὑφῃρημένος *a c d f* ὑφῃρημένους – πλεῖον *a n* vulg. ante Reisk. πλέον – πόλεως ἀφανίζων *a c d f g m n* πόλεως ἡμῶν ἀφανίζων.

183. 1. ὅτε *e h k l* ὁπότε.

2. Πόλλιν Mead. Helmst. Ald. *c d e l n* Πόλιν.

184. 1. ἀδικήσαντι *c* ἀλκήσαντι *d* ἀλκίσαντι – πολὺν Helmst. Reisk. σὺ δὲ ὁ πολὺν.

2. τὸν deest in *a c d f g m n*.

3. s. ἀεὶ τὸ Helmst. Reisk. ἀεὶ δὲ τὸ.

76. 4. οὐ τὸ *c d f*, vulg. ante Reisk. οὕτω.

5. Ἀναξίνου *e* Ἀναξίου – κατεσκεύασας Bern. *e d e f h k l* Bekk. Ceteri κατασκευάσας.

6. Ὀλυμπιάδι Mead. *e h l* Ὀλυμπιάσιν.

7. διεστρέβλωσας Helmst. Reisk. διαστρεβλώσας *a g m n* δὶς στρεβλώσας· — γράψας Helmst. Reisk. *a g m n* ἔγραψας.

8. καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ Helmst. καί τοι παρ᾽ αὐτῷ.

10. ἐνέβαλες *d* ἀνέβαλες – ἄνδρα φίλον καὶ ξένον ποιούμενος *e h k l* κατ᾽ ἀνδρὸς φίλου καὶ ξένου.

13. ἀπεκρίνω *a c d f g h m n*, vulg. ἀπεκρίνου.

14. ἀνεβόησεν ὁ δῆμος *e h k l* ὁ δῆμος ἀνεβόησεν *n* ἂν

α

ἐβόησεν ὁ δ. — περιέστασαν *h* περιέστησαν *e k l*, vulg. περιέστησαν.

16. ποιήσασθαι *h k l* ποιεῖσθαι — δὲ Mor *e* γὰρ *n* μὲν omisso σιγῶ.

18. αἰτίαις *h* αἰτίοις – ἐν τῇ πόλ. νεωτερ. *e h k l* νεωτ. ἐν τῇ πόλ.

19. ἐπερωτᾷν *h k l* ἐρωτᾷν *e* ἐρωτᾷ.

20. μέλλει *g h l* μέλλειν; deest in *e* – ἂν *a* ἂν οὖν.

οι

21. συμβουλεύοι *a* συμβουλεύει *e* συμβουλεύει.

C. P. 1.

22. αὐτοῦ deest in *e h k l* — ἔνατα] Sic Mead. *a d e* Bekker. *f* ἔνατα vulg. ἔννατα.

185. 1. ἂν ἐγένετο *e h k l* ἐγένετο ἄν.

2. ἀντερωτᾷς *a d e k l*, vulg. ante Reisk. ἀνερωτᾷς *h* ἐρωτᾷς.

3. θωπεῦσαι *h* et per γρ. *m* παιδεῦσαι.

4. ἀποδοῖτο] Sic *a e*; vulg. ἀπόδοιτο Helmst. *c* ἀπόλλυσιν.

5. κωλύοι *g k m* κωλύει. — συμβουλεύειν *n* συμβουλεύων.

6. κακοῖς *e h k l* συμφοραῖς.

7. πεποιηκὼς μηδὲν *e h k l* μηδὲν πεπ.

8. τῶν deest in *c d* – τοὺς deest in Ald. Steph. *n*.

11. ἀποκρύπτοιτο *c d f n*, vulg. ἀποκρίνοιντο *m* in marg. ἀποκρίνοιτο – τὸ *h l* τῶν.

12. ἐπιγενομένης *e h k l* ἐπιγινομένης *a* γενομένης. — ἐσχολάζομεν *g m* ἐσχόλαζον.

13. τιμωρίαν *k* τὴν μωρίαν – ἐπρεσβεύομεν Mead. ἐπρεσβεύσαμεν.

14. ἀπέχρη *n* ἐπέχρη.

186. 1. ἐνέστην *h* ἀνέστην *d* ἔνεστι.

77. 2. ὧν *a c e f g h k l m*, vulg. ante Reisk. ὡς.

3. Δημοσθένην Bekkerus ex *a c d e f* Δημοσθένη – ἀγανακτῶ μάλιστα vulg. ἀγανακτῶν μάλιστα Bern. *l* μάλιστα ἀγανακτῶ *e h k* μάλ. ἀγανακτῶν.

4. μου deest in *d f* — ταῖς Σ. ὥς ἔοικε *e h k l* ὡς ἔοικε ταῖς Σ.

5. ὑπ' ἐκείνων οὐ κηλεῖσθαι φησι *e h k l* ἐκείνας φησὶν οὐ κηλεῖν.

6. ἀπόλλυσθαι *a* ἀπόλλυσθε. — οὐδ' *a c d f g m*, vulg. ante Reisk. οὐκ.

7. Σειρήνων *d f n*, vulg. εἰρημένων – καὶ ante τὴν deest in *e h l*. Ante δὴ Bern. inserit οὕτω – λόγων ἐμπειρίαν *e h k l* ἐμπειρίαν λόγων. Pro ἐμπειρίαν per γρ. *g m* εὐπορίαν *a* ἀπειρίαν.

8. βλάβη *n* βλάβην.

187. 2. πρέπειν *l* τρέπειν.

4. ἦν sec. *a* ἐστὶν.

5. τὴν πόλιν Bekkerus ex *e h k l*; ceteri τῇ πόλει.

C. P. l.

6. ἀδυνάτου *e* ἀδύνατον. — τὴν τῶν *g.* a m. pr. διὰ τοῦτο.

7. ὅτι *h* ὅτι οὐ.

9. ὁρᾷ Helmst. *c* ὁρᾶν – ὑφ' ἑαυτοῦ Bekkerus ex *a c* ὑφ' αὐτοῦ *e g h k l m* ὑπ' αὐτοῦ.

10. τοῖς deest in Helmst.

11. πικρῶν *e h k l* τῶν πικρῶν.

12. καταφεύγῃ Mead. καταφεύγει – ἂν deest in Mead. *d f.* — οὐ *c* οὗτος Helmst. *d* οὐ – γλῶτταν *c d n* vulg. γλῶσσαν.

13. ἀφέλῃ, τὸ *n* ἀφέλοιτο.

138. 1. ζητῶ *c d f*, vulg. ζητῶ πυθέσθαι – ἂν ἀποβλέποντες *e* ἂν ἀποβλέψαντες *h k l* ἀναβλέψαντες; ἂν deest in *n*.

2. ἀποψηφίσαισθε *c f g m n*, vulg. ante Reisk. ἀποψηφίσεσθε *a* ἀποψηφίσεσθαι *k* ἀποψηφίσαισθε *l* ἀπο-
ε ε ε
ψηφίσασθαι *h* ἀπο ψηφίσασθε *d* ἀποψηφίζεσθαι – πότερ'.. *a c d f g m n*, vulg. πότερον.

4. ὁ deest in Mead.

5. οὐκ prius deest in *a*.

7. ἐνεπέμπλατο Mead. *a c d* ἐνεπίπλατο.

8. οἷς *e h k l* οὓς.

10. τῶν Δημ. *c* τοῦ Δημ.

12. τῶν a m. pr. in *m*.

139. 1. ἐπεισαγόντων *e* ἐπεισαγαγόντων Wolf. ἐπεισιόντων.

3. Ὅμηρος deest in Helmst. — Ὅμηρος ἄνανδρον αὐτὸν *e h k l* αὐτὸν Ὅμηρος ἄνανδρον.

4. τὸν τοιοῦτον *l* τῶν τοιούτων.

οῦ
5. στεφανῶτε *e h l* στεφανοῦτε *g m* στεφανῶτε – ἐν deest in Mead. — ταῖς τῶν Ἑλλήνων δόξαις *k* ταῖς δόξαις ταῖς τῶν Ἑλλήνων *e h l* ταῖς δόξαις τῶν Ἑλλήνων.

6. μὲν deest in *d* — τὰ ἔνδοξα Mead. Helmst. Reisk. τὰ μὲν ἔνδοξα.

8. τοὺς φαύλους *h* καὶ φαύλους Mead. Reisk. τοὺς φαυλοτέρους.

10 – 13. περιθεῖναι usque ad ὑπὸ desunt in *n*.

78. 11. καὶ post ὡς deest in *e l*.

12. ψηφιεῖσθε Mead. ψηφιεῖσθαι. — δὲ *l* μὲν.

17. ἐκ *a* ἐκ τῶν – ἐὰν *e* ἄν.

C. P. I.

490. 1. οὐ κοιλίαν *e h k l* οὐκ ἐγκοιλίαν. — δὲ οὐ Mead. οὐ δὲ.
2. χορῶν deest in *l* — χωραι deest in Mead. *c d f m*, post καθεστηκότες ponunt *e h k l*.
3. τοὺς deest in *e* — οὐδ' *k* (supra: οὐδ') ἀλλ'.
4. τοῖς deest in *e h l* — τῷ διαπραξαμένῳ Helmst. *c* τῶν διαπραξαμένων.
6. γὰρ *h* δὲ *n* γε.
8. τὴν αὐτὸς Bekkerus ex *e h k l*; ceteri αὐτὸς τήν.
10. συμπαρακολουθῶν Helmst. παρακολουθῶν αὐτὸν *h* et per γρ. *m* αὐτοῦ.
79. 13. καὶ deest in *l* Mead.
491. 1. νῦν *e h k l* νυνί.
3. φορὰ καθ' ἡμᾶς ῥητόρων πονηρῶν ἅμα καὶ τολμηρῶν *e h k l* καθ' ἡμᾶς φορὰ ῥητ. τολμηρῶν ἅμα καὶ πονηρῶν.
5. οὕτω deest in *e h k l*.
6. κατέλυσαν *e h k l* κατέλευσαν — γὰρ *n* μέν.
7. ἑαυτὸν deest in *g*.
8. δὲ *e h k l* δὲ αὐτῶν — ἐγένοντο *m* ἐγένετο — οἳ (supra: οἱ) *h* καὶ *d f l n* vulg. καί.
492. 2. πρὶν *a g m* et supra versum *h* πρὶν καί.
4. εἴων *h* εἶργον *l* εἴρων — παραγίνεσθαι *a c d f n*, vulg. παραγενέσθαι.
5. ὑφ' deest in Helmst. *a*. — ὑμῖν *c* ὑμῶν — ἕξετε *e* εἴξετε.
7. ἐπέθετο πρότερον *n* vulg. πρότερον ἐπέθετο. — τῇ τοῦ δήμου Bekkerus ex *e h k l* δήμου.
8. μείζω Bekkerus ex *c k l* μεῖζον — ἰσχύσῃ *n* ἰσχύσει (supra: η) *h* ἰσχύσοι *l* ἰσχύσειν.
80. 9. ἐναντίον ὑμῶν ἀναλογισαίμην *n*. ἀναλογισαίμην ἐναντίον ὑμῶν Helmst. *a c g m* ἐναντίον ὑμῶν ὁμολογησαίμην Ald. ἀναλογησαίμην.
11. στεφανῶσαι Helmst. στεφανοῦν *e h k l* στεφανωθῆναι. — λέγεις *e h k l* λέξεις.
493. 1. ἐποιήσω *e* ἐποίησας.
3. ἐξειργάσθαι] Sic Bern. *k* Bekkerus *e l* ἐξεργάσασθαι *h* ἐξεργάσασθαι (supra: σθῆναι); ceteri ἐξεργασθῆναι. — τούτων Helmst. Reisk. τοῦτον.

C. P. 1.

5. *χρὴ* a *δεῖ* - *οὐδὲ τὰς δημοσίας ταφὰς* d f n, vulg. *οὐδὲ τὰς τάφρους*: quae quum deessent in Helmst., Reiskius ea uncis inclusit c *οὐδὲ τοὺς τάφρους* e h k l *οὐδὲ ταφὰς δημοσίας* - *ἀνελόντα* m *ἐνελόντα*.

194. 2. *αἴτιον γεγενημένον* e h l *γεγενημένου*.

4. *διατελεῖ* Mead. *διατελῇ*.

5. *τῷ Ἀθ.* Helmst. a c d e g h k l m n *τῶν Ἀθ.*

7. *περὶ* Mead. Helmst. c *ἐπὶ*.

8. *παραλείπω* Helmst. *παραλίπω*.

10. *μὲν* a *μὲν γάρ*.

11. *αἰσθανομένους* e h k l *αἰσθομένους*.

12. *ἢ* deest in d - *λανθάνειν οἴει* a c d f g m n *οἴει λανθάνειν*.

13. *περιτιθεὶς* c d *περιτίθῃς*.

81. 14. *δ'* deest in l - *ἀλαζόνευμα* h *ἀξίωμα*.

16. *πρότερον* deest in e h k l.

18. *τάτε* m *τάδε*.

19. *μάλ'* h *μεγάλα* - *διελέχθη* g m n *διειλέχθη* h *διηλέχθη* - *ἐνέγραψεν* Helmst. n *ἀνέγραψεν*.

21. *μή με* h l *μήτε* - *οὗτος* n *οὔτε*.

195. 1. *μέντοι* e h k l *τοίνυν*. — *ἐγκαταληφθεὶς* g m *ἐγκαταλειφθεὶς*.

3. *τριακόσια* Bern. Helmst. e g h k l m *τριάκοντα* a *πεντήκοντα* - *ὁ δῆμος* deest in a c d f g m n - *οὐκ* n *οὖν*.

5. *τὴν Θηβαίων συμμαχίαν* e h k l *τὴν συμμαχ. Θηβαίων*.

6. *ἐξειργάζετο* Bern. e h k l et per *γρ.* g *ἐξειργάσατο*.

7. *ἐνοχλεῖς* k a pr. m. *ἐωχλεῖς*.

8. *ὑποσιωπᾷς* h *ἀποσιωπᾷς*.

196. 1. *ἀπεστέρησας* e h l *ἀπεστέρηκας*. — *μὲν* deest in e h; post *ἕνεκα* ponunt k l.

2. *ἕνεκα* h *ἕνεκα γὰρ* - *τοῖς Θηβαίοις* e h k l *Θηβαίοι*.

3. *δὲ ἐννέα* a c d f m n *ἐννέα δέ*.

6. *σαυτοῦ* f *αὑτοῦ* c d *αὐτοῦ*.

8. *ὑμῖν* e h k *ἡμῖν*.

82. 9. *αὐτῶν* deest in l - *τολμήσει* a c d f g m n vulg. *τολμήσεις* — *Δημοσθένην* Bekkerus cum Helmst. a c d e n *Δημοσθένη*.

10. *λέξοντα* c h *λέγοντα* - *οὗτος* g *αὐτός*.

C. P. I.

11. ἐγκωμιάσει *h l* ἐγκωμιάζει – πεπόνθατε *e h k l* πεπόνθαμεν.

12. γίνεται *n* ex corr. γενήσεται. — γὰρ Helmst. *a g m* γὰρ δὴ – ὄντως *g n* ὄντας.

197. 1. καὶ deest in Helmst. — ἐὰν post ἐπαίνους ponunt *e h k l*.

2. δὲ Bern. δὴ; deest in Helmst. Reisk.

4. ἀκούων deest in Helmst. *g h k l m*. οὖν deest in *c d f*.

5. ἀποστήσῃ Bern. ἀφίστασο.

7. οὐ δυνατὸς *h* ἀδύνατος *g l* οὐ δυνατὸν.

8. συμβαίνοι *a g m* συμβαίνει omisso ἄν.

9. ὑπέμεινας *h l* ὑπομείνας.

198. 1. συναχθεσθησόμενος Mead. *g* συναχθησόμενος. — τοῦ deest in *n*.

2. νυνὶ *e h k l* νῦν.

3. λέγειν deest in *e g h k l*.

83. 8. ἂν *e* ἐὰν – σοι deest in *d e h k l* – συνείπῃ Ald. Wolf. *m n* συνείποι. — δὴ *k l* δέ.

9. Ἰφικράτην *l* Ἰφικράτου.

10. πυθοῦ *h k* πύθου *g m* πυθοῦ *l* πιθοῦ – αὐτῶν *l* αὐτὸν – αὐτοῖς deest in *l*; *g* ex corr. αὐτεῖς.

11. γὰρ deest in *l* – ἅμα σοι *e k* σοι ἅμα; deest in *h l*.

199. 1. Ἰφικράτει *e* Ἰφικράτην *l* Ἰφικράτης – μόραν scripti et antt. edd. μοῖραν.

3. τὸν delevit Bekkerus quod abest ab omnibus ejus libris praeter *n*.

4. πέπρακται *a* τέτυκται. — ἀντεροῦ *a c d f g m n* ἐάν τις ἐρωτᾷ δώσετε *a d g m n* οὐ δώσετε *c f* οὐ δώσετε φήσετε. Sic vulg.

6. τοῦτον deest a pr. m. in *h* – ἀτιμώσετε *n* ἀτιμάσετε *e h k l* ἀτιμωρήτους ἐάσετε.

7. νομίσαθ' Bekkerus ex *e h k l*; ceteri νομίζεθ'.

9. εἰ in marg. ponit *n*.

10. τὰ ἄφωνα *e* τὸν ἄφωνον – ἀγνώμονα Helmst. *a c g k m* τὰ ἀγνώμονα *e l* τὸν ἀγνώμονα *h* τὸν ἄκμωνα. — τῷ *c* τε *n* τις.

11. καὶ deest in *l* – αὐτὸν Helmst. *c e* ἑαυτὸν – διαχρήσηται *k l* διαχρήσῃ *a c e g m* διαχειρίσηται.

C. P. l.

200. 1. Δημοσθένην Bekkerus Δημοσθένη sine codice, nisi quod *l* habeat Δημοσθένει.

84. 6. τὸ δὲ *e h k l* καὶ τὸ - ἐὰν deest in *e h k l*.

7. ὑμᾶς *n* ὑμῖν - ποῖον *e h k l* ὁποῖον - χρὴ παράδειγμα *c d f n* παράδειγμα χρή.

8. τί κρινεῖτε deest in *e h k l*; Wolf. τί ἀποκρινεῖσθε.

9. αἱ παλαῖστραι *e h k l* ἡ παλαῖστρα.

10. μόνον *h* μόνη - τοὺς νεωτέρους *e h k l* τοὺς νέους.

11. κηρύγματα *e h k l* δίκαια.

12. καὶ ἀνδραγαθίας καὶ εὐνοίας desunt in *e h k l*.

201. 1. ἀσχήμων ἐν] Reisk. de suo, quod est in *n*. — *a e g k l* ἀσχημονῶν *h m* εὐσχημονῶν. Ceteri ἀσχήμων ὢν - καὶ βδελυρὸς deest in *e h k l* - ὅ δέ γε *e* ὁ δὲ *h* οὐδεὶς *n* οὐδέν.

6. νουθετεῖν *a g m* παιδεύειν - ἐνοχλεῖν ἐνταῦθα *a g m n* vulg. ἐνταῦθα ἐνοχλεῖν - ἤδη δικαίως *a g* ἤδη καὶ δικαίως.

7. οὖν deest in *e* — θεωρούμενοι *e h k l* θεωροῦντες.

8. ἀπολογισμὸν *a g m* ἀπολογίαν.

9. νῦν μὲν Ald. *n* μὲν νῦν *a* νῦν μὲν οὖν. — ὑμᾶς *l* ἡμᾶς.

10. ἐδικάζετε *a* ἐκδικάζεται. — δόξει ἡ πόλις *e h k l* ἡ πόλις δόξει.

11. τις deest in *g* — ᾖ *e h k* εἴη.

12. ὑμᾶς *a c d f k l m* ἡμᾶς *h* ὑμῶν *g* ἡμῶν; deest in *n*- Δημοσθένους *f n* vulg. τοῦ Δημοσθένους.

14. ἐκφύγοι *e k* ἐκφεύγοι.

5. ἐὰν Helmst. *c* ἐὰν οὖν.

16. φυλάξησθε Helmst. φυλάξησθε, καλῶς ποιήσετε *c* φυλάξησθε, καλῶς ποιήσεται.

18. ἐπὶ πολὺ *d f* Mead. Reisk. ἐπὶ τὸ πολύ.

202. 1. λύβητε *n* λαβόντες.

2. ἐν deest in *e h k l*.

3. καὶ deest in Helmst. *a g m n* — τὸν λόγον *c d e f k l n* τῶν λόγων - ὥςπερ deest in *a* Reisk.

4. κτημάτων *c d f n* κηρυγμάτων Reisk. ὡς περὶ τῶν κηρυγμάτων.

5. ὅτῳ *l* et a pr. m. *h* οὕτω.

6. μαρτυρεῖται *e h l* μαρτυρεῖτε. — καὶ Helmst. *c* οὕτω γὰρ καί.

C. P. I.

7. ὑμᾶς *d* ὡς ὑμᾶς.

8. δοκεῖ ante ὑμῖν ponunt *a g m* post εἶναι *e h k l* – εἰ] Sic Reisk. ex Helmst., quocum faciunt *a g m n*. Ceteri ὅτι.

9. αἱ sec. deest in Helmst. *a g m*.

10. s. εἰς usque ad ἀνθρώπων desunt in *n*.

11. πρωτευόντων Mead. *d f* πρωτευόντων ἀνθρώπων – ἐν Mead. *c d f n* καὶ ἐν.

12. ἐκ *e h k l* ἢ παρὰ.

15. παραναγινώσκουσιν *c d* παραγινώσκουσιν *n* ἐπαναγινώσκουσιν – καὶ deest in Mead. *d f* – παρακελεύονται Mead. *c d f* παρακελεύονται δὲ – ὑμῖν οἱ μὲν Mead. *c d e f k l* οἱ μὲν ὑμῖν *h* οἱ μὲν ὑμεῖς.

16. εἰς *h* καὶ *l* καὶ εἰς – τῆς deest in *d*.

203. 1. παραγεγηρακὼς *h l* γεγηρακὼς Wolf. καταγεγηρακώς.

2. περιποιεῖται *n* περιπονεῖται.

4. οὐ habet *n* in marg. — περιόντα *k* περιϊόντα.

86. 6. μεμνημένος πολλάκις *a c d f g m n* πολλάκις μεμνημένος.

7. τῆς ἀτυχίας τῆς πόλεως *e h k l* ἀτυχίᾳ τῇ πόλει – ἐνταῦθ' Mead. ἐνταῦθα δὲ – ὃς deest in *e h k l*.

8. μόνον *a c e g h l m n*, vulg. ante Reisk. μόνος; deest in *d f* — ἐπιχειρήσας *d f n* vulg. ἐγχειρήσας.

10. ὑπὸ *e h k l* ἀπὸ – ἐξ Ἀρείου πάγου Bern. ἐν Ἀρείῳ πάγῳ.

11. δ' deest in *e k* — ἰδιώτης ἐκπλεύσας *e h k l* ἐκπλεύσας ἰδιώτης. — τὸν φόβον deest in Mead.

204. 1. ἀνάνδρως Mead. Wolf. ἄνανδρος.

2. αἱ ψῆφοι αὐτῷ Bekkerus ex *e h k l* αὐτῷ αἱ ψῆφοι. — μία *a* μιᾶ *h l m* μίαν.

3. ὑπερώριστ' ἂν Helmst. ὑπερώρισται ἂν – νυνὶ Bekkerus ex *e h k l*; ceteri νῦν – γινόμενον *n* γενόμενον.

4. ὁ πάντων *a* τὸ πάντων *d f n* vulg. ἁπάντων – αἴτιος *a* αἴτιον.

5. ἀπέδρα *e h k l* ἀποδέδρακε.

6. οἴεται *h* οἴεσθαι – ἀποπέμψετε Helmst. Reisk. ἀποπέμψεσθε.

8. ὀνομάτων διὰ Bern. ὀνόματι δὲ.

9. μὴν addidit Bekkerus ex Helmst. *a e g k l m* μὴ – μνήσθητε *c d f n* vulg. μέμνησθε.

C. P. l.

205. 1. μέλλει τὰ Πύθια *g m* τὰ Πύθια μέλλει — τὸ sec. deest.

2. ἡμῶν delevit Bekkerus cum *e h k l*.

3. νῦν *e h k l* νυνί.

4. τοῦτον στεφανώσητε *m* τοῦτον στεφανωθήσητε *n* οὗτος στεφανώσητε.

6. τούτου deest in *a* — ἀπολύσετε *f* ἀπολύσητε.

87. 7. ὑπὲρ - ὑπὲρ *e h k l* περὶ - περὶ.

10. ἄνδρας ἀξιολογωτέρους *a c d f g m n* vulg. ἀξιολογωτέρους ἄνδρας.

11. ὠσὶν *d f* σώμασιν.

12. βοηθήσοντες *c* βοηθήσαντες *n* συνβοηθήσοντες.

13. συγκυνηγέται *e* κυνηγέται. — οἱ deest in *n*.

14. ὅτ' ἦν *n* ὅτ' ὅς.

16. ἐπιμελόμενος Bekkerus ex *a k*; ceteri ἐπιμελούμενος. Quod addebatur διατετέλεκεν, omisit Bekkerus cum Mead. *d e f h k l*.

206. 1. ἀποβλέψαντες Bern. ἀποβλέψατε Mead. *c d f* βλέψαντες. — Βυζαντίους *g m* τοὺς Βυζαντίους *c d f n* vulg. Βυζάντιον.

2. πρεσβεύσας ἐξελέσθαι *e h k l* ἐξελ. πρεσβ. — τῶν Φιλίππου Helmst. *a c d e g h l m n* τοῦ Φιλ. - ἀποστῆσαι δὲ deest a pr. m. in *n*.

4. ὑμᾶς *e k l* ἡμᾶς - ἤδη deest in *n*.

5. ἀναπεισθήσεσθαι *c d f* ἀναπεισθήσεσθε Helmst. ἂν πεισθήσεσθε *l* ἀναπεισθήσονται. — τρέφοντας Helmst. τρέφοντες.

6. ἐν deest in *n*.

88. 8. δωροδοκημάτων Mead. δωρημάτων.

207. 1. ὥσπερ Bekkerus ὡς cum Mead. Helmst. *aeghklm*.

3. δὲ deest in *e l*.

4. φόρους *a* νόμους.

7. εἰ οἱ *e h k l* ὅτι οἱ - μὲν deest in Mead. Ἄρθμιον Mead. Helmst. *c e f h l* Ἀρίθμιον.

8. τὴν deest in *g m* vulg. ante Reisk.

9. τοῦ Ἀθηναίων *a e g h l n* vulg. τῶν Ἀθ.

10. μὲν deest in *e h k l*.

C. P. 1.

11. δ' deest in *n* — Ἀθηναῖοι ἄρχουσιν *e h k l* ἄρχ. Ἀθ.
12. κομίσαντα *h* a m. pr. κολάσαντα.
14. τοὺς deest in *e g k l n*. et a pr. m. in *h*.

208. 1. οὐκ *c e d f n* vulg. οὐκ ἂν - ἀναστενάξαι] Sic *c d f n* vulg.; *a g m* στενάξαι. Bekkerus ex *e h k l* στενάξειν.
2. ἀντιπράττειν *c d f n* vulg. ἀντιπρᾶξαι.
5. τὰ deest in *h l* — βεβοήθηκα *e h l* βεβόηκα.
7. παραλειπομένων Mead. παραλιπομένων Helmst. Reisk. *a c d f g m n* παραλελειμμένων.
8. καὶ τὰ συμφέροντα deest in *d f*.

E.

Epistolae.

---

1. 3. Φιλοκράτει deest in *a*.
4. Σκίρωνι *a* Σρίρωνι τῷ ἀργέστῃ ἀνέμῳ.
5. Κορησσὸν τὴν Κέω Bekkerus ex *c*. Κορησσὸν *A B*. Κορεσσὸν *a*. Pro Κέω habent Κίων Helmst. *a*. Vulgo Νηρησσὸν τῶν Κείων.

214. 1. σκαιὸς γὰρ ἦν ὁ ἄνεμος *B* Helmst. *a c* καὶ γὰρ ἦν ἄνεμος ἐναντίος.
2. ἑσπέρας Edd. πάλιν *A* ἑσπέρας πάλιν.
5. τράχηλος Edd. τράχηλος αὐτῶν.
6. οὐδὲ *A* οὔτε.
7. ἐτίθεντο *a c* vulg. ante Reisk. ἐπύθοντο *A* ἐπείθοντο.
9. ἐκ τούτου Edd. ἐκ τούτου οὖν.

215. 1. προςβαλεῖν Reiskius ex *A*; ante προςβάλλειν.
2. ὥςπερ ὡς *B a* Bekkerus ὥςπερ εἰς *c* ὡς περὶ.
3. θαλάσσῃ Edd. θαλάττῃ - ποικίλους ἀνθρώπους Edd. χρῶμα (Reisk. χρῆμα) ποικίλον ἀνθρώπων.
4. ἔτι ἀποφεύγοντες *a* τι ἀποφεύγοντες; ἔτι deest in *c*; *A* φεύγοντες.
5. κατὰ τὸν πόρον deest in *A*. — ἔχοι *A* ἔχοιεν *B* Helmst. *a c* ἔχει.
7. ὑπὲρ *B* Helmst. *a c* εἰς.

E. P. 1.

8. ψαμαθοῦντος *B* ψαμμειθοῦντος. — συνόπτῳ Edd. ἀπόπτῳ.

9. ἀπαρκτίου *B* *a* *c* ἀπ' ἄρκτου *A* ἀπὸ ἄρκτων.

10. ἰφερόμεθα deest in *A* *a*, edd. ante πέντε ponunt.

11. αἷς *B* *c* et a pr. m. *a* οἷς; deest in *A* — Ἀθρώνῃ *a* Ἀτορώνῃ *c* Τορώνῃ.

12. ἑαυτοῦ *c* αὐτοῦ.

216. 1. ἐπιμείναντος Edd. ἐπιμείναντός μου.

3. ἀφικόμην Edd. διέβην.

4. ἔχομεν Edd. εἴχομεν.

5. συμβαίνῃ Edd. συμβαίνοι.

6. πολιτεύου μηδὲ vulgo deest in edd.

2. 9. Ἐπέστειλεν *c* ὑπέστειλεν *B* ἐπέστελεν.

10. ἐπηρεάζοις *a* ἐπηρεάζεις - ὀνειδίζοις *B* Helmst. *a* ὀνειδίζεις.

12. τοσαῦτα *B* τοιαῦτα.

16. ἔπειτα δὲ Edd. ἔπειτα δὲ καί.

17. σου deest in *a* *c*.

19. ὑστερήσειν *B* ὑστερίσειν.

21. οὐδ' Edd. οὐκ.

22. οὐδὲ - οὐδὲ libri οὔτε - οὔτε - διοχλοῦσι vulg. διενοχλοῦσι.

217. 4. μὲν deest a pr. m. in *a*.

6. ἂν deest in *a*.

7. τε accessit ex *a* *c*.

8. ταῦτα Edd. τοῦτο. — νομισθείην *B* Helmst. νομισθεὶς-ἀπὼν post λοιδορούμενης ponit *a*.

10. νομισθεὶς *a* φανεὶς - ποτὲ Edd. καί ποτε.

11. αὐτοῦ Edd. ἐμαυτοῦ - ἐκπέμπειν deest in *a*.

13. ἔτι ἔχοντα τοῦ δυνήσεσθαι *a* ἔχοντα ἔτι τοῦ δυνήσασθαι ἀμύνασθαι *B* ἀμύνεσθαι.

14. ἡμῖν Edd. *a* ὑμῖν.

15. ἑαυτοὺς Edd. *a* αὐτοὺς *B* Helmst. αὑτοὺς.

16. πρὸς Διὸς Edd. *c* πρὸς τοῦ Διός.

17. ἔτι accessit ex *a* *c*.

218. 1. προςθῇς Edd. μὴ προςθῇς - σαυτῷ *B* αὐτῷ *a* αὐτῷ *c* ἑαυτῷ.

2. ἔσεσθαι Edd. ἔσεσθαί σοι - τοῦ γήρως σου *a* γῆρας οὐ.

5. πόλει Edd. πατρίδι. — πολὺ *a* πολλῷ.

E. P. l.

6. γενόμενοι deest in Helmst.

3. 8. πάντες deest in A.

10. ἑαυτῶν deest in A.

11. ἐπείπερ A B ἐπείπερ ἅπαξ.

12. καὶ usque ad ἑάλων desunt in A.

16. ὦφλε A Reisk. ὤφειλε – γέρων A γέρων ὢν.

219. 3. ἔπαθεν a vulg. ante Reisk. ἔπαθον – μοι deest in edd.

4. αὐτὸ Reisk. αὐτῷ.

6. γεγονέναι a γεγονέναι: — ὄμμασι πυρσοτόκοισιν ἀλάστορες εἴκετε πάντες ὃν θέμις ἀντιθέους ἱερὸν δόμον ἀμφιπολεύειν.

4. 8. Ἐπεὶ Edd. ἐπειδὴ – σοι δοκεῖ a δοκεῖ σοι.

220. 5. Μελανίππου a Μελανώπου.

6. αἱ a ὦ.

7. ἀοίδιμοι a δίδυμα.

8. τὸ ἔπος τοῦτο a τοῦτο τὸ ἔπος.

10. ὑμέτεροι Bekkerus ex libris ἡμέτεροι.

221. 1. καὶ accessit ex B a c.

4. Δαμάγητον deest a pr. m. in a.

11. μόνον a a pr. m. ἄλλον.

12. νῦν Helmst. c νυνὶ.

13. ἀνάγκη B ἀνάγκην.

15. ποτε γυνὴ Bekkerus γυνή ποτε.

222. 2. θεᾶσθαι c θεάσασθαι.

4. τοῦτο γυναικὶ a γυναικὶ τοῦτο.

6. ἔχει B a c ἔχοι.

7. ἄγει B a c ἄγοι.

10. μὴ Wolf. ἵνα μή.

223. 1. τὸν ξένον a τῶν ξένων.

3. τοσοῦτον Edd. τοσοῦτο.

4. Κλεοκράτην Bekkerus Κλεοκράτη.

5. 224. 4. παρεσκεύασέ μοι δημ. δοθ. a δημ. δοθ. μοι παρεσκεύασε. — Καμείρῳ a Καμ$\overset{ε}{η}$ρῳ.

6. ἄφθονα a ἄφθονον.

7. τὰ μὲν Edd. καὶ τὰ μὲν – εἰ καὶ B Helmst. a c καὶ εἰ.

9. ἐκεῖ a ἐκεῖθεν.

10. ὑμῖν B c ἡμῖν – στροβίλου B στροβύλου.

E. P. l.

12. δ' Bekkerus „immo ϑ'."

14. ἐδυνάμην Edd. ἠδυνάμην.

15. ἃ deest in *B*.

17. μὲν *a* τὲ μέν.

20. ἀπολαύσματα Ald. ἀπολαύματα.

223. 6. ἄλλης deest in *B*.

8. οὕτω μὲν *B* οὕτω.

11. ποτὲ - δοκῶ] Reiskius sic scripti ποιεῖ — ῷ.

13. φεύγω *a* φεύγων.

15. Κολυττοῦ *a* Κολλυτοῦ.

16. τετταράκοντα *B c* τεσσαράκοντα. — Ἁλῆσι *B c* ἄλσει. *a* ex corr. Ἀλωπεκῆσι - χωρίου *a* a pr. m. πεδίου.

224. 5. μηδενὸς sic Reisk. Ceteri μηδένα.

7. συνέλθοις libri συνέλθῃς.

8. λέγοι *B* Helmst. λέγει.

12. ἰδεῖν ἡμῖν Edd. ἡμῖν ἰδεῖν — ἐπαινίοις Edd. ἐπανήκοις.

6. 13. Φιλοκράτει deest in *a c* et vulg. ante Reisk.

14. κομίζων *A* κομίσας.

17. Χαρμόλα *A* Χαρίμον.

18. δὲ *a* δή.

20. ὑπεδέξατο *a c* vulg. ante Reisk. ὑπέλαβεν.

21. ἔτι accessit ex *a* — λόγος καὶ μνήμη *A* μνήμη καὶ λόγος.

7. 225. 1. *THI* usque ad *ΔΗΜΩΙ* desunt in *a c*.

2. Μελανώπῳ *a* τῷ Μελανώπῳ.

3. μὲν deest in *B*.

4. μόνον *a* vulg. ante Reisk. μόνον πρὸς ὑμᾶς.

5. τυχὸν *A* τυφῶν - τῆς deest in *B* Helmst. *a c*.

8. τοῖς νόμοις ταῦτα *a c* vulg. ante Reisk. ταῦτα τοῖς νόμοις.

11. Θεμιστοκλέα *a* Θεμιστοκλῆν.

12. ἄλλους πολλοὺς *A* πολλοὺς ἄλλους.

13. μέχρι μὲν *a* μὲν μέχρι.

15. τὸν πατέρα σου εἰς τὸ δεσμωτήριον *A* εἰς τὸ δεσμ. τ. πατ. σου. — πραθέντα *a c* πραχθέντα.

16. δισχιλίων Helmst. *a c* τρισχιλίων.

18. ἢ Edd. καί.

E. P. 1.

19. *αὖθις* deest in *A*. — *ποτὲ* deest in *B* Helmst. idque omisit Bekkerus qui pro *δόξῃ* etiam habet *δοκῇ*.

20. *ὑμῖν* *c*, vulg. ante Reisk. *νυνὶ* - *μὲν* deest in Helmst. *a c*. — *παρέσχεσθε* Wolf. *παρέχεσθε*.

21. *θορυβοῦντες* *A B* *θορυβοῦντες ἀεὶ* Helmst. *θορυβοῦντες δὲ* *a c* *θορυβοῦντες δὴ* - *ἀκροάσασθαι* *A* *ἀκροᾶσθαι*.

22. *ἄμεινον* *B* Reisk. *ἄμεινον ἦν* - *ἐμαυτὸν* Bekkerus *ἐμὲ αὐτόν*.

23. *τὰ* deest in *a c*.

24. *λοιδορούντων* Helmst. *a c* *λοιδορουμένων*.

226. 1. *δοκοῦντας* Helmst. *δοκοῦντες*. — *βλασφημιῶν* Edd. *βλασφημούντων*.

3. *ποιεῖν* *B*, ut videtur, *ποιῇ*.

8. 11. *διέγνωκας* *a* *ἔγνωκας* - *ἐπιστελεῖς* *a* *ἐπιστέλλεις*.

9. 15. *ὑπ'* *c* *ὑπὲρ* - *μηκυνεῖν* *a c* *μηκύνειν*.

227. 4. *καὶ πολλὰ* *a c* *πολλά*.

5. *πλείονα* Reisk. ex conj. *πλίονα*.

6. *δ'* abest a *B* Helmst. *a c*.

10. *ἡδέως στερόμενος* Reisk. ex Helmst. *ἡδόμενος ἐπὶ τῇ στερήσει*.

10. 14. *δὲ* *a c* *δή*.

228. 1. *κατὰ θέαν*. Vulg. *ὅτε κατά*. Deest *ὅτε* in *B a*. Reisk. ex Helmst. dedit *ἔστιν ὅτε*.

2. *ἔχειν* Reisk. de conj. *ἔχων* *a* *ἄφθονον ἔχειν τὴν ὕλην*.

5. *μὲν* deest in *a* — *γλῶσσαι* *a* a m. rec. *γλῶσσαι δέκα δὲ στόματ' εἶεν*,

6. *λέγων* Helmst. *λέγειν*.

7. *τάφων* Edd. *Περγάμων* Helmst. *γάμων*.

8. *τῇ* deest in *a*.

10. *γεγενημένα* *B a* *γινόμενα* *c* *γινόμενος*.

11. *ἡ ὥρα ποιεῖν* Edd. *ὁ νόμος ποιεῖν καὶ ἡ ὥρα*.

14. *ἀπ'* *c* et in marg. *B* *ὑπ'*.

16. *Καλλιῤῥόη* *a* a man. p. *Καλλιθρόη*.

17. *πατρὸς δὲ οἱ τῶν ἐπιφ.* *a* *οὐ τῶν ἐπιφανῶν πατρός*.

229. 1. *λουσομένη* *c* *λουσαμένη* - *τοῖς τε* *c* *τε τοῖς*.

3. *παρθένων* *a* *γαμουμένων* - *αὐτοῖς ἐξωτέρω* *a* *αὐτοὶ ἔξω*.

7. *εὐτρεπὴς* *B c* *εὐπρεπής*.

E. P. I.

8. εἰωθὸς deest in *B*.

12. ποιήσω Libri ποιήσω σοι.

16. συνειδότα *a* συνειδόντα.

17. πρὸς Helmst. *a c* εἰς.

18. τίτθη *a* τίτθη ἤθη. Sic etiam l. seq.

20. ἔκπυστον *a c* ἔκπτυστον. — γίνεται *a* γέγονε.

230. 3. ἐπεβάλλετο *B c* ἐπεβάλετο: Vulg. ante Reisk. ἐπελάβετο.

5. τοῦτο *B* Reisk. *c* ταὐτὸ τοῦτο. — Μαίανδρον *B* Μέανδρον.

7. Ἄτταλον. *B* Ἄταλον *a* Ἄταλλον.

9. νομίζειν Bekkerus νομίζει, quod erat ante Reisk.

10. πολλὰς deest in Helmst. — καὶ deest in edd.

11. ἐξίῃ libri ἐξίοι - λέγειν ante Reisk. λέγει.

12. ἀνηγόρευσεν *B a c* ἀνηγόρευεν.

14. πόλιν κατ᾽ Ἰόνιον *a c* edd. ante Reisk. πόλιν κατιὼν δέ. Reiskius πόλιν κατ᾽ Ἰώνιον.

15. Ἡρακλέους *a* Ἡρακλέος.

18. δ᾽ ἐδόκει] Sic Reisk. Scripti δὲ δοκεῖ.

231. 1. τι καὶ *a c* καί τι.

2. ποῖ *a* ὅποι.

3. ὑπ᾽ ἀπιστίας *a* ὑπασπιστίας.

4. μοι *a* μοι δοκῶ - Διονύσου *c* Διονυσίου.

5. ἐπάξειν ante Reisk. ἐπάξων.

8. εἰς τοὔμπροσθεν *a* εἶτα πρόσθεν *c* εἰς τἄμπροσθεν.

9. ὡς τὸν deest in *a*. — ἀνέμῳ *a* ὥστη ἀνέμῳ.

10. ὑπομεῖναι *B* Helmst. *c* ὑπομείνοι *a* ὑπομένοι.

11. 18. ἀτυχήσαντα *a* ἀτυχησάντων.

232. 1. ἐφαίνετο ἔργον *a* ἔργον ἐφαίνετο.

3. μηδὲ ῥᾴδιά τισι *c* μὴ ῥᾴδιά τισι *a* μηδὲν ἃ διά τισιν.

4. τῶν deest in *a* — πόλει deest in *c*.

5. προσήκειν accessit ex *B a c*. Reisk. ἃ προσήκει de conj. — τε *B a c* δὲ — εἶναι deest in *B a c*.

11. μόνον Edd. μόνως.

13. γράφονται *a* γράφουσι.

14. με *a c* vulg. ante Reisk. με δίκην.

233. 3. γε Reisk. de conj. vulg. τε *B c* με.

5. ἐκεῖθεν *a c*, vulg. ante Reisk. ἐκεῖσε. — παύσομαι γράφων ponunt post συμφέρειν *B c*.

E. P. 1.

6. χαρίζεσθαι μέλλων ὑμῖν *a* χαριζόμενος ὑμῖν μετὰ τοῦ δοκεῖν.

10. προσχήματι] Sic Reisk. Libri πρόσχημα τῆς.

12. πολὺ *B a c* ἢ πολύ.

13. περιόντος *a* παριόντος.

14. με deest in *a* — τεθνεῶτος *a* τὰ τεθνεῶτος παθόντος.

17. ὑμεῖς δὲ Helmst. ἐμοὶ μὲν *B a c* ἐμοὶ δὲ.

21. τινὰς ὑμᾶς *B* ὑμᾶς τινάς.

234. 1. μὰ *a* μετά.

2. πολεμεῖν Edd. ἀεὶ πολεμεῖν.

5. οὖσαν ἱκανὴν Edd. ἱκανὴν οὖσαν.

6. οὖν *a* οὖν καὶ — ὑμᾶς *B* ἡμᾶς.

9. γνώμας *a* γνώμας καὶ τὰς νοήσεις. — οὐ χεῖρους deest in *B a c* — δὲ *a* μέντοιγε.

10. ἐπεὶ δότωσαν *a* ἐπιδότωσαν.

11. ἡμῖν *B c* ὑμῖν *a* ὑμῶν.

12. ἡμῖν *a c* ὑμῖν - τρισμύρια Edd. τρισχίλια.

14. τοσοῦτον *B a c* τοσοῦτο.

235. 2. ἡμῶν Helmst. *a* ὑμῶν.

3. εἰσεγένοντο Reisk. de conj. εἴ τι γένοιτο.

4. πύθεσθε *c* πείθεσθαι.

6. Ἁλιῤῥοθίου *a* Ἁλλιροθίου.

7. ἄλλος *a* ἄλλων.

10. τὰ deest in *B* Helmst. *a c* — ἐλευθερῶμεν *c* ἐλευθεροῦμεν.

15. ἔργον *B c* Helmst. ἔργον δεῖν Reisk. ἔργον ἀεί.

17. ἐπιχειρεῖτε Reisk. ἐπιχειρῆτε ceteri ἐπιχορηγεῖ *a* ἐπιχορηγεῖ τοῖς.

19. ὅμοιον *B* Helmst. *a c* ὅμοια.

236. 1. ἀντιπάλους *a c* ἀντιγράφους.

2. λέγειν αὐτοὺς *a* ἔλεγεν αὐτοῖς ὡς.

3. θαυμαστὸν] Sic Reisk. de conj. Ceteri θαυμαστά.

5. φάσκουσι γὰρ δεῖν *a c* vulg. ante Reisk. φάσκειν.

7. εἰρηνεύειν *a* εἰρήνην *B c* εἰρήνην ἄγειν. — ὑμᾶς Helmst. *c* ὑμῖν.

8. σκοπεῖν deest in *B a c*. — πολεμοῦσιν *B a c* ὑμῖν πολεμοῦσιν. Addit *B c* ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων.

9. ἕνεκα *a* εἵνεκα.

E. P. 1.

10. ὡς Reisk. de suo ὡς δεῖν.
11. συστρατείας B a c συστρατιάς.
12. πόρους a σωρούς.
14. αὐτοὺς Reisk. αὐτοῦ – νομίσωμεν B Helmst. νομίζωμεν. — ἐκεῖνον a ἐκείνω – μὲν deest in Helmst.
16. τούτοις δὲ ἀπόχρη a τούτῳ δὲ ἀποχρήσατο.
17. ὑμῖν B a c ἡμῖν.
18. ἃ δεῖ a δή.

237. 2. ὑμῶν B a c ἡμῶν.
4. μὴ B μηδὲ.

12. 5. s. Titulus deest in a c.

238. 10. θαυμαστὸν Helmst. θαυμαστῶν.
12. ἐφάνη a c ἔφην.
14. τούτων a οὕτως.
15. εἰς deest in a c — ἐμὲ πεπολιτεῦσθαι a c πολιτεύεσθαι.
16. νομίζειν Helmst. a νομίζεσθαι.
17. καταφανῆ a ὡς καταφανῆ.
20. τῶν πατρίδων a τῆς πατρίδος.
21. ὁποῖοί τινες libri τινες ὁποῖοι.
23. γενομένων B Helmst. c γενομένων ἐκείνων.
24. αὐτοὺς post μᾶλλον ponit B c, omittit a.

239. 2. καὶ γὰρ a c καὶ γὰρ καὶ.
4. ὡς deest in a.
6. δὴ B Reisk. δῆθεν.
12. δὲ καὶ a μὲν καί.
17. Ῥόδον a Ῥώμην.
18. δυςμενῶν a δυςμεναίνων.
20. ἑαυτῶν Helmst. a ἑαυτοῦ.
21. τῆς συμφορᾶς Helmst. τὰς συμφοράς.

240. 2. ὀφθαλμοῖς a ὄμμασιν.
6. ὅσων Helmst. c δυοῖν ὅσων a δυοῖν ὅσον.
10. μόνοιν a μόνων Helmst. c μόνον.
12. γενομένης deest in a.
14. ἀναγκαζόντων a ἀναγκάζοντος.
15. ἐπισταμένη B c ἐπισταμένην.
17. ἐπαισθομένων B ἐπαισθανομένων – δέδωκε Edd. ἔδωκε.

241. 1. s. ὁποίαν usque ad πάλιν desunt in c.

E. P. 1.

2. αὖ ἀφῄρηται πάλιν *a* ἀνῄρηνται πόλιν.

3. τοὺς - τοὺς ἢ *B*. Helmst. *a c* ἢ τοὺς - ἢ τοὺς - ἢ *a* δὲ.

4. ὑμᾶς *a* ἡμᾶς.

6. αἰτίαις αἰσχραῖς *c* αἰτίας αἰσχρᾶς.

8. τῶν deest in *c*.

9. παίδων *a* a pr. m. λόγων.

10. χαρίσασθαι Edd. χαρίζεσθαι.

11. αὐτοὺς deest in Helmst.

13. χαρίζεσθαι *c* χαρίσασθαι.

14. πείσαιμ' ἂν Reisk. de conj.; libri πεισαίμην.

18. τελευτήσαντος *c* vulg. ante Reisk. τελευτήσαντες - ἀναμνήσθητε Reisk. ἀναμνησθῆτε - χαρίσασθε Reisk. de suo χαρίσαισθε.

19. νῦν Reisk. νῦν οὐ - ἀλλὰ καὶ πράξατε Reisk. ἀλλὰ γὰρ εἴξατε.

20. ὑμῖν *c* τε; deest in *a*.

21. τῶν deest in *B c*.

22. ἀποσταίητε *a* ἀποστήσετε - καταλύσαιτε Helmst. καταλύσετε.

23. μείζω deest in *a*.

242. 1. εὐτυχὴς Edd. εὐπειθής.

4. τὸ sec. deest in Helmst.

6. προσέχειν Helmst. προσέχοιτο.

Index.

A.

B.

Γ.

Δ.

E.

Z.

H.

Θ.

I.

K.

N.

Ξ.

O.

Π.

P.

Σ.

T.

Y.

Φ.

V.

X.

Ψ.

Ω.

Zürich, gedruckt bey Friedrich Schultheſs, 1824.

Corrigenda.

pag.	9.	lin.	8.	ab ima pag. *addicum* lege: *additum*
»	24.	»	1.	not. *Ruhnkeius* l. *Ruhnkenius*
»	29.			not. 2. Ἀποδέκται Scrib. Harpocration: Ἀποδέκται
»	30.	»	9.	ab ima pag. *conferrri* l. *conferri*
»	39.	»	2.	» » » *supro* l. *supra*
»	41.	»	23.	κηρύγματα ψευδῆ, φιλοτιμίαν comma del.
»	64.	»	11.	ab ima pag. *fum* l. *sum*
»	74.	»	21.	*civitati* l. *civitate*
»	79.	»	ull.	*adtidam* l. *additam*
»	86.	»	3.	Ὠρεῶ l. Ὠρεῷ
»	99.	»	3.	ab ima p. σπλάγχου l. σπλάγχνου
»	100.	»	9.	» » » *derivant ad* l. *derivant ab*
»	101.	»	9.	καλουμένον l. καλούμενον
»	102.	»	16.	*sit* l. *sint*
»	107.	»	8.	ἐζέβαλον l. ἐξέβαλον
»	111.	»	19.	*montem Athos* l. *Athon* vel *Atho*
»	112.	»	15.	ἀσταγειτόνων l. ἀστυγειτόνων
»	113.	»	6.	ἐπίδειξεν l. ἐπίδειξιν
»	114.	»	5.	ab ima p. Πόλλακι leg. quater πολλάκι
»	118.	»	6.	» » » παρακάλεσας l. παρακαλέσας
»	120.	»	5.	» » » tantum modo l. tantummodo
»	121.	»	20.	βοιωτίαν lege bis Βοιωτίαν
	ib.	»	25.	ἴδιον l. ἴδιος
»	132.	»	3.	ab ima p. ʼνεθάῤῥησε l. ἀνεθάῤῥησε
»	138.	»	9.	*circum voluebat* l. *circumvolvebat*
»	142.	»	24.	*poplices* l. *poplites*
»	154.	»	25.	*imerentes* l. *immerentes*
»	157.	»	6.	ab ima p. ἀσπιδῶτας λ. ἀσπιδιώτας
»	166.	»	7.	» » » ψῆφος l. ψῆφον
»	173.	»	ult.	πάντες l. ἅπαντες
»	177.	»	8.	*hanc* l. *hunc*

pag. 177. lin. 22: *nihil* l. *nihili*
» 178. » 11. *primis* l. *primus*
» 189. » 3. οὐδεὶς l. οὐδεὶς
» 195. » 11. χρυσόπρωκτ' l. χαυνόπρωκτ'.
» — » 15. χρυσόπρωκτε l. χαυνόπρωκτε.
» — » 18. συνέταξιν l. συνέταξεν.
» 16. εἰ δή τις ἐστι μέτριος ἐπὶ τῶν τὰ παράνομα γραφόντων] Quum tamen plerique codd. praepositionem a Bremio, ut nunc res habet, recte quidem deletam retineant, vide, ne Aeschines scripserit: εἰ δή τις ἐστι μετριότης ἐπὶ τῶν τ. π. γ.

p. 156. Epigrammata illa tria dat etiam Spon. Misc. Erud. antiq. p. 10. iuxta emendationem Aemilii Porti notatam in Aeschinis cod. cuius olim possessor erat. In altero habet ἀμφὶ τοῖς ξυνοῖς contra metr. in tertio ἐς πεδίον – πύκα θωρηκτάων – κοσμητῆρα Bekk. et Br. versu ult. κοσμηταῖς. Notarat scil. Portus in margine varietatem Plutarcheam. Cim.

Fol. 15. perperam incipit a pag. 223 et 224. quae jam erant in folio 14.

Bey den Verlegern dieser Schrift sind früher folgende Werke erschienen:

	Rthlr.	Gr.
Beyträge, Zürcherische, zur wissenschaftlichen und geselligen Unterhaltung, von Hottinger, Stolz und Horner; 1s — 9s Heft, 8. jedes Heft	—	12.
— philologische, aus der Schweiz, von Bremi und Döderlein; 1r Band. gr. 8. - -	1.	12.
Bilderbuch zu den Geschichten des Neuen Testaments, mit 72 Kupf. gr. 8. - -	5.	—
Cicero, M. T., von den Pflichten, aus der Urschrift übersetzt, mit philologisch-kritischen Anmerkungen von J. J. Hottinger; 2te Ausgabe, durchgesehen von J. H. Bremi, nebst einer Denkrede auf den Uebersetzer. 8. -	1.	12.
Cornelius Nepos, de vita excellentium imperatorum. Mit Anmerkungen von J. H. Bremi. 3e Aufl. gr. 8. - - -	1.	—
Heinrich der Vierte, König von Navarra und Frankreich. Eine Biographie. 2e Aufl. gr. 8.	1.	8.
Hottinger, J. J., von den Ursachen der Seltenheit klafsischer Prosaisten. 8. -	—	18.
Korais Adamantios Politische Ermahnungen an die Hellenen, übersetzt von Joh. Kaspar v. Orelli; nebst dem neugriechischen Original, in gr. 12.	1.	—
Lebensbeschreibung des Schweizerischen Reformator *Ulrich Zwingli*. Mit 8 Kupferblättern und einer Nachahmung seiner Handschrift; in 4to.	2.	—
Suetonii, C. T., vita XII. Imperatorum. Erläutert von J. H. Bremi. 2e Ausg. gr. 8. -	2.	6.
Thellung von Courtelary, Darstellung der Marine. Ein Versuch über den Kriegsdienst zur See, für Leser aus allen Ständen. 2 Bände, mit Kupf. 2e Aufl. gr. 8. - -	5.	12.